ପ୍ରମୋଦ-ଭାରତୀ-ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା--୨

ଚାଣକ୍ୟ କଥା

ଶ୍ରୀ ଈଶ୍ୱର ସାହୁ

ପ୍ରକାଶକ :—
ଗଞ୍ଜାମ ଷ୍ଟୋର, ବ୍ରହ୍ମପୁର

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ

CHANAKYA

By

ISWARA SAHU

Publishers :

The Ganjam Sto.

BERHAMPUR

Printed by S. B. Rath
The ASHA Press.
Berhampur
1927

Price Rs. 1—[illegible]

pustak pdf ra ganja gnara group,creator:Kumar Rakesh, Wh:7205347916

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରମୋଦ-ଭାରତୀ ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା

ପ୍ରବେଶିକା ସ୍ତବ୍ଧ—ଏକତାଳୀ ସୁରଅଣା ମାତ୍ର

ପ୍ରଥମ ପୁସ୍ତକ

ହିନ୍ଦୁ ରମଣୀ

ଲେଖକ—ଶ୍ରୀ ଅଶ୍ୱିନୀକୁମାର ଘୋଷ, ଏମ୍. ଏ, ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୧

ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ୫ ୪ ମାତ୍ର ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁସ୍ତକ

ଗୃହକଳା

ମୂ. ୫ ୧୪, ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ

ନେପୋଲିଅନ

ଶ୍ରୀ ଚ[illegible] ମିଶ୍ର ଏମ୍. ଏ. ଙ୍କ ଲିଖିତ—ଚତୁ ଶତାଧିକ ପୃଷ୍ଠାବ୍ୟାପୀ [illegible] । ଇତ୍ୱରେଟର ରଣକୌଶଳ ନେପୋଲିଅନଙ୍କ ଅଦ୍ଭୁତ [illegible] ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଚତୁର୍ଥ ଖଣ୍ଡ

ଶକୁନ

ଲେଖକ—ପଣ୍ଡିତ ମାଧବ [illegible], ଏମ୍. ଏ,

ମହାଲ୍ଲରସ୍ଥ ସୁଲକ୍ଷଣ ବିଖ୍ୟାତ ସୂତ୍ରଧାର-

[illegible] ଅଦ୍ଭୁତ ପ୍ରତଗୋ ।।

— ୦୦ —

pustak pdf ra ganta ghara group creator:kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉତ୍ସର୍ଗ

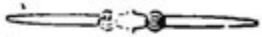

ସ୍ୱର୍ଗତ ପିତା,

ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଶର୍ମାଙ୍କ

ପବିତ୍ର ସ୍ମୃତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ—

*

ଯାହାଙ୍କ

ଯୌବନ-ପ୍ରାରମ୍ଭରେ, ଜୀବନର ପ୍ରତିଜ୍ଞା,

ତାଙ୍କ

ଉଚ୍ଚ ଆଶା ଆକାଂକ୍ଷାକୁ

ସରସ, ସଫଳ, ସକଳସ୍ତ

କରିଥିଲା—

ଏବଂ

ଯାହାଙ୍କ

ଚରମ ଶାନ୍ତି ଉତ୍ତର କ୍ଷ

ନିର୍ଘୋଷ ଫାଟିର-ଯାତ୍ରା

ଅନ୍ତ

ଏ ଅଧମ- ଅନଭିଜ୍ଞ ଯାତ୍ରୀର

ଏକମାତ୍ର

ସାପ-ସମ୍ବଳ ରୂପେ

ଉତ୍ସର୍ଗିତ ।

pustak pdf ra ganta ghara group, creator:kumar Rakesh, Mb:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରମୋଦ-ଭାରତୀ ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ—ସାହିତ୍ୟ-ଭଣ୍ଡାରର ଲୁପ୍ତରତ୍ନ ଉଦ୍ଧାର କରି ଦେଶବାସିଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେବା ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥମାଳାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଅର୍ଥାତ୍ ଇତିହାସ, ପ୍ରତ୍ନତତ୍ତ୍ୱ, ସମାଜ-ବିଜ୍ଞାନ, ଭାଷା-ବିଜ୍ଞାନ, ଅର୍ଥନୀତି, ଧର୍ମ-ନୀତି, ଜୀବନୀ ଇତ୍ୟାଦି ସହ ସାହିତ୍ୟ-ପ୍ରକାଶକ ସାହିତ୍ୟର ନାନା ଦରର ଅଭିନବ କସ୍ତୁରି ପରମାଣରେ ମୋଚନ କରିବା ।

ନିୟମାବଳୀ :—

[୧] ଯେଉଁମାନେ ଏକକାଳୀନ ଗ୍ରନ୍ଥଅଣା ମାନ ଉଦ୍ଧାର ଦେଇ ଗ୍ରାହକ ଶ୍ରେଣୀ ଭୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି କିମ୍ବା ହେବେ ଏବଂ ଆମ୍ଭରୁ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ ଗ୍ରହଣ କରିବେ, ଓଡ଼ିଆଭାଷୀଙ୍କୁ 'ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା'ର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶିତ ଗ୍ରନ୍ଥ ନିରୂପିତ ସୁବିଧା ଦରରେ ମିଳିଯିବ ।

[୨] ଯେଉଁମାନେ ଦେବାକୁ 'ଭି.ପି.' ଅଫିସ୍ ସକାଶେ ଟଙ୍କା ପଠାଇବାରୁ ଗ୍ରାହକ ହେବେ ସେମାନେ ପ୍ରବେଶିକା ଟଙ୍କା ଅଠଅଣା ଦେବେ ।

[୩] ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅନ୍ୟୂନ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

[୪] ଯେଉଁମାନେ 'ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା'ରେ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ପୁସ୍ତକ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ, ସେମାନେ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ଏ ବିଷୟ ଅବଗତ ହୋଇପାରିବେ ।

[୫] 'ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା' ସକାଶେ ପୁସ୍ତକ ନିର୍ବାଚନର ସମସ୍ତ ସ୍ୱତ୍ୱ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁରକ୍ଷିତ ।

ନିବେଦକ—ପଣ୍ଡିତ ଦୀନବନ୍ଧୁ ଜଗଦେବପୁରଳକ ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତାଙ୍କୁ
ମହାଲ୍ଲରନ୍ଦ ଭଞ୍ଜ ଏ 'ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା'ର ପ୍ରଥମ ନିୟମ ।

ପରଲ୍ଲକ.

ପ୍ରମୋଦ ଭାରତୀ-ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା

pustak pdf ra ganta ghara group, creator: Kumar Rakesh Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରାକ୍‌କଥା

ଗୁଣକ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୋଫେସର ପ୍ରଭାତର ଲୋକପ୍ରିୟ ପୁସ୍ତକ ଅଳ୍ପ ଅଫଲ ଦ୍ୱୈଳ୍ଲ । ପ୍ରଥମ ଜୀବନରୁ ଗୁଣକ୍ୟଙ୍କ ଅଶେଷ ସଦ୍‌ଗୁଣାବଳୀର ଉପାସକ ଥିବାରୁ ପ୍ରଥମେହିଁ ଏହି ପୁସ୍ତକ ଲେଖିଅଛି । କେତେଦୂର କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ବନ୍ଧୁବର ଙ୍କର ସହୃଦୟ ପାଠକଗଣଙ୍କ ଉପରେ । ଏତକ କହି ରଖିବା ଉଚିତ, ଏହାଙ୍କି ଲିଖିବା ଆହୁରି ମାନ୍ଦିତ, ସଫଳ ହୋଇଥାନ୍ତା, ଯଦି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ-କଷାଘାତରେ ମୋର ସମସ୍ତର ଅଜ୍ଞାନ ଘଟନ୍ତା ନାହିଁ । କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ, ପୁସ୍ତକରେ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ କେତେ ବ୍ୟାକରଣଗତ ଦୋଷ ଅସାବଧାନତାରୁ ରହିଯାଇ ଅଛି ।

ପିତାଙ୍କ ପ୍ରତିଜ୍ଞାଚସ୍ୱୀକୃତା ଏ ଜୀବନରେ ତାର ଶ୍ରୀଶ ଗ୍ରହଣ କରି ଦେଇ ଥିବାରୁ, ପୁସ୍ତକ ଖଣ୍ଡି ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଅଛି । ଉତ୍କଳରେ ଏପରି ବୃହତ୍ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଏବଂ ସେହି କାରିଣୀ ଲେଖିବାକୁ ସାହସ କରିବା ଅତି ଅଳ୍ପଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ଘଟେ । ଏହାର ଏହି ମୁଦ୍ରଣ ସର ସମ୍ପର୍ଣ୍ଣ ଓସ୍ତାର ଗ୍ରହଣ କରି ଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ କୃତଜ୍ଞତା ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛି ।

ଏ ପୁସ୍ତକ ଲେଖିବା ପାଇଁ ମୋର ସହୃଦୟ ବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସରସ୍ୱତୀ ସାହୁଙ୍କଠାରୁ ସିଦ୍ଧ ପ୍ରଥମେ ଉତ୍ସାହ ପାଇଅଛି । ମାନନୀୟ ବନ୍ଧୁବାବୁ ଦୀନବନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର ବି.ଏ ଏଲ୍.ଟି ସମସ୍ତ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଅନୁକରଣ ଶ୍ରବଣ କରି ଯଥାସାଧ୍ୟ ସଂଶୋଧନ ଓ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରିଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ମୁଁ କୃତଜ୍ଞ ରହିଲି ।

କଟକ
୩ । ୮ । ୨୨

pustakpdf ra ganta chandra group,creator:Kumar Rajesh WH 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପୂରୀ

ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା	ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
ଅବତାରଣା	୧	ଚନ୍ଦନ ଦାସ	୯୯
ବାଲ୍ୟଜୀବନ	୪	ପ୍ରତ୍ନତତ୍ତ୍ୱ	୧୦୫
ମା'	୭	ଲକ୍ଷ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟ	୧୧୫
ମହାଯତ୍ନ ନନ୍ଦ	୧୧	ଘଡ଼ଘାତ	୧୧୭
ମୁକୁର ଉତ୍ସାହ	୧୩	ଚକ୍ଷୁ ଉନ୍ମୀଳନ	୧୨୫
ମୁକ୍ତଆକାଶ ତଳେ	୨୧	ପ୍ରଥମ ଚକ୍ଷୁ	୩୦
ନନ୍ଦଭ୍ରାତୃଗଣ	୨୭	ଭବିଷ୍ୟତାନୁମାନ	୧୩୭
ଶଙ୍କରାଙ୍କ ଶିଷ୍ଟରୁ ଗ୍ରହଣ	୩୧	ଶବ୍ଦ-ଜନ୍ମ	୧୪୫
ଭାବୁ ଟ୍ରାଜ୍ଞା	୩୬	ମସ୍ତକ ଅବନତ	୧୫୧
ଗ୍ରୀକ ଅଭିଯାନ	୪୦	ଅଭୁତପୂର୍ବ	୧୫୮
ଦେବୀର ପୂଜାରୀ	୪୭	ଘଗ୍ଘଘ୍ଘଣ	୧୬୨
[illegible]	୫୩	ଜାଲପତ୍ର	୧୬୮
ଗୃହ [illegible] ଆକ୍ରାନ୍ତ	୬୩	ଚକ୍ଷୁଃଜ୍ୟୋତିର୍ଗୋଳକ	୧୭୩
[illegible]	୬୫	ଘୃଣ୍ୟ-ଧିକ୍କାର	୧୮୧
ସ୍ୱଧର୍ମ	୭୦	ଶୁଦ୍ଧସ୍ଥ ଶ୍ରମ	୧୯୦
ନନ୍ଦ ଭଥ	୭୨	ପଣ୍ଡିତ ଅଦ୍ଭୁତ	୧୯୫
ପାତ୍ରାଳ [illegible] ତ	୮୩	ଆଳପ୍ରଶ୍ନ	୨୦୩
ଗୁରୁଙ୍କ	୮୭	ଉଦ୍ଘାଟିତ ଚ	
[illegible] ପୃଷ୍ଠି	୯୨	ଓ	

pustak pdf ra ganta ghara group creator: kumar Rakesh, Wh: 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗୃଦ୍ଧକ୍ଟ ପର୍ବତ ଦୈତଳା

pustak pdf ra ganta ghara group,creator:kumar Rakesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗୁରୁ ଗାଥା

ଅବତାରଣା

"The Gods of fable are the shining moments of great men."

Emerson.

ଯେଉଁ ଯୁଗଜନ୍ମା ମନୀଷିଗଣ କାଳର ସଦସ୍ଥଳରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ସଂକଟଗ୍ରସ୍ତ ସମାଜର ରକ୍ଷା କରି ଯାଇଅଛନ୍ତି, ସେଇଁ ରାମ, କୃଷ୍ଣ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟ, ଅର୍ଜୁନ, ଖାରବେଳ, ପ୍ରତାପ, ମୁକୁନ୍ଦଦେବ, ଚଣ୍ଡୀ ଜଣେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆଜି ଗୋଷ୍ଠିଏ ଗୋଷ୍ଠିଏ ଭିତର ହୋଇ ଆର୍ଯ୍ୟ ସଭ୍ୟତାରେ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରି, ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ପିଣ୍ଡ ପରି ଯୁଗେ ଯୁଗେ ବିରାଜିତ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ମହାଯଶାଗଣ ନିଜର ସୁଦୃଢ଼ ଲକ୍ଷ୍ୟଙ୍କ ତରଙ୍ଗବଳରେ ଭୁବନର ଅବହ୍ମାନ ଯୁଗରୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ, ପ୍ରଶଂସିତ ଆର୍ଯ୍ୟ ସଭ୍ୟତାର ଝଣ୍ଡା ରଖି ଯାଇଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମହାତ୍ମା ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କୁ ଜଗତର ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନବଗଣ ସଭ୍ୟତାର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୁଚ୍ଚ ଆସନରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ କରି ରଖିବେ।

ଯାହାଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ଇତିହାସ ପବିତ୍ର ହୋଇଅଛି, ଭାରତଭୂମି ଗରବିଣୀ ହୋଇଅଛି, ସଭ୍ୟତା ଧନ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ସଜ୍ଜନଙ୍କ ଆନନ୍ଦ ପାଇଅଛି, ମୁମୂର୍ଷୁ ଉଜ୍ଜୀବିତ, ଶିର ଉତ୍ତୋଳିତ, ପ୍ରାଣ ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ ହୋଇ-

pustak pdf ranggata ghara group,creator:kumar Rakesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଛ, ଦେଉଅଛ ଏବଂ ଦେଇଥିବ, ଯାହାଁଙ୍କ-ଶକ୍ତିମତ୍ତ ସାଧନାରେ ସମସ୍ତ ଅସ୍ତ୍ରପ୍ରତ୍ୟସ୍ତ ଓ ଚାପ୍ତ ଶରଶାଖସ୍ତ ଲଭ କରିଅଛୁ, ଜାତ ବଶିଷ୍ଟତା ଓ ଟ୍ରଙ୍କ ଅଟଳତା ରକ୍ଷା କରିଥାରଅଛୁ, ତାହାଙ୍କର କୌଉକର୍ତ୍ତା-ବର୍ତ୍ତିତ ଛାଡ଼ି ଯେ କୌଣସି ଦେଶ ଓ ଜାତ ପକ୍ଷରେ ଗୌରବର ସ୍ତମ୍ଭି ହୋଇ ଚଲଥନ୍ତ ବନ୍ଦିବ । କେନ୍ଦ୍ର ଯେବେ କୁଦ୍ୟାର ଓ ରକ୍ଷଣଶୀଳତାକୁ ନାହିଁତି, କ୍ଷୁଦ୍ର ଫଙ୍କୀଣତାକୁ ବସ୍ତୁତ କରି ମୁକ୍ତନ ଆଲୋକି ଦେଖାଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ଯେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବା ମହାତ୍ମା ଗୃଶକ୍ୟ । ଯାହାଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁଳ ଗୁଳନାରେ ସୃଷ୍ଟି ଓଲଟି ଥିଲ୍ଲ, ଯାହାଙ୍କ ସ୍ୱେଷ-ଢଙ୍କା-ଯିତ ନସ୍ତନ ସମ୍ମୁଖରେ ବସ୍ତୁତ ଭୌତକତା ସସ୍ତରେ ଅବନ୍ଦର କମିଥିଲ୍ଲ, ଯାହାଙ୍କର ସାମାନ୍ୟ ଇଙ୍ଗିତ ମାତ୍ରରେ ଗୁରୁତ୍ୱର ଉତ୍ଥାନ ଓ ପତନ ସମ୍ଭବ ଥିଲ୍ଲ, ଯାହାଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍କର ଲେଶ ମାତ୍ର ଗୁଳନାରେ ଜ୍ଞଣ ଚଞ୍ଚାନ୍ତ ଗୁରୁ-ଖାର ଦେଇଥିଲ୍ଲ, ଯାହାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିର ତଡ଼ିତ ଶତ ଗୁପ୍ତଚରଙ୍କ ହୃଦସ୍ତ ଛେଦ କରିଥିଲ୍ଲ, ଯାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଚଞ୍ଚାନ୍ତ ଅକାଟ୍ୟ, ଅମୋଘ ଥିଲ୍ଲ, ଯାହାଙ୍କ ପ୍ରତିଶୋଧ-ଲିପ୍ସା ଅତ୍ୟାଚ୍ଚାର କ୍ଷର୍ଜ୍ଜଳ କରିବା ପାଇଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତକେ ମୁଣ୍ଡି ଦୋଇଥିଲ୍ଲ, ଯାହାଙ୍କ ମୃଦୁହାସ ରହସ୍ୟମସ୍ତ ପ୍ରହେଳିକା, ଯାହାଙ୍କ ଲେଖଣୀ ମୁନରେ ଧ୍ୱଂସର ଅବସ୍ଥାନ, ବସ୍ତୁତ ଧ୍ୱଂସ ଉପରେ ଯାହାଙ୍କର ଜବ ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ସେହି ଗୃଶକ୍ୟଙ୍କ ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ କିୟା-କଳାପ ଯେ ନବା ଉତ୍ତେଶ୍ୟପୂର୍ତ୍ତି, ଏକଥାର ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ନିସ୍ପୟୋଜନ ।

ଭାରତର ରାଜନୀତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯୋଉ ଯୁଗସନ୍ଧି ସମ୍ଭବ ସ୍ଥଳରେ ମହାସନ୍ଧୀ ଗୃଶକ୍ୟଙ୍କର ଅବିର୍ଭାବ ହୋଇଥିଲ୍ଲ । ସ୍ୱେଚ୍ଛାଗୃତ୍ତ ନଂଘର୍ଷ ନାନା ଅଳଯ୍ୟ ପରସ୍ପର—ନାନା ଅନ୍ୟାସ୍ୱ ଅତ୍ୟାଚ୍ଚାର ଦ୍ୱାସ ଚଂଚୁ ଜର୍ଜରିତ ଭାରତବାସୀଙ୍କର ଜୀବନଯାତ୍ରା ବିଶୃଙ୍ଖଳାରେ ସମାଜ ବ୍ୟସ୍ତ; ଶାନ୍ତି, ମୈତ୍ରୀ,

pustak pdf by ananta gyana group, creator: Kumar Ramsingh: 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରୀତ ପଦଦଳିତ; ଅନ୍ତଃକୁଳଙ୍କାର ମୁଣ୍ଡ ଏବଂ ସମାଜ ଗ୍ରାସ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ, ମାତ୍ସ୍ୟନ୍ୟାୟ ପ୍ରପୀଡ଼ିତ—ଏପର ସୁଦୃଢ଼ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପାଷଣ୍ଡକ ସ୍ୱଜହ ମଧ୍ୟରେ ଗୃଣକ୍ୟ, ନଜର ଅପୂର୍ବ ସୃଷ୍ଟି କୌଶଳ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୋଜ୍ଜିବ ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ,° ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ; ପ୍ରଭୁତ ବଳ-ଶାଳୀ, ଅଗଣିତ ସେନା, ବଳିଷ୍ଠ ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ବହିଃଶତ୍ରୁର ଆକ୍ରମଣ ଓ ଅଥ ଜ୍ଞତ୍ୟରୁ ଭାରତକୁ ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ଧ୍ୱଂସ-ସୃଷ୍ଟି-ପାଳନ, ଏ ତିନୋଟି ଜମାନସ୍ପର୍ଶରେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଜୀବନର କାର୍ଯ୍ୟ । ସ୍ୱେଚ୍ଛାଗୃଙ୍ଖଳ ସ୍ୱଜହ ଧ୍ୱଂସ ଓ ସେଥିରେ ସ୍ୱାଧୀନ ଆଦର୍ଶ ଧର୍ମଗ୍ରଜ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରି, ତାର ସ୍ଥଳନ ଓ ପରକ୍ଷଣ ସକାଶେ ସେ ଯେଉଁସବୁ ବଧ-ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଣସ୍ୱନ କରିଅଛନ୍ତି, ଆଜ ତାହା ପୃଥିବୀର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ରାଷ୍ଟ୍ରମାଉଜ୍ଜକ ଛନ୍ତା ଓ ସାଧନାର ଅମୂଲ୍ୟ ଉପାଦାନ ହୋଇ ରହିଅଛୁ ଏବଂ ଆର୍ଯ୍ୟ ସଭ୍ୟତାକୁ ବଳିଷ୍ଠତା ପ୍ରଦାନ କରିଅଛୁ ।

ଗୃଣକ୍ୟ ବାହ୍ମଣ—ସୁତରାଂ ଆର୍ଯ୍ୟବଧାନ ଅନୁସାରେ ମନ୍ତ୍ରୀ । ଛତ୍ରୁ କେବଳ ରାଜସେ ମନ୍ତ୍ରିତ୍ୱ କରିଥିଲେ, ତାହା ନୁହେଁ । ତାଙ୍କର ଅସା-ଧାରଣ ମେଧାଶକ୍ତି ଭାରତର ସ୍ୱଜମାତକ ଜୀବନରେ ବହୁ ଶତାବ୍ଦୀଠାରୁ ପରମ୍ପରାଗତ କରି ଆସୁଅଛୁ । ସ୍ୱକାର ନତ୍ୟକର୍ମଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି, ତାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସାମାଜିକ ଓ ସ୍ୱଜନୈତିକ ଜୀବନରେ ତାର ଉପରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାଚ୍ଛାମ୍ଭ, ନୁଭେ, ସନ୍ୟାସ ଓ ଶାସନରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଚୂଡ଼ ସ୍ୱଜମାତକ ତତ୍ତ୍ୱ, ଶଙ୍କୁଥିରେ ଉପରେ ନସ୍ପର୍ଶ ଓ ଶୃଙ୍ଖଳା ଆବଶ୍ୟକ, ସାଖ୍ୟନ୍ୟ ଦ୍ୱାର-ରକ୍ଷକର କାର୍ଯ୍ୟ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଉଚ୍ଚ ସେନା ନବେଶରେ ସେନାପତିର ଯୋଗ୍ୟ ଉଣ, ତଦ୍ଧ ତନ୍ତ୍ର କରି ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଦର୍ଭଦର୍ଶୀ ଥାଇ, ନିଜ

pustak puran gyanganga group,creator:Kumar Rakesh,Whatsapp:2347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଲଯିନ୍ଦ କର ଯାଇଥିଲୁ ଏବଂ, ସେଥିରୁ ଦୁଇଟି ଉତ୍ତମ ବ୍ରଜମଣ୍ଡଳ ପ୍ରଣାଳୀ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଲକ୍ଷ କରିଥିଲୁ ।

କାଲ୍ୟ ଜୀବନ

"He is great who is what he is from nature and who never reminds us of others."

— *Emerson.*

ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମସ୍ଥୀ । ତାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିଶ୍ୱାସ ଧୀର ସ୍ଥିର, କନ୍ଦୁ ଅକାଶ୍ୟ । ଯେ ପ୍ରକୃତିର ସନ୍ତାନ, ସେ ପ୍ରାକୃତିକ ନିୟମ ସଙ୍ଗେ ସମତା ରଖି ଯାତ୍ରା କରିଥାଏ, ଜଗତ-ଚକ୍ଷୁରେ ତାହା ଦୃଶ୍ୟମାନ ଓ ଅଭିମାନୁଷୀ ନିଶ୍ୱାସରୁ ସେ ପ୍ରତାରିତ ହୁଏ । ପ୍ରକୃତ ଗତିର ଜନନୀ । ସୁତରାଂ ପ୍ରକୃତିର ସନ୍ତାନ ଗଣନା ଶୂନ୍ୟାସ୍ଥୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଏବଂ ଉଚିତର ଫଳ ପଛ ତାରୁ ଫଳ ପୁନଶ୍ଚ ମିଳେ । ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଜୀବନରୁ ଜଣାଯାଏ, କୌଣସ ସମଜ ଶ୍ରେଣିରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଗଣନା କରି ଦେଖିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଫଳାଫଳର ନିଶ୍ଚୟତା ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । ଫଳରେ ପ୍ରକୃତ ସୁଦକ୍ଷତାରେ ଜୟଲାଭ କରିବା ବହୁପୂର୍ବରୁ ଗଣନାରେ ସେ ଜୟଲାଭ କରିଥିଲେ । ଏହା ଭବିଷ୍ୟତ ଦ୍ରଷ୍ଟା ପ୍ରକୃତିପାଠର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ମାତ୍ର ।

ଏ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରକୃତିର ସନ୍ତାନ—ପ୍ରକୃତି କୋଳରେ ଲାଳିତ, ପାଳିତ । ଏ ଅପୂର୍ବ ବିଦ୍ୟାପୀଠ, ଚିତ୍ରିତ ତଟ୍ଟିକା ନଉରା

pustak pdf:ra ganta gharagroup:kumar rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ଶଙ୍କରେ ସେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତାହାଙ୍କ ପିତାଚଣକ ଋଷି ତୁଲ ଗୋଟ୍ର ବେଦରେ ପାରଦର୍ଶୀ ଥିବାରୁ ଦ୍ୱିବେଦୀ ନାମରେ ଖ୍ୟାତ ଥିଲେ । କନ୍ତୁ ଏଭ୍ ବେଦଜ୍ଞ ପିତାଙ୍କର ସ୍ନେହ, ଶିକ୍ଷା ଗୃଣକ୍ୟ ଲାଭ କରିନଥିଲେ, ଯେଣ୍ଡେଡୁ ତାଙ୍କର ଅତ ଶୈଶବକାଳରେ ଉଶନ୍ତ ଇହଲୀଳା ସାଙ୍ଗ କରିଥିଲେ । ସୁତରାଂ ନଜର ଅଜ୍ଞାତସାରରେ ଗୃଣକ୍ୟ ପ୍ରଜ୍ଞେଶ ହସ୍ତରେ ଆତ୍ମ ସମର୍ପଣ କର ତାହାର ଇଙ୍ଗିତରେ ଗ୍ଲଳତ ହୋଇଥିଲେ । ଫଳରେ ବାଳକର ବକାଶ ମାନବର ତିଥାକଥିତ ଶାସନ ଓ ପରଗ୍ଲକନା ବୁଦ୍ଧ ପ୍ରତବନ୍ଧକ ଅଭ୍ଭବରେ ପୃଷ୍ଠି ଏବଂ ତାଙ୍କ ମେଧା ସୁତୀକ୍ଷ୍ଣ ହେବାକୁ ଲାଗିଲ୍ଲ । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ବାଲ୍ୟ କ୍ରୀଡ଼ାରେ ସ୍ଥାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ଥଲ୍ଲା । ସୁତରାଂ ତାଙ୍କ ବାଲ୍ୟ ଚପଳତା ଭତରେ ଭବିଷ୍ୟତ୍ ନେତାର ସମସ୍ତ ମନ୍ଦର ସୂଚନା ମିଳୁଥିଲ୍ଲ ଏବଂ ସେଥିରେ ଭବିଷ୍ୟତ୍ ଭଚ୍ଚଗୁଣ ସମ୍ଭର ସଥେଷ୍ଟ ଆଶ୍ୱସ ରହିଥିଲ୍ଲ । ଭବିଷ୍ୟତ୍ତରେ ଯେଉଁ ମହାଯତ୍ତର ସେ ପୁରୋଧା ହୋଇଥିଲେ ସେଥିପାଇଁ ଅଜ୍ଞାତସାରରେ ବାଲ୍ୟଜୀବନରୁ ପ୍ରକୃତର ଇଙ୍ଗିତରେ ନଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ । କ୍ରମଦନ୍ତୀ ଅଛୁ, କ୍ରୀଡ଼ା ସଙ୍ଗୀ ବାଳକଙ୍କ ସ ଙ୍ଗ ଖେଳଲ୍ଲ ବେଳେ ଗୃଣକ୍ୟ ଥରେ ସ୍ୱକାର ମନ୍ତ୍ରୀ ହେଉଥିଲେ ଏବଂ ଶତ୍ରୁ ଆକ୍ରମଣ, ସମରଭେଦ, ସୈନ୍ୟସ୍ଥାପନ ଇତ୍ୟାଦି କଳ୍ପନା କର, ସେଥିରେ ଇତର କଅଣ ଉଦ୍ଭବ କୁ ହେବ ସବୁଥିରେ ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ଥିଲେ ଏବଂ ନଜର ଅସାଧାରଣ ମେଧା ବଳରେ ସଙ୍ଗୀମନକୁ ବଶ୍ୟ ମୁଗ୍ଧ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିର କ୍ଷିପ୍ରତା ଦେଖି ସଙ୍ଗୀ ବାଳକମାନେ ସର୍ବଦା ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଓ ଇଙ୍ଗିତର ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲେ । ଖେଳତର ମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ଯେଉଁଯତ୍ତ ଭଳି-ଭଳି ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ, ସେଥିରେ ପ୍ରଜ୍ଞାଣ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଚକିତ ହେଉଥିଲେ । ସାଧାରଣ ବାଳକମାନେ ପେଯର ଧକ୍କାଧକ୍କି କରି ଧୂଳି ଧୂସରିତ ହେଲେ, ବାଲୁ କୁତ କତ ଇତ୍ୟାଦି ଖେଳନ୍ତି, ଗୃଣକ୍ୟ ନିଜେ

pustak pdf by gupta gyandhara group, creator: kamal Rajesh WA 7735537016

Digitized by srujanika@gmail.com

କେବେ ବୃତ୍ତ ଚଦ୍ଧନଥିଲେ । ଜଜର ବଚଚ୍ଛଟା ବଲରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଚେଥିରୁ ଆକର୍ଷଣ କର ଚଖଲିଁରେ ସଳକାର୍ଯ୍ୟ ଚଦ୍ଗଳନା କରୁଥିଲେ । ଚେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଓ ବଳଶାଳୀ କାଡ଼ାଳକ ବାଛି ତାଙ୍କୁ ସଜା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅସ୍ତ୍ର ଚୋପନ ଶିକ୍ଷା ତାଙ୍କୁ ଚେଉଥିଲେଁ । ଗୁରୁମୁହୂର୍ତ୍ତିରେ ପୁଣି ତାକୁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱଜ-ଆସନଟିରେ ବସାଇ ଜଜେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଭ୍ରବଟିର ସ୍ୱଜକାର୍ଯ୍ୟର ନାନା ମନ୍ତ୍ରଣା ଓ ଶିକ୍ଷା ଚେଉଥିଲେ । କେତବେଳେ ଏ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ନେଇ ପଣ୍ଡିତ ସଭା ଗଠନ କରି ଶାସ୍ତ୍ରାଲୋଚନା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଜଜେ ଗୁରୁ ଚୋଇ ନାନା ଧର୍ମୋ-ପଚଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । କୌଣସି ନୂତନ ଖେଳ ଅବମ୍ଭରେ ଚେଇଁ ବାଳକ ଚେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟର ଉପଯୋଗିତା, ଅଭ ଚଅଭଙ୍ଗ ଯେ ତାହା ଆବଷ୍କାର କର ତଦନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ବର୍ଣ୍ଣନ କରୁଥିଲେ ।

ମା

"There is no chance and no anarchy, in the universe. All is system & gradation."

—*Emerson.*

ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱଜ୍ୟରେ ଚତନ୍ତ ଶୃଙ୍ଖଳା ବଦ୍ୟମାନ । ଚହାରେ ଯ ଢ଼େକେ ଉଣ୍ଟାପା ବର୍ଣ୍ଣରେ ଭଡ଼ ଚେଇ ନଥାରେ; କୁଚତ ଚେଇଲେ ଅ ର ଅଯୋଗ୍ୟତ ଚତଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶ ଚହାଇ ପଡ଼େ । ଚଁ ଚେଇ କାହାକୁ ଚକ୍ଷ ଚତାଲିଣ କର ତହିଁପାରେ ମାଡ଼ି,

pustak pdf ra ganta ghara group, creator: kumar Rakesh, wh 9206347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସେପରି ବସ୍ତୁଞ୍ଜଳାରେ ନଜସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟଇତା ଅଶଙ୍କା ମଧ୍ୟ ନାହିଁ—କାରଣ ସେଠାରେ ବସ୍ତୁଞ୍ଜଳା ମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନାଭାବ । ଯେପ୍ରକୃତ ଦୃଷ୍ଟରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ସେ ଗୀର ପାରଜାର୍ଥିକ ଦେଶର ମଧ୍ୟରେ ପାଇବା ସମସ୍ତ ଉପାଦାନ ବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନଜର ଉପଯୋଗୀ କରଣ ଏବଂ ପ୍ରକୃତର ଜ୍ଞାନ-ବକାଶ ମାତରେ ଆଦୌ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଓ ପରପୁଷ୍ଟ ହୁଏ । ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରକୃତରେ ଯେଉଁ ଜିଯା ଦେଖି ଅଦ୍ୟଟନ ଘଟନ ବୋଲି ମାନବ ଧାରା-ଉଣଙ୍କି ଭାବ ଥାଏ ତାହା ବସ୍ତୁ ସମ୍ମିଳିତ ଚର୍ମ୍ମାପ୍ରସୂତ ନ୍ୟୁନ ଓ ଶୃଙ୍ଖଳାର ଅଙ୍ଗାବଶେଷ ମାତ୍ର । ସୁତରାଂ ପିତା ଭାତା ବନ୍ଧୁ ପର ଅରଭ୍ରବକ ଅଭ୍ରତରେ କେହି ନଜସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଡ଼ମେଷରେ ପରଣତ ହେବାର ଆଶଙ୍କା କରିବା ଦାସ୍ୟାସ୍ପଦ ମାତ୍ର । ଯେଉଁମାନେ ଏପରି ଆଶଙ୍କା କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତ ତାର ସମସ୍ତ ମୁଖରେ କହେ "ଭୟନାହିଁ, ଅହଂସମର୍ପଣ କର ।"

ଗୁଣକ୍ୟ କେବଳ ଯେ ପ୍ରକୃତ ଦୃଷ୍ଟରେ ଜୀଡ଼ନକ ହୋଇ-ଥିଲେ, କୌଶଳିତ ଶାସନାର ପ୍ରଭାବରେ ଅସି ନଥିଲେ, ନୁହେଁ । ସ୍ନେହମୟୀ ଜନନୀଙ୍କର ବାତ୍ସଲ୍ୟ ରକ୍ତରେ ସେ ବଢ଼ା ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ବକାଶ ଓ ଗୁରୁତା କେତେକ ପଲ୍ଲୀମାନରେ ମାତାଙ୍କ ଶାସନାରେ ବାଧା ପାଇଥିଲା । ତଦ୍ବାରା ସେ ଷଣ-ପ୍ରଖର-ସ୍ରୋତା ପ୍ରାବୃଟ ସ୍ରୋତସ୍ୱତୀ ପରି ନହୋଇ ସ୍ଥିରସ୍ରୋତା, ଦେଗ ଓ ବଳବତ୍ତା ମହା-ତପା ପରି ଫୁର୍ଜନ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଅତଏବ ମାତୃତ୍ୱ ଶୈଶବ ଜ୍ଞାନ-ନରୁ ଗୁଣକ୍ୟଙ୍କଠାରେ ପରିପୁଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ଦେହରେ ସ୍ୱଜଲକ୍ଷଣ ଦେଖି ଜନମା ଥରେ କାଁଦିଥିଲେ । ଗୁଣକ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ କାରଣ ଜାଣିବାକ୍ଷଣି କହିଲେ, "ମା, ମୁ ସ୍ୱଭାବେଲେ ତୋର ଆନନ୍ଦ ଛଡ଼ା ନସ୍ତଜନର କାରଣ କଅଣ କଛି ?" ମାତା ଉତ୍ତର କଲେ,

pustak pdf ranjata ghara group, creator:kumar Rahasi, WA 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

"ମୋର ଭୟ ହେଉଛି, ସଜାଦେଲେ କାଉନ୍ତ ରୁ ମତେ ପାଟଶାର ଦେଉଁ, ତାହାଦେଲେ ମୁ ଧଉ ବଙ୍ଗ ପାଇବ ନାହିଁ।" ଅତ ମାଆରେ ମାକ୍ରଦ୍ଧ ଗୃଣକ୍ୟ ଏହା ଶ୍ରବଣ ମାତ୍ରକ ନଜର ସ୍ୱଜ-ଚଉ, ଅଗ୍ନୁ ଓଷ୍ଠ ଦନ୍ତ ଦଖଡ଼ି ଉତ୍ପାଟିତ କର ଦ୍ରିଧାସ୍ପଳ ଶ୍ରବରେ ଦୂରକୁ ତାଡ଼ା ନଛେଇ କଲେ ଏବଂ ମାତାଙ୍କୁ ସମୋଧନ କର କହୁଲେ, "ମା, ଏଣିକ ତୋର ଭୟର କାରଣ ଦୂର ହେଲ୍ଲ, ରୁ ନଶ୍ଚିନ୍ତ ହୁଅ।" ଏହ କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ରାସ ସେ ସେ କେଉଁକ ସ୍ୱଜ ଚଉ ଦବର୍ତ୍ତିତ ହେଲେ, ନନ୍ଦେ ଅତଥସ୍ଥ କୁନ୍ଦିତ ଓ ଜଦାକାର ମଧ ଦେଖାଗଲେ ।

ଶୈଶବ-ଜ୍ଞାବନରେ ଗୃଣକ୍ୟ ଅତଶ୍ୟ ଚପଳ ଥିଲ—ତେବଳ ତାହା ନୁହେ, ସେ ଜଣେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାର ତେଜସ୍ୱୀ ବାଳକ ମଧ ଥିଲେ। ଅତ ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ତାଙ୍କର ଅସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ପରଚ୍ଛଟ ହୋଇଥିଲ୍ଲ। ଟେ ଇଚ୍ଛା ପୂବକ କୌଣସି ଅନ୍ୟାସ୍ୟ କରୁ ନଥିଲେ—ଜ୍ଞାତନା ଜତନ ସେପର ଜଚ୍ଛ କଲେ, ବଡ଼ ଲଜ୍ଜିତ ହଉଥିଲେ । କନ୍ତୁ ଖେ ଥିଲେ ସ୍ୱାଧୀନମନା । ଯାହା ନ୍ୟାସ୍ୟ ବୋଲ୍ ବୁଝୁଥିଲେ, ସେ କୌଣସି ଛତ ସତ୍ତେ ସେ ତାହା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତାହାର ବାଧା ସେଥିରେ ମାନୁ ନଥିଲେ । ସେଥି ଦ୍ୱାସ ଅନେକ ସମସ୍ତରେ ଅନ୍ୟାସ୍ୟ ମଧ କରୁ ଥିଲେ । ନଜର ଦିନ୍ତ ଉତ୍ପାଟନ ଏହାଙ୍କ ଗୋଟିଏ ନଡର୍ଶନ ମାତ୍ର ।

ସ୍ୱଗାନ୍ତ ରଜ୍ଜନଦ୍ଦ ବଖ୍ୟାତ ଅନୁନେତାଗଣ ବାଲ୍ୟଜ୍ଜାବନରେ ଅତଶ୍ୟ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ଓ ଭାବୁକ ଥିବାର କଥିତ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ସବୁ ଲକ୍ଷଣର ସାଧାରଣ ପ୍ରକୃତିର ଲକ୍ଷଣ ମାତ୍ର । ଶାନ୍ତ, ଧୀର, ଅର୍ଥାତ୍ ଜନ୍ତ୍ରେକ ବାଳକମାନେ ସାଧାରଣତଃ ମୂଢ଼ କାମ ଆଲସ୍ୟପରସ୍ୱଶ ହୋଇଥାନ୍ତି । ପ୍ରକୃତର ଜଦ୍ଭୁତ, ଯାହାର ପ୍ରାଣ ଅଛି, ସେ ପ୍ରାଣ କୌଣସି ନା କୌଣସି

pustak pdf ra ganta ghara group, creator: kumar Rakesh, 9203347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭିତରେ ପରସ୍ପରକୁ ଓ ବଳଭଦ୍ରଙ୍କୁ ଦେବ । ଅସ୍ଥିର ଚପଳ ଗୃଣକ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀ ବାଳକ ଯେ କେହି ମୃତ୍ତିକା କୁମ୍ଭରେ ଜଳ ଆଣିଥାବେଳେ ପ୍ରସ୍ତରଖଣ୍ଡ ନିକ୍ଷେପ କର ନଥା ବା କାଖର କୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ଭେଙ୍ଗିଥିଲେ । ଜଣେ ବାଳକଟିଏ ଏସଯାଇ ଜଳ ନେବାବେଳେ କୁମ୍ଭ ଲକ୍ଷକର ଗୃଣକ୍ୟ ଖଣ୍ଡେ ପଥର ଫିଙ୍ଗିଲେ । ଲକ୍ଷଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇ ତାହା କୁମ୍ଭ ପଡ଼ିବାରୁ ବାଳକର ଲଲାଟରେ ଅଘାତ ଓ ରକ୍ତପାତ କଲ୍ଲ । ରୋରୁଦ୍ୟମାନ ବାଳକ ଦିଇବଦା ଗୃହରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଗୃଣକ୍ୟ-ମାତା ନକଟରେ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ପ୍ରକାଶ କଲ୍ଲ । ଜନନୀ ତାହାର ସେବା ସୁଶ୍ରୂଷା କରି, ତାକୁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଓ ଅର୍ଥ ଦେଇ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବଦାସ୍ୟ କଲେ । ଏହି ଅନ୍ୟାସ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗୃଣକ୍ୟ ଗଭୀର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କରିଲେ । କପଟୀ ମା'ଙ୍କ ମୁଖ ଦେଖାଇବେ, ଏହି ଚନ୍ତାରେ ସେ ନିସ୍ପ୍ରଭ ହୋଇ ରହିଲେ । ଦୁଃଖ ଓ ଲଜ୍ଜାରେ ସେ ଘରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା କ୍ଷଣି ମା'ଙ୍କର ତରସ୍କାର ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ । ଏ ତରସ୍କାର ତାଙ୍କର ସହ୍ୟଶୀସ୍ତ ହେଲ୍ଲାହିଁ, ଏପର ଜରବ ତର୍ତ୍ସନା ଏ ଝଳରେ ହୋଇ ଥାନ୍ତା । ତେଜସ୍ୱୀ ବାଳକର ସମସ୍ତ ସଙ୍କୋଚ ଦୂର ହେଲ୍ଲ । ଜଣାଜ ନସ୍ୱନରୁ ଶୋଧାଗ୍ନିର ସ୍ଫୁରଣ ହେଲ୍ଲ । ନଃସଙ୍କୋଚ ମନରେ ସେ ମା' ନକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କହିଲେ, "ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମୁ ଦୁଃଖିତ ଓ ଅନୁତପ୍ତ । ଅଉ ତୁ ମତେ କାହିଁକି ବୃଥା ତରସ୍କାର କରୁଅଛୁ ?" ନଜ ଦୋଷ ସହଜ ଭବରେ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ସାହସ ଏତ ଅଲ୍ଲ ଲୋକଙ୍କଠାରେ ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ଏ ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ମାତା ତାଙ୍କୁ ଆଉ କ୍ତୋହ୍ନେ କଛି କହି ନାହିଁନ୍ତି ।

କନ୍ତୁ ପୁନର ସ୍ୱସ୍ଥ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ସେ ଚିନ୍ତିତା ହେଲେ । ସେ ବଡ଼ ଦୃଢ଼ପ୍ରତିଜ୍ଞ ଥିଲେ । ମାତାଙ୍କ ସ୍ପଷ୍ଟକରୁ ଏହି ଦୃଢ଼ତା ଗୃଣକ୍ୟ

pustak pdf by Sata gyhan group, creator: Kumar Rakesh, WH 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

କରି କରିଥିଲେ । ଜନମା ସ୍ଥିର କଲେ, ପୁଅର ବିବାହ କରିଦେଲେ ତାର ସ୍ୱଭାବରେ ନଶ୍ଚୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିବ । ଏ ସଙ୍କଳ୍ପ ସେ ପୁଅକୁ ଜଣାଇଲେ । ପୁଅ ଏଥିରେ ବିରକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଜନମା ପୁନଃ ପୁନଃ ଅନୁରୋଧ କରି ବୋହୂ ଘରକୁ ଆଣି ଘର ବସାଇଲେ । ଗୃଣକ୍ୟ କୌଣସିମତେ ସ୍ୱୀକୃତ ନହେବାରୁ ଜନମା ଅଶେଷରେ କହିଲେ, "ତୁ ବିବାହ ପାଇଁ ଗଙ୍ଗା ନଯିବୁ ମୁ ନଶ୍ଚୟ ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗିବି ।" ମନରେ ପ୍ରବଳ ଇଚ୍ଛା ଥିବାରୁ ଗୃଣକ୍ୟ ବିବାହ ପାଇଁ ସମ୍ମତି ଜ୍ଞାପନ କଲେ । ଜନମା ପାଣି ଅନ୍ୱେଷଣର ଅନୁରୋଧ କଲେ । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ବିବାହାକାଙ୍କ୍ଷୀ ଲୁହିତ ଥିବା ହେତୁ ଘଟକମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ବ୍ୟର୍ଥ ହେଲା । ଅବଶେଷରେ ଜଣେ ଦରିଦ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ତାଙ୍କ ଜଜ କନ୍ୟା ବାଣୀଙ୍କୁ ସ୍ୱୀକୃତ ହେଲେ । ବିବାହ ପରେ ସ୍ଥିର ଓ ଶମେ ଜଳଦୁର୍ଗୀ ହେଲା । ଅସ୍ପୀସ୍ୱ ସ୍ୱଜନମାଣ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କୁ ବହୁବେଳରେ ନେଇ କନ୍ୟା ପିତାଙ୍କ ଗୃହ ପ୍ରବେଶ୍ୟରେ ଦେଖା କଲେ । ମାର୍ଗରେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ପଦ କୁଣ୍ଡାକୁର ଦଂଶି ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣାକ୍ତ ହେଲା । ଜ୍ୱରଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଦୁଇ ରକ୍ତାତ୍ତ ବୃଦ୍ଧ ଜଜ ଶୁଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧି ଦୋଲା ମୋରେ । ବ୍ୟର୍ଥ ମନୋରଥ ହୋଇ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଦର୍ଶନଅରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗତ ହେଲେ । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ବିବାହରେ ପ୍ରଥମେ ଅନୁକୂଳ ମତ ନଥିଲା । କନ୍ତୁ ଶମେ ଦୁଃଖୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଜ୍ଞାନ ଦରିଦ୍ର ଦେଖିଙ୍କର ସ୍ୱଜନ କଲ୍ପନା-ପ୍ରସୂତ ଜ୍ଞାନରେ ସୁଖମସ୍ୟ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଦୈବମସ୍ୟୀ ନାଜର କେତେ ଆନନ୍ଦ ଓ ସୁଖ ସେ କଲ୍ପନା କରୁଥିବେ, ସୁଜନଙ୍କ ଏକ ଦୌରାତ୍ମ୍ୟରେ ସେ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ପଡିଲେ । ଏ ସମାଦରେ ଜନମା ମର୍ମାହତ ହେଲେ । ଏକମାତ୍ର କୁଳ- ବଧୂ ଦେଶି ଗାରୁଡେ ନାହିଁ, ପୁଣି ତାଙ୍କ ବଶ ଓଟ ହୋଇଥିବ, ଏ କଥା ଦୁଇଜଣ କହୁ ସେ ଗାରୁଡରେ ଅନୁ-

pustak pdf ra ganta ghara group creator: kumar Ramesh WH 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାଉ କଲେ, କନ୍ତୁ ବୋଉ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନେଇ ପୁଅ ଉପରେ ଆଉ ଉପ୍ରୀ-ଡ଼ନ କଲେ ନାହିଁ । ସ୍ୱକୋଚତ ଉତ୍ସାହ ଉଚ୍ଛ୍ୱାସକୁ ବବାହ-ବନ୍ଧନ ଅନେକ ପରମାଣରେ ରୁଦ୍ଧ କରିଥାଏ । ବବାହ ବନ୍ଧନ ମାନବ ଚିତ୍ତ ଉଚ୍ଛୃଙ୍ଖଳତାବସ୍ଥାନ ଓ ନମ୍ରତା କରି ରଖେ । ଜୀବନର ଆରାଧ ଉତରେ ବବାହ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରତବନ୍ଧକ । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ଏ ବନ୍ଧନ, ଏ ପ୍ରତବନ୍ଧକ ଜୀବନରେ ଆଉ ଘଟିଲା ନାହିଁ । ସେ ପ୍ରକୃତଙ୍କ ନଭୃତ କୋଡ଼ାଏଁ ସୁଦୂର ପକ୍ଷୀକୋଣରେ ଅବସ୍ଥାନ କରି ଲାଲର ପ୍ରତୀକ୍ଷା କଲେ । ନଭୃତ ଚନ୍ତା ମଧରେ ପ୍ରକୃତର ଅପୂର୍ବ ଦୈନନ୍ଦନଲୀଳା ତାଙ୍କର ସାନ୍ତ୍ୱନା ହୋଇଥିଲା । ସେ କେବଳ ପ୍ରକୃତର ସମ୍ପଦ ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟରେ ବମୋହତ ହୋଇ ସ୍ୱପ୍ନ ବହୁଳ ଜୀବନ ଯାପନ କଲେ ।

ମହାପ୍ରସ୍ଥାନ ।

"Nature never spares the individual"
—*Emerson.*

ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚ୍ଛାରତାର ସ୍ୱଜନ ଅତରଟାସ୍ଥୀ, ନସ୍ୱତ କେହେଁ ତାର ଅନୁମୋଦନ କରନାହିଁ,—ଏକଥା ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଇତହାସ ବର୍ତ୍ତ ଭୀର ସ୍ୱରରେ ଘୋଷଣା କରି ଆସିଅଛି । ଅତ୍ୟାଗୃଷ୍ଟ ନଜ ମାନବ୍ତ୍ୱରେ ନଜକୁ ବଡ଼ ମଣିଲେ ମଧ, ଅଥର୍ତା ସ୍ୱାର୍ଥହିତର ଅବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଅତ୍ୟାଗୃରକୁ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଓ ପ୍ରଣାଳୀବଦ୍ଧ କରେ ମଧ ନସ୍ୱତର ହସ୍ତ ଏଡ଼ାଇ ପାରେ ନାହିଁ । ତାହା ନହେଲେ ସ୍ୱଶ୍ରୁଙ୍ଖଳା ଲଙ୍କା, ଦଶାଲୀ ଦସ୍ତ୍ରିଟ୍ୟ,

pustak pdf ra gupta ghara group, creator:Kumar Rajesh Ver:7.2.55.7016

Digitized by srujanika@gmail.com

ବେଳ ଅନସ୍ତୀ ଚଣ୍ଡୀ ଅଳ ମଧ୍ୟ ଜ୍ଵରଙ୍ଗୁଲିରେ ଜବୋଲଉ ମସ୍ତକ ଉତ୍ତୋଳନ କରି ରହିଥାନ୍ତେ ।

ସେ ଅଟକ ଦେଢ଼ ହଜାର ବର୍ଷର କଥା, ଯେତେବେଳେ ମଗଧ ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ ମହାପଦ୍ମ ନନ୍ଦ ମହାଷମତାଶାଳୀ ସମ୍ରାଟ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପିତା ମହାନନ୍ଦୀଙ୍କ ରକ୍ଷିତା ଶୂଦ୍ରାଣୀ ଗର୍ଭଜାତ ସନ୍ତାନ । ସୁମେଳ ଦେଶି ପିତା ଓ ବୈମାତ୍ରେୟ ଭ୍ରାତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟାକରି ସେ ମଗଧ ସିଂହାସନ ଅଧିକାର କରିଥିଲେ । ଛଳ ସମ୍ପର୍କ ଲେଉରେ ପିତାକୁ ହତ୍ୟା କରିଥିବାରୁ ଲୋକେ ତାଙ୍କର ମହାପଦ୍ମ ଦୋରାଥିଲା । ସୁନନ୍ଦା ଓ ମୁଦ୍ରା ନାମରେ ତାଙ୍କର ଦୁଇ ଘଣ୍ଟୀ ଥିଲେ । ସୁନନ୍ଦାଙ୍କ ସୁମାଲ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ନଅ ପୁତ୍ର ନନ୍ଦ ନାମରେ ପରିଚିତ ଥିଲେ । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଅଳଯ୍ୟପରିଚ୍ଛଣ, ଟ୍ରୁଲବୁଦ୍ଧି ଓ ବିଳାସପ୍ରିୟ । ମୁଦ୍ରା ଶୂଦ୍ରାଣୀ ଦ୍ୱେଲେ-ହେଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ରୂପ ଓ ଗୁଣବତୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ପୁତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁପ୍ତ ସବାସ୍ତନ, ବୁଦ୍ଧିମାନ ଥିଲେ ସତ୍ତ୍ୱରେ ଅନ୍ୟ ନନ୍ଦ ଭାଇଙ୍କଠାରୁ ବହୁ ଉଚ୍ଚ ଥିଲେ । ମହାପଦ୍ମ ନନ୍ଦ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଥିଲେ ସତ୍ୟ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଜାମାନେ କେହି ତାଙ୍କୁ ସୁନଜରରେ ଦେଖୁନଥିଲେ । ସେ ଥିଲେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ; ନାସ୍ତିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ଅସହାୟକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ ଏସବୁ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଜାଣି ନଥିଲେ । ସେ ପରର ଅର୍ଥ ସମ୍ପତ୍ତି ଲୁଣ୍ଠନ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସତ୍କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଏକ କପର୍ଦ୍ଦକ ମଧ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁନଥିଲେ । ଜଣେ ସମ୍ରାଟ ଥାଇଥିବେ ମହାପଦ୍ମଙ୍କ ସମୟରେ ମଗଧର ରୋଜସ୍ୱ ଜେତେବେଳେ [illegible] ଜେତେ ବଢ଼ିଥିଲା, ତାହା ଜଣେ ସାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧିସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ସହଜରେ ଅନୁମାନ କରିପାରିବ । ଏହାରୁ ଅନୁମିତ ହୁଏ ଯେ ସେତେବେଳେ ଅପଚାଳସ୍ଥାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଗଧ ସହିତ ନାନା ସାମ୍ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଜଳପଥ ସମ୍ପର୍କରେ ଉକ୍ତ ଜଳ

pustak bdf ra ganta ghara group,creator:Kumar Rakesh,WI:772E34/016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭଣ୍ଡାରର ଫଟ୍ଟାର ଦୋଇଥିଲା । ମହାପଦ୍ମ ଥିଲେ ସ୍ୱାର୍ଥାନ୍ଧ ଓ ଅତଶସ୍ୱ ଜଷ୍ଟୁର ପ୍ରକୃତିକ ।

ମହାପଦ୍ମ ନନ୍ଦଙ୍କର ଦୁଇଜଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶକଟାର ଓ ଘଷସ । ଶକଟାର ବୟୋଜ୍ୟେଷ୍ଠ, ଭ୍ରଦଶ, ବୁଦ୍ଧିମାନ, ବତଜ୍ଞ, ଦୂରଦର୍ଶୀ ଓ ଅସାଧାରଣ କ୍ଷମତାସମ୍ପନ୍ନ ଥିଲେ । ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷରେ ସମସ୍ତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସେ କେବଳ ଶାସନ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର୍ଯ୍ୟ କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଅତୁଳ ପ୍ରତିଭା ଓ ଅସାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧି ଦେଖି ଘଷସ ଈର୍ଷ୍ୟାନ୍ୱିତ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ପଦଚ୍ୟୁତ କରିବା ପାଇଁ କୃତସଙ୍କଲ୍ପ ହେଲେ । ଶକଟାରଙ୍କୁ ଘଷସକୁ ଜଣେ ଉପଯୁକ୍ତ ମନ୍ତ୍ରୀ କରିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଥିଲେ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ଦେଲବେଳେ ସେତକ କଠୋରତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ବ୍ରୁଟ, ବ୍ୟବହାରରେ ଶିକ୍ଷକ ଭୁବରେ ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ । ସେ ଦୃଦସ୍ୟ ସହିତ ଘଷସକୁ ସ୍ନେହ କରୁଥିଲେ । ଘଷସକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ସେ ନିଜେ ସଜ୍ଜାମଁରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିବା ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ । ଘଷସ କିନ୍ତୁ ବଳମ ସହିଲେ ନାହିଁ । ସେ ଗୋଷ୍ଠିଏ ଘୃଣ୍ୟ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରର ଆୟୋଜନ କଲେ । ଜଣେ ଚତୁର ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଗୁପ୍ତଚର ନିଯୁକ୍ତ କରି କୌଶଳରେ ଶକଟାରଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁରୀୟ ଆତ୍ମସାତ୍ କଲେ । ତା' ପରେ ପ୍ରତିହିଂସା ପ୍ରେରିତ ଘଷସ ପବତକଙ୍କ ଜିଣାରେ ଗୁପ୍ତଚର ଗୋଷ୍ଠିଏ ଜାଲପତ୍ର ଲେଖାଇ ତାହା ଶକଟାରଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁରୀୟ-ମୋଦଘଙ୍କିତ କଲେ । ଜାଲ ଦଣ୍ଡ ଧ୍ୱଂସ କରି ଶକଟାର ପବତକଙ୍କୁ ମଗଧ ଫିରାଇବାରୁ ଚକ୍ରାନ୍ତ କରିଥିବେ, ଏହା ମର୍ମରେ ପତ୍ର ଲେଖା ଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦ୍ୱାରା କୌଶଳରେ ପତ୍ରଟି ମହାପଦ୍ମ ନନ୍ଦଙ୍କ ହସ୍ତଗତ କରାଇଲେ । ମହାପଦ୍ମ ଏକ ପତ୍ର ପାଠ କରି ଯେଉଁ ଧୋଧାନ୍ଧ ହେଲେ ଯେ, ପତ୍ରର ଯଥାସ୍ତିତ୍ୟ ସମ୍ଭବେ

pustak pdf ra gaadaa shard group creator:Kamal Rajesh WH 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚୌଣସି ଉତ୍ତର ବା ଅନୁସନ୍ଧାନ ନକରୁ ବୃଦ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶଳକ୍ଷରଙ୍କ ପ-
ପରିବାର, ସବଶ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଶକ୍ଟାରଙ୍କ
ବଶଜ ଏକଶତ ଲୋକ ଏ ନଷ୍ଟର ଅଦେଶରେ ମୃତ୍ତିକା ଅଭ୍ୟନ୍ତରସ୍ଥ
ରେଖା ମାତ୍ର ଅଳ୍ପେକ ବଳ୍ଦିତ; କଠିନ ପ୍ରସ୍ତର ନିର୍ମିତ କାଗାରେ
ମୃତ୍ତିକାତଳ ଅବରୁଦ୍ଧ ହେଲେ । କେବଳ ଏତକ ନୁହେ, ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ
ନଷ୍ଟରତାର ସୀମା ଲଙ୍ଘନ କର ସେହ ଏକଶତ ଲୋକଙ୍କ ଖାଦ୍ୟପାଇଁ
ପ୍ରତ୍ୟହ ଏକହେର ମାତ୍ର ତଣ୍ଡୁଳର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରଦେଲେ । ଏକଶତ
ଲୋକ ଏକସେର ମାତ୍ର ତଣ୍ଡୁଳରେ କାତନ ଧାରଣ କରପାରନ୍ତେ
ନାହିଁ । ଏକଥା ଜ୍ଞାତ ହୋଇ ବୃଦ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରୀ ସମସ୍ତ ପରିବାର ତର୍ଜଙ୍କ ଏକତ୍ର କର
କହିଲେ "ବୋଧହୁଏ,, ସମସ୍ତେ ଅନୁମାନ କରିଥିବ, ସ୍ୱଳ୍ପ ବୁଦ୍ଧି
ସ୍ୱଂସର କୃଷ୍ଣ ପରାମର୍ଶରେ ମହାତ୍ମାଜି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଏଲ୍ଲାଥରକେ ହତ୍ୟା
କରି ତଳେ ତଳେ ନଷ୍ଟର ଭିତରେ ମାଳବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରଅଛି ।
ଏ ସଙ୍କଟ ସମୟରେ ସମସ୍ତେ ଅନାହାରରେ ମରବା ଅପେକ୍ଷା ଏହାର
ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାପାଇଁ ଯଥା ପ୍ରଶସ୍ତ କରବା: ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।
ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯଦି କେହି ବୁଦ୍ଧିମାନ୍, ସାହସୀ, ଦୃଢ଼ପ୍ରତିଜ୍ଞ
ଥାଅ, ସେ ନିଜ ବୁଦ୍ଧି ଓ କୌଶଳରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଗ୍ରସ୍ତ, ବ୍ୟଭିଚାରଗ୍ରସ୍ତ
ଖଳିସ୍ତ ଧର୍ମ ବଶ ଧ୍ୱଂସ କରପାରେ, ସେହି କେବଳ ଏହି ଏକସେର
ତଣ୍ଡୁଳରେ ଜୀବନଧାରଣ କରୁ । ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ସତ୍ତାସ୍ୟ ବଦନରେ
ମୃତ୍ୟୁକୁ ଆଲଙ୍ଗନ କରବା ।" ସମସ୍ତେ ଏହି କଥାର ଏକ ବାକ୍ୟରେ
ଅନୁମୋଦନ କଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମଙ୍ଗଳରେ ଶକ୍ଟାରହିଁ ସେହ କାର୍ଯ୍ୟ
ସାଧନ ନିମନ୍ତ୍ତ ଛପଦ୍ମକ୍ତ ନିର୍ବାଚିତ ହେଲେ । ତହିଁ ସମସ୍ତେ କହିଲେ
"ଅତ୍ୟାସ୍ଟ ବଶ ଧ୍ୱଂସ କରି ଖଳିସ୍ତ ଧର୍ମର ପୁନଃ ପ୍ରତଷ୍ଠା ପାଇଁ
ଏଥରେ ଉପଯୁକ୍ତ । ସୁତରାଂ ଆପଣହିଁ ଜୀବନ ଧାରଣ କରନ୍ତୁ । ଅମ୍ଭ-
ମାନଙ୍କର ସ୍ୱଳ୍ପ ଜୀବନ ଅତ୍ୟଳ୍ପ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ୱାସରେ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇ

pustak pdf ragadia gpara group,creator:kumarRanjan,ph:7205334016

Digitized by srujanika@gmail.com

pustak pdf ra ganta ghara group,creator:kumar Rakesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ନନ୍ଦ ବଂଶ ଗ୍ଭରଖାର କରୁ ।” ବଡ଼ା ପରେ ବୃଦ୍ଧ ଶକଟାର ଅତି-ନଦାରୁଣ ହୃଦୟରେ, ଅଶ୍ରୁଶୂନ୍ୟ ନୟନରେ ଜଣକ ପରେ ଜଣକର ନିର୍ମମ ମରଣ ଅବଲୋକନ କଲେ; ଜଣକ ପରେ ଜଣକର ଅନ୍ତ୍ୟେଷ୍ଟି-କ୍ରିୟା ଏକ ମୁଷ୍ଟି ତଣ୍ଡୁଳରେ ଏବଂ ତର୍ପଣ ଅବାଧ ପ୍ରବାହିତ ଶୋକା-ଶ୍ରୁରେ ଶେଷ କର ଯେ ପ୍ରତଜ୍ଞା କଲେ, ନନ୍ଦ ବଂଶ ରକ୍ତରେ ଅତୃପ୍ତ ବଂଶଧରଖଣ୍ଡିକର ଜଘନ୍ୟତମ ତର୍ପଣ ନକରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସ୍ଥିରହୋଇ ରହିବେ ନାହିଁ । ସେହି ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ବୃଦ୍ଧଙ୍କର ସ୍ନେହ-ବାତ୍ସଲ୍ୟ-କରୁଣା-ପରପକ୍ୱ ହୃଦୟ ଅଲଙ୍ଘ୍ୟ ନୟତିକ ଦାସତ୍ୱ ଭୁଲି ସ୍ନେହ, ଦୟା, କରୁଣାର୍ଦ୍ରତା ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ କୋମଳ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଭୌତିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ଭର୍ତ୍ସନ ଜଳି ଓ ପ୍ରଳୟର ସମସ୍ତ ସ୍ପୃହଣତାରେ ପରପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା । ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ନୟନରେ ଧ୍ୱଂସକାରି ଶାସରେ ଝଞ୍ଜା, ହୃଦୟରେ ପ୍ରଳୟ, ରସନାଗ୍ରେ ଅଭିଶାପ, ଚଦନମଣ୍ଡଳରେ ଦୃଢ଼ ପ୍ରତଜ୍ଞା ଅଧିସ୍ଥାନ କରୁଥିଲା । ସମିଧ ସଂଗ୍ରହ ଯୁଦ୍ଧି ହେଲା ।

ଏଣେ ମହାସଜ ନନ୍ଦ ରାକ୍ଷସଙ୍କୁ ପ୍ରଧାମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ରାକ୍ଷସଙ୍କ ପ୍ରଳୟ ବୁଦ୍ଧି ନଜ.ପିଡ଼ି ହେଲା ।

କଥାରେ ଅଛି, 'ସ୍ୱଳ୍ପା ଅକ୍ଷ, ପାଣି ଅକ୍ଷ' । ଅନେକେ ସ୍ୱଳ୍ପା ଆଉ ପଛ ଉଚ୍ଚାର ଜନକର ସାମାନ୍ୟ କଥା ନେଇ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବା କଥା ଅନେକଙ୍କ ଜିଜ୍ଞାସାଥିବ । ତାହାର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ସେମାନଙ୍କର ଅଳ୍ପ ନଦ । ନଦାଳ ଶବ୍ଦାପଦ ନନ୍ଦ ବଂଶେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ-ମସ୍ତି ମୁତ୍ତଙ୍କ ସହିତ ଜିଦ୍ୟାନଭ୍ୟମଣ କରୁଥିଲେ । ସେ ଚନ୍ଦ୍ରସ୍ୱଳ୍ପଲସା ଗ୍ରସ୍ତ ପଶୁ-ପ୍ରକୃତିର ଜ୍ଞାପକ । ମୁତରାଂ ସାମ୍ରାଜ୍ୟକାଳୀନ ପ୍ରଭୁତ୍ୱର ଦାମ୍ପ୍ୟମସ୍ଥ ଧୋରିଘୋଟରେ ନଥ ସେ ସ୍ନେହ ପଶୁତ୍ୱର ଅଜ୍ଞାନି ନାଦ ଦେଇ

pustak pdf ra gadta bhara group,creator:kumar Rajesh,WA:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

pustak pdf ra ganta ghara group,creator:kumar Rakesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଥିଲେ । ମୃଗଙ୍କ ହୃଦସ୍ଥର ଉନ୍ମାଦନାଶୂନ୍ୟ ଅଳଳଙ୍କ ପ୍ରୀତି-ସଳଳରେ ସେ ଅବଗାହନ କରିପାର ନଥିଲେ । ସେ ଗାଇଥିଲେ, ମୃଗଙ୍କର ଉନ୍ମାଂସ-ଳଡ଼ିତ କମନୀୟ ଶସ୍ତର, ବନ୍ଧୁ ତାଙ୍କ ଅଭ୍ୟନ୍ତରର ସ୍ୱଚ୍ଛ ସୁ-ଗନ୍ଧୀର ପ୍ରେମବାରିଧିର ପରିଚସ୍ଥ ଲାଭ କରିନଥିଲେ । ନାସ୍ତ ତାଙ୍କର ବଳାର୍ଯ୍ୟର ଜୀଡ଼ନକ । ତେଣୁ ସେ ସୌନର୍ଯ୍ୟମସ୍ୱୀ ମୃଗଙ୍କ ଉନ୍ମସ୍ଥ ପିପାସା ଚରିତାର୍ଥତାଇଁ ଦାସୀ ଚୁପେ ମାନ ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲେ । ମହାପଦ୍ମଙ୍କ ମୂଢ଼ ହୃଦସ୍ଥ ନାସ୍ତର ଅଭ୍ୟନ୍ତରର ସତ୍ୟତା ଅସ୍ୱାଦନ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଥିଲା ।

ଉଦ୍ୟାନ ଭ୍ରମଣ କାଳରେ ମହାପଦ୍ମ ଦେଖିଲେ ରୋହିଣ ବୃକ୍ଷ ଉପରେ ଫଳିଟିଏ ପଡ଼ିଅଛି । ଫଳସହ ପକ୍ଷୀକୁ ପିପୀଲିକା-ଶ୍ରେଣୀ ବନ୍ଦନ କରି ନେଇଅଛନ୍ତି । ସେଥିରେ ସେ ହସି ଉଠିଲେ । ନନ୍ଦଗତପ୍ରାଣା ମୃଗ ସେହି ହସରେ ନିଜ ମସ୍ତ ସୋଗ ଦେଲେ । ନନ୍ଦ ମୃଗଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ହସର କାରଣ ଜିଜ୍ଞାସା କରିବାରୁ ମୃଗ ଅବାକ୍ ହେଲେ । କାହିଁକି ଯେ ସେ ହସିଲେ ମୃଗ ନଜେ ତାହା ଜାଣି ନ ଥିଲେ; ସୁତରାଂ ସେ କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ମୃଢ଼ ରାଜା ବୋଧାନ୍ଧ ହୋଇ କହିଲେ, "ମୃଗ, ଏବ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ତୁମେ ହସର କାରଣ ଜଣାଇ ନପାରିଲେ, ତୁମ ବଂଶରେ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେବାଯାଇ କେହି ରହିବେ ନାହିଁ । ଏହା କହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ସେସ୍ଥାନରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ । ମୃଗଙ୍କର କିଛି କହିବା ପାଇଁ ଅବକାଶ ରହିଲା ନାହିଁ । ସେ କିଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟବିମୂଢ଼ ହୋଇ ଗାରବ ରହିଲେ ।

pustakbharati.gandhabharat.group@gmail.com Kumar Rakesh 9437537016

Digitized by srujanika@gmail.com

ମୁକ୍ତିର ଉପାୟ ।

"And my soul was a stagnent tide."

—*Poe*

କମ କୋଳାହଳମୟ ମଞ୍ଚଧ ସ୍ୱଜଧାନୀରେ ଅଜ ଦୁଇଜଣ ମାନ ଙ୍ଗାରକ୍ଷ, ଦୁର୍ଦ୍ଦଚକ୍ରିତ, ଚନ୍ତ୍ରଜ । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ମୁଗ୍ଧ । ବଂଶଲୋପ ଭୟରେ କପର ହୃଦୟର ନଧ୍ୟ, ପ୍ରାଣର ସାର୍ଥକତା, ଜୀବନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ମରଣର ଶାନ୍ତି ଏକମାତ୍ର କୁଳଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତରୁ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରିପାରବେ, ଏହା ବିଶ୍ୱସ ନେଇ ମୁଗ୍ଧ ଚନ୍ତ୍ରଗୁପ୍ତ । କ ଉତ୍ତର ଦୋଇ ସ୍ୱଜାଙ୍କର ସନ୍ତୋଷ-ବଧାନ କରିବେଁ ଭାବି ପାଉ ନାଦାନ୍ତି । ଦନଦିନ ବତୁଥିବା ଦେଶି ମୁଗ୍ଧ ଯେପର୍ ନରନ୍ତର ଶୀନାକର୍ତ୍ତା ହେଉଛନ୍ତି, ଏପର ଦୃଃସହ କନ୍ୟାଚ୍ଛେଦ ଅନ୍ତ, ଅର୍ଥାତ୍ । ନଜର ତୁଚ୍ଛ ପ୍ରାଣ ଦାନ କରି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତର ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷିଯାଇପାରନ୍ତେ, ସେ ତାହା ଆନନ୍ଦରେ କରନ୍ତେ । କନ୍ତୁ ଅବବେଳା ନର୍ଭ ଜ୍ଞ ସେ କଥା ଶୁଣିବେ ? କବ ଏ ବପଦରେ ତାଙ୍କର ସହାୟ ହେବ ? ମୁଗ୍ଧ ଭାବିଲା ହେଲେ, ଗୁବ ଭୀର ନବସ୍ଥ ମନରେ ଚନ୍ତା କଲେ । ମୁଖେ କାଳିଦାସ ମଧ୍ୟ ଏକାଗ୍ରମନରେ ଚନ୍ତାକର ଜ୍ଞାନଗୁରୁଜ୍ୟର ସୀମା ଖୁର୍ଜ କରିପାରିଥିଲେ । ତାହାର ଫଳରେ ତାଙ୍କଟ ଅଗାଧ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ । ସେହି ଏକାଗ୍ରତା ମଧ୍ୟରେ ମୁଗ୍ଧ ସାନର ଶରଣାଗତ ଭଗବାନଙ୍କୁ କାତର ହୃଦୟରେ ଥରେ ଡାକ ଦେଲେ, ତତ୍ପରି ଯେପର୍ ତାଙ୍କ ହୃଦୟର ଗୁରୁଭାର ଲାଘବହେଲା, ସେ ଅଣ୍ଟା ହେଲେ । କଛଣାଃ ପରେ ପୁଣି ଚିନ୍ତାରେ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ହେଲେ । ସାଧାରଣ ଚିନ୍ତାଣ୍ଟ ରେ ସାମାନ୍ୟ ବଧ୍ୟରେ କାନ୍ଦିବା 'ତାଙ୍କର ସ୍ୱଭାବରୁଦ୍ଧ ଥିଲା । ମୁତ୍ୱଂ ଦୁର୍ଭାବନା ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ କେଲେ କେଲେ ତଲ୍ପି ଅଶ୍ରୁର ଅଲ୍ପେକ ଦେଖି ସେ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଲାଭ କରୁଥିଲେ । ହୃଦୟର ସ୍ୱାଭାବିକ

pustak Pdf Rajgangpur group.creator:kumar Rakeshwh7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ତାଙ୍କ ସୁନଇଁ ମୁଖରେ ପ୍ରତିଭାତ ହେଉଥିଲା । ଥରେ ଥରେ ସଶଙ୍କିତ ଗଳାଣୀରେ ସେ ଦୂରକୁ ଅନାଇ ରହୁଥିଲେ, କେତେବେଳେ ବା ଅଧର ଦଂଶନ କର ଦ୍ରୁତାତ୍ କିଛି ଗୋଟାଏ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତା ହେଉଥିଲେ । ଏହିପରି ନାନା ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟରେ ହଠାତ୍ ଆଶାର ଆଲୋକ ଦେଖାପଡ଼ିଲା । ଏକାଗ୍ର ମନରେ ସମସ୍ତ ମସଧ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କର ତାଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଦୃଷ୍ଟି ମୃତ୍ତିକା ଗର୍ଭସ୍ଥିତ ପ୍ରସ୍ତର କାଗ୍ୟଗୃହରେ ନଯଉନ ଓଦବାଁ ମାତ୍ରେ ବୃଦ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ସ୍ମରଣ ପଥରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ । ମୁସ୍ତଙ୍କ କମନୀୟ ମୁଖ ମଣ୍ଡଳରେ ଷୀଣଦୀପ୍ୟଚ୍ଛଟା ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ଏକମାତ୍ର ବୃଦ୍ଧ ଶକଟାର ମୁସ୍ତଙ୍କ ସମସ୍ୟାର ସଦୁତ୍ତର ଦେଇପାରନ୍ତି । ମୁସ୍ତ ଆଉ ଅପେକ୍ଷା କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଚଞ୍ଚଳ ପଦ ବକ୍ଷେପରେ ମନ୍ତ୍ରୀପଦ୍ଦଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ, ଯେପରି କିଛି ଅପାଧାର୍ଯ୍ୟ ଘଟି ନାହିଁ, ଏପରି ଭାବରେ ତାଙ୍କ ସହ ଅଳାପ କଲେ । ଛଦ୍ମଥଣ୍ଡା ଛଳରେ ଅତି କୌଶଳରେ ସେ ଶକଟାରଙ୍କ ବଷୟରୁ, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱିଣୀ କର ସେ ଭଳ ସଜାଣେ ଜଳେ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ତଣ୍ଡୁଳ ଦେଇଁ ଅସିବା ପାଇଁ ଅନୁନତ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ଗଜା ଭଳା ଆପତ୍ତିରେ ସ୍ୱୀକୃତ ହେଲେ ।

ପାଠକମାନେ ବୋଧହୁଏ ଅନୁମାନ କରିଥିବେ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଏକ ଜଣ । ଯେତେବେ ଅକସ୍ମାତ୍ କେହି କର ନଥାନ୍ତି, ତାହାହେଲେ ଏହି ପେଟକ ବାସର ଅନୁପଯୁକ୍ତ, ଭୂଗର୍ଭସ୍ଥ ନବଡ଼ ଅନ୍ଧକାରମୟ ପ୍ରସ୍ତର ଗୃହକୁ ଥରେ ଆସନ୍ତୁ, ଦେଖିବେ ବୃଦ୍ଧ ଶକଟାର କିପରି ନବଷ୍ଟ ମନରେ ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ । ଲଲାଟରେ ଗଭୀର ଚିନ୍ତାରେଖା, ନସ୍ପନ୍ଦ ସ୍ଥିର, ଶୁଷ୍କ ପାଣ୍ଡୁ ଦୃଷ୍ଟି—ଦେଖିଲେ ଜଣାଯାଏ, କେଉଁ ଅଦୃଶ୍ୟ ଜଗତରେ ମନ ଭ୍ରମଣ କରୁଅଛି । ରୁକ୍ଷ ଶିରା, ଶୀର୍ଣ୍ଣ ଅଙ୍ଗ, ଶିଥିଳ ଚର୍ମ ସବୁ ବୃଦ୍ଧଙ୍କ ହୃଦୟ ଦୃଢ଼, ସବଳ । ବୃଦ୍ଧ ସ୍ଥିରଲକ୍ଷ୍ୟ—ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର

pustak Pdf raganta ghara group, creator: Kumar Rajesh WH: 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚନ୍ଦ୍ରା କଥାର ଅକ୍ଷରିସ୍ଥ ନନ୍ଦବଂଶର ଉଚ୍ଛେଦ ସାଧନ ଜର କ୍ଷତିସ୍ଥ ସ୍ୱଜନ୍ମ, ଧର୍ମ ସ୍ୱଜନ୍ମର ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରବେ । ଏକଜନ୍ମ ଭ୍ରବରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରା ସେତେବେଳେ ଶକଟାରଙ୍କ ହୃଦସ୍ଥ, ମନ, ସୁଦ୍ଧସ୍ଥ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନେନ୍ଦ୍ରିସମ୍ପର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର କରଥିଲ୍ୟ । ବୃଦ୍ଧ ବାହ୍ୟ-ଚେତନା ଶୂନ୍ୟ ପ୍ରାସ୍ଥ ।

ମୁର୍ତ୍ତ କଛକ୍ଷଣ ଶକଟାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦଣ୍ଡାସ୍ଥମାନ୍ୟ, ତଥାପି ବୃଦ୍ଧ ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ହୃଦସ୍ଥଙ୍ଗମ କରୁ ପାରଲେ ନାହିଁ । ମୁର୍ତ୍ତ ଏଥିରେ ବସ୍ଥିତ ହୋଇ କଛ ସମସ୍ଥ ନବଷ୍ଟମନରେ ତାଙ୍କ ଭ୍ରବ ଭଙ୍ଗୀ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର କହିଲେ, "ମନ୍ତ୍ରୀବର, ମୋର ପ୍ରଣାମ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।" ବୃଦ୍ଧଙ୍କର ଚୈତନ୍ୟୋଦସ୍ଥ ହେଲ୍ୟ । ସେ ମୁର୍ତ୍ତଙ୍କୁ ଅକସ୍ମାତ୍ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଖି ଚମକ ପଡ଼ କହିଲେ, "ସ୍ୱସ୍ଥ ଗଣ୍ଡୀ ଆଜ ଏଡ଼ାକୁର !! ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତର ସମସ୍ତ କୁଶଳତ ! ମହାରାଜାଙ୍କର ସବୁ ମଙ୍ଗଳ ତ ?" ମୁର୍ତ୍ତ ଉତ୍ତର ଦେଲେ "ଆପଣଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରୁ ସମସ୍ତେ ସୁଖରେ ଅଛନ୍ତି । ଅଚ୍ଛା, ଆପଣ କଅଣ ଭ୍ରମୁଖଟଙ୍କ ଚହ୍ନୁ ଦେଖି ।" ମନ୍ତ୍ରୀ ଉତ୍ତର କଲେ, "କାହିଁ ସେଥର କୌଣସି ଭ୍ରବନାତ ମୁ ଜରୁ ନଥିଲ ।" ଏକଥା କହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭ୍ରବର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଖରେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲତାର ଅବତାରଣା କଲେ । ଅଭ୍ୟ ତ କୌଶଳରେ ସେ ଯେ ପୁଣି କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ରସପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହୋଇ ଉଠିଲେ, ତାହା ବୋଧର ଅସମ୍ଭ୍ୟ । ଶକଟାର ତାଙ୍କ ଆଗମନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଜଜ୍ଞାସା କରିବାରୁ, ମୁର୍ତ୍ତ କହିଲେ, "ମନ୍ତ୍ରୀ ମହାଶୟ, ଅଜ ମୋର ଭୟଙ୍କର ବପଦ । ଆପଣଙ୍କ ଉପଦେଶ ବ୍ୟତୀରେକେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରତିକାର ନାହିଁ ଜାଣି, ଅପଣଙ୍କ ନକଟକୁ ବଡ଼ ଆଶାରେ ଅସି ଅଛୁ ।" ସମସ୍ତ ମୁର୍ତ୍ତ ଶକଟାରଙ୍କ ଦାକସ୍ତ୍ରର ପ୍ରତୀକ୍ଷା କଲେ । ଶକଟାର

pustak Bharati Research Ganga Sahara group, creator: Kunal Rajesh, WH:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜିଜ୍ଞାସା କଲେ "କଥା କଅଣ ?" ମୁଗ୍ଧ ଉତ୍ତର କଲେ, "ଆଜକ ଛଅ ଦିନ ପ୍ରତି ମୁ ମହାସ୍ୱଜାଙ୍କ ସହିତ ଉଦ୍ୟାନ ଭ୍ରମଣ କରୁଥିଲି । ସୋଣ୍ଟିଏ ବୃକ୍ଷତଳ ଉପରେ ବୃକ୍ଷଫଳଟିଏ ଥିଲା । କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପିପୀଲିକା ଫଳ ସହ ପକ୍ଷଟିକୁ ବହି ନେଉଥିଲେ । ତାହା ଦେଖି ସ୍ୱଜା ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେବାରୁ ମୁ ମଧ୍ୟ କିଛି ଚର୍ଚ୍ଚା କରି ହସିଦେଲି । ସ୍ୱଜା ମୋର ହସର କାରଣ ପଚାରିବାରୁ ମୁ ମାରବ ରହିଲି । ଏଥିରେ ସ୍ୱଜା ଭିତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ଡାକି ଆଦେଶ କଲେ ଯେ, ମୁ ହସର କାରଣ ସାତଦିନ ମଧ୍ୟରେ କହି ନପାରିଲେ ମୋର ବଂଶରେ କେହି ରହିବ ନାହିଁ । ମୋ ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ମୁ ଆଦୌ ଚିନ୍ତିତ ନୁହେଁ । କେବଳ ମୋର ପ୍ରାଣର ପୁତ୍ତଳି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତର କାଳେ ଅମଙ୍ଗଳ ହେବ, ମୋର କୁଳଚନ୍ଦ୍ରମା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତକୁ କାଳେ ହରାଇବି, ଏହି ଭୟରେ ଆଜି ଜଗତ ମୋତେ ଅନ୍ଧାର ଦିଶୁଅଛି । ତେଣୁ ଆଜି ଅପଶଙ୍କର ଶରଣ ନେବାକୁ ଆସିଅଛି ।"

ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ ନିଜ-ଦର୍ପଣରେ ନିଜ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-ସିଦ୍ଧି-ପଥ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖିପାରିଲେ । ମନେ ମନେ ହସି, ବାହାରେ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲେ, "ସ୍ୱାମି, କିଛି ଭୟ ନାହିଁ । ମୁ ଏହାର ଉତ୍ତର ଦେଇଅଛି । ତାଙ୍କ ହସର କାରଣ, ଯେଉଁ ବୃକ୍ଷ ଫଳରୁ ଦୁଇ ମହାମସ୍ତିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ, କାଳ ଦୋଷରେ ସାମାନ୍ୟ ପିପୀଲିକା ମଧ୍ୟ ତାହା ବହିନେବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଅଛି ।" ମୁଗ୍ଧ ବସ୍ତ୍ରାବୃତ୍ତ ହେଲେ । ଆନନ୍ଦ ଜ୍ୟୋତି ମେପର୍ ତାଙ୍କ ନୟନରେ, ଗଣ୍ଡଦେଶରେ ବିଭାସିତ ହେଲା । ସେ ନିଜେ ତାହା ଦେଖି ସ୍ୱକନାଙ୍କେ ବୁଝିପାରିଲେ, ଶୁଣିବା କ୍ଷଣି ମନ୍ତ୍ରୀ ସେ ରହସ୍ୟ ଭେଦକଲେ । ସୁତରାଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶତ୍ରୁ ହାରିଲା ତାଙ୍କ ବଂଶର ଉଦ୍ଧାରକର୍ତ୍ତା । ସ୍ୱାମୀ ତାଙ୍କୁ ହୃଦୟର କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରି ଶତ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ଏହି ଅବସରରେ କହିଲେ, "ସ୍ୱାମି, ବିପଦରୁ

pustak pdf nagarika ghara group, creator:komal Rakshyit, 2024/016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଆପଣଙ୍କ ବଂଶ ମୁ ରକ୍ଷା କରୁଅଛୁ । ଆପଣ ମୋର କଛ ପ୍ରତ୍ୟୁପକାର କରବୋଇ ?" ମୃଗ ଉତ୍ତର କଲେ, "ଅବଶ୍ୟ କରବ; ମୋର ପ୍ରାଣ ବଳମସ୍ତଙ୍କର, ମୋର ସୁଖ ଶାନ୍ତ ବଳଦାନରେ ମଧ୍ୟ ଆପଣଙ୍କର ଯଦି କଛ ଉପକାର ହୋଇପାରେ, ମୁ ତାହା ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଅନ୍ତରରେ କରବ । ମୃଗ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନମ୍ର ହେଲା ।" ଶକଟାର ଉତ୍ତରଲେ "ମହାତ୍ମନ ଆପଣଙ୍କ ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଆପଣଙ୍କୁ ବର ପ୍ରାର୍ଥନା କରବା ପାଇଁ ସୁଜା ଯେତେବେଳେ କହିବେ, ସେତେବେଳେ ଆପଣ ମୋର ମୁକ୍ତର ଉପାୟ କରିବେ । ଆପଣ କେବଳ ଏତକ କହିବେଯେ, ଶକଟାର-ବଂଶର ସମସ୍ତେ ମୃତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଶକଟାର ବୃଦ୍ଧ, କ୍ଷମତାଶୂନ୍ୟ, ଅସହାୟ; ପୁତ୍ରଗଂ ସୁଜ୍ୟର କୌଣସି ଅନିଷ୍ଟ କରପାରବେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ କାଗମୁକ୍ତ କରିଦେଇ ମହାତ୍ମନ ବଂଶଗୌରବ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।" ମୃଗ ସମ୍ମତ ଜ୍ଞାପନ କଲେ ସମ୍ମୁଖ ପ୍ରଣାମ ପୂର୍ବକ ଶକଟାରଙ୍କ ନିକଟରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ଆସିଲେ । ଶକଟାରଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ ଅନ୍ଧକାରଶୂନ୍ୟ ହେଲ ! ସେ ଆଶାରେ ନର୍ତ୍ତନ କରି ସେହି ନଗ୍ନନମସ୍ଥ ନର୍ତ୍ତନ ଅନ୍ଧାକାରରେ ଯେଉଁର କ ଆଲୋକରେଖା ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ।

—୦୦—

ମୁକ୍ତ ଆକାଶ ତଳେ

"Held, we fall to rise,
Are baffled to fight better."

— Browning

ସ୍ତ୍ରୀମ ବବସ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ବାମ୍ବନ୍ଦୁର କନକ କିରଣ ମଣ୍ଡିତ ବୃକ୍ଷ ଶିଖା ମୃଦୁବାୟୁରେ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଆନ୍ଦୋଳିତ ହେଉଅଛି—ଶାଖା ଉପରେ

pustak pdf ra ganta ghara rou up, creator: kumar Rakesh, WH 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ବଙ୍ଗଳିମାର ମଧୁର କାକଳରେ ନଗ୍ନଶ ହୃଦସ୍ପରେ ଆଶାର ଆନନ୍ଦ ଜାଗ-
ରୁକ ହେଉଅଛି । ପ୍ରକୃତ ଦାସ୍ୟମସ୍ୱୀ, ଜ୍ୟୋତର୍ମସ୍ୱୀ । ନର୍ମଳା, ବଶାଳ
ଆକାଶ ତଳେ ଆଜ ସମସ୍ତେ ଆଶା ଓ ଆନନ୍ଦରେ ମୁକ୍ତ, ସ୍ୱାଧୀନ ।
ମହାଯଦୁ ନନ୍ଦ ଆଜ ସ୍ଥିର କରଛନ୍ତି, ପୁନରଣଙ୍କୁ ସ୍ୱଦ୍ୟପଦ୍ଧତି କର ସେ
ବାନପ୍ରସ୍ଥାବଲମ୍ବନ କରିବେ । ଉତ୍ତଳ ପ୍ରଭାତର ସୁସ୍ନିଗ୍ଧ ସ୍ପର୍ଶରେ ସେ ଆଜ
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲମନରେ ସମସ୍ତ ସଂସାରକୁ ଶୋସମାନ ଦେଖୁ ଅଛନ୍ତି । ଦାସ୍ୟମସ୍ୱୀ
ମୁଗ୍ଧ ଧୀରେ ଧୀରେ ଯାଇ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦଣ୍ଡାସ୍ୱମାନା ହେଲେ ।

ମହାରାଜ ପଚାରିଲେ, "ମୁଗ୍ଧ, ଆଜି ଏ ସକାଳେ କାହିଁକି ?"
ମୁଗ୍ଧ ଉତ୍ତର କଲେ, "ମହାରାଜ, ଅଜି ସେ ମୋର ଉତ୍ତର ଦେବା
ଦିନ ଉପସ୍ଥିତ ।" ରାଜା ସହାସ୍ୟମୁଖରେ କହିଲେ "ହାଁ, ସ୍ମରଣ ହେଲା ।
ତୁମେ ସେଦିନ ଜିଜ୍ଞସିଥିଲ—" ମୁଗ୍ଧ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍ତର କଲେ,
"ଯେହେତୁ ସାମାନ୍ୟ ପରାଜୟର ମଧ୍ୟକାଳ ପ୍ରଭାବରେ ଭବିଷ୍ୟତର
ବଗଃ ମହାରୁହକୁ ଜନ୍ମନ କର ନେଇପାରେ । ରାଜା ପ୍ରୀତ ହେଲେ ।
ସେ ମୁଗ୍ଧଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ବହୁ ପ୍ରଶଂସା କର କହିଲେ "ମୁଗ୍ଧ, ମୁଁ ତୁମ
ଉତ୍ତରରେ ଅତିଶୟ ପ୍ରୀତ ହୋଇଅଛି । ତୁମେ ସେ କଥା ଭିତ୍ତ ଚନ୍ତ
ଏତେଦିନରେ ବାହାର କରଅଛ, ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ତୁମର ଇଚ୍ଛାନୁରୂପ
ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରିବ ।" ମୁଗ୍ଧଙ୍କ ଜିଜ୍ଞାସ୍ତରେ ଶକଟାରଙ୍କ କଥା ଥିଲା, ସେ
କଥା କହିବାକୁ ଏପର ଉଦ୍ୟତ, ଅଧୀର ହେଉଥିଲେ ଯେ, ରାଜା ବର
ପ୍ରାର୍ଥନା ପାଇଁ କହିନଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ସେ ପ୍ରକାଶ କରି ଦେଇଥାନ୍ତେ ।
ଜ୍ୟୋତିଷୀଙ୍କ ସମସ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଖି ମୁଗ୍ଧ କହିଲେ "ମହାରାଜ, ମୋର
ଆଉ କ ଅଭିଳଷ ଅଛି ଯେ ମୁଁ ଜର ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବ । ତେବେ ଶିକର
ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ମୋ ମନରେ ରହିଯାଇଛି । ବୃଦ୍ଧ ଶକଟାର ଆଜ ପରିବାର,
ଦେଶ, ସମ୍ବଳ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତାହୀନ ହୋଇ ଅନ୍ଧକାରମସ୍ୱ ଗର୍ତ୍ତରେ ପଡ଼ୁଅଛନ୍ତି ।

pustak pdf by gatra ghar group, creator: Kumar Rakesh, Ph: 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମର କୌଣସି କ୍ଷତିକରିପାରିବେନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିଦେଇ ବଂଶମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।" ସ୍ୱଜା ସ୍ୱବଲେ; କିଛି ସମୟ ପରେ କହିଲେ "ତୁମକୁ ଅଦେୟ ହୋଇ ମୋର ବା କଅଣ ଅଛି ? ତୁମ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଆଜି ଶକ୍ତିକାର ମୁକ୍ତ ।" ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରହରୀକ ଜାକି କାର୍ଯ୍ୟ-ଅଧ୍ୟକ୍ଷଠାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ଆଦେଶ ପ୍ରେରଣ କରିଲେ ।

ମୁକ୍ତ ଆକାଶ ତଳେ, ମୁକ୍ତ ସମୀରଣରେ, ଆଲୋକ ବିଚ୍ଛୁରିତ ଧରିତ୍ରୀପୃଷ୍ଠରେ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ପରିସରରେ ବୃଦ୍ଧ ଶକ୍ତିକାର ଦଣ୍ଡାୟମାନ । ବହୁ-ଦିନର ରୁଦ୍ଧ ବାୟୁ ପରବର୍ତ୍ତେ ଆଜି ମୁକ୍ତ ବାୟୁ, ମୁକ୍ତ ପ୍ରକୃତି ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଶତ ଶତ ବର୍ଷର ଦାସତ୍ୱ ବନ୍ଧନରୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଅର୍ଜିଦେଲା । ଯେଉଁ ବିଶ୍ୱଙ୍କ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଶୋଭାର କର୍ତ୍ତା, ସେହି ଅଚିନ୍ତ୍ୟ ଅଜ୍ଞେୟ ଶକ୍ତିଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭୂମିଷ୍ଠ ହୋଇ ସେ ପ୍ରଣାମ କଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ନିଜକୁ ଅତି ସାମାନ୍ୟ, ଅସହାୟ ମନେ କଲେ ନାହିଁ । ସେ ଅସହାୟ କପର, ଦୀନ ଦରିଦ୍ର କପର ଦୁଃଖିତ ଏତେ ସମ୍ପଦରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲ୍ଲାବେଳେ ସେ ବିଶ୍ୱବିଧାତାଙ୍କର ସନ୍ତାନ ହୋଇ କାହିଁକି ବା ସମ୍ପଦଶୂନ୍ୟ ହେବେ ? ଆଜି ସେ ବନ୍ଧନଶୂନ୍ୟ, ମୁକ୍ତ, ସ୍ୱାଧୀନ । ଆଜି ସେ ମୁକ୍ତର ନିଶ୍ୱାସ ନେଇ ଜଗତରେ ମୁକ୍ତ ଘୋଷଣା କରିବେ । ଆଜି ସେ ବିଶ୍ୱ ଶିଳ୍ପୀରୁ ଲକ୍ଷ ପ୍ରଦାନ କରିବେ, ନର୍ମଦାର ପ୍ରବାହ ଅବରୋଧ କରିବେ ସାଗର ବକ୍ଷରେ ସେତୁ ନିର୍ମାଣ କରିବେ; ଆଜି ସେ ଶକ୍ତିମନ୍ତ୍ରରେ ବାୟୁ ଜଗତ ନିଷ୍କମ୍ପ କରିବେ; ସୌର ମଣ୍ଡଳ ସ୍ତମ୍ଭିତ କରିବେ; ଜାଗତିକ ନିୟମ ସୂତ୍ର ପରିଚାଳନ କରିବେ । ଆଜି ସେ ଘୋଷଣା କରିବେ, "ମାନବ—ଜଗତରେ ଅସାଧ୍ୟ, ଅଜେୟ ହୋଇ କିଛି ନାହିଁ ସବୁ ସମ୍ଭବ, ସବୁ ସମ୍ଭବ । ଆତ୍ମପ୍ରତ୍ୟୟୀ ଜାଗ୍ରତ ହେଲେ ମାନବ ଶକ୍ତିରେ ସମସ୍ତ ସୁସାଧ୍ୟ ହୁଏ ।"

pustak pdf raganna gauravarpan,creator:kamalaRanjanSwh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜବରଜ-ତାମସ କୋଷ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଶକଟାର ମୁକ୍ତ ଆଲୋକ ଫର୍ଣ୍ଣେରେ ଆଜ ଶତ ଯୁବକର ଉତ୍ସାହରେ ନଜର ଜଗ୍ ଓ ଦୌଳ୍ଲ୍ୟ ବସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ନଜ ବଂଶ ଧ୍ୱଂସ କରିବାପାଇଁ ତାଙ୍କର ସକଲ୍ପ ଜାଗ୍ରତ, ଉଦ୍ୟତ । ସେ ସକଲ୍ପ ସମ୍ମୁଖରେ ଶତ କଲ୍ପିତ ବାଧା ଉତ୍ପ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇପାରୁନାହିଁ । ଆଜ ମନ୍ତ୍ରିଣୀ ଅଙ୍କୁଶ ବହନ— ଶକଟାର ପରିବାର ବନ୍ଧନ ଛନ୍ନ । ସୁତତ୍ୱଂ ତାଙ୍କ ଗତରୋଧ କରିବ, ସାଧ କାହାର ? ସେ ଜାଗ୍ରତର ଚନ୍ତା, ଜୀବନାର ସ୍ପୃହା, ସେଇ ଗୋଷ୍ଠିଏ ନାଶ ସଂକଳ୍ପକୁ ମୂର୍ତ୍ତିକର ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସେ ଅସୀମ ବଳଶାଳୀ ସକଲ୍ପ ଯେପରି ସମସ୍ତ ନାଗରିକମାନଙ୍କର ଛତ୍ର ଚନ୍ତ ସମୃଦ୍ଧକୁ ଗ୍ରାସ କରି ଆଜ ସମସ୍ତଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍କ ଅନ୍ଦୋଳିତ କରୁଅଛି ।

ବୃଦ୍ଧ ନଜ ମହାରାଜ ସକଲ୍ପ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଲେ । ନଅଜଣ ସୁଜକୁମାରଙ୍କ ଉପରେ ଶାସନ ଭାର ଅର୍ପଣ କଂ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ମଉଥ-କାହ୍ନାର ପ୍ରଧାନ ନାୟକ ନିଯୁକ୍ତ କର ନଜେ ବାନପ୍ରସ୍ଥାଶ୍ରମକୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିଲ । ଭାରତର ବର୍ଣ୍ଣାଶ୍ରମ ଧର୍ମ ସମାଜ ଓ ଧର୍ମଗତ ଉଭୟ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଜୀବନର ଚତୁର୍ଥ ସମୟରେ ଜ୍ଞାନସଞ୍ଚୟ ସମାଦନ ପାଇଁ ବାନ ପ୍ରସ୍ଥାଶ୍ରମ ପ୍ରଶସ୍ତ ଆର୍ଯ୍ୟମାନେ ତାହା ଅବଲମ୍ବନ କରୁଥିଲେ । କେବଳ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସ୍ତ୍ରିୟବର୍ଗ ଏ ବିଷୟରେ ଭାରତରେ ଏକ ମହତ୍ ନୂତନ ପନ୍ଥା ଆବିଷ୍କାର କର ଯାଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ବାନପ୍ରସ୍ଥାଶ୍ରମ ସ୍ଥାନରେ ଏକ ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କର ଜଗତରେ ଅଦର୍ଶ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ-ଅଛନ୍ତି । ବାନପ୍ରସ୍ଥାଶ୍ରମକୁ ସେମାନେ ଦିଗ୍ବିଜୟ ଅଭିମାନ କରିନାହାନ୍ତି ।

'ଆମ ଭାରତ' ପୁସ୍ତକର 'ଯୁଦ୍ଧଯାତ୍ର' ଅଧ୍ୟାୟ ଦେଖ ।

pustakbharat.gaatabharat.group,creator:Kumar Rakesh,WH7725347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସେନା ବହୁତର ପଦ୍ମଗୁଳକ ଦୋଇ ନାନା ଶୃଙ୍ଖଳା-ବଦ୍ଧ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସାହସ-ନର୍ଭରତା ପ୍ରଥମେ ଶିକ୍ଷା ଦେଲେ । ସେ ନବୀନ ଯୁବକ, ପ୍ରବଳ ଅଧ୍ୟବସାୟୀ । ସୁତରାଂ ସବୁଦା କର୍ମରତ ରହିପାରୁଥିଲେ ତାଙ୍କର ତାହା 'ସୁଖକର ହେଉଥିଲା । ପ୍ରାଚୀନ ମତଧ-ବାହିନୀରେ ସେ ଯେଉଁ ନୂତନ ସଂସ୍କାର କରିଥିଲେ, ସେଥିପାଇଁ ସେ କାହାର ଉପଦେଶ ବା ଅନୁମତି ଲୋଡ଼ି ନଥିଲେ । ସେ ଷଡ଼ିବିଧ; ଷଡ଼ିବିଧ ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରଣାଳୀ ନିଜେ ଅବଧାର କରେ ଏବଂ ବୁଦ୍ଧି ଉଦ୍ଭାବନା ବ୍ୟବହାର କରି ଯୁଦ୍ଧ ପ୍ରଣାଳୀକ ମାର୍ଜ୍ଜିତ କରେ । ସେ ଯୁଦ୍ଧକର ଅଶା-ମନ୍ୟ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଭବିଷ୍ୟତ ନମନ୍ଦ୍ରେ ଗୋଷିଏ ସୁନିଶ୍ଚିତ; ସୁନ୍ଦରସୃଜ୍ଜିତ, ପ୍ରଭୁଭକ୍ତ, ସୁଦୃଢ଼ ବାହୁମା ଦଣ୍ଡାସ୍ୟମାନ କଲେ । ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଏତେ ପ୍ରିସ୍ୱ ହୋଇଥିଲେ ଯେ, ସେମାନେ ରାଜଗଣଙ୍କ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ଅନୁଭବ କରୁ ନଥିଲେ ;

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଔଲ୍ଲକ-ପ୍ରିସ୍ୱତାରେ ବିଶେଷତଃ ମଗଧ ବାହିନୀ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ସିଂହାସନ ସମ୍ମାନରେ ନନ୍ଦଗୁଜରଣଙ୍କର ଈର୍ଷା ଓ କ୍ରମେ ମଧ୍ୟାନ୍ତି ଜ୍ଞାତ ହେଲା । ସେମାନେ ଯଜ୍ଞମର୍ଶ କରି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଦମନ ପାଇଁ ଗୋଷିଏ ଉପାସ୍ୱ ସ୍ଥିର କଲେ । ବନେ ଅତଃସ୍ୱ ସ୍ନେହା-ଦର ଦେଖାଇ ସରଳ ବିଶ୍ୱାସୀ, ଭାବୁକପ୍ରବଳ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ନାନା ଛଳନା ମଧ୍ୟରେ ଡାକନେଇ ମୃତ୍ତିକା ଗର୍ଭସ୍ଥ ଗୋଷିଏ ପ୍ରସ୍ତର ନିର୍ମିତ କକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦୀ କରିଦେଲେ । ସେଠାରେ ଆଲୋକ ଓ ବାସୁର ପ୍ରବେଶ ମାର୍ଗ ନଥିଲା । ଜାବର ଜନ୍ତୁଗତ ଅଧିକାଶ, ଆଲୋକ ଓ ବାସୁରୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ହଠାତ୍ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇ ତତ୍କ୍ଷିତା ଅସହ୍ୟ ବୋଧ କଲେ । ସୁକୁମାର ରାଜକୁମାରଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଏ ଦୁର୍ବର୍ତ୍ତନରେ ଯେ କି କଠୋର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗ କରିବାକୁ ହୋଇଥିଲା, ତାହା ଅନୁ-

pustak Prof ramanji ghara group,creator:kumar Rakesh,WH:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭଗ୍ନ ଲକଭଲ୍ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିପାରେ । ତଥାପି ଦୃଢମନ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ, ଅସ୍ତ୍ର ଶୋଧନ ନମନ୍ତେ, ଜନ୍ମଭୂମିର ଉନ୍ନତ ଭବିଷ୍ୟତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏ ପ୍ରାଣଲ୍ଲଦ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହ୍ୟବା ଅଭ୍ୟାସ କଲେ । ଦୁଇ ଗୃଣ୍ଟ ଧନର ଅଭ୍ୟାସ ପରେ ସେ ତାଡ଼ା ଅଦୌ କଷ୍ଟକର ମନେ କରୁନଥିଲେ । ତେବେ ସେ ମୁକ୍ତର ଜପାସ୍ଥ ଭଭ୍ୱନରେ ଗମ୍ଭୀର ମନୋନିବେଶ କଲେ । ସେ ସେହ୍ନ ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ଏତେ ନବଷ୍ଟ ବହିଲେ ଯେକାର୍ ସନ୍ଧାନାକୁ ଜୀବନର ସାଧନାଲବ୍ଧ ଜପାଦେସ୍ଥ ଅନୁଭୂତ ଜ୍ଞାନ କଲେ ! ମୁକ୍ତବାସ୍ଥ ଓ ଆଲ୍ଲେକ ଅଭ୍ୱରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଦାନ, ସୁଖାଦ୍ୟ ପେସ୍ଥର ଅଭ୍ୱବ, ଆଳାପ ସାକ୍ଷାତ ବ୍ରହ୍ମାନତା, ଏସମସ୍ତ ରୁଚ୍ଛ କର୍ ଦୁର୍ଦ୍ଧର୍ଷ ତେଜସ୍ୱୀ ପ୍ରତଜ୍ଞାକୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର କଠୋରତା ଓ ଦୃଢ଼ତାର ଆବରଣ ଦେଇ ଜଗତ ସମ୍ମୁଖରେ ଅତ୍ୟାଗ୍ଚର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦଣ୍ଡାସ୍ଥମାନ କଲେ । ସେତେବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟାତନା ଆସ୍ଥକୃତ ପ୍ରାରବ୍ଧ ଯାପ୍ରଶ୍ଚିର୍ ଶୋଧନ ପାଇଁ ପ୍ରାସ୍ଥଶ୍ଚିତ୍ତ ମାତ୍ର ବୋଲି ସେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିଥିଲେ ।

ନନ୍ଦ ଭ୍ରାତଗଣ

"My kingdom for a horse"

Richard iii

ମାଳାବାରର ଚତୁର୍ଥ ପକାଶେ, ଅସହ୍ୟ ଶୀତ ବା ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଚତୁର୍ଥ ପକାଶ । ଦୁର୍ଦିନ ଚରଦନ ପାଇଁ ନୁହେଁ । ସାର୍ ଜ୍ଞଂପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବପଦରେ ଯୋଦ୍ଧ୍ୟେଚ୍ଚିତ ହ୍ରଦ ନାହିଁ, ତେଣୁ ସେ ଅସ୍ଥହସ୍ଥାନ ହସ୍ତବ ନାହିଁ । ଦୁବଳ-ମନା ବ୍ୟକ୍ତି ସାମାନ୍ୟ ମାତ୍ର ସଙ୍କଟରେ ହ୍ରତବୁଦ୍ଧି ଦୋଲ ମାନବ ଚହିଁତ

pustak pdf ra ganta ghara group creator:kumar Rakesh Wh.7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜୁକର୍ମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର ମୁକ୍ତର ଉପାୟ ଖୋଜବସେ । ବପଦରୁ ମାନ-ବର ଅଧ୍ୟାର ପକ୍ଷାର ସ୍ଥଳ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଅଭ୍ୟୁତ ବଳଶାଳୀ ଥିଲେ । ସେ ଅପ୍ମାନ ବଦଳରେ କାପ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହ୍ୟ କର ସମସ୍ତର ପ୍ରତାକ୍ଷା କରବାକୁ ଲଗିଲେ । କାକୁତ ମିନତ କର ମଗଧ ପରତ୍ୟାପ ସ୍ୱୀକାର କରଥିଲେ ସେ ସର୍ତ୍ତରେ ମୁକ୍ତ ଲାଭ କରଥାନ୍ତେ । କନ୍ତୁ ମଗଧ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମଭୂମି —ସେ ତାହା ପରତ୍ୟାଗ କର ଶ୍ମଶାନରେ ବାସ କରବାକୁ ଥିବେ କାହିଁକ ?

ଦନେ ଫିନ୍ଦଳସ୍ତ୍ର ପିଞ୍ଜରଭଙ୍ଗ ଖୋଷିବେ ମନ୍ତ୍ରମ ଫିନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦ-ବଂଶଧ୍ୱଂକ ପଠାଇଲେ । ସେଥି ସଙ୍ଗେ ସେ କହପଠାଇଲେ ଯେ ପିଞ୍ଜର ଦ୍ୱାର ନଫିଟାଇ କମ୍ବା ପିଞ୍ଜର ନଭାଙ୍ଗି ଫିନ୍ଦଟି ବାହାର କରବା ପାଇଁ କେହ ବୁଦ୍ଧିମାନ ବ୍ୟକ୍ତ କଳ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଅଛନ୍ତିକ ନା, ଯଷ୍ଟିଖା କରବା ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ନନ୍ଦଭ୍ରାତଗଣ ଫିନ୍ଦଟି ବାହାର କରବା ଉପାପ୍ ଭବ ଭବ ଦିଅଁବୁଦ୍ଧି ଦେଲେ । ନଜର ବୁଦ୍ଧି ବଯ୍ୟର ଉପ-ଯୋଗୀ ନହେବାରୁ ସେମାନେ ଅକାଶକୁ ସ୍ପର୍ଶ କପାଳରେ କର ଦେଇ ବସିଲେ । ସର୍ପଟି ମଗଧରୁ କେହ ନାହାନ୍ତି, ଯେ ସ୍ତମ୍ଭଟିକୁ ଅଜ ଅପମାନ ଦଂଷ୍ଟରୁ ଉଦ୍ଧାର କରବ ! ସେ ଯଦ ସ୍ତମ୍ଭର ସବୋଚ୍ଚ ସମାନ, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମ୍ପଦ ଲେଡ଼ନ୍ତି ନନ୍ଦଗଣ ତାହା ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ; ସେ ଯଦ ସ୍ତମ୍ଭର ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଅକାଂକ୍ଷା କରନ୍ତି, ନନ୍ଦଗଣ ସେଥିରୁ ଦ୍ୱିଦ୍ୱକ୍ତି କରବେ ନାହିଁ; କନ୍ତୁ ଉପସ୍ଥିତ ବପଦରୁ ସେମାନେ କେମିତି ଉଦ୍ଧାର ହେବେ। ଯେ ଏକୋଉପିଂ ଜରତ ଅବଶ୍ୟକ । ମୂର୍ଖ ଭ୍ରାତଗଣ ଏକତ୍ର ହେ ଏସମ୍ବନ୍ଧେ ନାନା ଅଲୋଚନା, ତର୍କ ବତର୍କରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲେ । ସେ ମଧ୍ୟରୁ କଣେ କହଲେ: ସମସ୍ତ ମଗଧ ଯାଉ, ରାଜ ଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଯାଉ, ସୁଖ ସମ୍ପଦ ଯାଉ, କନ୍ତୁ ଏହାର ସମାଧାନ ଦେବା ଯୁକ୍ତସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ । ଅଜ

pustak Pdf re gard gyaanganga.up.creator:Kumar Rakesh, Wh 7205334016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବନ୍ଦମସ୍ଥଙ୍କେ କେହ୍ନ ତାଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ସମ୍ମାନ ରକ୍ଷା କଲେ, ସେମାନେ ସେଥିପାଇଁ ସ୍ୱୀକୃତ । ଅବଶେଷରେ ସେମାନେ ମନ୍ତ୍ରୀ ବ୍ରଷସଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କଲେ । ସମସ୍ତ କଥା ଶୁଣି ମନ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ମାନ ହୋଇ ନମିଷେ ଚନ୍ତାକଲେ । ସେମାନଙ୍କର ମନର ଭାବ କଥାବାର୍ତ୍ତାରୁ ଅବ-ଗତ ହୋଇପାର ବ୍ରଷସ କହିଲେ, "ଏ ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ କେବଳ ଆପଣମାନଙ୍କର ନୁହେଁ, ସମଗ୍ର ମଗଧର ତଦ୍ୱାରା ଅପମାନ ହେବ । ଏପର ସାମାନ୍ୟ କଥା ନେଇ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ପ୍ରୟୋଜନ ଜଣ ? ଫିଙ୍ଗଳ ରାଜାଙ୍କ ଫିଙ୍ଗ ପିଞ୍ଜର ଭାଙ୍ଗାରକୁ ଅଣିବା ପାଇଁ ମଗଧରେ ଜଣେ ମାତ୍ର ଅଛନ୍ତି, ଯେ ଆଜ ଚନାପଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ-ରତ—ସେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ । ଏ ପଦରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଆପଣ-ମାନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ସହାୟ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ବସ୍ତୁତ ସ୍ୱଳ୍ପ ଶୁଣାଳ ମାତ୍ର । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ସମସ୍ତେ ଯାଇ ତାଁକୁ ସମ୍ମାନ ସହ-କାରେ କାର୍ଯ୍ୟାଗାରରୁ ନେଇ ଆସନ୍ତୁ । ଜୀବାଦ୍ୱିଜ୍ଞେଂ ଫିଙ୍ଗଳର ଫିଙ୍ଗ ସମସ୍ୟା ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସମାଧାନ ହୋଇଯିବ । ଜ୍ଞାତଶାରରେ ଦୋଷ ବା ଅଜ୍ଞାତସାରରେ ହେଉ, ନଜଲ୍ପତ ଦୋଷ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ସାଦସ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛିନ୍ନିସ୍ଥ ଲଭ କରିବା ଉଚତ । ଦୁଟଳ, ଫକୀଣ୍ଣମନା ବ୍ୟକ୍ତ ଦୋଷ ସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟରେ ଆତ୍ମମର୍ଯାଦା ହାନ ମାନ ଦେଖେ—ଯେହେତୁ ସେ ଅନ୍ତରଡ଼ମାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ, ଅଥବା ମୂଢ଼ତାର ଅବତାର ମାତ୍ର ।"

କୌଣସି ଭସ୍ୱଙ୍କର, ବିଶେଷତଃ ଫକ୍ତମନକ ରୋଗ ଅକ୍ତମଣ କଲେ, ରୋଗୀ ଯେପର ଯେ କୌଣସି ଲୋକଠାରୁ ଔଷଧ ନାମରେ ଯାହା ପାଇବା ଖାଇ ଦିଏ, ସେହିପର ମନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରୋଗ ଉପଶମ ଆଶାରେ ଯେକୌଣ ଔଷଧ ବଣ୍ଟାଘରେ ଖାଇଦିଏ, ସେହିପର ମନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ବ୍ରଷସଙ୍କ କଥାରେ. ଅପମାନ ରୋଗର ପ୍ରତାକାର ପାଇଁ ଏକମାତ୍ର ଉପଯୁକ୍ତ ଔଷଧ ଦେଖି

pustak Prangana group,owner: Kamal Ranjan,WH: 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ତାଙ୍କ ଉପଦେଶ ପାଳନ କଲେ । ସମସ୍ତେ ସମ୍ମାନ ସହିତ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ନେଇ ଖସି କହିଲେ, "ଭାଇ, ଅବଶ୍ୟରେ ତୁମକୁ ବନ୍ଦୀ କରିଥିଲୁ । ଏ ଅଷଦ୍ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମାକର । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଗୋଷ୍ଠିର ବିପଦ ଉପସ୍ଥିତ । ହିନ୍ଦୁରାଜ ଗୋଷ୍ଠିର ପିଞ୍ଜରାବଦ୍ଧ ହିନ୍ଦି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କଠାକୁ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଦ୍ୱାର ନଫିଟାଇ ଏମାନେ ପିଞ୍ଜର ନଭାଙ୍ଗି ହିନ୍ଦିକୁ ବାହାର କରିବାକୁ ଦେବେ । ଏହା ନ ପାରିଲେ ନନ୍ଦବଂଶର ଗୌରବ ନଷ୍ଟ ହେବ । ଏ ବିପଦରେ ତୁମଛଡା ଆମର ସହାୟ ଆଉ କିଏ ହେବ ?"

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଟିକେ ହସିଲେ । ଅନ୍ତର କଥା ଗୋପନ ରଖି ହିନ୍ଦିଙ୍କି ପରୀକ୍ଷା କର ଦେଖିଲେ, ତାହା ମନ୍ଦମରେ ନମିଳ । ସେ ଗୋଷ୍ଠିର ଉତ୍ତପ୍ତ ଲୌହ ଶଳାକା ସାହାଯ୍ୟରେ ହିନ୍ଦିଙ୍କୁ ବାହାର କର-ଦେଲେ । ତାଙ୍କର ଏ କୌଶଳ ଦେଖି ସୈନ୍ୟକୁମାରମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଉପସ୍ଥିତ ଜନତା ବସ୍ତୁତଃ ହେଲେ ଏବଂ ଏକମୁଖରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ନନ୍ଦବଂଶର ମୁଖରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କଲେ ସତ୍ୟ, କନ୍ତୁ ଶୁଦ୍ରାଣୀ-ଜନାତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ବୁଦ୍ଧିବଦ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ-ଠାରୁ ଉଚ୍ଚ, ଏକଥା ମନେକରି ନିଜ ହୃଦୟକୁ ଘୋର ଅପମାନିତ ମନେ କଲେ । ମନ କଥା ମନେ ମାର ସେମାନେ ମାରବ ରହିଲେ ।

ମୁକ୍ତ ଲାଭକର ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସ୍ଥିର ହେଲେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଯେଉଁ ଅତ୍ୟାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା, ତାର ପ୍ରତଶୋଧ ନେବାକୁ ସେ ଅହର୍ନିଶ ସେ କଥାଟି ଚିନ୍ତାକଲେ । ବୁଦ୍ଧିମାନ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ମଗଧରେ ନବେ ବତ୍ରୋହର ସୃଷ୍ଟି କରିବେ, ସ୍ଥିରକଲେ । ଲୋକପ୍ରିୟ ହେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ପ୍ରଥମେ ସମ୍ରାଟ୍ ନାଇରକମାନଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ

pustak pdf ragada.gmail.com,creator:kumar Rakesh WH:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

କଲେ, ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ମିଳାମିଶା, ଅଳାପ ସାକ୍ଷାତ କରି ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ପ୍ରଜାମାନେ ତାଙ୍କ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଦେବତା ତୁଲ୍ୟ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଓ ଅହର୍ନିଶ ତାଙ୍କର ଗୁଣ ଗାନକଲେ । ବିଶେଷତଃ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ବଳିଷ୍ଠ, ସୁଗଠିତ, ସୁପ୍ରଶସ୍ତ ଶରୀର, ସୁନ୍ଦର ପ୍ରଶସ୍ତ ଲଲାଟ, ଅଜସ୍ରଦାଢ଼ିଗୁଁଫ ଖରକେଶ, ଆକର୍ଣ୍ଣ ବିସ୍ତୃତ ସ୍ନିଗ୍ଧ ସରଳ ନୟନଯୁଗଳ ସୁଗାଞ୍ଚନାସା, ରକ୍ତାଭ ଅଧରୋଷ୍ଠ, ଆଜାନୁଲମ୍ବିତ ଦେହ ବଳିଷ୍ଠ ବାହୁଯୁଗ ଏବଂ ସ୍ନେହ ସରସ କମନୀୟ ଖର ମୁଖରେ ଶୌର୍ଯ୍ୟ, ସ୍ଥୈର୍ଯ୍ୟ, ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ, ବଦନ୍ୟ, କ୍ଷମା, ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ରାଜୋଚିତ ଗୁଣର ଅଜସ୍ର ଦେଖି ପ୍ରଜାମାନେ ତାଙ୍କୁ ହୃଦୟର ବଳଳ ରାଜଭକ୍ତି ଅର୍ପଣ କଲେ । ପ୍ରଜାରଞ୍ଜନ ରାମଚନ୍ଦ୍ର, ସତ୍ୟବ୍ରତ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଯେଉଁ ସବୁ ସଦ୍‌ଗୁଣ ବଳରେ ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇ ଯୁଗଯୁଗରୁ ପେ ରାଜ୍ୟ ପରିଚାଳନ କରିଥିଲେ, ସେହି ସମସ୍ତ ଗୁଣରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଭୂଷିତ ଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ଦୁରାଣୀ ଗର୍ବି ସମ୍ବନ୍ଧୁ ଦେଶର ମଧ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ଅଦୌ ସେ କଥାର ଭିନ୍ନତ୍ୱ ଦେଖି ନଥିଲା । ମଉଯର ପ୍ରଜା-ମାନେ ନନ୍ଦ ବଂଶଜଙ୍କୁ ଭସ୍ମ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତକୁ ସେମାନେ ପ୍ରକୃତ ସ୍ନେହ ଓ ଭକ୍ତି କରୁଥିଲେ ।

ନନ୍ଦ ଭାତଗଣଙ୍କର ପୁଣି ଈର୍ଷାର ଉଦ୍ରେକ ହେଲା । ସେମାନେ ନିଜ ପଥ କଣ୍ଟକଶୂନ୍ୟ କରିବାକୁ ବସିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଭୋଜନରେ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ସେମାନେ ନାନା ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରର ଆୟୋଜନ କଲେ । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଫଳବତ୍ତା ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ଏକଥା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଜାଣିପାରି ଆଉ ସେଠାରେ ଟିକେ ମଧ୍ୟ ରହିବା ଉଚିତ ବିବେଚନା ନାହିଁ । ନିଜ ରାଜ୍ୟର ଉଦ୍ଧାର ପାଇଁ, ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ସ୍ଥାୟୀ ସୁଖ ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟର ଉପାୟ ଅନ୍ୱେଷଣରେ ସେ ଭୋଜନରେ ମଗଧ ତ୍ୟାଗ କଲେ ।

pustak pdf ra gaara gara grup.creativekumar Rajesh.with.2020.247016

Digitized by srujanika@gmail.com

ମଉଧ ତ୍ୟାଗ କରିଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ

pustak pdf ra ganta ghara group,creator:kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦ୍ୱିତୀୟ ଚନ୍ଦ୍ରଶୁପ୍ତଙ୍କୁ ନଦେଶ୍ୱି ପ୍ରଜମାନେ ଯେତକ ବରଷ, ଅଧୀର ହେଲେ, ନଜ ସ୍ୱଜଗଣ ତେତକ ଅନନ୍ଦିତ ହେଲେ । ପୁଣି ମଗଧ-ସ୍ୱଜଧାନୀରେ ଅବାଧ ବିଳାସର ସ୍ରୋତ ପ୍ରଖର ବେଗରେ ପ୍ରବାହିତ ହେଲ୍ଲ ।

ଶଙ୍କଟାରଂକ ଶିଷ୍ୟତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ ।

'A will new born, a soul at one, a faith with wings'

—*Isben*

ଚନ୍ଦ୍ରାର ଅନ୍ତ ନାହିଁ । ଚନ୍ଦ୍ରାକଳେ ତାହା ଶତଧା ବର୍ଦ୍ଧିତହୋଇ ନାନା ପ୍ରକାର ନୂତନ ଶାଖା ବିସ୍ତାର ହୁଏ ଏବଂ ମାନବକୁ ଉନ୍ମତ୍ତ, ସାନ୍ଦସୀ, ଗମ୍ଭୀର କରିଥାଏ । ପ୍ରକୃତିର ନଭୃତ କୋଳରେ ବସି ଗୃଣକ୍ୟ ଚନ୍ତା କରିବାକୁ ଲଗିଲେ । ସେହି ଚନ୍ଦ୍ରାରେ କେତେବେଳେ ଯୁବକର ନଯୁନ ବଷ୍ପାବୃତ, କେତେବେଳେ ବା ଭ୍ରୂଯୁଗ କୁଞ୍ଚିତ ହେଉଥିଲ୍ଲ । ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ଅଧୀର ହୋଇ ପରଶେଷରେ କର୍ମସ୍ଥାନ ଯୁବକ ଉଦନେ ଲକ୍ଷ୍ୟ-ସ୍ଥାନ ଉଦ୍ଦେଶରେ ଏଣେ ତେଣେ ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଲଗିଲେ । ପ୍ରକୃତିର ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଖୋଲ୍ଲ ସଙ୍ଗେ ମୁକ୍ତ ସମୀରର ଶୀତଳ ସ୍ପର୍ଶରେ ଚନ୍ଦ୍ରାର ଅବେଗ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଉପଶମିତ ହେଲ୍ଲ । ସେ ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାନ୍ତରରେ ବହୁତ କୃଶ ବୃଷ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ । ଏହି କୃଶ ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କର ବିକାହୁ ବନ୍ଦ ରହିଲ୍ଲ —ସୁତରାଂ ତାଙ୍କ ବଂଶରକ୍ଷା ପଥର କଣ୍ଟକ ଏହି କୃଶବଂଶ ନର୍ମ୍ମୂଳ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିହଂସା ବହ୍ନି ଯୁବକ ପ୍ରାଣରେ ମୁହୁର୍ତ୍ତକେ ପ୍ରଜ୍ଜ୍ୱଳିତ ହେଲ୍ଲ । ଜନ୍ତୁନ ନନ୍ତା, ବଶେ-

pustak pdf Nagarika Sahakari Bank Ltd, Creator:kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଷତଃ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରାର ବଷସ୍ଥ ନେଇ ଅପର ବ୍ୟକ୍ତି ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ତରଙ୍ଗତା ଜଲେ, ବଡ଼ ଖରାପ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସ୍ୱଜନକ ମନକୁ ଉଦ୍‌ବେଳିତ କରେ— ଏପରକ, ସେହ୍ନ ବଳବତ୍ତା ଚନ୍ଦ୍ରା ସ୍ରୋତରେ ଭାସି ଚନ୍ଦ୍ରକ ଦ୍ୱାରା ଚନ୍ଦ୍ରା ଅନୁରୂପ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଜକରି ରହିଁପାରେ ନାହିଁ । ଗ୍ଟଣକ୍ୟ ଦ୍ରୁତଗତରେ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରି ମଧୁଭାଣ୍ଡ ନେଇ ଆସିଲେ ଏବଂ କୁଶ ବୃକ୍ଷ ମୂଳରେ ମଧୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଲଗିଲେ ।

ଘଟନାକ୍ରମେ ବୃଦ୍ଧ ଶକଟାର ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଦେଖିଲେ, ଲୋହିତଗତ ଚକ୍ଷୁ, ଲମ୍ବଡ କୃଷ୍ଣ ଶୀର୍ଷକାପୁ, କଦାକାର ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯୁବକଟିଏ କୁଶବୃକ୍ଷ ମୂଳରେ ମଧୁ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି । ବସ୍ମିତ ହୋଇ ପଗ୍ଟରିଲେ, "ଜଏ ତୁମେ ଏଠାରେ କଅଣ କରୁଅଛ ?" ଯୁବକ କହିଲେ, "ମୁ ଜଣେ ଧନ ଦରିଦ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ସନ୍ତାନ—ନାମ ଗ୍ଟଣକ୍ୟ । ବବାହ ଜନ୍ମରେ ବହୁ ବାଧା, ବହୁ ଅନ୍ତରାୟରେ ଓଗାଳିଏ ପାଣ୍ଡୀ ସ୍ଥିର କରିଥିଲି । ବବାହ ଜନ ପାଣ୍ଡୀ ଗୃହକୁ ଯିବାବେଳେ ଏହି କୁଶ ମୋ ପଦରେ ବଦ୍ଧ ହୋଇ ରକ୍ତାକ୍ତ କଲା ଏବଂ ଂଶରକ୍ଷା ପଥରେ ଅସଥା ଅନ୍ତରାୟ ହେଲା । ସୁତରାଂ କୁଶ ବଂଶ ଧ୍ୱଂସ କରି ମୁ ଂଶଲୋପର ପ୍ରତଶୋଧ ନେବି ।" ଶକଟାର ସ୍ଥିର ହେଲେ । ସେ ଦେଖିଲେ, ଏ ସାମାନ୍ୟ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ପରଗ୍ଟୟକ ନୁହେଁ । ପ୍ରତଦ୍ୱଂସା ପରାୟଣ ତୀକ୍ଷ୍ଣଧୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯୁବକ କ ଅଟଳ ସଙ୍କଲ୍ପ କରିଅଛି । କୁଶ ମୂଳରେ ମଧୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ମଧୁ ଲୋଭରେ ପିପୀଲିକା ଗଣ କୁଶମୂଳ ନଷ୍ଟ କରିବେ । ଏଭପର ତୀକ୍ଷ୍ଣ ମେଧା ସମ୍ପନ୍ନ, ପ୍ରତଜ୍ଞା ପରାୟଣ ଯୁବକଟିଏର ଅନ୍ୱେଷଣ ସେ କରୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସିଦ୍ଧିର ଉପକ୍ରମ ଦେଖି ସତ ଆଦରରେ ଯୁବକକୁ କହିଲେ, "ତୁମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ସେଥିପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବା

pustak pdf nagarta bharat group,Creator:Kumar Rakesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅବଶ୍ୟକ ଚାହୁଁ । ମୁ ସଂଜଲ୍ଲୀ ଶକଟାର । ମୋ ସଙ୍ଗରେ ଆସ, ତୁମର କାର୍ଯ୍ୟୋଦ୍ଧାର କରିବ ।" ଲକ୍ଷ୍ୟଶ୍ରୀନ ଯୁବକ ତାଙ୍କର ଅନୁ-ଗମନ କଲେ ।

ଶକଟାର ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କୁ ନିଜ ଆବାସକୁ ନେଇ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କଲେ । ବେଦ ବେଦାନ୍ତ, ନ୍ୟାୟ ମୀମାଂସା, ସାଂଖ୍ୟ ପାତଞ୍ଜଳ, ସ୍ମୃତି ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର, ପୁରାଣ ଇତିହାସ ସବୁଥିରେ ଶିକ୍ଷା ଲାଭକରି ଗୃଣକ୍ୟ ମେଧାବୀ ଗୃଣକ୍ୟ ଅଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଅନାୟାସରେ କଣ୍ଠସ୍ଥ ଧୁରନ୍ଧର ପଣ୍ଡିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ବିଦ୍ୟାଜୀବନରେ ତାଙ୍କ ଅସାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧିର ବିକାଶ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପଯୁକ୍ତ ଗୁରୁଙ୍କ ଶିକ୍ଷାରେ ସେ ବିକାଶ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା । ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରସାରିତ ଓ ଦୂରଭେଦୀ ହେଲା । ଜୀବନର ମହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗୃଣକ୍ୟ ଜଗତର କାର୍ଯ୍ୟ ଯାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । କେତେଜଣ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କର ଆଶ୍ରୟ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ଗୁରୁ ଗୃହରେ ରହି ଶିକ୍ଷା ପାଇବା ପ୍ରଥା ଆର୍ଯ୍ୟ ସମାଜରେ ଅତି ଉପାଦେୟ । ସେଥିରେ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କର-ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକାଶ ହେଉଥିଲା ।

ଯେ ସମୟର କଥା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଉଛି, ସେ ସମୟରେ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ପ୍ରଚଳନ ନଥିଲା, ଯନ୍ତ୍ରାଦ୍ୱାରା ବିଜ୍ଞାନ, ପ୍ରତତ୍ତ୍ୱ, ଗବେ-ଷଣା, ଆଲୋଚନାର ଫଳ ଏକ ପ୍ରଦେଶବାସୀ ଘରେ ବସି ଅନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରୁ ଜାଣିପାରୁଥିଲା । ତଥାପି ସମାଜରେ ଏ ସବୁର ଆଲୋ-ଚନା ଗୃହିଥିଲା । ଅନେକ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛଳ ଅବସ୍ଥାର ଲୋକ କ୍ଷୁଦ୍ର ବୃଦ୍ଧତ୍ୱ ସମସ୍ୟା ନେଇ ଅନ୍ୟଦ୍ୱାରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଥିଲେ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଲୋକଙ୍କୁ ବିବ୍ରତ କରିବାକୁ ହେଉଥିଲା । ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ପ୍ରାୟଶଃ

pustak pdf ra gaara gaara group,Creator:Kumar Rakesh,WH:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସମାଜଗତ, ଅର୍ଥଗତ, ରାଜ୍ୟଗତରେ ଅଲୋଚନା କରୁଥିଲେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅନେକ ଇତର ସାଧାରଣ ମଧ୍ୟ ସେ ଯାତ୍ରାର ବୃଦ୍ଧି ଅନୁରୂପ ନାନା ନୂତନ ତଥ୍ୟ ଅବଷ୍ଟାର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ । ଏହିପର ଗୋଷ୍ଠିଏ କାଠ ଚଣ୍ଡିର ଅଙ୍ଗ ଓ ମୂଳ କେଉଁ କେଉଁ ପାଣ୍ଡ ଚାଣିବା ପାଇଁ ଜଣେ ବୃଦ୍ଧାର ଔତ୍ସୁକ୍ୟ ଜାତହେଲା । ଅନେକ ଘର ଚଣ୍ଡି ସେ କୌଣସି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପଗତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ—ଦ୍ୱିଧାପି• ସେତକରେ ଲଣ୍ଡିନ୍ତ ହେଲା ନ ହିଁ । ଅନୁସନ୍ଧାନ ପିପାସା ବଳବତ୍ତର ହେଲା । ସେ ପ୍ରତିବେଶୀ ଜାଣିବା ଶୁଣିବା ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କର ଜନେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ରାଜାଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କ ନକଟରେ ସେହ ବିଷୟ ନେଇ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା । କନ୍ତୁ କେହି ହେଲେ ତାଁର କୌତୁ-ହଳ ନିବାରଣ କରପାରିଲେ ନାହିଁ । ସୁବଜ୍ଞ, ବହୁଜ୍ଞ ମନ୍ତ୍ରୀ ରାକ୍ଷସ ମଧ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ତାର ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ, ଅନନ୍ୟୋପାୟ ବୃଦ୍ଧା ଚନ୍ଦ୍ରତା ହେଲା । ଉପଶେଷରେ ବୃଦ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶକ-ଟାର ବୃଦ୍ଧାର ଏଣ୍ଡ ପଥରେ ଉଦତ ହେବାରୁ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଏହାର ସଦୁତ୍ତର ଦେଇପାରିବେ, ଏହି ଅଶାରେ ବୃଦ୍ଧା ତାଙ୍କ ଗୃହ ପ୍ରତ ଯାତ୍ରାକଲା ।

ବୃଦ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପଠନାଗାରରେ ଚାଣକ୍ୟ ଏକାକୀ ବସି ଶାସ୍ତ୍ରା-ଲୋଚନାରେ ନିଜର ମନୋନିବେଶ କରିଥିଲେ । ଏହିପର ସମୟରେ ବୃଦ୍ଧା ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ସେ କଥା ଜଣାଇଲା । ଶୁଣିଲାକ୍ଷଣେ ଚାଣକ୍ୟ ହସିତ ହାସ୍ୟ କରି, ଷଡ଼ଙ୍ଗ ମାତ୍ର ଶ୍ଲୋକରେ ଚଣ୍ଡିଟିକୁ ଜଳରେ ନକ୍ଷେପ କଲେ । ଫଳରେ ଚଣ୍ଡିର ଘର ଉଚ୍ଚତା ତଳକୁ ଏବଂ ଅରେ ଉଚ୍ଚତା ଉତ୍ଥାପିତ ହେଉଛି ଉପରକୁ ଉତ୍ଥିତ ହେଲା । ତାହାଦେଖି ଚାଣକ୍ୟ କହିଲେ, ଯେଉଁ ଅଂଶ ଜଳମଗ୍ନ ତାହା ମୂଳ, ଅନ୍ୟ ପାଖଟା ଉପର ଭଗ । ବୃଦ୍ଧା ଅବାକ୍ ହେଲା ।

pustak Pdf ragaata ghara.blogspot.com,creator:Kamala Rajasimwan,7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏହ ଦରଦ୍ର, ଅଜ୍ଞାନ, କଦାକାର ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଜ ଉପସ୍ଥିତ ବୁଦ୍ଧି ବଳରେ ସଦଳବଳରେ ଯେଉଁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ତାହା କେତେ ପଣ୍ଡିତ, ଜ୍ଞାନୀ, ମଗଧ ରାଜସଭା ମନ୍ତ୍ରୀ ରାକ୍ଷସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିକ ବଳି ଯାଇଥିଲା । ବାଲ୍ୟକାଳରେ ଯାହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପରେ ଅସାଧାରଣ ଧୀ ଶକ୍ତି, ଏକନିଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟବସାୟ, ଗଭୀର ଜ୍ଞାନ ପିପାସୁଙ୍କ ଦେଇଥିଲ, ଯେ ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବସ୍ତୁ ଦେଇ ନିଜ ସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ଥାପନ କରୁଥିଲେ; ଏମନ୍ତ କ ଉଦ୍ଭିଦ ଜଗତର କୁଶବୃକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତର ଉଚ୍ଛେଦ ସାଧନ ପାଇଁ ଯାହାଙ୍କର ପ୍ରତିଶୋଧ ଲିପ୍ସା ଉଦ୍ୟତ ହୋଇଥିଲା, ଯେ ଅନ୍ଧକାର ସହିତ ଅଳାପ କରୁଥିଲେ, ଜ୍ୟୋସ୍ନାକୁ ତାଚ୍ଛିଲ୍ୟ କରୁଥିଲେ, ପ୍ରକୃତ ସହିତ ପ୍ରଣୟ ସ୍ଥାପନ କରୁଥିଲେ, ପ୍ରଖର ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଗ୍ରୀଷ୍ମରେ ଅପାର ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ, ସାମ୍ୟସମୀରରେ କେତେ ମଧୁର ସ୍ୱପ୍ନ ଭସାଇ ଦେଉଥିଲେ; ଉତ୍ତର ଜୀବନରେ ଯାହାର ଅଙ୍ଗୁଳି ଚାଳନାରେ ଗୋଷ୍ଠିଏ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ପତନ ଏବଂ ତା' ସ୍ଥାନରେ ଦୃଢ଼ତିଷ୍ଠ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଗୋଷ୍ଠିଏ ବୃହତ୍ତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା, ଯାହାର ବୁଦ୍ଧି ବଳରେ ଗୋଷ୍ଠିଏ ଅତ୍ୟାପ୍ତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ସମୂଳେ ଧ୍ୱଂସ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାର କ୍ରୋଧ-ଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ମୁଖରେ ଅଗଣ୍ୟ ଅଗଣ୍ୟ ଲୋକ ଜୀବନ୍ତ ଦେହରୁ ଅଲଗା ହୋଇଥିଲେ, ଯାହାର ବାହୁଗ୍ରସ୍ତା ତଳେ ଅଶ୍ରିତ ବ୍ୟକ୍ତି ସମସ୍ତ ଜଗତର ସମ୍ମିଳିତ ଶକ୍ତି ଜମା ପୁଚନ୍ତ୍ରାତ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ପ୍ରତି ଭ୍ରୁକ୍ଷେପ କରୁ ନଥିଲେ, ତାଙ୍କର ସବୁଥିରେ ଅସାଧାରଣତା ଅଙ୍କୁର ସମସ୍ତରୁ ଚଉଡ଼ିତ ହୋଇଥିଲା ।

pustakmandira.gopabandhu.org,creator:Kumar Rakesh Vir:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭୀଷ୍ମ ପ୍ରତିଜ୍ଞା

"One who never turned his back,
But marched breast forward."

Browning.

ନନ୍ଦବଂଶ ଧ୍ୱଂସ ଜନ୍ୟତର ଜିଯ୍ବା । ତାହାର ସୂତ୍ରଧାର ବା ନିମିତ୍ତ ହୋଇ ଏ ଜଗତରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ, ଅପରଦଉରେ ଶକଟାର ଉଙ୍ଗମଣରେ ଦଣ୍ଡାସ୍ୱମାନ । ସେ ଧ୍ୱଂସ ନଷ୍ପନ କରବା ପାଇଁ ଶକ୍ତିର ସାଧକ ଗୃଣକ୍ୟ ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଷମ, ଏକଥା ଶକଟାର ସ୍ପଷ୍ଟ ବୁଝିନେଲେ । ସେ ଅବଳମ୍ବେ ଧ୍ୱଂସ-ଯଜ୍ଞର ଆୟୋଜନରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲେ । ମହାରାଜ ସୁମାଲ୍ୟଙ୍କ ସହତ ବୁବିମ ଆତ୍ମୀୟତା ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ସେ ଅନବରତ ତାଙ୍କ ନକଟକୁ ଯାତାସ୍ପାତ କର୍ ତାଙ୍କ ସୁଖ ଦୁଃଖରେ ଆନନ ସମା-ନୁଭୂତ ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ଲଗିଲେ । ସୁମାଲ୍ୟ ପ୍ରତୃତ ନନ୍ଦଭ୍ରାତାଗଣଙ୍କ ସ୍ୱଭାବରେ ପରବର୍ତ୍ତନ ଦେଖିଥିଲେ ସେ ନିଜ ଉତ୍ତର ସଙ୍କଲ୍ପ ପର-ତ୍ୟାଗ କରିଥାଆନ୍ତେ । କନ୍ତୁ ନନ୍ଦଭ୍ରାତାଗଣ ପରମ୍ପରାଗତ ମତାପଦ୍ଧଙ୍କ ନକୃଷ୍ଟ ସମ୍ବରଣ ଥିଲେ । ସୁତରାଂ ଶକଟାରଙ୍କ ସେ ସଙ୍କଲ୍ପ ଦୃଢ଼ରୁ ଦୃଢତର ହେଲା ।

ଗ୍ରହସଙ୍କ ସହତ ସଖ୍ୟ ସ୍ଥାପନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶକଟାର ସଚେଷ୍ଟ ହେଲେ । ସବଦା ତାଙ୍କ ନକଟକୁ ଯାତାସ୍ପାତ କର୍,, ପୂର୍ବ କଥା ସେ ସେମନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିସ୍ମୃତ ହୋଇଅଛନ୍ତି,, ପ୍ରେରୁମ ଜ୍ୟକଦ୍ୱାର କଲେ । ଗ୍ରହସ ମଧ ଅସ୍ପୀକୃତ ବନ୍ଧୁ ବତ୍ସଳ ଶକଟାରଙ୍କ ସ୍ନେହ ଓ ଆଦର କରବାକୁ ଲଗିଲେ । ଶମେ ମଗଧରେ ଉଭୟେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିବିମ ବନ୍ଧୁତ୍ୱପେ ପରଚତ ହେଲେ । ଏଣେ ନନ୍ଦଭ୍ରାତାଗଣ ମଧ

pustak pdf Nagata Jhara from creatorkumar Pakesh, Ph. 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭୌତିକ ଶକ୍ତି ଉତ୍କଣ୍ଠିତ ଶକଟାରଙ୍କ ଉନ୍ନତ ବ୍ୟବହାରରେ ପ୍ରୀତହେଲେ । ସ୍ଥୂଳବୁଦ୍ଧି ଭ୍ରାତାଗଣ ବୁଝି ନଥିଲେ ଯେ ସମସ୍ତ ଭୌତିକ ଶକ୍ତି ବୁଦ୍ଧିବିଦ୍ୟାର ଅନୁଗାମୀ । କେହି କେବେ ପାର୍ଥିବ ଉପାଦାନ-ବଳିଷ୍ଠ ହୋଇ ପୃଥ୍ୱୀରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିନଥାଏ । ବୁଦ୍ଧିମାନ ନିଜ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟସିଦ୍ଧି ସକାଶେ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଉପଯୋଗୀ ଉପାଦାନ ଆଦାନପ୍ରଦାନରେ ସଫଳତା କରିଥାଏ । ଶକଟାରଙ୍କ ଆତ୍ମୀୟତାରେ ମୁଗ୍ଧ ମହାତ୍ମନ ସୁମାଲ୍ୟ ଦିନେ ଶକଟାରଙ୍କୁ କହିଲେ "ବୃଦ୍ଧମନ୍ତ୍ରି, ଆଗାମୀ ଅମାବାସ୍ୟା ଦିନ ମୋର ପିତୃଶ୍ରାଦ୍ଧ ହେବ । ସେଥିରେ ପୁରୋହିତ ହେବା ପାଇଁ ଜଣେ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆବଶ୍ୟକ ।" ଶକଟାର କହିଲେ, "ମହାତ୍ମନ, ଜଣେ ଅଛନ୍ତି । ମୋ ନିକଟରେ ଜଣେ ସୁଯୋଗ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଆପଣଙ୍କ ପିତୃଶ୍ରାଦ୍ଧ ସୁଷ୍ଠୁରୂପେ ସମ୍ପନ୍ନ କରିବେ ।"

ଏଇ ଶକଟାରଙ୍କ ଅନନ୍ତର ସୀମା ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଧ୍ୱଂସଯଜ୍ଞ ନନ୍ଦଙ୍କୁ ଏତେଦିନ ଯେ ବିବିଧ ସଫଳତା କରୁଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଥିରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ସଂଯୋଗର ସମସ୍ୟା ଉପସ୍ଥିତ । ଅବଳମ୍ବେ ସେ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କହିଲେ, "ଆଗାମୀ ଅମାବାସ୍ୟା ମୃତ ମହାପଦ୍ମ ନନ୍ଦଙ୍କ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଦିବସ । ମହାତ୍ମନ ସୁମାଲ୍ୟଙ୍କ ଅଦେଶରେ ତୁମେ ସେଥିରେ ପ୍ରଧାନ ପୁରୋଧା ରୂପେ ବରିତ ହୋଇ-ଅଛ । ସେଦିନ ନାଇ ଶ୍ରାଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରି ଆସିବ ।" ଚାଣକ୍ୟ ସମ୍ମତ ହେଲେ । ସେହି ଦିନ ଶକଟାରଙ୍କୁ ବୋଧହେଲା ଯେପରି ଭୀଷଣ ଅଭିଶାପ, ମାହା ନନ୍ଦବଂଶକୁ ଧ୍ୱସ୍ତବିଧ୍ୱସ୍ତ ଅଚିରେ ଲୋପ କରିବ । ଶକଟାରଙ୍କ ହୃଦୟର ବେଦନାଭରା ହିକର ଉଡାହେଲା । ପ୍ରକୃତି ତାଙ୍କୁ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଗଲା— ସମୀରଣ ଶୀତଳ ସ୍ପର୍ଶରେ ତାଙ୍କ

pustak pdf raganta.ghara.group,creator:Kumar Rakshit/1772034/016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରାଣରେ ଶାନ୍ତିଧାରା ଢାଳିଦେଲା । କିଛି ଅଶ୍ୱସ୍ତ ହୋଇ ସେ ନିଶ୍ୱାସ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ନମେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଯଯାତିର ଜନ୍ମ ହେଲା । ଶକଟାରଙ୍କ ବୃଦ୍ଧ ଅବଶ ମସ୍ତିଷ୍କ ଦୃଢ଼ତର ହେଲା ।

ଅମାବାସ୍ୟା । ପାଟଳୀପୁତ୍ର ରାଜଦରବାରରେ ଚାଣକ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ— ଶକଟାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶମତେ ପ୍ରଧାନ ପୁରୋହିତଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଆସୀନ । ସଭାସ୍ଥ ସମସ୍ତେ ରାଜଭ୍ରାତାଗଣଙ୍କର ଅପେକ୍ଷା କରୁଅଛନ୍ତି । କିଛି ସମୟ ପରେ ସେମାନେ ଅସି ପ୍ରଧାନ ପୁରୋହିତଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଜଣେ କୁରୂପ, କଦାକାର, ଦୁଷ୍ଟକାୟ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଆସୀନ ଦେଖି ଜୋଧରେ ଅନ୍ଧ ହୋଇ ଗଲେ । ମଉଳାଭ ସମ୍ବରଣ କରି ନପାରି ସେ ସୁମାଲୀ ହଠାତ୍ ରୁଷ୍ଟ କଳଶ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, "ଯଅ ଅରକ୍ଷକ ବ୍ରାହ୍ମଣ—ତୁମେ ଏସେ ଆସନର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହ ।" ଜଂଘାରଦ୍ୱୟର ପାର୍ଶ୍ୱ କୁଲ୍ଲ ଚାଁଛି-ଚାଁଛିରେ ଚମକେ ମାଡ଼ି । ରାଜା ହେଉ ବା ଯେ ସେ ହେଉ, ଜଣକର ଶିଥଳ ଅନୁଯାୟିରେ ଉଠିବା ବସିବା ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେ କଥିଲେ । ସ୍ୱୟଂ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଉତ୍କରଷ୍ଟ ଦେଖି ମଧ୍ୟ ଜାଣିବା ହେବା ବ୍ୟକ୍ତି ଚାଣକ୍ୟ ବ୍ୟତିତ ଅନ୍ୟ କେହି ହୋଇ ପାରନ୍ତା । ସେ ରାଜାଙ୍କ କଥାପ୍ରତି ଅଣୁମାତ୍ର ଖାତିର ନକରି ଅଟଳଭାବରେ ସେହି ଆସନରେ ବସିରହିଲେ । ରାଜାଙ୍କ ଆଦେଶରେ ବଳପ୍ରୟୋଗରେ ତାଙ୍କ ଶିଖା ଧରି ଆସନରୁ ତଳକୁ ଟାଣି ଦିଆଗଲା । ସେତେବେଳେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକୃତ ରାଜ୍ୟ ଜୋଧରେ ସେତେବେଳେ ପ୍ରବଳ ଭାବରେ ଥରେ ପ୍ରକମ୍ପିତ ହେଲା । କ୍ଷୋଭ, ଅପମାନ ଘୃଣା ଓ ଜୋଧ ମୂର୍ତ୍ତି ହୋଇ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ଅନ୍ତିଃଶିରାରେ ପରିଣତ ହେଲେ । ତାଙ୍କ ଜଙ୍ଘାରୁ ବହି ପ୍ରକ୍ଷାଳିତ ହେଲା—ସମ୍ମୁଖରେ ତିଷ୍ଠିବ, ଏପରି ସାଧ୍ୟ ବା କାହାର ? ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ରକ୍ତ ଚକ୍ଷୁର୍ଦ୍ୱୟରୁ ଜୋଧାଗ୍ନି ସ୍ଫୁରଣ ହେବା ଦେଖି ନନ୍ଦବଂଶଙ୍କର

pustak Pdf Raggata ghara.group,creator:kumar Rajesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅନ୍ତରରୁ 'ହାନ୍ଦ୍' 'ହାନ୍ଦ୍' ଶବ୍ଦ ଜଦ୍ୱାଗ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ଥିତ ହୋଇ ଲୀନ ହେଲା । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ବାହ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ବୋଧରେ ପ୍ରକମ୍ପିତ ହେଲା । ନନ୍ଦଗଣଙ୍କ ମନରେ, ସଭ୍ରଟ ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ ସ୍ୱୀତ ସଞ୍ଚାରକ ସ୍ୱରରେ ଗୃଣକ୍ୟ କହନ୍ତେ, "କ୍ଷତ୍ରିୟର ଏତେଦୂର ସ୍ପର୍ଦ୍ଧା ! ବ୍ରାହ୍ମଣ ପ୍ରତି ଏତେ ଅବମାନନା, ଏତେ ଅବଜ୍ଞାର ! ଭଣ୍ଡସ୍ୱାମ୍ପିରେ ଆଜି ଏତେ ଉତ୍ପାତ ! ମନେଉଛି ନହାସ୍ୱଜ ! ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆଜି ମଧ୍ୟ ମୃତ ନୁହେ—ସେ ଆଜି-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷତ୍ରିୟ ନକଟରେ ଅପମାନ ସହ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଜୀବିତ ହୋଇନାହିଁ । ସ୍ମରଣ କର ନନ୍ଦ, କାହାର ବୁଦ୍ଧି ବଳରେ କ୍ଷତ୍ରିୟ ରାଜ୍ୟ ଶାସନ କରେ, କାହାର ପଦଧୂଳି ପ୍ରତ୍ୟେକ ମସ୍ତକରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ସୈନିକାର୍ଯ୍ୟର ଉପଯୋଗୀ ହୁଏ । ବୁଝିରଖ ନନ୍ଦ, ବ୍ରାହ୍ମଣର ବଳାସହାୟତାରେ କ୍ଷତ୍ରିୟର ରାଜତ୍ୱର ମୁହୂର୍ତ୍ତକେ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯିବ, କ୍ଷତ୍ରିୟ ଅଜବନ ବ୍ରାହ୍ମଣର ଦାସ ହୋଇ ରହିବ । ଶୁଣ କ୍ଷତ୍ରିୟ ଚେତିବେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ଏହି ପ୍ରତିଜ୍ଞା, ଯେତେଦିନ ଯାଏ ନନ୍ଦବଂଶ ଧ୍ୱଂସ ନକରେ, ପ୍ରକୃତ କ୍ଷତ୍ରିୟ ଏହି ଘିଡ଼ାସନ ଅଳଙ୍କୃତ ନକରେ, ସେତେଦିନ ଏ ଶିଖା ବନ୍ଧନ କରିବ ନାହିଁ । ଅଦ୍ଭୁତ ମନେ ରଖ ମହାତ୍ମନ୍ ! ଏହି ପୁଷ୍ପେହ୍ନ ଅଷ୍ଟମର ଅନୁଯତ୍ମକ ରକ୍ଷକ ବ୍ରାହ୍ମଣର ଦଦାଳେ ତୁମକୁ ଦିନେ ପ୍ରାଣଭିକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ, ଦଣ୍ଡଥର କରିବାକୁ ହେବ—ଆଜି ଏ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେ ଭିକ୍ଷା ଦେଇନାହିଁ । ସେ ଦିନ କ୍ଷତ୍ରିୟ ବୁଝିବ, ଭୀଷଣ ବାତ୍ୟାର ଧକ୍କା'ରେ ବୁଝିବ, ବୁଧଗୁପ୍ତ ଚଣ୍ଡେଶ୍ୱରଙ୍କର ରୁଦ୍ର ପାଦୁକ ଚକ୍ରବ୍ୟୂହରେ ଗୁଣ୍ଡିକ, ଅଦ୍ୟୋଗୁର-ଦୀର୍ଘଙ୍କ-ଶୈଳର ଧ୍ୱଂସ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବ, ବଜ୍ର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭେଦୀ ମଣ୍ଡନ ନାଦରେ ଶୁଣିବ, ବ୍ରାହ୍ମଣ କ୍ଷତ୍ରିୟର ଉପହାରେ ପାଞ୍ଚ-ନୁହେଁ, ଅବଜ୍ଞାର ପାଞ୍ଚ ନୁହେଁ, ତଚ୍ଛିଲ୍ୟର ପାଞ୍ଚ ନୁହେଁ, କୁପଥର ପାଞ୍ଚ ନୁହେଁ; କନ୍ତୁ ଅଦରଣୀୟ, ବରଣୀୟ, ନମସ୍କରଣୀୟ ।

pustak pdf Laganna gouravroop.creator:kumar Rakesh, mob:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସେ ଦିନ ବିଶ୍ୱ ବିଧାତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ, ସେ ଦିନ ବିରୋଧାତ୍ମକ ଭାବ ସକଳର ଅନନ୍ତ ସମନ୍ୱୟ ହୋଇ ବିଶ୍ୱ-ସୃଷ୍ଟିର ସଂଶୋଧନ ହେବ ।" ପ୍ରଳୟର ଅଣଓାଣ ପରି ଗ୍ରୀକ୍ୟ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ନନ୍ଦପ୍ରାସାଦରୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେଲେ । ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗରେ ସମିଧ ଜ୍ୱଳିଲବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଗ୍ରୀକ୍–ଅଭିଯାନ

ଭାରତସ୍ଥ ଆର୍ଯ୍ୟ ଋଷିଗଣ ସାଧନାଲବ୍ଧ ଦିବ୍ୟଦୃଷ୍ଟି ବଳରେ ଯେଉଁ ଶାଶ୍ୱତ ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣ କରିଥିଲେ, ଭାରତସ୍ଥ ସ୍ୱଜାମାନେ ତତ୍ତ୍ୱ ପରିମାଣରେ ସେଥିରେ ପାରଙ୍ଗତ ହୋଇ ବିଦେଶ ଅଭିମୁଖରୁ ଶାନ୍ତ ବିତ୍ତିଥିଲେ ଏବଂ ଆଜିରେ ସ୍ୱଜାହ କରୁଥିଲେ । ସ୍ୱଜାର୍ଷି ଜନକଙ୍କ ଠାରେ ଏହି ମନ୍ତ୍ରର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୀକ୍ଷା ପ୍ରକଟିତ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଜଗତ ସେ ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣରେ ଅସମର୍ଥ ଥିଲା; ସୁତରାଂ ବେଳେ ବେଳେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ପିପାସା ସେହି ଦେଶୀୟ ସ୍ୱଜାମାନଙ୍କୁ ଦାରୁଣ ଦୁଶ୍ଚିନ୍ତାରେ ବିତ୍ତ କରୁଥିଲା । ସେମାନେ ସମସ୍ତ ଉଦାରତା ବର୍ଜ୍ଜନ କରି ପରସ୍ୱ ଅପହରଣ ପାଇଁ ଜୀବନର ସାର୍ଥକତା ବଳି ଦେଉଥିଲେ । ଯେ କୌଣସି ମତେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରିପାରିଲେ ନିଜକୁ ବଡ଼ ମଣୁଥିଲେ।

ମାସିଡ଼ୋନ ଅଧିପତି ସେକେନ୍ଦର ପୃଥିବୀ ବିଜୟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିସ୍ତୃତ ଗ୍ରୀକ୍ ବାହିନୀ ଧରି ଯେତେବେଳେ ପାରସ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୟପତାକା ଉଡ଼ାଇ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ଏମେ ଆମଗାନ ସ୍ଥାନ

pustak pdf in gaatabaan group, creator: kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅତଃପର ସୀମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ପାର ହେଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ଭାବିଲେ ଯେ ପୃଥିବୀରେ ଗ୍ରୀକ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଜାତି ବର୍ବର— ଏପରିକ ଅସ୍ତ୍ରରକ୍ଷାସକାଶେ ସେମାନେ କୌଶଳଠାରୁ ଅସ୍ତ୍ରଗୁଳାକୁ ଜରୁରୀ ମନେ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ହିନ୍ଦୁ ନଦ ପାର ହେବାକ୍ଷଣି ତାଙ୍କର ସେ ଭ୍ରମ ସଂଶୋଧିତ ହେଲା । ପୁରୁଷକ ସେତେବେଳେ ସମୃଦ୍ଧ ସମ୍ବଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ, ଧର୍ମିଷ୍ଠ ଅଥଚ କୃଷି ଜାତ ଅନଭିଜ୍ଞ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଶତଦ୍ରୁ ତୀରରେ ପ୍ରଥମ ଥରପାଇଁ ଗ୍ରୀକବାହିନୀର ଅବାଧ ଗତିରୋଧ କଲେ * ଏବଂ ଅପୂର୍ବ ସମର ନୈପୁଣ୍ୟରେ ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ମନରେ ଅଭୂତପୂର୍ବ ଭୀତର ସଞ୍ଚାର କଲେ, ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡର ସେତେବେଳେ ବୁଝିଲେ, ପୃଥିବୀରେ ଦୁଇଟି ଜାତି ଅଛନ୍ତି, ଗଳ ଗ୍ରୀକ୍, ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାରତୀୟ ଅର୍ଯ୍ୟ ।

ପୁରୁଷଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସମରରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିଥିଲେ ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡରଙ୍କ ଆଖିରୁ ନିଦ ଦୂରି ଯାଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଭାରତ ଭୂଖଣ୍ଡରେ ଯୁଦ୍ଧବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ତାହା କରାଇ ଦେଲା ନାହିଁ । ତକ୍ଷଶିଳାର ରାଜା ପୁରୁଙ୍କ ବଶୀଭୂତ ଥିବାରୁ ସେକନ୍ଦରଙ୍କ ସହିତ ନିଜ ସୈନ୍ୟ ସାମନ୍ତ ନେଇ ଯୋଗଦେଲେ । ସେକନ୍ଦର ତା ନଦେଲେ ଶାନ୍ତ ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟ ସହ ପୁରୁଙ୍କ ହସ୍ତିବାହିନୀର ପଦତଳେ ନିଷ୍ପେଷିତ ହୋଇଥାନ୍ତେ । ପ୍ରଧାନତଃ ଭାରତୀୟ ସୈନ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟରେ ସେ ପ୍ରାକୃତିକ ପରୀକ୍ଷା ପର

---

* "A stately force it was with which the Indian Monarch moved forth to defend his country against the audacious invader from the West." V. A. smith's Early History of India P 58

pustaka.pdf@gmail.com,creator:Kumar Rabeesh W/7.2.2015/7016

Digitized by srujanika@gmail.com

ହୋଇଥିଲେ । ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ ସ୍ତବ୍ଧରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କର ମଧ୍ୟ ସେ ରକ୍ଷା ପାଇ ନଥାନ୍ତେ, ଯଦ୍ଧ ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତକ୍ଷଶିଳାଁ ସ୍ୱଜା ଓ ତାଙ୍କ ସାମନ୍ତମାନଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରନ୍ତେ ନାହିଁ । ତା' ପରେ ପୁରୁଙ୍କ ନୌକର ଯେତେବେଳେ ସ୍ଥେପସ୍ଥ ହେଲେ "ମୋଠାରୁ ତୁମେ କଯର ବ୍ୟବହାର ଆଶାକର," ପୁରୁ ପ୍ରାଣଭିକ୍ଷା କରେନାହିଁ, କାକୁତ ମିନତ କଲେ ନାହିଁ, କେଳଳ ନଷ୍ପ୍ରଭ, ସ୍ଥିର, ଦୃଢ଼ ଉତ୍ତର ଦେଇଲେ, "ଷତିଯ ପ୍ରତ ଷତିଯର ବ୍ୟବହାର ।" ସେତେବେଳେ ସେକନ୍ଦର ଅର୍ଯ୍ୟ ସଭ୍ୟତା ପ୍ରତ ମସ୍ତକ ନଆଁଇ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ ଏବଂ ବୁଝିଲେ, ବର୍ବର ଜାତି ମଧ୍ୟ ସଭ୍ୟତାରେ କଉଡରେ ଆଦର୍ଶ ସ୍ଥାନୀୟ । ସମ୍ମାନ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର। ଉତ୍ତର ସେକେନ୍ଦର ଅଧିକୃତ ପ୍ରଦେଶ ସମୂହରେ ଜନ୍ମିନ ସୁଦୃଢ଼ ଶାସନ ତନ୍ତ୍ରର ପ୍ରତଷ୍ଠା ଏବଂ ଶାନ୍ତିକାମୀ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ବିଶ୍ରାମ ନମନ୍ତ ଓଜତେକ ସମସ୍ୟ ପଞ୍ଜାବରେ ଅବସ୍ଥାନ କଲେ ।

ସେହି ଅବସରରେ ପୁରୁଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ଭାବରେ ଯାଇ ସେ ସୁଷରେ କାଳଯାପନ କଲେ । ପୁରୁଙ୍କ ଷାତ୍ରତେଜ ସଙ୍ଗେ ସତତାର ସ୍ନିଗ୍ଧ ମିଳନ ଦେଖି ସେ ମୁଗ୍ଧଚତ୍ତଲେ ଏବଂ ପୁରୁଙ୍କୁ ତାଁଙ୍କ ପଦଲେଖୀ ସାମନ୍ତ ସ୍ୱଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଂଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ । ତକ୍ଷଶିଳାର ସ୍ୱଜା ସେଥିରେ ଗଭ୍ର ଅନୁଭବକର ଦଂଶନ ଜ୍ୱାଳାରେ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ ଗରବ ରଦନ କଲେ । ପୁରୁଙ୍କ ଦମନ ପାଇଁ ତକ୍ଷା ବାକ୍ୟବ୍ୟୟରେ ସେକେନ୍ଦରଙ୍କ ଅଧୀନତା ସ୍ୱୀକାର କର ସୈନ୍ୟ ସାମନ୍ତ ସହ ପୁରୁଙ୍କୁ ପରାଜିତ କର ମଧ୍ୟ ପୁରୁଙ୍କ ସଂଗ ଅସନରେ ସେ ସମ୍ମାନିତ ହେଲେ-ନାହିଁ । ଯେ କୌଣସି ଅବସ୍ଥାରେ କାପୁରୁଷ ବନ୍ଧୁର ଅସନ ଠାରୁ ଶହୁରି ବହୁ ନିମ୍ନରେ ଏହାହିଁ ବଧିର ବଜ୍ରମନା, ନିଯୁତର ନିଯମ ।

pustak Pdf ruggarha bhara group,creator:kumar Rakesh, 9777203824/016

Digitized by srujanika@gmail.com

ASIATIC SOCIETY ACHARYA

ଏହି ଅବସରରେ ନାନା ଦେଶ ଭ୍ରମି ଭ୍ରମି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଯଜ୍ଞାବରେ ଗ୍ରୀକ୍ ଶିବିରରେ ଉପନୀତ ହେଲେ । ଜଣେ ସେନାପତି ସହିତ ସଖ୍ୟ ସ୍ଥାପନ କରି ତାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ସେ ଗ୍ରୀକ ଭାଷା ଶିଖା କରିଲେ ଏବଂ ସୋପନରେ ଗ୍ରୀକ ସେନା ଜବେଶ, ବ୍ୟୁହ ରଚନା, ଯୁଦ୍ଧପ୍ରଣାଳୀର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ କ୍ରମେ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ, ଗ୍ରୀକ ସେନାର ପ୍ରଧାନ ନାୟକ ସେଲ୍ୟୁକସ ଅତ୍ୟନ୍ତ ରଣପଣ୍ଡିତ ଓ ଦୃଢ଼ହୃଦୟବାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ଅତିଶୟ କୌତୂହଳ ଜାତହେଲା, ତାଙ୍କର ବକ୍ଷୁ ସମ୍ପାଦନ ସକାଶେ । ତାଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରଥମ ସାକ୍ଷାତ ପାଇଁ ସେ ଅବସର ଖୋଜ କରିଲେ । ଜନିସ୍ ସମୟକେଳେ ନିଜ ପ୍ରାଣକୁ ମୁଷ୍ଟିଗତ କରି ଅଦ୍ଭୁତ ଖେଳା କରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କେବଳ ସାହସ ଉପରେ ନର୍ଭର କରି ଦନେ ସେଲ୍ୟୁକସଙ୍କ ଶିବିରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।

ସେଲ୍ୟୁକେସ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ନାବୁସ୍ତନା, ଅଦରଣୀ, ଜଗାଳଯୌବନା କନ୍ୟା ଦ୍ୱୈତଲନଙ୍କ ସହିତ ତାସ ଖେଳୁଥିଲେ । ଅନ୍ୟମନସ୍କ ସେଲ୍ୟୁକେସ ହଠାତ ଅପରିଚିତ, ବଦେଶୀୟ ସୁନ୍ଦର ଯୁବକ ଜଣକୁ ସମ୍ମୁଖରେ ଦେଖି ବିସ୍ମିତ ହୋଇଗଲେ, "କଣ ହୁମେ, କାହିଁକି ଏଠାକୁ ଆସିଛ ?" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସହଜଭାବରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ "ମଗଧର ଭୂତପୂର୍ବ ମହାସ୍ୱଜ ନନ୍ଦରାଜଙ୍କର ମୁ ପୁତ୍ର, ମୋ ନାମ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ । ମୋର ଅବିମାଂସ୍ୟ ଭ୍ରାତାଗଣ ପିତାଙ୍କର ସିଂହାସନ ଲାଭ କରିଁ ମୋତତ ଅଯଥା ନିର୍ବାସିତ କର ଅଛନ୍ତି । ମୁଁ ସମସ୍ତ ମଗଧ-ବାହିନୀର ସେନାପତି ଥିବାରୁ ସେମାନେ ମୋ ପ୍ରତି ଈର୍ଷାପରବଶ ହୋଇ ମୋର ଉଚ୍ଛେଦ ସାଧନ ପାଇଁ ସଦା ସଚେଷ୍ଟ । ସେଁ ଅନ୍ୟାୟର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ପାଇଁ ମୁ ଦୃଢ଼ସଙ୍କଳ୍ପ । ଆପଣ ଦୟା

pustak.pdf.nagarjuna.ghana.group,creator:kumar.Rakesh,WIN-7ZCF5347016

Digitized by srujanika@gmail.com

କର୍ ମୋତେ ଯୁଦ୍ଧ କୌଶଳ ଶିଖା ଦେଇଲ ମୁ ଆପଣଙ୍କଠାରେ କୃତଜ୍ଞ ଓ ଋଣୀ ହୋଇ ରହିବ ଏବଂ ଭାତାମାନଙ୍କ ଅନ୍ୟାୟୁ ସ୍ୱଳହ ବରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧକର ସେମାନଙ୍କୁ ଫିଦ୍ଦାସନ ଚ୍ୟୁତ ଓ ପୈତାକୁ ସ୍ୱଜ୍ୟର. ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବ, ଅତ୍ୟାଗୁର ପ୍ରପୀଡ଼ିତ ମଗଧ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ନେଇ ଶାନ୍ତି ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ ନବଶାସନ ଫସ୍ଥାପନ କରିବ ।''

ସେଲ୍ୟୁକସ କହିଲେ, 'ଯୁବକ, ତୁମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧୁ । କନ୍ତୁ ତୁମେ ଅସହାୟ, ଏକାକୀ । ବନା ସୈନ୍ୟସାମନ୍ତରେ ଏକାକୀ ବପୁଳ ମଗଧବାହିନୀ ସମ୍ମୁଖରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।'' ଏତକ କହୁ କହୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଅଧୀର ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଆଉ କହିବାକୁ ଅବସର ଦେଲେ ନାହିଁ । ସେ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ କହିଲେ, ''ମୋତେ ଏକାକୀ ମନେକରିବେ ନାହିଁ, କାରଣ ମୁ ପ୍ରବାସୀ ନୁହେଁ । ମୋର ଜନ୍ମଭୂମି କଅଣ ଆଜ ମନୁଷ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ଯେ, ମୁ କହିଲୁ ଅସଁଖ୍ୟ ମନେ କରିବ ?'' ସେଲ୍ୟୁକସ ଈଷତ ମାତ୍ର ରହି କହିଲେ, ''ଯୁବକ, ତୁମର ଆଶା ନିର୍ଭରତା ପ୍ରଶଂସନୀୟ । କନ୍ତୁ କେବଳ ଯୁବାରେ ବାସ ହୋଇ କେହି କେତେ ଜୀବନରେ ଯଶସ୍ୱୀ ହୋଇନାହିଁ । ତରଳ ଯୁବାମାନଙ୍କୁ ଯୁବକମାନେ ଛଳନା କରିଥାନ୍ତି, କନ୍ତୁ ପ୍ରଗାଢ଼ ଅରଣ୍ଡ ବ୍ୟକ୍ତି ସେଥିରେ କେବେ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଯାଏ ନାହିଁକି ଭ୍ରମିତ ହୋଇଯାଏ ନାହିଁ ।'' ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ବଦ୍ୱାନ୍, ତରୁଣ ! ସୁତରାଂ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ''ଯୁବକ ଯେପରି ଆଶାର ଉପାସକ, ବୟୋବୃଦ୍ଧ ସେପରି ନିରାଶାରେ ଜର୍ଜ୍ଜରିତ—କାରଣ ତାହାର ଭବିଷ୍ୟତ ନାହିଁ ।'' ଯୁକ୍ତିଙ୍କର କଥା ସତ୍ତେ ! ସେ ଆଶାର ଆବେଗ ଦେଖି ଦେଖି ଯଥମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଶୋକ କ୍ଲେଶ ଭୁଲିଯାଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଉପନୀତ ହୋଇଥାଏ । ପୁଣି ଆଜ ମୋର ଜନ୍ମଭୂମି ଶ୍ମଶାନ ନୁହେ, ମୃତ୍ୟୁ ଶୀତଳ ନୁହେ ।

pustak Pdf nagarika gyaan group,creator:Kumar Rakesh Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯେତେବେଳେ ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କଲ୍ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚ ହସ୍ତରେ ମୁ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେବି, ଶାନ୍ତିକ୍ଲାନ୍ତ ପଥିକଗଣ ସଧ ମୋ ସମ୍ମତ ସୋଇ ଦେବେ ।" ସେଲ୍ୟୁକସ ତଥାପି କହିଲେ, "କନ୍ତୁ ସେ କଲ୍ପନାର ଅଶାରେ ଅସ୍ଥା ସ୍ଥାପନକର ବାସ୍ତବତାର ଅଶ୍ରସ୍ଥ ନେବା ଉଚିତ । ଶୁଣ, ମୁ ଘୋଷିଣା କପାସ୍ଥ କରୁଛି, ଯାହା ଅବଲମ୍ବନ କଲେ ତୁମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନ୍ତେଶରେ ସିଦ୍ଧ ହୋଇପାରିବ । ମୋହର ଏ ବପୁକ ଗ୍ରୀକ ସେନା ନେଇ ମଗଧ ଜସ୍ୟ କରିପାର ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ମୁଖରେ ଈଷତ୍ ଅସ୍ଥାର ଭାବ ଫୁଟି ଉଠିଲା । ସେ କହିଲେ "ମହାଶସ୍ଥ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ, ମୁ ତାହା ପାରିବ ନାହିଁ । ବଦେଶୀସ୍ଥ ହସ୍ତରେ ଅର୍ପ୍ୟ ସନ୍ତାନଙ୍କ ର କୃପାଭର ଭିଖାସ୍ଥ ମୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି ନପାରେ ।" ସେଲ୍ୟୁକସ ଟିକେ ମ୍ଳାନ ହେଲେ । କନ୍ତୁ ତାହା ସମ୍ବରଣ କରି ସନ୍ନଜ ସରଳତାରେ କହିଲେ—"ତାହ ହେଲେ ତୁମେ ମଗଧ ଜସ୍ୟ କରିବ, ଏକଥା ମୁ ବଶ୍ୱାସ କରିପାରୁ ନାହିଁ ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କହିଲେ, "ଯାହାର ଆତ୍ମବଶ୍ୱାସ ନାଇରୁକ ହୋଇ ଅଛି, ସେ ଅପରର ସାହାଯ୍ୟ ନନେଇ ନଜ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧ କରିପାରେ । କାରଣ ସେ ସୃଶ୍ୟଷ୍ଟି କରିପାରେ । ତଥାପି ମୁ ଯଦି ମଗଧ ସିଂହାସନ ଲାଭ କରିଛି, ଷତ ନାହିଁ; କନ୍ତୁ ବଦେଶୀ ହାରରେ ସାହାଯ୍ୟ ଭିକ୍ଷା କରି କଳଙ୍କିତ କଲନ୍ଦିତ କରିବନାହିଁ । ସେଥିଯୋଗୁଁ ଯଦି ମୁଁ ନିଃସ୍ୱ ହୋଇଯାଏ, ଶ୍ମଶାନରେ ପଡ଼ି ବାସ କରିବ, ସେଥିରେ ଲେଶ ଖୋଭ ନାହିଁ । କନ୍ତୁ ଚରଦନ ପାଇଁ କଳଙ୍କର ସାଜ ବପନ କରି ମୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ, ତୃପ୍ତ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।" ସେଲ୍ୟୁକସ ସ୍ନେହରେ ଦ୍ୱିଗୁଣୀକୃତ ହୋଇ କହିଲେ—"ସାଧୁ ଯୁବକ, ତୁମ ଦେଶପ୍ରୀତିରେ ମୁଁ ଯଥେମ ପ୍ରୀତ ହୋଇଅଛି । ତୁମର ଅସ୍ପୃ ନଭର୍ତ୍ତଶୀଳତା ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ବର୍ତ୍ତିମାନ ସନ୍ଦାଶେ ମୋ ଶିବିରରେ ବାସ କର । ଏବେ ତୁମ୍ଭକୁ ନେଇ ସେକନ୍ଦରଙ୍କ ସମ୍ମତ ଆଳାପ ପରିଚସ୍ଥ କସ୍ଥିବି ।"

pustak pdf nigeeta ghara group creator:kumar Rakesh WHTZ0E347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରେମର ଗର୍ବାଭାସ

"I was as a gem concealed;
Me my burning ray revealed"

— *Koran.*

ସାନ୍ଧ୍ୟ ଗଗନର ଅରଣ୍ଡମ ଛଟା ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣୀଙ୍କ ଖଣ୍ଡ ପ୍ରଦେଶରେ ଲକ୍ଷ୍ମାପାଟଳିତ ଆଭା ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି। ସୁନାଲ ଗଗନର ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଶୁଭ୍ରକାରଦା ଗାଦରେ ସେ ରଙ୍ଗ ଟିକେଏ ବହ୍ନି ଦୋଇପଡ଼ୁଅଛି । ସାସ୍ଥ୍ୟ ସମୀରଣ କେତେ ସୁକୁମାର ସୁକୁମାରୀଙ୍କ ଈଷତ ଶ୍ୟାମ୍ବତ ମୁଖର ଏବଂ ଅଳ୍ପାତ ଅଭ୍ରବଗ୍ରସ୍ତ ନଗ୍ନନ ନଗ୍ନାନାଙ୍କ ସୁକୁମାର ଚବୁକର କୋମଳପରଶ ଉପଗଙ୍ଗା ନଳକଳକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଉପାଇ ନେଇଅଛି । ସନ୍ଧ୍ୟା ସୁନ୍ଦରୀ ଅରଣ୍ୟାର ସଜ୍ଜାରେ ନକ୍ଷତ୍ରହାର ଖଚିତ ପ୍ରଶାନ୍ତ ନଶୀଥ୍ୟମା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଇଅଛି । ସିନ୍ଧୁତୀରରେ ସେଲୁକସଙ୍କ ଅନନ୍ୟା ସୁନ୍ଦରୀ କନ୍ୟା ନର୍ମଳ ନାଳ ଗଗନ ପଟରେ ସନ୍ଧ୍ୟାରୁଣ ରାଗ ଦୋଇ କଳ୍ପନା-ତୂଳିକାରେ ଗୋଟିଏ ମାନସୀ-ଛବି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନଚ୍ଛାପରେ ଅଙ୍କନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅର୍ଦ୍ଧଙ୍କିତ ଛତ ପ୍ରବାହିତ ନାଳମେଘ ଶ୍ୱାଶରେ କୌଣେଦେଳେ ଭସି-ଯାଉଅଛି, କେତେବେଳେ ତା'ଉପରେ ସୁନ୍ଦର ଶୁଭ୍ରଭ୍ରତ୍ତ ଦେଖାଉଛି ।

ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବରେ ଶ୍ୱରଗାସ୍ୱ ଯୁବକଙ୍କୁ ଦେଖି ଯେପର ବନ୍ଧୁ-ଶତ ବର୍ଷର ଭାବଗାସ୍ୱ ସରମାର ପଇଚସ୍ୱ ସେପାଇଅଛନ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ

pustak Pdf ragaata bharat group,creator:kumar Ratesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ନର୍ଦ୍ଦୋଷ ରୁଦ୍ଦସ୍ୟମସ୍ୟ ଅଳାଘରେ ସେ ସ୍ୱରତ ଅର୍ଯ୍ୟ ଚରିତ୍ରର ମଧୁର ପରିଚୟ ଲାଭ କରି ଆର୍ଯ୍ୟ-ସଭ୍ୟତାକୁ ଅଳ୍ପ ଆଦର କରିବାକୁ ଶିଖିଛନ୍ତି । ଯୁବକଙ୍କ ଉଦ୍ରୋଚିତ ବ୍ୟବହାର ସେ ଅନ୍ୟତ୍ର ଅନୁଭବ କରିନାହାନ୍ତି । ଯୁବକଙ୍କ ଗୃହାଣୀରେ ଚୌର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୟଧର ଆଭ୍ୟସନାହିଁ, ବ୍ୟବହାରରେ ଫକୋଚ ବୋଧ ନାହିଁ, ପରହାସ୍ତରେ ଛଳନା ନାହିଁ, ଆଳାପରେ ବ୍ୟଙ୍ଗ କମ୍ ଅଳଙ୍କାର ନାହିଁ, ମିଳାମିଶାରେ କୃତ୍ରିମତା ନାହିଁ, ଏହାକ ମାନବଠାରେ ସମ୍ଭବ ? ହେଲେନ ଗ୍ରୀକ୍ ଦେବ-ଦେବୀଙ୍କ କଥା ପିଲାବେଳେ ପଢ଼ିଥିଲେ । ସେ ଭାବିଲେ, ଏହିପରିହିଁ ସେମାନେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଆନନ୍ଦ ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ଦ୍ୟୁତି ଖେଳାଇ ପୃଥିବୀରେ ବିହାର କରୁଥିଲେ ।

ହେଲେନ ଜାଣନ୍ତି, ସେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟା ହୁଅନ୍ତି, ତାଙ୍କ ଅସାମାନ୍ୟ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ମୁଗ୍ଧା ହୁଅନ୍ତି — ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ସେ ଜୀବନର ସଖା ରୂପେ ବରଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କେବଳ ସେଥିପାଇଁ କ ପୁରୁଷ ଓ ନାସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଣୟ ସଞ୍ଚାରିତ ହୋଇଥାଏ ? ବଶ୍ୱମାନବ ପ୍ରୀତି ବୋଲି କ କିଛି ପଦାର୍ଥ ନାହିଁ ? ଗୁଣର ଆଦର କ ମାନବ ଶିଖିବ ନାହିଁ ? ପ୍ରତିଭାର ସମ୍ମାନ କ ଜଗତରେ ହେଲା ? ହେଲେନ୍ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କ ଜାତିକ ସମ୍ମାନ, ସ୍ନେହ କରିବାକୁ ମାତ୍ର ଶିଖିଅଛନ୍ତି; ଭାରତୀୟ ପ୍ରକୃତିର ମୁକ୍ତ ଶୋଭାର ଉପାସନା କରି ଶିଖିଅଛନ୍ତି, ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ମୁଖ ମଣ୍ଡଳରେ ଭାରତୀୟ ଯୁବକର କମନୀୟ ଅତୁଳନୀୟ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ, ମାତ୍ର ସେ ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଦେହରୁ ସେ ସ୍ୱରତର ଅନ୍ତରର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ କମନୀୟତାର ପରିଚୟ ଲାଭ କରିଥିବାରୁ ଅଳ୍ପ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଦେବୋପମ ଆସନରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ କରିଅଛନ୍ତି ।

pustak pdf by gopatapalara.group, creator: kumar Rakesh Wh 7205537016

Digitized by srujanika@gmail.com

ହେଲେନଙ୍କର ସ୍ମରଣ ହେଲା, ସେ ପ୍ରଥମ ସନ୍ଧ୍ୟା, ଯେଉଁଦିନ ପିତାଙ୍କ ସହିତ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ପ୍ରଥମ ସାକ୍ଷାତ ପାଇଥିଲେ । ସେଦିନ ମାତ୍ର ସେ ଭାରତର ସାମ୍ରାଟଂ ଶ୍ରୀ ସମକ୍ଷରେ ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଲେ ! ସେଦିନ ମାତ୍ର, ସନ୍ଧ୍ୟାର ପ୍ରୀତମସ୍ପର୍ଶ କୋଳରେ ଶ୍ରାନ୍ତ ହୃଦୟକୁ ପାଇ ବିଶ୍ରାମର ସ୍ଥାନ ପାଇଲେ । ତା'ପରେ ସେତେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଆସିଲା, କାହିଁ ସେ ସମ୍ପଦ ନେଇ ହେଲେନଙ୍କୁ ବାଉଳା ନାହିଁ, ସେ ଉନ୍ମାଦନାରେ ତାଙ୍କୁ ବିହ୍ୱଳ କରିପାରିଲାନାହିଁ ! ଆସିଲା କେବଳ ସେହି ଯୁବକଙ୍କ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରିବା ନମନ୍ତେ, ନିଜ ଶ୍ରୀ ସମକ୍ଷରେ ଯୁବକର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ବେଷ୍ଟନ କରିବା ନମନ୍ତେ । ହେଲେନଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ହେଲା, ଭାରତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଭାଗ୍ୟବିଧାତା କିଅଣ ଅଛନ୍ତି, ଦେଖିବାପାଇଁ ସେ ସମ୍ମତ, ଶିକ୍ଷା କରିବେ । ସେଲ୍ୟୁକସଙ୍କ ଆଦେଶରେ ଜଣେ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ପଣ୍ଡିତ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।

ସେଲ୍ୟୁକସଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ ଏଣ୍ଟିଗୋନସ୍ ନାମକ ଜଣେ ଅଧିନାୟକ ସାହସରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ହେଲେନଙ୍କ ପ୍ରଣୟପ୍ରାର୍ଥୀ ଥିଲେ । ଏଣ୍ଟିଗୋନସ ସମସ୍ତ ସୁଯୋଚିତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସାମର୍ଥ୍ୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ପରିଚୟ କେହି ପାଇନଥିବାରୁ ସେଲ୍ୟୁକସ ତାଙ୍କୁ ଘୃଣା ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖୁଥିଲେ । ପିତାଙ୍କ ମନୋଭାବ ବୁଝି ହେଲେନ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ସ୍ୱୀକାର କଲେନାହିଁ । ତଥାପି ଏଣ୍ଟିଗୋନସ୍ ବେଳେ ବେଳେ ଅସି ବକାବକି-ହେଲେନଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅତି ବିନମ୍ର, କରୁଣାର୍ଦ୍ର ସ୍ୱରରେ ଜ୍ଞାପନ କରୁଥିଲେ । ହେଲେନଙ୍କର ଏକ ଉତ୍ତର, ପିତାଙ୍କ ଅନୁମତି ବ୍ୟତିରେକେ ସେ କାହାରିକି ନିଜ ମୁଣ୍ଡ ବଢ଼ାଇ ଦେବେନାହିଁ ।

ଜଣେ ଏଣ୍ଟିଗୋନସ ହେଲେନଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଁ ଦେଖିଲେ, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସ୍ୱହସ୍ତ ଅଙ୍କିତ ସାମ୍ରାଟଂ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଚତୁଷ୍ଟୟ

pustakpdf.in gantaghara.group, creator:kumar.Rakesh, ph:+2008247016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦେଖାଉଅଛନ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସହିତ ଏତେ ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ସେ ମିଳାମିଶା କରୁଥିବା ଦେଖି ଏଣ୍ଟିଗୋନସଙ୍କର ଈର୍ଷା ଜାତ ହେଲା । ସେ ସମସ୍ତ ଭଦ୍ରତା ବିସ୍ମୃତ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ନିଜର ପ୍ରସ୍ତାବ ପୁଣି ଥରେ ଉତ୍ଥାପନ କଲେ । ହେଲେନ ପ୍ରଥମେ ନିଜର ରମଣୀ ସୁଲଭ କୋମଳତା ହେତୁ ମାଉବ ରହିଲେ । କିନ୍ତୁ ପୁନଃ ପୁନଃ ଅନୁରୋଧରେ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଘୃଣା ସହକାରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସମକ୍ଷରେ ଏ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ତାଙ୍କ ଅପମାନର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ବୋଧ ହେଲା । ସେଲୁକସଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେଠାରୁ ସେ ତ୍ୱରିତ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ ।

ଏତେବେଳେ ସେଲୁକସ୍ ସେକନ୍ଦର ସାହାଙ୍କ ନକ୍ଷତ୍ରରେ ବସି ଯୁଦ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନାନା କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତତ, ଉନ୍ମତ୍ତ ଏଣ୍ଟିଗୋନସ୍ ସେଠାରେ ନିଜର ପ୍ରସ୍ତାବ ବଳ ଫଳୋଚରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବାରୁ ସେଲୁକସ୍ ହତବୁଦ୍ଧି ହୋଇ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ପରିଚୟ ଜିଜ୍ଞାସା କଲେ ।

ଏଣ୍ଟିଗୋନସ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ତରବାରୀ ନିଷ୍କୋସିତ କରି ଏକାଘାତକେ ସେଲୁକସ୍‌ଙ୍କ ମସ୍ତକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ସୁଚତୁର ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଏଣ୍ଟିଗୋନସ୍‌ର ଭ୍ରୁବ ଭଙ୍ଗୀ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଅଗରୁ ଆହି ସେକନ୍ଦରଙ୍କ ତୈଳର ବାହାରେ ରହି ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଦେଖୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆତ୍ମେଜନ ଏଣ୍ଟିଗୋନସ୍‌ଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ ସ୍ୱସ୍ଥଂ ସେକନ୍ଦର ସାହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟବିମୂଢ଼ ହେବା ବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନମତି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଏକ ଲମ୍ଫରେ ଏଣ୍ଟିଗୋନସ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନିଜ ତରବାରୀର ପ୍ରତିଘାତରେ ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବ୍ୟର୍ଥ କରିଥିଲେ । ଭଗ୍ନ ଖଡ୍ଗ ହେବାରୁ ଏଣ୍ଟିଗୋନସ୍ ତ୍ରସ୍ତ ହେଲେ । ଏକଦିଗରେ ସେଲୁକସ୍,

pustak Pdf Nagara ghara group,creator:Kumar Rakshit,mob:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅପର ଦଳର ସ୍ୱୟଂ ସେକେନ୍ଦର ସାହା ଯୁବକର ଭିନ୍ନ ପାଥୁବାଦ କଲେ । ସେକେନ୍ଦରଙ୍କ ଆଦେଶରେ ଏଂଟୋନସଙ୍କୁ ସେନ୍ଦ୍ରଖଣ୍ଡି ପଦଦ୍ୟୁତ ଓ ନବାହିତ କର ଦଆଗଲା ।

ସେଲୁକସଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧନ କର ସେଓକନ୍ଦର ସାହା ଅତ୍ୟୁତ୍ତମ ଯୁବକଙ୍କର ପରଚୟ ନଜ୍ଞାତ କଲେ । ସେଲୁକସ କହିଲେ, "ଯୁବକଟି ମଗଧର ନବାସିତ ସୈନ୍ୟପ୍ରବର । ମୋ ଶିବରରେ ରହି ମୋଠାରୁ ସମର-ଶିକ୍ଷା କରୁଅଛନ୍ତି, ସେ ବୈମାତ୍ରେୟ ଭ୍ରାତାଙ୍କ ଅଧିକୃତ ପିତୃସିଂହାସନର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସଂକଳ୍ପ କରିଅଛନ୍ତି ।" ସେକନ୍ଦର ପରିହାସ ଛଳରେ କହିଲେ, "କନ୍ତୁ ଗୁପ୍ତଚର ନୁତନ, ଏକଥା ବୋଧହୁଏ ସତ୍ୟ ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ହୃଦସ୍ଥ କ୍ରୋଧ ତାହା ଶତ ତାଚ୍ଛଲ୍ୟ-ଛଳ ପରି ବୋଧ-ହେଲା । ସେ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ କହିଲେ, "ବୋଧହୁଏ ମ୍ଲେଚ୍ଛସମ୍ରାଟଙ୍କର ବାକ୍ୟର ଖଣ୍ଡନ କେହି କରନ୍ତିନାହିଁ । କନ୍ତୁ ସମ୍ରାଟ, ଏକଥା ସ୍ମରଣ ରଖନ୍ତୁ, ସମସ୍ତ ଜଗତର ସମ୍ପଦ ବିନିମୟରେ ସ୍ୱଜତବାସୀ କେବେ ମିଥ୍ୟାଚରଣ କରେନାହିଁ ।" ସେଓକନ୍ଦର ସାହା ଟିକିଏ ଭ୍ରୂକୁଞ୍ଚିତ କରି କହିଲେ, "ଯୁବକ ତୁମର ଜାତୀୟ ଉତ୍ତେଜନା ଯଥେଷ୍ଟ ଅଛି । କନ୍ତୁ ତୁମେ ଯଦି ପିତୃସିଂହାସନ ଉଦ୍ଧାର କାମନା କର, ତେବେ ମୋର ସାହାଯ୍ୟ ନେଇପାର ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଟିକିଏ ଗାରବ ହେଲେ । ପରେ କହିଲେ, "ସମ୍ରାଟ ଆପଣଙ୍କ ଅଯାଚିତ ଅନୁଗ୍ରହ ଯୋଗୁଁ ମୁଁ ଅପଣଙ୍କ ଠାରେ କୃତଜ୍ଞ ରହିଲି । କନ୍ତୁ ଏ ଦେଶର କ୍ଷତିସ୍ୱୀକାର ବିଦେଶୀସ୍ୱୀକାରରେ ଉଦ୍ଧାପାଇଁ ଯଦି ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେବା, ଅର୍ଥ୍ୟପରମ୍ପରାବରୁଦ୍ଧ । ସମ୍ଭବ ହେଲେ ନିଜ ତରବାରି ସହାଯ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସିଦ୍ଧ କରିବି, ନଚେତ୍ ବନବାସରୁ ତରିବନ ମୋ ଭାଗ୍ୟଲେଖା ।" ସେକନ୍ଦର ଚାହିଁକଲେ, ସମରନୀତି ଅନୁସାରେ ଅପରିଚିତ ବ୍ୟକ୍ତି

pustak pdf nagarata sahara group,creator:kumar Rakshit,+2083847016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶିବର ମଧ୍ୟରେ ଉହ୍ୱା ଜାଗ୍ରତ ହେଉଛି । ସେ କହିଲେ, "ତୁମେ ମଗଧ ସିଂହାସନ ପାଇଁ ସଚେତ୍ତ, ସେଥିରେ କାହାର କୌଣସି ଦ୍ୱିମତ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଯେ ଦିନେ ମୋ ଅଧିକୃତ ପ୍ରଦେଶ ଉପରେ ଦାବୀ କରିବ, ସେଥିରେ ଯୁକ୍ତି କଅଣ ଅଛି ? ପୁତ୍ରସଂ ତୁମେ ମୋର ବନ୍ଧୁ ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଉତ୍ତର ଦେଇଲେ "ଠିକ୍ ଅନୁମାନ କରିଛନ୍ତି ସମ୍ରାଟ୍ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ସେ କଳ୍ପନା କରିନଥିଲେହେଁ, ଭବିଷ୍ୟତ ଦିନେ ବାଧ ହୋଇ ତାହା କରିପାରେ । ତାହାତ ସ୍ୱାଭାବିକ । ସେଥି ପାଇଁ କ'ଣ ଗ୍ରୀକସମ୍ରାଟ ବର୍ତ୍ତମାନ ସଦ୍ଭାବ-ସମ୍ବଳିତ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଭୟ କରନ୍ତି ?" ଗ୍ରୀକ ସମ୍ରାଟ ଲଜ୍ଜିତ ହେଲେ । ତାଙ୍କ ଶିର ଦୁର୍ଦ୍ଦମ୍ୟ ଉପରେ ଏହାହିଁ ପ୍ରଥମ ଆଘାତ, ତାଁକୁ ଅଖଣ୍ଡ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥିତିରେ ଏହାହିଁ ପ୍ରଥମ କଳଙ୍କାରୋପ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ପୁଣି କହିଲେ, "ମୁଁ ଯଦି ଅପଣଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରନ୍ତା ଭୟର ଅବକାଶ ଅଛି, ତାହାହେଲେ ଆପଣ ସୈନ୍ୟ ସାମନ୍ତ ଦେଇ ମୋ 'ସ୍ୱାଧ୍ୟାୟରେ' ମଗଧ ଜୟ କଲ୍ପରେ ତାହା ଗ୍ରୀକ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଭୁକ୍ତ ନକରିବେ, ସେଥିର ସ୍ଥିରତା ବା' କଅଣ ? ସମ୍ରାଟ, ଏଦେଶର ସଭ୍ୟତା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଭିତ୍ତି ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ତେଣୁ ନ୍ୟାୟ ବର୍ଜିତ ବିଦେଶ ଆକ୍ରମଣ କମ୍ବା ବିଦେଶୀୟଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟଗ୍ରହଣ ନକରିବା ଏ ଦେଶର ବ୍ରତ । ବିଦେଶୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଅର୍ଥ, ଶତ୍ରୁକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ଆଣି ନିଜର ସିଂହାସନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ।" ସେକେନ୍ଦର ବିସ୍ମୟାବିଷ୍ଟ ହେଲେ । ସେ କହିଲେ, "ତାହାହେଲେ ତୁମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ପ୍ରଥମେ ମଗଧ ଜୟ କର ପରେ ସମସ୍ତ ଭାରତ ନିଜର ଶାସନାଧୀନ କରିବ ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କହିଲେ, "ଅପଣ ଯେପରି ଅନୁମାନ କରିପାରନ୍ତି । ମନୋରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ୱାଧୀନ । ମୁଁ ସେପରି କରିବି, ଏଥିରେ ଆପତ୍ତି ବା କଅଣ ଅଛି ? ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ସୁଦୂର କଳ୍ପନାର ଆଲୋଚନାର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ ।" ଯୁବକର

pustak Publishing group,creator:Kumar Rakesh(WH:7205337016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରଷ୍ଟ୍ରବାଦ୍ଧତା ଏବଂ ଓଜସ୍ୱିତାରେ ବସୁସ୍ଥି ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ସେକେନ୍ଦର ସାହା କହୁଥିଲେ, "ସାଧୁ ଯୁବକ, ସାଧୁ । ତୁମର ସାହସ, ସାଦ୍ୟସ, ଆତ୍ମନିର୍ଭର-ଶୀଳତା, ସତତାରେ ମୁଁ ପ୍ରୀତ ହୋଇଅଛୁ । ଏହିସବୁ ଗୁଣ ବଳରେ ତୁମେ ଭାରତର ଏକଛତ୍ର ସମ୍ରାଟ ହେବ ଏବଂ ମୋଷିଏ ଅଖଣ୍ଡ ଶାନ୍ତି ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସ୍ଥାପନ କରିବ ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ, ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ବିଦାୟ ନେଲେ ।

ସେକେନ୍ଦର କଣ୍ଠିଷଣ ଗମ୍ଭୀର ଚିନ୍ତାରେ ମାରବ ହେଲେ । ପରେ ସେଲୁକସଙ୍କୁ କହିଲେ, "ସେନାପତ ! ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ଥାନ ପ୍ରତ୍ୟା-ବର୍ତ୍ତନହିଁ ମୁଁ ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ କରେ । ଏ ଜାତି ଅଦ୍ଭମାମସ୍ଥ, ଶକ୍ତିମସ୍ଥ । ଏ ଜାତି କେତେଇ ପରାଧୀନତା ସହ୍ୟ ଭରିପାରିବନାହିଁ । ଏ ଜାତିର ସଭ୍ୟତା ଜଗତରେ ଅତୁଳନୀୟ । ଏ ଜାତିର ଭବିଷ୍ୟତ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ।"

ଗ୍ରୀକ ବାହିନୀ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଯିବା ସମସ୍ଥ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା । ସେକେ-ନ୍ଦର ପୂରୁଙ୍କ ତାଙ୍କ ଅଧିକୃତ ସ୍ଥାନର ପରିଚାଳନ ଭାର ଦେଇ ଏବଂ ଆବ୍ୟନ୍ତାଷ୍ଟଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶାସନପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଗ୍ରୀକ ସେନାପତ ନିଯୁକ୍ତ କରି ସୈନ୍ୟସହ ପ୍ରତ୍ୟାବୃତ୍ତ ହେଲେ । ତାଙ୍କର ବିଦାୟ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସମସ୍ତ ସ୍ୱାଧୀନତାପ୍ରିୟ ପାଞ୍ଚତ୍ୟ ଜାତି ଷ୍ଟଣ ବିଦ୍ରୋହବହ୍ନି ପ୍ରଜ୍ଜ୍ୱଳିତ କଲେ । ଅବସର ଖୋଜି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସେ ବିଦ୍ରୋହର ଅଗ୍ନି-ନାସ୍ଥିକ୍ଷ ଉତ୍ତ୍ୱଣ କଲେ । ସେ ସମସ୍ତ ପାଞ୍ଚତ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ଭ୍ରମଣ କରି ପ୍ରତ୍ୟକଦଳ ସହ ପରିଚତ ହେଲେ ଏବଂ ନିଜର ଶକ୍ତିସତା ହେରୁ ଅତ ଅଳ୍ପ ସମସ୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇଉଠିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରାଦ୍ଧ ସଜ୍ଜ ବପନ କରି ଅଳ୍ପ ସମସ୍ଥ ପରେ ଫେରିବେ ବୋଲି ସେମାଙ୍କୁ ବାକ୍‌ଦାନ କରି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ମଗଧ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟାବୃତ୍ତ ହେଲେ ।

pustakalaya.gunthagharaa.group.creator.kumar.Rakesh.Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ମଳୟଗିରୁ

"All things through thee take nobler form,
And look beyond the earth"

× × × ×

"The fountains of my hidden life
Are through thy friendship fair."

—Emerson.

ପାଶ୍ଚତ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ସମୂହ ମଧ୍ୟରେ ମଳୟପୁର ଗୋଟିଏ କ୍ଷୁଦ୍ର ଅଥଚ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର । ସ୍ୱୟଂ ସେକନ୍ଦରର ସାଦ୍ଧା ମଧ୍ୟ ମଳୟପୁର-ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଂଚଳକଙ୍କୁ ନିଜ ଅଧୀନତା ସ୍ୱୀକାର କରାଇ ପାର ନଥିଲେ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପର୍ବତକ ପ୍ରଭୃତ ବଳଶାଳୀ ଓ ଧର୍ମପରାୟଣ ଥିଲେ । ସାଧାରଣ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସେଠାରେ ନଥିଲେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଜାସ୍ୱ ଦେଉ ଦଣ୍ଡିତ ଏବଂ ନିୟମିତ ଶାସନର ଆନୁକୂଲ୍ୟତା ମଧ୍ୟ ନଥିଲା । ଅଧିବାସୀ ଅଧିକାଂଶ ଦାସତ୍ୱ ଜାତି ଦେମୋଡନ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରାଙ୍କୁ ଦେବତା ତୁଲ୍ୟ ଭକ୍ତି କରୁଥିଲେ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଚାଲରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହେଉଁମାନଙ୍କୁ ସଭ୍ୟ ଜଗତରେ ଅଭାବ୍ୟ ବର୍ଜ୍ଜର କହନ୍ତି, ସେମାନେଉଁ ଏକତାର ମୂଲ୍ୟ, ସତତାର ମହତ୍ତ୍ୱ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରଖି କରିଥାନ୍ତି । ମଳୟପୁରବାସୀ ପ୍ରଜା ସମସ୍ତେ ପ୍ରାୟ ସଦାଧାରରେ କୃଷିଜୀବୀ ଏବଂ ସମରନିପୁଣ ଯୋଦ୍ଧା । ସେ ଯାହାର ଆୟ ଅନୁସାରେ ଶସ୍ୟାଦି ଏବଂ ଜନ୍ୟଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରାଙ୍କୁ 'ଭେଟି' ଦେଉଥିଲେ । ତାହାହିଁ ଥିଲ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର । କନ୍ତୁ ଆବଶ୍ୟକବେଳେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରାଣ ଦେଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ପ୍ରଧାନ ଧର୍ମ ବୋଲି ମନେ କରୁଥିଲେ । ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ଆହୂତ ହେଲେ ସେମାନେ ନ୍ୟାସ୍ୱାନ୍ୟ ସ୍ୱଦେଶର ନକର ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଇଚ୍ଛାନୁସାରୀ ସ୍ୱଳତ ହେଉଥିଲେ ।

pustak Pdf Tagging Sahayata group, creator:kumarRakesh, ph.:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପଦ୍ମତକଙ୍କ ସହାୟୁ ଉଷା ସକାଶେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ମଳଯୁ ସ୍ୱଜଧାଗାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଟରେ ପଦ୍ମତବେଷ୍ଟିତ କ୍ଷୁଦ୍ର ସ୍ୱଜଧାଗାର ନଗର-ବନ୍ୟାସ ପ୍ରଣାଳୀରେ କଛ ବଶେଷତ୍ୱ ନଥିଲ୍ଲ— ନାଉରକ ସଭ୍ୟତାର ଅଲ୍ପେକ ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶ ନଥିଲ୍ଲି । ସ୍ୱଜଦାଣ୍ଡୀ ମଧ୍ୟ ବଶେଷତ୍ୱବଯୁନ—ପୂବଦଉରେ ବସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ପଦ୍ମତ କଳ୍ପିତ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଚ୍ଚ ବୃହତ୍ ମୃତ୍ତିକାଭବନ ସ୍ୱଜବାଣ୍ଡୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନମିତ ହୋଇଥିଲ୍ଲ । ଗୋଟିଏ ଅନୁଚ୍ଚ ମୃତ୍ତିକା ପ୍ରାଚୀର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗସ୍ଥ କ୍ଷୁଦ୍ର କ୍ଷୁଦ୍ର ପୁଷ୍ପ ବୃକ୍ଷ ଲତାଦ୍ୱକୁ ବେଷ୍ଟନ କରଥିଲ୍ଲା । ଦ୍ୱାରଦେଶରେ ଦୁର୍ଜଣ ତ୍ୱାଷଣକାୟ ଧନୁବାଣଦ୍ୱସ୍ତ ରକ୍ଷକ ଦଣ୍ଡାପ୍ୟମାନ ଥିଲେ । ତଥାପି ଦ୍ୱାର ଅବାରତ—ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ବନାବାଧାରେ ଭତରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ।

ସମ୍ମୁଖ ଗୃହରେ ସ୍ୱଜବଯୁନ ମଳଯୁକେତୁ ଗୋଟିଏ ମାନଚତ୍ର ଧର କନଷ୍ଠା ଭଗିନୀ ମଳଯୁ ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କୁ ଶୀକ ଓ ପୁରୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଯୁଦ୍ଧର ବର୍ଣ୍ଣନ କରୁଅଛନ୍ତି । ପିତାଙ୍କ ଚରଚରଣଠାରୁ ସାହା ଶୁଣିଥିଲେ, ମୋଟାମୋଟି ସେ ତାହା ଭଗିନୀଙ୍କୁ ବୁଝାଉ ଅଛନ୍ତି । ଅଗର ଜୁହାଯାଇଅଛି, ସେଠାରେ ନଗରର ସଭ୍ୟତାଲୋକ ପ୍ରବେଶ କରି ନଥିଲ୍ଲ । ସୁତରାଂ ସେଠାରେ ଭଦ୍ରଶ୍ରେଣୀ ବୋଲ୍ଲ କେହି ନଥିଲେ । ଯେ ପାରୁ, ଇଚ୍ଛାକଲ୍ଲ ମାତ୍ରେ ନଦୀରକୁ ସାଇପାରୁ ଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ୱଜକନ୍ୟାଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ଭଗିନୀ, ତ୍ରଣୀଙ୍କ ମାତା ପର ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ସ୍ୱଜବାଣ୍ଡୀରେ ଅନ୍ତଃପୁର ବୋଲ୍ଲ ଏଜଣ କଡ଼ା ନସ୍ୱମର କଛ ଗୋଟାଏ ପରଦା ନଥିଲ୍ଲା । ମଳଯୁସୁନ୍ଦରୀ ଯୁଦ୍ଧ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଶୁଣିବାକୁ ସବଦା ଔତ୍ସୁକ୍ୟ ଦେଖାଉଥିଲେ—ମଧ୍ୟ ସୁବଧା ମିଳଲେ ଯୁଦ୍ଧ ଭୂମିରେ ନଜେ ଯୁଦ୍ଧ କରବା ଇଚ୍ଛା ଅନେକ ଥର

pustak.pdfprogantasharadgroup.creator:kumar Rakesh(91)7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଚ୍ଚସ୍ୱରରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ, "ଅଚ୍ଛା, ମଗଧର ମହାସୈନ୍ୟ ଯଦି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମିଳାଇ ସେକନ୍ଦରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ କରନ୍ତି, ତାହା ହେଲେ କଅଣ ସେ ଦୃଷ୍ଟିଯିବେ ନାହିଁ ?" ମଳୟକେତୁ କହିଲେ "ନାମ ମାତ୍ର ମଗଧରେ ଆଉ ନଅଜଣ ସୈନ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ବଳାବପ୍ରିୟ —ମନ୍ତ୍ରୀ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ଶାସନ। ମାନ୍ୟ ଚଳନ୍ତି ନାହିଁ । ଶାସନକର୍ତ୍ତା ପ୍ରତି ସେମାନେ ଏକାବେଳକେ ଉଦାସୀନ । ଆଉ ମଗଧରେ କେ ବା ଯୋଦ୍ଧା ଅଛି ଯେ ସ୍ତ୍ରୀକମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରିବ ? ମଗଧ ସୈନ୍ୟ ଅଜ ଉତ୍ସଙ୍ଗଲ, ନିର୍ଜୀବ ।" ମଳୟପୁଦସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ "ତାଙ୍କର କ କେହିଁ ଉପଯୁକ୍ତ ନାୟକ ନାହାନ୍ତି ?" ମଳୟକେତୁ କହିଲେ--"ବର୍ତ୍ତମାନ ସେନାପତି ସ୍ୱୟଂସ୍ପର୍ଶ—ସାମାନ୍ୟ ସୈନିକରୁ ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ମଗୁଣ ଅଭିବରେ ସେନାପତି ପଦକୁ ଉନ୍ନୀତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମଗଧ ସମ୍ରାଟ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସେତେବେଳେ ନାୟକ ଥିଲେ, ନନ୍ଦଙ୍କ ମୃତପ୍ରାୟ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେ ମୃତସଞ୍ଜୀବନୀ ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ନୂତନ ଶିକ୍ଷାଦୀକ୍ଷା ଦେଇ ଅଜେୟ ବାହିନୀ ଗଠନ କରିଥିଲେ । ସେ ଭ୍ରାତାମାନଙ୍କ ଅନ୍ୟାଯାଚରଣ ଯୋଗୁଁ ମଗଧ ତ୍ୟାଗ କରି କେଉଁଠାରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଆଜି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଥିଲେ ସ୍ତ୍ରୀକମାନଙ୍କୁ ପରାଜିତ କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟର ପ୍ରୟୋଜନ ନଥାନ୍ତା ।" ମଳୟପୁଦସ୍ତ ଆହୁରି ଔତ୍ସୁକ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି କହିଲେ, "ତେବେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କ ମଗଧକୁ ଫେରିବେ ନାହିଁ ?"

ଏହି ସମୟରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଦ୍ୱାରଦେଶରେ ପହଞ୍ଚି କିଛି ଶବ୍ଦ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଁଲେ । ଦ୍ୱାରୀ ଅପରିଚିତ ଯୁବକଙ୍କୁ ଦେଖି ମଳୟପୁଦସ୍ତ ଅନୁମତିରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ । ମଳୟକେତୁ ମଧ୍ୟ

pustak Prakashak group,creator:Komal Rakesh,Wh 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜଣେ ବସ୍ତ୍ରିତ ଦୋଇ ଆସନରୁ ଉଠ ଅଭ୍ୟାଗତକୁ ପ୍ରଣାମପୂର୍ବକ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କଲେ ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠିକ ସମ୍ମକ ଆସନରେ ବସାଇଲେ । ଅଦ୍ଭୁତ ଅରଣ୍ୟ ପଦ୍ଧତରେ ପରିଭ୍ରମଣ କରି ଶୀର୍ଣ୍ଣ ଦେଖାଇଲେ ସୁବା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ବଳିଷ୍ଠ ସୁନ୍ଦର ଶରୀର ଦେଖି, ବିଶେଷତଃ ତାଙ୍କ ମୁଖରେ ସରଳତାର ପରିଚୟ ପାଇ ମଳୟକେତୁ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଭୁଲନାରେ ସେ ଶଙ୍ଖକାପ୍ତ, ଅଲ୍ପବସ୍ତ୍ରଷ୍ଟ; ଦେଖିଚଲେ ଯେ କେହି ତାଙ୍କୁ ବାଳକ ମନେ କରିବେ, ସେହେତୁ ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗରେ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ସେତେବେଳକୁ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇ ନଥିଲା । କଳଙ୍କାତ ବାଳଶ୍ରୀ, ନବୀନ ଯୌବନର ପ୍ରଥମ ମୁଦ୍ରା ସେ-ମୁଖ ମଣ୍ଡଳରେ ସଦ୍ୟ ଅଙ୍କିତ କରିଥିଲା । ଶ୍ୟାମଳ, ସୁସମାନ୍ୱିତ ବଦନରେ ବାଳସୁଲଭ ଅକୃତ୍ରିମତା ପୃଷ୍ଠ ଭାବରେ ପ୍ରକଟିତ ହେଉଥିଲା । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଳୟକେତୁ ସହରର କୌଣସି କଣ୍ଟକମୟ ପଥର ପରିଚୟ ପାଇ ନଥିଲେ— ସେଥିରକ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷ ଏ ଉଭୟଙ୍କର ସୃଷ୍ଟିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ବୁଝି ନଥିଲେ ।

ଉଭୟେ ଉଭୟଙ୍କ ରୂପ ଯୌବନରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ପରସ୍ପର ସ୍ନେହପାଶରେ ପ୍ରଥମ ସାକ୍ଷାତରେ ଅବଦ୍ଧ ହେଲେ । କିଛି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଉଭୟେ ଉଭୟଙ୍କର ପରିଚୟ ଲଭ କରି ପରିତୃପ୍ତ ହେଲେ । ଜଣେ ଚତୁର ଗୋଷ୍ଠିକ ପାଖରେ କେତେଗୁଡଏ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଫଳମୂଳ ଅତି ଅଗତ୍ୟାକଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କଲା । ଏହା ପାହ୍ୟ ଜାତିର ପାରମ୍ପରିକ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କହିଲେ "ମୋ ପିତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ନିମନ୍ତେ ମୁ ମଗଧ ଈଶ୍ୱରରେ ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରିବି, ଆପଣ ମୋତେ ସହାୟ ହେବେ ବୋଲି ଆପଣଙ୍କ ପିତା ମହୋଦୟଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ ଓ ସହାୟ ଇଚ୍ଛା ପାଇଁ ମୁ ଅତି ଅପଣଙ୍କ

pustak Pathagara ghara group.creator:kumar Ranshyam7205834/016

Digitized by srujanika@gmail.com

ରଣାଙ୍ଗନରେ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ଚଣ୍ଡି

pustak pdf ra ganta ghara group,creator:kumar Rakesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ।" ମଳୟକେତୁ କହିଲେ "ଆପଣ ଆଜ୍ଞା ଅମର ଜୀବନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏ ଗୃହ, ଏ ସ୍ତମ୍ଭ ସବୁ ଆପଣଙ୍କର ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତୁ । ମୁ ଆପଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରରେ ମୋର ସମସ୍ତ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ସୈନ୍ୟ ଅର୍ପଣ କରିବ ଏବଂ ଜରୁରୀ ପ୍ରାଣପଣ କରି ଯୁଦ୍ଧରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ବନ୍ଧୁ ପ୍ରତି ବନ୍ଧୁର ଅଦେୟ କିଛି ନାହିଁ ।"

ମଳୟକେତୁଙ୍କ କାନ୍ଥ ଛାଡ଼ରେ ରହି ସମସ୍ତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣୁ-ଥିଲେ । ସେ ଅଲକ୍ଷିତ ଭାବରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ପୁଣି ପୁଣି ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଥରେ ଗୃହିଁ ଅଉଥରେ ଗୃହିଁଲେ ମଧ୍ୟ ପୁଣି ଗୃହିଁବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିଲା । ଗୃହିଁବାରେ ଏତେ ସୁଖ, ଆଜି ସେ ଅନୁଭବ କଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ଯାହା ଶୁଣିଥିଲେ, ଆଜି ସେ କଥାର ପ୍ରମାଣ ମିଳିଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସହୃତ ନିଜ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଓ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଜଘନ୍ୟ ମନ ଅସ୍ଥିର ହେଲା, ପୁଣି ଭାବିଲେ, ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଅପେକ୍ଷା ସହଯୋଗିତାରେ ଅଧିକ ଗୌରବ, ଅଧିକ ସୁଖ । ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଓ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚନ୍ଦ୍ର କାନ୍ଥ ଉପରେ ଝୁଲୁଥିଲା । ପ୍ରଧାନତଃ ସେ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖି ମଳୟକେତୁଙ୍କ ମନରେ ଖରାପ ଭାବନା ହେବା ସଙ୍କଳ୍ପ କହିଦିନରୁ ଅବଦମିତ ହୋଇଥିଲା । ଆଜି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ କଳ୍ପନା ସେପରି ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ଶାସ୍ତ୍ରର ଧାରଣ କରି ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ବସ୍ତ୍ରୋନ୍ମୋଚନ କରି, ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇ ନଥିବାରୁ ସେ ମନେ ମନେ ଲଜ୍ଜିତ ହୋଇ ସେ ସ୍ଥାନରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ । କିନ୍ତୁ ଏକ ଅସ୍ଥିରତା ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ ଜାଗରୂକ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ କୌଣସିଠାରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରଖାଇ ଦେଲାନାହିଁ ।

pustakapatra.bandhaghara.blogspot.com Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ମଳୟକେତୁଙ୍କ ବାରମ୍ବାର ଅନୁରୋଧରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଗୋଟିଏ ଫଳ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ—"ଆପଣଙ୍କ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସୈନ୍ୟକୁ ମୁଁ ଅପୂର୍ବ ସମର ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ବାହିନୀ ସଂଗଠନ କରିବ । ବ୍ୟୂହ ରଚନାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏପରି ପାରଦର୍ଶୀ କରାଇବି, ସ୍ୱପ୍ନରେ ବଶୁଙ୍ଗଲଭ ମଗଧ ସୈନ୍ୟଙ୍କ କଥା ଶ୍ରୁତ, କୂଟ ଯୁଦ୍ଧପଟୁ ଗ୍ରୀକ୍ ବାହିନୀ ମଧ୍ୟ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବଧ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଯିବ ।" ମଳୟକେତୁ ଟିକେ ଚିନ୍ତାକରି କହିଲେ "କିନ୍ତୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱଷସ ବଡ କୂଟ ମାତଙ୍କ । ସେ ସେନାପତି ହେଲେ ମଗଧ ବିଜୟ କରିବା ଆମ ପକ୍ଷେ ସହଜ ହେବନାହିଁ !" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଘାଡ଼ ମୁଖରେ କହିଲେ 'ଉପୁନାହିଁ ଯୁବରାଜ ! ମୁ ବୃଦ୍ଧ-ମନ୍ତ୍ରୀ ଶକ୍ଟାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନେବି । ଶୁଣୁଛି ଯେ ଜଣେ ଅଜ୍ଞାତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯୁବକ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କୁ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସୁଜଳାତ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ପଣ୍ଡିତ କରଅଛନ୍ତି ।"

ଉଭୟେ ସ୍ନାନାହାର ପରେ ବିଶ୍ରାମ କଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ଚିନ୍ତା-କ୍ଲିଷ୍ଟ ହୃଦୟରେ ବିଶ୍ରାମ ସୁଖ ଘଟିଲା ନାହିଁ । ସେଇ ଚିନ୍ତାର ଉପଶମ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଏକାକୀ ସୁଜଳାଖି ଅଦୂରସ୍ଥ ଉପବନରେ ପରିଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଉଦ୍ୟାନଟି ଗୋଟିଏ କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରୋତ୍ଥିତ ଜଙ୍ଗଲ କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ । ନାନା ବନ୍ୟ ବୃକ୍ଷଲତାରେ ତାହା ଶୁଟୁଣାଇତ ଥିଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତର ଉପରେ ଉପବେଶନ କରି ପୁଣି ଚିନ୍ତାସ୍ରୋତରେ ଭାସିଲେ । ମଗଧ ସିଂହାସନ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ସେ ନାନା କଳ୍ପନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ! ମଗଧ ସୈନ୍ୟ ତାଙ୍କ ଅନୁଗତ ! ତଥାପି ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରିଭ୍ରଭକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି, ବଦ୍ରୋଦ୍ଧା ହେବା ବରୁଦ୍ଧରେ କେତେ ସଦୁପଦେଶ ଦେଇ-ଅଛନ୍ତି; ସେନାପତି ମନୁଷ୍ୟ ହେଉ ବା ମୂଡ଼ଟମତି ହେଉ, କାଷ୍ଠ ବା

pustak Prof Tapaswini Sharagroup,creator:kumar Rahsuly,ph:7205624016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାଷାଣ ଦେଉ ସୈନ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କ ଆଜ୍ଞାନୁବର୍ତ୍ତୀ ହେବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ—ଏହି ସାମରିକ ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟସ୍ତ କରୁଛନ୍ତି । ସଳା ଅତ୍ୟାଗ୍ଦଶ୍ଚ, ସେମାପତି ଅକର୍ମଣ୍ୟ ହେଲେ ସେମାନେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟତ୍ୟାଗ କରିପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଗୋପନ-ବିଦ୍ରୋହ ବା ବିଶ୍ୱାସଘାତକତା ମହାପାପ ଏବଂ ଯୋଦ୍ଧା ପକ୍ଷରେ ନିତାନ୍ତ କଳଙ୍କ ଓ ନର୍କାର ବିଷୟ ବୋଲି ସେ ବହୁବାର ସେମାନଙ୍କୁ କହିଛନ୍ତି । ଆଜ ସେ ନିଜେ ପୁଣି ଉପର ବିଦ୍ରୋହୀ ହେବା ସକାଶେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିବେ ? ଏପରି ନିନ୍ଦନୀୟ-ଗର୍ହିତ ଆଚରଣରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ସମର-ଶାସ୍ତ୍ରର ଅବମାନନା ହେବ ମାତ୍ର । ସେ ନିଜେ ଯୋଦ୍ଧା ହୋଇ ତାହା କିପରି କରିବେ ? ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଚିନ୍ତାରେ ଅଧୀର ହେଉଛନ୍ତି ।

ମଳୟକେତୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ତାଙ୍କୁ ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ ଦେଖି ଫେରି-ଗଲେ । ସେ ନିଜକୁ ଚିନ୍ତା ଭଙ୍ଗ କରିବାକୁ ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ହେଲା-ନାହିଁ । ଗମ୍ଭୀର ଚିନ୍ତାରେ ମଧ୍ୟ ସୁଖ ଅଛି, ଏକଥା ମଳୟକେତୁ ଜାଣି ନଥିଲେ । ତାଥାପି ତାଙ୍କ ଚିନ୍ତାରେ ସେ ସମୟରେ ଅଯଥା ବାଧା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଦ୍ରୋଚିତ ମନେ କଲେନାହିଁ : ମଳୟକେତୁଙ୍କ ପରେ ମଳୟସୁନ୍ଦର ଆସି କେତେଥର ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଯା' ଆସ କଲେ । ତାଙ୍କ ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ ଦେଖି ଫେରିଯାଇ ଅଦୂରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବନ ଫୁଲ ତୋଳି ମାଳା ଗୁନ୍ଥି ବସିଲେ । ପରେ ମଯୂର ଉତ୍ସବର କୋଳାହଳ କରି ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଦଉଡ଼ିଗଲେ—ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ଚିନ୍ତାଭଙ୍ଗ ହେଲା । ସେଠାରୁ ଉଠି ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ସଜଡ଼ାଙ୍କୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଫେରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କିଛି ଦୂର ଯାଇ ଦେଖିଲେ, ଜଣେ କଶୋର ବାଳିକା ନିତାନ୍ତ ମନରେ ଫୁଲ ଗୁନ୍ଥୁଛି । ସ୍ୱଚ୍ଛ-

pustak Pratigama.gbura.groups.creator:kumar Ramesh,Wh:9203247016

Digitized by srujanika@gmail.com

ତାଙ୍କରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ଛଡ଼ି ସେ ଥରେ ମାତ୍ର ସ୍ୱଜକନ୍ୟାଙ୍କୁ ଦେଖିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁ ଶ୍ୟାମଳବରଣୀ ଅସାଧାରଣ ରୂପଲାବଣ୍ୟବତୀ ବଳଦେବ ବଳମାଳ ଗୃହୁ ଅଛନ୍ତି । ନକଟକୁ ଯାଇ ସେ ପଚାରିଲେ, "ଆପଣ କବ ?" ମଳୟସୁନ୍ଦରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦଇଚ୍ଛନ୍ତ ସୁକୁମାର ମୁଖ ଝେଳି ଗ୍ରହଁଲେ । ଝିଅର ଉତ୍ତରୀୟ ଟେଣ୍ଟାଇ କହିଲେ, "ମୁ କବ, ପରେ ଜାଣିବେ। କନ୍ତୁ ଆପଣ ପତ୍ର ମଧ୍ୟର ସ୍ୱଜପୁତ୍ର, ସତ୍ୟ ଦେଶର ଲୋକ । ମୋ ପତ୍ର ଜଣେ ବାଳିକାକୁ 'ଆପଣ' ସମ୍ବୋଧନ କରିବା କଣ ଠିକ୍ ହୋଇଅଛି ?" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଉତ୍ତର ଦେଲେ "ନହେବ କାହିଁକି ? ସ୍ୱର୍ଜକନ୍ୟାଙ୍କୁ ଆପଣ ସମ୍ବୋଧନ କରିବାରେ କ'ଣ ଦୋଷା-ବହ ?" ମଳୟସୁନ୍ଦରୀ ଈଷତ୍ ବ୍ୟଙ୍ଗଭାବ ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲେ— "ଆପଣ କେବଳ ଅଭଦ୍ରବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କଲେ, କାରଣ ଆପଣଙ୍କ ନକଟରେ ମୁ ଦୁଇଗୁର ଥର ଯାତାୟାତ କଲେ ସୁଦ୍ଧା ଝିଅର ମଧ୍ୟ ଗୃହଁଲେ ନାହିଁ । କନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖୁଛୁ, ଆପଣ ଜଣେ ମଧ୍ୟ; କାରଣ ମୁ ଭଜ କନ୍ୟା ଜାଣି ସୁଦ୍ଧା ମୋର ପରିଚୟ ଜିଜ୍ଞାସା କରିଅଛନ୍ତି ।"

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଅପ୍ରତିଭ ହେଲେ । ସେ ବ୍ୟଗ୍ରଚିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ "ସ୍ୱଜପୁତ୍ର ! ମୋର ଦୋଷ ମାର୍ଜ୍ଜନା କର ।" ମଳୟସୁନ୍ଦରୀ ପୁଣି କହିଲେ, "ଦୋଷ କର କ୍ଷମା ମାଗିଲେ ବୋଧହୁଏ ସରୁ କ୍ଷମଶୀଳ । ଏଡ଼ା ସତ୍ୟ ଦେଶର ସ୍ୱତ ହୋଇଥାରେ । ପୁଣି ଆପଣ ପତ୍ର ନାସ୍ତିକ ଦୁଇଲା କହନ୍ତି ? ଆପଣ ନାସ୍ତିଠାରୁ ଦୁଇଲ; କାଆ କଥାକେ ଯେ କାନନ୍ତି ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ପ୍ରମାଦ ଗଣିଲେ, କହିଲେ, "ସ୍ୱଜପୁଁଜି, ମୋତେ ଅଧିକ ଲଜ୍ଜିତ କରନାହିଁ । ମୁଁ ଆଜି ତମସଙ୍ଗେ ପାରିବ ନାହିଁ ।" ସ୍ୱଜକନ୍ୟା ଅନୁଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ "ତାହାଡ଼େଲେ ଆପଣ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ଯେ ନାସ୍ତିଠାରୁ ପୁରୁଷ ନ୍ୟୂନ— ଆପଣ ଦାଣ୍ଡ ମାନନ୍ତି ?"

pustak pdf by 9937sata ghar group, creator: Kumar Rakesh 9437225347/016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଦ୍ଭୁତ ମିଳନ

pustak pdf ra ganta ghara group,creator:kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ମାଇବ ହେଲେ । ମଳୟସୁନ୍ଦରୀ ପ୍ରଣି କହିଲେ "ମୌନ ସମ୍ମତର ଲକ୍ଷଣ । ଅପଣମାନେ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଲେଖିଛନ୍ତି ଯେପୁରୁଷ ନାସ୍ତି-ଠାରୁ ସବୁଗୁଣରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । କନ୍ତୁ ମୁ ଦେଖୁଛି, ମଗଧର ସ୍ୱଜପୁରଙ୍କ ପର୍ ବଖ୍ୟାତ ସର୍ଦ୍ଦମଧ ସାମାନ୍ୟ ବାଳକା ଅପେକ୍ଷା ଦୁବଳ ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ମାରବ ହୋଇ ଛଣ ଷଣ ପରେ କହିଲେ "ମୁ ଉଦ୍ୟାନରେ ବସିଥିବା ବେଳେ ଦୁଷ୍ଟିନ୍ୟାରେ ବାଦ୍ୟଜ୍ଞାନଶୂନ୍ୟ ହୋଇଥିଲ । ତେଣୁ ଅପଣଙ୍କୁ ସାତାଯ୍ୟାନ ବେଳେ ଦେଖିପାରିଲ ନାହିଁ ।"

"ତାହାଡ଼େଲେ ଅପଣ ନଷ୍ଟସ୍ମୃ ବାରୁଳ । ସାଧାରଣତଃ ସ୍ୱେତକ ଉଦ୍ୟାନକୁ ଦୁଷ୍ଟିନ୍ତା ଦୂର କରବାକୁ ଯାଆନ୍ତି, କନ୍ତୁ ଦୁଷ୍ଟିନ୍ତାରେ ଭ୍ରସି ଯିବାକୁ ନୁହେଁ ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କହିଲେ, "ସେ ଯାହାଡ଼େଉ, ସ୍ୱଜକନ୍ୟା ଏ ସାନ ପ୍ରଂତ ଏତେଦୂର ଅନୁସ୍ପିଣୀ, ଏଥିରେ ମୁ ପରମ ଅଯ୍ୟାସ୍ୱିତ ହୋଇଅଛି । ଅଜ୍ଞ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛି, ଏହିପର ଅନୁଗ୍ରହ ସବଦା ଯେପର ଏ ସ୍ୱଜବଂଶରଂ ମୋ ପ୍ରତ ଚରଦନ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରହୁତ ।" ମଳୟସୁନ୍ଦରୀ ଅଜ୍ଞ ସଂଯମ ମାନ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ଉଚ୍ଚହାସ କର କହିଲେ, "ଆପଣ ଅସ୍ମାନଙ୍କର ଅତଥି । ଅତଥି ସତ୍କାର କରବାରେ ମୋର କୁଣ୍ଠା ହୋଇଅଛି ।" ଏହାକହି ତନ୍ୟ ଫୁଲହାରଟି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ କଣ୍ଠରେ ସ୍ୱହସ୍ତରେ ନେଇ ଲମ୍ବାଇଦେଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟପହାର ସ୍ୱରୂପ ନଜ ଅଙ୍ଗୁଳିସ୍ଥ ତାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ସ୍ୱଜକନ୍ୟା ତାହା ଗ୍ରହଣ କରିଲେ ନାହିଁ । ସେ କହିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ପାଶ୍ଚତ୍ୟ ଜାତ ପ୍ରଥାନୁସାର ଏହା ପ୍ରତ୍ୟୁପକାର ଅଣା ରଖନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଉପାସ୍ୱ ପାଶ୍ଚ କହିଲେ, "ତାହାହେଲେ ମୋର ନାସ୍ତଶ୍ରେଷ୍ଠତା ସ୍ୱୀକାରର ନଦର୍ଶନ ସ୍ୱରୂପ ଏହା ଗ୍ରହଣ କର ।" ଅଗତ୍ୟା ମଳୟସୁନ୍ଦରୀ କମ୍ପିତ ହସ୍ତରେ ତାହା ଗ୍ରହଣ କର କହିଲେ, "ସ୍ୱଜପୁରଙ୍କର ସ୍ନେହ ନଦର୍ଶନ

pustak pdf nagarika dharm group, creator: Kumar Rakesh, Wh 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚରଦିନ ରହିବ, ବନଫୁଲ ଅଳ୍ପକ୍ଷଣରେ ଯେ ଝଡ଼ପଡ଼ିଯିବ ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କହିଲେ,, "କନ୍ତୁ ବନ ଫୁଲର ପ୍ରାଣ ଅଛି, ଧାତୁ-ରତ୍ନ-ନିର୍ମିତ ଅଳଙ୍କାରସବୁ ନିର୍ଜୀବ ପଦାର୍ଥ ମାତ୍ର । ସୁତରାଂ କ୍ଷଣକର ଦ୍ୱସମସ୍ତ ଜୀବନ ଶତବର୍ଷର ନିର୍ଜୀବତାଠାରୁ ବହୁଗୁଣରେ ଶ୍ରେସ୍ୟ ।"

ଏହି ସମୟରେ ମଳୟକେତୁ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଭଗିନୀ ପ୍ରତି ଇଷତ୍ କ୍ରୋଧ ପ୍ରକାଶ କର କହିଲେ, ବୋଧହିଏ ଯୁଦ୍ଧ ସମ୍ବାଦ ପାଇଁ ସଖୀଙ୍କୁ ବରକ୍ତ କରୁଛ । ତୁମର ଯୁଦ୍ଧ କୌତୁହଳକ ନିଭବ ନାହିଁ ? ମଳୟସୁନ୍ଦରୀ ଭାଇଙ୍କ ଉପରେ ଅଭିମାନ କର କହିଲେ, "ମୁଁ ଯୁଦ୍ଧ କଥା ଜିଜ୍ଞାସା କରୁନଥିଲି, କରୁଥିଲି ମାନଚଣ୍ଡ ଯୁଦ୍ଧର ସାରହ ପାଇଁ ମଗଧ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ କଥା ମଳୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବଖ୍ୟାତ । ସେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ପୁରୁଷ ଆଜ ଅକଲାରେ ଆତ୍ମକ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିଅଛ ।" ମଳୟକେତୁ କୃତ୍ରିମ ରାଗ ସହକାରେ ଭଗିନୀଙ୍କ ଗଣ୍ଡରେ କୋମଳ ମୁଷ୍ଟ୍ୟା ପ୍ରହାର କଲେ । ସାମ୍ରାଜ୍ୟସୁନ୍ଦରୀ ସେଥିରେ ସ୍ୱଗର ଛଳନାରେ ଦଉଡ଼ ଯାଇ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଟୀରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ମଳୟକେତୁ କହିଲେ, "ଏ ଗୋଟାଏ ଉତ୍ପାତ—ସବୁବେଳେ ଉଦାସୀନ ରହି କନ୍ୟ ଫୁଲରେ ମାଳ ଗୁନ୍ଥିବାଜନଏ, ଅଜ ମୋତେ ସହଜରେ ପାଇଲେ ଯୁଦ୍ଧକଥା ପଗୁର କରିକ୍ତ କରେ । ପ୍ରଥମେ କଳ୍ପନା ସହାଯ୍ୟରେ ସ୍ୱର୍ଗର ଦ୍ୱାଦ୍ଧା ଦୋଡାଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧର ବର୍ଣ୍ଣନ କରୁଥିଲ । ଅଜ କାଲ ସେ ଅଧିକ ଚଲ୍ଲାକ ହେବାରୁ ପ୍ରକୃତ ଯୁଦ୍ଧର କଲ୍ପନା ଉତ୍ତିତ ଘଟନାରେ ମୁଗ୍ଧ କରୁଅଛ ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଏକଥାରେ ହାସ୍ୟ ସମ୍ବରଣ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ପରଦିନ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ବଦାୟ ଗ୍ରହଣ କରି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ମଗଧ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେଁ ।

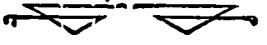

pustak pdf is sadhana group, creator: Kumar Rakesh, WH7725347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ

"A colossal soul, he lies vast abroad on his times, uncomprehended by them, and requires a long focal distance to be seen—"

—Emerson

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ମଳୟକେତୁଙ୍କ ସ୍ନେହସିକ୍ତ ହୋଇ ପାଟଳୀ ପୁରରେ ଆତ୍ମାର୍ପଣ କଲେ । ସେ ପ୍ରଥମ ବୃଦ୍ଧ ଶକଟାରଙ୍କ ଶକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ତାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ଶକଟାର ତାଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହ ଦେଇ କହିଲେ, "ମୁଁ ଆଜ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଧାନ ଅରାତିନେତା ଦୈବ-ନାହିଁ ସୁତରାଂ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କୁ ସେଥିପାଇଁ ବନ୍ଧୁ ସହରେ ଖଡ଼ି ଅଛୁ । ତାଙ୍କୁ ତୁମ ସହାୟ ଓ ଉପଦେଷ୍ଟା ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ କରିବ, ସେ ତୁମର କାର୍ଯ୍ୟୋ-ଦ୍ଧାର କରିବେ ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ କହି ଶକଟାର ଗୃଣକ୍ୟ ଗୃହରେ ଉପସ୍ଥିତ ହଇଲେ । ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଗୃଣକ୍ୟ ଭୂମିଷ୍ଠ ପ୍ରଣାମ କଲେ । ଶକଟାର କହିଲେ, "ତୁମ କାର୍ଯ୍ୟ-ସିଦ୍ଧିର ସମସ୍ତ ଉପ-ସ୍ଥିତ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଫେରୁଅଛନ୍ତି । ସେ ନନ୍ଦସିଂହାସନକୁ ଫିହା-ସନ ରୁଚିତ କରିବାପାଇଁ କୃତସଂକଳ୍ପ । ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତୁମର କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ହେବ ।"

ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରାକୃତି ବଦନ ଖଣକପାଇଁ ଦୀପ୍ତ ହେଲା, ଚକ୍ଷୁ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ହେଲା, ମୁଖରେ କ୍ଷୀଣ ହାସ୍ୟ ରେଖା ପ୍ରକଟିତ ହେଲା । ଆଜି ତାଙ୍କ ମାନସ-ସଦ୍ମରେ ପ୍ରଥମ ଅହୂତ ଦେବୀ ସମସ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ—ମରଧର ଧ୍ୱଂସ ଆଜ ତାଙ୍କ ମୁଷ୍ଟିଗତ । ସେ ଶକଟାରଙ୍କ ସହିତ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ ନିମନ୍ତ୍ରେ ଆହ୍ୱାନ କଲେ । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ

pustak pur.agamya.gmail.com Contact:kumar Ramesh, Ph:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦୂରକୁ ଗୃହିଁ ରହିଥିଲେ—ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗଗନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ପର୍ଶ କରି ନପାରି ମଧ୍ୟରେ ବାଧା ପାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଣକ୍ୟ ସେ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଅଟକିବାରୁ ତାଙ୍କ ରୂପ ଦେଖି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ନୟନ ସ୍ଥିର ହେଲା । ସେ ସ୍ୱପ୍ନାବୃତ ପରି ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେଲେ । କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ମଶ୍ରୁ, ସମ୍ମୁଖ ଦନ୍ତ, ବହ୍ନିଳ ଅଧର, ରୁକ୍ଷ ମୁକୁଳିତ ଶିଖା, ଶୀର୍ଣ୍ଣ ବଳଳାଙ୍ଗ ଚାଣକ୍ୟକୁ ଦେଖି ସେ ସ୍ତମ୍ଭିତ ହେଲେ ।

ଚାଣକ୍ୟ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କ ଲଲାଟରେ ଚିନ୍ତାର ଗମ୍ଭୀର ରେଖା, ନୟନରେ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି, ଅଧରରେ ଶଙ୍କାହୀନ କୂଟ ବୁଦ୍ଧିର ଅଦ୍ଭୁତ ଦାର୍ଢ୍ୟ-ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂର୍ତ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ପ୍ରଣାମ କଲେ । ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ କହିଲେ, "ଏହି ସେହ ମଗଧ ସମ୍ରାଟ-ପୁତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ, ଯେ ପିତାଙ୍କ ସମ୍ରାଜ୍ୟୋଦ୍ଧାର ପାଇଁ ତୁମର ସାହାଯ୍ୟ ଇଚ୍ଛା କରୁଅଛନ୍ତି ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କହିଲେ, "ଆପଣଙ୍କ ପରାମର୍ଶରେ ମୁଁ ଅଳ୍ପେଶରେ ନିଜ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରିବି । ଆପଣ ଅନୁଗ୍ରହ କରି ମୋର ଉପଦେଷ୍ଟା ହୁଅନ୍ତୁ ।" ଚାଣକ୍ୟ ଥରେ ତାର ଅନ୍ତର୍ଭେଦୀ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ଆପାଦମସ୍ତକ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲେ । ସେସ ଦେହରେ ବଳିଷ୍ଠ ପରି ଗୌରବ ଜ୍ୟୋତି ତାଙ୍କ ମୁଖରେ ପ୍ରସ୍ଫୁଟ ହୋଇ ନିମିଷକେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଦଲା । ତାଙ୍କ ଶୀର୍ଣ୍ଣ ଶରୀର ଥରେ ପ୍ରକମ୍ପିତ ହୋଇ ସ୍ଥିର ହେଲା । ସେ ତାଙ୍କ ସହଜ କର୍କଶ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, "ସମସ୍ତ କୋମଳତା ବର୍ଜ୍ଜନ କର, ରମଣୀର କାତର ନନ୍ଦନ ପ୍ରତି ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ନକର, ରକ୍ତର ଆକର୍ଷଣ ଓ ତାର ମାୟାମମତା ସମସ୍ତ ପରିତ୍ୟାଗ କର, କଠୋର ବ୍ରହ୍ମଚାରୀର ଅଶ୍ରୁତ୍ୱ ନେଇ ମୋର ଅଦେଶ୍ୟମତେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ । ଯଦି ସେପରି କରିପାର, ତାହାହେଲେ ଏ ଅତ୍ୟାଗୃଷ୍ଟ ସମ୍ରାଜ୍ୟକୁ ଧ୍ୱଂସ କରି ତୁମକୁ ମଗଧ ସିଂହାସନରେ ବସାଇବି । ଯଦି

pustak pdf by ganga sharan gurjun,creator:kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅ; ମନେଜଣ୍ଟ, ବ୍ରାହ୍ମଣର ତେଜ ଅନ୍ୟାସ୍ୱ ଅଧ୍ୟାତ୍ମରକୁ ଭସ୍ମ କଣ୍ଟବ, ଅତ୍ୟାଗ୍ଟଣ୍ଟର ରକ୍ତପାତରେ ଧଗ୍ଟବ୍ଟଣ୍ଟରୁ ପାପକାଳମା ଧୌତ କର୍ବ । ବ୍ରାହ୍ମଣର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସମାଜ ପୁଣି ସୁଶାସିତ ହେବ, ଷଡ଼ିସ୍ୱ ମ୍ଲେଚ୍ଛ ଦ୍ୟାଗ କର୍ ଷାସ୍ତ୍ରୋଚତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନ୍ଦଯୁକ୍ତ ହେବ । ବ୍ରାହ୍ମଣର ଆଶୀଷ ଟାଣୀରେ ଧରଣୀ ସୁଜଳା, ସୁଫଳା ଶସ୍ୟଶ୍ୟାମଳା ହେବ ।"

ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ସମସ୍ତ ଆଦେଶ ପାଳନ ପାଇଁ ଭଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସ୍ୱୀକୃତ ହେଲେ, ତଳସ୍ଥ ବାସ୍ଥ ବେଶରେ ଗୃଣକ୍ୟ ସେଠାରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ ।

—[*]—

ସମ୍ଭାର ସନ୍ଧା

"A good intention clothes itself with sudden power."

—Emerson

ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଏକାଗ୍ରତା ଅତୁଳନୀୟ, ତାଙ୍କ କଲ୍ପନା ବହୁଦୂର ବ୍ୟାପ୍ତ । ଦେହ ଏକାଗ୍ରତା ବଳରେ ସମସ୍ତ ମନପ୍ରାଣ ଢାଳ ସେ ଉପସ୍ଥିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଚନ୍ତା କର୍, ସାଧନର ଉପାସ୍ଥ ଉଦ୍ଭାବନ କରୁଥିଲେ । କଲ୍ପନା ସୁଦ୍ଧଣ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟରେ ସନ୍ଧ୍ୟଣ୍ଟରେ ସେ କାଳର ଉଗ୍ର କ୍ଷୁଲ ଫଟାଚ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖୁଥିଲେ । ସେହ ମାନସୀ ମୂର୍ତ୍ତି ସଙ୍ଗେ ନର୍ଜ୍ଜନତା ମଧ୍ୟରେ ସେ ସଦ୍ଦା ଆଳାପ କରୁଥିଲେ । ଶ୍ମଶାନ ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବରଷ୍ଟତାର ଗୌଦର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ବମୋହ୍ଦତ ହେଉଥିଲେ, ପ୍ରକୃତର ଷ୍ଟିର୍ଯ୍ୟତାରେ ମୁଗ୍ଧ ହେଉଥିଲେ, ଘନାନ୍ଧକାରରେ ପ୍ରଭୁତ

pustak.golf raganta ghara group, creator: kumar rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲେ, ପେଚର୍କାଡ଼ ନିଶାଚରଙ୍କ ରବରେ ବଶ-ସଙ୍ଗୀତର ମଧୁର ମୂର୍ଚ୍ଛନା ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ ।

ଚାଣକ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧର ଆୟୋଜନରେ ମାତଉଛଁ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସେଥିର ନିମିତ୍ତ ମାତ୍ର ହେଲେ । ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧ ପର ଚାଣକ୍ୟ ଅନେକ ଛୁଦ୍ର ଛୁଦ୍ର ରାଜାଙ୍କୁ ବଳ ତାରେ ବଶ କର ଯୁଦ୍ଧ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖିଲେ । ରାଜା ପର୍ବତକଙ୍କୁ ଅର୍ଦ୍ଧରାଜ୍ୟ ଦାନ କରିବେ କହୁ ଆସର ତାଙ୍କୁ ସପକ୍ଷୀୟ କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାରୁର ଚାଣକ୍ୟ ତାଙ୍କଠାରେ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଯେ ମଳୟ ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ ସହିତ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ବିବାହ କରିବେ ଏବଂ ସେ ମଗଧର ସାମ୍ରାଜ୍ଞୀ ହେବେ । ପର୍ବତକ ଏ ଅସାମାନ୍ୟ ଗୌରବରେ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ସମସ୍ତ ଆନୁକାର୍ଯ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ସମର ଆୟୋଜନରେ ଲାଗିଲେ ।

ନନ୍ଦରାଜାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଯେ ଅନେକ ଗୁପ୍ତଚରଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କଲେ, କିନ୍ତୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗି ଏକଥା କେହି ଜାଣିଲେ ନାହିଁ । ଚାଣକ୍ୟ ଯାହା କରୁଥିଲେ କାହାରିକ ସେ କଥାର ଅଣୁମାତ୍ର ଆଭାସ ବିନାପ୍ରୟୋଜନରେ ଦେଉନଥିଲେ । ଗୁପ୍ତଚରଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତ ଏସବୁ ନିପୁଣ ଜ୍ଞାନରେ ହୋଇଥିଲା ଯେ କୌଣସି ଦୁଇଜଣ ଚର ପରସ୍ପରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୁଝିପାରୁ ନଥିଲେ, କାୟା ପରସ୍ପରକୁ ଚର ବୋଲି ଜାଣିପାରୁ ନଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ ଚରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ-କଳାପରେ ସନ୍ଦେହ କର ଅନ୍ୟ ଚର ଗୁଡ଼ାକଙ୍କୁ ସନ୍ଦେଶ ଦେଉଥିଲେ । ସୁତରାଂ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କେହି କେତେବେଳେ ବୁଝି ପାରୁନଥିଲେ ।

pustak.org.in, raghunathpura group, creator: Kumar Rakesh, W.17.5.2016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏ ସମସ୍ତ ଆୟୋଜନ ପରେ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ କହିଲେ, "ବତ୍ସ, ଯୁଦ୍ଧ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅ । ମଳୟକେତୁଙ୍କ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଶୃଙ୍ଖଳାବଦ୍ଧ ସମରଶିକ୍ଷା ଦିଅ । ସେମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗୋଷ୍ଠିଏ ଅଭେଦ୍ୟ ବ୍ୟୂହରଚନା କର ଏବଂ ତାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁପ୍ତ ଭାବରେ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଲୁକାୟିତ ରଖ । ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷର ସମ୍ବାଦ ଜାଣିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱାସ ଗୁପ୍ତଚର ନିଯୁକ୍ତ କର, ସେପରି ଅନା-ୟାସରେ ତୁମେ ବିପକ୍ଷର ମତଗତିର ସମ୍ବାଦ ପାଇ ପାରିବ । ଆମ୍ଭ-ମାନଙ୍କୁ ପରାସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷ ବିଶେଷ ଉଦ୍ୟୋଗ ଅୟୋଜନ କରୁଅଛନ୍ତି । ମୁଁ ଜାଣେ ସେ ଅତି ବୁଦ୍ଧିମାନ ଓ ବଳବାନ । ତଥାପି ସେ ଅବଳମ୍ବେ ବୁଦ୍ଧିବଳ, ତା' ଅପେକ୍ଷା ଆମର ଶକ୍ତି କେତେ ବଳ, ତାର କୂଟ ଚକ୍ରାନ୍ତଠାରୁ ଆମର ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କେତେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ।"

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କହିଲେ, "ଅଗ୍ରପିତଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ଅନୁଯାୟୀ ମୁଁ ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଗୁପ୍ତ ସୈନ୍ୟ ରଖିଅଛି । ସେମାନଙ୍କ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ସନ୍ଦେହ କରିବେ ନାହିଁ । ପୁଣି ନାନା ସ୍ଥାନକୁ ବିଶ୍ୱାସୀ ଗୁପ୍ତଚର ପ୍ରେରଣ କରିଅଛି । ମଳୟକେତୁଙ୍କ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ନୂତନ ସମର ପ୍ରଣାଳୀ ଦେଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କେତେକ ପରା-ମର୍ଶ କରିବା ପାଇଁ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଉଅଛି ।" ପ୍ରଣାମ କରି ମଳୟକେତୁଙ୍କ ସଦ୍ମ ସେ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ ।

ସ୍ନିଗ୍ଧତ ରକ୍ତୋତ୍ପଲ ଜିଘାଂସା ସ୍ନିଗ୍ଧତ ଚାଣକ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରଶଂସା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପ୍ରତିଧ୍ୱଂସାର ଉନ୍ମାଦନାରେ ସେ କେତେବେଳେ ଆନନ୍ଦଚଞ୍ଚଳ, କେତେବେଳେ ବା ଭାବଗମ୍ଭୀର ହେଉଥିଲେ । ଏଭଳି ସାଧୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିବା ଠିକ୍ ପୂର୍ବରୁ ଅୟୋଜକ ଯେପରି ଅସ୍ତିର

pustak Pragata bhara group,creator:Kumar Rakesh,MH-720334/016

Digitized by srujanika@gmail.com

ହୁଅନ୍ତୁ, ଚାଣକ୍ୟ ସେପରି ମାନା 'ଆପ୍ତୋଜନ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟ-ବେକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ, ପୁନଃ ପୁନଃ ଗୁପ୍ତଚରଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ କରୁ-ଥିଲେ । ଏ ସବୁର ମାରବ ସାକ୍ଷୀ ଥିଲା ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ଶାରଙ୍ଗରବ । ସେ ତାକୁ ଡାକ କହିଲେ, "ବତ୍ସ, ମୁରୁଡେବଙ୍କୁ ଥରେ ଏଠାକୁ ନେଇ ଅସ ।" ଶାରଙ୍ଗରବ ଯାଇ ଶକଟାରଙ୍କୁ ନେଇ ଆସିଲେ । ପ୍ରଣାମ କରି ଚାଣକ୍ୟ କହିଲେ, "ଗୁରୁଦେବ, ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟର ସମସ୍ତ ଦିଗ ଉପସ୍ଥିତ । ଯେଉଁ ରାକ୍ଷସ ମୋ ଭିତରେ ଆପଣଙ୍କ ବଂଶନାଧନ କରିଅଛନ୍ତି, ତାଙ୍କ ମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦଂଜଗ୍ରହ୍ୟର ଦ୍ୱାରୀକର୍ତ୍ତା । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କରି ସେ ଆସନଚ୍ୟୁତ ଦେବା ସମସ୍ତ ଅସିଅଛୁ । ବଶେଷ ପରାମର୍ଶ ଦେଇ ଆପଣ ମୋତେ ଏ ସମସ୍ତରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଲେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ।" ଶକଟାର କହିଲେ, "ଚନ୍ତାମାହିଁ, ନିଜେ ଭୁମେ ରାକ୍ଷସର ସମସ୍ତ କୂଟମାନ ବ୍ୟର୍ଥ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ । କେବଳ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟୋଜନ ହେଲା ବେଳେ ମୁଁ ଯୋଗ ଦେଇପାରେ । ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଗୋପନରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରୁଥିବ । ଭୁମେ ନିଶ୍ଚୟ ଜୟଲାଭ କରିବ ।" ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ଶକଟାର ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ପାଶ୍ଚତ୍ୟ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ନୂତନ ସମର ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମଳୟକେତୁଙ୍କ ଅନବରତ ସଦ୍ଭଯୋଗିତା, ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ଅଜ୍ଞାନୁବର୍ତ୍ତିତା, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଛିପ୍ରତା, ଏସବୁ କାରଣରୁ ଅତ୍ୟଳ୍ପ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ କ୍ଷୁଦ୍ର ଅଥଚ ଶୃଙ୍ଖଳାବଦ୍ଧ, କର୍ମଠ ସେନା ଗଠନ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା । ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ଆଦେଶରେ ଗୋଟିଏ ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଦୃଢ଼ତର ହୋଇ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ସୁଦୃଢ଼ ଦୁର୍ଗ ନର୍ମିତ ହେଲା । ସେଥିରେ ସମସ୍ତ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ସକାଶେ ଭରମାସର ଅହାର୍ଯ୍ୟ, ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ପଦାର୍ଥ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସଂଗ୍ରହ କରି ରଖିଲେ ।

pustak pdf ra ganta group,chandrakumar Rajesh Mob 9205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯୁଦ୍ଧର ଏ ସମସ୍ତ ଆୟୋଜନ ପରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଅଭିଷେକ ବାକି ରହିଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଜା ହୋଇନାହାନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଜାଗଣ ତାଙ୍କର ଆଜ୍ଞାନୁବର୍ତ୍ତୀ କିପରି ହେବେ ? ସମବେତ ଯେପରି ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଅଭିଷେକ କରିଥିଲେ, ଗୃଣକ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଅଭିଷେକ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ । ଏ ସମ୍ବାଦ ଶ୍ରବଣ କରି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ପ୍ରଥମେ ସ୍ୱୀକୃତ ହେଇନାହିଁ । ଗୃଣକ୍ୟ କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିବାର ପ୍ରାଣ ନେଇଥିଲେ । ସେ ଅଭିଷେକ ସମ୍ଭାର ସହିତ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହେବାରୁ ଗୁରୁଙ୍କ ସ୍ନେହ ଓ ଅନୁରକ୍ତତା ପ୍ରତି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଚରିତ୍ର ଭାବରେ ଅକୃଷ୍ଟ ହେଲେ । ଆଗୃର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସ୍ନେହାଭିଷପ୍ତରେ ମୁଗ୍ଧ ଓ ଜିଜ୍ଞାହତ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କହିଲେ, "ମୁଁ ଆଜ ଗୁରୁଙ୍କ ପଦସ୍ପର୍ଶ କରି ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରୁଛି, ନନ୍ଦବଂଶ ଧ୍ୱଂସ ନକରି ସାମାନ୍ୟ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିବ ନାହିଁ, ଆଗୃର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଅପମାନର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେଇ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅସମାଦରେ ମନୋନିବେଶ କରିବନାହିଁ, ସ୍ୱଷସଙ୍କ ପଦଚ୍ୟୁତ ନକରି ପ୍ରାଣଧାରଣ କରିବି ନାହିଁ ।" ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ଓ ଅଧୀର ହେଲେ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତକୁ ଭଦ୍ରପିଠାସନରେ ବସାଇ ତୀର୍ଥବାରିରେ ତାଙ୍କ ମସ୍ତକ ସିକ୍ତ କରି ଯଥାଶାସ୍ତ୍ର ତାଙ୍କର ଅଭିଷେକ କରାଗଲା । ପ୍ରଥମେ ପର୍ବତକ, ପରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜନ୍ୟବର୍ଗ ସେ ପାତ୍ରର 'ଭେଟି' ଅଣି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ସେମାନଙ୍କ ନେତୃ ମନ୍ତ୍ରଣା ସଭା ଗଠିତ ହେଲା । ସେଥିରେ 'ପ୍ରଧାନ' ରୂପେ ଗୃଣକ୍ୟ ସର୍ବସମ୍ମତ ଭାବେ ନିର୍ବାଚିତ ହେ-ଲ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ସୈନ୍ୟ-ନାୟକ ଏବଂ ମଲୟକେତୁ ତାଙ୍କ ରକ୍ଷୀ । ପର୍ବତକଙ୍କ ଉପରେ ସୈନ୍ୟର ପଶ୍ଚାଦ୍ ଭାଗ ରକ୍ଷାର ଭାର ଦିଆଗଲା । ଯୁଦ୍ଧର ଦିନ, ପ୍ରଣାଳୀ,

pustak pdf raganta ghara.blogspot.com creator:kuna Rakshit M-7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

କପର ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଦେବ, ସବୁ ସ୍ଥିର ହେଲା । ଷ୍ଟାକଜଣ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଗୁଣକୀର୍ତ୍ତନ କରିବା ପରେ ଉତ୍ସବ ଶେଷ ହେଲା ।

ସ୍ୱଧର୍ମ

"ସ୍ୱଧର୍ମେ ନିଧନଂ ଶ୍ରେୟଃ ପରଧର୍ମୋ ଭୟାବହଃ ।"

—ଗୀତା

ସ୍ୱଧର୍ମ ପାଳନ ମାନବର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସ୍ୱଧର୍ମ ପାଳନ କୌଣସି ଯଶ, କୀର୍ତ୍ତି, ପୁରସ୍କାର କି ପ୍ରଶଂସାବାଦର ଅପେକ୍ଷା ରଖେ ନାହିଁ । କଳୁ ସ୍ୱଧର୍ମ ପାଳନରେ ଲେଶମାତ୍ର ତ୍ରୁଟି ଅନନ୍ତ ନରକର ପଥ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରେ ଏବଂ ମାନବକୁ ତର ବିବେକହୀନ ପଶୁତୁଲ୍ୟ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାକୁ ହୁଏ । ଯେ ଯେଉଁ ପରିମାଣରେ ସ୍ୱଧର୍ମପାଳନ କରେ ସାଧନା-ପଥରେ ସେ ସେହି ପରିମାଣରେ ଆତ୍ମୋନ୍ନତିର ଦିବ୍ୟ ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । ସ୍ୱଧର୍ମ ମାନବର ମାନବକ ସମ୍ପଦ--କର୍ମ ତାହାର ଅନୁକ୍ୟକ୍ତି ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କୁ ଗୁରୁପଦରେ ବରଣ କରି ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ଆଦର୍ଶ ପୁରୁଷ ରୂପେ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ନିକଟରୁ ପ୍ରାସୃଷଃ ନାନା ସଦୁପଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ସ୍ୱୋଦ୍ଦ ସ୍ୱରେ ଜୀବନକୁ ଗଠନ କରୁଥିଲେ । କ୍ରମେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଏତେ ପ୍ରବଳ ଓ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଉଠିଲା ଯେ ସେ ନିଜର ସମସ୍ତ ଅଳ୍ପୋତ୍ତାରରେ ତାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଏକପ୍ରକାର କ୍ରୀଡ଼ନକ ହେଲେ । ତତ୍ତ୍ୱାରା ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ-

pustak pdf by gupta sharma group, creator:kumar Ramesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

କରଣ ତନ୍ତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଜଳଖ ଦ୍ରବ୍ୟଇ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଇଙ୍ଗିତ ଅନୁସାରେ ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ କାର୍ଯ୍ୟ କର ଯାଆନ୍ତ—ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ, ବଗ୍ଧର ନାହିଁ, ବଗ୍ଧର ନାହିଁ, ଶ୍ରମବୋଧ ନାହିଁ । ପ୍ରବଳ ମେଧା ଶକ୍ତି ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଦୁର୍ବଳ ମେଧା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ କରେ । ଏକଥା ଆଜି ମଧ୍ୟ ବଣାକଇଁ-ପକ୍ଷୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବାଳକଙ୍କୁ ନଗୃଇବା; ଦସାଇବା ଇତ୍ୟାଦିରୁ ଜଣା-ଯାଏ । ମନୋବିଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟ କହେ, ପ୍ରବଳଚନ୍ତା ପାଖ୍‌ପାର୍ଶ୍ୱିକ କ୍ଷୁଦ୍ର କ୍ଷୁଦ୍ର ଚନ୍ତାକୁ ଆକର୍ଷଣ କର ନିଜ ଅଙ୍ଗରେ ଲୀନ କରେ । ତେଣୁ ଜଣେ ପ୍ରବଳ ଜ୍ଞାନୁକର ଅଜ୍ଞାନ ଅର୍ଦ୍ଧ ଜଡତା ଶୁଣିଆନ୍ତି ।

ସ୍ୱଧର୍ମ ପାଳନ ଗୃଣକ୍ୟ-ମତରେ ମାନବର ପ୍ରଥମ ଓ ପ୍ରଧାନ କର୍ମ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ତାଙ୍କଠାରୁ ଏଯାବତ୍ ଶିକ୍ଷା ପାଇଥିଲେ ଯେ ସେ ସବଦା କର୍ମରେ ବ୍ୟାପୃତ ରହି ଆତ୍ମସ୍ଥ ହେଉଥିଲେ । ନାନା ସ୍ୱପ୍ନରେ ଲ୍ଲୋକଶେଷା ତାଙ୍କ ସ୍ୱଧର୍ମ ପାଳନର କୈଫିତ୍ତକ ସଞ୍ଜ ଥିଲା । ଦେଶର ତଥା ଜାତିର ଉନ୍ନତି ସାଧନ ସ୍ୱଧର୍ମର ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ ବୋଲି ସେ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିଥିଲେ । ସେ ସ୍ନେହ ମମତା, କରୁଣା, ପ୍ରୀତି ପ୍ରଭୃତି ତରଳ ଗୁଣ ସମୂହରେ ଭୂଷିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଶରଣାଗତକୁ ପ୍ରଯୋଜନା-ନୁସାରେ ଅନ୍ନ ବା ଅଶ୍ରସ୍ଥ ବା ଜୀବନଦାନ କରିବା ଉଦାରତା ତାଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ମାତ୍ରାରେ ଥିଲା । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ବିଶେଷ ଉପଦେଶ 'ମାତୃବତ୍ ପରଦାରେଷୁ' ସେ ଜୀବନରେ ମିଶାଇ ନେଇଥିଲେ । ନାସ୍ତିର ଅବ-ମାନନା ବା ନାସ୍ତି ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅନୁଚିତ ବ୍ୟବହାର ବା ଅତ୍ୟାଚାର ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ମତେ କ୍ଷମାର୍ହ ନଥିଲା । ସେ ନାସ୍ତିକୁ ମାତୃ ସମ୍ବୋଧନ ଓ ଭକ୍ତି କରୁଥିଲେ । ଜୀବନ ପଣ କରି ମଧ୍ୟ ନାସ୍ତି ଜାତିର ସମ୍ମାନ ରକ୍ଷା ପାଇ ସେ ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ । ସ୍ୱଧର୍ମ ପାଳନରେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଯେପରି ବ୍ରତୀ ହେବେ, ସ୍ୱୟଂ ସେ ତାର ଆଦର୍ଶ ହୋଇଥିଲେ ।

pustak.org gaatrahaa.groups.creator:kumar Rakesh, Ph.7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସମର ଆୟୋଜନ ଫୁର୍ତ୍ତି ଦେଲା । ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳରେ ଗୁପ୍ତ ସୈନ୍ୟ ଓ ଚର ନିଯୋଗ, ବ୍ୟୁହ ରଚନା, ଦୁର୍ଗରକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପରେ ସେ ନନ୍ଦସୈନ୍ୟଗଣଙ୍କ ସହ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ପ୍ରଥମ ଦିନ ସୁମାଲ୍ୟ ଥିଲେ ମଗଧ ସେନାପତି, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତକୁ ନିଜେ ମେନାପତି ହୋଇ ସ୍ୱଇଚ୍ଛ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଦେବ । ଯେଉଁ ସ୍ୱଇଚ୍ଛ ବାଲ୍ୟ ଜୀବନରେ କେତେ ସ୍ନେହ ଲାଭ କରିଥିଲେ, ଯା' ସହିତ କେତେ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ ମୃଗୟା ଯାଇଁ। କରିଥିଲେ, ଯାର କେତେ ଅଳ ସହ, କେତେ ବାଲ୍ୟ କ୍ରୋଧଜନିତ ପ୍ରହାର ସଦ୍ୟ ନଇଁ ଅପାର ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ, ତାକୁହିଁ ଅଙ୍ଗଭଣ କରିବାକୁ ଦେବ, ତାହାର ପ୍ରାଣ ବିନାଶ କରିବାକୁ ଦେବ । ଏ ଚିନ୍ତା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଅତିଶୟ ଅଧୀର କଲା । 'ରଣଶିଙ୍ଗା ବାଜିଲା, ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ହୃଦୟ ସେଥିରେ ନାଚି ଉଠିଲା, ମହାହସ୍ତୀର ବୃଂହିତ ଶବ୍ଦରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନୋବଳ ବଢିଲା । କାହିଁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ସୈନ୍ୟ ହୃଦୟ ସୈନ୍ୟଦଳର ତ ନାଚିଲା ନାହିଁ ! ଚାଣକ୍ୟ ସ୍ତମ୍ଭିତ ହେଲେ । ସେ ଆଗରୁ ଯାହା ଆଶଙ୍କା କରିଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାହିଁ ଘଟିତ ହେଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ରକ୍ତର ଆକର୍ଷଣ ଏଡ଼ାଇ ନପାର ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଚାଣକ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୁଝିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କଠାରେ ଏ ଦୁର୍ବଳତା ଆଶଙ୍କା କରି ସେ ସବଦା ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ, ରଚନାବଧି ସୂକ୍ଷ୍ମ ଦୃଷ୍ଟିରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଆସୁଥିଲେ । ଆଜି ଯୁଦ୍ଧର ଅସ୍ତ୍ରାରମ୍ଭ ମାତ୍ରେ ତାଙ୍କୁ ଭାବବିହ୍ୱଳିତ ଦେଖି ସେ ବିପଦ ଗଣିଲେ । ମଗଧସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ମଲୟକେତୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ମୟୂର ପତାକା ତଳର ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ଅଙ୍ଗଭଣ କରିଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସାହସ ଓ ଉତ୍ସାହରେ ଅତ୍ୟଦ୍ଭୁତ ଆମୋଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ପାଟଳ୍ୟ ସୈନ୍ୟ 'ଜୟହାଃ' ଶବ୍ଦ କରି ଶତ୍ରୁ ସୈନ୍ୟ ହୃଦୟରେ ଝାମ୍ପ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ରଥୀ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ରଥଗୁଳନା କରି

pustak Publication Nagara group,Creator:Kumar Rahul,Mob:8260247016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶରୀରଧାନ କରୁଅଛ । ତଥାପି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଚିନ୍ତିତ । ଗୃଧ୍ନାକ୍ଷ୍ୟ ଜିଜ୍ଞାସା କଲେ "ଈଶ୍ୱର, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ?" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ନୀରବ ।

ଗୃଧ୍ନାକ୍ଷ୍ୟଙ୍କ ପୁନଃ ପୁନଃ ଜିଜ୍ଞାସାରେ ବୃଦ୍ଧ ଗୁପ୍ତ ବାଧ ହୋଇ କହିଲେ, "ଗୁରୁଦେବ, ନନ୍ଦଭ୍ରାତାଗଣ ଦ୍ରୁତସଙ୍ଗପ୍ତ ହୋଇଲେ ସେମାନଙ୍କର ଗତ ଜଣଣ ହେବ, ପୁଣି ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ମୁଁ କପଟ ବା ସେମାନଙ୍କ ଅନ୍ତମଣ କରିବ, ଏହା ଚିନ୍ତା ମୋତେ ଅବଶ କରିଅଛି । ମୁଁ ଭାବି [illegible], କେଉଁଟି ଠିକ; ସେମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତମଣ ଓ ବଧ କରିବା କର୍ମ। ନଡେଜ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିବା । ଗୃଧ୍ନାକ୍ଷ୍ୟ କହିଲେ, "ବତ୍ସ, ତୁମର ଏ ଦୁର୍ବଳତା ମୁଁ ଅଗରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଅଛି । ଏହା ମାନସିକ ଦୌର୍ବଲ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟକୁ ତାମସିକ ଅଳସ୍ୟରେ ଅଭିଭୂତ କରେ । ଦେଶରେ ମନୁଷ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯେଥିରୁ ସ୍ଖଳିତ ହୁଏ ଏବଂ ବିପଥଗାମୀ ହୋଇ ସ୍ୱଧର୍ମପାଳନରୁ ବିଚ୍ୟୁତ ହୁଏ । ତୁମର ଯେ ମାନସିକ ଦୁର୍ବଳତା ଜନ୍ମିଅଛି; ତାହା ବାଲ୍ୟମୂଳ ହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରକୃତ ଅଳ୍ପେକ ଦେଶିକା ତୁମର କଣ୍ଟକରୁ ହୋଇଅଛ । ତେଣୁ ତୁମେ ଭାଇମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅସକ୍ତ ହୋଇଅଛ । କନ୍ତୁ ଜାଣକ ସେ ଭାଇମାନେ ତୁମର କେହ ନୁହନ୍ତି ? ଯେଉଁ ଭାଇ ଭାଇର ଗଳାରେ ଛୁରୀ ଦେବାକୁ ପଶ୍ଚାତ୍‌ପଦ ନୁହେ, ସେ କ ପ୍ରକୃତ ଭାଇ ? ପୁଣି ଭାଇ ବନ୍ଧୁ ଏସବୁ ଭାବ ମନୁଷ୍ୟର ମୋହ ଓ ଅସକ୍ତି । ସ୍ୱଧର୍ମ ସାଧନ ପଥରେ ଏରୂପ ଅସକ୍ତି ଅନ୍ତରାୟ ହୁଏ । ତେଣୁ ତାହା ବର୍ଜ୍ଜନ କରିବାକୁ ହେବ । ଋଷିଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଶିଷ୍ଠ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ କହିଛନ୍ତି—

"ପୁତ୍ରୈଃ ଦୁଷ୍ଟୈଃ ମବଷ୍ଟବ୍ୟ ଧେୟସ୍ତ ତ୍ୟାଗଂ ବଳାସିନା
ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତ ତୟା ସ୍ୱ-ସ୍ଥୋ ଲ୍ଲୋକେ ବଦ୍ଦର ଗ୍ଦଦବ ।"

ଯୋଗବାଶିଷ୍ଠ ।

pustak pdf ragaata shaaradaa.org.creator:kumar Rakesh,Wh7205834/016

Digitized by srujanika@gmail.com

"ଦେହ ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଦି ଓ ଅନ୍ନପାନାଦି, ମୋହର ପ୍ରାଣ ସ୍ୱରୂପ, ପୁନର୍ଜନ୍ମ କଲଙ୍କ ଧନାଦି ମୋର, ଏହିରୂପ ମାନସିକ ଭ୍ରାନ୍ତ ଦୂର କରିବାହିଁ ଧ୍ୟେୟସ୍ଥ କାମନାତ୍ୟାଗ । ହେ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଧ୍ୟେୟସ୍ଥାପନା ଚାଟରେ ଯାହାର ଆନନ୍ଦ ସେ ଦୃଶ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ଅବଲମ୍ବନ କରି ଜନ୍ମଲାଭ କାରଣରୁ ସ୍ୱ-ସ୍ୱ ଉଚ୍ଚ ପଦାରବେ ଅହଂକାର କରେ ।"

ତୁମେ ଘଇ, ବନ୍ଧୁ, ମୁଁ କରୁଛି, ଏରୂପ ମାନସିକ ଅହଂକାର ଦୂର କର ଧର୍ମ ନମନ୍ତେ, ସତ୍ୟ ନମନ୍ତେ, ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ହେଁ କେହ ଦେଉନ୍ତୁ. ଅତ୍ୟାସ୍ଥ ସ୍ଥାନେ ସ୍ୱଧର୍ମ ସାଧନପଥରୁ ବ୍ରହ୍ମାଚ୍ୟୁତ କରିବାକୁ ହେବ । ଲୌକିକତା ପ୍ରତି ଅସ୍ଥା ନଦେଖି ସ୍ୱାଧୀନ ମତାନୁସାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ । ଧର୍ମ ପୃଷ୍ଠରେ ସତ୍ୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ହେବ । ଜ୍ଞାନ ବୋଲି କୃତିମ ସ୍ନେହ କରିପାର, କାରଣ ତାହା ସ୍ୱଜାତିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅତିଶୟ ମୂଲ୍ୟବାନ୍ । ସ୍ୱଳ୍ପ କୃତିମତା ଅବଲମ୍ବନ ନକରିଲେ ଶାସନ ପରିଚାଳନ କରିପାରିବେନାହିଁ ; ଯୋଗବାଶିଷ୍ଠରେ ଅଛି—

"କୃତିମୋଦ୍ଭାସ ଦର୍ଦ୍ଦୁଷ୍ଟଃ କୃତିମୋ ଦେଗରର୍ହନଃ
କୃତିମାବମ୍ବି ଫରମ୍ବୋ ଲୋକେ ବନ୍ଦ୍ୟ ସଦ୍ଭବ ।"

"କାର୍ଯ୍ୟାନୁସାରେ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧେ କୃତିମ ଉଦ୍ଭାସ ଓ ହର୍ଷ ଏବଂ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧେ କୃତିମ ଉଦ୍ଦେଗ ଓ ନିନ୍ଦା ପ୍ରକାଶ କର କର୍ମ ବ୍ୟାପାରରେ କୃତ୍ରିମ ଆବେଗ ଦେଖାଇ, ସ୍ୱେଚ୍ଛାମତଚଳ, ଇନ୍ଦ୍ରିୟକରେ ବହାର ଚଳର ।"

ଅନ୍ତରକ୍ଷା ଓ ସ୍ନେହ ସୂତ୍ରରେ ଜଗତ ରକ୍ଷା ନମନ୍ତେ ସମସ୍ତେ କର୍ମ କରନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଜଗତ କର୍ମଚକ୍ରରେ ପୃଷ୍ଠାରୂମାନ । ନପୃତ-ନଭଦଶ

pustak pdf ra gadra chana gupp reader: kumar Rakesh Wh:7205547016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଫଳତଃ,ସୁନିଶ୍ଚିତ । ଏ ସଂସାରରେ ନସ୍ୟତର ଉତ୍ପାଟନ କରି କେହି ତିଷ୍ଠି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ନନ୍ଦଙ୍କ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ହେଲେ ଅତ୍ୟାଗ୍ରହର ଲୋଭ ସାଧନ ସକାଶେ ନସ୍ୟତ ଅନ୍ୟ ନାମରେ ଅସ୍ତ୍ର ଧାରଣ କଲେ । ଫଳରେ ନସ୍ୟତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟବିମୁଖ ହୋଇ ପୁଣ୍ୟଭୂମି ଭାରତର ଭବିଷ୍ୟତ ବଂଶଧରଙ୍କ ନାମରେ ଅଜାତିନାଶ ଅର୍ଜ୍ଜନ କରିଥିବ । ଧ୍ରୁତରଂ ଆତ୍ମନାଶ୍ୟା ବଜ୍ରାତ ହୋଇ କର୍ମ କରିବା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ପକ୍ଷେ ଏକାନ୍ତ ଅବଧେୟ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଜିଜ୍ଞାସା କଲେ, "ଜନ୍ମ ଗୁରୁଦେବ ! ଭ୍ରାତୃଜଣଙ୍କୁ ପରାସ୍ତ କରି ହତ୍ୟତ ନହତ କରି, କିଏ ଏତଡ଼ି ମୂଢ଼ାଧମ ଅଛି ଯେ, ସୁଖରେ ରାଜ୍ୟ ସମ୍ଭୋଗ କରିବ ?" ଗୃଶକ୍ୟ କହିଲେ, "ଏ ସଂସାର କର୍ମଭୂମି । ଏଥିରେ ଜନ୍ମମାତ୍ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ କର୍ମ କରିବାକୁ ହେବ । କର୍ମ ବ୍ୟତୀତ ଏ ସଂସାରରେ କେହି ତିଷ୍ଠି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଯେ ତାମସ, ଆଳସ୍ୟ ଜଡ଼ତ, ସୁତରାଂ ନଷ୍ଟମର୍ଣ୍ଣ୍ୟ, ତାହାର ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରେ କର୍ମିଷ୍ଠ, ବଳବାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତି । ଏହା ହେରୁ କେତେ ଯେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଅଭ୍ୟୁଦୟ ଓ ପତନ ଏ ଧରାବକ୍ଷରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ, ତାହା ତୁମ ପରି କର୍ମୀଙ୍କୁ ବୁଝାଇବା ଅନାବଶ୍ୟକ । ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କହିଅଛନ୍ତି—

"ନହିକଶ୍ଚିତ୍ କ୍ଷଣମପି ଜାତୁ ତିଷ୍ଠତ୍ୟ କର୍ମକୃତ୍ !
କାର୍ଯ୍ୟତେ ହ୍ୟବଶଃ କର୍ମ ସର୍ବଃ ପ୍ରକୃତି ଜୈର୍ଗୁଣୈଃ ॥"

—ଗୀତା ।

"କର୍ମ ନକଲେ" କେହି ଷଡଶ ମଧ୍ୟ ତିଷ୍ଠି ନପାରେ । ପ୍ରାକୃତିକ ଗୁଣ ଦ୍ୱାରା ଗୃଳତ ହୋଇ ଅନଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେଉଅଛି ।" ତୁମେ ଏହା ଯେଉଁ କର୍ମ କରିବାକୁ ଯାଉଅଛ, ତାହା ପ୍ରକୃତିର ଇଙ୍ଗିତ ଅନୁସାରେ ମାତ୍ର । ଯଦି ତୁମେ ନଜଗଜଗଣଙ୍କୁ

pustak pdf in gaatabhai.group,creator-kumarRakesh,WhF-7205334/016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସିଂହାସନଚ୍ୟୁତ କରିବାପାଇଁ ପଣ୍ଡାତ୍ତପଦ ହୁଅ, ତାହାହେଲେ ତୁମର ଇଚ୍ଛା ଯେ, ଅନ୍ୟାସ୍ଥ ଚରଦ୍ଧନ ଅଖଣ୍ଡ ସ୍ୱଜନ୍ତ କରିବ । ଏହା ସତ୍ତଚ୍ଛା ନୁହେଁ—ମଧ୍ୟ ନନ୍ଦଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଅନ୍ୟରୂପ । ନନ୍ଦଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ନଷ୍ଟସ୍ଥ ସାଧ୍ୟତ ଦ୍ଵିବ । ସ୍ୱଧର୍ମ ପାଳନ ନମନ୍ତେ, ସ୍ୱଦେଶର କଲ୍ୟାଣ ନମନ୍ତେ ପିତାମାତା, ଭ୍ରାତାବନ୍ଧୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକମତେ ବର୍ଜ୍ଜନ କରିବାକୁ ହେବ । ତା' ନହେଲେ ସ୍ୱଜାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଦ୍ୱାନ ପଡ଼ିବ । ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଜାରଞ୍ଜନ ନମନ୍ତେ ତନା କାରଣରେ ସାଧ୍ୱୀ ସୀତାଙ୍କୁ ବର୍ଜ୍ଜନ କରିଥିଲେ । ଚଣ୍ଡାଳଙ୍କ ଉଦାହରଣ ଉଲ୍ଲଂଘିତ କଣ୍ଠରେ ଆଜ ଭ୍ରତବାସୀ ଗାନ କରୁଅଛନ୍ତି, କାହିଁକି ? ସେ ସ୍ୱଧର୍ମ ପାଳନ ନମନ୍ତେ ଜ୍ଞାତ, ସୋଦର, ରଜ୍ୟ, ସମ୍ପଦ ସମସ୍ତ ତ୍ୟାଗ କର ଅଧର୍ମର ସ୍ୱଜନ୍ତ ଅସ୍ତମିତ କରିବା ପାଇଁ ନାନା କୌଶଳରେ ସ୍ୱଂଶ ନଧନ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର କଣ ସ୍ୱବଂଶ କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ, ଇନ୍ଦ୍ରଜତ ପ୍ରଭୃତଙ୍କ ପ୍ରତ ସ୍ନେହ ନମତାର ଅଭ୍ୱବ ଥିଲା ? ଚରଦ୍ଧନ ଏ ଭ୍ରତ ଭୂମି ସ୍ୱଧର୍ମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଆଦର୍ଶଭୂମି ହୋଇ ଆସିଅଛି । ଆଜ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଯଦ ତାର ଅନ୍ୟାଚରଣ କରିବ, ଆର୍ଯ୍ୟ ସଭ୍ୟତାର ପରମ୍ପରା ଭିତ୍ତି ନୂତନ ଦ୍ୱେସ୍ଥ ପନ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କରିବ, ତେବେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଅନାର୍ଯ୍ୟ ଭ୍ରବରେ ଚରଦ୍ଧନ କଳଙ୍କିତ ହୋଇ ରହିବ ।"

"କେବଳ ସେତକ ନୁହେଁ, ସେହିଁ ଆର୍ଯ୍ୟ ସଭ୍ୟତାର ମହିମା ଧରିବକ୍ଷରେ ହିମାଳସ୍ଥର ଗଗନଚୁମ୍ବୀ ଉତ୍ତୁଙ୍ଗ ଶୃଙ୍ଗ ଉର ମସ୍ତକ ଉତ୍ତୋଳନ କରି ଦଣ୍ଡାସ୍ଥମାନ ତାର ସେ ଉନ୍ନତ ଶିଖର ଜଣେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ, ଜାତ, ଦ୍ୱେସ୍ଥ ମାନସିକ ଦୁବଳତାରେ ଅବନତ କରିବ—ଆର୍ଯ୍ୟ ଜାତର ଗୌରବ ପରମ୍ପରା କଳଂକତ କରିବ ।"

pustak purira gantaghara gamcreator.kumar Rakesh Ph:7205147016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ନୟନ ଦ୍ୱୟ ଅଗ୍ନିବର୍ଷଣ କଲା, ମୁଖ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଜ୍ୟୋତିରେ ବହ୍ନସିତ ହେଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ସମସ୍ତ ଦୌର୍ବଲ୍ୟ, ସମସ୍ତ ତରଳ ଚିନ୍ତା, ସମସ୍ତ ଅହଙ୍କ ସେ କ୍ଷଣି ବଦ୍ଧୁରତ ହେଲା ! ସେ ଭକ୍ତ ଗଦ୍‌ଗଦ କଣ୍ଠରେ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ପଦ ତଳେ ପଡ଼ କହିଲେ, "ଆପଣ ଗୁରୁ, ଉପଦେଷ୍ଟା, ରକ୍ଷକ—ଆଜଣଙ୍କଠାରେ ମୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆତ୍ମ-ସମର୍ପଣ କଲି । ମୋତେ ନେଇ ଆପଣ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିବେ, ମୁଁ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚିତ୍ତରେ ସେଥିରେ ଯୋଗ ଦେବି ।"

ଚାଣକ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି କହିଲେ, "ଏହି ମୋର ଉପଯୁକ୍ତ ଶିଷ୍ୟ । କର୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ସ୍ୱଜନ୍ୟାଲ୍ଭ କର ଜୀବନର ସକଳ କର୍ମରେ ଯଶସ୍ୱୀ ହୁଅ । କିନ୍ତୁ କଦାପି ଫଳର କାମ୍ୟ କର୍ମର ବଢ଼ାଇ କରନାହିଁ ।"

ନନ୍ଦ ବଧ

"Paradise is under the shadow of swords"
—Mahomed

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସମସ୍ତ ଦୌର୍ବଲ୍ୟ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଦ୍ୱିଗୁଣ ଉତ୍ସାହରେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଁଲେ । କ ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ସାରହ୍ନର ଶକ୍ତି ତାଙ୍କ ମୁଖ ଦବ୍ୟ ଶ୍ରୀରେ ବମଣ୍ଡିତ କଲା । ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଅଶ୍ୱ 'ସଯନ' ପୃଷ୍ଠରେ ଆରୋହଣ କରି ସେ ମଲୟକେତୁଙ୍କ ନଶାଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦ୍ରୁତଗମନ କଲେ । ସେତେବେଳେ ମଲୟକେତୁ ଅପୂର୍ବ ସାରହ୍ନ ହଙ୍କାରେ ଶତ୍ରୁ ମନରେ

pustak pdf ra ganta ghara group,creator:Kumar Rakesh, WA:7205337016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜ୍ଞାତ ସଞ୍ଚାର କରିଥିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଦର୍ଶନରେ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ମନରେ ଅସ୍ଥିରତା ଛାତ ହୋଇଲା । ସୁମାଲ୍ୟ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ବୋଧନ କରି ଉତ୍ସାହ ବ୍ୟଞ୍ଜକ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, "ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ, ତୁମମାନଙ୍କ ପୂର୍ବ ସେନାପତି ପାଇଁ ଅସ୍ଥିର ହୁଅନାହିଁ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମମାନଙ୍କର ଶତ୍ରୁ, ମଗଧର ଶତ୍ରୁ । ଯେ ତାକୁ ନନ୍ଦତ ବା ବନ୍ଦୀ କରିବ ସେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣର ଅଧିକ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।"

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ନକଟରେ ଦେଖି ମଳୟୁକେତୁଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା । ସେ କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱକୁ ଗତକର ଯେଉଁଠାରେ ମଗଧବାହିନୀର ଅକର୍ମଣ୍ୟ ସୈନ୍ୟ ଥିଲେ, ସେଠାରେ ବାୟୁବେଗରେ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ସେଥିରେ ବାହିନୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁଇଖଣ୍ଡରେ ବଭକ୍ତ ହୋଇଗଲା । ଏକ ଖଣ୍ଡରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଅପର ଖଣ୍ଡରେ ମଳୟୁକେତୁଙ୍କ ଉଶ ଗୃବୁଂସରେ ସୈନ୍ୟମାନେ ଇତସ୍ତତଃ ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧ ଭୂମି ଛାଡ଼ି ପଳାୟନ କଲେ ।"

ବିପକ୍ଷ ଦଳର ମନ୍ତ୍ରୀ ରାକ୍ଷସ ସ୍ୱୟଂ ଯୁଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲେ । ସେ ଗୋଟିଏ କୂଟ ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରି ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଗୃହତ୍ତ୍ୱରେ ବଭକ୍ତ କଲେ । ଏକତ୍ରିତ ମାତ୍ର ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରରେ ସମର ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲେ । ଗୃଣକ୍ୟ ଦୂରରୁ ଦେଖି ସେଥିରେ କିଛି କୂଟନୀତି ଥିବା ଅନୁମାନ କଲେ । ସେ କେବଳ ମଳୟୁକେତୁଙ୍କ ସୈନ୍ୟକୁ ଅତର୍କିତ ଭାବରେ ପଠାଇ ଆକ୍ରମଣ କଲିଲ । ପରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଜଙ୍ଗଲପାର୍ଶ୍ୱ କଗରୁ ମଗଧସୈନ୍ୟର ପଶ୍ଚାଦ୍‌ଭାଗ ଆକ୍ରମଣ କରିବାରୁ ଅଳ୍ପଲମ୍ବେ ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ସୈନ୍ୟ ସମରାଙ୍ଗଣରେ ବଲୁଣ୍ଠିତ ହେଲେ । ଏଚତୁର ଗୃଣକ୍ୟ ଏକ ନିମିଷ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ସୈନ୍ୟକୁ ନେଇ ଚକ୍ରବ୍ୟୂହ

pustak Prerana ghara group,creator:Kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଆକାରରେ ରହିଲେ । ମଗଧ ସୈନ୍ୟ ଲୁକ୍କାୟିତ ଭାବରେ ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ଉନ୍ନତଗଡ଼ରୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସୈନ୍ୟକୁ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ବ୍ୟୂହର ସମ୍ମୁଖ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱରେ, ଚନ୍ଦ୍ର କୌଣସି ପାର୍ଶ୍ୱ ପଶ୍ଚାତ୍ ଭାଗ ନଥିଲା । ମଗଧ-ସୈନ୍ୟ ବହୁତ ଅଶଙ୍କା କଲେ । ଭୀଷଣ ସମର ମଧ୍ୟରେ ଦୂରରୁ ରଣଶିଙ୍ଗା ବାଜିବାକୁ ଲାଗିଲା । ମ୍ଲେଚ୍ଛରେ ଘର ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ନାଚ ଉଠିଲା ।

ମଗଧ ସୈନ୍ୟ ଦେଖିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ପାଞ୍ଚ ସହସ୍ର ବର୍ଣ୍ଣାଧାଡ଼ି ସୈନ୍ୟ ନେଇ ଘାର ବେଗରେ ଅସ୍ତ୍ରଅଛନ୍ତି—ସମସ୍ତେ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ । ଚକ୍ରବ୍ୟୂହର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ବେଷ୍ଟନ କରି ରକ୍ଷିସ ଯେଉଁ ଅଂଶ ଭେଦ କରିବାକୁ କେତେଜଣ ନବାଗତ ଯୋଦ୍ଧା ନେଇ ପ୍ରାଣପଣେ ଲାଗିଛନ୍ତି, ସେଠାରେ ମଳୟକେତୁ ଅପଙ୍ଗ ରଣନୈପୁଣ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ବପକ୍ଷର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଆକ୍ରମଣ ପ୍ରତିହତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସେଠାରେ ବିପକ୍ଷ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ପଶ୍ଚାଦ୍‌ପକ୍ଷରେ ପଡ଼ତ ଦେଇ ବ୍ୟଗ୍ର ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ଅଲ୍ପସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ନବାଗତ ଯୋଦ୍ଧା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ତରବାରରେ ଭୂଶାୟୀ ହେଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସେଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବୃତ୍ତାକାରରେ ମଗଧ ସୈନ୍ୟ ନିଃଶେଷ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଏହିପରି ଭୟାନକ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଲା । ସେଥିରେ ମଗଧର ବହୁ ପ୍ରାଚୀନ ଯୋଦ୍ଧା, ବହୁ ଘାର ଯୁବକ ନିହତ ହେଲେ । ମଳୟ-କେତୁଙ୍କ ଅନବରତ ପରିଶ୍ରମ ବଳରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଅବଶେଷରେ ମଗଧ ସୈନ୍ୟକୁ ସ୍ତମ୍ଭିତ କଲେ । ନନ୍ଦରାଜ ଏକେ ଏକେ ନିହତ ହେଲେ, ଅବଶେଷରେ ରହିଲେ ସୁମାଲ୍ୟ । ସେ ଭ୍ରାତୃଗଣଙ୍କ ଶୋକରେ ଅଧୀର

pustak Pitra ganta ghar group,Creator:kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଓ ସେମାଁନଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନମତିତ୍ୱରେ ଜର୍ଜ୍ଜରିତ ହେଲେ । ସେ ଦିନର ସମର ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଧରଣର । ଉଭୟ ପକ୍ଷୀୟ ସୈନ୍ୟ ସଙ୍ଗଠିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । କେହି କାହାକୁ ହଠାତ୍ ଚଢ଼ିବାର ସମସ୍ତ ନଥିଲା । ସୁମାଲ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ମସ୍ତକ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ବର୍ଣ୍ଣା ନିକ୍ଷେପ କରେ । ରଣନିପୁଣ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ପାଶ୍ୱର୍କୁ ଅଶ୍ୱଗୁଳନ କରି ନଜଙ୍କ ଶିରଶ୍ଛେଦନ କରିବାକୁ ତରବାସ୍ତ୍ର ଉତ୍ତୋଳନ କଲ୍ଯାଇଁ, ସୁମାଲ୍ୟ ହସ୍ତସଙ୍କେତ କରି ସେଥିରୁ ତାଙ୍କୁ ନିବୃତ୍ତ କଲେ ଏବଂ କହିଲେ, "ଭାଇ, ମୋର ସମସ୍ତ ଭାଇ ନିହତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମୋର ପ୍ରାଣଦାନ କର । ଭାଇ ନିକଟରେ ଭାଇର ମୁଣ୍ଡିମାଗ ଭିକ୍ଷା ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ତରବାସ୍ତ୍ର ନିକ୍ଷେପ କରି ପ୍ରେମ ବିହ୍ୱଳ, ଲୋତକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୟନରେ ସୁମାଲ୍ୟଙ୍କୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ରହିଲେ । ସେ ବୁଝି ନଥିଲେ, ଏହା ସୁମାଲ୍ୟଙ୍କ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକୃତିର ଛଳନା ମାତ୍ର ।

ଏହି ସୁଯୋଗ ବୁଝି ମଗଧ ସୈନ୍ୟ ନରସ୍ତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ଅଦୂରରେ ସ୍ଥିତ ମଳୟକେତୁ ଏ ସମସ୍ତ ନୀରିକ୍ଷଣ କରୁଥିଲେ । ସଖାଙ୍କୁ ବିପଦ୍‌ଗ୍ରସ୍ତ ଦେଖି କତପସ୍ୱୀ ଦୁର୍ଦ୍ଧର୍ଷ ସୈନ୍ୟସହ ବ୍ୟାଘ୍ରହୁଙ୍କାରେ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ମଗଧ ସୈନ୍ୟ ହନନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ତାଙ୍କ ଖଡ୍ଗ ଚାଳନରେ ସୈନ୍ୟଗଣ ପ୍ରାଣଭୟରେ ପଳାୟନ କଲେ । ମଳୟକେତୁ ସୁମାଲ୍ୟଙ୍କ ଶିରଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଅଶ୍ୱି ଉତ୍ତୋଳନ କରିବା ମାତ୍ରେ ଗୃଣକ୍ୟ ଦୂରରୁ ଡାକ ଦେଲେ, "ବଧ କରନାହିଁ, ବନ୍ଦୀକର ।" ନଜ ବନ୍ଦୀ ହେଲେ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ କହିଲେ, "ଗୁରୁଦେବ, ନଜ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନ୍ଦୀ—ସୈନ୍ୟହୀନ, ସହାୟ ସମ୍ବଳ ହୀନ, କ୍ଷମତା ଶୂନ୍ୟ । ସୁତରାଂ ସେ ଆମ୍ଭର କୌଣସି ଅନିଷ୍ଟ କରିପାରିବନାହିଁ । ତାକୁ ମୁକ୍ତ

pustak Prerna Bharati Group, creator: Kumar Rakesh WB 72 0524 7016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଓ ସୁମାଲ୍ୟ

pustak pdf ra ganta ghara group creator: kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

କଲେ କି କୌଣସି କ୍ଷତି ସମ୍ଭବ ?" ଗୃଧ୍ରାକ୍ଷ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ହେଲେ । ଯେ କୌଣସି ସ୍ୱାର୍ଥାନ୍ଧ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କୋମଳ ପ୍ରବୃତ୍ତିର ଆଶ୍ରୟ, ପ୍ରାୟଶଃ ଅସମ୍ଭବ । କଠୋରତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ହେବ । ସ୍ୱାର୍ଥାନ୍ଧ ଛଳନା-କୌଶଳ-ଗୁରୁତ୍ୱ ହିଂସା-ସାପେକ୍ଷ । ପ୍ରତିଦ୍ୱାନ୍ଦ୍ୱାନୁସାରେ ସ୍ୱାର୍ଥାନ୍ଧ ଲୋକଙ୍କର କୁଟିଳତା ଅବଲମ୍ବନ ଓ ନରହତ୍ୟା କରିବାକୁ ହୁଏ । ଏପରି ସମସ୍ତଙ୍କର ସମସ୍ତେ ଉତ୍ତିର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଶତ୍ରୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା ମୌଳିକ ନିଷ୍ଠୁର ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ବଶ କରିବା ଏବଂ ସୁବିଧା ଦେଖି ନିଜ ପଥରୁ ସେ ଜଣକ ଦୂର କରିବା କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୁର୍ବଳତାକୁ ହୃଦୟରେ ସ୍ଥାନ ନଦେଇ ନଜରକୁ ବନ୍ଧ କରିବାକୁ ହେବ । ତାହା ସ୍ୱାର୍ଥାନ୍ଧତାର ଆବଶ୍ୟକତା ।

ଗୃଧ୍ରାକ୍ଷ କାହାର ନିନ୍ଦା ବା ପ୍ରଶଂସା କିମ୍ବା ଅଭିମତ ପ୍ରତି ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ କର୍ଣ୍ଣପାତ କରିବା ଲୋକ ନଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଆଦେଶରେ ନିନ୍ଦ ବନ୍ଧଭୁମିକ ମୁଁତ ହେଲେ । ବନ୍ଧଭୁମିରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଗୃଧ୍ରାକ୍ଷ ନିନ୍ଦକଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧନ କରି କହିଲେ, "ମନେ କରନ୍ତୁ ଥରେ ମହାସ୍ୱାଜ, ଜଣେ ଭିକ୍ଷକ ବ୍ରାହ୍ମଣର କଥା—ଯାହାକୁ ସାନସ୍ୱାନ ଅସହାସ୍ୱ ମନେକରି ଅପଣ ଅନାବଶ୍ୟକ ଅପମାନ ଦେଇଥିଲେ, କୁକୁର ପରି ତଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ । ଆଉ ମନେ ଅଛ ସେ ଦିନର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ? ଯଦି ମନେ ନଥାଏ, ତେବେ ସ୍ମରଣ କରାଇ ଦେଉଅଛୁ । ଆଜି ମଧ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସମାଜର ନାସକ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥାଦାତା । ବ୍ରାହ୍ମଣ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ସମାଜ ରକ୍ଷା ଭଗ୍ନାନ ଶଶୁର ମାନ । ବ୍ରାହ୍ମଣର ମସ୍ତିଷ୍କ ହୃତ ଷଡ଼ିସ୍ୱର ବାହୁର ସମ୍ମିଶ୍ରଣରେ ସମାଜ ପୁଷ୍ଟ ପୁଷ୍ଟ ବଳିଷ୍ଠ ହେବ, ଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନ ରହିବ । ଆର୍ଯ୍ୟ ସଭ୍ୟତା ଯେତେ ଦିନ ଜ୍ଞାରତର ଗଙ୍ଗର ସମ୍ପଦ ହୋଇରହିଥିବ, ତେତେଦିନ ବ୍ରାହ୍ମଣ—ସେ ଧନ ଦରିଦ୍ର ଭିକ୍ଷୁକ ହେଉ, ସହାସ୍ୱ ସମ୍ଭଳ-

pustak Pdf Nggarta.bharatgroup.creator:kumar Rakesh,Mob:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସ୍ନାନ ହେଇପଡେ, ସମାଜର ଶୀର୍ଷସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିବସିଥିବ । ଅଉ ମନେ ରଖ, ବ୍ରାହ୍ମଣର ମସ୍ତିଷ୍କ ଦ୍ୱାରାହିଁ କ୍ଷତିସ୍ତମ୍ଭର ବାହୁ ଗୁଳନ୍ତ । ଯେଉଁଦିନ ଏ ସନ୍ଧିଯୋଗିତାରେ ବ୍ୟାଘାତ ଘଟିବ, ସେଦିନ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସମାଜ ପଦ୍‌ଗ୍ଖଳନରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିବ, ଅଉ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କ୍ଷତିସ୍ତମ୍ଭର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଲୋପ ହେବ । ସେତେବେଳେ ସମାଜରେ ଅରାଜକତା ଓ ବିଶୃଙ୍ଖଳା ଦେଖାଦେବ । ନଚେତ୍ ଜଣେ ମାତ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ବଦ୍ଧ୍ୟମାନ ସ୍ଥଳେ ସମାଜକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ, ବିଶୃଙ୍ଖଳା ହସ୍ତରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ।"

ନନ୍ଦ ଅନେକ କାକୁତି ମିନତି କରି ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କଲେ । କନ୍ତୁ ଚାଣକ୍ୟ ହୃଦୟରେ ଅଟ୍ଟହାସ କରି ଉନ୍ମାଦ ପ୍ରାୟ ତାଙ୍କ ବଧ ପାଇଁ ଘାତୁକମାନଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ନନ୍ଦଙ୍କ ମସ୍ତକ ସ୍କନ୍ଧଚ୍ୟୁତ ହୋଇ ଭୂପୃଷ୍ଠରେ ଲୁଣ୍ଠିତ ହେଲା । ଚାଣକ୍ୟ ପର୍ବତକ ଓ ମଳୟକେତୁଙ୍କ ସହ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସିଂହାସନ ଆରୋହଣ ପାଇଁ ଆୟୋଜନରେ ଲାଗିଲେ । ସୁଚ୍ଛନ୍ଦଣା ସ୍ତମ୍ଭରେ ମଗଧର ସମସ୍ତ ପ୍ରଜା, ଜାତବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସମବେତ ହେଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ରାଜପରିଚ୍ଛଦ ଓ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରରେ ସଜ୍ଜିତ ହୋଇ ସୁରଙ୍ଗ ସଦୃଶ ସୁରଣା ସ୍ତମ୍ଭରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ସିଂହାସନ ଆରୋହଣ କଲ୍‌ବେଳେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ତରବାରି ସ୍ପର୍ଶ କରି ଅର୍ଘ୍ୟ ବିଧାନ ଅନୁସାରେ ଶପଥ କଲେ—"ମଗଧବାସୀ ପ୍ରଜାଗଣ, ତୁମମାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ନିମନ୍ତେ ଆଜଠାରୁ ଏ ଶସ୍ତ୍ରର, ମନ, ପ୍ରାଣ ନିୟୋଜିତ କଲି । ତୁମମାନଙ୍କ ପ୍ରତି କୌଣସି ମତେ ଅଧର୍ମାଚରଣ କଲେ ମୁ ସ୍ୱର୍ଗ, ଜୀବନ ଓ ଜଳଯ ବଞ୍ଚିତ ହେବି ।"

ସମସ୍ତ ମଗଧପ୍ରଜା 'ଜୟ ମହାରାଜ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ଜୟ' ଧ୍ୱନିରେ ଆକାଶ ନିନାଦିତ କଲେ । ରାଜାଙ୍କର ସିଂହାସନାରୋହଣ ସୂଚକ ଖର

pustak Nagarika Bhandara group,creator:Kumar Rakesh,VM7205340016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦୂତ ବାଜ ଉଠିଲା । ଗୃଣକ୍ୟ ଶୈଖାବଦ୍ଧ କରୁ କରୁ କହିଲେ, "ଆଜ ପୂତକ୍ଷଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଧର୍ମ ଗୃଣ୍ୟର ଅରମ୍ଭ, ଅଜ ମୋ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା ।"

ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବସ୍ତାର

"When the means of Loo are heard of, the stupid become intelligent, and the wavering determined."

—Chinese Mencius

ଗୃଣକ୍ୟ ଧର୍ମଗୈଲ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଯେଉଁ ସଂକଳ୍ପ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଏ ସଂକଳ୍ପ ଦୈବିକ ଉତ୍ତେଜନା ପ୍ରସୂତ ନଥିଲା । ସଂକଳ୍ପ ସୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ସଯମସାପେକ୍ଷ । ଉତ୍ତେଜନା ଅଳ୍ପ. ଦ୍ରୁତାନ୍ତର ଜ୍ଞାନ ରହନ୍ତ । ତାର ପ୍ରଭାବରେ ଉତ୍ତାତ୍ତ ହେଇ ମନୁଷ୍ୟ ସମୟେ ସମୟେ ନାନା ଦୁଷ୍କର୍ମ କରିଥାଏ । ଗୃଣକ୍ୟ କଳ୍ପ ଉତ୍ତେଜନାର ପ୍ରୋତରେ ଗା ନଭାଇ ବଦ୍ଧବଚନା ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ତାହା ସଂଯତ କରୁଥିଲେ । ବକାଇଗ୍ରସ୍ତ ମାନବ ସେଯଇ ସମୟେ ସମୟେ ଅସହନଶୀଳତାରେ ଅନ୍ଧ ହେଇ ନିଜକୁ ସବେଷ୍ଟବ୍ୟ । ନଜେକରେ, ଏଡ଼େଜଡ ଧ୍ୱଂସ ଯଜ୍ଞରୁ ପୁରୋହିତ ସେ ରହିଥିଲେ । ବକାଇଲ୍ଲୁ ପ୍ରବଳ ଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ସିଦ୍ଧ ମାନଙ୍କୁ ସତର୍କ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଉତ୍ତେଜନା ସମସ୍ତଙ୍କର ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଦ୍ରୁତାନ୍ତର ଜ୍ଞାନ ଅଟଳ ରହୁଥିଲା । ସୁତରାଂ କେବଳ ନଜ ଅଯମାନଙ୍କର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାପାଇଁ ସେ ଯଜ୍ଞର ଆୟୋଜନ କରି ନଥିଲେ । ତାଙ୍କ ବଦ୍ଧବଚନା ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା

pustak pdf in ganta ghar group,creator:kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ମାର୍ଜିତ ପ୍ରତିଶୋଧ ସ୍ପୃହା ତାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପଥର ସୁନିଶ୍ଚିତ ପଥିକ କର-ଥିଲା । ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଶୋଧ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ପ୍ରତି ନଥିବେ, କନ୍ତୁ ଗୋଷ୍ଠିବ ଶୃଙ୍ଖଳାବଦ୍ଧ ଅତ୍ୟାଚାର ପ୍ରତି ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଜଣେ ଅଦମ୍ୟ ଇଚ୍ଛାବଶିଷ୍ଟ, ସୁଦୃଢ଼ ସ୍ୱାଧୀନଚେତା ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ 'ମନ୍ଦନ୍ ସାଧନ'-ସେ ଜୀବନର ସିଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ଏହି ସେ ତାଙ୍କର ପ୍ରବଳ ଇଚ୍ଛା-ଶକ୍ତି, ଏହାହିଁ କେତେ ନରଶ ଦୁବଳ ପ୍ରାଣରେ ଆଣିଥିଲା ଓଜ ଆତ୍ମ-ବଶ୍ୱାସର ସ୍ଥୈର୍ଯ୍ୟ ଅଣି ଦେଇଥିଲା । ଏହି ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତି ଯୋଗୁଁ ସେ ଜଗତର ଅଦ୍ୱିତୀୟ ଚନ୍ଦ୍ରାଗର ତୋଲି ପରିଚତ । ଏହି ଇଚ୍ଛାରେ ଦୃଢ଼ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଜାତ ହୁଏ । ଏହି ଦୃଢ଼ ପ୍ରତିଜ୍ଞତା ଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟତା ଫୁଟି ଉଠେ । ଏହି ତେଜସ୍ୱିତା ଦ୍ୱାରା ଚାଣକ୍ୟ ସ୍ୱାର୍ଥ ମେଧ ଯଜ୍ଞରେ ଆହୋତ୍ସର୍ଗ କରିଥିଲେ । ଏହା ଜଗତର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯଜ୍ଞ । ସେ ଯେଉଁ ଯଜ୍ଞ ସକାଶେ ଆତ୍ମୋତ୍ସର୍ଗ କରିଥିଲେ ତାହା ଅନ୍ୟ ଉନ୍ମାଦନାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ନଥିବେ । ତାହା ସ୍ୱାଧୀନତାର ସ୍ୱାଧୀନ ଚର୍ଯ୍ୟା ପ୍ରସୂତ ।

ନାନ୍ଦ ତୋନ ଅଧିପତି ସେକନ୍ଦର ପୃଥିବୀ ବଜୟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଅଭିଯାନ କରିଥିଲେ, ପଞ୍ଜାବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଜ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରିବା ପରେ ସେ ତାର ଜୟତା ଆସ୍ୱାଦନ କରିବାକୁ ବାଧ ହୋଇଥିଲେ । ସତଦ୍ରୁ ନଦୀ ତୀରସ୍ଥ ଜୁଣ୍ଡର ଦୃଶ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଅଧୀର କଲା । ପୁଣି ତାଙ୍କ ବଶାଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଶାସନ କରିବା ପାଇଁ କେହି ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ନଥିଲେ । ସେ ସେନାପତିମାନଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ ଶାସିତ ହେବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ନିଜର ପ୍ରଦେଶ ସମୂହ ବିଭକ୍ତ କରିଦେଇ ଇତିହାସ ସାଙ୍ଗ କଲେ । ନିୟତିର ଗତି ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର । ସେ କାହାକୁ ଅଖଣ୍ଡ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଦିଏ ନାହିଁ । ସେକନ୍ଦର ଏକଥା ଇତିହାସ ପୃଷ୍ଠାରେ

pustak pdf by Nagarika ghara group,creator:kamal Rakesh,Whatsapp:8260347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଲେଖି ବଦାୟ ନେଲେ । ତାଙ୍କ ବଦାୟ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଅଧିପତ୍ୟ ନେଇ ତାଙ୍କ ସେନାପତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତି-ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱତା ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।

ମଳୟକେତୁ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ନକଟକୁ ଡାକି ଗୃଣକ୍ୟ କହିଲେ, "ତାତ୍ପାଟ୍ଟଳେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗ୍ରୀକମାନଙ୍କୁ ଖୁରତ୍ନ ତଡ଼ିବେବା ସମସ୍ତ ଆସି ଅଛୁ"। ଅଲ୍ଲମାନ ସୈନ୍ୟସହ ମୁ ମଗଧର ଶାନ୍ତି ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ । ତୁମେ ଦୁହେଁ ସମସ୍ତ ସୈନ୍ୟ ନେଇ ପଞ୍ଜାବ ବଢ଼ସ୍ତ କର ।" ସକଳେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେଲା । ମଳୟକେତୁଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ମଗଧର ଶାନ୍ତି ରକ୍ଷା ସକାଶେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହିଲେ । ମଗଧ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୈନ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସହିତ ପଞ୍ଜାବ ଯାତ୍ରା କଲେ । ଏଥିର ଦ୍ୱିବିଧ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ମଗଧ ସୈନ୍ୟ ଗ୍ରୀକସଭକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, ଗ୍ରୀକ ସେମାନଙ୍କ ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ କୌଣସି ଉପଦ୍ରବ କରିପାରେ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଅଧୀନରୁ ଅବ୍ୟସ୍ତ କରାଇବା ସକାଶେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟତ୍ର ଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ କରାଇବାକୁ ହେବ । ଏଣେ ପୁରାତନ ଶାସନ ପରେ ନୂତନ ଶାସନର ପ୍ରଥମର ଅସ୍ଥାସ୍ଥଳରେ ଯେଉଁ ବିଶୃଙ୍ଖଳା ଜାତହୁଏ, ତାହାର ଦମନ ପାଇଁ ବଳଦୃପ୍ତ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରଶସ୍ତ । ଗୃଣ୍ଟେଙ୍କର ଏ ସକଳଗତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ପାଟଳୀପୁତ୍ରର ସଦଂଶ ସୁସଜ୍ଜିତ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସୈନ୍ୟ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । କୌଣସି ବିଶୃଙ୍ଖଳା ଉତ୍ପାତ୍ତ ସମ୍ଭବ ହେଲାନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଗ୍ରୀକସ ଗୁପ୍ତଚର ପାଳ ନଥିଲେ ।

ପଞ୍ଜାବର ସମସ୍ତ ରାଜା ପୂର୍ବରୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଅନୁଗତ ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରଧ ବଳସ୍ତ ବାର୍ତ୍ତାରେ ସେମାନେ ଉତ୍ସାହିତ

pustak pdf.in gaatal.blogspot.com,creator:Kumar Rajesh,id:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦେଲେ । ସେହି ଗୋଷ୍ଠୀର କାର୍ଯ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଯେପରି ଶୃତ ବଜୟ ଗୌରବର ଶଙ୍ଖ-ଆଗ ଦେଲା । ସେମାନେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଉପଦେଶ ଓ ଉଦାହରଣ ଅନୁପାସ୍ଥୀ ଗୃଳିତ ହୋଇ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବାର ସକଲ୍ପ କଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ସୈନ୍ୟ ସହ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ଦେଖି ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଖାଦର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କଲେ ଏବଂ ନିଜ ନିଜ ସୈନ୍ୟ ମିଳିତ କର ଏକ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଅପର ପ୍ରାନ୍ତ ଯାଏ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଘୋଷଣା କଲେ । ସବଂଶ ମୌର୍ଯ୍ୟ ନଗ୍ଶାଣ ଉତ୍ପାଟନ, ଅବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳରେ ଗ୍ରୀକ ଅନ୍ତମଣ ଦମନ କର, ଅଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସମଗ୍ର ଉତ୍ତର ଭାରତ ନିଜ ସାମ୍ରାଜ୍ୟଭୁକ୍ତ କଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଦେଶର ବଳା ସେହି ପ୍ରଦେଶ ନାମରେ ମୌର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିନିଧି ରୂପେ ଶାସନ କରିବା ନିମନ୍ତ ନିଯୁକ୍ତ କଲେ । ବଜୟ ଗୌରବସହ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ପାଟଳୀ ପୁତ୍ର ଫେରି ଆସିଲେ ।

ଏଣେ ସ୍ୱସ୍ଥ ମଗଧରେ ନାନା କୂଟ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରର ଅଯୋଜନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମଗଧର ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ମଳାଇ ମୌର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱଜନ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ନାନା ଅଯୋଜନ କରୁଛନ୍ତି । ସେଥିରେ କେତେ ଧନୀ ଓ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱଜନକର୍ମଗୁଣି ବ୍ୟକ୍ତି ଇତର ସାଧାରଣ ଯୋଗ ଦେଇ ନଥିଲେ । ଗୃଣକ୍ୟ ସବଂଶ ସାନରକ ଶାସନ ପ୍ରତଳନ କରି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଅଶାନ୍ତି କଠୋର ହସ୍ତରେ ଦମନ କଲେ—କନ୍ତୁ ଜଣେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଜାର ପ୍ରାଣହାନି କରିଲେ ନାହିଁ । ଏହା ଦେଖି ପାଟଳୀପୁତ୍ରବାସୀ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ବହୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଗୃଣକ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ସମ୍ବାଦ ପାଇଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଅଶ୍ରାନ୍ତ ଓ ଉତ୍ସାହଭରତ ଜଯ କର ଫେରୁ ଅଛନ୍ତି, ସେ ମଗଧ ଅଶାନ୍ତି ଦମନର ନୂତନ ଉପାୟ ଉଦ୍ଭାବନ କଲେ ।

pustak.org.in gantabhard group,creator:kumar Rakesh,WIP:2006347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ରାକ୍ଷସ

"He that can endure
To follow with allegiance a fallen lord."
—Shakespeare

ନନ୍ଦଙ୍କ ସ୍ୱଳ୍ପ କାଳରେ ମଗଧର ପ୍ରକୃତ ଶାସକ ଥିଲେ ରାକ୍ଷସ । ସେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସ୍ୱଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ସହକାରେ ସଂପନ୍ନ କରୁଥିଲେ । ସେ ମହାପଦ୍ମ ନନ୍ଦଙ୍କ ପ୍ରତି ବଡ଼ ଅନୁରକ୍ତ ଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟୁତ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁରକ୍ତ ସ୍ନେହ କରୁଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ରକ୍ଷା ନମନ୍ତେ ତାଙ୍କର ପ୍ରବଳ ଚେଷ୍ଟା । ନନ୍ଦଙ୍କ ଦତ୍ୟାଚରେ ପ୍ରତ୍ୟୁତ ଙ୍କ ପ୍ରତଶୋଧ ଲପ୍ସା ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ ଭୟଙ୍କର ଭାବରେ ଜାଗରୁକ ହେଲ୍ଲା । ସେ ଛଳେ ବଳେ କୌଶଳେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପତନ ନମନ୍ତେ ଅନବରତ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ରାକ୍ଷସ ନ୍ୟାସ୍ୱଦର୍ଶୀ ଓ କୌଶଳୀ । ସୁତରାଂ ପ୍ରଜାମାନେ ତାଙ୍କୁ ଭକ୍ତି ଓ ସ୍ନେହ କରୁଥିଲେ । ନନ୍ଦଗଣଙ୍କ ଅତ୍ୟାଗ୍ଚାର ରାକ୍ଷସଙ୍କ ସୁବେଚ୍ଚନାର ଯୋଗୁଁ ପ୍ରାୟ ଲୁକ୍କାୟିତ ରହିଥିଲ୍ଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଯେ କାଶ୍ମୀରରୁ କୌଶଳରେ ମୁକ୍ତ କରିଥିବା ଏହାର ପ୍ରମାଣ । ରାକ୍ଷସଙ୍କ ଯତ୍ନମର୍ଶ ଓ ପରଗ୍ଚାଳନ ଅସ୍ତ୍ରରେ ନନ୍ଦରାଜହ ଏକ ଦିବସ ମଧ୍ୟ ତିଷ୍ଠି ପାରନ୍ତା ନାହିଁ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମଗଧରେ ଭୟଙ୍କର ବିଦ୍ରୋହର ସୃଷ୍ଟି ହେଲ୍ଲା । ନନ୍ଦରାଜଗଣ ଅତ୍ୟାଗ୍ଚାରୀ, ପ୍ରଜା ପୀଡ଼କ, ନିଷ୍ଠୁର ପ୍ରକୃତିକ, ସ୍ୱାର୍ଥପର ଥିଲେ ମଧ୍ୟ କେତେକ ଧନୀ ତାଙ୍କର ଅନୁଗତ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ନାନା ସୂତ୍ରରେ ଶାସନତନ୍ତ୍ର ସହିତ ସ୍ୱାର୍ଥ ଜଡ଼ିତ

pustak Hindi Nagarik Bharatiprop,creator:kumar Rakesh,wh:7265347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଥିବାରୁ ପରସ୍ପର ସାହାଯ୍ୟରେ ସ୍ୱାର୍ଥସିଦ୍ଧି କରଯାଇଥିଲେ । ଫଳ୍ୟାରେ ମୁଷ୍ଟିମେୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଜାସାଧାରଣଙ୍କ ଉପରେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ନ୍ୟୂନ ନଥିଲା । ପ୍ରଜାସାଧାରଣ ଏଇର ପ୍ରଭାବରୁ ପଡ଼ି ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟକ ହୋଇଥାନ୍ତି । 'ଭଲେ ମାଇଲେ ଗୋ ହତ୍ୟା, ଛନ୍ଦରେ ମାଇଲେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ।' ଉପଯୁକ୍ତ ଗୃଣକ୍ୟ ଅଭ୍ୟବରେ ସେମାନେ ଶାସକ ଓ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଅତ୍ୟାଗ୍ଚର ଭୋଗ କରଥାନ୍ତି । ସ୍ୱଷସ ଏହା ଜାଣି ଗୃଣକ୍ୟ ସହ ଆଲୋଚନା କର ଗୁପ୍ତ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସେ ଯେଉଁ ସବୁ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରଥିଲେ, ସବୁଥିରେ ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଚରିତ୍ରତ ଫଳ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ନନ୍ଦାନ୍ତ ବଷୟ ଆଉ କେହ ଜାଣୁ ନଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଗୃଣକ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ସୃଜରେ ସମସ୍ତ ବୁଦ୍ଧିପାର ଅଙ୍କୁରରେ ତାହା ବନଷ୍ଟ କରୁଥିଲେ ।

ବଷ୍ଣୁ ଶର୍ମା ଜଣେ ବଚକ୍ଷଣ ପଣ୍ଡିତ ଓ ଜ୍ୟୋତଷୀ, ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ସହାଧାୟୀ । ସେ ବ୍ରଜନୀତ, ପ୍ରଧାନତଃ ଭେଦନୀତରେ ଅତଶୟ ପାର-ଦର୍ଶୀ । ଗୃଣକ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ବୌଦ୍ଧ ସନ୍ୟାସୀ ବେଶରେ ସ୍ୱଷସଙ୍କ ନକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କଲେ । ବୁଦ୍ଧି କୌଶଳରେ ସ୍ୱଷସଙ୍କ ସହ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ସ୍ଥାପନ କର ତାଙ୍କ ନକଟରେ ସେ ଅବସ୍ଥାନ କଲେ । ବଷ୍ଣୁ ଶର୍ମାଙ୍କ ାରୁ ସମ୍ବାଦ ଅଣିବା ପାଇଁ ଗୃଣକ୍ୟ ଜୀବସିଦ୍ଧି ନାମକ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟକୁ ସ୍ୱଷସଙ୍କ ନକଟକୁ ପୁଣି ପ୍ରେରଣ କଲେ । ସେ କ୍ଷପଣକ ନାମରେ ପରଚତ ହୋଇ ସେଠାରେ ତାଙ୍କ କର୍ମଗୃହ ଭବରେ ବାସ କଲେ । ବଷ୍ଣୁ ଶର୍ମାଙ୍କ ସହ ସ୍ୱଷସଙ୍କ ଅନ୍ତରଙ୍ଗତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରୁ, ସ୍ୱଷସ ସମସ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରାନ୍ତ ତାଙ୍କ ପରାମର୍ଶରେ କରୁଥିଲେ ।

ସ୍ୱଷସ ଗୋଷ୍ଠିଏ ବଷକନ୍ୟା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରଇ ଛଦଣକଙ୍କ ଦ୍ୱାରରେ ତାହା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଠାକୁ ପଠାଇଲେ । ଯେ କେହ ତାହା ଖର୍ଶ କଲା

pustak Pdf fa gaata ghar group,creator:kumar Rakesh,vhr-2024/016

Digitized by srujanika@gmail.com

ମାନେ ବଖାଣି ଡେଇଁ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ମୃତ୍ୟୁ ଲାଭ କରିବେ । ଗୃଣକ୍ୟ ଏ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅର୍ଦ୍ଧପଥରୁ ତାହା ସେହି ଚର ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଦ୍ଧଗୃଣ୍ୟ ଅରଲାଷ୍ଟୀ ପର୍ବତକଙ୍କ ଶିବିରକୁ ପ୍ରେରଣ କଲେ । ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ନଗ୍ନକ ପର୍ବତକଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଫଘଟିତ ହେଲା । ଏ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରଗ୍ଟର ହେବାଛଣି ଚେତାଥାଚ ମଳୟୁକେତୁ ଗ୍ରଷସଙ୍କୁ ବଧ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଖଡ୍ଗ ହସ୍ତରେ ତାଙ୍କ ଶିବିରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ନନ୍ଦ ସେନାପତି ଫିଙ୍ଗଲାକ୍ଷ ଭାଇ ଭ୍ରଗୁଗ୍ରସ୍ୱଣଙ୍କୁ ଗୃଣକ୍ୟ ବନ୍ଦୀ ଅର୍ଥଦାନରେ ବଶ କରିଥିଲେ । ସେ ଥିଲେ ଗ୍ରଷସଙ୍କ ଶିଶ୍ୱରକ୍ଷୀ । ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ବଶେଷ ଆଦେଶ ଥିଲା, ସେ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଗ୍ରଷସଙ୍କ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା କରିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ରୁଦ୍ଧ ମଳୟୁକେତୁକୁ ବାରଣ କର ଭ୍ରଗୁଗ୍ରସ୍ୱଣ କହିଲେ, "ଗୃଣକ୍ୟ କୁଟିଳ ମାଡଞ୍ଜ । ସେ କାଳେ ଆପଣଙ୍କ ପିତାଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁ ଫଘଟନ କର ଥାଇପାରନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଏ କଥାର ଅନୁସନ୍ଧାନ ନକର ହଠାତ୍ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।" ମଳୟୁକେତୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ ନମନ୍ତେ ଫେରିଲେ । ଏଣେ ରାକ୍ଷସ ଭ୍ରଗୁଗ୍ରସ୍ୱଣଙ୍କୁ ନଜର ଅନ୍ତରିମ ବନ୍ଧୁ ମନେ କଲେ ।

ଗୃଣକ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଇଟି ଉପାୟ ସ୍ଥିର କଲେ । ପର୍ବତକଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରଧର ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଦେବା ସରତ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା । ତାହା ମଳୟୁ-କେତୁଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟ, ସୁତରାଂ ମଳୟୁକେତୁ ତାହା ଦାସୀ କରିବେ । ମଳୟୁ-କେତୁଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରଧର ଶବ୍ଦ କରିବାକୁ ଦେବ । ତାହାହେଲେ ରାକ୍ଷସ ମଳୟୁକେତୁଙ୍କ ଆଶ୍ରୟ କରିବେ । ଏଣେ ରାକ୍ଷସ ପାଟଳୀପୁତ୍ରରେ ରହିବା ଉପଲକ୍ଷନକ । ରାକ୍ଷସଙ୍କ ପାଟଳୀପୁତ୍ର ତ୍ୟାଗ ପକାଶେ ପ୍ରଥମ ମଳୟୁକେତୁ ସୈନ୍ୟଧାର୍ଗ୍ୟ ତ୍ୟାଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେ ଭ୍ରଗୁଗ୍ରସ୍ୱଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଳୟୁକେତୁଙ୍କ ଶିବିରରେ ପ୍ରଗ୍ଟର କଲେ ଯେ, ଗୃଣକ୍ୟ ହିଁ ରାକ୍ଷ-

pustak pdf raganta sahara group.creator:kumar Rakesh WIT2023347016

Digitized by srujanika@gmail.com

କନ୍ୟା ପ୍ରେରଣ କର ପଂଡତଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଅଛନ୍ତି । ତେଣୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ—ସୁତରାଂ ସ୍ୱୟଂକୃତର ହତ୍ୟା ନକର ଏ ଘରେ କରିଅଛନ୍ତି । ସେଥିରେ ମଳୟକେତୁ ଦଣ୍ଡାଜ୍ଞା ଦେଇଲେ । ସେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଅନ୍ତର ସହିତ ଘୃଣା କର ପିତୃହତ୍ୟାର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ସକାଶେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମନ୍ତ ରାଜାଙ୍କ ସହ ସସୈନ୍ୟ ପୁଷ୍ପପୁର ତ୍ୟାଗ କଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ୱଂଡସ ରାଜଧାନୀ ତ୍ୟାଗ କରିବା ଅବଶ୍ୟକ । ତେଣେ ବିଷ୍ଣୁଶର୍ମାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚାଣକ୍ୟ ରାକ୍ଷସଙ୍କୁ ଶୁଣାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ଯେସମସ୍ତେ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ଗୃହରେ ପ୍ରତିବଣ କର ଘାତକମାନେ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବେ । ରାକ୍ଷସ ସ୍ତମ୍ଭିତ ହେଲେ । ମଳୟକେତୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ତ୍ୟାଗ କରିଥିବା କଥା କହି ଯେ ଅବସ୍ଥାରେ ରାକ୍ଷସଙ୍କର ପଳାୟନହିଁ ଏକାନ୍ତ ବଧେୟ ବୋଲି ବିଷ୍ଣୁଶର୍ମା ପରାମର୍ଶ ଦେଇଲେ । ସେ ଗୋପନ ପଳାୟନର ସମସ୍ତ ଆୟୋଜନ ମଧ କରିଦେଲେ । ରାକ୍ଷସ କତିପୟ ଅନୁଚରଙ୍କ ସହ ବୌଦ୍ଧ ସନ୍ୟାସୀ ବେଶରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳେ ରାଜଧାନୀ ପରିତ୍ୟାଗ କର ମଳୟକେତୁଙ୍କ ଶିବିରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ସେ ମଳୟକେତୁଙ୍କ ସହ ମିଳିତ ହେବାକ୍ଷଣି ପରସ୍ପର ପରସ୍ପରକୁ ସ୍ନେହ ସମ୍ଭାଷଣ କଲେ । ତା'ପରେ ଉଭୟେ ନିଜ ନିଜ ସୈନ୍ୟର ନାମ। ପରାମର୍ଶ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଚାଣକ୍ୟ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ ରାକ୍ଷସଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ ବା ବଧ କରିଥାନ୍ତେ, କିନ୍ତୁ ତାହା ନକର ତାଙ୍କ ଅବାଧ ପଳାୟନର ଜୋଗାଡ଼ କର ଦେଇଲେ । ସେଥିରେ ଗୂଢ଼ ରାଜନୀତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ରାକ୍ଷସ ଚତୁର, ପ୍ରଗଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ; ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ସେପରି ମନ୍ତ୍ରୀର ଅଭାବ ଥିଲା । ରାକ୍ଷସଙ୍କୁ ବଶ କର ସେ ତାଙ୍କୁ ମଗଧର ମନ୍ତ୍ରୀ ପଦରେ ବରଣ କରିବେ । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ

pustak pdf Nagarta sahitya group, creator: kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଦ୍ୟମ ବ୍ୟର୍ଥ ନଉହଲେ ସ୍ୱଷସ କଦାପି ଶତ୍ରୁର ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରୁବେ ନାହିଁ । ଏହି ବଡ଼ ପ୍ରଭ୍ୟୁତ୍ତର । ଶତ୍ରୁ ଦ୍ୱାରରେ କର୍ମଗ୍ରହଣ ହେବାପାଇଁ ସେ କୌଣସି ମତେ ସଜ୍ଜରେ ସମ୍ମତ ହେବେନାହିଁ । ଗୁପ୍ତଧାଗାରେ ରହିଲେ ତାଙ୍କୁ ବଶ କରି ହେବନାହିଁ — ସେ ନାନା ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରର ସୂତ୍ରପାତ କରୁବେ । ସୁତରାଂ ବାହାରେ ରହି ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରୁବାପାଇଁ ତାଙ୍କ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶାଇ ଦିଅଗଲା । ସ୍ୱଷସଙ୍କ ଗୁପ୍ତଧାଗା ତ୍ୟାଗ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏକଦଳ ନର୍ତ୍ତକୀ ଓ ବୌଦ୍ଧ ସନ୍ୟାସୀ ପାଟଳୀପୁତ୍ରରୁ ବାହାର ମଲୟକେତୁଙ୍କ ଶିବରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ସେମାନେ ନାଚ ଗାନ କରି ରକ୍ଷା ମାଙ୍କି ସେଠାରେ ରହିଲେ ।

ଭାସ୍ତ୍ରସ୍ୱଯଶ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ପତ୍ରମନ୍ତ୍ରଣମତେ ସ୍ୱଷସଙ୍କ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ନମନ୍ତେ ରହିଲେ । ସ୍ୱଷସ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଚରକୁ ଛଦ୍ମବେଶ ଦେଇ ପାଟଳୀପୁତ୍ରକୁ ପ୍ରେରଣ କଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସକାଶେ ସେ ଯେଉଁସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ଆସିଥିଲେ, ତାହା କାଳେ କାର୍ଯ୍ୟକାଶ୍ୱ ନହେଲେ, ଚରଗଣ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଓ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଳହ ଜାତ କରୁବେ । ତଦ୍ୱାରା ଗୃଣକ୍ୟ ସହ ମୌର୍ଯ୍ୟ ଧ୍ୱଂସ ସକାଶେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ନକରନ୍ତି, ତଥାପି ଗୃଣକ୍ୟବିହୀନ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ବଳରେ କମ୍ବା ଯୁଦ୍ଧରେ ଦମନ କରିବା ସ୍ୱଷସଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସାଧାରଣ କଥା । ସ୍ୱଷସଙ୍କ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ବଷସ୍ୱ ମଲୟକେତୁ ଓ ଭାସ୍ତ୍ରସ୍ୱଯଶ ଜ୍ଞାତ ନଥିଲେ । ସୁତରାଂ ସ୍ୱଷସଙ୍କର ଦୃଢ଼ ଧାରଣା, ଏଥର ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ବନାଶ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ । ସେ ଅପୂର୍ବ ଗୁପ୍ତି ସହଳାରେ ସୁସମ୍ବାଦରି ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରି ରହିଲେ ।

pustakpuri.gangshan.group@gmail.com:kumar Pankaj, Ph: 9937447016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି

"Greatness is not the soldier, not Alexander or Bonaparte * * * who represent the highest force in mankind; not the stronghand, but wisdom & civility, the creation of laws, institutions, letters and art :"

—Emerson.

ନିଜ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଏକାକୀ ଗୃଣକ୍ୟ ଗମ୍ଭୀର, ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ ମଳୟକେତୁଙ୍କ ମିଳନ ଓ ସମ୍ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମ ଯୋଗୁଁ ସେ ସ୍ତବ୍ଧ ! ନନ୍ଦବଂଶ ଧ୍ୱଂସ କରିବା ଯୋଗୁଁ ନନ୍ଦାନୁରକ୍ତ ବୃଷସ ତାଙ୍କ ପ୍ରତ ଭୟଙ୍କର ଶତ୍ରୁତାର ଝଞ୍ଜା ଉଠାଇଅଛନ୍ତି । ତେଣେ ମଳୟକେତୁ ମଧ ପର୍ବତାଙ୍କ ହତ୍ୟା ରେ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି, ପାର୍ବତ୍ୟ ରାଜନ୍ୟବୃନ୍ଦଙ୍କୁ ଦଳଭୁକ୍ତ ଏବଂ ପାର୍ବତ୍ୟ ଜାତି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସୈନ୍ୟଭୁକ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବପକ୍ଷେ ସେମାନଙ୍କ ଉଦ୍ୟମ ବ୍ୟର୍ଥ କରିବା ପକାଶେ ମଗଧ ପକ୍ଷରୁ ବ୍ୟାପକ ଆୟୋଜନ ହେବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଷଣ୍ମାସ ସମୟର ଆରମ୍ଭ ହେଲେ ମଗଧ ସୈନ୍ୟଙ୍କର ଶକ୍ତିର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ହେବ । କିନ୍ତୁ ସେ ପରୀକ୍ଷା ଏଡ଼ାଇ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରରେ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷଙ୍କ ହସ୍ତଗତ କରିବା ସର୍ବପ୍ରକାରେ ବାଞ୍ଛନୀୟ । ତା'ନହେଲେ ମଗଧର କଳଙ୍କ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ହେବ — ଶତ୍ରୁପକ୍ଷ ଜୟ କରିବା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ପକ୍ଷେ କଷ୍ଟକର ହେବ ।

ସାମ, ଦାନ, ଭେଦ, ଦଣ୍ଡ ରାଜନୀତିର ଏହି ଚତୁରଙ୍ଗିଣୀ ଅଙ୍ଗକୁ ସେ ନୂତନତା ଦେଇ ତାହାର ସାହାଯ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ରାଜକାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇ

pustak pdf reggarding ghadarpro.cp@gmail.com, Author: kumar Rakesh, Wh: 7033447016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅସିଅଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ସେ ପଙ୍କଡେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଅସୃତ୍ତ କର ମଗଧ ଜସ୍ତ କରଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଭେଦ ଓ ଦଣ୍ଡ ଜଭ୍ୟସ୍ତ ବା ପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସିଦ୍ଧ କରଡବେ । ନନ୍ଦଙ୍କ ବଧ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସିଂହାସନ ଲାଭ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତଜ୍ଞା ପୂର୍ତ୍ତି ହୋଇଅଛି, ତାଙ୍କ ଜଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳ ହୋଇଅଛି, ତଥାପି ସେ ସ୍ୱଜନୀତ କର୍ଦ୍ଦମରେ ଘାଣ୍ଟି ହେଉଛନ୍ତି; ତାହା କେବଳ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରାଧରୁ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଜଣେ ଜପଯୁକ୍ତ ଜପଦେଷ୍ଟା ନଦେଇ ସେ ସ୍ୱଜନୀତ କ୍ଷେତରୁ କପର ବା ଅସବର ଗ୍ରହଣ କରବେ ? ସେପର ଜପଦେଷ୍ଟା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱତସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତତ ଅଉ କେହ ନାହାନ୍ତି । ସୁତରାଂ ସ୍ୱତସ୍ତଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ ନକଲେ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଅପୂର୍ତ୍ତି ରହୁବ—ପୁଣି କାଳେ ଅଭବିଷ୍ୟ ଆସି ମଗଧ ସିଂହାସନ ଅଧିକାର କରବ; ପୁଣି କାଳକ୍ରମେ ଗ୍ରୀକମାନେ ଆସି ସ୍ୱରତ ଜୟ କରବେ ।

ମଗଧ ପାଇଁ ପୋତିବ ସୁନ୍ଦସ୍ତୃତ ଶାସନ-ତନ୍ତ୍ର ଗଠନ କରବାକୁ ହେବ, ଶିଥିଳତ ଯନ୍ତ୍ର ସଗଠନ ସୁଦୃଢ଼ ଭତ୍ତି ଉପରେ ପ୍ରତଷ୍ଠିତ କରବାକୁ ହେବ, ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ତିଲ୍ଲ ଓ ବାଣିଜ୍ୟର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରବାକୁ ହେବ, ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ସଚ୍ଛଳ କରବାକୁ ହେବ, ଅବାଧ ଯାତାୟାତ ନବ୍ୟବସ୍ଥା କରବାକୁ ହେବ, ଅତବିଧ ବ୍ୟବସାୟ ସମସ୍ତ ନଷ୍ଟ କରବାକୁ ହେବ । ଏ ସବୁଥିରେ ନନ୍ଦର ସୃଷ୍ଟି ନକରଲେ ଏ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବନ୍ଧୁତ୍ୱନ ଉତ୍ତିଷ୍ଠି ପାରବନାହିଁ । କୌଣ୍ଡ ନାସ୍ତିକତାରେ ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତାଶ୍ରମ ଧର୍ମ ଟକେଇ ଅଉ ଅଶସ୍ତ କରୁନାହାନ୍ତି । ସମସ୍ତେ 'ନବ୍ୟାଣ' ପ୍ରାପ୍ତି ପକାଶେ ଇଚ୍ଛୁକ । କନ୍ତୁ ଦେଶଟି ବୈଷୟିକ ଜଲ୍ଲତ ନହେଲେ, ପ୍ରଜାଗଣ ସୁଖ ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟରେ ସ୍ୱାଧୀନ ଜୀବନଯାପନ ନକଲେ, ମାନସିକ ଉତ୍କର୍ଷତା ସମ୍ଭାବନା କମ୍ବା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ-ଜୀବନ ଲାଭ କୌଣସି ମତେ ସମ୍ଭବ ନୁହେ । ସୁତରାଂ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ସମସ୍ତର ନସ୍ତମ ପ୍ରଣୟନ ନକର, ଯେସରୁ ନସ୍ତମ

pustak pdf in ganga sharan roy, creator: Kumar Rajesh, WH7285347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପୁଣି କୀର୍ତ୍ତି ଉଜ୍ଜତେ ପ୍ରଚଳନ ନକରି ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିବେ କପର ?

ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟ ବାକୀ ରହିଅଛି । ପ୍ରଥମ ଶାସନ-ତନ୍ତ୍ରର ପ୍ରଚଳନ ପାଇଁ ସୁଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ନନ୍ଦବଂଶ ପ୍ରଣଯନ, ଦ୍ୱିତୀୟ ସେହି ନନ୍ଦବଂଶ ଜାତିଯକାଣ୍ଡ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଶାସନ ତନ୍ତ୍ରର ଦୁର୍ଦ୍ଦେଯତା ଦୂରୀକରଣ କରିବା ପାଇଁ ଲେଖନୀ । ଚାଣକ୍ୟଙ୍କର ସୁକାଣ୍ଡେ ଏହି ମଧ୍ୟରେ ନନ୍ଦବଂଶ ସମସ୍ତ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଅଛନ୍ତି, ଏବଂ ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟ-ଦାରତା ଶେଷ ଅବରୁଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ କେବଳ ଲୋକ-ଶିକ୍ଷା ଛଳରେ ସ୍ୱଜନାତ, ସମାଜନାତ, ଧର୍ମନାତ ପସ୍ତୁତ କରିବେ ପ୍ରତ ପୁରପଣ୍ଡିତେ ସେ ଶିକ୍ଷା ଲୋକମୁଖରେ ବସ୍ତୁତ ହୋଇ ପ୍ରକା-ଶଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱଯ ଉତ୍ପାଦନର ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ପଶ୍ଚୀ ଶିକ୍ଷାରେ ସଂସ୍କାର ଆବଶ୍ୟକ—ପଶ୍ଚୀ ସନ୍ତାନ ପ୍ରକୃତ ନାଗରିକତ୍ୱର ହୃଦଯଙ୍ଗମ ନକଲେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଭିତ୍ତି ସୁଦୃଢ଼ ହେବ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଶ୍ଚୀବାସୀ ନିଜ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ନେଇ ଉଚ୍ଚ ନକଲେ ଶିକ୍ଷାର ସମ୍ୟକ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହେବନାହିଁ । ପଶ୍ଚୀର ଗଣତନ୍ତ୍ର ଯେପର ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି, ସେଥିରେ ସମାଜ ଜମେ ଶିଥିଳ ହେଉଅଛି । ଗଣତନ୍ତ୍ର ଉପରେ ଦୃଢ଼-ଚେଷ୍ଟ ନକରି ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସ୍ୱବ ସମସ୍ତଙ୍କ ଭିତରେ ସୂକ୍ଷ୍ମଭାବରେ ପ୍ରବେଶ କରାଇବାକୁ ହେବ । ତାହାହେଲେ ଲୋକଶକ୍ତି ପୁଣି ଜାଗରିତ ହେବ, ଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନତା ରକ୍ଷା କରିବ ।

ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ନିର୍ଜ୍ଜନ ଚିନ୍ତାରେ ବ୍ୟାଘାତ ଘଟିଲା । ତ୍ରସ୍ତଚିତ ହସ୍ତରେ ଧରି କଣେ ଲୋକ ତାଙ୍କ ଆବାସ ସମ୍ମୁଖରେ ଗୀତ ଗାଇ ଗାଇ ଏଣେ ତେଣେ ପାଦଚାରଣ କଲା । ଶିଷ୍ୟ ବାରଣ କରିବାରୁ ସେ

pustak Publishing Bharat Group,Creator:Kumar Rakesh,Mob:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଗ୍ରଯୁଦ୍ଧଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ ପ୍ରର୍ଥନା କଲା । ଶିଷ୍ୟ ସମ୍ମତ ନ ହେବାରୁ ସେ କହିଲା, ତାଙ୍କ ଗୁରୁଙ୍କୁ ସେ ଜିନିଷ ଦେଓଁଟି ଉପଦେଶ-ବାକ୍ୟ ଶୁଣାଇବାକୁ ସେ ଆସିଅଛି । ଶାରଙ୍ଗରବର କ୍ରୋଧ ବଢ଼ିଲା । ସେ ତାକୁ ଦୂର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାରୁ ଲୋକଟି କହିଲା, "ଏତେ ଗର୍ବ କାହିଁକି ? ସମସ୍ତେ କଣ ସବୁ କଥା ଜାଣନ୍ତି ? ଅଗ୍ର କହିଲେ, ଚନ୍ଦ୍ର କାହାର ଅଗ୍ରିଯ ?" ଶିଷ୍ୟ କହିଲା, ସେ ସାମାନ୍ୟ କଥାର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହେଁ । ତହିଁ ଅଗନ୍ତୁକ କହିଲା, "ଯଦି ସେ ମଳେରଖ, ତୁମ ଗୁରୁ ଶୁଣିଲେ ବୁଝିବେ ଚନ୍ଦ୍ର ପତ୍ନର ଅପ୍ରିୟ ।"

ଚାଣକ୍ୟ ବୁଝିଲେ, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଶତ୍ରୁ କିଏ, ଲୋକଟି କାଣେ । ସେ ନନ୍ଦପୁତ୍ର ତାଙ୍କ ଚର ହୋଇଥିବ । ସେ ତାକୁ ଗୃହ ମଧ୍ୟକୁ ନେଇ ସେ କଥା ବୁଝି ପାରିଲେ । ସେ ଜଜ୍ଞସା କଲେ, "ଅଚ୍ଛା, ପଟଳୀପୁତ୍ରର ସମାଦ କଅଣ ? ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କିଏ କିଏ ଅଛନ୍ତି ?" ଚର ଉତ୍ତରରେ କହିଲା, "ପ୍ରଥମ ଜଣଟିଏ । ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ବଧ୍ୟ-କନ୍ୟା ପର୍ବତକଙ୍କ ଜନକଙ୍କୁ ନେଇ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ-ବିଧାନ କଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଶକଟାର । ସେ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ସତତା ଚନ୍ଦ୍ର-ଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଅନିଷ୍ଟ ସାଧନରେ ତତ୍ପର । ମଧ୍ୟ ସେ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ମିଳା-ମିଶା କରି ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନାନା ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରିବା ପ୍ରସ୍ତାବୀ । ତାଙ୍କର ପରାମର୍ଶରେ ବଷକନ୍ୟା ପ୍ରେରିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଚାର ।" ଚାଣକ୍ୟ ଅଲ୍ପ ହସି ଜଜ୍ଞାସା କଲେ, "ତୃତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି କିଏ ?" ଚର କହିଲା, "ଚନ୍ଦନ ଦାସ ନାମକ ଜଣେ ମହାଜନ ଏହି ସହରରେ ବାସକରେ । ସେ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ଅକୃତ୍ରିମ ବନ୍ଧୁ । ପଳାତକ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ପରିବାରକୁ ସେ ସୋପନରେ ନିଜ ଗୃହରେ ଆଶ୍ରୟ ଦେଇଅଛି ।" ଚାଣକ୍ୟ ତାହାର ପ୍ରମାଣ ଯୋଡ଼ିବାରୁ ସେ କହିଲା, ସେ ଗୀତ ଗାଇ ଗାଇ ଛବି ଦେଖାଇ

pustak.pitragarha.gov.in,creator:Kumar Rakesh,IN-720364/016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ଆବାସ ପ୍ରାଚୀର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କଲ୍ଲ । ସେତେ-ବେଳେ ଜଣେ ବାଳକ ଗୋଟିଏ ଦ୍ୱାରରୁ ବାହାରିବା ସମୟ ଜଣେ ପ୍ରୌଢ଼ା ରମଣୀ ତାକୁ ମନା କର୍ ତାର ହାତଧର୍ ଟାଣି ନେଇଗଲ୍ଲ । ସେତେବେଳେ ରମଣୀ ହସ୍ତରୁ ଅକସ୍ମାତ୍ ଗୋଟିଏ ଅଙ୍ଗୁଶ୍ୱସ୍ତ ଖସି ପଡ଼ିବାରୁ ସେ ବହୁ ମହତ୍ତରେ ତାହା ନେଇ ଅସିଅଛି । ଏହାକହି ଶୃଣକ୍ୟଙ୍କ ହସ୍ତରେ ସେ ଗୋଟିଏ ବହୁମୂଲ୍ୟ ଅଙ୍ଗୁଶ୍ୱସ୍ତ ପ୍ରଦାନ କଲ୍ଲ ।

ଶୃଣକ୍ୟ ଅଙ୍ଗୁଶ୍ୱସ୍ତି ମୁହଁ ଉପରେ ଦେଖିଲେ, ସେଥିରେ ଶ୍ୱାସସଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଅଙ୍କିତ । ସୁତରାଂ ଚତୁର ଉକ୍ତ ପ୍ରୌଢ଼ା ରମଣୀଙ୍କୁ ଶ୍ୱାସସଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଭାବିବାରୁ ସଙ୍ଗତ ବୋଲିଅଛି । ତାହା ହେଲେ ତ ଶ୍ୱାସସ ଶୃଣକ୍ୟଙ୍କ ମୁଷ୍ଟିଗତ । ଶ୍ୱାସସଙ୍କ ପରିବାର ହସ୍ତଗତ କରିବାକୁ ହେବ । ସେହି ସୂତ୍ରରେ ଶ୍ୱାସସ ଧରା ପଡିବ ! ଶୃଣକ୍ୟଙ୍କ ମୁଖରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସନ୍ନତା ପ୍ରକାଶିତ ହେଲ୍ଲ । ଚରଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାରର ଆଶା ସହିତ ବଦାନ୍ୟ ଦେଇ ସେ ଗୋଟିଏ ପଟ ଲେଖି ବସିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଜଣେ ଲୋକ ଆସି କହିଲ ଯେ ମହାରାଜ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ତାଙ୍କର କେତେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଳଙ୍କାର ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଦାନ ଦେବା ଅଭିଳାଷ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ଲୋକ ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ—ଶୃଣକ୍ୟଙ୍କ ବଶମ୍ବଦ ଚର । ସେ ତାକୁ କହିଲେ "ବଶ୍ୱାବସୁ ଭାଇଙ୍କୁ ସେହି ଦାନ କାଲି ଦଅଯାଉ ଏବଂ ଦାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା ପରେ ସେମାନେ ମୋସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରି ଯାଆନ୍ତୁ ।" ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ ତଦନୁରୂପ ସମ୍ବାଦ ଦେଇ ଫେରି ଅସିଲେ ।

ଶୃଣକ୍ୟଙ୍କ ପତ୍ରଲେଖା ଶେଷ ହେଲ୍ଲ । ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ ହସ୍ତରେ ତାହା ଦେଇ ଶ୍ୱାସସ ବନ୍ଧୁ ଶକଟଦାସ ହାତରେ କୌଶଳରେ

pustak Pvt Ltd, Jagannath Bhawan, Cuttack, Odisha, India, Phone: 2653401016

Digitized by srujanika@gmail.com

ତଦନୁରୂପ, ଲେଖାଇ ଆଣିଲେ । ସେଥିରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ବା ଲେଖକର ନାମ ନଥିଲା । ପତ୍ରରେ ରାକ୍ଷସଙ୍କର ସେହି ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠର ମୋହର ଅଙ୍କିତ କରି ଦଆଗଲା । ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ ହାତରେ ପତ୍ର ଓ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠସ୍ଥ ଦେଇ ଗୃଣକ୍ଷ କହିଲେ, "ମୋହର ଉପଦେଶ ମତେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ । ମୋ ଅଦେଶରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶକଟାରଙ୍କୁ ବଧ ଭୁମିକି ନଆସିବ । ତୁମ୍ଭେ ଯାଇ ଘାତକଗଣଙ୍କୁ ଏଇ ପତ୍ର ଦେଇ ଏବଂ ମୌଖିକ ଉପ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସେଠାରୁ ତଡ଼ି ଦେବ । ପରେ ଶକଟାରକୁ ନେଇ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ରାକ୍ଷସ ଶିବିରରେ ପହଞ୍ଚିବ । ଶକଟାର ରାକ୍ଷସଙ୍କ ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁ — ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ହେଉଁ ରାକ୍ଷସ ତୁମକୁ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଆଦର କରିବେ । କୌଣସି ପୁରସ୍କାର ଗ୍ରହଣ ନକରି କେବଳ କୃତଜ୍ଞତା ଦେଖାଇ ତୁମ୍ଭେ ସେଠାରେ ରହିବ ଏବଂ ମୋହର ଅଦେଶ ଅନୁରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ।

ଶିଷ୍ୟକୁ ଏହାକ ଗୃଣକ୍ଷ କହିଲେ, "ଘାତକଗଣକୁ କହି ନନ୍ଦାତ୍ମଜଙ୍କ ଆଦେଶ, ଆବନ୍ତିରାଜ ପର୍ବତକଙ୍କଠାକୁ ରାକ୍ଷସ ପ୍ରେରିତ ବିଷକନ୍ୟା ନେଇ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣ ହରଣ କରି ଥିବା ଅପରାଧରେ ତାକୁ ଅପମାନ ଦେଇ ସ୍ୱଜ୍ୟରୁ ବତାଡ଼ିତ କରିଥାଉ । ପୁଣି ଶକଟାର ରାକ୍ଷସର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ — ମନ୍ତ୍ରୀସ୍ୱଜଙ୍କ ବରୁଦ୍ଧରେ ରାକ୍ଷସପକ୍ଷ ଅବଲମ୍ବନ କରି ସ୍ୱଜଧାନୀରେ ନାନା ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ଅୟୋଜନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଫୁତସ୍ଂ ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କରି ବଧ ଭୁମିରେ ଅବଲମ୍ବେ ଶୂଳ ଦିଆଯାଉ ।" ଶିଷ୍ୟ ପସ୍ଥାନ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ପରେ ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ ଗୃଣକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପଦେଶ ନେଇ କାର୍ଯ୍ୟୋଦ୍ଧାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାହାରିଲେ ।

pustak.pdfra gunatradhan group creator kumar Bakson, ph. 9203247016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚନ୍ଦନ ଦାସ

A sacrificial joy, that flings
Even to the grave, and not complains."
—Isben

ଚନ୍ଦନ ଦାସ ସପ୍ତଗ୍ରାମର ଧନ କୁବେର—ସ୍ୱଜ୍ୟର ପ୍ରାଣ ବନ୍ଧୁ । ସେ ବଡ଼ ସ୍ୱାଧୀନଚେତା ଓ ଧର୍ମଜ୍ଞ । ବ୍ୟବସାୟରେ ଛଦ୍ମତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ତାଙ୍କ ସ୍ୱଭାବ ବିରୁଦ୍ଧ । ଜଳଦସ୍ୟୁଙ୍କ ସେ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ଥିଲେ; ଧନୀ, ନିର୍ଦ୍ଧନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାନ ଆଦର କରୁଥିଲେ । ଦୁଃଖୀ ଲୋକ ସବୁବେଳା ତାଙ୍କଠାରେ ନିର୍ଭର ରଖିଥିଲେ—ଉପଦ୍ରବଗ୍ରସ୍ତ ପ୍ରଜା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ନିରାଶ ହୋଇ କେବେ ଫେରୁ ନଥିଲେ । ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଆସକ୍ତି ନଥିଲା । ସେ ଅକାତରଭାବରେ ତାହା ସତ୍‌କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ କରୁଥିଲେ । ସ୍ୱଜ୍ୟର ବିପଦରେ ସେ ତାଁଙ୍କର ସମସ୍ତ ଧନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବାକୁ ସେପରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ ଏବଂ ଶତ୍ରୁଜନ ବ୍ୟୟ ସଙ୍କଟବେଳେ ସ୍ୱଜକୋଷକୁ ଋଣ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ, ସେପରି ନିରୀହୀ ପ୍ରଜା ସ୍ୱଳଦ୍ରୋହୀ ଭାବରେ ଦଣ୍ଡିତ ହେଲେ ସେ ତାକୁ ଆଶ୍ରୟ ପ୍ରଦାନ ନଥ କରୁଥିଲେ । ସ୍ୱତଃଶ୍ୱ ସ୍ୱଜା ଓ ପ୍ରଜା ଉଭୟଙ୍କର ସେ ସମ୍ମାନର ପାତ୍ର ଥିଲେ । ମହାପଦ୍ମ ନନ୍ଦଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ସେ 'ଧନକୁବେର' ଉପାଧିରେ ଭୂଷିତ ହୋଇଥିଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ରାକ୍ଷସଙ୍କର ସେ ଅକୃତ୍ରିମ ବନ୍ଧୁ— ଉଭୟେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟହ କଳି ସମୟ ସ୍ୱଜ୍ୟର ଉନ୍ନତି କଳ୍ପେ ନାନା ପରାମର୍ଶ କରନ୍ତି ।

ଗୃଣକ୍ୟ ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କୁ ଡକାଇ ପଠାଇଲେ । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ନାମ ଶ୍ରବଣମାତ୍ରେ ସମସ୍ତେ ଭୟଭୀତ ହୁଅନ୍ତି—ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କ ବକ୍ଷ

pustak pdf by ganta ghar group, creator: Rumi Rakesh WA 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

କମ୍ପିତ ହେଲା । ଅତନ୍ତଳ ଭୟ ଚନ୍ତା, ନଜକୁ ନଜେ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇ ସେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଗୃଣକ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଖୁଣ୍ଟକ୍ଷିତ ଆସନ ଦେଖାଇ ବସିବାକୁ କହିଲେ— କନ୍ତୁ ସେ ସମ୍ମତ ହେଲେ ନାହିଁ । ପୁନଃପୁନ ଅନୁରୋଧରେ ସେ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରି ଆସିବାର କାରଣ ଜିଜ୍ଞାସା କଲେ । ଗୃଣକ୍ୟ ସେଶ୍ୱର ଚୌଦେ ଉତ୍ତର ନଦେଇ କେବଳ ପଗ୍ଭରଡେଲ "ଚନ୍ଦନଦାସ, ତୁମର ବ୍ୟବସାପ ନବିଘ୍ନରେ ଚୁଲୁଛି ତ ?" ଚନ୍ଦନ ଦାସ କହିଲେ, ତାଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରୁ ସମସ୍ତ ସୁଚାରୁରେ ଚୁଲୁଛି । ତତ୍ପର ଗୃଣକ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ "ଅଚ୍ଛା, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଶାସନରେ ତୁମର କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେଉଛି ?" ଚନ୍ଦନ ଦାସ ଜିଭ କାମୁଡ଼ି ସମ୍ମ ମନ କଲେ । ଗୃଣକ୍ୟ ପଗ୍ଭରଡେଲ "ଆଚ୍ଛା, ପ୍ରଜାମାନେ ଯଦି ସୁଖରେ ରହିନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ରାଜ-ଦ୍ରୋହ ହେବା ଉଚିତ କି ?" ଚନ୍ଦନଦାସ ବପଦ ଗଣିଲେ । ତଥାପି କନ୍ତୁ କନ୍ତୁ ଗୃଣକ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଏ ଅଜ୍ଞାତ ବପଦରେ ଜଡ଼ିତ କରିବାକୁ କାହିଁ କୌଣଳରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି ! ସେ କଥାଁ ଭାବି ସେ ଟିକେ ଚିନ୍ତାରି ହେଲେ । ପରେ ନଜ ସାଧୁତା ବଳରେ ଦୁର୍ବଳତା ଦୂରକରି ନାଃଶଙ୍କ ଉତ୍ତରେ ଉତ୍ତର କଲେ "ଆଜ୍ଞା, ନଶ୍ଚୟ ନୁହେଁ । ଆପଣ ତାହାକୁ ରାଜଦ୍ରୋହ ମନେ କରୁଛନ୍ତି ?" ଗୃଣକ୍ୟ କହିଲେ, "ତୁମକୁ । ମୁଁ ନକରୁନାହିଁ, ପ୍ରମାଣ ପାଇଛ ।"

ଚନ୍ଦନ ଦାସ ଶୁଷ୍କ ମୁଖରେ କହିଲେ, "କ ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ, ମୁ ରାଜଦ୍ରୋହୀ ?" ଗୃଣକ୍ୟ କହିଲେ, "ଭସ୍ମ କାହିଁକି ? ପତ୍ୟ ପ୍ରକାଶରେ ଭୟର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । କନ୍ତୁ ମିଥ୍ୟା କହିବା ଭୟାନକ ଅଧର୍ମ । ସିଂହଳ ମଗଧର ଶତ୍ରୁ, ସ୍ୱଜାତକ । ତାଙ୍କ ପରିବାରକୁ ଆଶ୍ରୟ ଦାନକରି ତୁମେ ରାଜଦ୍ରୋହୀ ହୋଇଅଛ ।" ଚନ୍ଦନ ଦାସ କହିଲେ, ତାକୁ କେବ

pustak Pdf ragata ghata.blogspot.com,creator:kumar Rakesh,Mob:8260347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ମିଥ୍ୟା ସମ୍ବାଦ ଦେଇ ପ୍ରତାରଣ କରୁଛ । ସେ ସମ୍ବାଦ ସତ୍ୟ ନୁହେଁ । ରାକ୍ଷସଙ୍କ ପରିବାର ତାଙ୍କ ଘରଠାରେ ନାହାନ୍ତି । ଚାଣକ୍ୟ କହିଲେ "ସତ କହି ଆମ୍ଭ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷାକର । ରାକ୍ଷସଙ୍କ ପରିବାର ଆମ୍ଭର ହସ୍ତଗତ କର ଅଛ । ତୁମର କୌଣସି ଉପାୟ ଘଟିବ ନାହିଁ ।" ଚନ୍ଦନ ଦାସ କହିଲେ, "ରାକ୍ଷସଙ୍କ ପରିବାର ଏଥିପୂର୍ବେ କିଛି ସମୟ ମୋ ଘରଠାରେ ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନାହାନ୍ତି ।" ଚାଣକ୍ୟ ପଚାରିଲେ, "ତାହାଁଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି ?" ଚନ୍ଦନ ଦାସ ଦୃଢ଼ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ "ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ ।" କ୍ରୋଧରେ ଥରି ଉଠି କର୍କଶ ହୋଇ ଚାଣକ୍ୟ କହିଲେ, "ଚନ୍ଦନ ଦାସ, ତୁମର କ ପ୍ରାଣର ମମତା ନାହିଁ ? ସେ ଅଟ୍ଟାଳିକାରେ ଚନ୍ଦନଚୂର୍ଣ୍ଣ ଧୂଂସ କରୁଅଛ ତା'ଠାରେ ମିଥ୍ୟା କଥା ! ମନେରଖ ବାଟୀକ, ଚାଣକ୍ୟର ପ୍ରତାରି ନିବାପିତ କରିବ, ଏଥିର କ୍ଷମତା କାହାରି ନାହିଁ । ଚାଣକ୍ୟ ଜୀବନ ଥିବାଯାଏ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷ ମଧ୍ୟ କେହି ଖଡ୍ଗ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଚନ୍ଦନଦାସ ! ଜାଲୁକା ଲାଭରେ କରି କେହିକ ଜଳୀର ପାଖର ଚାଟି ପରେ, ତଳା ସମୁଦ୍ରରେ ଡୁମାଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୋଷର ଜ୍ୱାଳି ଘଳ କରିପାରେ. ପ୍ରଖର ସ୍ରୋତ କାଷ୍ଠଖଣ୍ଡର ଗତ ରୋଧ କରିପାରେ ? କେହିକ ଭୁମି-କମ୍ପର ଭିତ୍ତାନ ଶାନ୍ତ କରିପାରେ, ଜଳ ସେତନକର ଅଗ୍ନିକୁ ବଡ଼ବାନଳ ଜଳାଞ୍ଜଳି କରିପାରେ ? ଚାଣକ୍ୟର ସ୍ପର୍ଦ୍ଧା କ ଶତ ରାକ୍ଷସ, ଶତ ସହସ୍ର ଚନ୍ଦନ ଦାସ ବ୍ୟର୍ଥ କରିପାରନ୍ତି ?"

ଚନ୍ଦନ ଦାସ ନିରୁତ୍ତର । ବଡ଼ ସମସ୍ୟାରେ ପଡ଼ି ମନରେ କୋଳା-ହଳ ଶୁଣାଯିବାରୁ କାରଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଚାଣକ୍ୟ ଶିଷ୍ୟକୁ ପ୍ରେରଣ କରିଲେ । ଶିଷ୍ୟ ଫେରିଆସି କହିଲା—"ଜୀବସିଦ୍ଧି ସ୍ୱଜଦ୍ରୋହୀ ଶଙ୍କିତ ହେବାରୁ ଅଯଥାନ ସହତ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱଜ୍ୟରୁ ବହିଷ୍କୃତ କରି ଦେଇଥିବା

pustak Pdf Ra gadra gharu group,creator:Kumar Rakesh Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଛ ।" ଏତାଶୁଣି ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କୁ ଶୁଣାଇ ଶୁଣାଇ ଚାଣକ୍ୟ କହିଲେ— "ଅନ୍ୟାୟକାରୀ ତଦନୁରୂପ ଶାସ୍ତି ପାଇବା ଉଚିତ। ତେବେ ଚନ୍ଦନ ଦାସ ଯଦି ତାଙ୍କ ସଦୁପଦେଶ ପ୍ରତି କର୍ଣ୍ଣପାତ କରି ସୁବେଚନାର କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତେ, ସତ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତେ, ତାହାହେଲେ ସେ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହ ଭାଜନ ହୋଇ ଚଉଦ୍ଦନ ସୁଖରେ ରହନ୍ତେ ।"

ତାହାରେ ପୁଣି ତକାଳାହଲ ଶୁଣାଗଲା । ଶରଙ୍ଗରବ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ଆଦେଶରେ ପୁଣି ଦୃଢ଼ ଅସି କହିଲା, "ଶକଟାର ସଜଡ଼ୋଡ଼ା ଦେବା ଯୋଗୁଁ ତାକୁ ଶୂଳଦେବା ସକାଶେ ବଧଭୂମିକୁ ନଆଯାଉଅଛୁ ।" ଚାଣକ୍ୟ ମୌର୍ଯ୍ୟ ଶାସନ-ମାତ୍ରର ପ୍ରଶଂସା କରି କହିବାକୁ ଲଗିଲେ ଯେ, ଦଣ୍ଡ ଠିକ୍ ଅନୁରୂପ ହେଇଅଛୁ । ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କୁ ଏପରି କଠୋର ଦଣ୍ଡ ବିଧାନରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେ ଇଚ୍ଛୁକ ସୁତରାଂ ଚନ୍ଦନ ଦାସ ପ୍ରଭୃତି ସମାଦ ଗୋପନ ରଖି ମହାତ୍ମାଙ୍କର ନିତ୍ରହ ଭାଜନ ହେବା କୌଣସି ମତେ ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।

ଚନ୍ଦନ ଦାସ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତରଳ ଚିତ୍ତାରେ ଅଭିଭୂତ ହୋଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ଉତ୍ତରେ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତିଜ୍ଜିତ ହେବାରୁ ତାଙ୍କ ଶିରସ୍ତ ରକ୍ତ ଧମନୀରେ ପ୍ରଖର ପ୍ରବାହିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା, ତାଙ୍କ ଶିଙ୍କର କୋଧତର କମ୍ପିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ଦୃଢ଼ତା ଓ ନିର୍ଭୀକତା ବ୍ୟଞ୍ଜକ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, "ବୃଥା ଏ ଭୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ! ଚନ୍ଦନ ଦାସ କଣ ଜୀବନ ଯେ ସଙ୍କଳରେ ବନ୍ଧୁର ପରିବାରକୁ ବିପଦ୍-ଗ୍ରସ୍ତ କରିବ ? ମୋ ଗୃହଠାରେ ଗୃହସ୍ଥଙ୍କର କେହି ନାହାନ୍ତି - କେଉଁଠାକୁ ଯାଇ ଆପଣଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କରିବାକୁ ହେବ ! ଶୂଳରେ ମଧ୍ୟ ମୋ ଏକଥା ସ୍ୱୀକାର କରିବ ନାହିଁ ।"

pustak pdf raganga ghara group,creator:kiran.Rakesh,wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗୃଣକ୍ୟ —ଏହାକ ଉତ୍ତର ଶେଷ କଥା ?

ଚନ୍ଦନ ଦାସ —ଏହାହିଁ ମୋର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ।

ଗୃଣକ୍ୟ ବାହାରେ ଯେତିବେ କୋଧ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ପଛେ, ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ପ୍ରୀତି, ସ୍ୱାଧୀନ ଭକ୍ତି ଓ ଅନ୍ତରୀକତାରେ ପ୍ରୀତ ହେଉଛି ! ସେ ଜାଣିଛନ୍ତି, ଏହାପରି ସ୍ୱାଧୀନଚେତା, ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ବନ୍ଧୁ ଅନୁରକ୍ତ ନାଗରିକଙ୍କ ମଝିରୁ ରଙ୍କର କାରଣ । ଏହାପରି ରଙ୍କରୁ ସମ୍ପଦ ନଥିଲେ ସଜ୍ୟ ଲୋକାଳୟ ନାମରେ ଅଭିହିତ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ—ଟ୍ରେବଲ ହଂସ୍ର କର୍ମା ମୂଚ ପଶୁମାନଙ୍କ ଆବାସ ବୋଲି ଧରି ଯିବା କଥା । ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କ ପରି ନାଗରିକଗଣ ନଥିଲେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର କୌଶଳ ସୃଷ୍ଟି, ନୂତନ ଉଦ୍ଭାବନ, ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିବ ନାହିଁ —ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଅତିଶୟ ଦୁଃସାଧ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଚୌତ୍ତିବଚୋଧ ସଧ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଗୃଣକ୍ୟ ପୁଣି ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ, "ଏହାକ ଉତ୍ତର ସ୍ଥିର ସଙ୍କଳ୍ପ ?"

ଚନ୍ଦନ ଦାସ କହିଲେ, "ହଁ, ଏହାହିଁ ମୋର ଅଟଳ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ।" ଗୃଣକ୍ୟ କୃତିମ କୋଧ ପ୍ରକାଶ କରି ଶିଷ୍ୟକୁ ଡାକି ଆଦେଶ ଦେଇଲେ ଯେ, ସେ ଫିଦ୍ବଲକୁ ଯାଇ ଜଣାଇ ଦେବ, ଦୁଷ୍ଟ ଚନ୍ଦନ ଦାସର ସଂପତ୍ତି ଲୁଣ୍ଠନ କରି ସ୍ତ୍ରୀ ପୁତ୍ର ସହ ତାକୁ ବନ୍ଦୀ କରି ରଖାଯିବ । ତାହାର ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡର ଆଦେଶ ପାଇଁ ସେ ମହାରାଜାଙ୍କୁ ପରେ ଅନୁରୋଧ କରିବେ । ଦେଖାଯିବ, ବନ୍ଧୁ ପ୍ରୀତି କେତେକାଳ ସ୍ଥାୟୀ ହୋଇପାରେ ।

ଚନ୍ଦନ ଦାସ ଅଟଳ, ଗମ୍ଭୀର ! ଅଶ୍ରିତକୁ ଆଶ୍ରୟ ପ୍ରଦାନ ମାନବର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ସ୍ୱଧର୍ମ । ସେହି ଅଶ୍ରିତ ଯଦି ପ୍ରାଣର ବନ୍ଧୁ,

pustak pdf by ganta ghara group, creator: kumar Rakesh, MH-1725347016

Digitized by srujanika@gmail.com

କମ୍ବା ତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କୀୟ କେହ ହୋଇଥାନ୍ତୁ, ତାହାଦେଇଁ ଅଉ ଦ୍ୱିତୀୟ କଥା ଭାବିବା ପାଇଁ ଅବକାଶ ରହେ ନାହିଁ,—ସବସ୍ୱ ତ୍ୟାଗ କରି, ପ୍ରାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଣକରି ତାଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଦୃଢ଼। ସେଥି-ପାଇଁ ମୃତ୍ୟୁ ଭେଟିହେଲେ, ସେହି ମୃତ୍ୟୁ ଅନନ୍ତ ଗୌରବମୟ, ଅମୃତମୟ । ତେବେ ତୁଚ୍ଛ ପ୍ରାଣ ଲିପ୍ସାରେ ଯେ ସ୍ୱଧର୍ମ ଭ୍ରଷ୍ଟ ହେବେ କାହିଁକି ? ଏହି ଦଣ୍ଡାଜ୍ଞା ଶ୍ରବଣ ମାତ୍ରେ ବୋଲି ଚିରୁକର ଚିନ୍ତନ ଦାସ ଅଶ୍ରୁପ୍ଲୁତ ହେଲେ । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଆଦେଶାନୁସାରେ ଶାରଙ୍ଗରବ ଚନ୍ଦନ-ଦାସଙ୍କୁ ଧରି ବାହାରକୁ ଗଲା ।

ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ କପାଳରୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତିକ ପାଇଁ ଚିନ୍ତାରେଖା ଅପସାରିତ ହେଲା । ସେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲମନରେ ଭାବିଲେ—ରକ୍ଷୀର ପରିବାର ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଚନ୍ଦନ ଦାସ-ଯେଉଁ ପ୍ରାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ, ସେପରି ରକ୍ଷୀସ୍ୱ ଜଣେ ବନ୍ଧୁର ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ପାଇଁ ପଶ୍ଚାତ୍‌ପଦ ହେବ ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ରକ୍ଷସ ଧରା ପଡ଼ିବ, ଗୃଣକ୍ୟର ଅଭିଳାଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ।

ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଚାଣକ୍ୟ-ବୁଦ୍ଧିବାପାଇଁ କାହାର ସାଧ୍ୟ ନଥିଲା । ତାଙ୍କର ପ୍ରତିକାର୍ଯ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ରହସ୍ୟ—ତାଙ୍କ ବାକ୍ୟ ପ୍ରହେଳିକା । ସେ ଚନ୍ଦନ ଦାସକୁ ଯେଉଁ ଭସ୍ମ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ ତାହା କୁଟିଳତା ବର୍ଜିତ, କୃତ୍ରିମ ଓ ମୌଳିକ ମାତ୍ର । ରାଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି କୃତ୍ରିମତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ସକାଶେ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଥାନ୍ତି ।

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା କୋଳାହଳ ଶୁଭିଲା । ଗୃଣକ୍ୟ ଜାଙ୍ଗୁଳା କରି ଜଣାଇଲେ, ବଧ୍ୟଭୂମିରୁ ଶକଟାରଙ୍କୁ ଘାତକଗଣଙ୍କ ହସ୍ତରୁ ମୁକ୍ତ କରି ସେବାର୍ଥକ

pustakalaya.org/ganta gopala krishna/ creator kumar Rakesh/ 9437047016

Digitized by srujanika@gmail.com

ତାଙ୍କ ସହିତ ପଳାୟନ କରିଅଛ । ଚାଣକ୍ୟ ପୁଣି ମନେମନେ ହସିଲେ, କାରଣ ତାଙ୍କ ନର୍ଦ୍ଦେଶମତେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିଥିଲା, କୌଶଳିଠାରେ ଟିକେ ମାତ୍ର ବଶୃଙ୍ଖଳା ନଥିଲା । ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ଶିଷ୍ୟକୁ କହିଲେ "କ ଦତ୍ତ-ନାଗ ! ଭାଗୁରାୟଣକୁ ସମ୍ବାଦ ଦିଅ, ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଧରି ଫେରି ଆସିବ ।" ଶିଷ୍ୟ କହିଲା, "ଭାଗୁରାୟଣ ମଧ୍ୟ ସୈନ୍ୟଙ୍କରେ ପଳାୟନ କରି ଅଛି ।" ଚାଣକ୍ୟ କ୍ରୋଧ ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲେ, "ଯେତେବେଳେ ସେ ମଧ୍ୟ ବଦ୍ରୋଗ୍ରା ହୈଲିଗି ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦିଅଯାଇଛି, ସେମାନେ ପଳାତକଗଣଙ୍କୁ ଧରି ଆଣନ୍ତୁ ।" ଶିଷ୍ୟ ଚାଲି ଯାଇ କହିଲା, "ସୈନ୍ୟ-ମାନେ କୌଣ୍ଡିଠାରେ ନାହାନ୍ତି, ସମସ୍ତ ରାଜଧାନୀରେ କୋଳାହଳ, ସବଳ ବଶୃଙ୍ଖଳା । ଯେଉଁଠାରେ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଦଳେ ଦଳେ ଲୋକ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଉତ୍ତପ୍ତତଃ ଶବ୍ଦୋଚ୍ଚାରରେ ଗୃହୁଁ ଅଛନ୍ତି । କେହ କାହାରକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି କଥା କହୁ ନାହାନ୍ତି । ସମସ୍ତ ନଗର ଅସ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ ।" ଚାଣକ୍ୟ କ୍ରୋଧରେ ଆଦେଶ କଲେ, "ତେବେ ବ୍ୟୁହମାନେ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ କହ, ପଳାତକଗଣଙ୍କୁ ସେମାନେ ଧରିନେଇ ଆସନ୍ତୁ ।" ଶିଷ୍ୟ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲା ।

ଚାଣକ୍ୟ ମନେ ମନେ ଅପାର ଆନନ୍ଦ ଲାଭକଲେ । କଛଣ୍ଡଣ ସନ୍ତୋଷ-ହସ ପ୍ରକାଶ କରି ଅନୁଚ୍ଚସ୍ୱରରେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ — "ଶାଖ କ ବୃକ୍ଷର ଚାଣକ୍ୟର ଏ ଜାଲ୍ ଭେଦ କରିବ ! ତାହାର ଗୁପ୍ତ-ଚରଗଣ ଦେଶିଯିବେ — ମଗଧରେ ଅଶାନ୍ତି, ଅବ୍ୟବସ୍ଥା ବଦ୍ୟମାନ । କିନ୍ତୁ ବୃକ୍ଷର ଜାଣିବାକୁ, ଏହା ଛଳନା ମାତ୍ର ଚାଣକ୍ୟର ସୃଷ୍ଟି । ଆଜି ଚାଣକ୍ୟ ଯେଉଁ କୌଶଳ-ମାୟା-ଜାଲ ବିସ୍ତାର କରିଅଛି, ସମସ୍ତେ ସେଥିରେ ପଡ଼ିବେ, କିନ୍ତୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ କରିବେ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟର ପୁରୁଷ ସାକ୍ଷୀ ମାତ୍ର । କିନ୍ତୁ ଚାଣକ୍ୟ ଜଳ ସୃଷ୍ଟିର ସାକ୍ଷୀ ଓ

pustak.org Proof raganta gupta aroon.creator.kumar Rakesh. Ph. 9040347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯୋଜନା । ସ୍ୱଗତୋକ୍ତି କେବଳ କୌଶଳ-ସୃଷ୍ଟି ଅବସ୍ଥଳନ କରିବ ନାହିଁ, ଯାହାକୁ କିଛି ସମସ୍ୟା ସେଥିରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ହୋଇ, ଅଥଚ ମୂଳସୂତ୍ର ଦୃଢ଼ଭାବରେ ଧାରଣ କରିଥିବ । ସ୍ୱଗତୋକ୍ତି ଦ୍ୱାରରୁ ସେ ସୂତ୍ର କେହି ଛିନ୍ନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହା କଳ୍ପନାର ବିଶ୍ୱାସିତା ନୁହେ, ସାର୍ଥ ସୁନ୍ଦର ସ୍ୱପ୍ନ ନୁହେ, ଜଳନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷୀଭୂତ ବାସ୍ତବ ସୃଷ୍ଟି । ଭବ୍ୟ-ଧୃତ୍ୟଧର ମାନବ ଆତ୍ମଶକ୍ତି ପ୍ରତି ଅଳ ଦେଇ ଛଳିଲା ଅକ୍ଷମ ମନେକରେ । ଅକ୍ଷମତା ଅଜ୍ଞତା ମାନ, ମୂଢ଼ତାରି କୁକ୍ଷୀର ମାନ । ମାନବ ସମସ୍ତ କରିପାରେ । ଅସମ୍ଭବ ଦୋଇ ସୃଷ୍ଟିରେ କିଛି ନାହିଁ । ମାନବ ଇଚ୍ଛା କଲେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ବଶିଭୂତ କରିପାରେ, ଧୌର-ମଣ୍ଡଳକୁ ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ କରିପାରେ, ଈପ୍ସିତ ବସ୍ତୁର ସୃଷ୍ଟି କରି-ପାରେ, ସାଗର ଲଙ୍ଘନ କରିପାରେ, ଆକାଶ ଭ୍ରମଣ କରିପାରେ, ଅସମ୍ଭବ କିଛି ନାହିଁ, କିଛି ନାହିଁ !"

ପ୍ରତିକ୍ରିୟା

"It makes no difference how many tons' weight of atmosphere presses on our heads, so long as the same pressure resists it within the lungs."

— Emerson

ଫଗାରରେ ସମସ୍ତ କ୍ରିୟାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଅଛି, ଧ୍ୱଂସର ସୃଷ୍ଟି ଅଛି, ସ୍ୱେଗର ପ୍ରତ୍ୟାକର୍ଷ ଅଛି—ଯେ କୌଣସି ଷତର ପୂରଣ ଅଛି । ତାଁ' ନହେଲେ ସଂସାର ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ତିଷ୍ଠି ପାରନ୍ତା ନାହିଁ । ପ୍ରକାସ୍ତରରେ

pustak pdf ra ganta ghara group,creato: kumar Rakesh, ph: 9437647016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏହି ସବୁ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ଯୋଗୁଁ ସୃଷ୍ଟି ମନୋହର, ମଧୁର, ରମଣୀୟ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରକୃତିର କାର୍ଯ୍ୟ ମଧୁମୟ —ସେଥିରେ କାହାରି କେବେ କ୍ଷତ ହୋଇ ନାହିଁ, ପୁଣି ଯାହା କ୍ଷତ ରୂପେ ଦୃଷ୍ଟ ହୁଏ, ତାହା ମାନବର କୌଣସି ପ୍ରକାର ବ୍ୟଭିଚାରର ମଙ୍ଗଳକର ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ମାତ୍ର । ସୃଷ୍ଟି-ଦର୍ଶୀ ମାନବ ଏକଥା ବୁଝି ସୃଷ୍ଟି ରହସ୍ୟରେ ମୁଗ୍ଧ ଓ ବିସ୍ମିତ ହୁଏ ।

ନନ୍ଦଗଣ ଭୌତିକ ଶକ୍ତିର ଅବତାର —ରାକ୍ଷସ ଭୌତିକତାର ସମର୍ଥକ । ସୁତରାଂ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ଚଳାନ୍ତ ପ୍ରକୃତିର ଇଙ୍ଗିତ ବୁଝିବାରେ । ତାହା କୌଣସିମତେ ଫଳବତ୍ତା ହେଲେ ଭୌତିକତାର ବଳବତ୍ତା ଦୃଢ଼ୀକରଣ ଘଟିଲା । ସେଥିପାଇଁ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତାର ଅବତାର ରୂପେ ଚାଣକ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଭୌତିକତା-ସମର୍ଥକ ସମସ୍ତ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟର୍ଥ କରନ୍ତି । ଏକଥା ରାକ୍ଷସ ବୁଝି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ରାକ୍ଷସ କୁସଂସ୍କାର, ଅନ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସର ଦାସ ନ ଥିଲେ । ସେ ଅସ୍ତ୍ର-ଶସ୍ତ୍ରରେ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଏତଦ୍ଦୂର ବୁଝି ନଥିଲେ, ନନ୍ଦବଂଶର ଲୋପ ସାଧନ ଅର୍ଥାତ୍ ଭୌତିକ ଶକ୍ତିର ଏକଚ୍ଛତ୍ର ଆଧିପତ୍ୟର ଧ୍ୱଂସ ସାଧନ ନିତାନ୍ତରେ ଅନୁମୋଦିତ, ଦ୍ରୁତ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ । ସେ କେବଳ ନନ୍ଦାନୁରକ୍ତ, ପ୍ରଭୁଭକ୍ତ, ଅନ୍ଧ । ସେ ନନ୍ଦଗଣଙ୍କ ପ୍ରତିଶୋଧ ଗ୍ରହଣ ପକ୍ଷାରେ ଜୀବନ ପଣ କରିଥିଲେ ।

ଚାଣକ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି, ରାକ୍ଷସ କେବଳ ଅନ୍ଧ ପ୍ରଭୁଭକ୍ତିର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ନନ୍ଦାନୁରକ୍ତ । ତାଙ୍କର ସେ ଅନ୍ଧତା ପ୍ରତିପନ୍ନ କରାଇବାକୁ ଯିବା ମୂର୍ଖତା ହେବ, କାରଣ ରାକ୍ଷସ ଜାଣନ୍ତି, ଚାଣକ୍ୟ ନନ୍ଦ ବିରୋଧୀ । ସୁତରାଂ ସେ ପ୍ରକୃତିର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହାୟ ହୋଇ ରାକ୍ଷସଙ୍କର ସମସ୍ତ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ବିଫଳ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏତେ

pustak pdf,gurudatta sahara group,creator:kumar Rajesh,ph:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପରଶ୍ରମ ସ୍ପଷ୍ଟେ ସ୍ୱଷସଙ୍କ ଦିସ୍ତତ କରିବା ଶ୍ରୁତଣୀସ୍ଥ, କାରଣ ସ୍ୱଷସ ଉପଯୁକ୍ତ ମନ୍ତ୍ରୀ ।

ମଲସ୍ୟକେତୁଙ୍କ ଶିବର କୋଲାହଳମସ୍ଥ, କର୍ମମସ୍ଥ—ସଙ୍ଗଳ ଯୁଦ୍ଧର ସମ୍ଭାର ରୁମୁଳ ଆସ୍ପୋଜନ ଲ୍ଲଗିଅଛୁ । ବ୍ୟବସାସ୍ଥିଗଣ ସ୍ୱେ ସ୍ୱ ସ୍ୱା କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ—ନାନା ପ୍ରକାର ଗୀତ ନାଚ କର୍ଁ ଲୋକଙ୍କ ଚିତ୍ତ ଦେଖାଇ ନାଚବାଲ୍ଲି ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ପଇସା ଆଦାସ୍ଥରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଏନ୍ତ ନାଚବାଲ୍ଲିଙ୍କ ମଧରୁ ଅଧିକାଂଶ ଗୁଣକ୍ୟଙ୍କ ଚର, କେଥା ପାଠକଗଣ ସ୍ମରଣ ରଖିବେ । ନାଚବାଲ୍ଲିଗଣ ଅତ ଦକ୍ଷତା ସହକ୍ତ ଅଭଶସ୍ୱ ପରପାଶ୍ୱୀ ସହକାରେ ଲୋକଙ୍କୁ ନଜ ନଜ ବ୍ୟବସାସ୍ଥରୁ ଅକର୍ଷଣ କର୍ ମଜାଇ ରଖିଛନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ପ୍ରାସ୍ଥ ଅନ୍ୟ ମନସ୍କ । ସ୍ୱଷସଙ୍କ ଅଭାସ ସ୍ପଷ୍ଟ ଖରେ ଗୋଟିଏ ସାପୁଆ ସାପ ଗୀତ ଗାଇ ଦଣ୍ଡାସ୍ଥମାନ ।

ସାପୁଆର ନାମ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା । ସେ ସାପ ଖେଳାଇ ଅର୍ଥୋପାର୍ଜ୍ଜନ କରେ । ସ୍ୱଷସଙ୍କ ଦ୍ୱାରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା କ୍ଷଣି ସାପଖେଳ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ସେ ଦ୍ୱାରରକ୍ଷକକୁ ଜଣାଇଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କୁମାର ମଲସ୍ୟକେତୁଙ୍କ ଭୃତ୍ୟ କେତେକ ଅଳଙ୍କାର ଧର ରକ୍ଷସଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭିତରକୁ ଗଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ କପଟ ପଦ୍ମଜତ କରିବେ, ଏକ ଚନ୍ତାରେ ସ୍ୱଷସ ନମଗ୍ନ ଥିଲାବେଳେ ମଲସ୍ୟକେତୁଙ୍କ ପ୍ରେରତ ଅଳଙ୍କାର ଦେଖି କହିଲେ ଯେ କୁମାରଙ୍କ ଉପହାରରେ ସେ ବାଧ୍ୟ । କନ୍ତୁ ଯେତେବେଳ ଯାଏଁ ସେ ଶତ୍ରୁବର୍ଗ ନର୍ମୂଳ ନ କରନ୍ତି, ତେତେ ଯାଏଁ କୌଣସି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଳଙ୍କାର ଧାରଣ କରିବେ ନାହିଁ । ଭୃତ୍ୟ ଜନ୍ତୁ ଛାଡ଼ି ନଦେବାର ଜଣାଇଲା, କୁମାରଙ୍କ ବଶେଷ ଅନୁରୋଧ, ସେ ଯେପ କୌଣସି ଆଭରଣ, ସବେ ତାହା ଧାରଣ କରିବେ । ଅଗତ୍ୟା ସ୍ୱୀସ୍ୱ ଇଚ୍ଛା ବରୁଦ୍ଧରେ ସେ ଅଳଙ୍କାର ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

pustak Pratiyogita Sahayak group,creator:Kumar Rakesh Ph:7205147016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭୃତ୍ୟଠାରୁ ସାପୁଅ ବଷସ୍ଟ ଶୁଣି ବହୁ ଅର୍ଥ ଦେଇ ତାକୁ ବଦାସ୍ଟ କରିବା ନମନ୍ତେ ଗ୍ଷସ୍ଟ ଅଦେଶ କଲେ । ସାପୁଅ କହିଲା, ସେ କେବଳ ଅର୍ଥ ନମନ୍ତେ ଅସି ନାହିଁ, ସେ ଜଣେ କବ । ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଠ ସକାଶେ ଖଣ୍ଡେ କବତା ଲେଖିଥିବା କାଗଜ ଭୃତ୍ୟ ହାତରେ ଦେଲା । ମନ୍ତ୍ରୀ ତାହା ପାଠକଲେ —ତାର ସାର ମର୍ମ "କୁସୁମ-ନକରନ୍ଦ ପାନକର ମଧୁମକ୍ଷୀ ଘାଡ଼ା ଉଦ୍ଗାରଣ କରେ, ମାନବକୁଳ ସେଥିରେ ଉପକୃତ ହୁଅନ୍ତି ।" ଗ୍ଷସ୍ଟ ବୁଝିଲେ, ସେ ଜଣେ ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଚାହେଁ, କୁସୁମପୁରଠାରୁ ବଶେଷ ସମ୍ବାଦ ନେଇ ଅସିଅଛି । ଚରମ୍ଷଣାକୁ ତାକୁ ଭତରକୁ ଅଣିବା ପାଇଁ ଭୃତ୍ୟକୁ କହିଲେ । ସେ ପ୍ରବେଶ ହେବା ମାତ୍ରେ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବଦାସ୍ଟ କର ଜଜ୍ଞାସା କଲେ, "ବଘ୍ରଧ ଗୁପ୍ତ, ପାଟଳୀପୁତ୍ରର କ ସମ୍ବାଦ ?" ବଷ୍ଟଧଗୁପ୍ତ କହିଲା—"ଘନଧାମାର, ସଂଜ୍ଞ ବଦ୍ରୋହ, ସଂଜ ବଶଙ୍କଳା, ସମ୍ବାଦ କୌଣସି ମତେ ଶୁଭକର ନୁହେଁ ।" ଗ୍ଷସ୍ଟ ସବୁ ବଶଦ ଭାବରେ କହିବା ସକାଶେ ଅଦେଶ କଲେ ।

ତହିଁ ବଘ୍ରଧଗୁପ୍ତ କହିଲା—ମନ୍ତ୍ରି ମହାଶୟ, ଅପଣ ଯେଉଁ ବଷକନ୍ୟା ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ, ତଦ୍ଦାସ୍ଟ କଣ୍ଟକଙ୍କ ଅମୋଘ ଶକ୍ତିରେ ନନ୍ଦଙ୍କ ଦୁତମାସୁତ ପ୍ରାଣ ହରାଇଲା ପର ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପରକଣ୍ଠେ ପର୍ବତକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଲା । ସେଥିରେ ବଚଳତ ହୋଇ ମଳୟକେତୁ ସୈନ୍ୟ ସାମନ୍ତ ସହ ମଗଧରୁ ପଳାୟନ କଲେ । ଗ୍ଷଣକ୍ୟ ସେ ଦନ ଘୋଷଣା କଗଇଲେ ଯେ ମହାସ୍ଥାନ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ବଶୀଥ ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରାସାଦରେ ପ୍ରବେଶ କରିବେ । ସେଥିପାଇଁ ନଗରର ସାଜସଜ୍ଜା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସ୍ୱଜଭବନ ସୁସଜ୍ଜିତ କରିବା ପାଇଁ ଦାରୁବର୍ମାଙ୍କୁ ସେ ଆଦେଶ କଲେ । ଦାରୁବର୍ମା ଅଗପଛ ନବରୁ ହଠାତ୍ କହିପକାଇଲା, ସେ

pustak pdf mugatta ghara group,creator:Kumar Rakesh Whs7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ମହାରାଜାଙ୍କ ପ୍ରାସାଦକୁ ଅଗମନ ସମ୍ବାଦ ଚତୁଷ୍ପାର୍ଶ୍ୱରୁ ଜ୍ଞାତ ହୋଇ ଫିନଦ୍ୱାର ତୋରଣ ପୁଷ୍ପଜ୍ଜିତ କରି ରଖିଅଛୁ । ଚାଣକ୍ୟ ଅତନାଦାରେ ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରି ତାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପୁରସ୍କାର ଯଥା ସମୟରେ ଦେବେ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କଲେ ।

ବ୍ରଷପ ଚନ୍ଦ୍ରନ ହୋଇ କହିଲେ, "ହାସ୍ପ; ମଡ଼ ଦାରୁବର୍ମା ! ସମସ୍ତ ପଣ୍ଡ କରିଦେଲ୍ଲ, ଅତ ସାଙ୍କ ହୋଇ ବଷ୍ଣୁଗୁପ୍ତର ସନ୍ଦେହ ମାତ୍ର ବୃଦ୍ଧି କଲ୍ଲ । ମୁଚ କ'ଣ ସ୍ୱତଃ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ ସଙ୍କେତ କରିଥିବା କଥା ଗୋପନ ରଖି ପାରୁଲ ଲାହ୍ଵଁ ? ସେ ଯାଡ଼ାଡ଼େଉ ଚନ୍ଦ୍ରାକଲେ ଆଜ୍ଞ କଅଣ୍ଟ ଡେଉ ? ସେଠାରୁ କଅଣ ହେଲ୍ଲ ! " ବ୍ରଧ ଗୁପ୍ତ କହିଲ୍ଲ ଯେ, ବଷ୍ଣୁଗୁପ୍ତ ଜଣ୍ଟଁ ପଙ୍ଗଡକଙ୍କ ଭ୍ରାତା ବୈତ୍ରେଧକକୁ କୌଶଳ ମନ୍ତ୍ରରେ ବଶୀଭୁତ କରି ସ୍ୱଜଳଦ୍ଦ ସମ୍ମାନ ସଦ୍ଦକାରେ ମଗଧରେ ବସିଲେ । ପୁଣି ସେହ୍ନ ଉତ୍ସବ ସମାପ୍ତ ହେବାବେଳେ ବୈତ୍ରାଧକଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସଦ୍ଦ ସିଂହାସନରେ ବସାଇ ସମସ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ରାଜଉକଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ଚାଣକ୍ୟ ଘୋଷଣା କଲେ ଯେ--ଯେହେତୁ ରାଜା ପଙ୍ଗଡକଙ୍କ ସହ ମହାରାଜ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସନ୍ଧି ସୂତ୍ରରେ ଅବଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲେ, ମଗଧର ଅର୍ଦ୍ଧ ରାଜ୍ୟ ସେ ପାଇବେ ବୋଲି ଏବଂ ଯେହେତୁ ମହାରାଜଙ୍କର ସେ ପ୍ରତଜ୍ଞା ପାଳନ ପୂର୍ବେ ମଳୟରାଜ ଦୈବ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ କୂଟ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ଚକ୍ରାନ୍ତରେ ବଷକନ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କଲେ ଏବଂ ଯେହେତୁ କୁମାର ମଳୟକେତୁ ଅଦ୍ଧ ରାଜ୍ୟର ଅଧିକାରୀ ଥିବା ସ୍ଥଳେ ରାକ୍ଷସଙ୍କ କୂଟମନ୍ତ୍ରଣାଡରେ ପଡ଼ି ଗୋପନରେ ମଗଧ ତ୍ୟାଗ କରି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ଶତ୍ରୁତା ଆଚରଣ କରୁଅଛନ୍ତି, ସେହ୍ନ ହେତୁ ମୌର୍ଯ୍ୟ ମହାରାଜ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଦେଶ ଏହି ଯେ, ପଙ୍ଗଡକଙ୍କ ନ୍ୟାଯ୍ୟ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ତାଙ୍କ ଭ୍ରାତା ବୈତ୍ରାଧକ ଆଜ ଅର୍ଦ୍ଧ ମଗଧ ଅଧିକାରୀ

pustak Pdf Nagarta ghar.org/p.creator:Kumar Rajesh Vish7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସଦୃ ସମାନ ଆସନରେ ଅଭିଷିକ୍ତ ହେଲେ । ମଧ୍ୟ-ବାସିଙ୍କଠାରେ ସେ ଏଣିକ ମହାରାଜ ବୈରୋଧକ ବୋଲି ପରିଚିତ ହେବେ । ଏହା କହିବା ପରେ ନାନା ମଣିମୁକ୍ତା ଦାନ କରିତ, ମନୋହର ମଣିମୟ ମୁକୁଟ ଶୋଭିତ ବୈରୋଧକଙ୍କୁ ମହାରାଜଙ୍କ ପ୍ରିୟ ବୃଦ୍ଧି ଚନ୍ଦ୍ରଲେଖା ପୃଷ୍ଠରେ ଉପବେଶନ କରାଇ ବହୁ ଥଡ଼-ମ୍ବରରେ ନଗର ପରିଭ୍ରମଣ କରାଇଲେ । ପ୍ରାସାଦର ଫିଟ୍‌ଦ୍ୱାରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ମାତ୍ରେ ତାଙ୍କୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଭିନ୍ନ ଦାରୁବର୍ମ୍ମା ତୋରଣ ଯନ୍ତ୍ର ସଜ୍ଜିତ କଲ୍ପ । ସେତେବେଳେ ବହୁ ଜନସମାଗମ ହେତୁ କୋଳାହଳ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା । ଏହାର ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଭ୍ରମ କରି ଉପଦେଶ ମତେ ସ୍ପର୍ଶ ଗୁପ୍ତି ବାହାର କଲ୍ପ !

ରାକ୍ଷସ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲେ—"ତାହାହେଲେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କର ଚେଷ୍ଟା ଅସ୍ଥାନରେ ଜାତ ହେଲା ! ହେଉ, ସେଥୀରୁ କଅଣ ଘଟିଲା ?" ବରାଧଗୁପ୍ତ କହିଲା ଯେ, ବସ୍ତ୍ରିମା ଚଞ୍ଚଳ ଧାଇଁ ତାରୁ ବଙ୍କର କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭ୍ରଷ୍ଟ ହେଲା, ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମୌର୍ଯ୍ୟ ରୁଥୀ ବୈରୋଧକଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରି ନଥାର ଦାରୁବର୍ମ୍ମା ଯନ୍ତ୍ରମୁଖ ଛିଡ଼ିଯାରୁ ବଙ୍କର ପୃଷ୍ଠରେ ନିହତ ହେଲା । ତାହାଦେଖି ଦାରୁବର୍ମ୍ମା ଜନବୁଦ୍ଧି ହେଲା । ନିଜେ ଧରା ପଡ଼ିବ, ସୁତରାଂ ଅତି ଅଗ୍ର ପଶ୍ଚାତ୍ ନ ଭାବି ସେ ତୋରଣାସ୍ତ୍ରକୁ ଛାଡ଼ି ବସ୍ତ୍ରିମାକ ଲକ୍ଷ୍ୟକର ଲୌହକୀଳକ ପେଷଣ କଲା । ସ୍ପନ୍ଦରେ ନିଶ୍ଚଳ ବୈରୋଧକ ଜୀବନ ହରାଇଲେ । ଏହ ବ୍ୟାପାର ଦେଖି ଯବାଳକଗଣ କ୍ରୋଧରେ ଦାରୁବର୍ମ୍ମାକୁ ଖଣ୍ଡଶ ପ୍ରହାର କର ନିହତ କଲେ ।

ରାକ୍ଷସ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିଲେ—"ତାହା ହେଲେ ବୈଦ୍ୟ ଅଭୟଦତ୍ତ କଅଣ କଲେ ?" ବରାଧଗୁପ୍ତ ଉତ୍ତର କଲେ ଯେ,

pustakdiffa.gauta.bharat.group,creator:Kumar Rajeswar,Mob:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସେ ଉପଦେଶ ମତେ ଠିକ୍ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଲ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପ୍ରବେଶ ମାତ୍ରେ ସେବନାର୍ଥେ ତାଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପାତ୍ରରେ ସେ ଔଷଧ ଧାରଣ କଲେ । କନ୍ୟା ଚତୁର ଚାଣକ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପାତ୍ରରେ ଔଷଧ ଜବର୍ଣ୍ଣ ଦେଖି-ଯିବାରୁ ତାହା ଜଣପ୍ତ ଉଷମିଶ୍ରିତ ଜଳ ପରୀକ୍ଷା ସ୍ୱରୂପ ଅବନ୍ତୀଦତ୍ତଙ୍କୁ ସେବନ କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ଅଗତ୍ୟା ସେ ଔଷଧ ଭକ୍ଷଣ କରି ସମସ୍ତଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ଧରାଶାୟୀ ହେଲେ ।

ରାକ୍ଷସ ଦନ୍ତାଶ ଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲେ—"ଚାଲ୍ଲିଦେଲେ ଶଯ୍ୟାପାଳ ପ୍ରମାଦକ ଜଣ କଲା ? ଯେ କ ଉପାୟରେ ହେଉ ଦ୍ୱାର ଶଯ୍ୟା ଆଚ୍ଛାଦନ କଲା ନାହିଁ ?" ବରଧଗୁପ୍ତ କହିଲେ, "ସେ ଅଯଣଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରଚୁର ଧନ ବସ୍ତ୍ର ଅଳଙ୍କାରରେ ବ୍ୟସ୍ତ କରିବାରୁ ଚାଣକ୍ୟ ତାକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଲେ ସେ କପଟ ଏବେ ଧନ ପ୍ରାପ୍ତି ଚିନ୍ତାରେ । ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ କୌଶଳ ପ୍ରଶ୍ନରେ ସେ ପଦେ ପଦେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିଲ । ସେ ଚାଁଠାରେ ସନ୍ଦେହ କରି ଶୀଘ୍ର ବନାଶ କରିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

ରାକ୍ଷସ ପୁଣି ଜଜ୍ଞାସା କଲେ—"ଆଉ ଯେଉଁ ଚରମାନେ ପ୍ରାସାଦର ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଭିତରେ ଲୁଚିଥିଲେ, ସେମାନେକ କଣ୍ଠ କଲେ ନାହିଁ ? ବରାକ୍ଷସ ତ ନଷ୍ଟପ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଥିବ ।" ବରଧଗୁପ୍ତ କହିଲ ଯେ, ଚାଣକ୍ୟ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଅତି ସତର୍କ ଭାବରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲେ । ସେ ଦେଖିଲେ, ପିପୀଲିକାଗଣ ସେ ଭିତରକୁ ଚଣ୍ଡୁଳ କଣା ଧରି ଯାଇଥିବାର ଦେଖି ସେ ସ୍ଥଳରେ ଅଗ୍ନି ପ୍ରଯୋଗର ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଘାତକଗଣ ଧୂମରେ ଅନ୍ଧ ଓ ଶ୍ୱାସରୋଧ ହୋଇ ବାହାରକୁ ଆସି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ଜୀବନ୍ତ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଅଗ୍ନିରେ ଦଗ୍ଧ ହେଲେ ।

pustak pdf by gagata ghara group, creator: kiran Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସମ୍ପ୍ରତି ଗଭୀର ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ ହେଲେ । ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ବ୍ୟର୍ଥ ହେଲା । ତାଙ୍କ ସମସ୍ତ ଚକ୍ରାନ୍ତର ବିଷମସ୍ଥ ବିପତ୍ତି ଫଳ ହେଲା, ତାଙ୍କ ବିଷକନ୍ୟା, ପାଷାଣ-ଯନ୍ତ୍ର, ବିଷମିଶ୍ରିତ ଔଷଧ, ଗୁପ୍ତଘାତ୍ୟା ସମସ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ପଣ୍ଡ ହେଲା । ସେ ଯେତେ ଖର୍ଚ୍ଚ କଲେ, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ବିନାଶ କରିବା ପାଇଁ, ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ତେତେ ବଳବତ୍ତର ହେଲା, ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କୁ ଥରେ ଉଚ୍ଚତ ଶାସନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ମନ ତେତେ ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହେଲା । ସେ ଜାଣିଲେ ବୋଧହୁଏ, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଦୈବ ରକ୍ଷିତ । ପୁଣି ଭାବିଲେ ଦୈବରକ୍ଷା ଭତ୍ୟାଦି ବିଶ୍ୱାସ ଅଜ୍ଞତାରୁ ହିଁ ଯାଇ ବିଦେଶ । ଦୁବଳମନା, ସାର୍ଥ ସୂଚୀହିଁ ଦୈବ ଦୁର୍ବିପାକରେ ବିଶ୍ୱାସ କରେ । ସେ ତାହା କେବେ ସ୍ୱୀକାର କରିବେ ନାହିଁ—ନା, ଜୀବନ ବିନମସ୍ଥରେ ନୁହେଁ । ସେ ଜଗତକୁ ଦେଖାଇବେ, ଜସ୍ଥିତ ବୋଲ୍ ଜଣ୍ଡ ନାହିଁ; ଯଦି ଥାଏ, ତାହା ମାନବ ବୁଦ୍ଧିର ବହିର୍ଗତ ନୁହେଁ । ସେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସିଂହାସନଚ୍ୟୁତ ନକର ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ — ନନ୍ଦଗଣଙ୍କ ପ୍ରତିଶୋଧ ନନେଇ ଗାର୍ବ ହେବେ ନାହିଁ, ମଗଧ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଉତ୍ପାତ ନକର ନିରସ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ ।

ଲକ୍ଷ୍ୟଭ୍ରିଷ୍ଟ

"We aim above the mark, to hit the mark"
—Emerson

ଭାଗ୍ୟ ! ଭାଗ୍ୟ କଅଣ ? ଭାଗ୍ୟ ଦୋଇ କଣ୍ଡ ଅଦୃଶ୍ୟ ଶକ୍ତି ବଦ୍ୟମାନ ? ଅସମ୍ଭବ । ଭାଗ୍ୟ ନନେ ଗଢ଼ିବାକୁ ଦୈବ ଆମ୍ଭ ଶକ୍ତିରେ !

pustak pdf ra ganta gaurgroup.creator:kumar Ranjan Mob:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭ୍ରାତାର ଲକ୍ଷଣ ଆପେ ଲେଖିବାକୁ ଦେବ, ଅଦିଧରରେ । ଭବ୍ୟକୁ ଟାଣି ଆଣି ଦ୍ୱାରସ୍ଥ କରିବାକୁ ଦେବ, ବୁଦ୍ଧି-ପ୍ରଭାବରେ । ଗ୍ରହଯ ସ୍ଥିର କଲେ, ସେ ନକ୍ଷତ୍ର ସକଲ୍ପ ସାଧନ କରିବେ, ଗୃଧ୍ନକ୍ୟକୁ ଅନ୍ଧ କରିବେ, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଗୃଧ୍ନକ୍ୟ ହସ୍ତଚ୍ୟୁତ କରିବେ । ଭବ ଭବ ସେ ମୁଷ୍ଟି ଦୃଢ଼-ବଦ୍ଧ କଲେ । କଲ୍ପଷଣ ଘରେ ପ୍ରକ୍ଷିପ୍ତ ହେଲେ ।

ଗ୍ରହଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ବଗ୍ଧଗୁପ୍ତ କହିଲା, "ଅର୍ଯ୍ୟ, ଅଇ ବୃଥା ଭାବନାରେ ପ୍ରତିସ୍ପାଜନ କଅଣ ? ହେଜି କାର୍ଯ୍ୟରେ ହାତ ଦେଇଛନ୍ତି, ତାହା ଦର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ଦେବ । ଭଉମାନ ନଥ ସମସ୍ତ ଅଙ୍ଗତ ହୋଇନାହିଁ । ସ୍ଥିର ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ନକ୍ଷତ୍ର ଫଳ ଲାଭ ଦେବ ।" ଗୃଧ୍ନକ୍ୟ କଡ଼ ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରିଅଛନ୍ତି । ସୈନ୍ୟର ଯେଉଁମାନେ ନଦାମୁରକ୍ତ, ସେମାନଙ୍କୁ କଠୋର ଦଣ୍ଡ ଦଆଯାଉଅଛି । ବଷ-କନ୍ୟା ନେଇ ପର୍ବତକଙ୍କ ହତ୍ୟା କରିଥିବା ଅପରାଧରେ ଜବହିଷ୍କୃତ ଗୃଧ୍ନକ୍ୟରୁ ନିବାହିତ କରିଦିଆଯାଇଅଛି । ଦାରୁବର୍ମା ଦ୍ରୁତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ହତ୍ୟା ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରରେ ସଂଯୋଗିତା କରିଥିବା ନିଥ୍ୟା ଅଭ-ଯୋଗରେ ଶକଟାରଙ୍କୁ ଶୂଳ ଦଆଯାଇଅଛି ।

ଗ୍ରହଯ ପୁଣି ଅସ୍ଥିର ହେଲେ । ବଗ୍ଧଗୁପ୍ତ କହିବାକୁ ଲାଗିଲା "ଆପଣଙ୍କ ପରିବାର ଚନ୍ଦନଦାସଙ୍କ ଗୃହଠାରେ ଥିବା ଅବଗତ ହୋଇ ଗୃଧ୍ନକ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ନାନା ଧମକ ଦେଲେ । ସେ କୌଣସି ମତେ ଆପଣଙ୍କ ପରିବାର ତାଙ୍କ ହାତରେ ଅର୍ପଣ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱୀକୃତ ନହେବାରୁ ଗୃଧ୍ନକ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ରୁଷ୍ଟ ହୋଇ ତାଙ୍କର ସବସ୍ୱ ଲୁଣ୍ଠନ କରି ସପରିବାର ତାଙ୍କୁ କନୀ କରିଅଛନ୍ତି ।" ଗ୍ରହଯ ଅଉ ସ୍ଥିର ହୋଇ ରହି-ପାରିଲେ ନାହିଁ, ତତ୍କାଷ୍ଠା ବାହାର କରି ଦଣ୍ଡାସ୍ଫାନ ଦେଲେ ।

pustak.pdf ra ganta gpara group creator:kamadRadesi WhatsApp:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ବୃଦ୍ଧଗୁପ୍ତ ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇ ସ୍ଥିର ଭାବରେ ରହିଯିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲା । ଏତିକି ବେଳେ ପ୍ରହରୀ ଆସି ସମ୍ବାଦ ଦେଲା, ବୃଦ୍ଧ ଶକଟାର ଦ୍ୱାର ଦେଶରେ ମହୀଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡାୟମାନ । ଦୁହେଁ ବିସ୍ମିତ ହେଲେ । ଶକଟାରଙ୍କୁ ଅବଲମ୍ବନ ଅଣିବା ପାଇଁ ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରି ପ୍ରହରୀ ବାହାରକୁ ଚାଲିଲା ।

ଶକଟାର ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ ସହ କମ୍ପିତ ଶରୀର, ପ୍ରସ୍ୱେଦାପ୍ଲୁତ ଦେହରେ ରାକ୍ଷସ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ରାକ୍ଷସ ଭୂମିଷ୍ଠ ପ୍ରଣାମ କରି ଜିଜ୍ଞାସା କଲେ, "ଆପଣ ଏଠାକୁ ଆସିଲେ କିପରି ? ଏ ଯେ ଅତି ଅଦ୍ଭୁତ ।"

ସିଦ୍ଧାର୍ଥକକୁ ଦେଖାଇ ଶକଟାର କହିଲେ, "ଏହାଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ମୁଁ ମୁକ୍ତ ଲାଭ କରିଅଛି ।" ତେଣୁ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ ସକଳ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଆମୂଳଚୂଳ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ରାକ୍ଷସଙ୍କ କୌତୂହଳ ନିବାରଣ କଲେ । ତତ୍ପ ଶ୍ରବଣରେ ରାକ୍ଷସ ପରମ ପ୍ରୀତ ହୋଇ ମଳୟକେତୁଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ନଜ ଶରୀରରୁ ସମସ୍ତ ଅଳଙ୍କାର ବାହାର କରି ସିଦ୍ଧାର୍ଥକକୁ ଦେଇ କହିଲେ, "ମୋର ଭୂତଜ୍ଞତାର ନିଦର୍ଶନ ସ୍ୱରୂପ ଏହିସବୁ ଅଳଙ୍କାର ଗ୍ରହଣ କରେ ।' ବନ୍ଧୁ ସତ୍ତ୍ୱକାରେ ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ କହିଲେ— "କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ, ମୁଁ ଏହିସବୁ ବହୁମୂଲ୍ୟ ଅଳଙ୍କାର କେଉଁଠାରେ ରଖିବି ? ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଥାଉ, ପରେ ସୁବିଧା ଦେଖି ମାଗି ନେବି ।" ଏହା ସମସ୍ତରେ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ସିଦ୍ଧାର୍ଥକଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁଳିସ୍ଥ ଉପରେ ପଡିତ ହେଲା । ଚତୁର ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ ଅଙ୍ଗୁଳିଟି ବାହାର କରି ରାକ୍ଷସଙ୍କୁ ଦେଲେ । ସେତେବେଳେ ଶକଟାର କହିଲେ ଯେ, ମହୀଙ୍କ ନାମ ସେଥିରେ ଅଙ୍କିତ ଥିବାରୁ ତାହା ତାଙ୍କୁହିଁ ଦେବା ଉଚିତ । ଅଙ୍ଗୁ-

pustak.pdf ra ganit group. creator:kumar Rakshit,Vh:720534/016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସ୍ୱପ୍ନରେ ନିଜ ନାମ ଅଙ୍କିତ ଦେଖି ସେ ତାହା କେଉଁଠାରୁ ପାଇଲେ ବୋଲି ବ୍ରହ୍ମସ ଜିଜ୍ଞାସା କଲେ । ଦିବାକର କହିଲେ, ତାହା ଚନ୍ଦନ-ଦାସଙ୍କ ଗୃହଠାରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ସେ ଦେଖି ନେଇ ଅସିଛନ୍ତି । କଥା ଗୋପନ କରିବାକୁ ବ୍ରହ୍ମସ କହିଲେ, "ଧନୀ ଲୋକଙ୍କ ଘର ତ, କେଉଁଠାରେ କେତେ ମୂଲ୍ୟବାନ ଦ୍ରବ୍ୟ ବା ପଡ଼ି ଥାଏ ? ତାଙ୍କର ଅପବ୍ୟୟ କଣ ?" ଶକଟାର କହିଲେ, "ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନାମ ଏଥିରେ ଅଙ୍କିତ ଥିବାରୁ ଏହା ତାଁଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କର, ତୁମେ ବହୁତ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ ।" କିନ୍ତୁ ସ୍ୱାର୍ଥକ ପୁରସ୍କାରର ଆଶା ନକରି ତାହା ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କି ପ୍ରଦାନ କଲେ ! ମନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରହଣ କଲେ ତାଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାର ଦେଲ ବୋଲି ସେ କହିବାରୁ ବ୍ରହ୍ମସ ପୁନଃ ଦରିଦ୍ରର ବେଶରେ ଶକଟାରଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁଳିରୁ ଦେଇ କଢ଼ିଲେ, "ବୟସ୍ୟ ଶକଟାର, ଆମ୍ଭ ଉଭୟଙ୍କର ଏ ଅପୂର୍ବ ମିଳନର ପବନ ସ୍ମୃତି ସ୍ୱରୂପ ଏ ଅଙ୍ଗୁରୀୟକ ଆପଣ ଧାରଣ କରନ୍ତୁ ।" ଶକଟାର ପରମ ହର୍ଷରେ ତାହା ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ଏହି ଅବସରରେ ଦିବାକର କହିଲେ ଯେ ସେ ଦେବୀ ବନ୍ଦ୍ରୋସ୍ତା ଉତ୍ସବରେ କୈଶାରେ ବଧ ଭିକ୍ଷା ନେଇ ଚାଲି ଅସିଛନ୍ତି ସେଥିରେ ଗୃହକର୍ତ୍ତା ତାଙ୍କ ଉପରେ ଉଦ୍ଦଳର ରହିଥିବେ । ସୁତରାଂ ସେ ଅଜ୍ ପୁଷ୍ପପୁର ଯାଇ ରହିପାରିବେନାହିଁ, ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ସେଠାରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ସେବା କରି କିଛି କାଳ ରହିବେ । ଦିବାକରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୃହୀତ ହେଲା ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ପରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା କହିବେ କହି ବ୍ରହ୍ମସ ବିଦାୟ ଦେଲେ ଏବଂ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଦୂତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇ ଭୋଜନ ପରମର୍ଶ କଲେ । ଏଥର ଅତି ମୃଦୁ ନରବ ଅନୁଷ୍ଣ ସ୍ୱରରେ ଉଭୟଙ୍କର କଥା-ବାର୍ତ୍ତା ଚାଲିଲା ।

pustak pustra granthagara author creator kumar rakesh, ph. 7205847016

Digitized by srujanika@gmail.com

ବଗ୍ଧଗୁପ୍ତ କହିଲା— ପାଟଳୀପୁତ୍ରରେ ଜନରବ ହୁଏ ଚନ୍ଦ୍ର-ଗୁପ୍ତ ଗୃଧ୍ରକ୍ୟଙ୍କ ଚକ୍ଷୁରେ ଭୂଙ୍କର ଭବରେ ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ଓ ବରକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତେଣେ ପୁଣି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ଅତ୍ୟଧିକ କ୍ଷମତା ଚିନ୍ତା ଗୃଧ୍ରକ୍ୟଙ୍କର ଅସହ୍ୟ ହେଇଅଛି । ତେଣୁ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଅପମାନ ଦେବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି । ସ୍ପଷ୍ଟ କହିଲେ, 'ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟର ଜ୍ଞମା ଯେ କୌଣସି ଆଚରଣର କଛ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରହିଥିବ ଅଛି । ଗୃଧ୍ରକ୍ୟ ବଡ଼ କୁଟିଳ । ତାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ ଘଟଣା ଶେଷମାନ ବୋଲି ଜମସ୍ତେ ସ୍ଥିର କରିବେ, ଗୃଧ୍ରକ୍ୟଙ୍କ ଇଚ୍ଛାର ବିରୁଦ୍ଧ ବୋଲି କେହ ଧୃଣାକ୍ଷରରେ ଅନୁମାନ କରିବେ ନାହିଁ । ଗୃଧ୍ରକ୍ୟଙ୍କ ଚରିତ୍ରିତା ଏଡ଼ି-ଠାରେ । ସେ ଯାହା ହେଉ, ତୁମେ ସାଧୁ ବେଶରେ ପୁଣି ପାଟଳୀ-ପୁତ୍ରକୁ ଯାଇ ଅବସ୍ଥାର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କର । ଆମ୍ବର ଅଟନକ ଚର ନୃତ୍ୟଗୀତାଦ କର ସେଠାରେ ଅଛନ୍ତି । ସେଠାରେ କରେକକୁ ଗୋପନ ଭାବରେ ଏକଥା କହିବ, କୌଣସି ସମୟରେ ଗୃଧ୍ରକ୍ୟ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତେଜନା ହେଲେ, ସେ ସ୍ପନକଲସ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚରଙ୍କ ସହିତ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା କର ତାଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବ । ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଗୃଧ୍ରକ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ ଅଧିକ ବରକ୍ତ ହେବେ, ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କାରଣ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଗୃଧ୍ରକ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଅନ୍ତର ଗୋପନରେ ଉପଦେଶ ଦେଇ ବଗ୍ଧଗୁପ୍ତକୁ ବଦାୟ କଲେ । ଭୃତ୍ୟ ଅସି ଗ୍ରହଣ ହାତରେ ଉନ୍ମୋଚି ବହୁମୂଲ୍ୟ ଅଳଙ୍କାର ଦେଇ କହିଲା, ତାହା ଭଳି ସକାଶେ ଅହିଅଛି । ସେ ତାହା ଶକଟାରଙ୍କ ନକଟକୁ ପଠାଇ ଉପଯକ୍ତ ମୂଲ୍ୟରେ କ୍ରୟ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ଭୃତ୍ୟ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲାକ୍ଷଣି ସେ ବୁଦ୍ଧିର ଦମ୍ଭ ପ୍ରକାଶ କର ହସିଲେ—ଜନା ଭେଦନୀତରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧ ହେବ

pustak pdf ragada gharaana group,creator:kunal Rajesh,MB7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ନାହିଁ । ଗୃଣକ୍ୟ ଅତଶପ୍ତ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ବୋଲ୍ ଦାନ୍ତ ଓ ଦଣ୍ଡମାନଙ୍କରେ ଏତେଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛ । କନ୍ତୁ ଏଥର ଦେଖିବ, ସ୍ୱଷ୍ଟର ଭେଦନୀତ ଅତୁଳନୀୟ, ଗୃଣକ୍ୟର ଶିଷଣୀୟ । ଗୃଣକ୍ୟ କ ଏ ଭେଦନୀତର ରହସ୍ୟ ଭେଦ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବ ? ନା, ନା, କଦାଚି ନୁହେ । ଗୃଣକ୍ୟ ସ୍ଥିରବୁଦ୍ଧିସମ୍ପନ୍ନ ନୁହେ, ଗୃଣକ୍ୟ ବାଉଳ । ଏଥର, ସ୍ୱଷ୍ଟର ଲକ୍ଷ୍ୟଭେଦ ହେବ, ଗୃଣକ୍ୟର ମଧୁର ସ୍ୱପ୍ନ ମୁହୂର୍ତ୍ତକେ ଭଙ୍ଗିଯିବ, ଗୃଣକ୍ୟ ବାନପ୍ରସ୍ଥାବଲମ୍ବନ କରିବ । ସେତେବେଳେ ସ୍ୱଷ୍ଟର ଅର୍ଥ 'ଭେଦନୀତ' ଭିତରେ ସବଶ ଖ୍ୟାତ ହେବ ।

ରାଜନୀତି

Leave sensibility to women: but men should be firm in heart and purpose, or they should have nothing to do with war and Government."

—Emerson

ଶରତର ଚନ୍ଦ୍ରିତ ଶ୍ୟାମଳ ବସନ ପରିଧାନ କରି ପ୍ରକୃତି ସୁନଙ୍କ ଶେଫାଳି ବକାଶରେ ଶୁଭ୍ର ଅକାଶକୁ ଅନାଇ ହସୁ ଅଛ । ସ୍ୱଚ୍ଛତୋୟା ତରଙ୍ଗିଣୀ ନାଚ ନାଚ ତାର କୁଡୁ କୁଡୁ ଶବ୍ଦରେ ସଙ୍ଗୀତ ଗାଇ ବହି ଯାଉଅଛ । ଶୁଭ୍ର ବାଦ୍ୟ ବାଦନରେ ତରୁ ବଣୀଙ୍କ ଅବାହନ ପାଇଁ ଧରି ନର୍ମଳ ଶ୍ୟାମଳ ଅଞ୍ଚଳ ପାତି ସ୍ଥିର ରହିଅଛି । ଶରତ ସମୀଦରେ ଫସାର ଅସ୍ପଦସ୍ର । ମହାରାଜ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଆଦେଶ ଲଲେ, ସ୍ୱକଧାନୀରେ ଶରତ୍ର ଉତ୍ସବ ହେଉ ଏବଂ ନଗରବାସୀ ଯେଥିପାଇଁ ପଦ ପୁଷ୍ପ ତୋରଣ

pustak pdf ra gantagharra group, creator: Kumar Rakesh Ver. 7205387016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପତାକାଦ୍ୱରେ ନଗର ସୁସଜ୍ଜିତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଘାସମାଳାରେ ଅଳ୍ଲେକତ କରନ୍ତୁ; ସୁଗାଙ୍ଗ ପ୍ରାସାଦ ସୁସଜ୍ଜିତ ହେଉ, ମଦ୍ୟାସ୍ତକ ସେଥିରେ ବଜେ କର୍ ନଗରବାସିଙ୍କ ଶାରଦୋତ୍ସବ ଦେଖିବେ । ଏହ୍ନ ସମ୍ବାଦ ଘୋଷିତ ହେବା ପରେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ କର୍ତ୍ତଗୋଚର ହେଲ୍ଲ । ସେ ତତ୍ଷଣାତ୍ ଘୋଷଣା ଦଆଇଲେ ଯେ, ସ୍ୱଜଧାନୀରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଉତ୍ସବ ହେବନାହିଁ । ଉତ୍ସବ ବନ୍ଦ ରହିଲ୍ଲ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସୁଗାଙ୍ଗ ପ୍ରାସାଦରେ ପ୍ରବେଶ କର୍ଦେଖିଲେ, କାହିଁ, ନଗରରେ ଏତ୍ବର କୌଣସି ଚଞ୍ଚଳ ମାନ ନାହିଁ ! ସେ ଭାବିଲେ, ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଅମାନ୍ୟ କର୍ଯାଇଛି । ସେ ସ୍ୱତ୍ୱବତଃ କ୍ରୁଦ୍ଧ ହେଲେ । କଞ୍ଚୁକୀକ ଜିଜ୍ଞାସା କର୍ ଜାଣିଲେ, ଅମାତ୍ୟଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ଉତ୍ସବ ବନ୍ଦ କର୍ଯାଇଛି । ସେ ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ତାକୁ ଅଣିବା ପାଇଁ କଞ୍ଚୁକୀକ ପ୍ରେରଣ କଲେ ।

ରାକ୍ଷସଙ୍କ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟର୍ଥ କର୍ବା ପାଇଁ ଗୃଣକ୍ୟ ଚନ୍ତ୍ରତ । ସେ ଭାବୁଛନ୍ତି--ନନ୍ଦବଂଶ ଯେତେବେଳେ ଧ୍ୱଂସ କରିଛନ୍ତି, କ୍ଷମତାଦ୍ଦ ରାକ୍ଷସକୁ ଯେତେବେଳେ ଦେତ୍ୟତ, କ୍ଷମତାଚ୍ୟତ କରିଛନ୍ତି, ଆଜ୍ଞ ପର୍ଯ୍ତ ରାକ୍ଷସର ଦମନ କ'ଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ? କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ପାଇଁ ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ ଶତ୍ରୁ ଶିବିରରେ ରହିଅଛୁ । ସାମାନ୍ୟ ଚେଷ୍ଟାରେ ରାକ୍ଷସ ଚକ୍ଷୁରେ ଧୂଳ ନକ୍ଷେପ କର୍ଯାଇପାରେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସିଦ୍ଧତ କପଟ କଳତ୍ର କର୍ ମଳୟକେତୁ ଦଳରୁ ରାକ୍ଷସଙ୍କୁ ଖସାଇବେ । ସେତେବେଳେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ନଷ୍ଟ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ତାଙ୍କର ଅତ୍ନତ୍ର ସୃଷ୍ଟି ରଚନା କର୍ ନିଜେ ସେଥିରେ ଅତ୍ନତ୍ର କରିବେ । ରାକ୍ଷସ ପର୍ ଶତ ଶତ ରାଷ୍ଟ୍ରନୀତଜ୍ଞ ଦୁର୍ଜ୍ଞାଷରରେ ଏକାଥା ବୁଝିପାରିବେନାହିଁ ।

pustak pahi rajarshi ghara group, creator: kamal Rajesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

କଞ୍ଚୁକୀ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଚାଲ୍ଲାମଣ୍ଡ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କୁ ଦେଖି କିଛି ସମସ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କଲା । ପରେ ସମ୍ମୁଖକୁ ଯାଇ ପ୍ରଣାମ କରି କହିଲା "ଆର୍ଯ୍ୟ, ମହାରାଜ ଆପଣଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି । ଯଦି କିଛି ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନଥାଏ—" ଏତିକି ଶୁଣି ଚାଣକ୍ୟ କହିଲେ, "ବୁଝିଲି, ବୁଝିଲି । ମୁଁ ଉତ୍ତର ବନ୍ଦ କରିଥିବା କଥା ମହାରାଜ ଶୁଣିଛନ୍ତି ତ ?' କଞ୍ଚୁକୀ ତାରୁ ସେ ଶୁଣିଥିବା ସମସ୍ତ ପାଇ "ପରିହାସଳେ, "କେଉଁ ଶୁଣିଲେ ?" କଞ୍ଚୁକୀ ଉତ୍ତର କଲା, "ମହାରାଜ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରାସାଦ ଉପରେ ହୋଇ ନଗରରେ ଉତ୍ସବର ଶବ୍ଦ ନଉଦଖି ବୁଝି-ପାରୁଛନ୍ତି ।" କଞ୍ଚୁକୀ ମସ୍ତକ ଅବନତ କରି ପ୍ରସ୍ଥାନ ହେଲା ।

ଚାଣକ୍ୟ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ନକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଆସନରୁ ଉଠି ସଫଭୂମି ପ୍ରଣାମ କଲେ । ଚାଣକ୍ୟ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ, "ହିମାଚଳଠାରୁ ଦକ୍ଷିଣ ସାଗର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ଭୂଖଣ୍ଡର ନରପତିଗଣ ତୁମ ସିଂହାସନ ତଳେ ମସ୍ତକ ନତ କରନ୍ତୁ ।" ତାପରେ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରି ସେ ପଚାରିଲେ, "ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ, ମୋତେ ଆହ୍ୱାନ କରିଛ ?" ଅତି ନମ୍ରଭାବରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କହିଲେ, "ଆର୍ଯ୍ୟ, ଆପଣଙ୍କ ଅନୁମତିରେ ପ୍ରୀତ ହୋଇଅଛୁ ।"

ଚାଣକ୍ୟ -- ବନ୍ଧୁତ୍ୱରେ ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ! ବନ୍ଧୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ କି ମୋତେ ଆହ୍ୱାନ କରିଛ ? କଥା କ'ଣ ଶୀଘ୍ର କହ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ—ଆର୍ଯ୍ୟ, କୌମୁଦୀ ଉତ୍ସବ ବନ୍ଦ କଲେ କାହିଁକି ?

ଚାଣକ୍ୟ—ତାହା ହେଲେ ତାହାର ପରି ମୁଁ ଆହୁତ ହୋଇଅଛି ?

pustak pdf ra gantaghara.gopurpre@gmail.com:kumar Rajesh WH 7205337016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ—ନାହିଁ, ଗୁରୁଦେବ କେବଳ କାରଣ ଜାଣିବାକୁ ମୋର ଇଚ୍ଛା ।

ଗୃଣଜ୍ଞ୍ୟ—ତାହାହେଲେ ଜାଣିରଖ, ତାହା ମୋର ଅରୁଚି ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ—ମୁଁ ତାହା ଜାଣେ; କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟୋଜନ ନହେଲେ ଅପଣଙ୍କର ଅରୁଚି ଦ୍ରବ ନାହିଁ ।

ଗୃଣଜ୍ଞ୍ୟ—ଯଥାର୍ଥ ବୁଝିଛ । ବନ୍ଦ କରିବାର ପ୍ରତ୍ୟୋଜନ ହେଲା ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ—କ ପ୍ରତ୍ୟୋଜନ, ମୁଁ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ।

ଗୃଣଜ୍ଞ୍ୟ—ଜାଣିବା ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ—ଗୃଣଜ୍ଞ୍ୟ ବିନା ପ୍ରତ୍ୟୋଜନରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ନାହିଁ, ଏହା ଜାଣିଛ, ଯଥେଷ୍ଟ ।

ମନର ବିରକ୍ତି ସ୍ପଷ୍ଟ ଗୋପନ ରଖି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ମାରବ ରହିଲେ। କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଧମନୀର ଉଷ୍ଣ କ୍ଷତ୍ରିୟରକ୍ତ ଉତ୍ତପ୍ତ ହୋଇ ଅଙ୍ଗରେ ଅଗ୍ନି ଖେଳାଇ ଦେଲା । ତାଙ୍କର ସ୍ୱାଭିମାନ ଏହି ପ୍ରଥମଥର ଖର୍ବ ହେଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ଏ ନୂତନ ଅନୁଭୂତି । ମସ୍ତାହତ ବକ୍ଷସ୍ଥଳ ପର ସେ ମାରବ ବୋଧକୁ ଦମନ କରି ମାଡ ରହିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଗୁପ୍ତଚରଗଣ ସ୍ତାବକ ବେଶରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା ସୂଚକ ସ୍ତବ ଗାନ କଲେ --

"ବଳୀୟାନ କେଣଶ୍ୱ, ତା' ବିଧାତା ବିଧାନ
ପାରେ କ ସେ ସଦ୍ଭ ଦଂଷ୍ଟ୍ର-ଭଙ୍ଗ ଅପମାନ ?
ଶସ୍ୟସ୍ପର୍ଶୀ ସ୍ୱରତର ସ୍ୱଜା ଏକଛତ୍ର
ସହିବେକ ଆଜ୍ଞା-ଭଙ୍ଗ, ସୋଡ଼ କରିପତ୍ର ?
ବେଶ-ଭୂଷାରେ କ ସ୍ୱଜା ରହିଲ୍ଲ ଦ୍ରୁପତେ ?
(ଓସହଁ ସେ) ନୃପତ ଯା' ଆଜ୍ଞା କେହ୍ନ ନସ୍ୱଙ୍କେ ଜତତେ ।"

pustak puthra anand gyra group. creator: kumar Rakesh, Wh:7205537016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚାଣକ୍ୟଙ୍କର ବୁଝିବାକୁ ଆଉ ବାଳ ରହିଲା ନାହିଁ ଯେ, ଏହା ସର୍ବସ୍ୱର କୌଶଳ । ସେ ମନେ ମନେ ପ୍ରବଳ କ୍ରୋଧରେ ହସି ଅସ୍ଫୁଟ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, "ସର୍ବସ୍ୱ ବୁଝିନାହିଁ କୌଟିଲ୍ୟର ଗମ୍ଭୀରତା, କୌଟିଲ୍ୟର ଛଳନା କୌଶଳ । ବୁଝି ନପାର ନିଜ ରଚିତ ଜାଲରେ ନଜେ ଧସ୍ତ ଦେବ । ଦେଖାଯାଉ କଅଣ ହେଉଛି ।" ସେହି ସ୍ତବଃ ଗାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ବୋଧ ଜାତ ହେଲା ।..ସ୍ତବରେ ଉର୍ଦ୍ଧଂସାରେ ନିଜକୁ ବଡ଼ ମଣିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ଅସ୍ମୃତ୍ୱର୍ତ୍ତା ସୀମା ଲଙ୍ଘନ କଲା । ସେ ସ୍ତାବକମାନଙ୍କୁ ବହୁ ପ୍ରଶଂସା କର ପୁରସ୍କାରର ଆଦେଶ ଦେଇଲେ । ଚାଣକ୍ୟ ସେହି ଆଦେଶ ଉପରେ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ଅବଧାରିତ କଲେ । ଏଥିରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ କହିଲେ ଯେ, ଏପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥାରେ ସେ ଅଗୁର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଆଜ୍ଞାଧୀନ ହେଲେ ତାଙ୍କ ସିଂହ ବନ୍ଧନ ଅପେକ୍ଷା ବଳବିବ । ଚାଣକ୍ୟ କହିଲେ, ଯେଉଁ ସ୍ୱକା ନିଜେ ସ୍ୱଜକାର୍ଯ୍ୟ ବୁଝେ ନାହିଁ ତାହାର ଅବସ୍ଥା ସେପରହିଁ ହୋଇଥାଏ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଇଚ୍ଛା କଲେ ନିଜ ରାଜ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଜେ ବୁଝିପାରନ୍ତି ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଦୃଢାଭ କହୁ ପକାଇଲେ, "ଆଜ୍ଞ ଏଣିକ ବୁଝିବ ।" ଚାଣକ୍ୟ—ଉତ୍ତମ ହେଲା, ମୋ ନିଜକାର୍ଯ୍ୟ ମୁଁ ତାହାହେଲେ କରିବ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ—ଶାରଦୋତ୍ସବ ବନ୍ଦ କରିବା କାରଣ କଣ ?

ଚାଣକ୍ୟ—ଆଗେ କହ, ଉତ୍ସବ କାହିଁକି ହେବ ?

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ—ମୋର ଇଚ୍ଛା ମୋ ଆଦେଶ ସମସ୍ତେ ପାଳନ୍ତୁ ।

ଚାଣକ୍ୟ— ତାହାହେଲେ ମୋର ଇଚ୍ଛା, ସମସ୍ତେ ସେହି ଆଦେଶ ଅମାନ୍ୟ କରନ୍ତୁ । ଭାରତର ଏକଛତ୍ର ସମ୍ରାଟଙ୍କର ଆଦେଶ ଆଜ ମୋ ନିଜ ଗୃହରେହିଁ ଅବହେଳିତ, ସ୍ଖଳିତ ।

pustak pdf ra gaata ghar group,Creator:kamal Rajesh WS 7205337016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ···କେବଳ ଏହାକ ଏକମାତ୍ର କାରଣ !

ଗୃଣକ୍ୟ—ନାନା, ହୃଷୀକେଶ ତାହା ନୁହେଁ ତୁମର ଆଦେଶ ପାଳତ ହେଲେ. ଏ ଉତ୍ସବ ଅସମୟରେ ହୁଅନ୍ତା, ଅଉ ମହାରାଜ ଚନ୍ଦ୍ର-ଗୁପ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କର ଉପହାସର ପାତ୍ର ହୁଅନ୍ତେ । ନେଇ ଆସ, ପ୍ରତହାର ! ଆଚଳଦତ୍ତଙ୍କ ପତ୍ର ।

ପ୍ରତହାରୀ ଅଚଳଦତ୍ତଙ୍କ ଲକ୍ଷିତ ଗୋଟିଏ ପତ୍ର ନେଇ ଅସିଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ତାହା ପାଠ କଲେ··· "ଯେଉଁମାନେ ସୌର୍ଯ୍ୟ ମହାରାଜାଙ୍କୁ ତ୍ରାସ କରି ମଳୟକେତୁକୁ ଆଶ୍ରୟ କରୁଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର ତାଲିକା ଏଠାରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା । ସେଠାରେ ଭଦ୍ରଭଟ୍ଟ ଗଜାଧକ୍ଷ, ପୁରୁଷଦତ୍ତ ଅଶ୍ୱାଧକ୍ଷ, ଚନ୍ଦ୍ରଭାନୁ ଓ ହିଙ୍ଗୁରାତ ଦୌବାରିକ, ରାଜା ବଳଗୁପ୍ତ ମଳୟକେତୁଙ୍କ ଧନୁର୍ଦ୍ଧର ବନ୍ଧୁ, ରାଜସେନ ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଚନ୍ଦନଦାସ ସିଦ୍ଧାର୍ଥଙ୍କ କନିଷ୍ଠ ଭ୍ରାତୃଗୃହିଣୀ, ମାଳବକୁମାର ରୋହିତାକ୍ଷ, ମଣ୍ଡ ବଜୟବର୍ମା, ଏ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅଛନ୍ତି—"

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ—ଏତେ ଲୋକ କାହିଁକି ବରକ୍ତ ହେଲେ ?

ଗୃଣକ୍ୟ— ଶୁଣ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ! ଭଦ୍ରଭଟ୍ଟ ଓ ପୁରୁଷଦତ୍ତ ଅତ ମାତ୍ରାରେ ପାନ ଓ ବେଶ୍ୟାସକ୍ତ—ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପଦଚ୍ୟୁତ କର-ଅଛୁ । ସେମାନେ ଅର୍ଥ ଲୋଭରେ ମଳୟକେତୁର ଆଶ୍ରୟ ନେଇଅଛନ୍ତି । ହିଙ୍ଗୁରାତ ଓ ବଳଗୁପ୍ତ ଅତଶୟ ଲୋଭୀ, ତିଣୁ ବନ୍ଧୁ ଅର୍ଥ ଲୋଭରେ ଶତ୍ରୁର ଆଶ୍ରୟ କରିଥିବେ । ରାଜସେନ ଏଠାରେ ବସୁଲ ବୀଶର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରି ସୁଦ୍ଧା କାଳେ ତାର ଉଚ୍ଛେଦ ଘଟିବ, ଏହା ଅଣଙ୍କାରେ ବସିଷ ଅବଲମ୍ବନ କରିଅଛୁ । ଭ୍ରାତୃଗୃହିଣୀ-ପୁଂରୁ-ପବତକର ବନ୍ଧୁ ! ସେ ହିଁ ପବତକ ହତ୍ୟା ଅପରାଧ ମୋ ନାମରେ ରଟନା କରିଥିଲା ।

pustak pdf rajanagara gharana group,creator:kumar Rajendra,Ph:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୋଷିମାନଙ୍କ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଦେଖି ନଜେ ଶାସ୍ତି ପାଇବା ଭୟରେ ମଳସ୍ଥକେରୁଙ୍କ ଅଶ୍ରୟ ନେଇ ଅମାତ୍ୟ ପଦ ଲାଭକରିଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱେଚ୍ଛତ ଓ ଭଜସ୍ୱବର୍ମା ଅମ୍ବଠାରୁ ବଦ୍ଧମାନ ପାଇ ସୁଦ୍ଧା ଅତ୍ତମାନ ଦେବା ପାଇଁ ଶତ୍ରୁ ଶିବରକୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ —ଅଚ୍ଛା, ସେମାନେ ବରକ୍ତ ଦେବୀ ନାଶି ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରତ୍ତକାର କରିଲନାହିଁ କ ହିଁକ ?

ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ କୋଧ ଶତଗୁଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା । କେକହିଲେ, "ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ, ମୁଁ ଏତେ କଥାର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଅନଛୁକ । ତେବେ ଶୁଣ, ମୁଁ ସେଥିରି ପ୍ରତିକାର କରିପାରିଲି ନାହିଁ ।"

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ —ପାରିଲେ ନାହିଁ ? ପ୍ରତ୍ୟାଜନ ଦୃଷ୍ଟିରେ, ଛନ୍ନ କୌଶଳ ଅତ୍ତବରେ ?

ଚାଣକ୍ୟ —ରୁମର ଧୃଷ୍ଟତା ବେଳକୁବେଳ ସୀମାଉରକ୍ତ କରୁ-ଅଛ । ମୋର କୌଶଳ ଅଚ୍ଛନ୍ନ ନାହିଁ, ରୁମ ବଶ ତାହା ଜାଣେ । ସବୁ ଚାହାଇ ରୁମର ମୂଢ଼ୋଚତ ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣିଲେ ବାଳକ ମଧ ନହସି ରହିପାରିବ ନାହିଁ । ସବୁଜାତରେ, ବରକ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତ ବିବିଧ ଉପାସ୍ୱ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ଦ୍ରୁଏ - ଅନୁଗ୍ରହ କର ପଦଚ୍ୟୁତ । ଉଦ୍ଦଣ୍ଡ ଓ ଶବକୁ ଅଧିକାର ଚତଲେ, ବ୍ୟସନ ଦୋଷରେ ସେମାନେ ସର୍ବସ୍ୱ ଜୁର କରଚନ୍ତି । ସ୍ୱତ ଭସ୍ମସ୍ପର୍ଶ ଓ ସର୍ବସଂସନକୁ ଅନୁଗ୍ରହ କଲେ ଲଭ ନାହିଁ । ନିଗ୍ରହ କର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ କଲେ ନନାନୁରକ୍ତ ପ୍ରଜାଗଣ ଅଯଥା ଉତ୍ପୀଡ଼ିତ ହୁଅନ୍ତି । ସେଥିରେ ଅନାବିଶ୍ୟକ ବଦ୍ରୋହିର ସୃଷ୍ଟି ହୁଅନ୍ତା ।

pustak.pdf in gaata ghara group,creator:Kumar Rakesh, Wa 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗୃଷସର ଶିକ୍ଷାରେ ମଳସ୍ପୃକରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ମିଳିତ ହୋଇ ତ୍ରୈଲୁକସଙ୍କ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିଅଛୁ । ସମସ୍ତେ ମିଳି-ମିଶି ମଗଧ ଅଭିଯାନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଅୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଶତ୍ରୁ—ଏମନ୍ତକ ତୁମର ପାର୍ଶ୍ୱଚର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସଘାତକ ନୁହନ୍ତି । ସୁଯୋଗ ପାଇବା ମାତ୍ରେ ସେମାନେ ତୁମର ସର୍ବନାଶ କରିବେ । ସୁତରାଂ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ଏହିକ୍ଷଣି ତୁମକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବାକୁ ହେବ । ଉର୍ବ୍ବି, ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦର କ ଏ ସମୟ ? ଶୁଣ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ, ସ୍ୱଜନଙ୍କ ବଳାସୀର ରୁଚ୍ଛ ବଳାସ ନୁହେ, ପ୍ରଣୟୀର ଚୁମ୍ବନ-ଅନୁଚ୍ଚାରି ନୁହଁ, ନାସ୍ତାର କାନ୍ତର ଚଞ୍ଚଳ କ ତରଳ ସ୍ପର୍ଶନା ନୁହଁ ଲଘୁଚେତା ବ୍ୟକ୍ତିର ଜିଦ୍ଦା କୌତୁକ ନୁହେ; ସ୍ୱଜନାଙ୍କ ମୂଢ଼ ବ୍ୟକ୍ତିର ମୂଢ଼ତା ନୁହେ, ଆମ୍ଭ ବଡ଼ମାପଲର ଅମ୍ଭମ୍ଭରତା ନୁହେ । ସ୍ୱଜନାଙ୍କ କୌଶଳୀର ତନ୍ତ୍ରବାସ୍ତ୍ର ଜାଲ, ଶାସ୍ତ୍ର ମେଧାସାର ସୁଶଙ୍ଖଳ-ଦୃଷ୍ଟି, ଜ୍ଞାନାର ଜ୍ଞାନ ପର-ସ୍ଫଳନା, କର୍ମଠର ଅମୃତ୍ୟାଜ୍ଞ । ସ୍ୱଜନାଙ୍କ କଥାର କଥା ନୁହେ, କନ୍ଥୁ ଗମ୍ଭୀର ଚନ୍ତା ଓ କୌଶଳ ସାପେକ୍ଷ । ସ୍ୱଜନାଙ୍କ ସାଧନାର ଦିଦ୍ଧି ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ—ଆଚ୍ଛା, ମଳସ୍ପୃକରୁ କାହିଁକି ଉପେକ୍ଷିତ ହେଲେ ?

ଗୃଣକ୍ଷ—ଅନୁଗ୍ରହ କଲେ ଅର୍ଦ୍ଧଗ୍ରଜ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ନ୍ତା, ତେଣୁ ମଧ୍ୟ ପଞ୍ଚତନ୍ତ୍ର-ବଧ ଅପରାଧ ଆମର ନଉନ୍ତା ନାହିଁ । ନଗ୍ରହ କଲେ ତ ବଡ଼ଲବଡ଼ଳ ସେ ଅପରାଧ ଆମର ଉପରେ ପଡ଼ନ୍ତା ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ—କନ୍ତୁ ଗୃଷସ ଯେତେବେଳେ ଏ ସମସ୍ତ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରର ସୂତ୍ରଧାର, ସେ କା ଉପେକ୍ଷିତ ହେଇଲ ନାହିଁକି ?

ଗୃଣକ୍ଷ—ଗୃଷସ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବଜ୍ଞ, କୌଶଳୀ ଓ ଅନୁଭବ-ପ୍ରସାଣ । ସମସ୍ତ ମଗଧ ତାକୁ ସ୍ନେହ ଓ ସମ୍ମାନ ଜଣେ । ତାକୁ ବଳ ପ୍ରୟୋଗରେ ଧରିବାକୁ ଗଲେ ହୁଏତ ତାହାର ପ୍ରାଣନାଶ ଘଟନ୍ତା,

pustak pdf raggada ghar group,Creator:Kumar Rakesh Wh 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ନଚେତ୍ ରୁମର ବନ୍ଧୁ ସୈନ୍ୟଷସ୍ଥ ହୁଅନ୍ତା । ସେ ସ୍ୱଜ୍ୟରେ ରହିଲେ ଲୋକଙ୍କୁ ମିଳାଇ ଅନ୍ତର୍ବାଦର ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତା । ସୁତରାଂ ସେ ସ୍ୱଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ରହିବା ନସ୍ୱଯଦ ମନେ ଭାବି ଅବାଧ ପଳାୟନର ଉପାୟ କରିଅଛି । କୌଶଳରେ ତାକୁ ବଶ କରି ଅଶି ମଉଧର ମନ୍ତ୍ରିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କଲେ ରୁମର ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ଜଉକାର ହେବ ଜାଣି ତାହାର ବନାଶ ଘଟାଇ ନାହିଁ । ସେ ବାହାଁରେ ନାନା ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରିଲେ ମଧ୍ୟ, ସେ ସେସବୁ ବନଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଆମର ବନ୍ଧୁ ଶକ୍ତ ଷସ୍ଥ ଟ୍ରଡ଼ଲେ ମଧ୍ୟ, ସେ ସ୍ୱଦେତୋ-ସ୍ତରେ ପ୍ରବଣତାଯୋଗ୍ୟ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ୱଷସର ନାନା ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରୁମେ । ସୁତରାଂ ଏ ସମସ୍ଥ ବ୍ୟାସ୍ଥାମର, ସୁସସ୍ଥାର, ଦୁର୍ଗ ସଂସ୍କାରର, ସୈନ୍ୟସଙ୍କାର, ବନ୍ଧୁ ଆଲସ୍ୟ ବଳାସ୍ଥମସ୍ଥ ଗୁରୁ ଭସ୍ତରର ଜୁହେ ।

ଚକ୍ଷୁ-ଉନ୍ମୀଳନ

I see the future stretch
All dark and barren as a rainy sea."
—Alexander Smith.

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସ୍ଥିର କଲେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଏ ଔଦ୍ଧତ୍ୟ ସେ କଦାପି ସହ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ —ତାକୁ ତାର ପ୍ରତିଫଳ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ସେ ଅନ୍ତୁର ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ କହିଲେ, "ତାହାହେଲେ ମୁଁ ଦେଖୁଛି, ସ୍ୱଷସ ସଂସ୍ତ୍ରକାରର ଯୋଗ୍ୟ ଓ ରକ୍ଷଣ ବ୍ୟକ୍ତି ।"

ଗୃଣକ୍ୟ —ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଓ ଅକର୍ମଣ୍ୟ । କୃତଘ୍ନ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ! ରୁମର କେଉଁ ଉପକାର ବା କରନାହିଁ ? ମନେ ଅଛିକ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ, କାହା ଯୋଗୁଁ ଆଜ ତୁମେ ସମସ୍ତ ଭାରତର ଏକଛତ୍ର ଅଧୀଶ୍ୱର ? ସ୍ମରଣ କରିବକ, ତୁମର ପୈତୃକ ରାଜ୍ୟ କିବ ଉଦ୍ଧାର କର-

pustak.pdf ra ganta ghar group creator:kamal Rakesh WH:7205334016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଛ ? ମନେ ପଡ଼େକ, ରୁମର ବନ୍ଦୀକର୍ତ୍ତା ନନ୍ଦଗଣଙ୍କୁ କିଏ ଧ୍ୱଂସ କରଅଛ ? ଜାଣକ, କାହା ବୁଦ୍ଧି ବଳରେ ରୁମେ ସ୍ୱଷସର ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଅଛ ?

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ —ସେ ସମସ୍ତ ବଧି ନଟବ୍ଦ । ଅଯଶଙ୍କର କୁଡାହ ସେଥିରେ କଅଣ ଅଛ ? ଦୁରଦୃଷ୍ଟ ଯୋଗୁଁ ନନ୍ଦଭ୍ରାତୃଗଣଂ ସଂହାଯନ ଓ ଜୀବନ ହରଇଲେ । ଘଟନା ବଶରୁ ସ୍ୱଷସଙ୍କ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ସବୁ ବିଫଳ ହେଲା । କନ୍ତୁ ନନ୍ଦବଂଶ ଧ୍ୱଂସ ଦ୍ୱାରୁ ସ୍ୱଷସ ଆମ୍ଭର ଯଶ କୀର୍ତ୍ତନରେ ନାନା ବ୍ୟାଘାତ ଘଟାଇ ସାମନ୍ତ ରାଜନ୍ୟବର୍ଗଙ୍କୁ କୌଶଳରେ ଆମ୍ଭର ହସ୍ତରୁ୍ୟତ କର ମଳୟକେତୁ ସହିତ ଯୋଡ଼ କସ୍ଥଇଅଛନ୍ତି ।

ଗୃଣକ୍ୟ--ଓହୋ ! ମୁଁ ଭ୍ରବଥିଲ ନନ୍ଦ ପର ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତକୁ ସିଂହାସନରୁ୍ୟତ କର ସେହି ସ୍ଥାନରେ ମଳୟକେତୁକୁ ବସାଇଅଛୁ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ—କୃଥା ଏ ବ୍ୟଙ୍ଗ, ବୃଥା ତରସ୍କାର । ଦୈବ-ଘଟନାକୁ ନଜର କୃତ୍ତାର ମନେ କରବା ବୃଥା ଗର୍ବ ମାତ୍ର ।

ଗୃଣକ୍ୟ—ମୁର୍ଖହିଁ ସୌଭ୍ୟ-ଦେଘାର ଉପାସନା କରେ; ମୂଢ଼, ଅନ୍ଧ, ଅଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତର ଅସ୍ପଶକ୍ତରେ ପ୍ରତ୍ୟସ୍ଥ ନଥାଏ, ଯେ ଆସ୍ପପ୍ରତ୍ୟସ୍ଥ ଅଷ୍ଟକରେ ଜାପୁରୁଷ ତାହା ଅଦୃଷ୍ଟରେ ବଶ୍ୱାସ ଓ ନର୍ଭର କରେ

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ--କନ୍ତୁ ବଦ୍ୱାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତ ଅହଙ୍କାର କରେନା, ମିଥ୍ୟ ଦମ୍ଭକୁ ପ୍ରଶସ୍ଥ ଦଏନା, ଘଟନା ବଶେଷକୁ ନଜରେ କୃତାହ ତାଲ ବଡ଼ାଇ କରେ ନା ।

pustak pdf ra garda gharra group, creator:Kumar Rakesh, WH:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ଶବ୍ଦରର ସମସ୍ତ ଲୋମ ଟାଙ୍କୁର ଉଠିଲା--ନୈସ୍ୱନରୁ ଅଗ୍ନିସ୍ଫୁଲିଙ୍ଗ ନର୍ଗତ ହେଲା, ଦନ୍ତରେ ଦନ୍ତ ସ୍ଥାପିତ ହେଲା, ସବାଙ୍ଗ ଥରନ୍ତର ପ୍ରକମ୍ପିତ ହେଲା । ସେ ରୁଷ କର୍କଶ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ--"ସାବଧାନ ହୋଇ କଥା କହ, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ! ଜାଣକ କାହା ସମ୍ମୁଖରେ ଅସାର ବଡ଼ମା ପ୍ରକାଶ କରୁଛ ? ଜାଣକ କାହା ପ୍ରତ ଅଜ ସାମାନ୍ୟ ଭୃତ୍ୟ ପରି ବ୍ୟବହାର କରୁଛ ? ତୁମର ଏ ମାତ ଅକୃତଜ୍ଞତା ଯୋଗୁଁ ବଦ୍ଧଶିଖା ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ପୁଣି ହସ୍ତ ଉଦ୍ୟତ ହେଉଅଛି, ପ୍ରତଜ୍ଞା କରିବାକୁ ପୁଣି ଇଚ୍ଛା ହେଉଅଛି । ନନ୍ଦବଂଶର ଶୋଣିତରେ ଯେଉଁ ପ୍ରତଜ୍ଞା ବର୍ଦ୍ଧି ନଙ୍ଗାପିତ ହୋଇଥିଲ୍ଲ, ପୁଣି ତାହା ପ୍ରତସ୍ୱ କ୍ଷୁଧା ଧାରଣ କର ଉତ୍ତ ଶିଖାରେ ଜ୍ୱଳ ଉଠିବ । ଜାଣି ରଖ, ଚାଣକ୍ୟ କାହାର ଅଧୀନ ନୁହେ, କାହାର ଦାସ ନୁହେଁ। ଜାଣିରଖ, ଚାଣକ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତର ଶରଣରକ୍ଷକ, ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱ ପ୍ରାର୍ଥୀ ନୁହେଁ । ଚାଣକ୍ୟ ଅର୍ଥୀମ ଶକ୍ତିମାନ୍, ଚାଣକ୍ୟ ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ଅନଳ ଶିଖା, ଚାଣକ୍ୟ ଘାତଣ ଆଗ୍ନେୟଗିରି, ଚାଣକ୍ୟ ପ୍ରଳୟଙ୍କର ଭୂମିକମ୍ପ, ଚାଣକ୍ୟ ପ୍ରଳୟ ଧୂମକେତୁ, ଅଘାନ, ଅଯର୍ଜ୍ଜେୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ବଷପ ଯଦି ଉପଯୁକ୍ତ, ତାକୁ ମନ୍ତ୍ରୀ କର ଶାସନ ଚଳାଅ । ମୁଁ ତାଚ୍ଛିଲ୍ୟ ଓ ଘୃଣାର ସହିତ ତୁମର ସମ୍ମୁନତ ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱରେ ପଦାଘାତ କରୁଅଛି ।" ଚାଣକ୍ୟ ପଦାଘାତ କର ତାଙ୍କ ତରବାରି ଖଣ୍ଡିତ ଭୂତଳେ ନକ୍ଷେପ କଲେ । ସେ ମୁଖରୁ ଫଣା ବାହାର ଉପକ୍ରମ କରୁଅଛନ୍ତି, ମୁତ୍ୟୁ ହାତରୁ ସେ ସ୍ଥାନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ତାଙ୍କ ପଦଦ୍ୱୟ ଧାରଣ କଲେ ଏବଂ ତରବାରି ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ କାତର ଭାବରେ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ଚାଣକ୍ୟ କହିଲେ, "ନାରି, ଚାଣକ୍ୟାଧୀନ ଜଗତ, ଜଗତାଧୀନ ଚାଣକ୍ୟ ନୁହଁ । ସମଜସି ଦେଇ ଯାଅ ଚାଣକ୍ୟ ଆଜି ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିବ ନାହିଁ ।" ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ତମ୍ଭିତ କର ଚାଣକ୍ୟ ସେଠାରୁ ଦ୍ରୁତବେଗରେ ଅନ୍ତର୍ହିତ ହେଲେ ।

pustakdiri.gatabharatiprapulsator:kumarRakesh(WH-7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଋଷଭଙ୍କ ଚରଣରେ ପୁଣି ପ୍ରଣତ ଅଭିମ୍ବ କଲେ—

"ନଜାଣଇ ସିଂହ ଯେତବ ଅସ୍ତ୍ର-ଶକ୍ତ ନଜେ
ଦେଖିନ୍ତୁଏ ଜୀତ ବୃହତକାଯ୍ୟ କନ୍ତ ଗଜେ
ତଥାପି ସେ ପଶୁରାଜ ଜଗତେ ବନ୍ଦିତ" ଏତକ ଶୁଣିବା
ମାତ୍ରେ ଅସ୍ଥିଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସେ ସ୍ଥାନରୁ ଦ୍ରୁତ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ । ଋଷଭଙ୍କ
ଗୁପ୍ତଚରଗଣ ସେ ସ୍ଥାନରୁ ଋଷଭଙ୍କ ନକଟକୁ ହରତ ଯାତ୍ରା କରିଲେ ।

ପୁଷ୍ପପୁର ରାଜଧାନୀରେ ଘୋଷଣା ହୋଇଗଲା, ସ୍ୱୟଂ ମହାରାଜ
ଏଞ୍ଜିବ ସମସ୍ତ ରାଜକାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନ କରିବେ । କୌଣସି ନୂତନ
କଥାରେ ଲୋକେ ଅତିଶୟ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇଥାନ୍ତି । ଯେଉଁମାନଙ୍କର
ଶାସନ ଯନ୍ତ୍ରର ନାନାସ୍ଥରେ ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା, ଯେଉଁମାନେ ସେମାନେ କୌତୁ-
ହଳ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦୋଇ ରାଜାଙ୍କ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ଜ ଉଦ୍ବେଗରହି ଥାଇପାରେ-
ଜାଣିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାସାଦରେ ଚଞ୍ଚଳ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
ପ୍ରଥମେ କୋଷ-ରକ୍ଷକ ଅର୍ଘ ପ୍ରଣାମ କରି କହିଲା, "ମହାରାଜ, ଆଜ
ସୈନ୍ୟଙ୍କ ବୃତ୍ତି ଦିଆଯିବ । କୋଷରେ ଅର୍ଥାଭାବ । ଏକଲକ୍ଷ ମୁଦ୍ରାର
ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ବସ୍ତି ହେଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଜଜ୍ଞାସା
ମତେ କୋଷରକ୍ଷକ କହିଲା ଯେ, ୨୦ ଲକ୍ଷ ମୁଦ୍ରା ରାଜସ୍ୱ ଆଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଥାଣ୍ଟା—ମାର୍ଗରେ ମଳୟକେତୁଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଲୁଟି ନେଇଛନ୍ତି ।
ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କହିଲେ, "କାହିଁ ପୂର୍ବେତ ଏସବୁ କଥା ଥଟି ନଥିଲା ।"
କୋଷ ରକ୍ଷକ କହିଲା, "ଅଗୃର୍ଯ୍ୟ କାଲିଠାରୁ ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି
ଉଦାସୀନ । ଏହି ଦିନକମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଯନ୍ତ୍ର ଯେପରି ଅଚଳାବସ୍ଥ
ହୋଇଅଛି, ସବୁଠାରେ ଶୃଙ୍ଖଳାର ଅଭାବ —ରାଜଧାନୀ କାହାରେ
ଶାନ୍ତିର ଅଭାବ । ସ୍ୱଦେଶ ବାଣିଜ୍ୟ ଏକପ୍ରକାର ଶିଥିଳ ହୋଇଅଛି—
ଦସ୍ୟୁ ଉତ୍ପାତ ସମ୍ବାଦ ପାଇ ପଥିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘରୁ ବାହାରେ ଯାତାୟାତ କରି
କରି ଅଛନ୍ତି ।"

pustakdhi.n.gandhi.gyan.mandir.research.scholar.Rakesh.Kumar.Rakesh.WH7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସ୍ୱଜଧାନୀର ପ୍ରଧାନ ଅସି କହିଲା, "ମହାସ୍ୱଜ, ଅସ୍ତ୍ରୀୟଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଗ୍ନିଗ୍ରାତ ହୋଇଅଛୁ । ବଣିକମାନଙ୍କୁ ତାର ମୂଲ୍ୟ ପନ୍ଦର ଲକ୍ଷ ମୁଦ୍ରା ଅଜ ନଦେଲେ ସେମାନେ ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ କ୍ରୟ କରିଦେବେ ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଜିଜ୍ଞାସା କରିଲେ, "ଏତେ ଖାଦ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ କ ସକାଶେ ?" ପ୍ରଧାନ କହିଲା, "ନକଟରେ ଯୁଦ୍ଧର ସମ୍ଭାବନା ଦେଖି ଅମାତ୍ୟ ଏସବୁ ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରନ୍ତି ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ତାଙ୍କୁ ଆଦେଶ କଲେ, "ଉଣା ଗ୍ରହଣ କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଉଦ୍ୟମ ବନ୍ଧ ବ୍ୟୟ ନିର୍ବାହ କରିଯାଉ ।" କିନ୍ତୁ ପ୍ରଧାନଙ୍କଠାରୁ ବୁଝିଲେ କେବଳ ଚନ୍ଦନଦାସଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଏତେ ଅର୍ଥ ଋଣ ଦେବାପାଇଁ କେହି ସକ୍ଷମ ନୁହନ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଚକିତ ହେଲେ । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ସେନାପତି ସମ୍ବାଦ ଦେଲା ଯେ ସୈତଦିନ ମଧ୍ୟରେ ମଳୟକେତୁ ମ୍ଲେଚ୍ଛ ସୈନ୍ୟସହ ସ୍ୱଜଧାନୀ ଆକ୍ରମଣ କରିବେ । ସୁତରାଂ ସୈନ୍ୟ ସଜ୍ଜା ଚନ୍ଦନଦାସ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ହେବ । ଅବଶ୍ୟକୀୟ ବ୍ୟୟ ସକାଶେ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ମୁଦ୍ରା କୋଷାଗାରରେ ସ୍ତୁତ୍ୱ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେଉ ।"

ସେ ସ୍ୱୟଂ ସେକଥା ବୁଝିବେ କହି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେଇ ଚନ୍ଦ୍ରାସ୍ତ ହେଲେ । କରଗତ ରତ୍ନର ମୂଲ୍ୟ ମାନବ ତେତେ ବୁଝି-ପାରିନାହିଁ, ଯେତେ ବୁଝିପାରେ କରଚ୍ୟୁତ ରତ୍ନର ମୂଲ୍ୟ ! ଚନ୍ଦ୍ର-ଗୁପ୍ତଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନତାର ଉଦ୍ଦ ଶିକର ଅତ୍ୟାଚାରରେ ଅକାଳରୁ ସେ ତୀବ୍ରେଚ୍ଛା-ଗ୍ରହତାକୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ନାମରେ ଅଭିହିତ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁଝିଲେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଅ-ନିୟମ ନୁହେଁ, ଉଚ୍ଛୃଙ୍ଖଳା ନୁହେଁ—ତାହା ସୃଷ୍ଟିର ଚରମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, କଠୋର ନିୟମାନୁବର୍ତ୍ତିତା, ପରମ ସାପେକ୍ଷ କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠା । ସେ ମଉନ ମନେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତି ନିଜର ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ସଙ୍କୁଚିତ ଓ ଲଜ୍ଜିତ ହେଉଥିଲେ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ତାଙ୍କୁ

pustak pdf by ganita ghara group, creator: Kiran Rakesh Wh-7735347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶୂନ୍ୟ ଦେଖାଗଲା । କପଟ ଏ ଫକୀରରୁ ସେ ଶାସନ ରକ୍ଷା କରିବେ, ସେଥି ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ମନ୍ତ୍ରିସ୍ଥମାଣ ହୋଇ ସ୍ଥିର କଲେ—ସ୍ୱଜପ୍ରାସାଦରେ ସଞ୍ଚିତ କେତେକ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଳଙ୍କାର ବିକ୍ରୟ କରି ବର୍ତ୍ତମାନର ବ୍ୟୟ ନିର୍ବାହ କରିବେ, କନ୍ତୁ ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ସକାଶେ କୌଣସି ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନକଲେ ଚଳିବନାହିଁ । ଆହା ! ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ଯଦି ସେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କୁ ଅପମାନ ଦେଇଥାନ୍ତେ !

ପ୍ରତିଚକ୍ଷୁ

"Eyes are better, on the whole, than telescopes or microscopes."

—Emerson.

'ଚତାଃ ଚନ୍ଦ୍ରା ଦ୍ୟୁମର୍ମଧ୍ୟେ ଚନ୍ଦ୍ରାଦ୍ୱୈ ଗଚ୍ଛଯୁଥାଃ' ବଲବତ୍ତା ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ଅଭିଭୂତ ହୋଇ ସ୍ୱଷସ୍ୱ ଦୃମେ ଆହାର ପାନ, ବିଶ୍ରାମ ନିଦ୍ରା, ରିମ୍ବସ୍ୟ ଅଳାପ ତ୍ୟାଗ କରି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭଙ୍ଗ କଲେ—କଜର ଅଜ୍ଞାତ-ସାରରେ । ଅହର୍ନିଶ କେବଳ ଓଗାଟିବ ଚନ୍ଦ୍ରା, କପଟ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ସମସ୍ତ କୂଟ ଜାଲ ନଷ୍ଟ କରି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ସିଂହାସନରୁଥିତ ଏବଂ ମଳଯକେତୁଙ୍କ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଅଭିଷିକ୍ତ କରିବେ । ସ୍ୱପ୍ନରେ ନିଦ୍ରା ନହେବାରୁ ଜଟମ ତାଙ୍କର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଶରୀରଯୌଷ୍ଠବ ଅରମ୍ଭ ହେଲା ।

ଚନ୍ଦ୍ରିତ ସ୍ୱଷସ୍ୱ ଶଯ୍ୟାରେ ଆସୀନ । ଶକଟାର ନକଟରେ ଲଯ ବେଶନ କରିଅଛନ୍ତି । ପାଟଳୀପୁଂଠାରୁ କର୍ଭଜକ ଅହି ପାଞ୍ଚାଡ ଲଲା ।

pustak pdf in gaata ghara group director:kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଘଷସ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ସମ୍ବାଦ ଜଜ୍ଞାସା କରବାରୁ, ସେ କହିଲା—ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୃଣକ୍ୟ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ମଧରେ ଅହି-ନକୁଳ ସମ୍ବନ୍ଧ । ଘଷସ ବଶଦ ବବରଣ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକଲେ । କରବ୍ରକ କହିଲା, "ଆପଣଙ୍କ ଥଦେଶ ମନେ ସ୍ତନକଳସକୁ ସବୁ କଥା କହି ରଖିଥିଲ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଶାରଦୋତ୍ସବ ବନ୍ଦ କରବାରୁ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ସେ କାରଣ ପଗ୍ଭରଲେ । ଗୃଣକ୍ୟ ଉତ୍ତ୍ୱିକ୍ତ ଦେଲେ । ଏହ ସମସ୍ତରେ ସ୍ତନକଳସ ଉତ୍ତେଜକ ସ୍ତୁତଗାନ କରି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ତେଜାଇବାରୁ ସେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବରକ୍ତ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ପଦଚ୍ୟୁତ କଲେ ଏବଂ ଶାସନଭର ସ୍ୱହସ୍ତରେ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ଘଷସ ମନେ ମନେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗିଲେ ସତ୍ୟ, କନ୍ତୁ କୌଠାରେ ଟିକେ ସନ୍ଦେହର ମାତ୍ରା ରହିଗଲା । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ପର କୂଟମୋତପୂର୍ଣ୍ଣ ମାୟାସଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାର ସାଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିବା ଅସମ୍ଭବ—ଏକଥା ଅନ୍ତ କେହ ଅନୁମାନ କରନ୍ତୁ ପଛେ, ଘଷସ ଥିଷ୍ଟ ହୁଏ ଥିଲେ । ସେ ତେଣୁ କରଭକକୁ ଜଜ୍ଞାସା କଲେ, "ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସ୍ରେଷ୍ଠର କାରଣ କେବଳ କ ଭସ୍ତବ ନଷେଧ ଆଜ୍ଞା ?" ଶକଟାର କହିଲେ, "ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଷମତା ପ୍ରିୟ--ସବଦା ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କୁ ଶାସନ ପରଚ୍ଛଳନ କରବାରୁ ତାଙ୍କ ଷମତାର ଝଟ ଦେଲା ବୋଲ ସେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତ ବରକ୍ତ ହୋଇ-ଥିଲେ ; ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଣି ସମସ୍ତ ସୁଜନ୍ୟବର୍ଗ ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ—ମଗଧ ବାହନୀ ତାଙ୍କ ହସ୍ତରେ । ଅଳ୍ପ-ଭଳ ସେ କାହିଁକ ସନ୍ଦେହ ?"

ତଥାପି ଘଷସଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ମୋଚନ ହେଲାନାହିଁ । ସେ ଜାଣନ୍ତି ଗୃଣକ୍ୟ ବନା କାରଣରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ କେବେ ବୁଷ୍ଟ କରବେ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଏହ କଳହ ମୂଳରେ ନଶ୍ଚୟ କୌଣସି ଗୂଢ଼ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଥବ ।

pustak pdf rananja.ghara@gmail.com,creator:kumar Ranjan,Whatsapp:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସେ କରଭକକୁ ଜିଜ୍ଞାସା କରିଲ, "ଅଚ୍ଛା, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର କଳନ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ କ କ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉତ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ?" କରଭକ ଉତ୍ତର କଲା ଯେ, ସ୍ୱସ୍ତି ମନ୍ତ୍ରୀ ରାକ୍ଷସ ଓ ମଳୟକେତୁ ଅବାଧ ପଳାୟନ କରିଥିବା ଏବଂ ଗୃଣକ୍ୟ ସେଥିରେ ବାଧା ପ୍ରଦାନ କରି ନପାରିବା କାରଣରୁ ତାଙ୍କୁ ଅଯୋଗ୍ୟ କହି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କଟୁକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଗୃଣକ୍ୟ ରାଜାଙ୍କରେ ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱ ତ୍ୟାଗ କଲେ । ଏହା ଶୁଣି ରାକ୍ଷସ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ମୁଦ୍ରାରେ ଥିବା ଦସ ସମ୍ବରଣ କରିପାରିଲେନାହିଁ । ସେ ଶକଟାରଙ୍କୁ କହିଲେ, ଏଣିକି ତାଙ୍କ ମନୋବାଞ୍ଛା ଅନୁସାରେ ପୃଣ୍ଡ ହେବ—ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ-ତ୍ୟାଗରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପତନ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ । ଶକଟାର ମଧ୍ୟ ସେ କଥାର ଅନୁମୋଦନ କଲେ ।

ରାକ୍ଷସ ସମସ୍ତ ସମ୍ବାଦର ପୁଙ୍ଖାନୁପୁଙ୍ଖ ବିଚାର ଆଲୋଚନା କଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରର ମନୋଗତ ସନ୍ଦେହର ସପକ୍ଷରେ ଦୃଢ଼କରଣ ଏକାଶେ ସେ ଚିତ୍କାରିଲେ, "ଗୃଣକ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠାରେ ?" କରଭକ କହିଲା, "ଆଜ୍ଞା, ସେ ସ୍ୱ-ଆବାସରେ ଅଛନ୍ତି ।"

ରାକ୍ଷସ--କ'ଣ ସେ ବାନପ୍ରସ୍ଥ ଯାତ୍ରା କରୁନାହାନ୍ତି କମ୍ବା ତେଜ୍ଞା ମଧ୍ୟ କରୁନାହାନ୍ତି !

କରଭକ--ନା, ସେ କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇନାହାନ୍ତି । ତେବେ ଅବଶ୍ୟ ବନକୁ ଯିବେ ବୋଲି ଜଣାଯାଇଛି ।

ରାକ୍ଷସ--ତା' ହେଲେ ତ ସନ୍ଦେହର ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ଅଛି । ଯେଉଁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସେ ସ୍ୱପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଅଛନ୍ତି, ତାଙ୍କଠାରୁ

pustak pdf raganta sharma group, creator:kumar Rahsin, WH720534/016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅପମାନ ସହ୍ୟ କରି ଗୃଣକ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଗୃଳଧାଗାରେ ଅଛନ୍ତି, ଏକଥା ଜପର ଅସ୍ପାଭାବିକ ଜଣାଯାଏ । ପ୍ରକୃତରେ ସେ ଯଦି ଅପମାନିତ ଓ କ୍ରୁଦ୍ଧ ହୋଇଥାନ୍ତେ, ତାହାହେଲେ ପୁଣି ପ୍ରତିଜ୍ଞା ନଷ୍ଟସ୍ଥ କରିଥାନ୍ତେ କମ୍ବା ବନକୁ ଯାଇଥାନ୍ତେ ।

ଶକଟାଳ କହିଲେ- କାଳେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଭଙ୍ଗ ହେବ, ତେଣୁ ସମ୍ଭବତଃ ପୁନଃ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ପାଇଁ ସାହସ କରିନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଅପଣଙ୍କ ସନ୍ଦେହର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ।

କଥାରେ ଅଛି, 'ଚନ ଅଗିରେ ଛେଳି କୁକୁର ।' ଶକଟାରଙ୍କ ବଜ୍ର ଯୁକ୍ତିରେ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ସନ୍ଦେହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୂର ହେଲା । ସେ ଶକଟାରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସମର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଲୋଚନାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲେ । ସେତକ ବେଳେ କୁମାର ମଳୟକେତୁ ରକ୍ଷୀସହ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ରାକ୍ଷସ ଓ ଶକଟାର ଉଭୟଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କଲେ ।

ମଳୟକେତୁ ଉପବେଶନ କଲ୍ପରେ ରାକ୍ଷସ କହିଲେ, "କୁମାର ଅପଣଙ୍କର ସୁଯୋଗ ଉପସ୍ଥିତ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୃଣକ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟସ୍ତ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅନୁବର୍ତ୍ତୀ । ମନ୍ତ୍ରୀ ବ୍ୟତରେକେ ସେ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମଧ୍ୟ ତିଷ୍ଠି ନପାରେ । ଏହି ସୁଯୋଗରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ମଗଧ ଆକ୍ରମଣ କଲେ ଫଳ ସୁନିଶ୍ଚିତ । ଗ୍ରୀକ ସେନାପତି ସେଲୁକସଙ୍କଠାକୁ ଦୂତ ପ୍ରେରଣ କରିଅଛୁ । ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆପଣ ମିଶି ସମ୍ମିଳିତ ଆକ୍ରମଣ କଲେ ମଗଧ ସିଂହାସନ ନିଶ୍ଚୟ ଆମ୍ଭର ହସ୍ତଗତ ହେବ ।

ମଳୟକେତୁ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଶୁଣି ଅନ୍ୟରୂପ ଆଶଙ୍କା କରି କହିଲେ "ମନ୍ତ୍ରିନ୍, ମୁଁ ଅନ୍ୟରୂପ ଅନୁମାନ କରୁଛି । କେବଳ

pustak Pdf in ganta ghara group,creator:kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଜା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ବିରକ୍ତ ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ-ତ୍ୟାଗରେ ସେମାନେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଆଶ୍ରସ୍ଥ କରିପାରନ୍ତି । ତାହା ଆମ୍ଭର କୌଣସି ସ୍ୱବରେ ମଙ୍ଗଳକର ହେବନାହିଁ ।''

ରାକ୍ଷସ—କୁମାର, ଆମ୍ଭଙ୍କ ଅନୁମାନ ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ମଗଧରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଇଟି ଦଳ ପ୍ରଜା ଅଛନ୍ତି । ଏକଦଳ ନନ୍ଦ ଅନୁରକ୍ତ ଅନ୍ୟ ଯେଉଁମାନେ ମୌର୍ଯ୍ୟଭକ୍ତ ସେମାନେ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ଦୁର୍ବ୍ୟବହାରରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଛାଡି ଯାଇଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ନନ୍ଦାନୁରକ୍ତ ପ୍ରଜାଗଣ ନନ୍ଦବଧ ପ୍ରତିଜ୍ଞଂଶ୍ଚା ମନରେ ଧାରଣ କରି ସୁଦ୍ଧା ଅନ୍ୟ ଆଶ୍ରସ୍ଥ ନପାଇବାରୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଆଶ୍ରସ୍ଥ କରି-ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଯେତେବେଳେ ଆପଣଙ୍କୁ ନିତାନ୍ତ ଅକ୍ଷମ ଦେଖିବେ, ନିଶ୍ଚୟ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଆପଣଙ୍କ ପକ୍ଷ ନେବେ; ତାର ପ୍ରମାଣ ମିଳିଲେ ମୁଁ ।

ମଲୟକେତୁ—କିନ୍ତୁ ଏହା ମନ୍ତ୍ରୀ କଥା ନେଇଁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ, କମ୍ବା ଅନ୍ୟ କିଛି କାରଣ ଅଛି ?

ରାକ୍ଷସ—ଏହାହିଁ ପ୍ରଧାନ କାରଣ । ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ନଗଣ୍ୟ ମାତ୍ର ।

ମଲୟକେତୁ—କିନ୍ତୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କି ଅବ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ନିଯୋଗ କରି ସ୍ୱକାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନ ପାଇଁ ଅସମର୍ଥ ?

ରାକ୍ଷସ—ନିଶ୍ଚୟ ଅସମର୍ଥ । ଯେଉଁ ସ୍ୱକା ଅନ୍ତର୍ନିର୍ଭରଶୀଳ, ସେ ସେପର କରିପାରେ । କିନ୍ତୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସର୍ବଦା ସଚିବ-ନିର୍ଭର । ସେ

pustak pdf rigaata ghara group,creator:kumar Rakshit,WH:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚାଣକ୍ୟ ବନା ଦୁଷ୍ପ୍ରାପ୍ତ, ଅସହାୟ । ସ୍ତନ୍ୟପାୟୀ ଶିଶୁ ସ୍ତନ୍ୟପାନ ଅଭ୍ୟବରେ ଯେପର ଛଟେ ତଷ୍ଟିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେ, ମନ୍ତ୍ରୀ-ବୁଦ୍ଧି ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ରାଜା ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଭ୍ୟବରେ ସେପର ନିମିଷେ ବଞ୍ଚିବା ଅସମ୍ଭବ । ଜୁମାର, ଏଥର ଅମ୍ଭର ଜୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ । ତାହାର କାରଣ—ପ୍ରଥମ ଅପଣଙ୍କ ପର ବଳ-ଶାଳୀ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଶ୍ରୀକ ସେନା ସଙ୍ଗେ ମିଳିତ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଅବମଣ କରିବେ; ଦ୍ୱିତୀୟ—ପୁରବାସୀ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ନନ୍ଦ ଅନୁରକ୍ତ; ତୃତୀୟ ଚାଣକ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ପଦଚ୍ୟୁତ; ଚତୁର୍ଥ—ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ବ୍ୟତିରେକ ଅନ୍ୟ ସଜ ଏବଂ ପଞ୍ଚମ—ରପୁ ଛତ୍ରାନ୍ୱେଷୀ ରାକ୍ଷସ ଅପଣଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ।

ମଳୟକେତୁ କହିଲେ, ଅଜ୍ଞ ବଳମ୍ବ ନକର ମଉଧ-ଅଭିଯାନର ସେ ଆୟୋଜନ କରିବେ । ମଳୟକେତୁ ବିବରକୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲ୍ପ ପରେ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ଗୁରୁଚନ୍ଦ୍ରାହର ଲଘିବ ଦେଲା । ସେ ଶଯ୍ୟାରୁ ଉଠି ଇତସ୍ତତଃ ପାଦଗୃଷଣ କଲେ । ଅପଙ୍କ ବୃତ୍ତିର ପ୍ରସନ୍ନତା ତାଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରା ଗମ୍ଭୀର ମୁଖରେ ବଦ୍ଧବ୍ରଣ ଉରେ ଅଜ ଖେଳଗଲ୍ପ । ସେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ମନରେ ସ୍ନାନା-ହାର କର ବିଶ୍ରାମ କଲେ । ଅଲ୍ପ ସମୟରେ ରାତ୍ରିର ନିଦ୍ରା କୋଳରେ ସେ ବଳିଲ ଶାନ୍ତି ଉପଭୋଗ କଲେ । କନ୍ତୁ ଏରୂପ ଶାନ୍ତି ଅଧି ଥରେ ଶରର ତ୍ୟାଗ ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କର ଘଟିଲ୍ପ ନାହିଁ । କାରଣ ନଜେ ସେ ପାଟଳୀପୁତରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ, ରାକ୍ଷସଙ୍କ କୂଟ କଳହର ମୂଳ ଯେପର ଦେଖିପାର ଥାଉନ୍ତୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ପାରିଲେ ନାହିଁ, କମ୍ବା ଦୂତ ମୁଖ ସମ୍ବାଦରୁ ପ୍ରକୃତ ତଥ୍ୟ ହୃଦସ୍ପଙ୍ଗମ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ତହିଁ-ପରେ ତାହା ଶକଟାରଙ୍କ ଦ୍ୱାର ଅତରଞ୍ଜିତ ହୋଇ ବତକ୍ଷଣ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ଦୁଷ୍ଚିନ୍ତାର ବରଧିଲ୍ପ ।

pustakalaya.org, Ganjam Collection, Digitized by Siddhanta eGangotri Gyaan
Digitized by srujanika@gmail.com

ଶତ୍ରୁର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବା ଛଳନାରେ ଶକ୍ତାର ଗୃହସ୍ଥଙ୍କଠାରୁ ବଦାୟ ନେଇ ଛଦ୍ମବେଶରେ ପାଟଳୀପୁତ୍ର ଗମନ କଲେ ।

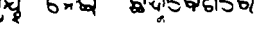

ସଭ୍ୟତାଭିମାନ

"We think our civilization near its meridian but we are yet only at the cock-crowing and the morning star."

—Emerson.

ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡରଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗ୍ରୀକ ସେନାପତି-ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଭିତ୍ତିଭୂମି ନେଇ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଲା । ତାଙ୍କର ବିଜିତ ମହାଦେଶର ଅଧିକୃତ ପ୍ରଦେଶଗୁଡ଼ିକ ସକାଶେ ସେଲ୍ୟୁକସ୍ ଓ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଏଣ୍ଟିଗୋନସ୍ ପ୍ରବଳ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ହୋଇ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେଲେ । ଦୁହିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭୟଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧାରମ୍ଭ ଲଗିଲା, କେତେ ସୈନ୍ୟ କ୍ଷୟ ହେଲେ । ପରିଶେଷରେ ସେଲ୍ୟୁକସଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଏଣ୍ଟିଗୋନସ ନିହତ ହେଲେ । ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବେ ଏଣ୍ଟିଗୋନସ ସେଲ୍ୟୁକସଙ୍କୁ ସେ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଥିବା କଥା ଜଣାଇ ଯାଇଥିଲେ । ଏଥିରେ ସେଲ୍ୟୁକସ ଦୁଃଖିତ ହେଲେ ସତ୍ୟ, କିନ୍ତୁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ପିପାସାରେ ସେ ତାହା ଅନ୍ତରେ ବିସ୍ମୃତ ହୋଇଥିଲେ । ସେଲ୍ୟୁକସ ପୂର୍ବ ଖଣ୍ଡରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସ୍ଥାପନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପଞ୍ଜାବରେ ସସୈନ୍ୟ ପଦାର୍ପଣ କରି ଦେଖିଲେ, ସମସ୍ତ ଗ୍ରୀକ ଅଧିକୃତ ସ୍ଥାନରେ ମସୃଣଚନ୍ଦ୍ରାଙ୍କିତ ମୌର୍ଯ୍ୟ ପତାକା ଉତ୍ତୋଳ୍ୟମାନ । ଗ୍ରୀକମାନେ ପଞ୍ଜାବର ଯେଉଁ ସବୁ

pustak Pratiganta gharana group, creator:kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରଦେଶ ଅଧିକାର କରିବା ଗର୍ବ କରୁଥିଲେ, ସେହି ସବୁ ନାମମାତ୍ର ହେଲେନ୍ସଙ୍କ ଅଧୀନତା ସ୍ୱୀକାର କରୁଥିଲେ । ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟଗଣ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିଲେ, ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷରେ ସେହି ସ୍ଥାନଟି ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକାରଭୁକ୍ତ ଥିଲା ଭୋଲି ଦର୍ଶକର ସାହେବ କହନ୍ତି । ସେଲୁକସ୍ ବର୍ମିତ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପୃଷ୍ଠତାରେ ଜୋଧାନ୍ୱିତ ହେଲେ ।

ମୌର୍ଯ୍ୟ ସଜ୍ଜାଗାରକୁ ଦୂତ ପ୍ରେରଣ କରି ସେଠାରୁ ବଦ୍ରୋଦ୍ଦର ସମସ୍ତ ସମ୍ବାଦ ସେ ଜ୍ଞାତ ହେଲେ । କପର ମଲୟକେତୁ ଓ ଘଷସ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଦିଗ୍ବିଜୟକୁ ବ୍ୟର୍ଥ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରବଳ ଉଦ୍ୟମ କରୁଅଛନ୍ତି, କପର ସେମାନେ ଅପରର ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଲେ ଅଗ୍ରସର ସହଜରେ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବେ, ଏ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଅବଗତ ହୋଇ ସେଲୁକସ ଅସ୍ୱସ୍ତ ହେଲେ । କେବଳ ବେଳେ ବେଳେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଅମାର୍ଜ୍ଜିତ ପୃଷ୍ଠତାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ତାହାଙ୍କୁ ସ୍ୱହସ୍ତରେ କପର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ କରିବେ, ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀକର କପର ପୂର୍ବ କଥା ସ୍ମରଣ କରାଇ ଅପମାନ ଦେବେ, ଭାରତର ଅସଭ୍ୟତା ପ୍ରମାଣିତ କରାଇ ଗ୍ରୀକ ସଭ୍ୟତାର ଉତ୍କର୍ଷତା କପର ତାଙ୍କୁ ଦେଖାଇବେ, ଏହି କଥା ତାଙ୍କ ଜାଗରର ଧ୍ୟାନ ଓ ରାତିର ସ୍ୱପ୍ନ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟରେ ସେ ଶିବିରରେ ବୃତ୍ତି ଲାଭ କରୁଥିଲେ ।

ଏନେ ଶିବିରରେ ହେଲେନଙ୍କ ସହ ସେଲୁକସ ତାଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ କଥା ନେଇ ଘୁଣ୍ଟି-ଘାଣ୍ଟି କରୁଅଛନ୍ତି, ଘଷସଙ୍କ ପ୍ରେରିତ ଦୂତ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଘଷସଙ୍କ ପ୍ରେରିତ ଉପହାର ସ୍ୱରୂପ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଳଙ୍କାର ଓ ଖଣ୍ଡିଏ ପତ୍ର ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କଲା । ପାଠ କରିବା ଜନ୍ୟ ସେଲୁକସ ଉକ୍ତ ପତ୍ର ହେଲେନଙ୍କୁ ଦେଲେ ।

pustak | nagarika.sahara.group.creator:kunal.rajesh@vh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ହେଲେନ ପାଠ କରି ପିତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇଲେ ଯେ, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଦସ୍ତୁଖତ, ନରୁପାସ୍ଥି, ଅସ୍ତ୍ରାସ୍ଥି, ଦୁର୍ବଳ । ସୁତରାଂ ମଗଧ ପତନ ସମ୍ଭବ । ମଳୟକେତୁ ଓ ସ୍ୱଷସ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପତନ ନିମନ୍ତେ ସମର ଆୟୋଜନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଅବସରରେ ସେଲୁକସ ସେମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟ ସହ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପରାଜୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ । ସୁତରାଂ ସେଲ୍ୟୁକସ ଅଳ୍ପ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମଧ୍ୟ ବଳମଂକର ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟ ସଙ୍କେତ କରି ମଳୟକେତୁ ସହ ଯୋଗ ଦଅନ୍ତି ' ସ୍ୱଷସ ଓ ମଳୟକେତୁ ତାଙ୍କ ଆଗମନ ପାଇଁ ଅଧୀର ହୋଇ ଅପେକ୍ଷା କରୁ-ଅଛନ୍ତି । ନଜା ବମ୍ବର, ବନା ଯୁଦ୍ଧରେ ସେ ଅଜଣାସ୍ତ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଳିତ ହେବା ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ଅନୁରୋଧ କରିଯାଇ ଅଛି ।

ବୃଦ୍ଧ ସେଲ୍ୟୁକସ ଅସଜରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟପ୍ରଦାନ କରି କୋଷରୁ ଅସି ବାହାର କଲେ । ମନରୁ ଆବେଗ ସମ୍ଭରଣ କରି ନପାରି ସେ କହି ପକାଇଲେ, "ସାର୍ବଭୌମ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ! ଏଥର ତୁମ ବଣ୍ଡାଘାତକଠାର ପ୍ରତିଫଳ ମିଳିବ । ତୁମର ସମୁଚିତ ଶାସ୍ତି ନଦେଲେ ଗ୍ରୀକ ମସ୍ତକ ଉନ୍ନତ ହେବନାହିଁ ।" ପରେ ସେ ହେଲେନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲେ— "ଦେଖ ହେଲେନ, ଏ ବଙ୍କର ଜାତ କରି ବଣ୍ଡାବଘାତକ ! ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ମୋ ଶିବିରରେ ଆଶ୍ରୟ ଗ୍ରହଣ କରି, ମୋଠାରୁ ମନର କୌଶଳ ଶିକ୍ଷା କରି, ପରିଶେଷରେ ମୋହର ସ୍ୱଜ୍ୟ ମୋ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ତସ୍କର ପରି କପଟ ଅପହରଣ କରି ନେଇଅଛ । ଅଛି ଏ ବଙ୍କର ଜାତିରେ ମଧ୍ୟ କମର ସ୍ୱଷସଙ୍କ ପରି ଧର୍ମଜ୍ଞାରୁ, ସ୍ୱାର୍ଥତ୍ୟାଗୀ, ପରୋପକାସ୍ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ତା' ନହେଲେ ଏ ଦିଦଶ ବନ୍ୟ ପଶୁଙ୍କର ଦୀଷଣ ଅରଣ୍ୟ ପାଲଟି ହୋଇଥାନ୍ତା ।"

pustak-pdfs.blogspot.com pustakpdfs@gmail.com

Digitized by srujanika@gmail.com

ବସ୍ତ୍ୟାବ୍ଭୂତା ହେଲେନ ଏତେକ'ଳ ଜାବତରେ ସବୁ ଶ୍ରବଣ କରୁଥିଲେ । ପିତାଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତ ଅସଙ୍ଗତ ମନ୍ତବ୍ୟରେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ଭ୍ରତଭୂମାତ ପ୍ରତ ଗୋଷ୍ଠୀ ସାଧାରଣ ଅଭଦ୍ର-ଭାବରେ ଓେ ଅତଶସ୍ତ ବଚଳତ ହୋଇ ଅନ୍ନ ସମସ ମାନ ରହପାରଲେ ନାହିଁ । କଥାଟ ରୁଷ୍ଟ ସ୍ୱରରେ ସେ କହଲେ, "ପିତା ! ଅପଙ୍କର ଭଥା ମୁ କଛ ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ । ବୁଝୁ ଛ କେବଳ ଏତକ, ଅପଣ ଅଯଥା ବୃଷ୍ଟ ହୋଲେ · ମ-ଙ୍କ ସଙ୍ଗ ଅଳ୍ପ ହୋଇଯାଉ, ଅଳ୍ପ ଦ୍ରୁତାଦ୍ରୁତ ବଚବଚନା କରେନ୍ତୁ ନାହିଁ ।" ନୃତ୍ତ ସେଲୁକସ କହଲେ, "କସର ?" ହେଲେନ୍ ପଗ୍ରହଲେ, "ଆପଣଙ୍କ ମତରେ ବବର କିଏ ?" ସେଲୁକସ କହଲେ "ଯେ ଗ୍ରୀକ୍ ନୁହେଁ, ସେ ବବର । ବଶେଷତଃ ଯେ ଉପକାସ ପ୍ରତ କୃତଘ୍ନ ହଏ, ସେ ବବର । ସ୍ୱରତ ଜାତ ବବର ।"

ହେଲେନ୍—ତାହଁ ହେଲେ ପିତା, ମୁ ତ୍ରହ୍ମଦନ ବବର ହୋଇ ରହିବ । ଆପଣ ଭ୍ରତବାସିଙ୍କି ବବର ଅଖ୍ୟା ଦଅନ୍ତୁ । ମୁ ଜାଣେ ନାହିଁ, ବବ୍ରତାର ପରମାପକ କଅଣ, ତଣ୍ଡ କଅଣ । ତେବେ, ଯେଉଁ ଭ୍ରତ ସନ୍ତାନ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାନବକତାର ବକାଶ ତାର ଦେଦରେ ଦେଖାଇ ଅଛ, ଯାହାର ଗଣିତ, ଜ୍ୟୋତଷ, ଶିଳ୍ପ-କଳା ଶିକ୍ଷା କରବା ପାଇଁ ସ୍ୱୟଂ ସେକନ୍ଦରଙ୍କ ଉତ୍ସାହରେ ଗ୍ରୀକ ପଣ୍ଡିତଗଣ ଅନବରତ ପରଶ୍ରମ କରୁଅଛନ୍ତ, ସେଇ ଆର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଅପୋର୍ଜ୍ଜ ତାଙ୍କ ପ୍ରଣୀତବଦ୍ଧ ଶସ୍ତ୍ର-ଜୀବନରେ ପ୍ରକଟତ, ଯାହାର ନାସ୍ତ କଠୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟନଷ୍ଠା ଓଁ ସୈଗାହର ମନୋରମ ପ୍ରତମା, ଯାହାର ସର ସନ୍ତାନ ଦ୍ୱବି ଦ୍ୱବି ସମ୍ମୁଖ ସମରରେ ପ୍ରାଣବଳି ଦଏ କନ୍ତୁ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷକୁ ସମର କ୍ଷେତରେ ପୃଷ୍ଠ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରେ ନାହିଁ; ସେହ ଭ୍ରତ ଯଦ ତ୍ରହ୍ମଦନଙ୍କ ଦେଶ, ତେବେ ପିତା, ମୁ ତ୍ରହ୍ମଦନ ବବର ହୋଇ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକରେ;

pustak Prodigata gharana group, creator: kumar Ramsingh 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଆଉ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଏକାନ୍ତ ଜିଦ୍ଦା ସହକାରେ ପ୍ରାର୍ଥନାକରେ, ମୁଁ ଜନ୍ମ-ଜନ୍ମାନ୍ତରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଭୁମରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରି ଜୀବନ ସାର୍ଥକ କରିବ ।

ସେଲ୍ଟକସଙ୍କ ଆନନ୍ଦ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା । ସେ କହିଲେ "ବୋଧହୁଏ ତୁ ଶୀଘ୍ର ପରମ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ଦୁଃଖିତ ପୁତ୍ରୀ । ତୋର ଶ୍ରୀକନ୍ଦ ଶେଷ ହୋଇଅଛି ।" ହେଲେନ ଖୋଦ୍ଦରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ମୁଖ ଅବନତ କଲେ । ସେଲ୍ଟକସ ସେଥିରେ ନଜର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ କହିଲେ—"ତାହା ହେଲେ ଟ୍ରେଭେଲିନ୍, ସ୍ୱଷସଙ୍କ ପରୋକ୍ଷତାରେ କ ଆଉ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ବଶ୍ୱାସଘାତକତାରେ ଜ ସନ୍ଦେହ ଆଇଟାରେ ?" ଶ୍ରୀକନ୍ଦ ମରଣ କରି ଦେଇ ସେଲ୍ଟକସ ହେଲେନଙ୍କୁ ଚେତନ କରି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଇଥିଲେ, ସ୍ୱଷସ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ବଶ୍ୟରୁ ପୁନରୁତ୍ଥାନ କରି ଏଙ୍କୁ ଚେତନ ଉତ୍ତେଜନ କରାଇଦେଲେ । ବାଲ୍ୟ ଜୀବନରେ ହେଲେନ ପିତାଙ୍କଠାରୁ ଅଳ୍ପ ଶ୍ରୀକନ୍ଦ ଯାହା ଶିକ୍ଷା କରିଥିଲେ, ସେ ଅବସ୍ଥାରେ ସେଉ ଶ୍ରୀକର ସନ୍ତାନ ଅସୁଣ୍ଣ ଖ୍ରୀଷିୟା ଶ୍ରୀସତାସିଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ଯାହା ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ, ଆଜି ସେ ବଦ୍ଧମୂଳ ଧାରଣା କେଉଁ ଅତୀତ ଅନ୍ଧାରରେ ଲୁଚି ହୋଇଗଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ନାମରେ କ ବଦ୍ୟୁତ ଥିଲା କୈଜାଣି—ହେଲେନ କନ୍ତୁ ସେ ନାମ ଶ୍ରବଣରେ ଅପୂର୍ବ ଚେତନା ଲଭ କଲେ । ଶ୍ରୀକନ୍ଦ ପରନ୍ତୁ ବଶାଳ ମାନବକତା ତାଙ୍କ ହୃଦସ୍ପନ୍ଦନ ପ୍ରାଣ ସ୍ପର୍ଶ କଲା ! ସେଥିରେ ମୁହୂର୍ତ୍ତକେ ଚାଳିତ ହୋଇ ସେ କହିଲେ-- "ପିତା, କ୍ଷମା କରିବେ । ଅତ୍ରିସ୍ଥ ଦେବାଂଶୀଙ୍କ ମୁ ଆଉ ଭସ୍ଥ କରେ ନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ବଶ୍ୱାସଘାତକ କ ସ୍ୱଷସ ବଶ୍ୱାସଘାତକ ମୁ ସ୍ଥିର କରିପାରୁ ନାହିଁ ।"

pustakbharati.gyanbharati.gov.in Director: Kumar Rakesh Mob: 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସେଲ୍ୟୁକସ—ରକ୍ଷ ବିଶ୍ୱାସଘାତକ ! ହେଲେନ୍, ତୁମ୍ଭେ ତାହାର କଥା କହ ।

ହେଲେନ—ପିତା ସତ୍ୟ ଗୋପନରେ କି ଫଳ ? ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠ, ଆଉ ସ୍ନେହ ମଧୁର ।

ସେଲ୍ୟୁକସ—କିନ୍ତୁ ସ୍ନେହର ଦରେ ପକାଇ, ଏକଥାରେ ସନ୍ଦେହ ମାନ ନାହିଁ ।

ହେଲେନ— ତାହାର ?

ସେଲ୍ୟୁକସ— ଯେହେତୁ ସେ ମୋର ହୃତରାଜ୍ୟର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସକାଶେ ସ୍ୱତଃ ପ୍ରଣୋଦିତ ହୋଇ ମୋତ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଅଛି ।

ହେଲେନ—ଏ ରାଜ୍ୟ ଆପଣଙ୍କର କିପରି ହେଲା ?

ସେଲ୍ୟୁକସ—ଯେହେତୁ ମୁ ବାହୁବଳରେ ଏହା ଜୟ କରିଅଛି ।

ହେଲେନ— ପିତା, ପରର ରାଜ୍ୟ ବାହୁ ବଳରେ ଅପହରି ନେଇ ଏ ରାଜ୍ୟ ଆପଣଙ୍କର ହେଲା, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଏ ଦେଶର ସନ୍ତାନ ହୋଇ ସ୍ୱ-ରାଜ୍ୟର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିଥିବା ହେଲେ ଏ ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ନ ହେବ କାହିଁକି ? ଗ୍ରୀକ ଜାତି ପରସ୍ୱ ଅପହରଣ ପାଇଁ, ଅତି ରାଜ୍ୟଲୋଲୁପ ହୋଇ, ସୁନ୍ଦର ସମ୍ପଦଶାଳୀ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପ୍ରସୂ ଭାରତକୁ ଚତୁର୍ଥ ଓ ଶେଷଥରେ ଆକ୍ରମଣ ସମୟ କଲେ ସ୍ୱତଃ ଅଧିକାର କରି ଥିବାରୁ ସତ୍ୟ ବୋଲି ପରିଚିତ ! ଆଉ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସ୍ୱଦେଶକୁ ପରାଧୀନତାରୁ ମୁକ୍ତ କରି ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ସୁଖଶାନ୍ତିରେ ରଖିବା

pustak pdf ra ganta ghara group,creator:kumar Rakesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯୋଗୁଁ ବଙ୍ଗର, ବଣ୍ଡାସଘାତକ ! ! ଆଉ ସ୍ୱଦେଶର ବହୁ କଷ୍ଟରେ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସ୍ୱାଧୀନତା, ଯେପର ଗୁରୁତର କାରଣରୁ ଦୋଷୀ ନଜର ସାତ ସ୍ୱାର୍ଥ କାମନା ବଳସ୍ୱ ପାଇଁ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ଶତ୍ରୁସ ଦରୋପକାଣ୍ଡ, ଧର୍ମୀରୁ ! ! ' ପିତା, ଅଜ ମୁ ବସୁର ଆସନରେ ଥିଲେ —

ସେଲ୍ୟୁକସ — କଣ କହିଲୁ ? ବସୁର ଆସନରେ ଶ୍ରେଣୀ —

ହେଲେନ — ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପୁରଷ୍କୃତ, ଅପଣଙ୍କ ଅଉ ରାଷ୍ଟ୍ରସଙ୍କ ଗୁଁରୁତର ଅପରାଧରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କରନ୍ତି ।

ସେଲ୍ୟୁକସ — କାହିଁକି ?

ହେଲେନ — ପିତା, ଆଜ ଯଦି ଗ୍ରୀସର୍ଗ ସ୍ୱାଧୀନତା ହରଣ ମାନସରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସୈନ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ କରନ୍ତେ, ଅଉ ଅଯଶ ତାଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତେ, ତାହାହେଲେ ଅପଣଙ୍କ ଗ୍ରୀକମାନେ କଅଣ କହନ୍ତେ ?

ସେଲ୍ୟୁକସ ଅବାକ୍ ହେଲେ । ତାଙ୍କର ଆଉ ଯୁକ୍ତି ଫୁରୁଲ୍ଲ ନାହିଁ । ନଜର ଦୁହ୍ନତା କଣ୍ଠିକ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱତ ହୋଇ ସେ ଟିକେ ନଜକୁ ଅପମାନିତ ମନ କଲେ । ନୂତନ ଯୁକ୍ତି ବାହର କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ — ତାହାହେଲେ ତୁ କଅଣ କହୁଛୁ ?

ହେଲେନ — ପିତା, ଚରିତ୍ରନ କେହି କାହା ଉପରେ ରଜତ୍ୱ କରେ ନାହିଁ । ଚଟବାଟଙ୍କ ରଜ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀ ସ୍ୱାଧୀନ —

pustak pdf ra ganna gara group,creator:kumar Rakesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ମାନବ କଥାତ ସ୍ପଷ୍ଟ । ଅଜ ଆଯଶ ଗ୍ରୀକ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଗଲେ ସେ ତାଛିଲ୍ୟ ସହକାରେ ଅପଣଙ୍କର ସେ ସାହାଯ୍ୟ ପରିତ୍ୟାଗ କରନ୍ତେ । ଯେ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥସିଦ୍ଧି ନ ନେନ୍ତେ, ସ୍ୱଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ଅପରକୁ ବିକ୍ରୟ କରେ, ସେ ସ୍ୱଦେଶଦ୍ରୋହୀ, ନରକର କୀଟ । ରାକ୍ଷସ ଅତ୍ୟାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନନ୍ଦବଂଶର ମନ୍ତ୍ରୀ । ଅନ୍ତିମଗୃହର ଅବସାନ ସଙ୍ଗେ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କର୍‌ • ଘଟ ଅନୁଭବ କରିବା କଥା ତେଣେ ଆଉ, ତାଙ୍କର ଉଚ୍ଛେଦ ସାଧନ କରିବାକୁ ଷଡଯନ୍ତ୍ର କରୁଅଛି । ରାକ୍ଷସ ପରି ଦେଶ-ଦ୍ରୋହୀ କ ପୃଥିବୀରେ ଅଛି କଏ ଅଛୁ ?

ସେଲୁକସ ବରଞ୍ଚ ହୋଇ କହିଲେ — ମୁ ତୋ ସହିତ ତକ କରିବା ମୂର୍ଖତା ମାତ୍ର । ରାଜନୀତି ତର୍କ ନୁହେଁ, କାହାଣୀ ପାଠ ନୁହେଁ; ରାଜନୀତି ପୁରୁଷର ଚର୍ଚ୍ଚା—ସ୍ତ୍ରୀର ନୁହେଁ ।

ହେଲେନ ନାସ୍ତିକାତର ଅବମାନନାରେ କ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇ କହିଲେ—ଠିକ୍ କହୁଛନ୍ତି ପିତା । ରାଜନୀତି ସ୍ତ୍ରୀର ଚର୍ଚ୍ଚା ନୁହେଁ । ଅଜ ତାହା ସ୍ତ୍ରୀର ଚର୍ଚ୍ଚା ହୋଇଥିଲେ ଆଯଶ ଦସ୍ୟୁ ବୋଲି ଦଣ୍ଡିତ, ଅଉ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଦେବସମ ପୂଜିତ ହୁଅନ୍ତେ । ଆଉ ନରକର କୀଟ ରାକ୍ଷସ—ତାହାକୁ ଶୃଗାଳ କୁକୁର ମୁଖରେ ନିକ୍ଷେପ କରାଯାନ୍ତା । ରାଜନୀତି ସ୍ତ୍ରୀର ଅଧିକାରରେ ଥିଲେ, ସାମ୍ରାଜ୍ୟ-ଲୋଲୁପ ଗ୍ରୀକ ଜାତି ଚନ୍ଦର, ଅଜ ଶାନ୍ତି, ଉଦାର, ଗର ଭ୍ରାତୃଭାବୀ ସଭ୍ୟ ବୋଲି ଆଦୌ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ ଗର୍ବ କରନ୍ତେ ।

pustak.org ganta ghar.org,creator:kumar Rakesh, ph:9903434016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସେଲୁକସ— ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଲୋଲୁପତା ଶତ୍ରୁର ପରୁଷ୍ଟ୍ୱକ । ଭ୍ରତେ-ବାସୀର ସେ ଶକ୍ତ ନାହିଁ ବୋଲି ସେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସ୍ଥାପନ କରିପାରି ନାହିଁ ।

ଡେମ୍ଲେନ— ପିତା ଏତେଶୀଘ୍ର ବସ୍ତ୍ରତ ହୋଇଗଲେ ! କାହାର ସାହାଯ୍ୟରେ ଆପଣ ପୁରୁଙ୍କୁ ପରାଜିତ କଲେ ? କାହାର ସହାଯ୍ୟରେ ଭ୍ରତରେ ଶାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ ? ସ୍ୱରତ୍ତାସ୍ତି ଶକ୍ତ ନାହିଁ ? ତାହାହେଲେ ଏ ଜାତିର ଜ୍ଞାନଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଆପଣଙ୍କ ପଣ୍ଡିତଗଣ ଇର୍ଷାନ୍ୱିତ କାହିଁକି ? ଏ ଜାତିର ଶିଳ୍ପ କଳା ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ ଆପଣଙ୍କର ଏତେ ପ୍ରଯତ୍ନ କାହିଁକି ? ପିତା, ଏ ଜାତିର ଶକ୍ତ ରୁଚ୍ଛ ପାଷଣତାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ନ ହୋଇ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଦନ୍ୟାଲୋକରେ ଉଦ୍ଭାସିତ, ଜଗତ ମନରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବସ୍ତାର ପାଇ ଜଦ୍ୟନ୍ତୁ । ଏ ଜାତ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଏକ ବର୍ଷରେ ସମଗ୍ର ଜଗତ ଅଧିକାର କରିବ । କନ୍ତୁ ଏହା ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନଙ୍କ ଦେଶ, ଜ୍ଞାନ ରାଜ୍ୟର ବେଦର ବିସ୍ତାର ହୋଇଅଛି । ଏ ଜାତ ଭଗବାନଙ୍କ ବରତର ସନ୍ତାନ, ଉଦାର । ଏ ଜାତ କେଉଁଦି ଦରସ୍ୱ ହରଣ କରିବ ନାହିଁ । ଏ ଜାତିର ସଭ୍ୟତା ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ବିସ୍ତାର ଅଜ୍ଞାତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବସ୍ତାର କରିଥିବ । ଏ ଜାତ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଶତ୍ରୁସମ୍ପତ୍ତିର ବଜ୍ର ଟାକା ଟଙ୍କା ଦବ୍ୟମାନ । ଏ ଜାତ ଶତ୍ରୁ ମନ୍ଦିରତ । ପିତା, ଆପଣଙ୍କ ବାହୁବଳର ଚତ୍ତ ଆପଣଙ୍କ ପତ୍ତର ଅଦୃଶ୍ୟ ଦେବ । କନ୍ତୁ ଏ ଜାତର ଶତ୍ରୁ ବିସ୍ତାର ଗ୍ରୀକ ଉପରେ ଆଧିପତ୍ୟ ବସ୍ତାର କରିବ ଏବଂ ଜଗତର ଅନୁସନ୍ଧିତ୍ସି ଦେବ । ଗ୍ରୀକଜାତ ମୃତ ଦେବ, ଗ୍ରୀକ ପରମ୍ପର ଭଙ୍ଗଦେବ, ଗ୍ରୀକ ସାହିତ୍ୟ କଥା କହିବ, ତାହା ନଜର ବୋଲି ରତ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରୀସରେ କେହିଁ ରହିବେ ନାହିଁ । କନ୍ତୁ ଗ୍ରୀକ ଜାତିର ମୃତ୍ୟୁପରେ, ସୁଦୂର ଅଦୃଶ୍ୟ

pustak Pdf na ganta gurugroup.creatorkumar@gmail.com Rajesh, Mob. 7205847016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏ ଜାତି ସେହି ଋଷିଗଣଙ୍କ ପରମ୍ପରା ରକ୍ଷା କରି ପୃଥିବୀ ବକ୍ଷରେ ଅତୁଳଭାବରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇଥିବ ।

ହେଲେନଙ୍କର ସ୍ଥିର ସୁନ୍ଦର ସେଲୁକସଙ୍କର ଭ୍ରାନ୍ତଧାରଣା ବଦ୍‌ଲିତ କଲା ସତ୍ୟ । କନ୍ୟା ସ୍ୱ ଆଧିପତ୍ୟର ଘୁଣରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ତାଙ୍କ ପିତାମା ଖାନ୍ତୁ ହେଲା ନାହିଁ । ସେ ଗ୍ରୀକସଙ୍କ ଦ୍ରୁତ ଗତି ଅନ୍ୟତ୍ର ଗମନ କଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ହେଲେନ୍ ମାରବରେ ଅଶ୍ରୁ ବର୍ଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ସ୍ୱକ୍ଷସ ଓ ମଳସ୍ୱକେରୁଙ୍କଠାରୁ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରେରଣ କରି ସେଲୁକସ ସୈନ୍ୟ ସହ ସେନ୍ଦ୍ରଦନ ଯୁଦ୍ଧ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ଥାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯାତ୍ରା କଲେ ।

—୦(*)୦—

ଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ର

Take my heart in thy hand
O beautiful boy of Shiraz!
I would give for the mole on thy cheek,
Samarcand and Buchara!
—Persian Poetry.

ପ୍ରକୃତିର ସମ୍ପଦ-ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ମଳସ୍ୱସୁନସ୍ତ ସନ୍ତୋଷର ନିର୍ଜ୍ଜନତା ଅନୁଭବ କରୁଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ନାଡ଼ୀ ସଙ୍ଗୀ ସ୍ନେହ ଉଦ୍ୟାନ କାନନ, ବୃକ୍ଷଲତା, ପଶୁପକ୍ଷୀ ସବୁ ସେପର ଅପୂର୍ବ୍ବ । ସବୁଥିରେ ସେପର

pustak pdf ra ganta ghara group,creator:kumar Rakesh,WH:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

କଣ୍ଠ ଶୋଷାଏ ନାହିଁ, ଯାହା ଅଶ୍ରୁବରେ ସମସ୍ତେ ଶ୍ରିସ୍ନାନ, ନଷ୍ନଭ । ମଗଧ ସ୍ୱଜପୁଜକ ଅଗମନରେ ସେମାନେ ସେହି ଦିନକ ସକୀଓଶ କଣ୍ଠ ନୂତନତା ଲାଭ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ମୋହନ ଶ୍ରୀ ଅନ୍ତର୍ହିତ ହୋଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କ ଶୋଚନୀୟ ଦଶାରେ ମଳସ୍ୱ ସୁନ୍ଦରୀ ସମବେଦନା ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁଠାକୁ ଗଲେ ସିନ୍ଧା ସେ ସ୍ତ୍ରୀତ ଜାଗରୁକ ହୋଇ ତାକୁ ସ୍ୱାଗତ କରୁଅଛି ।

ମଗଧ ସ୍ୱଜପୁଜ ନନ୍ଦଗଣଙ୍କ ବରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ କଲ୍ୟବେଳେ ପିତା ଓ ଭ୍ରାତା ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ସହାୟ ହୋଇଥିଲେ, ମଳସ୍ୱ ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କର ମନେ ହେଉଥିଲା, ଯେପର ତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବାକୀ ରହିଗଲା । ବେଳେ ବେଳେ ଅକସ୍ମାତ ସମର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଯାଇ ନିଜେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବେ, ଏଯ ସ୍ରବ ମନରେ ଉଦିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା; ସ୍ୱଜପୁଜ ସିହାସନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ପିତା ଅର୍ଦ୍ଧସ୍ୱଜ୍ୟ ଲାଭ କରିବେ ଅଉ ମଗଧ ସ୍ୱଜ-ରାଜ୍ଞୀଙ୍କୁ ଜାମାତା ରୂପେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ । ପିତା ମାତା ସ୍ଥିର କରି-ଥିଲେ, ସେ ଅର୍ଦ୍ଧସ୍ୱଜ୍ୟ କନ୍ୟାର ଯୌତୁକ ସ୍ୱରୂପ ଦାନ କରିବେ । ସେତେବେଳେ ମଳସ୍ୱ ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କର ଅଶା ଅନନ୍ଦରେ ଛୁଟୁଳ ଉଠିଥିଲା; ସ୍ୱଜକୁମାରିକୁ ଲାଭ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଆଉ କୌଣସି ଅନ୍ତରସ୍ଥ ରହିବ ନାହିଁ ।

ମଗଧର ସ୍ୱାଶୀ ହେଇ ଅନ୍ତଃପୁରର ଜୀଡ଼ାପୁତ୍ତଳ ପର ସେ ରହିବେ କି ? ନା, ସ୍ୱଜାଙ୍କର ସଙ୍ଗ କର୍ମରେ ଆତ୍ମସମର୍ଶ ଦେବେ, ସମ୍ପଦ ବିପଦରେ ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିନୀ ହେବେ ? ଏ ମଧୁମୟ ଆଶା ସତେ କି ସଫଳ ହେବ ? ତାଙ୍କ ସରଳ ହୃଦୟରେ ସଫଳ ଆଶା ଝିଲମଲ୍ଲା । ବାଲ୍ୟ-ଜୀବନରୁ ସେ କେବେ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଶା ଅନୁଭବ କରିନାହାନ୍ତି । ଯେତେ-

pustak pdf.gangotri.gyaan.group,creator:kumar Rakesh, Wh:7205247016

Digitized by srujanika@gmail.com

ବେଳେ ଯାଦା ଲେଉଡ଼ୁଛନ୍ତି, ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ ମାତ୍ରେ ତାଡ଼ା ପାଇଛନ୍ତି । ଅଭାବ ଅପରିଜ୍ଞାତ ନକରିବାରୁ ତାଙ୍କର ବିକାଶ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି । ଅନାବଶ୍ୟକ ପରପୂର୍ଣ୍ଣତା ମଧ୍ୟରେ ବଢ଼ି ସେ ସ୍ନେହ ଚଳ ଚଳ ଜୀବନ ଲଭ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଏପରି ସ୍ୱପ୍ନବତ୍ତଳ ଜୀବନରେ ସେ, ପ୍ରଥମ ବେଦନା ସଦ୍ୟ ଅନୁଭବ କଲେ । ପିତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଘଟଣା, ହୃଦୟର ନିଷ୍ଠୁର କଶାଘାତ । ପିତା ସେ ସକଳ ସତ୍ତେ—ଏତେ ପ୍ରତ୍ୟୁର ପ୍ରାଣ ଯାଦାଙ୍କର, ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ-ସମ୍ବାଦ, ବଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ କି ? ଏଯାଏ ପିତା ଯେ କେବେ ମୃତ୍ୟୁ ଲଭ କରିବେ, ସେ ଧାରଣା ତାଙ୍କର ଆଦୌ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନିମିଷକରେ ସେ ଭ୍ରମ ଦୂର ହେଲା—ନିଷ୍ଠୁର ବାସ୍ତବ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେଲା—ପରିବାର ବର୍ଗଙ୍କ ଶୋକାଚ୍ଛନ୍ନ ସଙ୍ଗେ ପିତାଙ୍କ ଅନ୍ତ୍ୟେଷ୍ଟି କିୟାର ଆୟୋଜନ । ଜମେ ଜମେ ସେ ଶୋକ ବସ୍ତୁତ ପ୍ରଲେପରେ ନିରତ ହେଲା । ବ୍ୟଥିତା କନ୍ୟାର ମନ ଭୁଲାଇବା ପାଇଁ ସ୍ନେହମୟୀ ଜନନୀ ସତର୍କ ଥିଲେ—କନ୍ୟାର ଉପସ୍ଥିତିରେ ମୃତ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସକାଶେ ଅଶ୍ରୁମୋଚନ କରୁନଥିଲେ ।

ପୁଣି ସୃଜନ ସ୍ପୃହା ଜାଗରୁକ ହେଲା । ପୁଣି କୋକଳ ଗାନ କଲା, ପୁଣି ମଳୟ ବହିବାକୁ ଲଗିଲା, ପୁଣି ତାଙ୍କ ହୃଦୟ ଅସ୍ଥିର ହେଲା । ଜୀବନର ଧ୍ୟାନ, ସ୍ୱପ୍ନର ମନ୍ଦାର, ଜୀବନ ଧାରଣର ସାର୍ଥକତା, ସ୍ନେହ କୁମାରଙ୍କୁ ଅତିଳ ମାନ ଦେଇବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ବଳବତ୍ତା ଇଚ୍ଛା ହେଲା । ତାଙ୍କର ଓ ଭାଇଙ୍କର ସମ୍ବାଦ ଆଣିବା ପାଇଁ ସେ କେତେଜଣ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଚର ପ୍ରେରଣ କଲେ । ପ୍ରଥମ ଚରଠାରୁ ଶୁଣିଲେ, ମଳୟକେତୁ ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ ମିଳିତ ହୋଇ ମଗଧ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର

pustak pdf ra gaata ghararu.com Creator: kumar Rakesh, ph: 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

କରୁଅଛନ୍ତି । ମଳୟପୁଜଣଙ୍କ ହୃଦୟ ଅନ୍ତର ଅସ୍ଥିର ହେଲା । ତଥାପି ସେ ଘଟଣାକୁ ବଡ଼ କର ସେ ନେଲେ ନାହିଁ । ପିତାଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣି ଥିଲେ, ସ୍ୱଜନାଙ୍ଗ ଷେତ୍ରରେ ଆଜର ନିଶ କାଲ୍ଲର ଶତ୍ରୁ, ଏପର ଓଲଟ ପାଲଟ ପ୍ରାସ୍ତ ଘଟିଥାଏ । କଛୁ ଦିନ ପରେ ମଗଧଠାରୁ ଦୂତ ଫେର୍ ଅସିଲ୍ଲା ।

ମଗଧର ସମ୍ବାଦ ଶୁଭ ନୁହେ । ସ୍ୱଜନାଙ୍ଗରେ ଭସ୍ମୁକର ବଦ୍ରୋହ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାର୍ ପରତ୍ୟକ୍ତ । ଏ ସୁଯୋଗରେ ମଳୟକେତୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ୱଜନଗଣଙ୍କ ସହିତ ମଗଧ ଆକ୍ରମଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟତ । କନ୍ତୁ ଏ କ ସମ୍ବାଦ ? ସେମାଙ୍କେ ପୁଣି ମଗଧ ଧ୍ୱଂସ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେଲୁକସଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାର୍ଥୀ ! ମଳୟପୁଜଣଙ୍କର ଜନ୍ମଭୂମି-ପ୍ରୀତିରେ ଝଞ୍ଝର ଏ ଦୁର୍ଜ୍ଜନ ଅସହ୍ୟ ବୋଧ ହେଲ୍ଲା । ସେ ବସରୁ ଉତ୍ତରଲ ମଧ୍ୟ ସେ କୌଣସି ମତେ ଏକଥାର ଅନୁମୋଦନ କରପାରୁଲେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଅନ୍ତଃପ୍ରକ୍ଷୁବ୍ଧ ସଧିରେ ବଡ଼ୋତ୍ସା ଠିହାଇ ଉଠିଲ୍ଲା । ମନ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱଷସ ଅପରଣାମଦର୍ଶୀ ବୋଇପାରନ୍ତି । କନ୍ତୁ ସ୍ୱଦ କପର ବଦେଶୀସ୍ଥ ବଳ ସାହାଯ୍ୟରେ ସ୍ୱଦେଶ ଶତ୍ରୁର ଉଚ୍ଛେଦ ସାଧନ କରିବେ ? ସମ୍ଭବ, ସ୍ୱଜନାଙ୍ଗରେ ସମସ୍ତ ସମ୍ଭବ ।

ମଳୟପୁଜଣ ଏ ଅବସ୍ଥାରେ କଅଣ କରିବେ ! ସେ କ ମାରବ, ଉଦାସୀନ ରହିବେ ? ନା, ତାହା ହେବ ନାହିଁ । ସେ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନ କରିବେ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନମନ୍ତେ ନିଜ ଭାଇଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ବରୁଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ କରିବେ । ଧର୍ମ ସକାଶେ ଭାଇଙ୍କ କଥା ଶୁଡ଼ା, ସମସ୍ତ ଜଗତ ବରୁଦ୍ଧରେ ସେ ବଦ୍ରୋହ କରିବେ । ସେ ଅକ୍ଲା ନୁହନ୍ତି । ମଗଧ ସ୍ୱଜପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଦେଖାଇବେ, ପୁରୁଷ ସମସ୍ତ ମହତ୍ତ୍ୱ ମାତ ଭୁଲ୍ ଯାଇ

pustak pdf nagarta bharat group, creator: kumar Rakesh, wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାରେ, ପରର ସାହାଯ୍ୟରେ ଆପଣାର ସର୍ବନାଶ କରିପାରେ, ସୁବିଧା ଅନୁସାରେ ବିଦେଶୀୟ ଶତ୍ରୁର ଆଶ୍ରୟ ନେଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ନାସ୍ତି ସେପରି ନୁହେଁ । ସେ ଭିତରର ଶତ୍ରୁ । ଭାରତ ଶତ୍ରୁର ସେ ଅଦ୍ଭୁତ କଳ୍ପିତ । ସେ ଧର୍ମକୁ ବାଳି ରଖିବ, ନ୍ୟାୟକୁ ସ୍ଥାନଚ୍ୟୁତ କରିବ ନାହିଁ । ମନ୍ଦମା ମଣ୍ଡିତା ଭାରତଭୂମିରେ ଅଗ୍ନ୍ୟୁତ୍ପାତ ଅନ୍ୟାୟ ଅତ୍ୟୋ-ତ୍ପର ବହୁଳରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ ତଦୀୟ ଭଗ୍ନ ନଗ୍ନମୂର୍ତ୍ତି ରୂପେ କାଳେ କାଳେ ବିରାଜିବ ।

ମଲସ୍ଥ ସୁଦକ୍ଷ ଭାବିଲେ, ସେ ଭାରତଙ୍କ ବୁଝାଇ ଏ ଅହର୍ଦ୍ ଭାଗ୍ୟରୁ ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ଭାରତ ସେ କାରଣ ମାନିବେ ? ମଧ୍ୟ, ଭାଇଙ୍କ କଣ ସେ ନଠୋର ଭ୍ରୁକୁଟି ଏତେ କଥା କହିପାରିଛେ; ନା ଭାଇ ସେ କଥାରେ ଅସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ କରିବେ ? ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଭାଇ ହସି ଉଡାଇ ଯେବେ, ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଦମ୍ଭ, ସମସ୍ତ ଦୃଢ଼ତା ତରଳି ଯିବ । ଅରମାନରେ ତାଙ୍କ ଉତ୍ସାହ କାହିଁ ଉଡେଇ ଯିବ । ଏସବୁ ଗୁରୁତର ଅନ୍ୟଥାଚ୍ଛ ପରିଣାମ କାମ କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ।

ସେ ନଡେଚ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ—? ଠିକ ହେବ । ମଲସ୍ଥ ଦୁର୍ଗ ରକ୍ଷା ସକାଶେ ଯେଉଁ ପାଞ୍ଚ ସହସ୍ର ସୈନ୍ୟ ଥିଲେ, ତାହା ଧରି ସେ ଗ୍ରୀକ-ବାହିନୀ ଅବରୋଧ କରିବେ । ଅତର୍କିତ ଭାବରେ ଆକ୍ରମଣ କଲେ ବୃଦ୍ଧିତ ଗ୍ରୀକ ବାହିନୀ ମଧ୍ୟ ଛିନ୍ନଭିନ୍ନ ହେବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରଥମେ ସେ ଯୋଦ୍ଧୃବୃନ୍ଦଙ୍କ ହାବଭାବ ପରୀକ୍ଷା କରିବେ । ସେ ସାରବଳ ସେନାପତିଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ, ସେହିନ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ବ୍ୟାୟାମାଦି ପର୍ଯ୍ୟ-ବେକ୍ଷଣ କରିବେ । ଏ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରଭୁର ମାଧ୍ୟମରେ ସୈନ୍ୟଗଣ ଅଦ୍ଭୁତ

pustak pdf ra ganesh ghara group creator kumar Rakesh, Wa 7225347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉତ୍ସାହରେ କୁହାଙ୍କ ଡାକ ଦେଲେ । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ସେନା କ୍ରୀଡ଼ାଭୂମିରେ ସମବେତ ହେଲେ ।

ଅଶ୍ୱପୃଷ୍ଠରେ ମଳୟୁଦ୍ଧଜ୍ଞ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କ୍ରୀଡ଼ାଦ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ । କ୍ରୀଡ଼ା ଦେଖିବା ବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ବ୍ୟାୟାମର ପ୍ରଶଂସା କର ଉତ୍ସାହ ଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେମାନେ ଶ୍ରେଣୀବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେବାରୁ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧନ କର କହିଲେ —

"ମଳୟୁବାସୀ ସାରଗଣ ! ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦେଶରେ ଶତ୍ରୁ ଉପସ୍ଥିତ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କଅଣ ?"

ସମସ୍ତେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—ପ୍ରାଣ ଦେଇ ଶତ୍ରୁ ସଂହାର କରିବୁ ।

ସେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—ଯଦି ଶତ୍ରୁର ଶକ୍ତି ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ଶକ୍ତି ଠାରୁ ବହୁଗୁଣ ଅଧିକ ହୁଏ ? ଆଉ ତୁମ୍ଭେମାନେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରାଣହରାଇବା ସମ୍ଭାବନା ହୁଏ ?

ଉତ୍ତର ମିଳିଲା— ତାହାହେଲେ ଶତ୍ରୁର ବ୍ୟୂହ ଭଙ୍ଗ କରିବୁ, ଶତ୍ରୁର ଦଳବଳ ଛିନ୍ନଭିନ୍ନ କରିବୁ; ଶତ୍ରୁ ହୃଦସ୍ପନ୍ଦନ ସ୍ଥିତ ସଞ୍ଚାର କରି ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ ପ୍ରାଣ ଦେବୁ ।

ମଳୟୁଦ୍ଧଜ୍ଞ ସେମାନଙ୍କର ବହୁ ପ୍ରଶଂସା କର କହିଲେ — ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ରଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ । ସୁତରାଂ ସ୍ୱଦେଶର

pustak pdf raggata ghara group,creator:kumar Rakesh,ph:9205847016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ପରଦିନଠାରୁ ମଗଧ ଯାତ୍ରା କରିବାକୁ ହେବ । ସ୍ୱୟଂ ସେ ଅଶ୍ୱାରୋହୀକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ହେବ । ଏକ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ସୈନ୍ୟ ସଜ୍ଜାଧାନା ଉଚ୍ଚା ସକାଶେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଓ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଯୁଦ୍ଧ ଯାତ୍ରା କରିବେ । ସୈନ୍ୟ-ଗଣ ଅପୂର୍ବ ଉତ୍ସାହରେ ମଳୟପୁତ୍ରଙ୍କର ଜୟଗାନ କରି ଯାତ୍ରା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । ମଳୟପୁତ୍ର ଅପୂର୍ବ ଶୋଭାରେ ସଜ୍ଜିତ ହେଲେ । ତାଙ୍କର ଅପୂର୍ବ-ଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ରରେ ସମସ୍ତେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ଉତ୍ସାହ ସୂଚକ ଜୟ ଧ୍ୱନି କରି ଉତ୍ସବ ପ୍ରାପ୍ତ ହାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମଳୟପୁତ୍ରଙ୍କର ଅପୂର୍ବ ପୁରୁଷ ସାଜ ସମସ୍ତଙ୍କର ପସନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା !

ମାନବ ଅବନତ

"Unless above himself he can
Erect him-self, how poor a thing is man."
—Daniel

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ଭୟଙ୍କର ବଦ୍ଦ । ଏକ ଦଉରେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ଉପଦେଷ୍ଟା ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ପରିଚାଳନାରୁ ସେ ଏକାନ୍ତ ବଞ୍ଚିତ । ଅପର ଦଉରେ କୂଟନୀତିପଟୁ ହର୍ଷବର୍ଦ୍ଧନଙ୍କ ଶିକ୍ଷିତ ଅଧୀନ ସାମରିକ ମଳୟକେତୁ ଓ ପ୍ରଭାଶ ଯୁଦ୍ଧ ବିଶାରଦ ମେଘନାଦ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ । ଏତେ ପୁଣି ମଗଧ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଅମାନ୍ୟ କଲେ ନାହାନ୍ତି ମୃତ୍ୟୁ, କିନ୍ତୁ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟତ୍ୟାଗ ହେଲରୁ ସେମାନେ ଛଦ୍ମ ଯୁଦ୍ଧ ନାମରେ ନିରୁତ୍ସାହିତ ହେଉଅଛନ୍ତି । ସେ ଯାହାହେଉ, ଯେତେବେଳେ

pustak pdf ra ganta ghara group created by kumar Rakesh 9178205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରଜାଙ୍କ ଜୀବନରେ ଶତ୍ରୁ କର ସେ ଦିନ ଦିନ ଅନ୍ୱେଷଣ କରୁଅଛନ୍ତି, ତାହାଙ୍କ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ସେ ଦିନ ଦିନ ବିଦେଶୀୟ କବଳରୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଯୋଦ୍ଧା । ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମ୍ମ ସ୍ୱଳ୍ପ ଅଜ୍ଞାତ ବିପଦର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ଦେଖିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସେ ନୁହନ୍ତି, ସେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବେ । ଜଣେ ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟଙ୍କ କୂଟ ଯୁଦ୍ଧରେ ସେନାପତିଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ସକାଶେ ଅଳ୍ପ ସେ ମନ୍ତ୍ରୀସ୍ଥାନ । କେବଳ ଯୁଦ୍ଧ ଉପରେ ଜୟ ପରାଜୟ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲେ, ସେକଥା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହୋଇଥାନ୍ତା । ବିପକ୍ଷର କୁଟିଳ ରଚନାକୁ ବ୍ୟର୍ଥ କରିବାକୁ ଅଳ୍ପ ଆଗର୍ଯ୍ୟ ଥିଲେ, ତାକୁ ଏତେ ଅନୁସୋଚନା କରିବାକୁ ଦୃଶ୍ୟ ନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ତାଙ୍କର କୋଷ ଅର୍ଥଶୂନ୍ୟ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟରଗଣ ଅଳସ୍ୟପରସ୍ପର, ସୈନ୍ୟଗଣ ଉଚ୍ଛୃଙ୍ଖଳ । ଅଳ୍ପ ତାଙ୍କର ଭରସା ଶତ୍ରୁ, ବାହାରେ ଶତ୍ରୁ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲେ, ଥରେ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ କରି ସମର ବହ୍ନି ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ କରିବେ, ସେଥିରେ ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷ ଧ୍ୱଂସ ହେଲେ ପ୍ରଭୁତ ଆନନ୍ଦ ଓ ଗୌରବର ବିଷୟ । ନୋଚେତ୍ ସେ ଜୀବନ ମରଣବାହ୍ନୀ ସହ ସେଥିରେ ଜୀବନ ଅଦ୍ଭୁତ ଦେବେ ।

ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ଅଜ୍ଞେୟ ମାତୃବଶରୁ ମଗଧ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଶୃଙ୍ଖଳା ଦେଖାଯାଇ ଥିଲା । ତାହା ଭିତରେ କନ୍ତୁ ବଶୃଙ୍ଖଳା ନୁହେଁ, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଛଳନା କରିବା ସକାଶେ ଛଦ୍ମ ବିଶେଷ ନାମ । କନ୍ତୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କାଳେ ପୈର୍ଯ୍ୟରୁ ଦେବେ, ଏହି ଆଶଙ୍କାରେ ସୈନ୍ୟମାନେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ବିଦ୍ରୋହ ନକରି କେବଳ ଉଦାସୀନ ଭାବ ଦେଖାଇଲେ, ଏହା ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ କୌଶଳ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ବଧ ଦେଖି,

pustak pdf in gaurav bharat group, creator: kumar Rajnish, WhT2003347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗୃଣକ୍ୟ ଶକଟାରଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ କଲେ । ମଗଧ ସେନା ଏକପ୍ରକାର ତାଙ୍କର ଅଜ୍ଞାବର୍ତ୍ତୀ । ସେ ଶକଟାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ମଗଧ ସେନାଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧ ନମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖିଲେ । କହ୍ନା ନଷ୍ଟ୍ରାସ୍ଥାନ, ତାଙ୍କ ଚର ଗଣ ଗ୍ରୀକ ଶିବରରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସେଲୁକସଙ୍କ ସମସ୍ତେଦ୍ୟମ ଗୃଣକ୍ୟ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଅବଗତ ହୋଇଥିଲେ ।

ସେଲୁକସଙ୍କ ପକ୍ଷ ଭ୍ରଗୁଗ୍ୟପୃଣଙ୍କ ହସ୍ତଗତ ହେଲା । ଏହି ପନ୍ଥୁଆ ଦୁଇଜଣ ପରେ ପାଟଳୀପୁତ୍ରଠାରୁ ଦୁଇକୋଶ ଦୂରରେ ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟ ସହ ଗ୍ରକ୍ଷସ ମିଳିତ ହେବା କଥା ପତ୍ରରେ ଲେଖାଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପକ୍ଷି ଆଉ ଗ୍ରକ୍ଷସଙ୍କର ହସ୍ତଗତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଏଣେ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ନଦେଖି ସେଲୁକସ ଚ୍ଚବନେଲେ, ସେ ଗ୍ରକ୍ଷସଙ୍କ କ୍ଷମା ଅଧିକ କୁଟିଳ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରରେ ପଡ଼ି ପ୍ରବଞ୍ଚିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ସେ ଗ୍ରକ୍ଷସ ଓ ଗୃଣକ୍ୟ ଉଭୟଙ୍କ ଉପରେ ନଜର ରଖିବାର ପ୍ରଯୋଜନ କରିବାକୁ ଚାହିଁଲେ; କିନ୍ତୁ ସେହି ଅତର୍କିତ ଅନ୍ତମଣ ଯାହା ସକଳ କର ଥିଲେ, ତାହା ସେଷରୀ ପରିତ୍ୟାଗ କଲେ ।

ବସ୍ତୁତ ଗ୍ରୀକ ବାହିନୀର ଉପଦ୍ରାସ୍ତାନ୍ତଦ ହୋଇ ଅଳ୍ପ ସଖ୍ୟକ ମଗଧ ସୈନ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବେ । ଗ୍ରୀକ-ବାହିନୀଙ୍କ ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅନୁଚ ପାଦ ଡ଼ ଓ କ୍ଷୁଦ୍ର ଅରଣ୍ୟ । ଅର୍ଦ୍ଧ-ଘଣ୍ଟାରେ ପ୍ରତିବଶ କରି ସେଲୁକସ ଏହି ସମର ଉପଯୋଗୀ ସ୍ଥାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାରର ପରକ୍ଷଣରେ ଗୃଣକ୍ୟ ପ୍ରେରିତ ପାଞ୍ଚ ସହସ୍ର କ୍ଷିପ୍ର ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ରଣଡ଼ଙ୍କା ବଜାଇ ଗ୍ରୀକ

pustak pdf ra gaate ghara group, creator:kumar Rakesh, wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସୈନ୍ୟକୁ ଅତର୍କିତ ଭାବରେ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ସେଲ୍ୟୁକସଙ୍କ ଅତର୍କିତ ଆକ୍ରମଣରେ ପନ୍ଦର ସହସ୍ର ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଏକାବେଳକେ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ରମଣ କରିବାରୁ ସେମାନେ ଅତିଶୟ କ୍ଷିପ୍ରତା ସହକାରେ ପଳାୟନ କଲେ । ଗୃଧ୍ରକ୍ୟଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ପୁନଃପୁନଃ ଆକ୍ରମଣର ଆଶଙ୍କା କରି ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟ କାହିଁ ବିଶ୍ରାମ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଫଳରେ ତାହାହିଁ ହେଲା ।

ଏଦନ୍ତର ଜଣେ ସୈନ୍ୟ ନେଇ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଗ୍ରୀକ ସେନାକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବେ । ଗୃଧ୍ରକ୍ୟଙ୍କ କୌଶଳରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସମୟରେ ଯାତ୍ରାର ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ବୋଲି ଜ୍ୟୋତିଷୀ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ କହିଥିଲେ । ଫଳରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ବେଳେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସସୈନ୍ୟରେ ଉତ୍ତାଇ ସମରଯାତ୍ରା କଲେ । ରଣଶିଙ୍ଗା ଶବ୍ଦରେ ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟ ଜାଗ୍ରତ ହେଲେ । ତେତେବେଳକୁ ସେମାନେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ବିଶ୍ରାମ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ସୁତରାଂ ସମସ୍ତେ ପ୍ରାୟ ଆହାଇକାନ୍ତି । ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବରେ ମଗଧ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଦେଖି ସମସ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ତଥାପି ସେଲ୍ୟୁକସଙ୍କ ସତର୍କତା ଓ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନମତିତ୍ୱରୁ କୌଣସିପ୍ରକାରେ ବ୍ୟୂହାକାରରେ ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟ ସଜ୍ଜିତ ହେଲେ । ସେମାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ମନେହେଉଥିଲା ସୈନ୍ୟ ନେଇ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ ନିମନ୍ତେ ଆସୁଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଆନନ୍ଦର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । କିନ୍ତୁ ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଣାଫଳକର ଝଲସିତ ପ୍ରଖର ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ମଗଧ ସୈନ୍ୟ ଶୋଣିତ ହୋଇଥିବା ବର୍ଶା ଚାଳନା କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ବ୍ୟୂହଭଙ୍ଗ ଅସମ୍ଭବ ପ୍ରତୀୟମାନ ହେଲା ।

pustak Hindi Nagaria guru group,creator:kumar Rakesh,Wh:7205247016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ପୁଣି ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ସମ୍ମୁଖରୁ ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟ ରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ବ୍ୟୁହ ତ୍ୟାଗ କରି ମଗଧ ସେନାଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ରମଣ କଲେ । ସେତେବେଳେ ମଗଧ ସୈନ୍ୟ ସହ୍ୟ କରି ନପାରି ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦେଲେ ।" ଜଳର ଫଳାଧିକ୍ୟ ଶତ୍ରୁତଟର ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ତଡ଼ି ନେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ଅଶା ବଳୁପ୍ତ ହେବାକୁ ବସିଲା ।

ଦୂର ଅରଣ୍ୟରେ ଚଂଞ୍ଚଳ ସହସ୍ର ସୈନ୍ୟ ଲୁକ୍କାୟିତ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଅଧି ନାୟକ ସ୍ୱୟଂ ଚାଣକ୍ୟ । ବହୁ ସୈନ୍ୟ ନାଃଶବ୍ଦ ପଦ ସଞ୍ଚାର କରି ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ଆସି ଗ୍ରୀକର ପଶ୍ଚାଦ୍ଭାଗ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ଦୁଇ ସହସ୍ର ଗ୍ରୀକସୈନ୍ୟ ମୃହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଧରାଶାୟୀ ହେଲେ । ମସ୍ତ୍ରଦ୍ରଷ୍ଟା ଋତୀଜ ସ୍ୱୟଂ ଚାଣକ୍ୟ ହସ୍ତପୃଷ୍ଠରୁ ଆଦେଶ କଲେ, "ଆକ୍ରମଣ କର ।" ଆଦେଶ ଶ୍ରବଣମାତ୍ରେ ହସ୍ତୀସେନା ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଶ୍ରେଣୀବଦ୍ଧ ହୋଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଲେ । ପୁଣି ଦ୍ୱିଂଣ ସହସ୍ର ସୈନ୍ୟ ମୌର୍ଯ୍ୟଧ୍ୱଜା ଛଡ଼ାଇ ଲୁକ୍କାୟିତ ସ୍ଥାନରୁ ହୁରତ ଗତିରେ ଆସି ପଶ୍ଚାଦ୍ଭାଗ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ଫଳରେ ଗ୍ରୀକ ବ୍ୟୂହର ଅର୍ଦ୍ଧେକ ସୈନ୍ୟ ପଶ୍ଚାଦ୍ଭାଗକୁ ମୁଖ ଫେରାଇଲେ । ଏପର ସମୟରେ ଚାଣକ୍ୟ ଘୋଷିଲେ 'କୁହାଟ' ଦେଲେ । ସେ ଧ୍ୱନିରେ ମଗଧ ସୈନ୍ୟ ସ୍ତମ୍ଭିତ ହସ୍ତ ହୋଇ ଶବ୍ଦାକାରରେ ପଛକୁ ଘୁଞ୍ଚିଗଲେ । ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟ ଜଳର ଅସ୍ପୃଶ୍ୟତାଦହିକତାରୁ ପ୍ରଶଂସା ଜନକ ଜଳେ କରି ମଗଧ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରିକରି ତଡ଼ି ନେବାକୁ ଲାଗିଗଲେ ।

ଏହାହିଁ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥିତ ପାହାଡ-ପାଚୀର ପରିତ୍ୟାଗ କରି କିଛିଦୂର ଯାଇଥିଲେ, ଚାଣକ୍ୟ ପୁଣି

pustak pdf raggada gyana group,creator:kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

'କୁଦାଃ' ଦେବାରୁ ଅଦୂରେ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ସୈନ୍ୟରେ ଶ୍ରେଣୀବଦ୍ଧ ଦୁଇଁପେନା ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ଧାଇଁ ଆସି ଉଭୟ ପାହାଡ଼ ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ଗ୍ରୀକ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କଲେ । ଦୁଇଗଣ ଚଲାନ୍ତି ପ୍ରାଣୀ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇଟି ଶୁଣ୍ଡରେ ତୀକ୍ଷ୍ଣଦନ୍ତ ସର୍ପ, ବର୍ତ୍ତୁଳ ଲୌହଫଳକ, ଅଙ୍ଗ ବେଷ୍ଟନ କଲଙ୍ଗ ଦେଶୀୟ ଲୌହ ବର୍ମ୍ମ ଧାରଣ କରିଥିଲେ । କଲଙ୍ଗସୈନ୍ୟରେ ସେହି ବର୍ମ୍ମ ଭେଦନ କରିବାରୁ ପାହାଡ଼ ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ସୈନ୍ୟ ସମ୍ମୁଖ ଦଇଁଡ଼େ ଧାଇଁବାକୁ ଲାଗିଲେ ! ସମ୍ମୁଖରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ, ପଶ୍ଚାତ୍‌ଦେଶରେ ଦନ୍ତିଭାନ୍ଦୀ । ସୁତରାଂ ବର୍ମ୍ମାଚ୍ଛାଦନ ସୈନ୍ୟକୁ ଶ୍ରେଣୀବଦ୍ଧ କରି ସେଲ୍ୟୁକସ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ଘୋର ସଙ୍କଟ ।

ଅଦୂରେ ରଣଶିଙ୍ଗା ବାଜି ଉଠିଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ପଛକୁ ଗୁହାଁ ଦେଖିଲେ ସମର ପତାକା ହସ୍ତରେ ଜଣେ ନବୀନ ଯୁବକ କୃଷ୍ଣତୁରଙ୍ଗ ଅଶ୍ୱପୃଷ୍ଠରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଧାବମାନ — ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାୟ ଶତାଧିକ ଦୃଢ଼ସ୍ତ୍ର ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ତାଙ୍କର ଅନୁଗାମୀ । ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିବାକୁ ଆଉ ବାକୀ ରହିଲା ନାହିଁ ଯେ ସଲ୍ୟୁକେରୁ ତାଙ୍କର କତିପୟ ସୈନ୍ୟ ଧରି ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଆସୁଛନ୍ତି, ଅବଶିଷ୍ଟ ସୈନ୍ୟ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ପଡ଼ିବେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କ୍ରୋଧରେ ଭୀଷଣ ହୁଙ୍କାର ଧ୍ୱନି କଲେ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଚାହିଁ ଦେଖି ଆଜି ତାଙ୍କର ଅଛି କୌଣସି ସତର୍କତା ରହିଲା ନାହିଁ । ସମର-ଯଜ୍ଞରେ ପ୍ରାଣ-ଆହୁତି ଦେବାଯାଇଁ ସେ ଉଲ୍କାକୃତି ଅସି ଦୃଢ଼ ମୁଷ୍ଟିରେ ଧାରଣ କଲେ । ଅନ୍ତର ଇଷ୍ଟଦେବୀଙ୍କ ନାମ ସ୍ମରଣ କରିବା କ୍ଷଣି 'ଜୟ ମଙ୍ଗୀରଜ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଜୟ' ଧ୍ୱନି ନବାଗତ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ମୁଖରୁ ଉତ୍ଥିତ ହେଲା । ଏ କ'ଣ ଛଳନା ନା ସତ୍ୟ ? ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ବୁଝିହିଁ ସ୍ଥିର କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

pustak.puri.ra.gantantantra.group.creator:kumar.Rakesh.W:7205357016

Digitized by srujanika@gmail.com

ରଣାଙ୍ଗନରେ ମଲ୍ଲସ୍ମୃଦଜ୍ଞ

pustak pdf ra ganta ghara group,creator:kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦେଖୁ ଦେଖୁ ନବାଗତ ଚାଟଜ୍ୟ ସୈନ୍ୟ ଦୁଇଭାଗରେ ବଣ୍ଟି ଦୌଡ଼ିଗଲେ । ଏକ ଦଳ ଜଣେ ପ୍ରଗଣ ସେନାପତିଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱ ଏବଂ ଅନ୍ୟଦଳ ସେହି ବୃଦ୍ଧ ବଯୁନ ଯୁବକଙ୍କ ଅଧୀନରେ ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ଅଶ୍ୱାରୋହୀଗଣ ଏତେ କ୍ଷିପ୍ର ଯେ ସୁଦିକ୍ଷିତ ଗ୍ରୀକ ଅଶ୍ୱଗଣ ସ୍ୱଳ୍ପ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସମ କ୍ଷିପ୍ରତା ରକ୍ଷା କରୁପାରିଲେ ନାହିଁ । ଗ୍ରୀକଗଣ ଏପରି ନୂତନ ଆକ୍ରମଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ । ତହିଁରେ ସମସ୍ତ ସନ୍ଧି ଜାଗରଣ ପଂରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ବିଶ୍ରାମ ସମୟ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରେ ଘଟି ନଥିଲା । ଏଣେ ହସ୍ତିବାହିନୀର ଶୃଙ୍ଖଳାଘାତରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟ ଶୁଷ୍କ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଅଶ୍ୱିନୀକୁମାରଙ୍କ ଆକ୍ରମଣରେ ସେମାନଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ର ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଅବସନ୍ନ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ନବୀନ ଯୁବକ ସେଲ୍ୟୁକସଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଅଶ୍ୱଚାଳନା କଲେ ।

ପଶ୍ଚାତ୍‌ଦେଶରୁ ହସ୍ତିକ ହୁଙ୍କା ସଦ୍ଧ ସେଲ୍ୟୁକସଙ୍କ ପ୍ରତି ଗର୍ଜ୍ଜନ କରୁଥିଲା । ଗୋଟିଏ ହସ୍ତୀର ଶୃଙ୍ଖଳାଘାତରେ ସେଲ୍ୟୁକସଙ୍କ ଅଶ୍ୱ ଧରାଶାୟୀ ହେଲା । ସେଲ୍ୟୁକସ ଅନ୍ୟ ଅଶ୍ୱ ଅନ୍ୱେଷଣ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ, ଏପରି ସମୟରେ ନବାଗତ ଯୁବକ ତରବାରି-ହସ୍ତରେ ତାଙ୍କ ଶିର ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନଜ ଅସିର ପ୍ରବଳ ଆଘାତରେ ଯୁବକଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବ୍ୟର୍ଥ କରି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କର ବହୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମନେ ହେଲା, ଯେପରି ବହୁକାଳ ପୂର୍ବେ ସେ ତାଙ୍କୁ କେଉଁଠାରେ ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ଦୂରରୁ ଅଶ୍ୱପୃଷ୍ଠରୁ ଗୁଣକ୍ୟ ଆଦେଶ କଲେ, ବନ୍ଦୀ କର । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ରକ୍ଷିଗଣ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ସେଲ୍ୟୁକସଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କଲେ । ସେଲ୍ୟୁକସଙ୍କ ଅଭିମାନ ଶିର ଅବନତ ହେଲା । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବିସ୍ମୟ ମୁଗ୍ଧ କରି ନବାଗତ ଯୁବକ

pustak pdf ra ganta ghare group,creator:kumar Rajesh,MH-2003347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସୈନ୍ୟ ସବୁ ସେଇଁ ଦଉରୁ ଆସିଥିଲେ, ସେହି ଦଉରେ ପୁଣି ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ ।

ଅଭିନବ ସନ୍ଧି

"As man's prayers are a disease of the will. sc are their creeds a disease of the intellect"
—Emerson.

ଆଜିର ଜେତା କାଲିର ବନ୍ଦୀ । ଜଗତ ବିଜେତା ସେଲ୍ୟୁକସ ଆଜି ମଗଧ କାରାଗାରରେ ବନ୍ଦୀ । ତାଙ୍କର ଭବ ଖବ ଦୋଇଅଛି; କନ୍ତୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି, ସ୍ୱୟଂପ୍ରଭୁ ଜାତ ପ୍ରତି ଦ୍ୱେଷ ଶତଗୁଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ-ଅଛି । ସେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଏଦ୍ୱାର ସମୁଚିତ ପ୍ରତିଫଳ ନଦେଇ ଛାଡ଼ିବେ ନାହିଁ । କନ୍ତୁ ପ୍ରଥମେ ସେ ମୁକ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣେ ପୁଣି ସ୍ୱପ୍ନସ ତାଙ୍କି ପ୍ରବଞ୍ଚିତ କରିଅଛନ୍ତି—ମଲସ୍ୟୁକେଉ ବଣ୍ଡାସନ୍ଧାତକ ବୋଲି କରି ଅଛନ୍ତି । ଏସବୁ ଭବ ସେଲ୍ୟୁକସ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଚଳିତ ଓ ଅସ୍ଥିର । ସେ ଦିଗ୍ଭ୍ରାନ୍ତ କେଶସ୍ୱ ପର୍ ବୃଥା ମର୍ଦ୍ଦନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସେଲ୍ୟୁକସଙ୍କର ସଭ୍ୟତାରମାନ ସ୍ୱଣକ୍ୟଙ୍କର ଅଜ୍ଞାତ ନଥିଲା । ସୁଯୋଗ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଖି ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଅହଂକାର ଚୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱଣକ୍ୟ ମନସ୍ଥ ସ୍ଥିର କଲେ । ତାଙ୍କ ମୁକ୍ତ ସକାଶେ ସେ କେତେ ଗୁପ୍ତଚର ନିଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣୟନ କଲେ । ସେଥି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଧାନ, ସେ ତାଙ୍କ

pustak.pdf by Jagatabhara group,Creator:kumar Rakesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

କନ୍ୟା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଏହା ଶ୍ରବଣ କରି ସେଲୁକସଙ୍କ ଭୋଧର ସୀମା ରହିଲ୍ନାହିଁ । ପ୍ରାଣ ଯାଉ, ଗ୍ରୀସ ଯାଉ, ଜଗତ ବ୍ୟାପ୍ତ ହେଉ, ଯେ କଦାଚି ବଦ୍ଧର ହସ୍ତରେ ତାଙ୍କ ଦୁହିତା ସମ୍ପ୍ରଦାନ କରିବେ ନାହିଁ । ସେ ସ୍ଥିର କଲେ, ମୁକ୍ତ ଲାଭ କଲେ ମଗଧ କାରାଗାରରେ ଜୀବନର ଅନ୍ତିମ ନିଶ୍ୱାସ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ପଡ଼ିବ, କିନ୍ତୁ ଏପରି ଅପମାନକର ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସ୍ୱୀକାର କରିବେ ନାହିଁ । ସେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଦୂତ ସମ୍ମୁଖରେ ଜ୍ଞାପନ କଲେ ।

ସେଲୁକସଙ୍କ ସଂକଳ୍ପ ଶୁଣି ଚାଣକ୍ୟ ସ୍ଥିର କଲେ, ସନ୍ଧି ପ୍ରସ୍ତାବର ସମସ୍ତ ସରତ ସେ ଅସି ଧାରରେ ଥଦାପ୍ତ କରିବେ । ଉଭୟଙ୍କର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ବିଷୟ ଯଥା ସମୟରେ ହେଲେନଙ୍କ କର୍ତ୍ତୋତବ୍ୟ ହେଲା । ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ଆଦେଶରେ ହେଲେନଙ୍କର ସଦସ୍ୟ ଅବାଧ ଗତି ଥିଲା । ସେ ପିତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଏ ବିଷୟର ଆଲୋଚନା ନିମନ୍ତେ ସାକ୍ଷାତ କଲେ । ପିତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରେଶରେ ସେ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ପିତା ଜନେ କର ତାଙ୍କୁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପରେ ହେଲେନ ସମ୍ଭ ବିଷୟର ଅବତାରଣା କଲେ । ଭୋଧରେ ସେଲୁକସଙ୍କର ସଦାଙ୍ଗ ପ୍ରକମ୍ପିତ ହେଲା । ସେ ହୃତାହିତ ଜ୍ଞାନରହିତ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ, ଚାଣକ୍ୟ ଓ ଭାରତବାସିଙ୍କ ପ୍ରତି ବଜାତିସୁଲଭ ଘୃଣା ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପିତାକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ହେଲେନ୍ ସ୍ୱର୍ଗରେ ମଧ୍ୟ ସୁଖଲାଭ କରିବେ ନାହିଁ । ତଥାପି ପିତାଙ୍କ ମୁକ୍ତ କାମନାରେ ସମସ୍ତ ସୁଖ ଶାନ୍ତି, ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଆବଶ୍ୟକ ବେଳେ ବଳି ଦେବାକୁ ହେବ, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ବରଣ କରି ପିତାଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନତା ଜସ୍ତ କରିବାକୁ ହେବ । ସେ ସବୁ ଦେଖି ଶୁଣି ସକାଶେ ପିତାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ ।

pustak.org.in gangaram group.director.kumar Rakesh, Ph:/9555447016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସେଲୁକସ ସନ୍ଦେହ କଲେ, ହେଲେନ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ନେହ କରନ୍ତି । ନାନା ସମୟରେ ଯୁକ୍ତ ତର୍କ ବେଳେ ସେଲୁକସ ଅନୁମାନ କରିଥିଲେ, ହେଲେନ କେବଳ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ସମ୍ମାନ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ସ୍ପଷ୍ଟ ତାଙ୍କର ଏ ସନ୍ଦେହର ଫଟପୁଁ ଅନୁମୋଦନ କଲ୍ । ଏହି ଆଉ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧର ରହିପାରିଲେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଅଶଙ୍କିତ ଅଭିମାନ ଆଜ ଉତ୍ସୁକର ଆଘାତ ପାଇ ଦେଲା । ସେ କିଛି କହିନପାରି କେବଳ ଅଶ୍ରୁମୋଚନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏଥିରୁ ହେଲେନ ଅନୁମାନ କଲେ, ତାଙ୍କୁ ତ୍ୟାଗ କରି ଏକାକୀ ରହିବାକୁ ଦେଖି ବୋଲି ପିତା ଅଶ୍ରୁମୋଚନ କରୁଅଛନ୍ତି, ପିତାଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ସ୍ନେହ ବାଢ଼ିଚର ଦେଲା । ସେ କହିଲେ, "ପିତା, ଚରଦିନ ପିତା ଓ କନ୍ୟା ଏକତ୍ରବାସ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ସ୍ନେହର ବନ୍ଧନ ଯେନେ ନଷ୍ଟପ୍ରୟ ଛିନ୍ନ କରିବାକୁ ହେବ, ଆଦର ବଳ ଦେବାକୁ ହେବ । ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ମୋର ମାୟାମମତା ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ହେବ ।"

ସେଲୁକସ ସ୍ଥିର କଲେ ହେଲେନ ସ୍ୱାଧୀନ ସୁଖ ପାଇଁ ମିଛ ଯୋଉ । ସେ ଆଉ କିଛି ଶୁଣି ପାରିଲେନାହିଁ—ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ଧକାର ଦେଖାଗଲ୍ । ପୃଥ୍ୱୀ ଘୁରିଲା, କାର୍ଯ୍ୟଶକ୍ତି ରହିତ ହୋଇଲା । ନିଜ କନ୍ୟାର ସୁଖ ପଥରେ କଣ୍ଟକ ହୋଇ ରହିବାକୁ ସେ ଆଉ ଇଚ୍ଛା କଲେ ନାହିଁ । ଆଦରିଣୀ କନ୍ୟା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ସମସ୍ତ ସାଧନା, ସମସ୍ତ ଯଶୋଲିପ୍ସା; ସମସ୍ତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ପିପାସା । ସେହି କନ୍ୟା ଯେବେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଅନୁରାଗିଣୀ, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ହୃଦ୍ଗତ ଅସାର ବାହିନୀ ହେବ, ସେଲୁକସ କାହିଁକି ନିଜର ସଭ୍ୟତାଭିମାନ ଧରି ସେଥିରେ ଅନ୍ତରସ୍ଥ ହେବେ ? ଏହି ଚିନ୍ତାକାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟସ୍ତତାର ସହିତ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଦେଲେ । ସନ୍ଧିର ସମସ୍ତ ସରତ ଏଥାରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା—

pustak pdf Nagata sahara group,creator:kumar Rajasekhar 7205154/016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରଥମ—ସେଲୁକସ ଅରଲିମ୍ବେ ସହୈନ୍ୟ ଭାରତ ତ୍ୟାଗ କରିବେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ—ଭାରତ ସହିତ ଅନ୍ତଃକରଣରେ, ବ୍ୟବହାରରେ ବୈରଭାବ ପୋଷଣ କରିବେ ନାହିଁ । ଏହାର ନିଦର୍ଶନ ସ୍ୱରୂପ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସହ ତାଙ୍କ କନ୍ୟାର ବିବାହ ଦେବେ ।

ତୃତୀୟ – ଭାରତ ବାହାରେ ଥିବା ଗ୍ରୀକ ବିଜିତ ପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟରୁ କନ୍ୟାର ଯୌତୁକ ସ୍ୱରୂପ କାବୁଲ, ହିରାଟ, କାନ୍ଦାହାର ଓ ବେଲୁଚ-ସ୍ଥାନ ମଉର୍ଯ୍ୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଭୁକ୍ତ କରିବେ ।

ଏହି ଯେ ଅରନବ ସନ୍ଧି, ଏରିଆ ଓ ଭାରତ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାପିତ ହେଲା ତାହା ବହୁକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରହିଥିଲା । ଗ୍ରୀକରାଜ୍ଞୀ ଚଉରଙ୍ଗ ନଥିଲା । ସେଲୁକସଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ଚାଣକ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚଶତ ରଣହସ୍ତୀ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଗ୍ରୀକ ଐତିହାସିକଗଣ କୌଶଳ ସହକାରେ ଏହି ପାଞ୍ଚଶତ ହସ୍ତୀ ପ୍ରଦାନ ସନ୍ଧିର ଅନ୍ୟତମ ସର୍ତ୍ତ ଥିବା ଲିପିବଦ୍ଧ କରି ଗ୍ରୀସର ଗୌରବ ରକ୍ଷିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଅଛନ୍ତି ।

ମଉର୍ଯ୍ୟ ରାଜଧାନୀରେ ଦୂତ ସ୍ୱରୂପ ଅବସ୍ଥାନ କରିବା ପାଇଁ ମେଗାସ୍ଥିନସ ନାମକ ଜଣେ ଗ୍ରୀକ ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରେରିତ ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଭାରତ ବିଦ୍ୱେଷ ସେଲୁକସଙ୍କ ପରି ଏତେ ମାତ୍ରାରେ ନଥିଲା । ଫଳତଃ ସେ ଭାରତ ଅମନ୍ତରେ ଯାହା କିଛି ଯାଇଅଛନ୍ତି, ସେଥିରୁ ତତ୍କାଳୀନ ଭାରତର ଅବସ୍ଥାର ବହୁ ତଥ୍ୟ ମିଳେ । ଦୁଃଖର ବିଷୟ, ମେଗାସ୍ଥିନସଙ୍କ ବିବରଣୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଐତିହାସିକଗଣଙ୍କର ହସ୍ତଗତ ହୋଇପାରିନାହିଁ । ତାଙ୍କ ବିବରଣୀରୁ ଜଣାଯାଏ, ମଉର୍ଯ୍ୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ

pustak pdf ra ganta gha gha group creator: kumar Ramesh Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅତଶସ୍ୱ ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ ଥିଲା । ଜ୍ଞାନର ଚର୍ଚ୍ଚା ଏବଂ ଶିଳ୍ପର ଉନ୍ନତି ସେ ସମୟରେ ବହୁ ଦୂର ମାଣରେ ହୋଇଥିଲା । କୌଟିଲ୍ୟଙ୍କ ଅର୍ଥ ଶାସ୍ତ୍ରରୁ ଯାହା ଅଛି, ସେଥିରୁ ଜଣାଯାଏ, ପାଟଳୀପୁତ୍ର ସୁଜଧାନ ସହର ସବାଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର, ସୁଶାସିତ ନଗର ଅଜଯାଏ ପୃଥିବୀରେ ଦେଖା ଦେଇନାହିଁ ।

ଭାଗ୍ୟରାଜ୍ଞୀ

"The beautiful laws and substances of the world persecute and whip the traitor."

—Emerson

ଯେଉଁଦିନ ଗ୍ରୀକ ଓ ମଗଧ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ ବନ୍ଦ ହଲା, ମଳୟକେତୁଙ୍କ ଶିବରରେ ସେଦିନ ଅଭୂତପୂର୍ବ କେତେ ଘଟନ ଘଟିତ ହୋଇଥିଲା । ରାକ୍ଷସ ଆଶା କରିଥିଲେ, ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ସତ୍ୱ ନିକଟ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ଉଚ୍ଛେଦ ସାଧନ କରିବେ । କନ୍ତୁ ଘଟନା ସ୍ରୋତରେ ତାହା ବିପରୀତ ଫଳ ପ୍ରସବ କଲା । ତେଣେ ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟ ବିଦ୍ରୁସ୍ତ ଓ ସେଲୁକସ ବନ୍ଦୀ ହେଲେ । ଏଣେ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ଉଦ୍ୟମର ବିଷମୟ ଫଳରେ ସେ ନଜେ ପରତ୍ୟକ୍ତ, ଅପମାନିତ ଏବଂ ସମସ୍ତ ନିର୍ଭରତା ବିହୀନ ହୋଇ ବସିଲେ । ସାହା ନମନ୍ତେ ସେ ବିଦେଶୀୟ ଶତ୍ରୁର ସାହାଯ୍ୟ ଭିକ୍ଷା କରିଥିଲେ, ତାହା ସହୁତ ସେତ୍ତ ଧନହୀନ ଶତ୍ରୁ ହୋଇ ଉଠିଲେ ।

pustak Pdf ragaka ghara group,creator:kumar Rakesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାଠକମାନଙ୍କର ସ୍ମରଣ ଥିବ, ଭାଗୁରାୟଣ ମଳୟକେତୁଙ୍କ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଥିବା କଥା ଅତର ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଓ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ବେଳେ ଉଥ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଚାଣକ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ପର୍ବତକଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ଥିବାରୁ ଭାଗୁରାୟଣ ମଳୟକେତୁଙ୍କ ପକ୍ଷ ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷରେ ଭାଗୁରାୟଣଙ୍କ ମଳୟକେତୁ ପ୍ରତି ସହୃତ ଯୋଗଦାନ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତିବିଚନାରର ହୋଇଥିଲା । ତନା, ପ୍ରତ୍ୟୋଜନରେ ଚାଣକ୍ୟ କୌଶଳି ଗୁପ୍ତ କଥା କାହାରିକ ପ୍ରକାଶ କର କହୁନଥିଲେ । ସୁତରାଂ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସେ କଥାର ଅଭାସ ମାତ୍ର ପାଇନଥିଲେ । ସର୍ବଷ ଓ ମଳୟକେତୁ ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶତ୍ରୁତା ସୁଘଟନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ଦ୍ୱାରା ପୁରସ୍କୃତ ହୋଇ ଭାଗୁରାୟଣ ସର୍ବଷଙ୍କ ନକଟରେ ବନ୍ଧୁ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିଲେ । ସେ ମଳୟକେତୁଙ୍କର ଅକୃତିମ ବନ୍ଧୁ ରୂପେ ପରିଚତ ହୋଇଥିଲେ । କେହି ଶିବର ତ୍ୟାଗ କଲାବେଳେ ତାଙ୍କଠାରୁ 'ମୁଦ୍ରା' (Pass-port) ନେବାକୁ ହେଉଥିଲା । ମଳୟକେତୁ ଓ ସର୍ବଷ ସମସ୍ତ ଗୁପ୍ତ ମନ୍ତ୍ରଣାରେ ଭାଗୁରାୟଣଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଅବଶ୍ୟକ କରୁଥିଲେ ।

ସର୍ବଷଙ୍କୁ ଧ୍ୱସ୍ତ କର ମଗଧର ମନ୍ତ୍ରୀ ନଯୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କର ସମସ୍ତ ଉଦ୍ୟମ । ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭାଗୁରାୟଣ, ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ, ଜୀବସିଦ୍ଧି ଇତ୍ୟାଦି ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ନଯୁକ୍ତ । ଶାସନ ଦୃଷାବରେ ସର୍ବଷ ଦାରଦର୍ଶୀ, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମ ଦୃଷାବରେ ସେପରି ବଚକ୍ଷଣ ନୁହନ୍ତି । ଚାଣକ୍ୟ ଯେପରି ଅଗ୍ରଜୁକମାନଙ୍କୁ ନିଜ ବଶ୍ୱାସର ପାତ୍ର କରିନାହାନ୍ତି, ସର୍ବଷ ସେପରି ସତେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକୃତିକ ନୁହନ୍ତି । ସୁତରାଂ ସେ ଯେ ଗୋଟିଏ ଭୟଙ୍କର ଷଡଯନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ନିକ୍ଷେପିତ ହେବେ, ସେ କଥାର ଅନୁମାନ ଅବଶତ ନୁହନ୍ତି ।

pustak.org.in raganta ghara group, creator: Kumar Rakesh, M: 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭାଗୁରାୟଣ ଏକାକୀ ଅସୀନ । ନନ୍ଦର ଅବସ୍ଥା ନେଇ ମନ୍ତ୍ରିସ୍ତମାଣ । କେବଳ ଅର୍ଥ ଲୋଭରେ ସେ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ହାତ ଦେଇଅଛନ୍ତି, ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ, ବାଷସ ଓ ମଳୟକେତୁଙ୍କର ବଶ୍ୱାସଭାଜନ ହୋଇ ତାଙ୍କର ପତନ ନମନ୍ତେ ସେଉଁ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରର ଲପ୍ତ ଅଛନ୍ତି, ସେଥିପାଇଁ ସେ ବ୍ୟଥିତ । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଆଦେଶ ପାଳନ ନକଲେ ଚଳୁନଥିଲେ । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ କୁଟିଳ ନୀତି ସମ୍ବନ୍ଧେ ସେ ଚନ୍ତିତ । ସ୍ୱଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ କୋମଳତା ବଳ ଦେବାକୁ ଦେବ; ବଶ୍ୱାସ, ସ୍ନେହ, ମାୟା ମମତା ବର୍ଜ୍ଜନ କରିବାକୁ ଦେବ, କୁଟିନତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ଦେବ । ଏଦା ନୈଚ୍ଛ ଦେଶର ସ୍ୱଜନୀତି । ଗୃଣକ୍ୟ ମ୍ଲେଚ୍ଛମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଏ ସ୍ୱଜନୀତିର ଆଶ୍ରୟ ନେବା ଉଚତ । କନ୍ତୁ ଭାରତୀୟ ସ୍ୱଜନୀତି ଯେ ସତ୍ୟ ଉପରେ, ଧର୍ମ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ! ଗୃଣକ୍ୟ କନନ୍ତୁ, ସ୍ୱୟଂ ସତ୍ୟବାନ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ମଧ ସ୍ୱଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଶଳ ଅବଲମ୍ବନ କରିଥିଲେ ।

ମଳୟକେତୁଙ୍କ ମ୍ନେହ କ ପ୍ରଗାଢ଼, ବଶ୍ୱାସ କ ଅଚଳ ! ତଥାପି ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଆଦେଶରେ ତାଙ୍କରହିଁ ଅନଷ୍ଟ ସାଧନ କରିବାକୁ ଦେବ । ଗୁରୁ ଅର୍ଥ ନମନ୍ତେ, ପରିବାର ବର୍ଗଙ୍କ ବୈଷୟିକ ସୁଖସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟ ନମନ୍ତେ, ସେ ସମସ୍ତ ସାଧୁତା ବର୍ଜ୍ଜନ କରିବାକୁ ବାଧ । ଅଜ ଚନ୍ତା କରେ କ ଲାଭ ? ଦାରିଦ୍ର୍ୟର କଶାଘାତରେ ସମସ୍ତ ମାନବକତା ତାଙ୍କୁ ବର୍ଜ୍ଜନ କରିବାକୁ ଦେବ । ଅଭାବଗ୍ରସ୍ତର ନୈତିକ ଜୀବନଯାପନ ଅସମ୍ଭବ, ଅସମ୍ଭବ । ଧନ୍ୟ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ କୁଟିଳନୀତି !

ରକ୍ଷୀ ସହ ମଳୟକେତୁ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଭାଗୁରାୟଣଙ୍କୁ ଚନ୍ତାମଗ୍ନ ଦେଖି ଦୂରରେ ସେ ଅପେକ୍ଷଣ କଲେ । ପ୍ରହର୍ଷ

pustak Prof rajesh gupta group,creator:kumar Rakesh,WH:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅସି ଭ୍ରଗୁସ୍ୱସ୍ୱଣଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରା ଭଙ୍ଗ କଁର କହିଲା, ଜଣେ ସନ୍ୟାସୀ 'ମୁଦ୍ରା' ପାଇଁ ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷାତପ୍ରାର୍ଥୀ । ଭ୍ରଗୁସ୍ୱସ୍ୱଙ୍କ ଆଦେଶରେ ସନ୍ୟାସୀ ଭତରେ ପ୍ରବେଶ କରିଲ । ଭ୍ରଗୁସ୍ୱସ୍ୱଣ ଚହ୍ନି ପାରିଲେ, ସନ୍ୟାସୀ ଅଉ କେହି ନୁହେଁ; ସ୍ୱୟଂ ଜୀବସିଦ୍ଧି । ଭ୍ରଗୁସ୍ୱସ୍ୱଣ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଲେ — "ବୋଧହୁଏ ଆପଣ ସ୍ୱଷସଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯାଉଅଛନ୍ତି ?" ସନ୍ୟାସୀ ଉତ୍ତର କଲେ, "ଚଉଁରାଶ କରୁନି, ପରେ ସ୍ଥାନକୁ ଯିବି, ସେଇଁଠାରେ ସ୍ୱଷସ ଜନ୍ମ। ପିଶାଚର ଚାମ ଭନ୍ଧ ନଥିବ ।"

ପାଠକଙ୍କୁ ଏଠାରେ କହି ରଖିବା ଉଚିତ, ଭ୍ରଗୁସ୍ୱସ୍ୱଣ ଓ ଜୀବସିଦ୍ଧି ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଆଦେଶ ମତେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱଷସଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦକତା ଓ ସତତାରେ ମଳୟୁକେତୁଙ୍କ ସନ୍ଦେହ ଜାତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଅଥଚ ତାହା ହଠାତ୍ ନକରି ଧୀର ସ୍ଥିର ସ୍ୱବରେ କରିବାକୁ ହେବ । ଭ୍ରଗୁସ୍ୱସ୍ୱଣ ପୁଣି ପଚାରିଲେ, "ଆପଣ ତ ସ୍ୱଷସଙ୍କର ସୁହୃଦ୍ ଜଣେ । ସମ୍ଭବତଃ ସ୍ୱଷସ କୌଣସି ଅନ୍ୟାସ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି, ନଚେତ୍ ଏଭଳି ଦୁଅନ୍ୟା କାହିଁକି ?" ସନ୍ୟାସୀ କହିଲେ, "ନା, ନା, ମୁଁ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଚିନ୍ତିତ, ତାଙ୍କର କୌଣସି ଦୋଷ ନାହିଁ ।" ଭ୍ରଗୁସ୍ୱସ୍ୱଣ ଯେପରିକି ମଳୟୁକେତୁଙ୍କୁ ଦେଖିନା ପାରନ୍ତି । ଅଥଚ ମଳୟୁକେତୁ ଏ ସମସ୍ତ ଶୁଣନ୍ତୁ, ଏହା ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ସନ୍ୟାସୀଙ୍କ କଥାରେ ଯେପରି ତାଙ୍କର କୌତୂହଳ ବଢ଼ିଅଛି, ଏପରି ଛଳନା କରି ସେ ପଚାରିଲେ, "କିଛି ଯେ ବୁଝାପାଉ ନାହିଁ । ରହସ୍ୟ ଫିଟାଇ କୁହ ।" ସନ୍ୟାସୀ ଅପତ୍ତି କରିବାରୁ ଭ୍ରଗୁସ୍ୱସ୍ୱଣ କହିଲେ, "ଯଦି କିଛି ଉପାପନସ୍ୱ, ତାହାଦ୍ୱୈଲେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅତି ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।"

ଜୀବସିଦ୍ଧି — ନା, ସେପରି କିଛି ନୁହେଁ । ତଥାପି ସେ କଥା ପ୍ରକାଶ କରିବା ଉଚିତ ମନେ କରୁନାହିଁ ।

pustakalaya.gantantra.gov.in Curator: Rakesh, WH: 2024/016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭୃଗୁ—ତାହାହେଲେ ଶିବର ତ୍ୟାଗ କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ 'ମୁଦ୍ରା' ଦେବ ନାହିଁ ।

ଜାବସିଦ୍ଧି—ତେବେ ଆଉ ଗତ କଅଣ ? ଶୁଣନ୍ତୁ, ମୁଁ ଗ୍ରକ୍ଷସଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ଭବରେ ପୁଷ୍ପପୁରଠାରେ ଥିବାବେଳେ 'ସେ ମୋ ଭଉଣୀ ବୃଷକନ୍ୟା ଯଥାଇ..ନଷ୍ଟନ୍ତ ପଦ୍ମତେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ସୋଧନ୍ତରେ ଦତ୍ତ୍ୟା କରେ । ମୋର ବନ୍ଧୁ ଫଳାନ୍ତ ଏଯର ନୃଶଂସ ବ୍ୟାପାର ଅଗୌରବର ବୃଷସ୍ୱ ବୋଲ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ମୁଁ ପଶ୍ଚାତ୍ପଦ ।

ମଳସ୍ୱକେତୁ କୌତୂହଳୀ ହୋଇ ସମସ୍ତ କଥା ଶୁଣୁଥିଲେ । କୌଶଳଜ୍ଞମେ ଗୃଧକ୍ୟହିଁ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କୁ ଦତ୍ତ୍ୟା କରିଥିବା କଥା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ବଶ୍ୱାସ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରକ୍ଷସଙ୍କ ପର ବଶସ୍ତ ବନ୍ଧୁ ଏତେ କାଣ୍ଡ କରିଥିବେ, ତାହା ତାଙ୍କ କଲ୍ପନାର ଅତୀତ ଥିଲା । କନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାବସିଦ୍ଧିଠାରୁ ଏ କଥା ଶୁଣି ତାଙ୍କ ଶଙ୍ଖର ବୋଧରେ ଥର-ହର କମ୍ପିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ନଦାକ୍ ହେଲେ—ଦାରୁଣ ବେଦନାରେ ତାଙ୍କର ବାକ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେଲା ନାହିଁ । ସେ ଅତି କଷ୍ଟରେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସମ୍ବରଣ କରି ଅଧିକ ସମ୍ବାଦ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଗ୍ନ ହେଲେ ।

ଭୃଗୁସ୍ପୃଶ—ପରେ କଅଣ ହେଲା ?

ଜାବସିଦ୍ଧି—ମୁଁ ଗ୍ରକ୍ଷସଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ବୋଲି ଜାଣିପାରି ଗୃଧକ୍ୟ ମୋତେ ଅପମାନିତ ଓ ବତାଡ଼ିତ କଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗ୍ରକ୍ଷସ ସେଠାରେ ଅଛି ଏବଂ ଦୁଷ୍କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି, ଯାହା ପାଇଁ ପୃଥ୍ୱୀରୁ ମୋତେ ଚିରବଦାୟ ନେବାକୁ ହେବ ।

pustak pdf by gurjanta.dhuri@gmail.com, creator: Kumar Rakesh, WH7225347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଖଣ୍ଡୁ— ଗୃଣକ୍ୟ ପଦ୍ମତକନ୍ଦ ଅର୍ଦ୍ଧରାଜ୍ୟ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ଥିଲେ । ସୁତରାଂ ଦେବ୍ରତ ଅର୍ଦ୍ଧରାଜ୍ୟ ରକ୍ଷା ନିମନ୍ତ୍ତେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ହତ୍ୟା କରିଥିବା ସମ୍ବାଦ ସତ୍ୟ ଓ ଆତ୍ମୀୟମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧୁତ ।

ଜାତ— ସ୍ୱୟ ସ୍ୱୟ । ଗୃଣକ୍ୟ ହତ୍ୟା କରିଥିବା କଥା ଦୂରେ ଥାଉ, ବୃଷକନ୍ୟାର ନାମ ଉଚ୍ଚ ଜାଣନ୍ତୁ ନାହିଁ । ପୁଣି ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲେ କୁମାର ମଳୟକେତୁଙ୍କ ଅକସ୍ମାତ୍ ମଗଧ ତ୍ୟାଗରେ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ଗୃଣକ୍ୟ ପଦ୍ମତକଙ୍କ ଭ୍ରାତା ବିବେଧକଙ୍କୁ ଅର୍ଦ୍ଧ ରାଜ୍ୟରେ ଅଭିଷେକ କରନ୍ତେ କଥର ?

ମଳୟକେତୁ ସରଳ ବିଶ୍ୱାସୀ । ପଶ୍ଚୀର ନିରୁତ ଚୋଡ଼ରେ— ଯେଉଁଠାରେ ନଗରର କୁତ୍ସିତ ହତ୍ୟା ଓ ତାହାର ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଦୋଷ ଜଡ଼ ପ୍ରବେଶ କରି ନଥାଏ, ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ସରଳ "ସୁନ୍ଦର ପଶ୍ଚୀରେ ସେ ଲାଳିତ, ପାଳିତ, ଓ ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ । ସୁତରାଂ ସେ ଏତେ ଛଳନା ଚାତୁର୍ଯ୍ୟ କପଟତା ମଧ୍ୟରେ ନଥିଲେ । ଏତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର ଏଯେ ତଥ୍ୟ ପାଇ ସେ ହତବୁଦ୍ଧି ହେଲେ । କ୍ରୋଧ, ପ୍ରତିହିଂସା ଏକାବେଳକେ ତାଙ୍କୁ ଉନ୍ମତ୍ତ କଲା । ସେ ଅତ୍ତ ସ୍ଥିର ହୋଇପାରନ୍ତେ ନାହିଁ । କନ୍ତୁ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ଭ୍ରାତୃସ୍ନେହଙ୍କ ପ୍ରତ ବିଶେଷ ଉପଦେଶ, ସେ ମଳୟକେତୁ ଓ ସ୍ୱଜସ ମଧ୍ୟରେ ବୈରଭ୍ୱବ ଜନ୍ମାଇବେ, କନ୍ତୁ ସାବଧାନତା ଅନ୍ଧକାରେ ସ୍ୱଜସଙ୍କର ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରିବେ । ମଳୟକେତୁଙ୍କ ଚିନ୍ତାର ଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ଭାଗୁରାୟଣ କହିଲେ--"କୁମାର, ବିଚଳିତ ହେଲେ କୌଣସି ଫଳ ହୁଏ ନାହିଁ । ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରନ୍ତୁ, ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଅନେକ ପରାମର୍ଶ କରିବାକୁ ହେବ ।"

pustak.pdf ra gram gana group creator:kumar Rakesh, ph:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ମଳୟକେତୁ କୌଣସି କଥା ଅଜ୍ଞ ଶୁଣିପାରୁଲେ ନାହିଁ । ସେ ଦନ୍ତରେ ଦନ୍ତ ଘର୍ଷଣ କରି ରାକ୍ଷସଙ୍କୁ ସମୁଚିତ ପ୍ରତିଫଳ ଦେବା ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେତେବେଳେ ମଳୟକେତୁ ଉନ୍ମତ୍ତ, ବଧିର ! ଏତାଶବ୍ଦ ଯେ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜ୍ଞାନ୍ତ !

ଜାଲପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଦଣ୍ଡ

"And the crimes of a single individual marked and punished at the distance of half the earth."

—Dr Thomas Brown

ଏ ସବୁ କାଣ୍ଡ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କର ଅପୂର୍ବ ସୃଷ୍ଟି—ରାକ୍ଷସଙ୍କର କୌଣସି ହାତ ଏଥିରେ ନାହିଁ, ସତ, କିନ୍ତୁ ଈର୍ଷାରେ ସେ ଶକଟାଳଙ୍କର ଯେ ଭବରେ ଉଚ୍ଛେଦ ସାଧନ କରିଥିଲେ, ଯେ ଭବରେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ପରିବାରଙ୍କର ନର୍ମମ ଶୋଚନୀୟ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟଣ କରିଥିଲେ, ତାହା କଣ୍ଠ ସୃଷ୍ଟି ରେ ବଲୁପ୍ତ ହେବାର ନୁହେଁ । ତାହାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଅଳ୍ପ ଭବିଷ୍ୟତ୍ ଗର୍ଭରେ ଘୁଣ୍ଟି ଆସି ଯେ ବିଷମୟ ଫଳ ଧାରଣ କରୁଅଛି, ପାଠକମାନେ ଏଠାରେ ଅନୁଧାବନ କରନ୍ତୁ ।

ମଳୟକେତୁଙ୍କ କ୍ରୋଧ ଉପଶମ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରଗାଢ଼ ଅନୁରାଗର ଉଦ୍ରେକ କରିବା ପାଇଁ ଚାଣକ୍ୟ ନାନା କଳ୍ପନା କଲେ । ନାନା ପ୍ରକାରେ ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେବାକୁ

pustak pdf raagaanu gupta group,creator:kumar Rakesh Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଲଗିଲେ । କାହିଁରେ ତାଙ୍କ ଅନ୍ତର୍-ଜ୍ୱାଳା ନବାପିତ ହେଲନାହିଁ । ଅବଶେଷରେ ଭଗୁସ୍ୱସ୍ତ କହିଲେ—"କୁମାର, ସ୍ୱଜନାତର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏହି ପ୍ରକାର । ଶତ୍ରୁକୁ ମିତ୍ର ଓ ମିତ୍ରକୁ ଶତ୍ରୁ କରିବା ସ୍ୱଜନାତର ଲକ୍ଷଣ ନାମ । ଯାହା ଅନ୍ୟର ଅନ୍ୟାସ୍ତ୍ରରୂପେ ବର୍ତ୍ତିତ, ସ୍ୱଜନାତ-ସେବକରେ ତାହା ସେପର ନୁହେ । ଶାଧାରଣ ନ୍ୟାସ୍ଥାନ୍ୟସ୍ତର ସୀମା ଆବଶ୍ୟକମତେ ସ୍ୱଜନାତ ଅତିକ୍ରମ କରିଥାଏ । ଏହି ସେ ସେବକତର ସାହା ସୁଦୂର, ମାସିଡୋନଆରୁ ଆସି ଭାରତ ଆକ୍ରମଣ କଲେ, ଅପର ସ୍ୱଜ୍ୟର ସୁଖଶାନ୍ତି ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ନଷ୍ଟକଲେ, ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କର ଯେ ସ୍ୱାଧୀନ-କାତରତା ମାତ୍ରଶାସ୍ତ୍ରରେ ଦୋଷାବହ, ତାହା ସ୍ୱଜନାତର ଅଂଶବିଶେଷ ନାମ । ଚଣ୍ଡକଙ୍କ ଜଦାରୁଣ ଦୃଷ୍ଟା, ସ୍ୱଷ୍ଟ ସ୍ୱଜନାତ-ହିସାବରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମନେକଟଁଲ । ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ପଞ୍ଚତନ୍ତ୍ର ଜୀବତ ଥିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଦମନ କରି ହେବନାହିଁ । ସେ ତାଙ୍କ ହିସାବତର ନିଜ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-ସିଦ୍ଧି-ପଥ ପରିଷ୍କାର କରିଛନ୍ତି । ତାହା ଭୋଲ ହଠାତ୍ କଳହ କରି ନନ୍ଦସ୍ତନ୍ତ୍ୟ ଅଧିକାର ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କୁ ତ୍ୟାଗ କରିବା ସ୍ୱଜନାତଜ୍ଞ ପକ୍ଷରେ ସୁବିବେଚନାର କାର୍ଯ୍ୟ ହେବନାହିଁ । ପ୍ରଥମେ ବିଜୟ ବିଜୟ, ତା'ପରେ ସ୍ୱଷ୍ଟସଙ୍କ ପ୍ରତ ଇଚ୍ଛାନୁରୂପ ବ୍ୟବହାର ।

ମଳୟକେତୁ କହିଲେ—ଏପର ସ୍ୱଜନାତ କ ମୁଁ ଅନ୍ତର ସହିତ ପୃଣା କରେ । ଯେଉଁଠାରେ ହୃଦସ୍ଥ ହୃଦସ୍ଥର ମିଳନ ନାହିଁ, ଶତ୍ରୁ ମିତ୍ରର ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ, ପାପ ପୁଣ୍ୟର ପ୍ରଭେଦ ନାହିଁ, ସେଠାରେ ସ୍ୱଜନାତ ନାମରେ ପାପ ଅର୍ଜ୍ଜନ କରିବା ଅସଙ୍ଗତ । ସେ ଯାହାହେଉ, ସ୍ୱଷ୍ଟସଙ୍କ ସହିତ କୃତ୍ରିମ ସଖ୍ୟ ରକ୍ଷା କର ଚଳିବାକୁ ହେବ ।

pustak patra sangha group creator kumar R kedia, ph. 7205547016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏପର ସମୟରେ ଜ୍ଞଗୁପ୍ତସ୍ୱୟଂ ଙ୍କ ରକ୍ଷିଗଣ ଜଣେ ଲୋକକୁ ଧର ଆସିଲେ । ତାହାର ଅପରାଧ, ସେ ବନା 'ମୁଦ୍ରା'ରେ ଶିବିର ତ୍ୟାଗ କରବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା । ଜ୍ଞଗୁପ୍ତସ୍ୱୟଂ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ, "ତୁମେ କଏ ? 'ମୁଦ୍ରା' ନପାଇ ଶିବରରୁ କପର ବହିର୍ଗତ ହେଉଥିଲ ?"

ଉ—ଆଜ୍ଞ, ମୁଁ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ଅନୁଚର । ବଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ଥିବାରୁ ବଳମ୍ବରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧ ହେବନାହିଁ ଭବ, ଉଦ୍ବିଗ ହୋଇ ବାହାର ଯାଉଥିଲ ।

ପ୍ରଶ୍ନ—ରାଜାଜ୍ଞା ଅମାନ୍ୟ କର ତୁମେ ଅପରାଧୀ ହୋଇଅଛ । କାହିଁକି ଏପର ଯାଉଥିଲ, ଶୀଘ୍ର କହ ।

ଏହ ଲୋକଟି ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ, ରାକ୍ଷସଙ୍କ ପ୍ରେରତ ଗୁପ୍ତଚର । ସିଦ୍ଧାର୍ଥକଙ୍କ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ମୋହରଙ୍କିତ ପତ୍ରଥିଲା । ମଳୟକେତୁ ଯେପର ତାହା ଦେଖିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲେ, ଜ୍ଞଗୁପ୍ତସ୍ୱୟଂ ତାଙ୍କ ହାତରୁ ପତ୍ରଟି ଛଡ଼ାଇ ନେଇ ଦେଖିଲେ, ସେଥିରେ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ନାମାଙ୍କିତ ମୋହର ଦଆ ଯାଇଅଛ । ମୋହର ନଷ୍ଟ ନକର ସତର୍କ ଭାବରେ ପତ୍ରର ଆବରଣ ଉନ୍ମୋଚନ କରବା ପାଇଁ ମଳୟକେତୁ କହିଲେ । ଜ୍ଞଗୁପ୍ତସ୍ୱୟଂ ଦେଖିଲେ, କଏ କେଉଁ ସ୍ଥାନରୁ କାହାପାଖକୁ ଲେଖିଛି, ପତ୍ରରେ ଏ ସବୁ କଛ ନାହିଁ । ମଳୟକେତୁ ପତ୍ର ପାଠକଲେ—

"ଆମ୍ଭର ଶତ୍ରୁ ଗୃଶକ୍ୟଙ୍କୁ ପଦଚ୍ୟୁତ କର ସତ୍ୟପ୍ରସ୍ୱୟଂ ତାଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାର ଦେଇଅଛନ୍ତ । ଆମ୍ଭର ଯେଉଁ ମିତ୍ରବର୍ଗ ସର୍ବ-

pustak.pdf Prabhata Sharma group creator: Kumar Rakesh 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସୁନ୍ଦରେ ଆବଦ୍ଧ, ସେମାନଙ୍କୁ ଯଥାସ୍ଥରେ ପୁରସ୍କୃତ କରିବା ଅଶା ଦେଇ ବୁଦ୍ଧିମାନର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନଙ୍କ ଜାହା ଦେବାର ସମସ୍ତ ଅର୍ଥ ଅଛି । ଅନୁଗ୍ରହ କଲାର କଲେ ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆଶ୍ରସ୍ଥ ଧ୍ୱଂସ କରି ଅପଣଙ୍କ ଅଶ୍ରସ୍ଥ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ଅଥଣ ଏହା ବସ୍ତୁ ଦୋଇ ନଥିଲେହେଁ ସୃଜନ କରାଇ ଦେଉଅଛି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି କେହି ଧନ ଅର୍ଥ-ପ୍ରାର୍ଥୀ, କେହି ସେନା-ନାୟକତ୍ୱ ପ୍ରାର୍ଥୀ, କେହିବା ଭୂମି-ବୃତ୍ତି-ପ୍ରାର୍ଥୀ । ଅଳଙ୍କାର ତନୋଽପି ଶ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଅଛି । ବଶ୍ୱାସ ନମନ୍ତେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଏକ ସଙ୍କେତ ପ୍ରେରଣ କରିଅଛି, ଗ୍ରହଣ କଲେ ପ୍ରୀତ ହେବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମ୍ବା ବସ୍ତୁର ବରଣ, ଅମ୍ବର ଏହ ବସ୍ତୁସ, ଦୂତ୍ୟ ସିଦ୍ଧାର୍ଥକଠାରୁ ମୌଖିକ ଶ୍ରବଣ କରିବେ ।" ପତ୍ରର ଉପସ୍ଥାରରେ ସ୍ୱାକ୍ଷରଙ୍କ ମୋହର ଅଙ୍କିତ ।

ମନ୍ତ୍ରୀକୌଟୁଳ୍ୟଙ୍କର ବସ୍ତୁସ୍ଥି ବୃଦ୍ଧିହେଲା । ଭାଗୁରାୟଣ ପୁଣି ପ୍ରଶ୍ନ-କଲେ "ଏ କାହାର ପତ୍ର ?"

ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ—ମୁ ଜାଣେ ନାହିଁ ।

ଭାଗୁ—ପତ୍ର-ବାହକ ହୋଇ କାହାର ପତ୍ର ଜାଣନା, ଏ କରୁଯ କଥା ? ଏଠାରେ ଛଳନା, ଗୃଢୁର୍ଥ ବସ୍ତୁକ୍ଷଣ ଚଳିବ ନାହିଁ । ପ୍ରଶ୍ନର ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦଅ । ତୁମଠାରୁ ମୌଖିକ ସମ୍ବାଦ କଏ ଶୁଣିବ ?

ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ—ଆପଣମାନେହିଁ ଶୁଣିବେ ।

ଏ କଥାରେ ବତ୍ତ୍ୟର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖି ସ୍ୱେଷ ଲକ୍ଷାସ୍ୱିତ ନସ୍ୱ-ଜରେ ଭାଗୁରାୟଣ କହିଲେ—"କ'ଣ, ଅମ୍ଭେମାନେହିଁ ଶୁଣିବୁ ? ଅଚ୍ଛା ।"

pustak pdf ra gaanda ghara.arron.creatirkumar Rakshit Ph.7606347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସେ ପ୍ରହରକ ଡାକ ସିଦ୍ଧାର୍ଥକକୁ ବାହାରକୁ ନେବାଯାଇଁ ଇଙ୍ଗିତ କଲେ । ପ୍ରହର ତାଙ୍କୁ ନେଇ ପ୍ରହାର କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେବା କ୍ଷଣି ଗୋଟିଏ ବୃଦ୍ଧ ତାଙ୍କ କାଖରୁ ଖସି ପଡ଼ିଲା । ପ୍ରହରୀ ତାହା ନେଇ ଆସି ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କଲା । ବୃଦ୍ଧର ଗର୍ଭରେ ଗୃଷସଙ୍କ ମୋହର । ବୃଦ୍ଧ ଫିଟାଇ ପରୀକ୍ଷା କରିବାରେ ଦେଖାଗଲା, ମଳୟକେତୁଙ୍କ ଗୃଷସଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଜୀବଦ୍ଦାର ସ୍ୱରୂପ ଅଳଙ୍କାରଗୁଡ଼ିକ ସେଥିରେ ଅଛି । ସେଥିରୁ ସେ ଅନୁମାନ କଲେ ସେ ଧନ ଓ ଅଳଙ୍କାର ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରେରିତ । ଗୁରୁଗୃଣ ପ୍ରହରୀଙ୍କ ପୁଣି ସଙ୍କେତ କଲେ । ପ୍ରହରୀ ଭୀଷଣଭାବରେ ସିଦ୍ଧାର୍ଥକକୁ ପ୍ରହାର କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲାରୁ ସେ ଉପାୟର ଛଳନା କରି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ କହିଲେ । ସେ ପ୍ରଥମେ ମଳୟକେତୁଙ୍କଠାରୁ ଅଭୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ଅଭୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କଠାକୁ ଯାଉଥିବାର କହିଲେ । ମଳୟକେତୁଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନରେ ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ କହିଲେ, "ମୌଖିକ ସ୍ୱରରେ ଏତକ କହିବା ପାଇଁ ଗୃଷସ ମୋତେ ଉପଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି—ଆପଣଙ୍କ ମିତ୍ର ସୁଜନ୍ୟବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ହିଂସନାଦ, କୁଲୂତଦେଶ ସୁଜା ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମା, କାଶ୍ମୀର ସୁଜା ପୁଷ୍କରାକ୍ଷ, ଏ ତିନିଜଣ ଆପଣଙ୍କ ସୁକ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥୀ । ସିନ୍ଧୁରାଜ ପର୍ବତେଶ୍ୱର ଏବଂ ପାରସ୍ୟ ସୁଜ ମେଘାକ୍ଷ ଯଥାକ୍ରମେ ଆପଣଙ୍କର କୋଷ ଓ ହସ୍ତୀ-ସେନା ପ୍ରାର୍ଥୀ । ସମସ୍ତେ ସନ୍ଧି-ସୂତ୍ରରେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଗୃଷସଙ୍କୁ ଯେପରି ପ୍ରୀତ କରିଅଛନ୍ତି, ଏମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ପୂର୍ତ୍ତି କରି ସେପରି ପ୍ରୀତ ସମ୍ପାଦନ କରିବେ । ଏତକ ମୌଖିକ ସମ୍ବାଦ ।"

ମଳୟକେତୁ ଗୃଷସଙ୍କୁ ଅହ୍ୱାନ କଲେ ।

pustak pdf by gatra gahan group [research]: Kumar Rajesh Nayak 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚିନ୍ତାର ପରିଣାମ

"Alas! till now I had not known,
My guide and fortune's guide are one.
—Hafiz

ନଶ୍ୱରର କ୍ରିୟା ମନ୍ଥର, କିନ୍ତୁ ଅକାଟ୍ୟ । ଏହାର ନିୟମ ଯେ ଯେଉଁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବାକୁ ଯାଏ, ସେ ତେତେ ପରିମାଣରେ ଦୁଃଖ ପାଏ । ଆଜି ଯଦି ତୁମେ କାହାର ଅନିଷ୍ଟ କଳ୍ପନା ବା ଚିନ୍ତା କର, କାଲି ସେହି ଚିନ୍ତା ଶତ ଶତ ସମଚିନ୍ତା ଧରି ମୂର୍ତ୍ତି ଅନିଷ୍ଟ ହୋଇ ତୁମର ଦ୍ୱାରେହିଁ ଉପସ୍ଥିତ ହେବ । ଏ ପାପପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଗତର ସମସ୍ତ ଭ୍ରୁଣ ପ୍ରାଣୀ ସେହି ଚିନ୍ତା-ସ୍ରୋତ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ । ସେ ଚିନ୍ତାସ୍ରୋତରେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚିନ୍ତାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କର ସାମାନ୍ୟ କୃଷକର କ୍ଷୁଦ୍ର ନଶ୍ୱର ସ୍ଥୂଳ ଚିନ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ରହିଅଛ । ଯାହାର ଚିନ୍ତା ଯେତେ ବଳବତ୍ତା, ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ତେତେ କ୍ଷିପ୍ର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାନବର ଚିନ୍ତା-କେନ୍ଦ୍ର ଅଛି । ତାହାଁର ଚିନ୍ତା କ୍ଷୁଦ୍ର, ଦୁର୍ବଳ, ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ଚିନ୍ତା-କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଆହରଣ କର ତାହାର ଚିନ୍ତା ସମସ୍ତଙ୍କରେ ବୃତତ୍ ଚିନ୍ତା ତରଙ୍ଗରେ ପରିଣତ ହୋଇ ତାହାଠାକୁ ଫେର ଆସିବ । ମହାତ୍ମାମାନେ ଚିନ୍ତା କଲ୍ପମାତ୍ରେ ତାହା ଅତରେ ରକ୍ତ-ମାଂସ-ଶରୀର ଧାରଣ କର ଜଗତରେ ହସ୍ତକ୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବ । ଚିନ୍ତାର ସନ୍ତାନ ଜଗତରେ ଅସାଧ୍ୟ ସାଧନ କରେ, ସମସ୍ତ ଜଗତକୁ ମହାମୁଗ୍ଧ ଓ କ୍ରିୟାଶୀଳ କରେ ।

ସମସ୍ତ ଜାଗତିକ ନିୟମରେ ସମତୁଲ ହଦ୍ୟମାନ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ରିୟାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଅଛି । ଅନ୍ଧାର ଆଲୋକ, ଉଷ୍ଣ ଶୀତଳ, ନିଶ୍ୱାସ

pustak pdf Nigamananda.gurudev.net creator:kishor Ranjan Shyh 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରଶ୍ନାସ, ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ସଂଜ୍ଞ ଏହ ପରସ୍ପର ଉପ୍ରେଧ୍ୟତା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ତାହାର ସମନ୍ୱୟରେହିଁ ସୃଷ୍ଟି । ଗୋଟିଏ ଅଙ୍ଗହାନ ହେଲେ ଫହାର । ଜଗତର ଏ ଦ୍ୱୈଧ ଭାବ, ତାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍ଗରେ ପର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟାପ୍ତ । ଜଗତ ତାର ଅଙ୍ଗଉଶେଷର ବୃହତ୍ ଫସ୍ଫରଣ ମାତ୍ର । ଯେ ଜୈବିଣସି ଜୀବଠାରେ, ଏପରକ ଗୋଟିଏ ଶସ୍ୟ ଠାରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକୃତର ଏ ଅନ୍ଧାର ଅଲୋକ, ଜଅର ଭଟ୍ଟା ପର କନ୍ଥ ବଦ୍ୟମାନ । ଗୋଟିଏ ଉସରେ ଅଭାବ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ଉସରେ ଅତରକ୍ତତା ପୂରଣ୍ଟିତ । ଚୌର୍ଯ୍ୟ-ବୃତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଜମିଷକେ ଧନୀ ହରଣତ ହେଲେ; ଅନ୍ୟ ଉସରେ ଅତରକ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତାଦ୍ୱାରା ସଂସ୍ଥାନ୍ତ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ଗୌରର ଲୁଚବା ପାଇଁ ବଶାଳ ଜଗତରେ ସ୍ଥାନାଭାବ । କ୍ଷୁଦ୍ର ହେଉ ବା ବୃହତ୍ ହେଉ, ଯେ ପରର ଅନଷ୍ଟ କରୁ, ତାହା ଶତଗୁଣ କ୍ଷିପ୍ରତା ସହିତକାରେ ତାହାଠାକୁ ଫେର୍ଅଏ । ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କ ପ୍ରତ ଅତ୍ୟା ଗୌରର ଯେଉଁ ଇତହାସ ଅଛି, ତାହା ନସ୍ତୁତକ ପ୍ରବୃତ୍ତା କରିବା ପାଇଁ ଜଦ୍ୟମର ଇତହାସ, ପାହାଡ ଶିଖରକୁ ନଜ୍ଞସ୍ରୋତ ବୁହାଇବା, ବାଲୁକାରେ ଅଟ୍ଟାଳକା ଗଠନ କରିବା ତେଷ୍ଟାର ଇତହାସ ମାତ୍ର । ଏହାର ତେଷ୍ଟା ଫଳବତ୍ତା ହେବା ଏକାତବଳେକେ ଅସମ୍ଭବ, ଏହା ବାରମ୍ବାର ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଅଛି ।

ପାଠକଙ୍କର ମରଣ ଥିବ, ଦକ୍ଷିଣ ଶକଖାରଙ୍କ ପଦଗୌରବରେ ଈର୍ଷାନ୍ତିତ ହୋଇ ତାଙ୍କ ବଂଶ-ନଧନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାନବ ଜୀବନ-ପୁଷ୍ପାରେ ଅକ୍ଷରଂ, "ଶାନ୍ତି ଓଖାଳବସେ ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ୱଜନ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବଙ୍କ ସ୍ନେହ-ପୁତରେ ସନ୍ତାଷ୍ଟି ଶାନ୍ତିମୟ ଭାବରେ କଥଇବାକୁ ତେଷ୍ଟା କରେ । କନ୍ତୁ ଶକଖାର ବନା ଦୋଷରେ ତାଙ୍କ ଜୀବନ-ଯନ୍ତ୍ରା ନଗ୍ରହନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ ।

pustak pdf Nagarika Bhasha group, creator: Kumar Rakesh, WH7208347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପଦେ ଆଶ୍ୱାସନା, ଝିକ୍ଷବ ସ୍ନେହ-ବାଣୀ ତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟସାଧନ ଶୁଷ୍କ ବୃକ୍ଷ ଜୀବନରେ ଢାଳି ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ଦୟାଇବା ପାଇଁ ଅଜ କେହି ନାହାନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଟଣ ଦଗ୍ଧଇ ସେ ଅଜ ଯେଉଁ ମୃତ୍ୟୁ-ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କରୁ-ଅଛନ୍ତି, ମାନବ ଜୀବନର ଶେଷ ସାର୍ଥକତା ସ୍ଥାନରେ ଅଜ ଶ୍ମଶାନର ଯେଉଁ ନୀରସତା, ଶୂନ୍ୟ ହୃଦୟରେ ସେଉଁ ମାରବ ବେଦନା ଉପଲବ୍ଧ କରୁଅଛନ୍ତି,-ତାହା ବୃଥା ଲୁପ୍ତ ହେବାର ନୁହେଁ । ଦୁଃଖଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ-ଘାତକତା ଅଜ ଶତ ହୃଦୟ ଅଧିକାର କରି ତାହାର ପ୍ରତିହିଂସା ସ୍ୱରୂପ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରରେ ଉପସ୍ଥିତ । ଘକ୍ଷସ ତାହା ବରଣ କରିବାକୁ ବାଧ ।

ଚନ୍ଦ୍ରା ନବଦ୍ଧ ଘକ୍ଷସ ଶିବିର ମଧ୍ୟରେ ଏକାକୀ ଅବାନ । କରୂଯେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଓହ୍ୱବ, ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ସମସ୍ତ କୂଟନୀତ ପଣ୍ଡ କର ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ପରାଜୟ ଘଟାଇବାକୁ ହେବ, ଏହାଥର ନାନ୍ତ-ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ତାଙ୍କର ମନ ଥଡୋଳତ । ଏହି ସମୟରେ ପ୍ରହସ୍ତ ଦ୍ୱାର ପ୍ରଣାମ କର ଜଣାଇଲା, କୁମାର ମଳୟକେତୁ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ ପ୍ରାର୍ଥୀ । ଘକ୍ଷସଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରାର ଗତ ବନ୍ଦ ହେଲା । ସେ ବେଶଭୂଷା ପରଧାନ କର ପ୍ରହସ୍ତ ସଙ୍ଗେ ମନ୍ତ୍ରଣା-ଭବନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ମଳୟକେତୁ ଅସ୍ତକରୁ ଉଠି ସସମ୍ଭ୍ରମ ପ୍ରଣାମ କଲେ । ଘକ୍ଷସ ତାଙ୍କୁ ଯଥାଗ୍ତ ଅଶୀ-ର୍ବାଦ କଲ୍ପତରୁ ଉଦ୍ଭବେ ଆସନରେ ଉପବେଶନ କଲେ ।

କୁମାର ଜଜ୍ଞାସା କଲେ—ଅର୍ଯ୍ୟ, ପୁତ୍ରପୁରୁଠାକୁ କେହି ପା'ଆସ ନରନ୍ତକ ?

ଘକ୍ଷସ କହିଲେ—ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଜକେହି ଯିବା ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ, ଏହି ପାର୍ଶ୍ୱବନ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତେ ସୈନ୍ୟ ସହତ ସେଠାକୁ ଯିବା ।

pustak pustra dam gupra group creator kumar rakesh, ph. 9853547016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସିଦ୍ଧାର୍ଥକକୁ ଦେଖାଇ କୁମାର ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—ତାହାଡିହଲେ ପତ୍ର ଦେଇ ଏହାକୁ କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେଠାକୁ ପଠାଉଥିଲେ ?

ବସ୍ତ୍ରିତ ସ୍ରକ୍ଷସ କହିଲେ—କାହିଁ ? କାହାରକ ତ ମୁ ପଠାଇ ନାହିଁ ! ଏ କଅଣ ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ ?

ଲଜ୍ଜାର ଅଭିନୟ କରି ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ କହିଲେ, "ମନ୍ତ୍ରୀ ମହାଶୟ, କ୍ଷମା କରିବେ । ଅତ ପ୍ରହାର ଭୟରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରି ଦେଇଛି ।" ସେ ମସ୍ତକ ତଳକୁ ପୋତି ରହିଲେ । ଅଧିକ ବସ୍ତ୍ରିତ ହୋଇ ସ୍ରକ୍ଷସ ପଚାରିଲେ—"କଅଣ ପ୍ରକାଶ କରିଦେଇଛ ? ଗୋପନୀୟ କଅଣ ବା ଥିଲା ? ମୁ ସେ କଛି ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ ।"

ଟିକେ ଇତସ୍ତତ କରିବା ଅଭିନୟ କରି ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ କହିଲେ—"କହୁଛତ, ପ୍ରହାର ଭୟରେ —" ସେ ଅଧିକ କହିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଗୁପ୍ତ ସମ୍ବାଦ ଦେଇଥିବା ହେତୁ ଯେପରି ଲଜ୍ଜିତ ଓ ଦୁଃଖିତ, ଏପରି ଅଭିନୟ କରି ମସ୍ତକ ଅବନତ କଲେ । ତହିଁ କୁମାର କହିଲେ, ଭ୍ରକୁଞ୍ଚିତ, ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଗ୍ରୀବାରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରି କହିବାପାଇଁ ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ ଅଙ୍ଗୁଳିକ । ତାଙ୍କୁ ସେ କଥା କହିବଅ । ସଗୁଗ୍ରସ୍ତ କହିଲେ—"ଆପଣଙ୍କ ଆଦେଶରେ ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ ପତ୍ର ଓ ମୌଖିକ ସମ୍ବାଦ ନେଇ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ନକଟକୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି ।"

ସ୍ରକ୍ଷସ ହତବୁଦ୍ଧି ହୋଇଲେ । ଯାହା ସେ ସ୍ୱପ୍ନରେ ସୁଦ୍ଧା କଳ୍ପନା କରି ନଥିଲେ, ଯେଉଁତ ନରକର କୀଟର ମଧ୍ୟ ଅତିଯୋଗ୍ୟ, ଯାହାଠାରୁ ସ୍ତ୍ରୀଜନ କାମନା ନଡାଏ ଘାତକଠାରେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ହୁଏନି, ସେହିପରି

pustakdirectory.gautamdhara.group.creator:kumar Rajesh Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜକୃଷ୍ଣ ସ୍ତବ ଜ ଜଗତ୍ତା ତାଙ୍କଠାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲ୍ ବଶ୍ୱାସ କରିବା ସୋଗୁଁ ସେ ମଲସ୍ୟକେତୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୁଃଖିତ ନଡ଼ୋଇ ରହି ପାରିଲେ ନାହିଁ । କନ୍ତୁ ଏ ସମସ୍ୟରେ ହଠାତ୍ ଯାଜ୍ଞା ତାହା କହି ନଦେଇ ଧୀର ସ୍ଥିର ଭ୍ରକରେ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ଭାଳ ନେବାକୁ ଦେବ । ତାହା ନଦେଲେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଦୀମ ବନଷ୍ଟ ହେବ । ଏହିପରି ନାନାକଥା ଗୁରୁ ସେ ସିଦ୍ଧାର୍ଥକଙ୍କୁ ପଚ୍ଛାରିଲେ—'ଏ କ'ଣ ହତ୍ୟ ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ ?' ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ ଅନନ୍ତ କରୁଣ ସ୍ୱରରେ ଉତ୍ତର କଲେ, "ମନ୍ତ୍ରି ମହାଶୟ, ମୁ ଅଉ କ'ଣ କଇନ୍ତି ? ପ୍ରହାର ଭସ୍ୱରେ ସବୁକଥା ପ୍ରକାଶ କରି ଦେଇଅଛୁ ।" ଗୁରୁଘସ୍ପଣ ଦେଖିଲେ, ଏ ସମସ୍ୟରେ ଯନ୍ତ୍ରଣି ବଡ଼ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ । ସେ ତାହା ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ, ମନ୍ତ୍ରୀ ତାହା ପାଠକରି ଅବାକ୍ ହେଇଲେ । ତାଙ୍କ ଅଜ୍ଞାତସାରରେ ଏତେ କାଣ୍ଡ ଘଟିଯାଇଛି, ସେ ତାହା କଲ୍ପନା କରି ନଥିଲେ । ଏତେ ବଡ଼ ଭୀଷଣ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରରେ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଜ୍ଞାତସାରରେ ଜଡ଼ିତ ହେବେ, ଏତେ କ୍ଷମତା ସେ କାହାର ଅଛି, ସେ କଥାରେ ବଶ୍ୱାସ କରିବା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ହେଲାନାହିଁ । ସେ କହିଲେ "ଭୀଷଣ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ! ଏ ସବୁ ଶତ୍ରୁର କାଣ୍ଡ !! ଏ ପକ୍ଷ ନଶ୍ଚୟ ଜାଲ !!!"

ମଲସ୍ୟକେତୁଙ୍କର ବଶ୍ୱାସ, ଘଷସ ଅସ୍ତ୍ର ଗୋପନ ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ସମସ୍ୟରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଦେଇ ତାଙ୍କର ସେ ଚେଷ୍ଟା ବ୍ୟର୍ଥ କରିବାକୁ ଦେବ । ସେ ଅଳଙ୍କାରଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଇ କହିଲେ,— ଅପଣ ଏ ଅଳଙ୍କାର କାହିଁକି ପଠାଇଥିଲେ ? ଘଷସ ଅଳଙ୍କାରଗୁଡ଼ିକ ଭଲକରି ପରୀକ୍ଷା କରି କହିଲେ—ଏ ସବୁ ଅପଣଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଳଙ୍କାର । ମୁ ସିଦ୍ଧାର୍ଥକକୁ ତାହା ସବୁ ପୁରସ୍କାର ସ୍ୱରୂପ ଦେଇଥିଲି ।" ମଲସ୍ୟକେତୁ ପୁଣି ନୂତନ ପ୍ରମାଣ ସ୍ଥାପନ କଲେ — "ପକ୍ଷରେ ସେ ଅପଣ-

pustak pdf ra ganta ghar group,creator:Kumar Rajneesh Vh 7205337016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଙ୍କର ମୋହର ଦଶା ଯାଇଅଛି ।" ବୃଷଭ କହିଲେ- "ସେ ଯାହା ହେଉ, ଏ ସମସ୍ତ ଶତ୍ରୁର ଚକ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟତୀତ ଅଉକଛୁ ନୁହେ ।"

ଏହି ସମୟରେ ସ୍ପୃଗ୍ଧସ୍ପୃଶ ନୂତନ ପୁଲ୍ଲ ବାହାର କଲେ । ସେ ହିତାର୍ଥକଲ୍ପ ପତ୍ରରେ — ଏ ଲେଖା କ'ାର ? ମିତାର୍ଥକ ମାରକ ହେଲେ । ଅସ୍ପୃଗ୍ଧସ୍ପୃଶ ପୁଣି ପ୍ରହ୍ଲାଦକ ଡାକିବାରୁ ପ୍ରହ୍ଲାଦଭସ୍ପରେ ଭୀତ ହେବା ଛଳନା କରି ସିତାର୍ଥକ କହିଲେ —ତାହା ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ଶକଟ ଦାସଙ୍କ ହାତଲେଖା । ବୃଷଭ ତତକ୍ଷଣାତ୍ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିଲେ, ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ଶକଟ ଦାସଙ୍କ ସ୍ୱହସ୍ତ ଲିଖିତ ପତ୍ର । ତେବେ ପତ୍ରରେ କଥ କେଉଁଠାରୁ କାହାଠାକୁ କେଉଁଦିନ ଲେଖିଛି, କିଛି ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ । କୁଟିଳ କୌଟିଲ୍ୟଙ୍କ କୁଟିଳ କୌଶଳରେ ଜସ୍ପଦ ଶକଟ ଦାସ ବଦ୍ଧା ଲେଖି ଦେଇଥିବେ । ଅଥବା ଶକଟ ଦାସ ବନ୍ଧୁଦ୍ରୋହୀ ? ନା, ତାହା କଦାପି ସମ୍ଭବ ନୁହେ । ଏଭଳି ବିପତ୍ତି ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ ଯାହାର ବୁଦ୍ଧି ବସ୍ତୁ ଅସ୍ଥାସ୍ଥିତ, ସେ କ ଏତେ ମାତ ହେବେ ? ଅସମ୍ଭବ । ତେବେ ତାଙ୍କ ଜସ୍ପଦ୍ଧତା ଏ ସ୍ଥଳରେ ବଧୂଳନକ ହୋଇଅଛି ।

ବୃଷଭ ଭାବିଲେ, ଏପର କାହିଁକି ଘଟିଲା ! ସେ ଜୀବନର ସମସ୍ତ ଘଟଣା ସ୍ମରଣ କଲେ । ବୃଦ୍ଧ ଶକଟାରଙ୍କ ପରବାର ପ୍ରତି ତାଙ୍କ ଷତ୍ୟନ୍ତର କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଦିନ ଶକଟାରଙ୍କୁ ପଦଚ୍ୟୁତ କରିଥିଲେ, ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ସ୍ପଜନ ଘୃଣ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଆଜି ସେ ବୀଜ ବିଷ ବୃକ୍ଷରେ ପରିଣତ ହୋଇଅଛି, ଆଜି ତାହାର ଫଳ ତାଙ୍କୁହିଁ ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତାଙ୍କ ତୁଚ୍ଛ ସ୍ୱାର୍ଥପରତା ଆଜି ପରାର୍ଥପରତାରୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧସ୍ପ ହୋଇଅଛି । ଅହୋ ! ମାନବ ଯଦି କର୍ମଫଳ ମାନନ୍ତା !

pustak pdf ra ganta ghara group,creator:Komal Rakesh,ph:7205834016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜଗତରେ କୌଣସି ଦୁଃଖ ବୃଥା ହୁଏନାହିଁ. ଏକଥା ଯଦି ଅନୁମାନ କରିପାରନ୍ତା, ତାହାହେଲେ ଏ ଜଗତ ସ୍ୱର୍ଗରେ ପରିଣତ ହୁଅନ୍ତା । ସେ ନିଜ କୃତ କର୍ମଫଳ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ବାଧ—ଅନ୍ୟଥା ଗତି କାହିଁ ?

ବର୍ତ୍ତିଆନ ମଳୟକେତୁ ଅଳଙ୍କାରଗୁଡ଼ିକ ଦେଖିଲେ, ତାହାକୁ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ଅଳଙ୍କାର । ଘାତକଙ୍କ ସେଗୁଡ଼ିକ ପାଇଥିବା ସମ୍ଭବ, କାରଣ ପଞ୍ଚଉଳଙ୍କର ଶବଦାହ-ସତ୍କାର ପାଟଳୀପୁତ୍ରଠାରେ ହୋଇ ଥିଲା । ମଳୟକେତୁ ଯେତେବେଳେ ନିଜ ପିତାଙ୍କ ଅଳଙ୍କାର ଚହ୍ନିପାରିଲେ, ଘାତକଙ୍କୁ କହିଲେ, ସେ ତାହା କୌଣସି ବଣିକଙ୍କ ନିକଟରୁ କିଣି ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ କୁମାର ଅଧିକ କ୍ରୁଦ୍ଧ ହୋଇ କହିଲେ —"ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କଁଣ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ଅଳଙ୍କାର ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ ? ହେ ଆର୍ଯ୍ୟ ତାହା କିଣିନେଲେ ? କୃତଘ୍ନ ! ଦୁଷ୍ଟ-କନ୍ୟା ପଠାଇ ମୋର ପିତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇନ କଲ, ପୁଣି ଚୁଣ୍ଡାଘାଇକ ଘରରେ ମୌଡିତ ବଲଦେଇ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ହେବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ! ଏହି ଅଳଙ୍କାର ପଠାଇ ସ୍ୱ ରୁଧିରେ ପିତାଙ୍କ ହତ୍ୟା କରି-ଅଛ, ଲଜ୍ଜିତ ହେବା ଚେଷ୍ଟା ! ବିଶ୍ୱାସଘାତକ, ଆପଣ-କର ପଶ୍ଚାତ୍ତାପ, ସାହାଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ—ସେଇଠାକୁ ଇଚ୍ଛା ଯାଇ ବିଶ୍ୱାସଘାତକତା, କୃତଘ୍ନତାର ଜାଲ ବିସ୍ତାର କରି ଶାନ୍ତିଲାଭ କରିପାର । ଯେଉଁମାନେ ଆପଣଙ୍କ ସହାୟକାଶ୍ରି, ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶାସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁ.।"

ମଳୟକେତୁ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଦେବାକୁ କହିଲେ—ସେନାପତିଙ୍କି ଏହି ଆଦେଶ ଜଣାଅ, ରଣଦୁନ୍ଦୁଭି, ସିଂହନାଦ ଓ ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟି, ଏ ତିନିଜଣ

pustak pdf regarding guard group creator kumar Rajesh with 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ମୋର ସଜ୍ୟ ଲ୍ଲେଚ୍ଛୀ; ଏ ଚଳନ୍ତିକ ଜୀବନ୍ତ ସମାଧି ହୋଇଥିବ । ଅନ୍ଧ ପରନ୍ତପ ଓ ମେଘାକ୍ଷ ମୋତ୍ତର ଦସ୍ତୀ ତେନା ପ୍ରାର୍ଥୀ । ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଉପଯୁକ୍ତ ଦସ୍ତୀ-ପଦ ତଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ନକ୍ଷେପ କରି-ଯିବ ।" ସେତେବେଳେ ମଳୟକେତୁଙ୍କର କ୍ରୋଧବଶତଃ ହିତାହିତ ଜ୍ଞାନ ନଥିଲା । ସେ ଜ୍ଞଷପଙ୍କୁ ଜପସ୍ଥିତ ଦେଖି କହିଲେ—ଯାଅ ଅଧିକ ପ୍ରତାରଣାଁ ଟାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରନାହିଁ । ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ଭୁମ୍ବର ପ୍ରଭ୍ୱପୁଳ ବୃଷଳ ସହିତ ଯୋଗଦାନ କର । ମୁ ଯାଇ ଉତ୍ତମସ୍ତଙ୍କର ଉପ-ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରଦେଇ ଆସିବି ।" ଭାଗୁରାୟଣ କହିଲେ—କୁମାର ଅଜ ବଳମ୍ବରେ ପ୍ରପ୍ରୋଜନ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନହିଁ ପାଟଳୀପୁତ୍ର ଅବ୍ୟାନ କରିବା । ସେନାପତିଙ୍କି ଆଦେଶ ଦଆଗଲା, ପଞ୍ଚ ସାମନ୍ତ ବ୍ରାଜାଙ୍କ ବଧ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପାଟଳୀପୁତ୍ର ଘାଡ଼ା ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବେ ।

ବୁଦ୍ଧିମାନ ଗ୍ଜଷପ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ କୌଶଳର ବହୁ ପ୍ରଶଂସା କଲେ । ତାଙ୍କର ଏତେ ଉତ୍ତାନ୍ତ ସେ ନମିଷକରେ ନଷ୍ଟକର ତାଙ୍କୁ ହିଁ ନିଜ ଚକ୍ଷାନ୍ତରେ ଯିଥର ଭଖାଣ୍ଡ କରମାରିବେ, ଏତେଦୂର କ୍ଷମତାପନ୍ନ ଯେ ଗୃଣକ୍ୟ, ଏ କଥା ଆଜ ସେ ହୃଦପ୍ତଙ୍ଗମ କଲେ । ଜ୍ଞାନହିଁ, ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ ପ୍ରତ୍ଭୁତ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ଚର ଚୋଲ ଏତେକାଳ ସେ ସନ୍ଦେହ ମଧ କରି ନଥିଲେ । ଗୃଣକ୍ୟ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ମନୋ-ମାଳନ୍ୟର ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ସେ ଯେଉଁ ଷଡଯନ୍ତ୍ର କରିଥିଲେ, ନଜେ ସେଥିରେ ବଜଡ଼ିତ ହେଲେ । ଏହା ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ଅପୂର୍ବ ସୃଷ୍ଟି । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କ କ୍ରୋଧ ବହୁଗୁଣିତ ହେଲା । ଜେ ଏତାକୀ ହୁଅନ୍ତୁ, ସମ୍ଭାସ୍ତ ସମ୍ଭଳସ୍ଥାନ ହୁଅନ୍ତୁ, ନଜେ ଯାଇ ସ୍ୱହସ୍ତରେ ଅସ୍ତ୍ର ଧାରଣ କରି ଯୁଦ୍ଧ କରିବେ । ସେ ସମ୍ଭାସ୍ତରେ ବନ୍ଧୁ ଚନ୍ଦନ, ଦାସ ଓ

pustak bhut nrupania gura group,creator kumar rakesh,9178047016

Digitized by srujanika@gmail.com

ନିଜ ପଣ୍ଡିତ୍ୟର କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା । ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କ ଉଦ୍ଧାର ପାଇଁ ସେ ଅସି ଧାରଣ କରିବେ, ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କର ନପାରିଲେ ଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରାଣ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବେ । ସେଥିରୁ ତାଙ୍କୁ ଏତ ସହଜ ଚାଣକ୍ୟ ବଞ୍ଚିତ କରିପାରିବେ ନାହିଁ : ସେ ଚାଣକ୍ୟ ତାଙ୍କର ।

ନଲସୃକେତୁଙ୍କ ଆଦେଶରେ ପ୍ରଧାନ ପାଞ୍ଚଜଣ ସାମନ୍ତ-ରାଜାଙ୍କୁ ବଧ କରାଗଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜାମାନେ ଭୟରେ ସସୈନ୍ୟ ଶିବିର ତ୍ୟାଗ କରି ପଳାୟନ କଲେ । ମଳୟକେତୁଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ସେନାପତିଙ୍କ ଅଧୀନରେ ପାଟଳୀପୁତ୍ର ଅଭିମୁଖରେ ଯାତ୍ରା କଲେ । ଏହି ଅବସରରେ ଜୀବସିଦ୍ଧି, ଇନ୍ଦ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରଭୃତି କେତେଜଣ ଗୁପ୍ତଚର ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରେରଣ କେତେ ଲୋକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ସୁବିଧା ଦେଖି ମଳୟକେତୁଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କଲେ । ସେତେବେଳେ ମଳୟକେତୁ ବୁଝିଲେ, ସମସ୍ତ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର, ସମସ୍ତ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ କୁଟିଳଜାଲ । ପର୍ବତଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାଚାରରୁ ଏ ସାମନ୍ତ ରାଜାଗଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଅତ୍ୟାଚାର ଯୋଗୁଁ ସେ ଅତିଶୟ ଅନୁତପ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆଉ ପ୍ରତିକାରର ସମୟ ନାହିଁ—ସେ ଯେ ନିଜେ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ବନ୍ଦୀ ।

ଭାଗ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର

"But what tormehts of pain you endured
From evils that never arrived."

—French Verse

ପାଟଳୀପୁତ୍ର ନଗର-ପ୍ରାନ୍ତରେ ଗୋଟିଏ ବହୁକାଳର ପୁରାତନ, ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଉଦ୍ୟାନ ଥିଲା । ମଞ୍ଜାପଦ୍ମ ନନ୍ଦ ବଡ଼ ଆଦର ଓ ଯତ୍ନରେ ତାହା ସୁଯତ୍ନ ସଜାଇଥିଲେ ତାହା ଥିଲା ତାଙ୍କର ବାଡ଼ୀ-ଉଦ୍ୟାନ ।

pustak pdf ra gaata ghara group,creator:Kumar Rajesh,id:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ବର୍ତ୍ତମାନ ସଧ କେହି ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରେ ସହଜରେ ମାନଙ୍କ, ତାହାର ପ୍ରଭୁତ ଅଗତ ଗୌରବ ଥିଲା । ନାନା ଲତା-ଭବନର ସଂସ୍କାରଧାନ କଂକାଳ, ବହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ମିତ ପଥ-ଶ୍ରେଣୀର ଜଭସ୍ଥ ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥିତ ପୁଷ୍ପ ବୃକ୍ଷ ବ୍ୟତୀତ ପତ୍ରଗାଶୀ, ଜଳ-ସେଚନ-ପ୍ରଣାଳୀ, କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥିତ ପ୍ରମୋଦ ସରୋବର, ତହିଁର ସୁଘାର୍ଘ ସମ-ଉଚ୍ଚ ଗୁବାକ ବୃକ୍ଷଶ୍ରେଣୀ, ସରୋବର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ନିର୍ମିତ ରକ୍ତପ୍ରସ୍ତର ସୋପାନାବଳୀ ଓ ତନ୍ନିକଟରେ ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତ ଦେଖାଯାଉଥିବା ନାନାରଙ୍ଗର ବୃହତ୍ ମତ୍ସ୍ୟ ବଶେଷ । ଏହିସବୁ ଦେଖିଲେ ଜଣାଯାଏ, ଘରେ ଉଦ୍ୟାନଟି ପ୍ରକୃତ ଗୃହିଣୀଙ୍କର ବହାର-ସ୍ଥଳୀ ହୋଇଥିଲା । ଆଜି ସବୁଥିରେ ଧୂଂସର ଚହ୍ନ । ତମାଳ ବୃକ୍ଷ ତଳର ସେ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରସ୍ତର ଆସନ, ଅର୍ଦ୍ଧାବଗ୍ନ, ଅଥଚ ସେହି ଶୀତଳ କୁଞ୍ଜ ଛାୟା ସେହିପରି ପଡ଼ିଅଛି । ମାଧବୀମଣ୍ଡପ ଭିତରେ ଶାନ୍ତିମୟ ଗୁମ୍ଫା ସ୍ଥାନରେ ଆଜି ପ୍ରଖର ସୂର୍ଯ୍ୟ କରୁଣ ଯୋଗୁ ବଶ୍ରାମ ଗ୍ରହଣ ଅସମ୍ଭବ ହୋଇଅଛି । ଅଶୋକ-କୁଞ୍ଜ ଝଙ୍କା ଉତ୍ପଳଆ ଚହ୍ନିବାରୁ ସର୍ପାଦିଙ୍କ ଭୟରେ ତାହା ନିକଟକୁ ଯିବା କେହି ଯାଉ-ନାହାନ୍ତି । ଏପରି କେଉଁ ଉଦ୍ୟାନ ନିର୍ଜ୍ଜନ ଅନ୍ଧକାରମୟ, ମାରବ ପ୍ରାୟ । ଚିରଲତନ୍ତ୍ରରେ ଯନ୍ତ୍ରୀ କଲରବ କନ୍ୟା କେହି ପଥିକର କ୍ଷଣ ବଶ୍ରାମ ଯୋଗୁଁ ତାହାର ମାରସତା କ୍ଷୁଣ୍ଣ ହେଉଅଛି ।

ଉତ୍ତର ନାମକ ଚର ସହ ସ୍ୱାମୀ ପାଟଲୀପୁତ୍ରଠାରେ ସୋପନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ସେଠାରୁ ଏକାକୀ ତତ୍କର ପର ସେ ସେହି ପୁରାତନ ଉଦ୍ୟାନରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଉଦ୍ୟାନର ଘାନତା ଦେଖି ସେ ପାର୍ଥି ଶ୍ୱାସ ନଗୁଡ଼ି ରହିଯାଇଲେ ନାହିଁ; ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତର ଉପରେ ବସି ଚୂନ କଥା ସ୍ମରଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେତେବେଳେ ସେ ମହାଘାତ୍ମା ନାଯତ ନନ୍ଦଙ୍କୁ ସହ ଯାଇଁ ଭ୍ରମଣ ଯାଇଁସେଠାକୁ ଆସୁଥିଲେ ସେତେ

pustak pdf nagarika gharaana group.creator:kumar Rakesh ph:7200347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ବେଳେ କ ଗ୍ରାକ୍ତକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ଉପବନଟି ହସି ଉଠୁଥିଲା ! ସେତେବେଳେ ସାମନ୍ତ-ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସହ ମହାସ୍ତ୍ରଜ ଲତା-ମଣ୍ଡପରେ ବସି ଉଦ୍ୟାଳାପ କରୁଥିଲେ, ସେତେବେଳେ କ ମୋହନ ଶ୍ରୀ ସମ୍ପଦରେ ଉଦ୍ୟାନଟି ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହୁଥିଲା ! ଆଜ ସେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ହସ ନାହିଁ କ ସେ ଶ୍ରୀ ସମ୍ପଦ ନାହିଁ । ସେ ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦର ନନ୍ଦନ କାନନ ସୌଭାଗ୍ୟ ପୁଷ୍ପ ବୃକ୍ଷ ପଲ୍ଲବର ଚିହ୍ନ ମାତ୍ର ନାହିଁ କମ୍ବା ସେ ବହ୍ନିଶିଖାଙ୍କର କଳ କଣ୍ଠର ସ୍ୱର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାହିଁ । ଅଛି ନବଡ଼ ବୃକ୍ଷ ପଳାକ୍ଷାର- ଶାଖାବହୁଳ, ଯତ୍ରତ୍ର ଶାଖା ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦ କେତେ ପ୍ରାଚୀନ ବୃକ୍ଷର ଅଲ୍ପକାଳର ସୃଷ୍ଟି । ଉଦ୍ୟାନଟି ଆଜ ଦିନବେଳେ ଗହିର ଆଶ୍ରୟ ସ୍ଥଳ ହୋଇ-ଅଛି । ସେଥିପାଇଁ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦିବାଲୋକ ସତ୍ତେ କେହ ସେଠାକୁ ଯିବାକୁ ସାହସ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସତ୍ୟ ବଲ୍ମୀକର ଅବାଧ ଗୃହ-ନିର୍ମାଣ । କେତେ ଗୁମ୍ଫର ଭଗ୍ନ ଦ୍ୱାର, ଭଗ୍ନ ପ୍ରାଚୀର, ଜୀର୍ଣ୍ଣ ମଣ୍ଡପ ଅଗଣତ ସମ୍ପଦର ମୂକ ସାକ୍ଷୀ ରୂପେ କଥାୟମାନ । ସେସବୁ ହେତୁ ଉଦ୍ୟାନଟିର ଜର୍ଜ୍ଜରତା, ଅଯତ୍ନ ଓ ପ୍ରାଚୀନତା ପରସ୍ଫୁଟ । ଉଦ୍ୟାନ ଗୃହଟି ଏଇଥିପାଇଁ ଭୂମିସାତ ଓ ବନ୍ୟଲତା ପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ଉପବନର ସ୍ଥାନ ଅବସ୍ଥା ସନ୍ଦର୍ଶନ କର ସ୍ୱଷସଙ୍କ ପ୍ରାଣର ଗମ୍ଭୀର ଚିନ୍ତା ଓ ଅନୁତାପ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ହେଲା । ଅନ୍ତରର କେତେ ସୁଖ ଦୁଃଖର ଚିତ୍ର ଗ୍ରସ୍ତା ପର ତାଙ୍କ ନୟନ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇ ପୁଣି ବିଲୀନ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଉଦ୍ୟାନର ସେ ଶୋଭା ଆଜ ନାହିଁ, ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସେ ସମ୍ପଦ କାହିଁ, ତାଙ୍କ ନଜର ସେ ପଦ ଦୌରିବ କ୍ଷମତା କାହିଁ ? ଉଦ୍ୟାନର ଅବସ୍ଥା ପରି, ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ଅବସ୍ଥା ଯଦି ତାଙ୍କ ନଜରେ ଅବସ୍ଥା ସଥି କ ଶୋଚନୀୟ ହୋଇଅଛି ! ଯେଉଁ ଉଦ୍ୟାନରେ ସେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭାବରେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମନାଇ ଆଦର ଅଭ୍ୟର୍ଥନ ପାଇଥିଲେ, ଆଜ ତତ୍ସର

pustak pdf ranganta ghar.group.creator:Komal Rajesh WH7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପର୍ ସେଠାରେ ସେ ଲୁକ୍ଚାୟିତ । ଜନ୍ମୃତ—ଭବ୍ୟ--କର୍ମଫଳ ? ଜନ୍ମୃତ କ'ଣ ବ୍ୟକ୍ତ ବଶେଷକୁ ନେଇ କ୍ରୀଡ଼ା କର୍ବାକୁ ସମସ୍ତ ପାର୍ବ ? ଭଗ୍ୟ ଙ୍କ'ଣ ପ୍ରତଶୋଧ ନ୍ଯବ ? କର୍ମଫଳ ଇଦ୍ଦ କମ୍ବା ପୂଦ୍ଦ ଜନ୍ମର ? ଯଦ୍ଦ ପୂଦ୍ଦ ଜନ୍ମର, ସେ ତାଦ୍ଦା କାହିଁକ ଭ୍ରେଷ କର୍ବେ ? ଅନ୍ତତଃ ଭ୍ରେଷ କର୍ବା. ପୂଦ୍ଦରୁ ସେ ତାଦ୍ଦା ଜାଣିବା ଉଚତ । ତାଦ୍ଦାନଦ୍ଦେଲେ କର୍ମ-ଫଳ ଜନ୍ମୃତ୍ଦା ଭଧାତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିର ଦୋଷ ପ୍ରଶୋଧନ ଦେବା ପ୍ରଯୋଜନ ।

ଜନ୍ମଥପ୍ରାପ୍ତ ଗ୍ରଷସ ଭ୍ରବଲେ, ଜଗତ୍ପ କ ଏକ ଅଜ୍ଞେଯ, ଅଚନ୍ତ୍ୟ ଶକ୍ତ ଦ୍ୱାର୍ ତାଙ୍କର ପ୍ରତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତହତ । ନଦ୍ଦେଲେ କ ସେ ଅଜ ସମଦର୍ଶୂନ୍ୟ, ସଦ୍ଭାଯୁଶୂନ୍ୟ, ଅପ୍ରୀତ୍ପର୍ଜନଶୂନ୍ୟ ? ତା'ନଦ୍ଦେଲେ କ ଆଜ ନଜ ସ୍ରଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଭଷ୍ଟର ଭ୍ରବରେ ସେ ଲୁକ୍ଚାୟିତ ? ତା' ନଦ୍ଦେଲେ କ ମଳଯୂକେତୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତ ସନ୍ଦେହାପନ୍ନ ? ଗ୍ରଷସ ଉନ୍ମାଦ ଗ୍ରସ୍ତ" ସେ କାଳ ସମ୍ବନ୍ଧତ କଥା କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ, କାଳ ତାଙ୍କୁ ବଦ୍ରୂପ କର୍ବାକୁ ଲାଗିଲ୍ପ । କ୍ରୋଧରେ ସେ କାଳିକୁ ବାଣ ଦେବା ଚେଷ୍ଟା କଲେ । କାଳ ଦୂରକୁ ପଳାଯନ କଲ୍ପ । ଗ୍ରଷସକଙ୍କର ତେତନ୍ୟ ଲାଭ ହେଲ୍ପ । ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଭ୍ରବ ଦୂର ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବୃଦଯୂର ଶୋକୋଚ୍ଛ୍ୱାସ ତାଙ୍କ ନଯୂନ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଦେଖା ଦେଲ୍ପ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଶୂନ୍ୟ ଦେଖି ସେ ବାଷ୍ପଗଦ୍ଗଦ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ -- "ଭ୍ରା ଚ୍ୟ"

ମଧ୍ୟାହ୍ନର ପ୍ରଖର ଯୌବନ ଶୀତଳ ସ୍ପର୍ଶ ଦେବାକୁ ଲାଗିଲ୍ପ । ଦନର ବଦ୍ଯୁତ୍ଦାଲୋକ ସଙ୍ଗେ ଯୌବନର ଉଗ୍ର ଉଷ୍ଣତା ନ୍ୟୂନ ହୋଇ ଏମେ ଶକ୍ତହୀନ ହେଲ୍ପ । ଅବଶ ଶିଥିଳ ଅଙ୍ଗ ଏଦ୍ଦିଗି ସେ ବଛାପ୍ କମଲ୍ପେ ଏ-ପୁର ପ୍ରତ୍ଷାନର ଉଦ୍ଯୋଗ କଲ୍ପ, ଶୀତଳ ବାସୂ ସ୍ପର୍ଶରେ

pustak pdf rupantar ghara group, creator:kumar Rakesh, Wh.7004247016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଘକ୍ଷସଙ୍କ ଚନ୍ତା ଉପଶମିତ ହେଲ । ସେ ଦେଖିଲେ, ଅଦୂରେ ଜଣେ ମଗଧବାସୀ ବୃକ୍ଷମୂଳରେ ରଜ୍ଜୁ ହସ୍ତରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ ଆତ୍ମ-ହତ୍ୟାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛୁ । ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ହୋଇ ତାହା ନିକଟକୁ ଦଉଡ଼ି ଯାଇ ତତ୍ସ ସମ୍ଭ୍ରମରେ, "କଏ ତୁମେ ? କଅଣ କରବାକୁ ଯାଉଛ ?" ମଗଧବାସୀ ଉତ୍ତର କଲ୍ଲ, "ମହାଶୟ, ମୋର ଜୀବନରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ କ୍ଷତ ହୋଇଅଛୁ । ତାହା ସହ୍ୟ କରିନପାର ଇହଧାମରୁ ଅନ୍ତରେ ବଦାୟ ନେବାକୁ ବହିଅଛି ।"

ଘକ୍ଷସ — ଘଟଣା କ'ଣ, କହିବାକୁ ଆପତ୍ତି ଅଛି କ ?

ମଗଧବାସୀ — କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନାହିଁ ; ତେବେ କହିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ନାହିଁ । ମୁଁ ଅତି ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମଧ୍ୟ ବିଳମ୍ବ କରି ନପାରେ । ଆପଣ ବଦାସ୍ତ ନେଉନ୍ତୁ, ମୁଁ ଯାଏ ।

ଘକ୍ଷସ — ପ୍ରତିଟି ଜୀବନର ବିଶିଷ୍ଟତାର ପ୍ରଭାବ ଅଛୁ । କହିବାରେ ଯଦି କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନାହିଁ, ତେବେ ମୋତେ ତାହା ଫିଟାଇ କହିଲେ ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତେ ଅବା ।

ମଗଧବାସୀ — ନା' ମହାଶୟ, କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କ ଆଗ୍ରହ ଦେଖି କହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ, କିନ୍ତୁ ଆଉ ସମୟ ନାହିଁ । ମୋତେ ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ।

ଘକ୍ଷସ — ଏ ଦୁଃଖିତ ମାନବ ଜୀବନ ବୃଥା ଏପରି ପରିତ୍ୟାଗ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କ୍ଷତର ପ୍ରତିକାର ଚିନ୍ତା କରିବା ବୋଧେ ଯୁକ୍ତି । ମୁ ତୁମ

pustak pdf by gaata ghara group creator: kumar Rakesh, Wh: 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରେ ନତାନ୍ତ ଦୁଃଖୀ, କାରଣ ମୋଠାରୁ ଦୁଃଖୀ ଆଉ କେହି ନାହାନ୍ତି । ମୁଁ ତୁମ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର କାରଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏକାନ୍ତ ଇଚ୍ଛୁକ । ମୋର ଚତୁଃଶଷ ଅନୁଗ୍ଧ, ମୋତେ ତାହା କହିବାକୁ ହେବ ।

ମଗଧବାସୀ—ଅଯଶ ଯେତେବେଳେ ଗ୍ରଡବେ ନାହିଁ, ମୁଁ ନ କହିଲେ ମୋର ଏ ଚେଷ୍ଟା ସଫଳ ହେବନାହିଁ । ମହାଶୟ; ମୋର ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସକାଶେ ମୁଁ ହତାଶ ହୋଇ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରୁଛି । ଆଜି ଅଧିକ ବଳମ କରପାରିବ ନାହିଁ । ମୋତେ ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ।

ଏହା କହି ମଗଧବାସୀ ବଙ୍କୁ ଠିକ କରି ଆତ୍ମହତ୍ୟା ଚେଷ୍ଟାର ଅଭନୟ କଲା । ବ୍ରକ୍ଷସ ପୁଣି ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ ହେଲେ । ବନ୍ଧୁ ପ୍ରତି ଏହାଇ କି ଆନ୍ତରିକ ସ୍ନେହ, କି ପ୍ରଗାଢ଼ ଅନୁରକ୍ତ; ଅଥଚ ସେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ବିପଦରେ ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ, ନିଷ୍ଠିନ୍ତ ! ସେ ପୁଣି ପଚାରିଲେ, "ଘଟଣା ଦଶଦ ଭବରେ ବିବୃତ କର ; ତା' ନହେଲେ ମୁଁ ସେ ଉପାସ୍ୟ ଚନ୍ତ୍ୟା କରି ପାରୁନାହିଁ ।"

ମଗଧବାସୀ କହିଲା—"ଆପଣଙ୍କ ଏକାନ୍ତ ଆଗ୍ରହ ଦେଖି ନକହି ରହିପାରୁ ନାହିଁ । ଏ ନଗରରେ ବସ୍ତୁ ଦାସ ନାମକ ମୋର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଅଛନ୍ତି । ଆଜ ସେ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଅନଳରେ ପଶି ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରିବେ । ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ବାଦ ଶୁଣିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ସ୍ୱୟ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରି ପ୍ରାଣ ହସ୍ତଗତ କରିବି ।" ବ୍ରକ୍ଷସ ଅବାକ୍ ହେଲେ । ଏହି ବସ୍ତୁ ଦାସହିଁ ତାଙ୍କ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ, ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କର ସଖା । ତେବେ ସେ କାଁଣ ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କ ବିପଦରେ ଏପରି କରୁଅଛନ୍ତି ? ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କ ସମ୍ବାଦ ନଥିପତ୍ର ସେ

pustak pdf ra ganti ghar group, creator:kumar Rakesh,WA7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାଇବେ । ଅଧିକ ଅଗ୍ରହ ଓ ଔତ୍ସୁକ୍ୟ ସହ ସେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ, "ତୁମ ବନ୍ଧୁ କାହିଁକି ଅଗ୍ନି ପ୍ରବେଶ କରିବେ ? କୌଣସି ଦୁଷ୍ଟ-ରୋଗ ବ୍ୟାଧିରେ ସେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କରୁଥିବେ, କମ୍ବା ରାଜାଙ୍କଠାରୁ ଅସହ୍ୟ ଦଣ୍ଡାଜ୍ଞା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବେ, କମ୍ବା ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ କୁଟିଳ ମାନ୍ତରେ ଜଡ଼ିତ ହୋଇଥିବେ ।"

ନଗରବାସୀ—ସ୍ୱାମୀ, ଶାସନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି କଥାରେ ସେ ଜଡ଼ିତ ନୁହନ୍ତି; କମ୍ବା କୌଣସି ବ୍ୟାଧି ପୀଡ଼ିତ ନୁହନ୍ତି ।

ରାକ୍ଷସ—ତେବେ କ'ଣ ପାଇଁ ସେ ବନ୍ଧୁ ଚରମ ଦୁଃଖରେ କାତର ?

ନଗରବାସୀ—ଠିକ୍ ଅନୁମାନ କରିଛନ୍ତି, ମହାତ୍ମନ୍ । ଏହା କହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ପୁଣି ଅମ୍ବୁହତା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲା । ରାକ୍ଷସ ତାହାକୁ ବାଧା ଦେଇ କହିଲେ—"ସବୁକଥା ନକହିଲେ ମୁଁ ତୁମକୁ ମୁକ୍ତ ଦେବନାହିଁ ।

ନଗରବାସୀ—ମହାଶୟ, ଶୀଘ୍ର ଶୁଣନ୍ତୁ, ଏଣେ ଅଯଥା ବିଳମ୍ବ ହେଉଅଛି ।

"ଏହି ନଗରରେ ଚନ୍ଦନ ଦାସ ନାମକ ବଣିକ ବିଷ୍ଣୁ ଦାସଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଅଛନ୍ତି । ସେ ମନ୍ତ୍ରୀ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ପରିବାରକୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେଇଥିବା ଅପରାଧରେ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡାଜ୍ଞା ପାଇ ଅଛନ୍ତି । ବିଷ୍ଣୁ ଦାସ ନିଜର ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଦେଇ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ପାଇଁ ମହାରାଜଙ୍କୁ ବହୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ।

pustak pdf ra gania ghara group,creator:kumar Rakesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ମହାରାଜ କହିଲେ, ସେ ଅର୍ଥ ନମନ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦେଇନାହାନ୍ତି— କନ୍ତୁ ସତ୍ୟ ଗୋପନ କର ବ୍ରାହ୍ମଣଦ୍ରୋହୀ ହେବାରୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କୁ ବଧ୍ୟ ଭୂମିକ ନଆଯାଉଅଛି । ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ବଷ୍ଣୁଦାସ ଅଗ୍ନିରେ ଝାସ ଦେବେ ଏବଂ ସେ ଅଗ୍ନିରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବ ।"

ଜଣକ ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ଆର ଜଣକର ମୃତ୍ୟୁ ଆଲିଙ୍ଗନ—ତାହା ପୂର୍ବରୁ ପୁଣି ଆଉ ଜଣକର, ଏ କଲ୍ପନା ରାକ୍ଷସଙ୍କ ପରି ବୁଦ୍ଧିମାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଫନ୍ଦଣା ଜାଲରେ ରହି ଖାଉଚକ ମଣିଲେ । ସୁସ୍ଥ ମନରେ ଯେ କେହି ଏ ଅଖାଉଚକ ବିଷୟରେ ସଦ୍ଭାବନା ହେବା କଥା । ସାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧିରେ ଏହା କେବଳ ଛଳନା ବୋଲି ସଜ୍ଜନରେ ଜଣା-ଯାଁଏ । କନ୍ତୁ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ବିପଦରେ ରାକ୍ଷସଙ୍କର ପ୍ରବଳ ଦୁଶ୍ଚିନ୍ତା ଜାତ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ପରିବାରକୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେଇ ଚନ୍ଦନ ଦାସ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରୁଅଛନ୍ତି । କୁତ୍ରାପି ସ୍ନେହ ପର ଆଉ କିଛି ନାହିଁ । ଚନ୍ଦନଦାସ ସ୍ନେହ ଓ ବିଶ୍ୱାସର ଚରମ ଉତ୍କର୍ଷତା ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି । ରାକ୍ଷସ ଆଉ କିଛିନ୍ତି ରହିଲେ କିପରି ? ସେ ଅବ-ଳମ୍ବେ ଯାଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରିବେ—ନିଜ ପ୍ରାଣର ବିନିମୟରେ, ନିଜ ତରବାରିର ଅଦ୍ଭୁତ ଖେଳାରେ । ସେ ଲୋକଟିକୁ କହିଲେ— "ତେବେ ତୁମେ ଯାଇ ବଷ୍ଣୁଦାସଙ୍କୁ କୁହ, ସେ ଆଉ ଅଗ୍ନିରେ ପଡ଼ିନ୍ତୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ଏହି କ୍ଷଣି ଯାଇ ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରିବ ।" ନଗରବାସୀ ପ୍ରଶ୍ନକଲା—"ଏ ଉପାୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ?" ରାକ୍ଷସ କହିଲେ, "ମୋର ଏ ତରବାରି ସାହାଯ୍ୟରେ ।" ନଗରବାସୀ କହିଲା, "ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ବାଦରେ ଆପଣ ସେପରି ଚିନ୍ତିତ, ମୁଁ ଅନୁମାନ କରେ, ଆପଣଙ୍କି ମନ୍ତ୍ରୀ ରାକ୍ଷସ ।" ଏହା କହି ସେ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ପଦତଳକୁ ପଡିତ

pustak.pdf | agata.gharagi.group.creator:kumarRakshyWh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଡ଼ୋଇ କହିଲା—"ମୋର ସୌଭାଗ୍ୟ, ମୁହିଁ ପ୍ରଥମେ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖିଛି । ମୋର ସମସ୍ତ ଅଶାବଧାନତା ଓ ଅବଜ୍ଞା ମାର୍ଜ୍ଜନ କରନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ କଥା କହିବ । ଅରେ ଚଳଚ୍ଚାର ଆପଣଙ୍କ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରରେ ଯୋଗଦେଇଥିବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଆଦେଶ ପାଇଥିଲେ । ବଧ୍ୟଭୂମିରୁ ତାଙ୍କୁ କଣେ ମୁକ୍ତ କର ନେଇ ପଳାୟନ କଲା । ସେଥିପାଇଁ ସମସ୍ତ ଘାତକ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଲାଭ କଲେ । ସେହି ଜନଠାରୁ ଘାତକମାନେ ବହୁ ସାବଧାନ । ଆପଣ ସଶସ୍ତ୍ର ସେଠାକୁ ଯିବା ଦେଖିଲେ ସେମାନେ ପ୍ରାଣ ଭୟରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ପଥରେ ଚନ୍ଦନଦାସଙ୍କୁ ବଧ କରିବେ । ଆପଣଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ରହିଁ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ହେବ ।"

ଏତେବେଳେ ସ୍ୱୟଂକର କଥାରେ ଟିକେ ସନ୍ଦେହ ହେଲା । ଏହାକୁ ଯେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର କୌଶଳ ନୁହେଁ, କିଏ କହିବ ? ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ଗୂଢ଼, ଦୁର୍ଭେଦ୍ୟ, ଦୁଷ୍ପ୍ରୋଧ୍ୟ । ଶତ୍ରୁଙ୍କ ମୁକ୍ତରେ ଘାତକଗଣ କାହିଁକି ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ପାଇବେ ? ତାଙ୍କର ସ୍ମରଣ ହେଲା, ଗୋଟିଏ ଜାଲପତ୍ର, ଯାହା ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ବିନଷ୍ଟ କଲା । ଏ ଭିତରେ ତାଙ୍କ ବଚଳିତ ବୁଦ୍ଧି ବଳର ଆଉ ପଶି ପାରୁନାହିଁ । ଏସବୁ ଶ୍ୱାସ୍ତ୍ରବକ ଘଟଣା କମ୍ବା ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଚଳାନ୍ତ ସ୍ତ୍ରୋତ କହିବା ବେଳକୁ ଯଦି ବନ୍ଧୁଙ୍କର ପ୍ରାଣନାଶ ଘଟେ, ତେବେ ଯୁକ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ କଫଳ ହେବ ? ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦନ ଦାସକୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧରେ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେଲେ, ତାଙ୍କର ଲୋକବଳ ସଂଗ୍ରହ ଓ ସାଜୁସଜ୍ଜା ପୂର୍ବରୁ ଦେ ପ୍ରାଣ ସଂଗ୍ରହିବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ! ସେ ଆଉ ବଳମ୍ବ କରି ନଇଁ ଡ଼ୋଇ ବଧ୍ୟଭୂମି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାହାରିଲେ ।

pustak radhra ganta ghar.gitupdeator:kumar Rajesh.w.7275347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମ

"He lives as his own self; dear as his eye
They are to him; He'll never them forsake."

Henry More

ପୁଷ୍ପପୁର ସ୍ୱଜଧାନୀରେ ଅଜ୍ଞ ମହାକୋଳାହଳ—ବୈନନ୍ଦନ ବ୍ୟବସାସ୍ଥ ଓ ଯାତାୟାତ ବନ୍ଦ ପ୍ରାସ୍ଥ । ସବୁଠାରେ ସେହି ଆଲୋଚନା, ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ । ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କ ଲୋକପ୍ରିୟତା, ନସ୍ୱହତା, ନିର୍ଦ୍ଦୋଷିତା ଓ ନାନା ସଦ୍‌ଗୁଣାବଳୀର ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖରେ ପ୍ରଂସା । ତାଙ୍କ ପ୍ରତ ଅନ୍ୟାସ୍ଥ କଠୋର ଦଣ୍ଡର ସବ୍ଦନ୍ର ନନ୍ଦାବାଦ । ବଜ୍ରାଘାତ ପରି ଏ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଦଣ୍ଡାଜ୍ଞାରେ ସମସ୍ତେ ବସ୍ମିତ, ଉତ୍ତେଜିତ । ସବ୍ଦନ୍ର ଚୌକିଦାର, ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ସୈନ୍ୟଗଣ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ନମନ୍ତ୍ତେ ସଶସ୍ତ୍ର ଦଣ୍ଡାସ୍ଥମାନ । ନାଗରିକଗଣଙ୍କ ଜନତା ବା ଏକତ୍ର ସମବେତ ନାସ୍ତି । ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ କଥୋପକଥନ ନସ୍ଥମ ବରୁଛ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖରେ ହାହାକାର । ସବ୍ଦନ୍ର ଅଶାନ୍ତିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱଚନା—ତଥାପି ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ପାଇଁ ଦଳେ ଦଳେ ରକ୍ଷିଦଳ ନାନା ସ୍ଥାନରେ ସତର୍କ ଦଣ୍ଡାସ୍ଥମାନ ।

ପ୍ରକାଶ୍ୟ ରାଜପଥରେ ଚନ୍ଦନ ଦାସ ସହ ଘାତକଗଣ ବଧ-ଭୂମିକୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ସଙ୍ଗରେ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଶିଶୁପୁତ୍ର, ଉଭୟସ୍ଥ ରୋରୁଦ୍ୟମାନ । ଚନ୍ଦନ ଦାସ ସ୍କନ୍ଧରେ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ନମନ୍ତ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଖୋଙ୍କଯ ଶୂଳ ବହନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ଘାତକ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବଧଭୂମି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚାଲିଅଛନ୍ତି । ଚୌକି-

pustak pratiyogita group,creator:kumar Rakesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦାରଗଣ ସେମାନଙ୍କ ଜନତା ଭଙ୍ଗ କରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ନାଗରିକ ଗଣ ନିଜ ନିଜ ଗୃହ ପଶ୍ଚାତରେ ନାରବରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ । ଯେପରି ସ୍ୱୟଂ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ବିଜୟ-ଯାତ୍ରାର ଛିଣ୍ଡିବ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ସମବେତ । ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କ ଅପମାନରେ ସମସ୍ତେ ଅଶ୍ରୁମୋଚନ କରୁଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଅପମାନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଘାତକଗଣ ଉଚ୍ଚ-ସ୍ୱରରେ କହୁଅଛନ୍ତି—"ଶୁଣ ନଗରର ପ୍ରଜାସ୍ୱଣ ! ଏହାଙ୍କ ପର ଯେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଅପ୍ରିୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ସେ ଏପରି ଫଳ ଭୋଗିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସନ୍ଧ୍ୟ କାଳ ଅଗତ ହୋଇନାହିଁ । ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ପରିବାର ସନ୍ଧାନରେ ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କର ମୁକ୍ତି, ନଚେତ ବନ୍ଦି ଶୂଳାଦ୍ଦଃ ତାଙ୍କର ଶେଷ ଗତି ।"

ଚନ୍ଦନ ଦାସ ମାରବ, ଚିନ୍ତିତ । ସେ ଭଗବାନଙ୍କ ଅପୂର୍ବ ମାଳ ତର ବିସ୍ମିତ, ମୁଗ୍ଧ । କେବଳ ତେତଳ ବେତଳ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁତ୍ରର କରୁଣ ନନ୍ଦନ ସ୍ୱର କର୍ଣ୍ଣରେ ପ୍ରତିବଶ କର ତାଙ୍କୁ ଅଧୀର, ଉତ୍ତେ-ଜିତ କରୁଅଛି । ସେ ଭାବୁଛନ୍ତି ଭଗବାନଙ୍କର ଏ କି ଖେଳ ? ଯେ ପରର ଅନିଷ୍ଟ କଳ୍ପନାରେ ମୂର୍ଚ୍ଛା କରନାହିଁ, ସେ ଜନାପଦ୍ୟତର ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ-ଭୋଗୀ । ଶରଣାଗତକୁ ଅଶ୍ରୟ ପ୍ରଦାନ ଭଗବାନଙ୍କର ଚିତ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବା ସ୍ଥଳେ, ଅଶ୍ରୟଦାତାର ଅନିଷ୍ଟ କରର ସମ୍ଭବ ହେବ ? ଅଥବା ଏହା ଭଗବାନଙ୍କର ପରୀକ୍ଷା. ମାତ୍ର ? ତେବେ ଭଗବାନଙ୍କ ଦ୍ୱାର ଏପରି କଠୋର ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ, ସେଥିରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଇଁ ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଭଗବାନଙ୍କ ଦ୍ୱାର ପ୍ରଦତ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ତାହା ନହେଲେ ଅସୀମ ଶକ୍ତିମାନ, ଅଚିନ୍ତ୍ୟ, ଅଜ୍ଞେୟଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଜଣେ ନଶ୍ୱର, ଦୁର୍ବଳ ମାନବର ଶକ୍ତି ପରୀକ୍ଷା ଦାସ୍ୟାସ୍ପଦ ମାତ୍ର ।

pustakpdfwa.gmail.ghara group creator:kumar rikesh Mb:7205547016

Digitized by srujanika@gmail.com

ବନ୍ଧୁଙ୍କ ପରିବାରକୁ ଅଶସ୍ତ୍ର ଦାନ—ତାହା ଗୃହସ୍ଥର ସ୍ୱଧର୍ମ । ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମରେ ରହି ସେ କପର୍ଦ୍ଦକ ବା ତାମ୍ବା ପାଲନ କରିବେ ? ସ୍ୱଧର୍ମ ପାଳନ ସକାଶେ ଘରବାରର ବଳାସ, ମାୟା ମମତା, ସ୍ନେହବନ୍ଧନ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟ ସମସ୍ତ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ହୁଏ । ସ୍ୱଧର୍ମ ସାଧନରେ ପ୍ରାଣ ଦେଇଥିବା ମହାମାନଙ୍କ ଅର୍ଘ୍ୟଙ୍କ ବଧାନ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ଦୁଃଖ କରିବେ କାହିଁକି ? ମହର୍ଷି ଜନକ କପର୍ଦ୍ଦ ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମରେ ରହି ନଲିଅଁ ଭରରେ ବହୁକାଳ ଗୋଷିଏ ରାଜ୍ୟପାଳନ କରିଥିଲେ! ସେ ସ୍ୱଧର୍ମ ପାଳନରେ ତଳେମାତ୍ର ତ୍ରୁଟି କରି ନାହାନ୍ତି । ମହାରାଜ ଶିବି ଗୃହସ୍ଥ-ଧର୍ମ ପାଳନ ସକାଶେ ଶରଣାଗତକୁ ନିଜ ପ୍ରାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତର ବଳମସ୍ତରେ କପର୍ଦ୍ଦ ଆଣିଥିଲେ ? ଫସ୍ତାର ଅନନ୍ତ — ଅନନ୍ତ କେବଳ ଗୃହସ୍ଥର ସ୍ୱଧର୍ମ ପାଳନ । ଜଣେ ଗୃହସ୍ଥ ସ୍ୱଧର୍ମ ପାଳନ କରି ପାରିଲେ ଫସ୍ତାର ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ । ଆଜି ସେ କାମ୍ୟତ ପରମାଣରେ ତାହା ପାଳନ କରି ଜୀବନର ସାର୍ଥକତା ଲାଭ କରିବେ, କଲ୍ପିତ ଅର୍ଦ୍ଧେନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱର୍ଗର ଅଧିକାରୀ ହେବେ । କନ୍ତୁ ସେ କ ସ୍ୱର୍ଗଯାତ୍ରା ସକାଶେ ସେପରି କଛି କରିଅଛନ୍ତି ? ସୁସ୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେପରି ନିଜ ଶଯ୍ୟାରେ ଅସ୍ଥିର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଅନୁଭବ କରିପାରେ ନାହିଁ, ଧର୍ମନିଷ୍ଠ ଜନନ ଦାସ ନିଜକୃତ ଅଶେଷ ସତ୍‌କାର୍ଯ୍ୟାବଳି ସ୍ମରଣ କରିପାରନ୍ତେ ନାହିଁ ।

ସାଧକଗଣଙ୍କ ବାକ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ଚନ୍ତା-ସ୍ରୋତ ବନ୍ଦ ହେଲ୍ଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁତ୍ରକୁ ବିଦାୟ ଦେବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଜନନ ଦାସଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କଲେ । କନ୍ତୁ ସଦ୍ଧର୍ମିଣୀ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ନିବାରୁଣ ଦଣ୍ଡଦାତା ହାତରେ ଗୁଡ଼ଉଦେଇ ଯାଇପାରେ କି ? ସେ ଅଜସ୍ର ଅଶ୍ରୁ ବର୍ଷଣ ସାଙ୍ଗ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପତିଙ୍କ ତ୍ୟାଗ କରି ଏଗା ଏକାକୀ ଯିବା ଉଦାହରଣ ଅର୍ଘ୍ୟ-ପ୍ରତିତର ନାହିଁ—ଅଛି କେବଳ ଯଜ୍ଞାନ୍ତ-ପଡ଼ ଅନୁଷ୍ଠାନିନ୍ଦା ହେବା

pustak pdf raganna gura.group.creator:kumar Rakeshyth.2015247016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜୁଲନ୍ତା ସ୍ତମ୍ଭ । ସେ ତାଙ୍କୁ ପାଳନ କରିବେ । ଚନ୍ଦନ ଦାସ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କି କହିଲେ—ଜଣେ ଦୋଷୀ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିବା ଦ୍ୱାରା ମୋର ଅଜ୍ଞ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ । କେବଳ ଦୁଃଖ ଏତକ, ତୁମେ ମୋ କଥାରେ କଣ୍ଠଘାତ ନକରି ଅନ୍ୟ ପ୍ରଯୋଜନରେ ପ୍ରାଣଦାନ କରିବ । ତେବେ ଏ ଦୁଷ୍ଟ-ପୋଷ୍ୟ ସ୍ନେହ ପିତୁଳର ଲାଳନ ପାଳନ ଓ ରକ୍ଷା ଆଉ କିଏ କରିବ ? ଏହାର ରକ୍ଷା ନମନ୍ତେ ତୁମେ ମୋର ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ରହିବ । ମାତାର ମହତ୍ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ —ବୃଥାରେ ପଡିଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗରେ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଶିଶୁ ସନ୍ତାନକୁ ପ୍ରକୃତ ମନୁଷ୍ୟ କରିବାରେ । ତାହା ନକଲେ ମାତାର ଧର୍ମରେ ହାନ ଘଟିବ । ଅକ୍ଷୟ ସ୍ୱର୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅନନ୍ତ ନରକହିଁ ମାତାର ଏ ଷେତ୍ରରେ ଚରମ ପରିଣାମ ।"

ଶ୍ରୀ ବତ ଧାର୍ମିକା ଓ ପତିବ୍ରତା । ସେ କହିଲେ, "ଭଗବାନ ଯେତେବେଳେ ସମସ୍ତ ଜଳଜନ୍ତୁଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି ଓ ପାଳନ କରନ୍ତି, ଏହାର ପାଳନ କ କରିବେ ନାହିଁ ?" ଚନ୍ଦନ ଦାସ ଉତ୍ତର କଲେ, "ଠିକ୍‌କଥା । କିନ୍ତୁ ଭଗବାନ ଅଛ ନଜେ ଅସି ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟଷ ରକ୍ଷା ଓ ପାଳନ କରିବେ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ମାନବକୁ ସେ ଜ୍ଞାନ, ବୁଦ୍ଧି, ବିବେକ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ନଜ ନଜ ବିବେକ-ଜ୍ଞାନରେ ମାନବକୁ ସମସ୍ତ କରିବାକୁ ହେବ । କେବଳ କୌଣସି ଅବସ୍ଥାରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ନଜ ଜ୍ଞାନ କମ୍ବା ଶକ୍ତିର ଅଗୋଚର ହେଲେ, ଭଗବାନଙ୍କ ଉପରେ ନର୍ଭର କରି ବଷ୍ଟଦିଅ ହେବା କ୍ଷମଣୀୟ ହୋଇପାରେ । ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଶକ୍ତିର ବନା କାରଣରେ ନଷ୍ଟ କରି ନଜ ପୁତ୍ରର ଲାଳନ ସକାଶେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଦାସ୍ତୀ କରିବା ଦୁର୍ଗତା, ଭିନ୍ନ କିଛି ନୁହେଁ । ଭଗବାନ ଯଦି ଏତେ ସହଜଲଭ୍ୟ ହୁଅନ୍ତେ, ମନୁଷ୍ୟର ସୃଜନ ହୋଇ କାମ କରନ୍ତେ. ତାହାହେଲେ ଆଜ ତୁମେ ଭଗବାନଙ୍କ ଉପରେ

pustak Prof Ganga sharan group,creator:kumar Rakesh,Ph:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏ ମହତ୍ ଗ୍ରନ୍ଥ ଏତତ ସଦ୍ଜନରେ ବୋଧ ହୁଏ ଗୁରୁ ଦଅଲ୍ଭ ନାହିଁ, ଭଗବାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଏତତ ରହିଲ୍ଭା ନାହିଁ । ଜ୍ଞାସ୍ଥ ଯେତେବେଳେ ଚନ୍ଦ୍ରାର କନ୍ଦଭୁଁତ, ଅଘଟନ ଘଟନ ଯେତତବେଳେ ସୁନସ୍ତିତ, ସମସ୍ତ ଶନ୍ତ ଯେତେବେଳେ ପସ୍ଭୁତ, ବଳା ନନ୍ଦଣରେ ଭଗବାନ ସ୍ତ୍ରଃ ଅସ୍ତି ସେଠାରେ ବଯନ୍ମର୍ଭ ଉଦ୍ଧାର କରଥାନ୍ତ୍ର । ଏ କଥା ଶ୍ରାସ୍ତରେ ବହୁ ପ୍ରମାଣ ସହ ବିବୃତ ହୋଇଅଛ୍ର । ଯେ କୌଣସି କଥାରେ ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟସ ସାହାଯ୍ୟ ଆଶା କରୁଥାରେ ସୃଷ୍ଟିର ଅର୍ଥ କଛ୍ର ନାହିଁ । ଏ ସୃଷ୍ଟିର ସ୍ରଷ୍ଟା ସେପର ଉପଦାସର ସାକ୍ଷ୍ୟ ନୁଦନ୍ତ୍ର ।

ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଜରସ୍ତ ହେଲେ । ପିତାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରବା ପାଇଁ ପୁତ୍ରକୁ କହିବାରୁ ବାଳକ ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କ ପଦ ତଳେ ପଡ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ପଗ୍ଭରିଲ୍ଭ, "ବାପା, ମୁ କଅଣ କରବ ?" ପିତା ଶିନ୍ତୀରୁ ଭ୍ରାନ୍ତରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, "ଯେଉଁ ଦେଶରେ ସ୍ତ୍ରୀଲକ୍ୟ ନାହିଁ, ସେଠାକୁ ଯାଇ ବାସ କରିବୁ ।" କନ୍ତୁ କନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଜଣସ୍ତେଥ ହେଲ୍ଭ । ଚନ୍ଦନ୍ତେ କାନ୍ଦ ଉଠଲେ । ଚଣ୍ଡାଳଗଣ ଉଚ୍ଚ ରବରେ ଡାକଦେଲେ, "ମଡାଶବ୍ଦ ଶୂଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଅପଣ ଚଷଳ ଆବିବା ଦେଇନ୍ତୁ ।" ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଶିଶୁଙ୍କ ହୃଦସ୍ତ 'ଶୂଳ' ନାମ ଶ୍ରବଣରେ ପ୍ରବଳ ଭସ୍ତରେ ଥର ଉଠିଲ୍ଭ । ଚନ୍ଦନ ଦାସ ଜନ୍ତୁ ସ୍ଥିର, ଅଟଳ । ସେ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେଇ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କହିଲେ —"ସୁଖକର ଅନନ୍ତକଳ ମୃତ୍ୟୁରେ ଅମଙ୍ଗଳ ସୂଚକ ଜନ୍ଦନ ଅଉ କାହିଁକି ? ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ହତ କାମନା କର ସ୍ତାଣ ହସ୍ତ୍ରବା; ଏସର ସୁଖର କଥା ସେଯର ନାହିଁ, ଏସର ଦସ୍ତଦାଖା ସଧ କେଉଁଠାରେ ନାହାନ୍ତ୍ର । ବାପ, ତୁ କଣ ବଧିରେ ଅଧୀର ହେଲୁ ? ତୁ କଣ ତତା ପିତାର ପ୍ରତଶୋଧ ନେବାପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟ ହେଲୁ ନାହିଁ ? ତୁ ଫେରି ଯାଇ ବଦ୍ୟାର୍ଜ୍ଜନ କର । ତାପରେ ତୋ ପ୍ରତ ହେବା ଅବ୍ୟାପୂର୍

pustak pdf by ganta ghar group creator:Kumar Rakesh Wh 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛୁ । ବାପା, ଗାଁର ଅରମନ୍ୟ କ'ଣ ତୋତେ କାଢ଼ିଥିଲେ ? ତୁ କ'ଣ ତାଙ୍କପରି ଘର ହେଉ ନାହିଁ ?" ପୁଣି କହିଲା—"ନା, ଆଉ ମୁଁ କାନ୍ଦିବ ନାହିଁ ।"

ଘାତକଗଣ ଚନ୍ଦନଦାସଙ୍କୁ ଧରି ଶୂଳ ଉପରକୁ ନେବାକୁ ଉଦ୍ୟତ । ଏହାଦେଖି ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଚିତ୍କାର କରି କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ "ରକ୍ଷା କର, ରକ୍ଷା କର । ବନା ଦୋଷରେ ମୋ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଜୀବନ ନେଉଅଛନ୍ତି । ଏସାରେ କ ଧର୍ମ ନାହିଁ ? କେଉଁଠାରେ ଅଛ ଧର୍ମଦେବତା, ରକ୍ଷା କର, ରକ୍ଷା କର ।"

ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆହୁତି

His politics are those of the 'Soul's Errand' of Sir Walter Raleigh; or of Krishna in the Bhagavata,— 'There is none who is worthy of my love and hatred.'

—Emerson.

ମଲୟକେତୁର ଛଦ୍ମବେଶ ଅନୁଯାୟୀ ରାକ୍ଷସ ନଜର ଶେଷ ସମ୍ବଳ ସ୍ନେହ ଶାଣୋତ୍ତୁଳ ତରବାରି ଖଣ୍ଡିକ ଦୂରକୁ ନକ୍ଷେପ କରି ଖରତର ନିଶ୍ୱାସରେ ଧାଇଁବାକୁ ଲାଗିଲେ । ରାକ୍ଷସ ବୃଦ୍ଧ—ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା, ବଡ଼ନ ଶିଥିଳ, ଅବଶ ହେଇଅଛନ୍ତି । ତଥାପି ବନ୍ଧୁଙ୍କ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ତାହାର ନଗାଉଛେ ଉଲ୍ଲ ଉତ୍ସ-

pustak pdf nagarika dhara group creator kumar Ramesh WH.7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜସ୍ଥାନୀଙ୍କ ଜକଃରେ ଦାସ୍ୀ ରହିବେ । ଏହା ଦାସ୍ୀହଜ୍ଞାନ ହେବାରୁ ସେ ଶତ ଯୁବକର ଶକ୍ତ ଲାଭ କରିଲେ । ସେ ଅତ ଚଞ୍ଚଳ ଗତରେ ଧାଇଁ ଆସି ବଧଭୂମିରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ମାତ୍ରେ ଏହା ଚକ୍ଷାର ଶୁଣିଲେ "ରକ୍ଷାକର, ରକ୍ଷାକର ।" ସେ ଶବ୍ଦ ଶ୍ୱାସଣ ବଜ୍ର ନାଦରେ ତାଙ୍କ କୃଷ୍ଣ ଗୋଚର ହେଲା । ସେ ସେଥିରେ ଅସମ୍ଭାଳ ହୋଇଗଲେ । ଶ୍ୱାସ ଶକ୍ତର ଅସ୍ତ୍ରବ, ନଃଶ୍ୱାସ ଯେ ଆଉ ଗ୍ରହଣ କର ହେଇନାହିଁ । ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ଶଶକ ଧାଇଁଲା ପର ସେ ଆଉ ନମିଷେ ସଧ୍ୟ ଠିଆ ହୋଇ ଥରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଃଶ୍ୱାସ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଅବକାଶ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଏ ତାଳକେ ସେ ଉଚ୍ଚରବ ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କର ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ କହି ଉଠିଲେ, "ଉସ୍ନ ନାହିଁ ମା, ଉସ୍ନ ନାହିଁ ।"

ସମସ୍ତେ ବସ୍ମିତ ହୋଇ ଦେଖିଲେ, ଶୀର୍ଣ୍ଣକାସ୍ନ, ପଞ୍ଚବସ୍ଷ ବୃଦ୍ଧ ଜଣେ ଶୂଳ ଜକଃକୁ ଧାଇଁ ଆସୁଅଛନ୍ତି । ଚଣ୍ଡାଳ ଦ୍ୱସ୍ଟଙ୍କର ବୁଝିବା ପାଇଁ କାଳ୍ପ ରହିଲା ନାହିଁ, ଏହା ମହାମନାହିଁ ଗ୍ରସ୍ଷସ । ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କ ଦୁଇସ୍ନ ଆନନ୍ଦରେ ଉଛୁଳି ଉଠିଲା । ନରବା ପୂର୍ବରୁ ଥରେ ଅନୁଭବ ପ୍ରିସ୍ଟମ, ପ୍ରାଣର ସଖାଙ୍କୁ ସେ ଦେଖିସିବେ । ତାଙ୍କର ଅସ୍ଥିର ମନ ଗ୍ରସ୍ଷସଙ୍କ ଦର୍ଶନରେ ସୁ-ସ୍ଥିର ଓ ଦର୍ଷପୂଲକିତ ହେଲା । ସେ ଭୂମିସ୍ଥ ପ୍ରଣାମ କର ତାଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ କରିଲେ । ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରସ୍ଷସଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କର କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପିତାଙ୍କ ଇଙ୍ଗିତରେ ଶିଶୁପୁତ୍ର ତାଙ୍କ ପଦ ଧୂଳି ଗ୍ରହଣ କଲା । କାହାର ସ୍ୱହୃତ ବାକ୍ୟାଳାପ ନକର ଗ୍ରସ୍ଷସ ଘାତକଗଣଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲେ—"ଘାତକଗଣ, ତୁମେମାନେ ଯାଇ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କୁ ଜଣାଅ, ଯାହା ପାଇଁ ଚନ୍ଦନଦାସଙ୍କୁ ଆଜ ମୃତ୍ୟୁ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଅଛି, ସେହି ଗ୍ରସ୍ଷସ ସ୍ୱସ୍ଟଂ ବନ୍ଧନସ୍ଥରେ ପ୍ରାଣ ଦେବା ପାଇଁ ବଧ ଭୂମିରେ ଉପସ୍ଥିତ । ଅଥବା ତୁମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ ଚନ୍ଦନଦାସଙ୍କୁ

pustak Mitra gatta.blogspot.group,creator:Kumar Rakesh,ph:+7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗୁଡ଼ ସେ ସ୍ଥାନରେ ମୋତେ ନେଇ ଶୂଳରେ ବସାଇପାର । ମୁଁ ମଗଧର ଶତ୍ରୁ । ମୋତେ ଧରିବା ନମନ୍ତେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ଏତେ ପର-ଶ୍ରମ ।" ଘାତକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦଣ୍ଡବତ୍ କଲା । ଏତଣ ଚନ୍ଦନଦାସ କହିଲେ, "ଆପଣଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଏ ସମୟରେ ମୋର ମୋକ୍ଷର ଉପାଦାନ ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଯାହା କହି-ବାକୁ ବସିଛନ୍ତି, ତଦ୍ୱାରା ମୋର ଅଶେଷ କାମନା ଯେ ଆତ୍ମବଳିଦାନ, ତାହା ବ୍ୟର୍ଥ ହେବ । ସୁତରାଂ ମୋତେ ସେଥିରୁ ଆଉ ବହୁତ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।"

ଘାଷସଙ୍କ ଦୁଇ ଚକ୍ଷୁରୁ ଅଜସ୍ର ଅଶ୍ରୁଧାର ବହିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ କହିଲେ, "ଆଜ୍ଞ ତରସ୍କାର କରନାହିଁ ବନ୍ଧୁ, ମୁଁ ବଡ଼ ପାଷଣ୍ଡ । ମୁଁ ଭକ୍ଷାର୍ଥୀ, ଭୁମର ଶିରଚ୍ଛେଦଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ବନ୍ଧୁତାର ଉଚ୍ଚ ଗୃହସ୍ଥ-ଆଦର୍ଶର ଜଣାଏ ମାତ୍ର ଲାଭ କରିବା ପାଇଁ । ସେ ଏତେ କାଳ ଜୀବନ, ଜୀବିତ ହୋଇ ଅପକାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ଙ୍କର ସତ୍ୟାଶ କରୁଥିଲି, ତାକୁ ଶେଷ ସମୟରେ ଭୁମ ଦେବବାଞ୍ଛିତ ଚରଣର ଟିକେ ମାତ୍ର ଅନୁକରଣ କରିବାକୁ ସୁବଧା ଦିଅ । ଆଜ ଘାଷସର ସମ୍ପତ ଅଳସ୍ୟ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଦିବ୍ୟ ଆଲୋକର କ୍ଷୀଣ ରେଖାଟିଏ ଦେଖା ଦେଇଅଛି । ଓଃ ମନେ ପଡ଼ିଲେ ହୃଦସ୍ପ—" ଘାଷସଙ୍କ କଣ୍ଠସ୍ରୋଧ ହେଲା ।

ଏତକ୍ଷଣକେଳେ କେତେକଣ ପାର୍ଶ୍ୱଚର ସହ ଗୃଣକ୍ୟ କକ୍ଷ ଭୂମିରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଘାଷସ ଓ ଗୃଣକ୍ୟ ପରସ୍ପର ଦୂରରୁ ଜଣାକୁ ଜଣେ ଚାହିଁବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନସରେ । ସେ ବଧ୍ୟଭୂମିରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କହିଲେ—"ଅମାତ୍ୟ ଘାଷସ, ଭକ୍ଷୁ ଗୁପ୍ତର ପ୍ରଣାମ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।"

pustak pdf ruganta share group, creator:kumar Rakesh, WhatsApp 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଘୃଷ୍ଟ କହିଲେ—"ଏ ଅମାତ୍ୟ ସମ୍ବୋଧନ ଆଜ ଉପହାସର କଥା ମାତ୍ର । ମୋର ଆକାଂକ୍ଷା ଆଜ ତରନ ସ୍ଥାନରେ ଉପନୀତ । ସୁତରାଂ ମୁଁ ଆଉ କାଙ୍କ ଉପହାସର ପାତ୍ର ନୁହେଁ । ଯେ ଯାହା ହେଉ, ମୋତେ ଧୃଷ୍ଟ କରିବେ ନାହିଁ, ଯେଣୁକି ମୁଁ ଚଣ୍ଡାଳଧୃଷ୍ଟ ।"

ଗୃଣକ୍ୟ କହିଲେ—"ଜାତ ଘଟଣାର ବଶୀଭୂତ। ଆଜ ବଧ୍ୟ ବଧ୍ୟଭୂମି । ତଥାପି ସମାଜ ନିତାନ୍ତ ଦୁର୍ବଳ ନୁହେଁ କୌଲ ବ୍ରାହ୍ମଣ କ୍ଷତିଯୁର, କ୍ଷତିଯୁ ଶୂଦ୍ରର ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରୁଥିଛୁ । କେବଳ କ୍ଷତିଯୁ କ୍ଷତିଯୁକୁ ବଧ୍ୟ ହୋଇ ଚଣ୍ଡାଳର ସ୍ଥାନ ଆବରଣ କରିବା ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟର ବିଷୟ : ଯେଉଁମାନେ ଚଣ୍ଡାଳ ଆସ୍ତରରେ ଜାତ, ସେମାନେ ଧର୍ମ ଆଜ ଧ୍ୱସ୍ତ ହୋଇ ଉଚ୍ଚ ପୋଷାକକୁ ଅଗ୍ରସର । ସେ ଯାହାହେଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଚଣ୍ଡାଳ ଭାବୁଛନ୍ତି, ଟିକେ ଭଲକରି ଦେଖିଲେ ବୁଝିପାରିବେ, ସେମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ଆପଣଙ୍କ ପରହିତ ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ ଓ ରକ୍ଷା, ସୁରିକ୍ଷାର୍ଥକ ।

ଘୃଷ୍ଟ ଅବାକ୍ ହେଲେ । ତେବେ କ ଏଜ୍ଞାନୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ନକଟରୁ ବଶୁଷ୍ଟ ଭୁକ୍ତା ଓ ବନ୍ଧୁ ରୂପେ ଜହ୍ନ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ କୌଶଳ ବ୍ୟର୍ଥ କରଅଇଲା ? ସେ ଯେତକ ଚିନ୍ତିତ ହେଲେ, ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଛଳ-ଘୃଣ୍ଟୁଜ୍ଞର ସେତକ ମନେ ମନେ ପ୍ରଶଂସା କଲେ । ତାଙ୍କ ମନର ଭାବ ଅନୁମାନ କରି ଗୃଣକ୍ୟ କହିଲେ;"ଅଧିକ ଚିନ୍ତାଜନ୍ତର କିଛି ଫଳନାହିଁ । ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନକ ସାମାଯ୍ୟତର ନସ୍ତହ ଧକଟଦାସ ଘରତର ସେ ଜାଲପତ୍ର ଲେଖାଟି ଥିଲା ସାହା ଆଜି ଆପଣଙ୍କୁ ଏଠାକୁ ନେଇ ଆସିଅଛି । ସିଦ୍ଧାର୍ଥକ, ଭାଗୁରାୟଣ, ଆପଣଙ୍କ କପଟ ବନ୍ଧୁ ଜାଣିସିଛି, ଅର୍ଥଲୋଭ କରିଥିବା ନିତାନ୍ତ ଅଳଙ୍କାର, ଏ ସମସ୍ତ ଆପଣଙ୍କୁ ହସ୍ତଗତ କରିବା

pustak Pdf nagarika ghara group,creator:kumarRakesh,Ph:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାଇଁ ନାନା କୌଶଳ ମାଡ଼ । ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚନ୍ଦନଦାସ ଉପରେ କୃତ୍ରିମ ଅତ୍ୟାଚାର, ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାଣ୍ଡୁ ଉଦ୍ୟାନରେ ଅସ୍ତ୍ରହତ୍ୟା ଅଭିନେତାର ଛଳନା । ଆଉ ସେ ସବୁର ଅବତାରଣା କେବଳ ଷ୍ଟୋକନ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାସ୍ୱଜ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଅପଙ୍କ ଦର୍ଶନାଭିଳାଷୀ ହୋଇ ଆସୁଅଛନ୍ତି ।"

ଘଷସ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପୁଣି ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କର ଏ କ. ନୂତନ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର, ନା କୌଶଳ ? ସେ ଚମକିଉଠିଲେ, ମହାସ୍ୱଜ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଶକଛାର ଓ କତପଯ ପାର୍ଶ୍ୱଚର ସହ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସୁଅଛନ୍ତି । ସେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା କ୍ଷଣି ଗୃଣକ୍ୟ କହିଲେ—"ମହାସ୍ୱଜ, ଅମାତ୍ୟ ଘଷସ ସମ୍ମୁଖରେ । ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କର ।" ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଘଷସଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସସମ୍ଭ୍ରମ ପ୍ରଣତ ହେଲେ । ଘଷସ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ, "ଜସ୍ୱଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଖଣ୍ଡ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଉପଭୋଗ କର ।" ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନମତି ଗୃଣକ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କହିଉଠିଲେ, "ଅମାତ୍ୟ, ଆପଣଙ୍କ ଆଶୀଷବାଣୀ ଅବଶ୍ୟ ଅକୃତ୍ରିମ ଓ ସରଳ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଅକଣ୍ଠକ ସ୍ୱଜ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହ ଆପଣଙ୍କ ଅନ୍ତରର ଅଭିଳାଷ, ଏହି ଅସ୍ତ୍ର ଗ୍ରହଣ କର ତାର ସମର୍ଥନ କରନ୍ତୁ ।" ଏହା କହି ସେ ନିଜର ଅମାତ୍ୟପଦ-ସୂଚକ ତରବାରି ଘଷସଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସ୍ଥାପନ କଲେ ।

ଘଷସ କିଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟବିମୂଢ଼ । ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିହିତ ଛୋଲି ଜଣାଗଲା । ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନରେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ପୂର୍ବ-ସ୍ମୃତି, ଚାଣକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ବିଫଳତା ସବୁ ମନେ ପଡ଼ିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କ'ଣ ? ସେ ତାହା ଗ୍ରହଣ କରିବେ କି ? ନନ୍ଦବଂଶ ଧ୍ୱଂସର ପ୍ରତିଶୋଧ ପରବର୍ତ୍ତୀରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସନ୍ଧାନ ଗ୍ରହଣ, ମୃତ

pustak bharati gyan group.creator:kishor kumar Rakshit wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପ୍ରତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନ ସ୍ଥାନରେ ଶତ୍ରୁର ଉଷ୍ଣୀଷ ଗ୍ରହଣ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କି ନୁହେଁ ? ଯଦି ସମସ୍ତ ଜଗତର ସମ୍ପଦ ବଳମସ୍ତରେ କେହି ତାଙ୍କର ଏ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରି ଦଅନ୍ତୁ, ଗ୍ରୀକ ଆଜୀବନ ତାହାର ଆଜ୍ଞା-ବର୍ତ୍ତୀ ହେବେ । କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନରେ ସେ କେବେ ବ୍ରୁଟି କରି-ପାରନ୍ତି । କେବଳ ମୂଢ଼ ମଲୟକେତୁଙ୍କ ଅବଶ୍ୱାସ ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କୁ ଏ ସ୍ଥାନତାର ସମ୍ମୁଖବର୍ତ୍ତୀ ହେବାକୁ ପଡ଼ଅଛି । ଏପରି ଅବଶ୍ୱାସ, ଅସ୍ଥିରତା ଦେଖର କୌଣସି ଶ୍ରୀ ସାଧନ କରାଇ ଦଏ ନାହିଁ। ନଚେତ୍‌ଙ୍କେ ଧନ୍ୟ ସେ ଅନ୍ୟ ଭାବରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥାନ୍ତେ ।

ଯେଉଁ ମୌର୍ଯ୍ୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଧ୍ୱଂସ ସାଧନ ମାନସରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ମୂର୍ତ୍ତି ହୋଇ ଉଠିଥିଲା, ପାତାର ସମ୍ପର୍କର ନାମ ମାତ୍ର ସ୍ମରଣ କଲେ ପୁଣା ଓ ବୋଧରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଅସ୍ଥିର ହେଉଥିଲା, ଆଜି ତାହାରଇଁ ସମର୍ଥନ ଓ ପରିପୋଷଣ କରିବେ । ଯେଉଁ ପ୍ରଜାବର୍ଗଙ୍କୁ ମୌର୍ଯ୍ୟ ଛିଦ୍ରାନ୍ୱେଷଣରେ ସେ ଉତ୍ତେଜିତ କରୁଥିଲେ, ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ କରାଇଥିଲେ, ସ୍ୱଜନମାନଙ୍କୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇ ବିଦ୍ରୋହ କରିବା ପାଇଁ ନାନା କୌଶଳରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇଥିଲେ, ସେହିମାନଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଣି ସେ ମୌର୍ଯ୍ୟ ଶାସନର ଅଜ୍ଞାବହ କରି ରଖିବେଁ ଏହାକ ସମ୍ଭବ ? ଗ୍ରୀକର ଚକ୍ଷୁ ଫାଟି ଅଶ୍ରୁ ବଗଳିତ ହେଲା ।

ତାଙ୍କ ଚିନ୍ତା ଭଙ୍ଗ କରି ଚାଣକ୍ୟ କହିଲେ, "ଆପଣ ପର୍ବତେଶ୍ୱର ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କୁ ପ୍ରାଣ ଦଣ୍ଡରୁ ରକ୍ଷା କରିବେ ? ବିନା ଅସ୍ତ୍ର ଗ୍ରହଣରେଁ ତାହା କିପରି ହେବ ?" ଗ୍ରୀକଙ୍କ ଚିନ୍ତା-ସ୍ରୋତ ପୁଣି ମୁକ୍ତ ହେଲା । ଅବଶ୍ୱାସ, ବିନା ବଳ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ସନ୍ଦେହ, ବାହ୍ୟ ଶତ୍ରୁର ଉଚ୍ଛେଦ ସାଧନ ଜଦ୍ୟମ ବିଫଳେ ଭିତରେ ଶତ୍ରୁର ପ୍ରତିକ୍ଷଣ ଶକ୍ତି

pustak Prerana gararoo.co.in/author/kumar Rakesh/Mb. 7008247016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସୈନ୍ୟର ସଂଖ୍ୟାଧିକ୍ୟ, ଘରେ ଘରେ ଅଜ୍ଞତା-ପ୍ରସୂତ ଅଯଥା ଜିଦ୍ର ସଜଜହ, ଏ ସବୁ ଜାତ ଯନ୍ତରେ ଯେ କୌଣସି ସମସ୍ତଙ୍କର ଅବନତର ଉପାଦାନ । ଅଜ ଜଗତର ସ୍ରଷ୍ଟୁ-ସଜ୍ଜରେ ସେ କ ସମଜାସି ଦେବେ ? ବ୍ୟଷ୍ଟିର ଚରଣ-ବଳ ନ ଥିଲେ ସମଷ୍ଟିଗତ ଉଦ୍ୟମ ଅସମ୍ଭବ । ଏଥି ଅବସ୍ଥାରେ ବରଂ ଯେଉଁଠାରୁ ପାଅ, ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ନିଜ ଦଳର ଅନ୍ତର ଫଣୋଧନ କର ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟ କର । ତାହାହେଲେ ଏତେ ଚେଷ୍ଟାର, ଏତେ ଆୟୋଜନର ପ୍ରଯୋଜନ ଦାହିଁ । ଯେ କୌଣସି ଉଦ୍ୟମ ଆରମ୍ଭ ମାତ୍ରେ ଅପେ ଅପେ ସଫଳ ହେବ, ନିଶ୍ଚୟ ହେବ । କର୍ତ୍ତମାନର ସୁବିଧା ନେଇ ଯେ ସମାଜ ସଂସ୍କାର ନିମନ୍ତେ ଦୃଢ଼ ଉଦ୍ୟମ କରିବେ କ ?

ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଜୀବନ ରକ୍ଷା, ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କ ଅନ୍ନସ୍ଥ-ଦାତାଙ୍କ ରକ୍ଷା ନମନ୍ତେ ସେ ପୁଣି ମୌଳିସ୍ୟିଣ୍ଡ ।ିନର ସମର୍ଥନ କରିବେ, ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ତାଙ୍କର ଏ ଦୁର୍ବଳତା ସ୍ରଷ୍ଟୁଜାତରେ ଯାହା ହେଉ, ଧର୍ମଜାତରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ମାନ ଅସ୍ତ୍ର ଗ୍ରହଣ କରିବେ ? ସ୍ରଷସଙ୍କ ସମସ୍ତ ଅନ୍ତଃପ୍ରକୃତି ସଙ୍କୁଚିତ ହେଲା । ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ କମ୍ପିତ ହସ୍ତ ବଢ଼ାଇ ତରବାରିଷ୍ଟି ଧାରଣ କଲେ — ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମସ୍ତକ ଅବନତ କଲେ । ଗୃଣକ୍ୟ କହିଲେ, "ଅମାତ୍ୟ, ଏଥିରେ ଅପମାନ, ଫକୋଚର କଥା କଅଣ ଅଛି ? ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କ'ଣ ଆପଣଙ୍କ ମୃତ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପୁତ୍ର ନୁହନ୍ତି ? ମଗଧ କ'ଣ ଆପଣଙ୍କର ଜନ୍ମଭୂମି ନୁହେ ? ଭାରତର ଶ୍ରୀ ବୃଦ୍ଧିରେ ଆପଣଙ୍କ ଗୌରବବୋଧ କରନ୍ତି ନାହିଁ ? ଗ୍ରୀକମାନେ କ ଆପଣଙ୍କର ସ୍ୱାଭାବିକ ବନ୍ଧୁ ?" ସ୍ରଷସ ଲଜ୍ଜିତ ହେଲେ । ଗୃଣକ୍ୟ ଆଦେଶ କଲେ, "ଚନ୍ଦନ ଦାସଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କର ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଧନ କୁବେର ଜହ୍ୱାଉ ।" ଏ ଉକ୍ତରେ ସ୍ରଷସ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୀତ ହୋଇ କହିଲେ, "ଆପଣଙ୍କ ଅଦମ୍ୟ

pustak Parichaya gana ghara group,creator:kumar Rakesh, wiki720534/016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସାଧନା, ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଆତ୍ମତ୍ୟାଗ ଘରେ ଘରେ ଘରେ ଅଦର୍ଶ ହେବ । ଅପଣଙ୍କ ସ୍ୱଜନ୍ମାତ ଜଗତରେ ଚରନ୍ଦନ ଅଲ୍ଲେକ-ସ୍ତମ୍ଭ ରୂପେ ଦେଶାପ୍ୟ-ମାନ ହେଇ ରହିବ ।"

ଏହି ସମୟରେ ଶୃଙ୍ଖଳାବଦ୍ଧ ମଳୟକେତୁଙ୍କୁ ନେଇ ଭାଗୁରାୟଣ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଗୃଣକ୍ୟ କହିଲେ, "ବର୍ତ୍ତମାନ ରାକ୍ଷସଙ୍କି ଅମାତ୍ୟ, ସେ ତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁର କରିବେ ।" ଏ କଥାରେ ରାକ୍ଷସ ନିଜକ୍ ଗୌରବାନ୍ୱିତ ବୋଧ କରି ଶୀଘ୍ର ତାଙ୍କ ମୁକ୍ତିର ଆଦେଶ ଦେଲେ । ମଳୟକେତୁ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ପୁଣି ପରସ୍ପର ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ହସ୍ତ ଧରି ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେଲେ । ଗୃଣକ୍ୟ କହିଲେ, "ବତ୍ସ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ୱଜନ୍ମାତର ଚର୍ଚ୍ଚା ହେଉନାହିଁ । ମଧୁର ତରଳ ସ୍ନେହର ସ୍ରୋତରେ, ଆନନ୍ଦର ସ୍ରୋତରେ ସମସ୍ତେ ଇଚ୍ଛାମତେ ଗଡ଼ିଯାଅ । ଦୁଇଟି ସ୍ନେହ-ରସରେ ସିକ୍ତ ହେଉ ।"

ମନ୍ତ୍ରୀ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ଆଦେଶରେ ସମସ୍ତ ରାଜନୈତିକ ବନ୍ଦୀ ମୁକ୍ତ ହେଲେ । ମଳୟକେତୁ ନିଜ ସ୍ୱଜନ୍ମାତାଙ୍କ ପାଖେ ଯାଇ ଅଭିବାଦନ କଲେ । ମଳୟପୁଜସ୍ଥଙ୍କ ସହ ପାଟଳୀପୁତ୍ରରେ ସସୈନ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମଳୟପୁଜସ୍ଥ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସହ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ଶୁଭ ପରିଣୟ ମହା ସମାରୋହରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା । ଗୃଣକ୍ୟ ନବ-ଦମ୍ପତିଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଓ ମଳୟପୁଜସ୍ଥ ପରସ୍ପରକୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ସୁଖୀ ହେଲେ । ମଳୟପୁଜସ୍ଥ କହିଲେ "ଗ୍ରୀକ ସ୍ୱଜନ୍ମାତ୍ୟା ମଗଧର ନଗନ ଜନ୍ମ—ମହାସ୍ୱଜାଙ୍କର ଆଦରର ଧନ" ଏ ପରିହାସ ବାକ୍ୟରେ ହାସ୍ୟ ସମ୍ବରଣ କରି ନପାରି ହେଲେନ ଯୋଗ ଦେଲେ— "ନଳ୍ଥ, ହେଉଛ ହେଲେ ମହାସ୍ୱଜଙ୍କ ସ୍ୱଦେଶ-ପ୍ରୀତ ସ୍ୱଦେଶ

pustak digitization group,created:kumar Ranjan,ph:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

କାଞ୍ଚନକୁ ହିଁ ଅଧିକ ଆଦର କରନ୍ତି । ତେଣିକି ନିକୃଷ୍ଟ ନହେଲେ ସ୍ୱଦେଶୀୟ କାଚକୁ ସେ କେବେ କଦର ନଜରରେ ରଖିପାରନ୍ତି ।" ମଳୟସୁନ୍ଦରୀ କହିଲେ, "ଭଉଣି ମୋର କଳାଲୁଣଳା, ସୁତରାଂ ସକଳ ପ୍ରକାରେ ସେ ମହାରାଜଙ୍କର ଚିତ୍ତକୁ ଆଦରି ଆକର୍ଷଣ କରିପାରିବେ ।" ହେଲେନ୍ ମଳୟକନ୍ୟାଙ୍କ ଚିବୁକରେ କୋମଳ ଚପୁଡ଼ାଟିଏ ପ୍ରହାର କରି କହିଲେ—"ତା, ନହେଲେ କି ପଙ୍କୀର କଳାନଈଙ୍କୁ ସୁଦ୍ଧା ମହାରାଜ ପର୍ବତ-କନ୍ଦର ଖୋଜି ଟେକାଇ ବାଛୁ ଆଣିଥାନ୍ତେ ।" ମଳୟସୁନ୍ଦରୀ ଲଜ୍ଜିତା ହୋଇ ଭିତରକୁ ଦଉଡ଼ି ଗଲେ । ହେଲେନ ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଯାଇ ତାଙ୍କ ଗଳା ଧରି କହିଲେ, "ତାକୁ। ଏମଲେ କଣ ବୁଝିଛୁ, ପର୍ବତ-ନନ୍ଦିନୀ ସାଗରର ଏକ-ଘାଣଆ ସ୍ପେଡ଼ା-କାଂଣ୍ଡିଣୀ ?" ଲକ୍ଷିତା ପର୍ବତ-କନ୍ୟା କହିଲେ, "ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ଭଉଣି ନାସ୍ତିଭ୍ରମିଣୀ ବଦଳରେ ସେଥିର ବେଶୀ ସ୍ୱତ୍ୱ ନଷ୍ଟସ୍ୱ ଲାଭ କରିବେ ।" ଏଥିରେ ହେଲେନ ତାଙ୍କୁ ଅତି ଜୋର ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ । ଭିତରୁ ଫଯୋର ଗଳା ପାଇଁ ଗୀତ ପର ପର ଚଲିଲା ଓ ମଧୁର ହୋଇ ଉଠିଲା ।

pustak pdf ra ganta ghara group.reader:Kumar Rakesh Ph:7205537016

Digitized by srujanika@gmail.com

ବାନପ୍ରସ୍ଥ

And thefts from satellites and rings
And broken stars I drew,
And out of spent and aged things,
I formed the world anew;
—Emerson

ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଅଛି । ସାଧାରଣ କର୍ମଚକ୍ଷରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମୟ ଆସିଅଛି । ସେ ଅଜ ପୃଜମାସ୍ଥ ଗୁରୁ-ଦେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବାନପ୍ରସ୍ଥ-ଯାତ୍ରା କରିବେ । ଭଗ୍ନାଶ୍ରମ ଧର୍ମ ଲୁପ୍ତ ହେବାକୁ ବସିଥିଲା । ତାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କର ଗୃଣକ୍ୟ ଅଜ ଆର୍ଯ୍ୟ-ଚର୍ମଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଧର୍ମ-ସ୍ୱଜ୍ୟ-ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସକାଶେ ଏତେ କାଳ ସେ କୃଷ୍ଟିଲ ଦୁର୍ଗତ ସ୍ୱଜନଙ୍କ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ତାହାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ସଂସାରବାସୀର କାର୍ଯ୍ୟ ସାଙ୍ଗ କର ଆତ୍ମଚିନ୍ତା ଓ ସାଧନା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ।

ମହାସତ୍ତ୍ୱ ନନ୍ଦ ଓ ତାଙ୍କର ପୂଜଗଣ ଯେପରି ଧନୀ, ସେପରି ବଳାସୀ । ତାଙ୍କ ସ୍ୱଜତ୍ୱରେ ସଗର ମାନ, ଧନ ଦୁଃଖୀର ପ୍ରାଣ, ଧାର୍ମିକର ଆତ୍ମ-ସମ୍ମାନ ରକ୍ଷିବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇଥିଲା, ବ୍ୟଭଗ୍ଚର ଓ ଉଚ୍ଛୃଙ୍ଖଳତାରେ ଆର୍ଯ୍ୟ-ଭୂମି କଳଙ୍କିତ ହୋଇଥିଲା । ସେମାନେ ସ୍ୱଜାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ମନୁଷ୍ୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବଳାସର ବ୍ୟାମୋହତରେ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ । ପ୍ରଜାରଞ୍ଜନ, ପ୍ରଜାପାଳନ ସ୍ୱଜାର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସେଥିରୁ ତିଳମାତ୍ର ଭ୍ରଷ୍ଟ ହେଲେ ସ୍ୱଜା ଧର୍ମତଃ ସିଂହାସନର ଅଯୋଗ୍ୟ ।

pustak pdf ra ganta gurra group, creator kumar Rakesh, wh.7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ନଦଗ୍ରଜଙ୍କ ଅତ୍ୟାଗ୍ଧର ସୀମା ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲା । ଶକଟାରଙ୍କ ବଂଶର ନର୍ମନ ହତ୍ୟା ତାହାର ଗୋଟିଏ ନମୁନା ମାତ୍ର । ଅତ୍ୟାଗ୍ଧର ସୀମା-ଲଙ୍ଘନ କଲ୍ଲ ଛଣି ନସ୍ଥତର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ତାହାର ସଂଶୋଧନ କରିଥାଏ । ଗୃଣକ୍ୟ ନସ୍ଥତର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା । ଶକଟାରଙ୍କ ବଂଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୃତ୍ୟୁ ବ୍ୟଣ୍ଡୁକ ଅନ୍ତରସ୍ଥ ସାର୍ଦ୍ଧ ନଶ୍ୱାସ ତାହାର ଗୃଳକ, ଅଟ୍ଟିରେ ଘୃତ ସଂଯୋଜନ, ଶକଟାରଙ୍କ ପର ପୁରୋଧାଙ୍କ ହୃଦ୍ୟନ୍ତରେ ନନ୍ଦ-ଧ୍ୱଂସ-ସଙ୍କଳ୍ପ ପୃଷ୍ଠି ଆହୁତି । ଏହା ନସ୍ଥତର ସାଧାରଣ କ୍ରିୟା ।

ଗୃଣକ୍ୟ ପ୍ରାଣର ଆବେଗରେ କମ୍ବା କୋଧରେ ବଚଳଙ୍କ ଡେରାଇ ନନ୍ଦବଂଶ ଧ୍ୱଂସ କର ନଥିଲେ, ସ୍ୱାର୍ଥପର କମ୍ବା ଚଦ୍ୱେଷ ପସ୍ପସ୍ପର୍ଶ ଡେରାଇ ପ୍ରତଶୋଧ ଗ୍ରହଣ କରି ନଥିଲେ, କେବଳ ଅସ୍ପସ୍ପାନ-ରକ୍ଷା କାମନାରେ ନନ୍ଦବଂଶ ନର୍ମୂଳ କର ନଥିଲେ । ସେ ବାଲ୍ୟ ଜୀବନରେ ଯେପର ଜନସାଙ୍କ ଚରିତ୍ରସ୍ଥ ଲାଭ କରିଥିଲେ, ଯୌବ୍ଦନରେ ସେପର ଜନ୍ମଭୂମିକି ଚଡ଼ି ପାରିଥିଲେ । ଦେଶାସ୍ପବୋଧ ପୃଷ୍ଠି ଡେରାଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଅନ୍ତଃପ୍ରକୃତ ଏ ଘୋର ଅତ୍ୟାଗ୍ଧରର ସଜାବ୍ ବନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଚଦ୍ୟତ ଡେଲ୍ଲ । ଅତ୍ୟାଗ୍ଧର ସ୍ଥାନରେ ଧର୍ମାଚରଣର ପ୍ରତଷ୍ଠାହିଁ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ସାଧନା । ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ; ତାଙ୍କ ଜୀବନ ଗୋଟିଏ ମହାନ ତ୍ୟାଗ । ସେ ଫସାର ପୁଷ୍ପ ପକାଶେ ସନ୍ନି-ଧର୍ମିଣୀ ଗ୍ରହଣ କର ନାହାନ୍ତି, ଧର୍ମସଞ୍ଚୟ ପ୍ରତଷ୍ଠା କର ତାର ଷମତା ଦନ୍ନ ସ୍ଥାନ ଗ୍ରହଣ କର ନାହାନ୍ତି ।

ଅସ୍ପତ୍ୟାଗହିଁ ସଂଧର୍ମର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପ୍ରତଷ୍ଠା । ତାହାହିଁ ଜାତପ୍ପ ଜୀବନର ମୂଳଭିତ୍ତି । ସ୍ୱାର୍ଥପରତା କାଗାସ୍ଥ ଅବନତିର ଏକମାତ୍ର କାରଣ । ଶ୍ରେୟ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଜୀବନରେ କେବେ ବଡ଼ କର ଦେଖି

pustakalaya.pdf@gmail.com, sharda group, creator: Kumar Rakesh, Ph: 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ନାହାନ୍ତି, କମ୍ବା ଅନ୍ନ-ସୁଖକୁ ପ୍ରଧାନ କରି ଗଣି ନାହାନ୍ତି । ଧର୍ମପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ସେ ଅନ୍ନ-ବସ୍ତ୍ର-ଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱାର୍ଥପର ହୋଇଥିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଅନ୍ୱେଷରେ ସିଂହାସନଚ୍ୟୁତ କରି ନଜେ ସେହି ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଥାନ୍ତେ । ଦ୍ୱେଷକୁ ହୃଦୟରେ ଆଦୌ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ଥିଲେ; ସ୍ୱଷ୍ଟକୁ ଅଗ୍ନିସ୍ନାନରେ ହତ୍ୟା କରିଥାନ୍ତେ । ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ବ୍ରାହ୍ମଣର ଆଦର୍ଶକୁ ତ୍ୟାଗ—ସେ ତାହାର ପରାକାଷ୍ଠା ଦେଖାଇ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ଇଷ୍ଟ-ସାଧନ ନଦେବା ଯାଏ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-ପଥରୁ ତିଳେ ମାତ୍ର ବିଚଳିତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।

ଗୁରୁ ଗୁଣରେ ଶିଷ୍ୟ । ଗୃଣକ୍ୟ ଶକଟାରଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟ ଶିଷ୍ୟ । ଶକଟାରଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥଶୂନ୍ୟ, ଧର୍ମପରାୟଣ । ସ୍ୱପ୍ନରେ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଥିବାରୁ ତାଙ୍କ-ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରି ସେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଲେ । ମନ୍ତ୍ରାଭାରତ ସୁଷର ଶକୁନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ସେ ବେନା କାରଣରେ ଅପଭୋଗ କଲେ । ଶକୁନଙ୍କ ଯୋର ବଂଶଲୋକଙ୍କର ଜନ୍ମ, ଜର୍ଦ୍ଦିଯ ମରଣ ଅବଲୋକନ କଲେ—ଶକୁନଙ୍କ ପର ଯମସ୍ତ ସ୍ନେହ, ତରଳ ଆବେଗ ବସର୍ଜନ କରି ମୃତ ବଂଶଧରଗଣଙ୍କ ଂ ହାର ନମନ୍ତେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେଇଥିଲେ । ସାମାନ୍ୟ ଆହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ସେ ସମାଜରୁ ଅନ୍ୟ କିଛି ଗ୍ରହଣ କରି ନାହାନ୍ତି । ଫଳାରରୁ-ଅକ୍ଷତ ଗ୍ରହଣ ସମୟରେ, ଜଗ୍ନ-ଜ୍ଞାଣ୍ଡି ଶସ୍ୱରରେ ଦନ-ବ୍ରତ ଚନ୍ଦ୍ରାକର ସମାଜ ନମନ୍ତେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଗଢି-ଅଛନ୍ତି ।

ଗୃଣକ୍ୟ ଥିଲେ ଆଦର୍ଶ ଆର୍ଯ୍ୟ-ସନ୍ତାନ, ଆଦର୍ଶ ମାନବ, ଆଦର୍ଶ ଶାସକ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ । ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଖାଂ ଁ ବସର୍ଜନ ନକଲେ ମାନବ-ପ୍ରତିଭା ପୂର୍ଣ୍ଣ ବକଶିତ ହୁଏ ନାହିଁ । ଫଳରେ ଆମେମାନେ ଯେଉଁ-

pustak pdf nagara gaara group.creator:kumar Rakesh, WH7245347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଠାରେ କଟୁ ଅଭ୍ୟକ୍ତ ବା ଅସାଧାରଣ ଦେଖି ତାହା ଅତିମାନୁଷୀ କିମ୍ବା ଦୈବଲ ଭ୍ରମ କରିଥାଇ । ଚାଣକ୍ୟ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଳିଦାନ ଦେଇଥିଲେ । ସେ ସେଥିପାଇଁ ଫଳାରର ସେବା ଓ ଧର୍ମ-ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଗାରିଥିଲେ । ନିଷ୍କାମ କର୍ମର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସଦା ଲକ୍ଷ୍ୟ-ସୀମାରେ ରଖି ସେ ପଥ ଅନୁସରଣ କରୁଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କ-ଠାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆତ୍ମ-ସମର୍ପଣ କରିଥିଲେ ବୋଲି କୌଣସି ସୁଖ ଦୁଃଖରେ ବିଚଳିତ ହେଉ ନଥିଲେ, କାମ କୌଣସି ଫଳରେ ଲିପ୍ତ ହେଉ ନଥିଲେ ।

ଚାଣକ୍ୟ ଗୋତ୍ର – ଗୌରମୁଣ୍ଡ ବ୍ରାହ୍ମଣର ସନ୍ତାନ । ଜନ୍ମରୁ ଅଶ୍ୱ ଧାରଣ କରିବା ସଦା ଗୌର ହୃଦୟକୁ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ଦୁଃଖିତା ଶାଶ୍ୱତ୍ରୁଙ୍କ ଓ ମାନସିକ ତାପ ବୋଲି ସେ ଦୃଢ଼ସଙ୍କଳ୍ପ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମତରେ ଜଗତରେ ଦୁଃଖ ସକାଶେ ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କର ଅସ୍ତିତ୍ୱ । ଯୋଗ୍ୟତମର ଅସ୍ତିତ୍ୱ-ଥାନ, ଏହା ପ୍ରକୃତିର ଚରମ ନିୟମ । ସେ ଏଥିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିଥିଲେ । ସେ ପ୍ରକୃତି-ସନ୍ତାନ—ପ୍ରକୃତିର ସେ କୌଣସି ନିୟମର ମୂଳ ସେ ଦେଖି ପାରୁଥିଲେ । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ, ମହାମାରୀ, ଅଗ୍ନିଜଳତା ଇତ୍ୟାଦି ଘଟିକୁତ ସମ୍ପତ୍ତ ପାପର ଚୁଥାଳୁର ମାନ, ଏବଂ ସେହି ସମ୍ପତ ପାପର ପ୍ରକାଶ ଏହାଙ୍କର ଜ୍ଞାନରେ ହୋଇଥାଏ, ଏ କଥା ସେ ଜାଣି ପାରିଥିଲେ । ସୁତରାଂ ପାପସ୍ପର୍ଶ ନିଃଶେଷ କରି ସେ ମନ୍ତ୍ରୀ ରାକ୍ଷସଙ୍କୁ କୌଶଳରେ ହସ୍ତଗତ କରିଥିଲେ । ସେ ତାହାଙ୍କ, ମାନୁଷଙ୍କରେ ତାଙ୍କର ଅଗାଧ ବିଶ୍ୱାସ । ଏ ସଂସାର ଆନନ୍ଦରୁ ଜାତ, ଆନନ୍ଦରେ ପ୍ରତିପାଳିତ ହୋଇ ଆନନ୍ଦର ଭିତ୍ତି ପ୍ରତି ଧାବମାନ । ସେ ମାତ୍ରାବାଦୀ ନୁହନ୍ତି ।

ଶକ୍ତି-ମନ୍ତ୍ରରେ ସେ ବଳୀୟାନ ହୋଇଥିଲେ । ଜଗତରେ ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ ଶକ୍ତି-ଚାଳିତ । ଜଗତ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ହିଁ ଅନୁସରଣ କରିବ । ଯେ

pustak.pdf.aggarwal.ghanshyam.group.creator:Kumar Rakesh,WHT:2053347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶକ୍ତିମାନ ନୁହେଁ, ସେ ପ୍ରକୃତିର ବଂଶଗତ ମାନ୍ଦ—ସୃଷ୍ଟିର ଅଯଦାର୍ଥ ମାନ୍ଦ । ସେ ନଜେ ନଜର ଶତ୍ରୁ—ତାହାର ଅନ୍ତରେ ଲୋପ ସାଧନ ହେବା ଉଚିତ, କାରଣ ସେ ଶକ୍ତିମାନର ଶକ୍ତ ଅସ୍ତ୍ର କରି ଜୀବନ ଧାରଣ କରେ । ଦେଶପାଇଁ, ଧର୍ମପାଇଁ ଶକ୍ତିସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ଅବଶ୍ୟକ । ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ, ଭାରତର ପରମ୍ପରା ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଫଳଟ-ସମୟରେ ଏପରି ମହାତ୍ମା ଏ ଦେବ-ଭୂମିରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।

"ଯଦା ଯଦାହି ଧର୍ମସ୍ୟ ଗ୍ଲାନି ର୍ଭବତି ଭାରତ
ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥାନମଧର୍ମସ୍ୟ ତଦାତ୍ମାନଂ ସୃଜାମ୍ୟହଂ ।"

pustak pdf ra ganta ghara group Creator:kumar Rakesh, Ph: 7205547016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପରିଶିଷ୍ଟ (କ)

ଚାଣକ୍ୟ-ନୀତି

— ୦୦ —

ଉପାଦାନ

ମୌର୍ଯ୍ୟ-ଶାସନର ଇତିହାସ ପ୍ରାୟଶଃ ମେଗାସ୍ଥିନିସ୍‌ଙ୍କ ଲିଖିତ ବିବରଣୀରୁ ଜଣାଯାଏ । ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଏତିକି, ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ବିବରଣୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଷ୍ପ୍ରାପ୍ୟ । କେବଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଐତିହାସିକଗଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେଥିରୁ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଅଂଶ ସେମାନଙ୍କ ଇତିହାସରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଁଅଛି, ସେତିକି ଉପାଦାନ ମାତ୍ର ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସମ୍ବଳ । କିନ୍ତୁ ମେଗାସ୍ଥିନିସ୍ କେତେକ ପରିମାଣରେ ଭାରତ-ବିଦ୍ୱେଷରୁ ମୁକ୍ତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ହେକେଲ୍ ସାହେବଙ୍କ 'ମତରେ ଗ୍ରୀକ ଇତିହାସ-ଲେଖକଗଣ ତତ୍କାଳୀନ ଭାରତ ସଭ୍ୟତାର ବିଷୟ ବିକୃତ ଓ ଖଣ୍ଡ କରିଥିବାରୁ ଆଜି ପ୍ରକୃତ ତଥ୍ୟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୁଷ୍ପ୍ରାପ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ତଥାପି ସୁରଣୀସ୍ଥ ହେବଲ୍ ସାହେବଙ୍କ ଇତିହାସରୁ ଏବଂ କୌଟିଲ୍ୟଙ୍କ ଅର୍ଥ-ଶାସ୍ତ୍ରରୁ ଯାହା ଜଣାଯାଏ, ତାର ସର୍ବସ୍ୱ ସଂଚୟ ମାତ୍ର ଏଠାରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

ମୌର୍ଯ୍ୟ-ଶାସନ

ମହାପଦ୍ମ ନନ୍ଦ ଓ ତାଙ୍କ ପୂର୍ବଜଗଣ ଅତ୍ୟାଚାରୀ ଓ ଉତ୍ପୀଡ଼କ ଥିବାରୁ ନନ୍ଦ ଶାସନ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅପ୍ରିୟ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ

pustak.pdfrajamani.gmail.group.creator.kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସଜାଡ଼ି ପୁଷ୍ଟ ଓ ଶାନ୍ତିଦୃଷ୍ଟି ଥିଲା । ତାଙ୍କ ସମୟରେ ମୌର୍ଯ୍ୟ-ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଉତ୍ତରରେ ଅଫଗାନ ସ୍ଥାନରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଦକ୍ଷିଣରେ ମହୀଶୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଥିବା କାମ୍ବୋଜୀ ମହୀଶୂରଠାରେ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛୁ । କେବଳ କଳିଙ୍ଗ (ଉତ୍କଳ) ମୌର୍ଯ୍ୟ ଅଧୀନତା-ସ୍ୱୀକାର କରୁନଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପୌତ୍ର ଅଶୋକ ସମସ୍ତ ମଗଧବାହିନୀ ଧରି କଳିଙ୍ଗ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ଏଙ୍କ ଘଉଘଡ଼-ଯୁଦ୍ଧରେ କଳିଙ୍ଗ-ସାରଥିଙ୍କର ତାଙ୍କର ଚକ୍ଷୁ ଉନ୍ମୀଳିତ ହୋଇଥିଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସମୟରେ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମର ଆରମ୍ଭ । କିନ୍ତୁ ଶିଥିଳ ହୋଇ ଆସୁଥିବା ବର୍ଣ୍ଣାଶ୍ରମ ଧର୍ମ ସ୍ମୃତିକାରଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପୁଣି ସୁଦୃଢ଼ ରଖି ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଜୈନ ମାନଙ୍କ ବୃତ୍ତି ଦେଖାଯିବାରୁ କେହି କେହି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଜୈନଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ବୋଲି କହନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ବାସ୍ତବରେ ସନାତନ ଧର୍ମୀ—କେବଳ ଅର୍ଥ-ଶାସ୍ତ୍ରର ବିଧାନ ଅନୁସାରେ ସର୍ବ ଧର୍ମ ପ୍ରତି ସମଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶାସନ ସଙ୍ଗେ ତୁଳନା କଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଶାସନ ବନ୍ଦୁଚରମାନଙ୍କରେ ଉନ୍ନତ ଥିବା ଜଣାଯାଏ । ଜଦାଦ୍ୟେଣ ସ୍ଥୂଳରୁପ ଆଦର୍ଶ ମୋଗଲ ସମ୍ରାଟ ଆକବରଙ୍କ ଶାସନ ସମ୍ଭବ ତୁଳନା କଲ୍ୟାଣ୍ଟ ଅକବରଙ୍କ ଶାସନରେ ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ସେନା ବଖ୍ତରଙ୍କ ଅଧୀନ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ମୌର୍ଯ୍ୟ ଶାସନରେ ସେନା ଓ ଦେଓୟାନୀ (Civil) ବିଭାଗ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରହିଯାଇଥିଲା । ଆକବରଙ୍କ ମୋଗଲ ଓ ରାଜପୁତ ବାହିନୀ ଅପେକ୍ଷା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ସ୍ଥାୟୀ-ବାହିନୀ ବୃହତ୍ତର ଥିଲା । କାରଣ ଅକବରଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ପୋଷ୍ୟ ଗୈରିକ୍ଷାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମୌର୍ଯ୍ୟ-ବାହିନୀ ବଖ୍ତ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀକବାହିନୀ କ ପରିଚାଳିତ କରିପାରିଥିଲା । ମଧ୍ୟ ମୌର୍ଯ୍ୟ-ଶାସନର ଗୁପ୍ତଚର-ବର୍ଣ୍ଣନ ଆକବରଙ୍କର ନଥିଲା ଏବଂ

pustak pdf on gantadhara group.Request from Rajesh Ph: 7205357016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯେଉଁ ସୀମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ଆଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାହାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧୀନତା ମାନ୍ନ-ନାହିଁ, ତାହା ମୌର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଶାସନରେ ଆସି ନଗ୍ରଦ ବାଣିଜ୍ୟର ପଥ ହୋଇଥିଲା ।

ରାଜଧାନୀ

ଅର୍ଥ-ଶାସ୍ତ୍ରାଦିରୁ ଆମ୍ଭରକ୍ଷର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ଶୋଣ ଓ ଗଙ୍ଗାନଦୀର ସଙ୍ଗମ ସ୍ଥଳରେ 'ପାଟଳି' ଗ୍ରାମଠାରେ ପାଟଳିପୁତ୍ର ଦୁର୍ଗ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ଅଜାତଶତ୍ରୁ ଏହାର ଭିତ୍ତିସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପୌତ୍ର ଉଦୟୀ ସେଠାରେ ପାଟଳୀପୁତ୍ର ନଗର ସ୍ଥାପନ କରିଲେ । 'ପାଟଳୀ' ଫୁଲରୁ ଗ୍ରାମର ନାମ ହୋଇଥିବାରୁ ତାହା ପୁଷ୍ପପୁର ଓ କୁସୁମପୁର ନାମରେ ମଧ୍ୟ ପରିଚିତ ଥିଲା । ଏଥେ ମୌର୍ଯ୍ୟ-ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଅସ୍ଥିରତା ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ ତାହା 'ବାଣିଜ୍ୟ-କେନ୍ଦ୍ର' ହୋଇଥିଲା । ସେ ସମୟରେ ଏହା ନଅ ମାଇଲରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଘାର୍ଘ ଏବଂ ଦୁଇ ମାଇଲ ପ୍ରାୟ ପ୍ରସ୍ଥ ଥିଲା । ପ୍ରାକୃତିକ ନଦୀ-ପରିଖା ବ୍ୟତୀତ ତଳଗୋଟି ଇଷ୍ଟକ ନିର୍ମିତ ନଦୀ-ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତରର ପରିଖା ଓ ସୁଦୃଢ଼ କାଷ୍ଠ ପ୍ରାଚୀର ଦ୍ୱାରା ପାଟଳୀପୁତ୍ର ସୁରକ୍ଷିତ ଥିଲା । ଏହି ପ୍ରାଚୀର ୭୫ ଗୋଟି ଦ୍ୱାର ଏବଂ ୬୭୦ ଗୋଟି ଷ୍ତମ୍ଭଯୁକ୍ତ ଥିଲା । ପ୍ରାଚୀର ଉପରେ ସଶସ୍ତ୍ର ସୈନ୍ୟ ଅହୋରାତ୍ର ପ୍ରହରା ଦେଉଥିଲେ ।

ନଗରର କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥଳରେ ରାଜ-ପ୍ରାସାଦ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରାସାଦ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଚ୍ଛାଦିତ ଅସଂଖ୍ୟ ଷ୍ତମ୍ଭରେ ସୁଶୋଭିତ ଓ ପୃଥିବୀର ସାବତୀୟ ବିଳାସ-ସାମଗ୍ରୀରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ପ୍ରାସାଦର ଗଠନ-ପରିପାଟୀ ଓ ଶିଳ୍ପ-କଳାରେ ଆର୍ଯ୍ୟ-ସ୍ଥାପତ୍ୟର ପରିପାଟୀ ପରିସ୍ଫୁଟ ହୋଇଥିଲା ।

pustak pdf nagara bhasha group,creator:Hemant Rakesh Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ବୃହତ୍ ରୌପ୍ୟ-ଆଧାରରେ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ପତ୍ର ଓ ପୁଷ୍ପ ବୃନ୍ତ ସ୍ୱେଚ୍ଛତ ହୋଇ ମନ୍ତ୍ରଣା ଓ ବଗ୍ୱଗ୍ଗାରର ଶୋଭା ବର୍ଦ୍ଧନ କରୁଥିଲା । ନାନା ପ୍ରକାର ବହୁମୂଲ୍ୟ ଅଳଙ୍କାରରେ କାନ୍ତ ଓ ଗୃଦ୍ଧମା ସୁଶୋଭିତ ଥିବାରୁ ତାଦ୍ଦା ସୁଧମ୍ମା ସଭା ବୋଲ ପ୍ରଥମତ ହେଇଥିବା କଥା ଇତିହାସରୁ ଜଣାଯାଏ ।

ନଗରର ଉତ୍ତର ପ୍ରାନ୍ତରେ ଚନ୍ଦ୍ରଦେବତାଙ୍କ ମନ୍ଦିର, ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ ସ୍ପୃଷ୍ଟକାରୁଗରଗଣଙ୍କ ବାସ; ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳରେ ପଣ୍ୟବୀଥି ଓ ଚକସ୍ତା-ଲସ୍ଥ; ପୂର୍ବରେ ଷ୍ଟହିସ୍ଥ, ଶିଳ୍ପୀ ଓ ବଣିକଗଣଙ୍କ ବାସ; ପଶ୍ଚିମରେ ଶୂଦ୍ର ନାଗସ୍ଥ, କର୍ପାସ ସୂତା ବ୍ୟବସାସ୍ଥୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚତୁର୍ଥ ଜାତିଙ୍କ ବାସ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ବିବେଦରେ ପାରଦର୍ଶୀ ଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ୱରାଜ୍ଟାରୁ ଭୂମି-ବୃତ୍ତି ଲାଭ କରିଥିଲେ । ଚକସ୍ତାଳସ୍ଥ ସମସ୍ତ ବ୍ୟସ୍ଥ ସ୍ୱଲ୍ପକାଷରୁ ନିବାହୃତ ହେଉଥିଲା—ବିନାମୂଲ୍ୟରେ ସମସ୍ତେ ଔଷଧ ଓ ଚକସ୍ତା ଲାଭ କରୁଥିଲେ । ଜଣେମାତ୍ର ଚକସ୍ତାଳସ୍ଥ ସ୍ତତନ୍ତ୍ର ଥିଲା ଏବଂ ଜଣେ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଅସ୍ତ୍ର ଚକସ୍ତକ ପଶୁ-ଚକସ୍ତା-ବିଜ୍ଞାନର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଥିଲେ । ସର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ସଦ୍ଭାବ ଥିଲା —ଜାତି ବିଦ୍ୱେଷର ଫଳାଶ୍ରୁତି କାହାରିକି ସ୍ପର୍ଶ କରିନଥିଲା । ନଗରର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗର ଗୁପ୍ତଗୋଷ୍ଠି ଫିରିଦ୍ୱାର ବ୍ରହ୍ମା, ଇନ୍ଦ୍ର, ଯମ ଓ ସେନାପତି (କାର୍ତ୍ତିକେୟ) ଙ୍କୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରସାଇଥିଲା ।

ଗୁପ୍ତ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଦ୍ୱାର ପ୍ରାସାଦ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ନଗର ବାହାର ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ଥିଲା । ଅସ୍ତରକ୍ଷା ସିକ୍ୟଶେ ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରାସାଦଟି ଏପରି ଭାବରେ ଯନ୍ତ୍ର-ବଶିଷ୍ଟ ଥିଲା ଯେ ଆବଶ୍ୟକ ବେଳେ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ତାହା ଭୂମିସାତ୍ ହୋଇଯାଇପାରୁଥିଲା । ବିଷଧରଙ୍କଠାରୁ ରକ୍ଷା ପକାଶେ

pustak Prerigama sharegroup.creator:kumar Ramashwh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ବଡ଼ାଳ, ମୟୂର, ନକୁଳ, ଶୁକ, ସାରିକା, ମାଲବାରର ଭୃଙ୍ଗରାଜ ପକ୍ଷୀ, କୌଞ୍ଚ ମତ୍ତ କୋକଳ ଇତ୍ୟାଦି ପୋଷା ଯାଉଥିଲା ।

ନଦୀ ବତିରେ ନଗରପଦ ହେବା ସକାଶେ ସୁନ୍ଦରଧାମର ସମସ୍ତ ଗୃହ କାଷ୍ଠନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ଅଗ୍ନି ଉତ୍ପାତରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରତି ଦଶ ଗୋଷ୍ଟି ଗୃହ ମଧ୍ୟକାଶେ ଗୋଷ୍ଟିଏ କୂପର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହପତ ଜଳକୁମ୍ଭ ଓ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ ସଦା ଅଗ୍ନି ନିବାପିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହୁଥିଲେ । ଇଚ୍ଛା ପୂର୍ବକ ଅଗ୍ନି ପ୍ରଯୋଗ କରିବା ବ୍ୟକ୍ତିକ ପେହ୍ନ ଅଗ୍ନିରେ ନିକ୍ଷେପ କରିବା ଦଣ୍ଡ-ବିଧାନ ଥିଲା ।

ମିଉନିସିପାଲିଟୀ

ପ୍ରାଚୀନ ପଲ୍ଲି-ସଂଗଠନ-ସ୍ତରରେ ନଗର ପରିଚାଳିତ ହେଉ-ଥିଲା । ପାଟଳୀପୁତ୍ରର ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନ (Local Self Government) ନମନ୍ତେ ତରଣ ଜଣ ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଗୋଷ୍ଟିଏ ସ୍ଥାନୀୟ ସର୍ଜ୍ଜ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ପ୍ରତ ପାଞ୍ଚଜଣ ସଭ୍ୟଙ୍କ ନେଇ ଗୋଷ୍ଟିଏ ଉପସମିତରେ ଛଅଟି ସମିତ ଥିଲା । ପ୍ରଥମ ସମିତର କାର୍ଯ୍ୟଥିଲା—ଶିଳ୍ପଧାମର ଶିଳ୍ପ ଓ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ନରୀକ୍ଷଣ ଓ ପର୍ଯ୍ୟ-ବେକ୍ଷଣ ।

ଦ୍ୱିତୀୟର—ବଦେଶାଗତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବସା, ଚକିତ୍ସା, ଆବଶ୍ୟକ ମତେ ଯାନ ଓ ଭୋଜନର ବ୍ୟବସ୍ଥା । ବଦେଶୀୟ କେହି ମୃତ ହେଲେ ସତ୍କାର ବଧାନ ।

pustakpatra.gamesghar.com a group creator:kumar Rakesh Mo:7205317016

Digitized by srujanika@gmail.com

କୁଟାସ୍ୱର— ଜନ୍ମ-ମୃତ୍ୟୁ-ହିସାବ ପରୀକ୍ଷା ।

ଚତୁର୍ଥର—ମାପ ଓ ଓଜନ (Weights and measures) ପରୀକ୍ଷା, କାରବାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ବଣିକମାନଙ୍କୁ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ।

ପଞ୍ଚମ—ଶିଳ୍ପ ଦ୍ରବ୍ୟର ବର୍ଦ୍ଧିତର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ।

ଷଷ୍ଠର—ବର୍ଦ୍ଧିତ ହେବା ଦ୍ରବ୍ୟାଦର ଦଶମାଂଶ ଶୁଳ୍କରୂପେ ଆଦାୟ ।

ଏହି ସବୁ ସମୁଦ୍ର ସ୍ତରରେ ନଗରର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଜଳ ପ୍ରଦାନ, ଦୂଷିତ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ, ସାଧାରଣ ବାସ ଗୃହାଦିର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ, ପ୍ରମୋଦ ଉଦ୍ୟାନ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରୁଥିଲେ । ମଗଧ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନଗରରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ସ୍ଥାନୀୟ ଶାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ ଚତୁର୍ଥ ଶତାବ୍ଦୀରେ ମଗଧ ଶାସନ ଅଧୁନିକ ସ୍ଥାନୀୟ ଶାସନର ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀ ପ୍ରତିପନ୍ନ କରିପାରିଥିଲା ।

ଶାସନ-ତନ୍ତ୍ର

ଗ୍ରୀକ୍ୟ ପ୍ରାଚୀନ ସ୍ୱଜାତନ୍ତ୍ରର ପୋଷକ ଥିଲେ । ପ୍ରାଚୀନ ପଲ୍ଲି-ଗଣତନ୍ତ୍ର (Village Republic) ଉପରେ ସେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରି-ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପଲ୍ଲି-ସଙ୍ଗଠନ ହେମ ଥିଲ ଓ ଦୁର୍ବଳ ହେବାରୁ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ୱାଧୀନ ସ୍ୱଜା ମହାନ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସ୍ଥାପନ ଓ ଆଦର୍ଶ ରାଷ୍ଟ୍ର ଗଠନ କରି ପରସ୍ପରଠାରୁ ବଞ୍ଚିବା ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ନିଜ ନିଜ କ୍ଷୁଦ୍ର ଅଧିକାର ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରଖିବାକୁ ଯାଇ ଗ୍ରୀକ୍‌ଙ୍କ ଆତ୍ମନାଶ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବାରୁ ହେବାରୁ ଏବଂ ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ବିଦ୍ୱେଷ ପୋଷଣ କରି ସମିଳିତ ଉଦ୍ୟମରେ ଆତ୍ମ-ରକ୍ଷା କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତରେ କେହି କେହି ପରସ୍ପର ବିରୋଧରେ ଗ୍ରୀକ୍-

pustak pdf ranganta ghara group,creator:kumar Ranesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ମାନଙ୍କ ସହ ମିଳିତ ହୋଇ ସ୍ୱରତର ପଦ୍ଧତିସ୍ଥ ଫଳଟନ କରିଥିବାରୁ, ଗୃଣକ୍ୟ ଏକ ସମ୍ରାଟ୍‌ଙ୍କର କଳ୍ପନା କରିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ସୁଚିନ୍ତିତ ଶାସନପ୍ରଣାଳୀ (Constitution) ଗଠନ କରି ସେ ତାହାକୁ ପ୍ରଚଳନ କରିଥିଲେ ।

ସଚିବ-ତନ୍ତ୍ର

ଏହି ଗଠନରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ସତର୍କତା ହୋଇ ପାରୁନଥିଲେ । ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରଣା ସଭା ସହସ୍ରେ ଜ୍ଞାନବାନ୍ ଋଷିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପଦ୍ମାଞ୍ଚିତ ଲମ୍ବହୁଁ ଇନ୍ଦ୍ର କରିଥାନ୍ତି ବୋଲି ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟନାମ 'ସହସ୍ରାକ୍ଷ' । ସ୍ୱଳ୍ପ ସେହିପରି ମନ୍ତ୍ରୀ ଜଣଙ୍କ ମତ ଅନୁସାରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟର ଗୁରୁତ୍ୱ ଅନୁସାରେ ଅଠ ଜଣ ଉମ୍ବା ଅଧିକ ମନ୍ତ୍ରୀ ରହିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ।

ମନ୍ତ୍ରୀ-ସଭା

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା ଆଠରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ପ୍ରଧାନ ପୁରୋହିତ ମନ୍ତ୍ରୀ ସଭାର ସ୍ଥାୟୀ ସଭାପତି ବା 'ପ୍ରଧାନ' ଥିଲେ । ସେ ଥିଲେ ଅମାତ୍ୟ ବା Prime Minister. ଯୁବରାଜ ଥିଲେ ସେହି ସଭାର ସହକାରୀ 'ପ୍ରଧାନ' । ପ୍ରତି ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ଦୁଇଜଣ ସହକାରୀ (Under-Secretary) ଙ୍କ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ବିଭାଗ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ସ୍ୱଳ୍ପଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ଜରୁରୀ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ହେଉ, ମନ୍ତ୍ରୀ-ସ୍ତରୁ ଅର୍ଥ-ସମସ୍ୟା, ବୈଦେଶୀୟ ସମସ୍ୟା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁରୁତର

pustak pdf ra ganta ghara group.com Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ବଷସ୍ଵର ଅଲ୍ଲୋଚନା କରୁଥିଲେ । ଏହି ସମିତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରରେ ପ୍ରାଦେଶିକ କର୍ତ୍ତା (Provincial Governor) ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଚ୍ଚ କର୍ମଗ୍ଭ୍ଗ୍ ନଯୁକ୍ତର ଭ୍ରଂଥିଲ୍ଲ । ସଭ୍ଗରେ ଅନୁପସ୍ଥିତ ହେଲେ କୌଣସି ମନ୍ତ୍ରୀ ନଜ-ମତ ଲିଖିତ ଭ୍ରବରେ ଦେଇ ପାରୁଥିଲେଁ । ମନ୍ତ୍ରୀ-ଚକ୍ରର ନର୍ଦ୍ଧାରଣ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷରରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲ୍ଲ । ସୁଷ୍ଠୁ କର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱ ବଷ୍ଟୁ ଉପରେ ଲେଖିକା ପ୍ରଣାଳୀ ଥିଲ୍ଲ । ତନ୍ତ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରିଗଣ ଚରିତ୍ରବାନ୍ ଓ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଥିବା ସେଗାସ୍ତିନସ୍ କହନ୍ତି । ମୌର୍ଯ୍ୟ ଶାସନ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱୀଗ୍ ଏକତନ୍ତ୍ର ସମ୍ରାଟ୍ତ୍ୱ (Absolute Monarchy ପରବର୍ତ୍ତୀକେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତ ଗଠନଶୀଳ ହୋଇଥିଲ୍ଲ ।

ରାଜାର କାର୍ଯ୍ୟ

ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ସ୍ୱଜା ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଓ କର୍ମଠ ହେବା ଆବ-ଶ୍ୟକ : ସେ ଦାର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତଶ୍ଚନ୍ୟ ହେଲେ ପ୍ରଜାଗଣ ତାଙ୍କୁ ଅନୁକରଣ କର ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ପ୍ରକୃତ ନଷ୍ଟ କଁରିଦେବ । ଈ-ବଦ୍ୟାରେ ପାରଦର୍ଶୀ ପଣ୍ଡିତ ପରିବୃତ ହୋଇ ସ୍ୱଳା ପ୍ରଜାଙ୍କ ଅଭ୍ୟୋଦ୍ଧର ବଷ୍ଟୁର କରିବେ । ପ୍ରଜାଙ୍କ ସୁଖରେ ତାଙ୍କ ସୁଖ, ପ୍ରଜାଙ୍କ ଉନ୍ନତିରେ ତାଙ୍କର ଉନ୍ନତି । କର୍ମତତ୍ପରତା ସ୍ୱଜାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଧର୍ମ, ସନ୍ତୋଷ ଜନକ କାର୍ଯ୍ୟ-ନଙ୍ଗାଦ୍ଦ ଏକମାତ୍ର ଯଜ୍ଞ, ସମଦର୍ଶିତା ଏକମାତ୍ର ପୁରସ୍କାର ।

କାମ, ଦ୍ୱୋଧ, ଲ୍ଲୋଭ, ମାନ, ମଦ୍ ଓ ଅତିରକ୍ତ ହର୍ଷ ବର୍ଜ୍ଜିତ ହୋଇ ସ୍ୱଜା ଚତ୍ତ-ଶୁଦ୍ଧି କରିବେ, ସାଧୁ ଜନଙ୍କ ସଦ୍ଭାବରେ ଜ୍ଞାନା-ର୍ଜ୍ଜନ କରିବେ, ଚରଗଣଙ୍କ ମୁଖରୁ ରଜ୍ୟର ଅବସ୍ଥା ଜ୍ଞାତ ହେବେ, କର୍ମ ପ୍ରବୃତ୍ତ ରହିଁ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ନମ୍ରପଦ ରଖିବେ, ନଜ ଆଦେଶ ସେମାନେ

pustak pdf by gatha shamgroup,creator:kumar Rajesh W.F.7205337016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବେ । 'ଅନ୍ୱୀକ୍ଷୀକୀ' (ଦାର୍ଶନିକ, ଯୋଗ ଓ ଲୋକାୟତ ବା Atheism) 'ତ୍ରୟୀ' [ବିଜ୍ଞାନ] ବାର୍ତ୍ତା [କୃଷି ଗୋପାଳନ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ] ଏବଂ ଦଣ୍ଡନୀତି, ଏହି ଚାରି [ବିଜ୍ଞାନ] ଚତୁଷ୍ପଥର ଆଲୋଚନା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜା ଅନୁରଞ୍ଜନ କରିବେ । ସେ ପରସ୍ପର ଓ ପରସ୍ପର ର ସନ୍ଧାନ କରିବେ, ସ୍ୱପ୍ନରେ ମଧ୍ୟ ଅନିଥ୍ୟାଚରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଚରିତାର୍ଥ ନକରି ଇଚ୍ଛାନୁରୂପେ ଆମୋଦପ୍ରମୋଦ କରିବେ, ସଦା ନିଜକୁ ଦୋଷ ଦୃଷ୍ଟିରେ କୌଣସି ଥିରେ ଅତନ୍ଦ୍ରିତ ହେବେ ନାହିଁ । ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଶିକ୍ଷକ ତାଙ୍କ ଦୈନନ୍ଦିନ କର୍ମରେ ଶିଳାଧ୍ୱଜା ଦେଖି ସନ୍ତର୍କ କରାଇଲେ ପୁରସ୍କାର ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରଜା ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ । ଏକ ଚକ୍ର-ଯାନ ପରି ଏହା ସଦ୍ଭଯୋଗିତାରେ ସୁପ୍ରଜାର ସମ୍ଭବ ହେବେ, ସୁତରାଂ ସଦା ପଣ୍ଡିତ ଲୋକଙ୍କ ସମାଦୃତ ହେବେ ।

ପ୍ରଜା ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅଗମ୍ୟ ହେବେ ନାହିଁ । ବସ୍ତୁତଃ ଅଭିଜ୍ଞଙ୍କୁ ଦ୍ୱାରା ଦେଶରେ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ନଦେଇ ଶୀଘ୍ର ବସ୍ତୁ ସମ୍ପନ୍ନ କରିବେ । ନ୍ୟାୟାନ୍ୟାୟ ବସ୍ତୁର ଭାର କର୍ମଗୃହୀତଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ନକରି ପ୍ରଜା ନିଜେ ଗ୍ରହଣ କରିଲେ, ପ୍ରଜାରର ବିଶୃଙ୍ଖଳା ଓ ଅସନ୍ତୋଷର ସ୍ଥାନ ହୃଦୟ ନାହିଁ । ଧାର୍ମିକ, ପାପୀ, ଅନାଥ ଅସହାୟ ଅତ୍ୟାଗୃହୀତ, ବୃଦ୍ଧ, ବାଳକ, ବଧିର ସମସ୍ତଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ସେ ନିଜେ କରିବେ । ଯାହାର ଅଭାବୋଧ ଶୀଘ୍ର ବସ୍ତୁର୍ଯ୍ୟ, ତାହା ଅବଲମ୍ବେ ସମ୍ପନ୍ନ କରିବେ । ପ୍ରୟୋଜନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ କଦାପି ପକାଇ ରଖିବେ ନାହିଁ । ପ୍ରଜା ସଦା ବିନୟ [discipline] ଭୂଷିତ ହେବେ। ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ, ପ୍ରବେକ୍ଷ ଓ ଆନୁମାନିକ, ଏହି ତ୍ରିବିଧ ଉପାୟରେ ସେ ପ୍ରଜାର ଅବସ୍ଥା ଜ୍ଞାତ ହେବେ । ପତିତ ଜାତିକ ବେଦ-ଶିକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ଅନଭ୍ୟୁକ ହେଲେ ପୁରୋହିତଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟଚ୍ୟୁତ କରିବେ ।

pustak.pdf@gmail.com, gautam.bharatgroup@gmail.com, Kumar Rakesh Ph: 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ରାଜାର ନିତ୍ୟକର୍ମ

ନଯ଼ମବର୍ଦ୍ଧ ଘ଼ରେ ରାଜା ନିତ୍ୟକର୍ମ କରିବେ । ସେଥି ପାଇଁ ଅଷ୍ଟ 'ନାଳିକା' ବା ଅଷ୍ଟମାଂଶ [ଦେଢ଼ଘଣ୍ଟା]ରେ ଦିନ ବିଭକ୍ତ କରିବ

ପ୍ରଥମ 'ନାଳିକା'ରେ — ଦ୍ୱୈତାରିକ ନମସ୍କାର, ରାଜଲୋକ ଓ ଅସ୍ତ-ଚାସ୍ତ-ଦିଗାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ-ରକ୍ଷା ବିଷୟକ ଅଲୋଚନା କରିବେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟରେ — ନାତରିକ ଓ ଜନପଦବାସିଙ୍କ ଅରମୋଚ ଶ୍ରବଣ ଓ ବସ୍ତୁର କରିବେ ।

ତୃତୀୟରେ - ସ୍ନାନାହାର ଓ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ପାଠ କରିବେ ।

ଚତୁର୍ଥରେ — ରାଜସ୍ୱ [ସୃଷ୍ଟି] ଗ୍ରହଣ ଓ ଅଧକ ନମୋଚ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ପଞ୍ଚମରେ — ମନ୍ତ୍ରୀ ସଭାର ଅନ୍ୟନ୍ତ ଓ ଚରଗଣଙ୍କଠାରୁ ସମ୍ବାଦ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

ଷଷ୍ଠରେ — ରାଜାଙ୍କ ଅବସର ଗ୍ରହଣ । ସେ ଇଚ୍ଛାନୁରୂପେ ବିଳାସ ସମ୍ଭୋଗ କିମ୍ବା ଆତ୍ମଚିନ୍ତା କରିବେ ।

ସପ୍ତମରେ — ହସ୍ତୀ, ଅଶ୍ୱ, ରଥ ଓ ପଦାତିକ ସେନା ପରିଦର୍ଶନ କରିବେ ।

ଅଷ୍ଟମରେ - ପ୍ରଧାନ ସେନାନାୟକ ସହିତ ବିବଧ ସାମରିକ ବିଷୟ ଅଲୋଚନା କରିବେ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟା ବନ୍ଦନା କରିବେ ।

ରାତ୍ରି ମଧ୍ୟ ଦିନ ପରି ଅଷ୍ଟଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରଥମ 'ନାଳିକା'ରେ — ଗୁପ୍ତଚରଗଣଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତ ।

pustak pdf ra gamo ghara group,created by kumar rakesh, Whi:7205947016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦ୍ୱିତୀୟରେ – ସ୍ନାନାଦ୍ୱାର ଓ ଗ୍ରନ୍ଥ-ପାଠ ।

ତୃତୀୟରେ – ଦୁର୍ଯ୍ୟଧିନ ଶ୍ରବଣ କର ଶସ୍ତ୍ରନ ମନ୍ଦରରେ ପ୍ରବେଶ ।

ଚତୁର୍ଥ
ପଞ୍ଚମ } ରେ—ବିଶ୍ରାମ-କା ନଦା

ଷଷ୍ଠରେ—ପୁଣି ଦୁର୍ଯ୍ୟ ଧିନି ଶ୍ରବଣ କର ଶଯ୍ୟାତ୍ୟାଗ, ଶାସ୍ତ୍ର-ଲୋଚନା, ଦିବସର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଚନ୍ତା, ସପ୍ତମ ସ୍ତ୍ରୀ ଋଷିଗଣଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତ ।

ସପ୍ତମ—ଶୀଘ୍ର ମାତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଚନ୍ତା ଓ ଗୁପ୍ତଚର ପ୍ରେରଣ ।

ଅଷ୍ଟମ—ଦେବାର୍ଚ୍ଚନ, ଆଗ୍ନିହୋଂ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ପ୍ରଧାନ ପୁରୋହିତଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ଗ୍ରହଣ, ରାଜଭ୍ରାତା, ଜ୍ଞାତି, ରାଜକୁମାରଗଣଙ୍କ ସହ ଆଳାପ, ପ୍ରଧାନ ଚକ୍ରଧର, ପାଚକ ଓ ଜ୍ୟୋତିଷୀଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତ, ସବସ୍ତ୍ର ଧୋନୁ ଓ ବୃଷଭ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କର ରାଜ-ସଭାରେ ପ୍ରବେଶ ।

ଯୁବରାଜ

ରାଜକୁମାରଗଣଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ନମନ୍ତେ ସଜା ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବେ । ଷୋଳ-ବର୍ଷ ବୟସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ-ଜୀବନ ଯାପନ କର ପୁଟାଭ୍ୟାସରେ ଯୁଦ୍ଧ ଶିକ୍ଷା ଓ ଅସ୍ତ୍ରଚାଳନର ଇତିହାସ ପାଠ କରିବେ । ପୁରାଣ, ଇତିବୃତ୍ତ, ଆଖ୍ୟାୟିକା, ଉଦାହରଣ [ଗଳ୍ପ] ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର, ଅର୍ଥ-ଶାସ୍ତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ଇତିହାସର ଅଙ୍ଗ । ସେମାନେ ଯେପରି କୌଣସି ମନ୍ଦ ବିଷୟ ନ ଶୁଣନ୍ତି, ଶିକ୍ଷକ ସେଥିପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିବେ । ଗାଙ୍ଗମେଧା-ସମ୍ପନ୍ନ ସଜକୁମାରଙ୍କୁ 'ଯୁବରାଜ' କମ୍ବା ପ୍ରଧାନ ସେନାଧକ୍ଷ ଦେବେ । ଅନୁପଯୁକ୍ତ ରାଜକୁମାର ହିଂ ାସନର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହୋଇ ପାରିବେ

pustak pdf raganta ghara group creator:kumar Rakesh,WA: 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ନାହିଁ। ଏହ୍ନ ଅବସ୍ଥାରେ ଅନ୍ୟତ୍ର ଜଳସ୍ରୋତର ଅନ୍ୱେଷଣ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଥିଲା।

ଆତ୍ମରକ୍ଷା

ଅଣ୍ଡାଦେବା ପରେ ପ୍ରଥମ ଜଝରେ ଗଳା ସଙ୍କୁଚିତ କରି ଶବ୍ଦ ସାକ୍ଷାତ କରିବେ, ଦ୍ୱିତୀୟ କଝରେ କଣ୍ଠାକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସ୍ତୀଣ୍ଡାକୁ ପରିପେଷ୍ଟ ଓ ଉଷ୍ଣୀଷ ଗ୍ରନ୍ଥଣ କରିବେ। ବୈଦେଶିକ କ୍ରମା' ଅପରିଷ୍କୃତ ବଂଙ୍କ ପାର୍ଶ୍ୱଦ୍ଦର କ୍ରମା ଅନ୍ତଃପୁର କର୍ମଗ୍ରନ୍ଥି ହେବେ ନାହିଁ। ସେଉଁମାନଙ୍କ ପିତା, ପିତାମହ ଘରକର୍ମଗ୍ରନ୍ଥି କ୍ରମା ସେଉଁମାନେ ଘରଟଣ ସ୍ୱଭାବ ଘନସ୍ପୃତା-ପାଶରେ ଆବଦ୍ଧ, ସେମାନେହିଁ ସାଧାରଣତଃ ଏହ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ। ଚତୁର୍ଥ କଝରେ ଖଟକାଯୁ ଅନ୍ତଃପୁର ଧ୍ୱଂସ ଓ ଚତୁର୍ଥ କଝରେ, ନର୍ହିଟଣ, ଜ୍ଞାତ ଓ ଦ୍ୱୈବାନ୍ଧକଗଣଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ କରିବେ।

ସୁରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଧାନ ପାଉକର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଘରାଙ୍କ ସକାଶେ ଉପାଦେୟ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ। ପ୍ରଥମ ଅଗ୍ନି ଓଁ ଘରେ ପକ୍ଷୀ ଗଣଙ୍କୁ ଅଦ୍ଦାର ପ୍ରଦାନ କର ଘରା ନଜେ ଭୋଜନ କରିବେ ଅଗ୍ନିର ଶିଖା ଓ ଧୂମ ମଳବର୍ଣ୍ଣ ଧାରଣ କଲେ କ୍ରମା ପକ୍ଷିଗଣ ଭକ୍ଷଣ କର ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କଲେ ଆହାର ବିଷମିଶ୍ରିତ ବୋଲି ଜଣାଯିବ। ଖାଦ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ବା ଜଳଶୂନ୍ୟ କ୍ରମା ପୋଜନଯୁକ୍ତ ଦେଖାଗଲେ ତାହା ବିଷମିଶ୍ରିତ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହେବ। ନରମ ଖାଦ୍ୟ କଠିନ କ୍ରମା କଠିନ ନରମ ଦେଖାଯିବା ବିଷ ମିଶ୍ରଣର ଅନ୍ୟତମ ଲକ୍ଷଣ। ପ୍ରଧାନ ଚକ୍ରୀଙ୍କ ସଙ୍ଗୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଉହ୍ନ ଖାଦ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରିବେ।

pustak pdf in sadna ghara group, creator: Kuma Rakesh, WA 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ସ୍ୱଜକୋଷରୁ ଔଷଧ ନେଇ ପଶ୍ଚାତ୍ ପରେ ଚକ୍ରଯୁକ୍ତ, ପାତଳ ଓ ଔଷଧ ବାହନ ପ୍ରଥମେ ତାହା ଅସ୍ତ୍ରାଦନ କରି, ସେହନ ପାଇଁ ସ୍ୱଜାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାମ୍ପାସ୍ଥ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏହ ଉପ୍ତମରେ ସ୍ୱଜା ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ଭୃତ୍ୟଗଣ ସ୍ନାନ-ପରିଷ୍କୃତ ହୋଇ ସ୍ୱଜାଙ୍କ, ସ୍ନେ ଓ ପ୍ରସାଧନ-ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ତତ୍ ପଶ୍ଚାତ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଚକ୍ଷୁ, ଚକ୍ଷ ଓ ବାହୁ ଦ୍ୱାରା ସ୍ପର୍ଶ କରିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅନ୍ତଃପୁର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ମୋଦରଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବ । ସେଉଁ ଥିରେ ଅଗ୍ନି ଅସ୍ତ୍ର ଓ ବଷ ବ୍ୟବହୃତହୁଏ ନାହିଁ, ସେଥିରେ ଅମୋଦପ୍ରମୋଦ-କର ସମ୍ମରେ ବାଦକଗଣ ସ୍ୱଜାଙ୍କୁ ପରତୁଷ୍ଟ କରିବେ । ଉଥ, ଉଜ କମ୍ବା ଅଶ୍ୱ ଅବ୍ରୋହଣ କରିବା ପୂର୍ବରେ ସାରଥି ବା ଭୃତ୍ୟ ତାହା ଆବ୍ରୋହଣ କରି ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । (ଜଳଯାତ୍ରା କେଳେ) ନୌକାଂଗୁଳକ ବଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲେ ଏବ ଆବ୍ରୋହଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନସ୍ତ ସମ୍ଭତ ଅଥର ଗୋଟିଏ ନସ୍ତ ସଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ସ୍ୱଜା ନୌକା-ବ୍ରୋହଣ କରିବେ । କୂଳ-ବହାର କେତେଳ ସୈନ୍ୟଗଣ ଖରରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ ଅପେକ୍ଷା କରିବେ । ଜଳ ଓ ବାସ୍ପ ଦ୍ୱାରା ଜାଣ୍ଡି ହୋଇଥିବା ପୋତରେ ସ୍ୱଜା ଅବ୍ରୋହଣ କରିବେ ନାହିଁ ।

ବୃନ୍ଦଚାଯ ମଲ୍ୟ ଓ କ୍ଲୁମ୍ବୀର ଶବ୍ୟ ଜଳାଶୟରେ ସ୍ୱଜା ସ୍ନାନ କରିବେ । ସର୍ପ ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ (କ୍ଲୁମ୍ବୀଜ)-ଚରଜ୍ଜୁଁତ ଅରଣ୍ୟରେ ସେ ଭ୍ରମଣ କରିବେ । ଧନୁଃଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଶବ୍ଦ, ଦସ୍ୟୁ ଓ ସର୍ପ ବର୍ଜିତ, ବନଭୂମିରେ ଗତଶୀଳ ବସ୍ତୁ ପ୍ରତ ଶର ନକ୍ଷେପ କରିବେ । ବଶ୍ୱସ୍ତ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ପାର୍ଶ୍ୱ-ରକ୍ଷିଙ୍କ ସହଣରେ ସାଧୁ ସନ୍ୟାସୀଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ କରିବେ । ମନ୍ଦିରଗଣ କୁଟିକ ପରିବେଷ୍ଟିତ ଉଦ୍ଦ ବଦେଶୀୟ ଦୃଢ କମ୍ବା ସ୍ୱଜାଙ୍କ ସମ୍ଭତ ସାକ୍ଷାତ କରିବେ । ସମର ସକ୍କାରେ ସଜ୍ଜିତ ହୋଇ ଅଶ୍ୱ, ରଥ କମ୍ବା

pustak pdf ra gantaghara group, creator:Kumar Rajesh Vish 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦସ୍ତୀ ଆରୋହଣ କରି ସ୍ୱଜା ସୈନ୍ୟ ପରିଦର୍ଶନ କରିବେ । ସ୍ୱଜାଙ୍କ ଯାତାୟାତ ସମୟରେ ସ୍ୱଜପଥର ଉଭୟପାର୍ଶ୍ୱ ସୈନ୍ୟମାନେ ରକ୍ଷା କରିବେ । କୌଣସି ଅସ୍ୱଧାସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି, ସନ୍ୟାସୀ ଅଥବା 'ବ୍ୟଙ୍ଗ' ଜ୍ୟକ୍ତ ସେଠାରେ ରହିବେ ନାହିଁ । ସ୍ୱଜା ସବ ପ୍ରକାର ବାଦ୍ୟ ଉପ-ବରୁ ନଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ଜନପଦ-ପ୍ରତିଷ୍ଠା

ସ୍ୱଜା ନଜସ୍ୱଜ୍ୟରେ ନୂତନ ଜନପଦ ସ୍ଥାପନ କରିବେ । ବୈଦେଶିକଗଣଙ୍କୁ କୃଷିଯୋଗ୍ୟ ଭୂମିରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି କମ୍ବା ନଜ ସୀମାର ଜନବହୁଳ ନଗରରୁ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ନୂତନ ସ୍ଥାନରେ କମ୍ବା ପୂର୍ବତନ ଧ୍ୱଂସପ୍ରାପ୍ତ ନଗରୀରେ ନୂତନ ପଲ୍ଲୀ ଓ ନଗର ସ୍ଥାପନ କରିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମରେ ଏକଶତଠାରୁଁ ପାଞ୍ଚଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୃଷକ ଜାତୀୟ ଶୂଦ୍ର ପରିବାର ରହିବେ । ଗ୍ରାମର ଆନୁମାନିକ ସାଧାରଣତଃ ଏକ କି ଦୁଇ କୋଶ (କୋଶ=୨୨୫୦ ଗଜ) ରହିବ । ନଦୀ, ନାଳ, ପାହାଡ, ଅରଣ୍ୟ ସ୍ୱାଭାବିକ ଅଥବା କୃତ୍ରିମ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମର ସୀମା ନିରୂପିତ ହେବ । ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ଅବସ୍ଥିତି ଏପ୍ରକାର ହେବ, ଯଦ୍ଦାରା ପରସ୍ପର ସାହାଯ୍ୟରେ ସେମାନେ ଆତ୍ମରକ୍ଷା କରି ପାରିବେ ।

ଦୁର୍ଗ-ସ୍ଥାପନ

ସୌର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱଜ୍ୟରେ ଆଠଶତ ଗ୍ରାମ (ପ୍ରଦେଶର କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳରେ 'ସ୍ଥାନୀୟ', ଚାରିଶତ ଗ୍ରାମ (ଜିଲ୍ଲା) ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ 'ଦ୍ରୋଣମୁଖ', ଦୁଇ ଶତ

pustakdham.gyantavham.org, Prof. Kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗ୍ରାମ (ତାଲୁକା ବା ସବ୍ ଡିଭିଜନ)ର କେନ୍ଦ୍ରରେ 'ଖଟ୍ଟଙ୍କ' ଏବଂ ଦଣ୍ଡଭୁକ୍ତି ଗ୍ରାମ (ଚକଡ଼ା) ମଧ୍ୟରେ 'ଫଗ୍ରଦଣ' ନାମକ ଦୁର୍ଗ ରହିଥିଲା । ସୀମାନ୍ତ ଦରଖାରେ 'ଅନ୍ତପାଳ' ବା ସୀମାନ୍ତ-ଅଧିକ୍ଷକଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ସୀମନ୍ତ ପ୍ରଦେଶେ ସୀମାନ୍ତ ଦୁର୍ଗ ନିର୍ମିତ ହେଉଥିଲା । ସୀମାନ୍ତ 'ଅନ୍ତପାଳ' ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ସ୍ୱଜ୍ୟର ଅଭ୍ୟନ୍ତର 'ବାଗୁରିକ' (ଯେ ବାଗୁରାରେ ନପୁଣ) ଗଜର 'ପୁଲିନ' ବା ଶିକାରୀ, ଚଣ୍ଡାଳ ଓ ଅରଣ୍ୟଚରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ୍ଣିତ ହୋଇଥିଲା । ଦୁର୍ଗଗୁଡ଼ିକ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଗ୍ରାମସମୂହର ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ନ୍ୟସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିର ରକ୍ଷା ହେଉଥିଲା ।

ସ୍ଥାୟୀ ବାହିନୀ

ମୌର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଥାନୁସାରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ଚତୁରଙ୍ଗ ବାହିନୀ ଥିଲା । ଏଠାରେ ତତ୍‌କାଳୀନ କେତେଗୋଟି ସ୍ୱଜ୍ୟର ସ୍ଥାୟୀ ବାହିନୀର ପରିଚୟ ଦିଆଯାଇଛି ।

	ମୌର୍ଯ୍ୟ ବାହିନୀ	କଳିଙ୍ଗ (ଉତ୍କଳ)ବାହିନୀ	ଆନ୍ଧ୍ର ବାହିନୀ
ଅଶ୍ୱ	୩୦,୦୦୦	୧୦,୦୦୦	୬,୦୦୦
ରଥ	୫,୦୦୦	୨	୨
ହସ୍ତୀ	୯,୦୦୦	୭୨୦	୧,୦୦୦
ପଦାତିକ	୬,୦୦,୦୦୦	୫୦,୦୦୦ + ୩,୦୦,୦୦୦	୧,୦୦,୦୦୦

କଳିଙ୍ଗ ଓ ଆନ୍ଧ୍ର ସ୍ଥାୟୀ-ବାହିନୀର ସଂଖ୍ୟା Buddhist India ରୁ ଗୃହୀତ । ସେଥିରେ ରଥର ସଂଖ୍ୟା ନାହିଁ । ଉତ୍କଳରେ ସେହି

pustaka pdf ra gaan ghara group,creator:Kumar Rakesh,WH7255337016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚନ୍ଦ୍ରଲକ୍ଷ ପଦାତିକର କଥା ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି, ତାହା କୃଷକ ସେନା (Peasant militia) । ଏହା ଦୁର୍ଗର ଖାନ୍ଦେବଙ୍କ ଲେଖାରୁ ଜ୍ଞାତ । ଉଚ୍ଚଳର ଏତେ କୃଷକ ସେନା ଥିଲେ ବୋଲ ସ୍ଥାୟୀବାହିନୀ ସଂଖ୍ୟାରେ ଉଣା ଥିଲା । ଏହି କୃଷକ ସେନା ମୁହୂର୍ତ୍ତକର ତୂର୍ଯ୍ୟ ଧ୍ୱନିରେ ଏକଦିନ ନେଉଥିବା କଥା ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ଗର ଖାନ୍ଦେବ କହନ୍ତି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଚଳଙ୍ଗର ହସ୍ତୀ ଭରତରେ ସବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଥିବାର ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ରରେ ଲିଖିତ ଅଛି । * ରଥ ଦୁଇପ୍ରକାର ଥିଲା । ଦୁଇ ଅଶ୍ୱ ବିଶିଷ୍ଟ ରଥରେ ସାରଥି ବ୍ୟତୀତ ଦୁଇଜଣ ରଥୀ ଏବଂ ଚାରି ଅଶ୍ୱ ରଥରେ ୩ ରଥୀ ରହୁଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ହସ୍ତୀ ମାଦ୍ଦନ୍ତ ବ୍ୟତୀତ ଚଳଜଣ ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ ବହନ କରୁଥିଲା । ଉଚ୍ଚଳର ହସ୍ତୀ ଶୁଣ୍ଡରେ ଶୃଙ୍ଖଳା ପୂର୍ଣ୍ଣନ କରି ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିଲା । ଏ ପ୍ରଥା ଆଜିଯାଏ ପ୍ରାୟ ଗଞ୍ଜାମ-ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଚଳିତ ଥିଲା । ପ୍ରତି ଅଶ୍ୱାରୋହୀ କଟିଲମିତ ତରବାରି ବ୍ୟତୀତ ଦୁଇଟି ବର୍ଚ୍ଛା ଧାରଣ କରୁଥିଲେ । ପଦାତିକମାନଙ୍କର ଖାରି ଧନୁ ବର୍ଚ୍ଛା ଇତ୍ୟାଦି ଅସ୍ତ୍ର ଥିଲା । ତତ୍କାଳୀନ ଭାରତୀୟ ଧନୁର୍ଦ୍ଧରମାନଙ୍କ ଅବ୍ୟର୍ଥ ସନ୍ଧାନରେ ନେଲ ସ୍ତ୍ରିନସ ବହୁତ ହୋଇଥିବା କଥା ଇତିହାସରୁ ଜଣାଯାଏ ।

୧୫ର ବିଭାଗ

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ବାହିନୀ ଟୌଶିଳ ସମର-ସଚିବ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିଲା । ଏଥିରେ ୫୦ ଜଣ ସଭ୍ୟ ରହୁଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଞ୍ଚଜଣ ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ହିସାବଦର ଓ ଟି ଯୌଥାନୁଷ୍ଠିତ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୌଥାନୁଷ୍ଠିତ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ବିଭାଗ ପରିଚାଳନ କରୁଥିଲେ ।

*Artha Shastra, Book II Chapter II, P 54

pustak pdf ra ganta ghara group, creator:Kumar Rakshit, 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରଥମ ପଦାତିକ—ନୌ-ସେନା

ଦ୍ୱିତୀୟ ,, —ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ, ସମର ସରଞ୍ଜାମ ଯୋଗାଇବା ଓ ଜଟାସନ ଦଣ୍ଡ ଦେବା ।

ତୃତୀୟ ,, —ପଦାତିକ ସୈନ୍ୟ ।

ଚତୁର୍ଥ ,, —ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ସୈନ୍ୟ ।

ପଞ୍ଚମ ,, —ଯୁଦ୍ଧ-ରଥ ।

ଷଷ୍ଠ ,, —ହସ୍ତୀ-ସେନା ।

ଏ ନିମ୍ନସ୍ଥ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଅମଳରେ ଜଣେ ବା ଏଥିରୁ ଏଥିପାଇଁ ବୁଦ୍ଧିମାନ କୌଣଳୀ ଏକନାଥ ଗୃଣକ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ । ରଥିକ, ଅଶ୍ୱ, ହସ୍ତୀର ଅସ୍ତ୍ରରକ୍ଷା ସୂତ୍ରାଣେ ଚର୍ମ୍ମ ବର୍ମ ବ୍ୟବହାର ନିୟମ ଥିଲା । ଖାଦ୍ୟ ଓ ଯୁଦ୍ଧ ସରଞ୍ଜାମ ରଥ, ବୃଷ ଓ ଶକଟର ଉପରେ ବୋଝାଇ ନେଉଥିଲେ । ପ୍ରତ ବାହୁମାନ ପଶ୍ଚାଦ୍ଭାଗରେ ଏକଦଳ ଶୁଶ୍ରୂଷାକାରୀ ଚିକିତ୍ସକ ଓ ସେବକ (Ambulance) ଥାଉଥିଲେ ।

'ସଙ୍ଗୋଦ୍ରୁ' ନାମକ ସନ୍ତରୁ ଚକ୍ରଘୂର୍ଣ୍ଣନ ମାନେ କାମାନ ଯନ୍ତ୍ର କା (machine gun), ପର ଅନତରତ ଗୋଟ ନିକ୍ଷିପ୍ତ ହେଉଥିଲା । ଯୁଦ୍ଧରେ ଏଚ୍ଛପର ଦଶ ପ୍ରକାର ସ୍ଥିର (fixed) ଯନ୍ତ୍ର ଏବଂ ପଚାଶ ପ୍ରକାର ଚଳନଶୀଳ ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା । ତହିଁରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବହୁନ୍ନ ବସ୍ତୁ ବ୍ୟତୀତ ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ରର ପ୍ରଚଳନ ଥିଲା ।

ଶାସନ-ନୀତି

ଗୃଣକ୍ୟ ମୌର୍ଯ୍ୟ ଶାସନକୁ ସାମ୍ୟବାଦ ଭିତରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିଥିଲେ । ମନୁଷ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବା ଚଣ୍ଡାଳତ୍ୱ ସମ-

pustak.pdf ra gaata chhara group,creator:Kumar Rakesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଭିତରେ ନ୍ୟାୟ ଓ ଜନ୍ମଗତ ସ୍ୱାଧୀନତା ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ଥିଲା । ଚକ୍ରସ୍ତାଳପୃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କର ପ୍ରଜାଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତି ତୀବ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ଦଆ ଯାଇଥିଲା । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ-ପୀଡ଼ିତ ଓ ବପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତଙ୍କ ଅନ୍ନ-ସଂସ୍ଥାନ, କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟେ ସାବଧାନତା ଅବଲମ୍ବନ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ଉଦାର ମାନର ପରିଚୟକ ।

ପଂଦଶ ଶତବ୍ଦୀରେ ଇତାଲୀର ପ୍ରଖ୍ୟାତନାମା ମେକଭେଲ୍ଲ ଯେ ଶାସନ-ମାତ ପ୍ରଣୟନ କରିଅଛନ୍ତି, ତାହା କେବଳ ବୈଷୟିକ ପରିସରରେ ବର୍ତ୍ତିତ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରସୂତ । ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସ୍ୱଜମାତ ଦୃଷାବରେ ତାହା ଉଲ୍ଲିଖ୍ଟ । ମେକଭେଲ୍ଲ ଲେଖିଅଛନ୍ତି --Therefore it is necessary to be a fox to discover the snares and a lion to terrify the wolves "ସ୍ୱଜା ଚତୁର ଓ ଶକ୍ତିମାନ ହେବା ଅବଶ୍ୟକ।" ଏହା ଜଣେ କୁଟନୀତି ଓ ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞ ବଳସଞ୍ଚୟର କଥା । କିନ୍ତୁ ଗୃଣକ୍ୟ ଏ ମାତର ଯୋଷକ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା, ଜଣେ ସେତକାରେ ସେ ଦୃପ୍ତ ନଥିଲେ, ତାଙ୍କ ମାତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଭିତ୍ତି ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଥିଲା । 'ଅହଂ ସ୍ୱଯଂ' ଓ 'ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତି' କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସ୍ୱଜା ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ମତରେ ଏହା ସ୍ୱତୁଷ୍ଟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ । ସୁତରାଂ ଶକ୍ତିର ଅପବ୍ୟବହାର କରିବା ଆଶଙ୍କା ମେକଭେଲ୍ଲଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଯେପରି ସମ୍ଭବ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେପରି ନଥିଲା । ଅନ୍ୟଥା, ଉଭୟଙ୍କ ମାତର ମୂଳଗତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ବିଦ୍ୟମାନ ।

ଦୁର୍ଗ ଜସ୍ୱ ନମନ୍ତେ ଗୃଣକ୍ୟଙ୍କ ପଞ୍ଚମାତ, ଷଡ଼୍ଗୁଣ, ଗୁପ୍ତଚର, ଶତ୍ରୁବଶ, ଅବରୋଧ ଓ ଆକ୍ରମଣ ମୌର୍ଯ୍ୟ ସମର ମାତର ପ୍ରକୃତି

pustak Rajgaria ghara group,Creator:Rajnish Rajesh, Wh:7205537016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜଣାଯାଏ କରେ । ଗ୍ରୀକମାନଙ୍କ କୂଟ ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ସ୍ୱରୂପ ଗୃଣକ୍ୟ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ଓ କୂଟ ଯୁଦ୍ଧର ସମର୍ଥନ କରିଥିବା ଅନୁମିତ ହୁଏ ।

ନାଗରିକତା

ମୌର୍ଯ୍ୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାଧୀନତା ବିଷୟରେ ଅଦ୍ଭୁତ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଥିଲା । ଯେ କୌଣସି ଆର୍ଯ୍ୟ ସନ୍ତାନ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବା ଶୂଦ୍ରାଳ ହେଉ, ବାପଙ୍କଠାରେ ରହି ହେବା ଆଇନ ବିରୁଦ୍ଧ ଥିଲା । 'ମ୍ଲେଚ୍ଛ' (ବିଦେଶୀୟ) କେହି ନିଜ ସନ୍ତାନ ଯଦି ତାଙ୍କୁ ରଖି ଚାହୁଁଥିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ରକ୍ଷିତା ବିଦେଶୀୟା ଗ୍ରୀକ ଦାସୀ ମାତ୍ର । ହେକେଲ ସାହେବ କହନ୍ତି, ସେ ସମୟରେ ପଞ୍ଜାବ, ସିନ୍ଧୁ (ଝିଲମ୍ ଉପତ୍ୟକା), ବଙ୍ଗ, ମଗଧ, ମିଥିଳ ଓ କାନ୍ୟକୁବ୍ଜର ପ୍ରଜା ସାଧାରଣ ଗ୍ରେଟ୍‌ବ୍ରିଟେନର 'ଜାଣ୍ଟ୍ରିକ' (citizen) ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନତା ଭୋଗ କରିଥିଲେ । ଏଥିରୁ ଅନ୍ୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଆର୍ଯ୍ୟାବର୍ତ୍ତରେ ଶିଥିଳ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା, ମେଗାସ୍ଥିନିସ୍‌ଙ୍କ ମତରେ ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟରେ ତାହା ଏତେ ପ୍ରଚଳିତ ଥିଲା ଯେ, ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ତତ୍ରତ୍ୟ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ଆଧିପତ୍ୟ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଖର୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗ

ଆସ୍ତୃତଙ୍କ ଅନୁସାରେ ଜନପଦଗୁଡ଼ିକ ଅନେକତଃ ତିନିଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସ୍ୱଳ୍ପ ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ କ.ଯ୍ୟିତୃଃ ତାହା ପାଞ୍ଚଭାଗ କରିଯାଇ ଥିଲା । ସଥା—

pustakalaya.org.in ganta ghara group creator: kumar Rakesh Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

(୨) 'ନଈର'—ଧର୍ମାନୁସ୍ଥାନ କର୍ମ୍ମ ସକ୍ଷା ନମନ୍ତେ ସ୍ୱଳାଙ୍କ ଦ୍ୱାର ।

(୨) 'ବୈଳକ'— ବଡ଼ ସବୁ ଗ୍ରାମର ଅଧିବାସିଗଣ ସ୍ୱଜସ୍ୱ ପରବର୍ତ୍ତି ମୌଯ୍ୟି ବାଢ଼ନା ସକାଶେ ଏହିନ୍ତ ସୋଗାଉଥିଲେ ।

(୩) 'ସକର'—ଏଥିରୁ ନସ୍ୟମିତ ସ୍ୱଜସ୍ୱ ସକାଶେ ଶସ୍ୟାଦ, ଚଣ୍ଡୁ, ପୁଣ୍ଡି କମ୍ବା ଲଙ୍ଗାମାଲ ଆଦାସ୍ୱ ହେଉଥିଲ୍ଲ ।

(୪) "ଶ୍ରମିକ"—ବଡ଼ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମ ପୂର୍ତ୍ତି ବିଭାଗ (Public Works Department) ନମନ୍ତେ ମଜୁର କମ୍ବା ସ୍ୱଜାଙ୍କ ନମନ୍ତେ ଶିଲ୍ପଜାତଦ୍ରବ୍ୟ ସୋଗାଉଥିଲେ ।

(୫) 'ଗୋଧନ' –କୃଷି ପ୍ରଧାନ ଗ୍ରାମ,—ସ୍ୱଜରବନ ଓ କର୍ମ-ଗୃହସ୍ଥଙ୍କ ସକାଶେ ଗୋରସ ଘୃତ ଇତ୍ୟାଦି ଜୁଟାଉଥିଲେ ।

ସ୍ଥାନୀସ୍ଥ ସମବାସ୍ଥ ସମିତି (Cboperative Society) ଜ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି 'ସଦ୍ଦ' ଗ୍ରାମରେ ରହିବା ନସ୍ତ୍ରମ ହରୁଛ ଥିଲ୍ଲ ! ଶିଳ୍ପ-ଫଂଡ ତଥା ଋଣଦାତା-ବଣିକ-ଫଡ ପ୍ରଭୃତିରୁ ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କି ରକ୍ଷା କରିବା ଏହ ନସ୍ତ୍ରମର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲ୍ଲ । ଏଡ଼ାଦ୍ୱାସ ଗ୍ରାମର ଆର୍ଥିକ ଉନ୍ନତି ପୂର୍ତ୍ତି ଓ ପଲ୍ଲୀ କୃଷକ ଅନୁକୂଳଶୀଳ ହେଉଥିଲ୍ଲ ।

ରାଜସ୍ୱ

ପ୍ରଧାନତଃ ଦ୍ୱାଦଶ ପ୍ରକାର ସ୍ୱଜସ୍ୱ ଆଦାସ୍ୱ ହେଉଥିଲ୍ଲ । (୧) ଭୂସ୍ୱନ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ, ସଥା ଶସ୍ୟାଦ ଓ ଜଳଜାତ ମତ୍ସ୍ୟାଦର ଏକ ସଷ୍ଠାଂଶ (୨) ଖାସମହଲର ଆଦାସ୍ୱ (୩) 'ଖଣ୍ଡି ଗୁଣ୍ଡା' [୪] ସମୁଦ୍ରରୁ ମୁକ୍ତା ସଉହ [*] ଖଣଜ ଦ୍ରବ୍ୟ (୬) ଲୁଣ ଯୋକ୍ତାନେ [୬] ଜଳ-

pustak pdf rajbandha gyara group creator kumar Rakesh wh:7205247016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯାଜର ଶୁଳ୍ଳ (୮) କୃଷି ନମନ୍ତେ ଜଳକର (୯) ବାଣିଜ୍ୟ ଶୁଳ୍ଳ (୧୦) ମଦ୍ୟ ଓ ଦ୍ୟୂତଜୀତା (୧୧) କାରବାର, ଓଜନ ଓ ମାପ weights and measures) ଶୁଳ୍ଳ (୧୨) ଜଇମାଜା।

ଆକବରଙ୍କ ସମୟରେ ଷଷ୍ୟାଦ ଏପ୍ରକାର ଦ୍ରବ୍ୟର ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ସରକଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ସେହି ଗ୍ରାମର 'ରାଜା' ବା ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଦାୟ କରିବା ନିୟମ ଥିଲା । ଜଳ୍ଲାର ସମସ୍ତ ପରାଣେ ଜଣେ ଜଲ୍ଲା କମିଶ୍ନର (Mayor), କେତେଜଣ ତହସିଲଦାର ଓ କାନୁନ୍-ଗୋଙ୍କ ସହ ଦାସ୍ଥାଁ ଥିଲେ । ଧାତୁଖଣ୍ଡି, ଜୁସମ ଜୁଞ୍ଜ, ଫଳ ଉଦ୍ୟାନ, ଜଳ (ମୃତସ୍ଥା ସକାଶରୁ ରକ୍ଷିତ ଓ ହସ୍ତୀବଂଶ ଓ ପଥକର ପ୍ରାଦେଶିକ ବା 'ସ୍ଥାନିକ' ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଅଧୀନ ଥିଲା । ଏନା 'ମୁଦ୍ରା' [Pass Port] ରେ କେହି ବାଣିଜ୍ୟ କଲେ ଶୁଳ୍ଳର ଦୁଇଗୁଣ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଏବଂ ଜାଲ 'ମୁଦ୍ରା' ବ୍ୟବହାର କଲେ ବଣିକଗଣ ଆଠଗୁଣ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦେଉଥିଲେ ।

ଅର୍ଥ-ସଂକଟ

ଶାସନ କ୍ଷମ ସକାଶେ ସମସ୍ତ ପନ୍ଥଥିଲ୍ଲ ନହେଲେ ବଂଶର୍ଷ ଶ୍ରେଯସ୍କ ଅବଲମ୍ବନ କରୁଥିବାର ଶୁଣା ଯାଏ । ଶାସନର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ସୈନ୍ୟକୃଙ୍କ ବହୁତ ଯୁଦ୍ଧ ଯୋଗୁଁ ସମୟରେ ଅର୍ଥ ଫକଟ ହୋଇଥିଲା । ଗୁଣକ୍ୟ ସମସ୍ତ ସମୟର ସଙ୍ଗତସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ 'ସାହାଯ୍ୟ' ନମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ସଙ୍କଟ ମୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଦୋବୋଶ୍ୱର

pustak pdf ra gupta ghar group.creator:Kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ରତ୍ନଗର ଗଚ୍ଛିତ ବହୁତ ଧନରତ୍ନ ଉପରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ବାହାରେ ସ୍ୱଳକୀୟ 'ମୁଦ୍ରାଶାଳା'(Royal Mint) ରୁ ୮୦ ଟଙ୍କାଟି ରୁପିୟ ରୌପ୍ୟ ମୁଦ୍ରା ସ୍ୱଳଂରେ ପ୍ରଚଳନ କରିଯାଇ ଥିଲା ।

ଭୂ-ସମ୍ପତ୍ତି

ଏକ ପୁରୁଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୃଷକଗଣ କୃଷ କରିବା ଭୂମି ନିଜ ଅଧିକାରରେ ରଖିବା ନିୟମ ବହୁତ ନଥିଲା । କେହି ପରେ ନିଜେ କୃଷ ନକରି ଅନ୍ୟଦ୍ୱାରା କରାଇ ନେଇଥିଲେ, ଅଇନତଃ ତାଙ୍କ ଭୂମି ଅନ୍ୟ କୃଷକଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଇଥିଲା । କୃଷକମାନଙ୍କ ପରିଶ୍ରମ ଲବ୍ଧ ଅର୍ଥରେ କେହି ବସି ଖାଇ ପୁଷ୍ଟ ହେବା ନିୟମ ନଥିଲା । ରୁଦ୍ରଦତ୍ତ, ଆଗ୍ନେୟ, ପୁରୋହିତ ଓ ଶ୍ରେଣିସ୍ଥ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଓ ସ୍ୱଳ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚରୁ ଭୂମି କୃଷି ପୁରସ୍କାର ରୂପ ଯାଇଥିଲା । ଏମାନେ ସ୍ୱ କୃଷିର ଲୋକଙ୍କୁ ମାଗ ନଇ ଭୂମି ବଦ୍ଧା ବା ଛଡ଼ା କରି ପାରୁଥିଲେ । ମୋଟ ଉପରେ, ସେଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ୱଳାନ ଯାଇ ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହେଇ ନଥିଲା ।

ପଶୁ ପାଳନ

ରଜାଙ୍କ ଖାସ ମହଲରେ (ଧାତୁଖଣି ଓ କୃଷିଯୋଗ୍ୟ ଭୂମି ବ୍ୟତୀତ) ଗୁସ୍ତୀ ରକ୍ଷିତ ହୁଅଥିଲା । ଗୁସ୍ତୀ, ଅଶ୍ୱ, ଗୋ ମହିଷ ପ୍ରଭୃତି ପଶୁଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ତତ୍ତ୍ୱ ବୁଝିବା ପାଇଁ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଚିକିତ୍ସକ Veterinary surgeon ରହୁଥିଲେ ।

pustak pdf ra gana group creator kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜନ-ଗଣନା

ପ୍ରତ୍ୟେକ 'ଗେପ' ନିଜ ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କ ନାମ, ଧାମ, ଗୋତ୍ର, ଜାତି, ଅସ୍ଥି ଓ ବ୍ୟସ୍ତ ଲକ୍ଷିତ ବିବରଣୀ ରଖିଥିଲେ । ନଗର-ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବା 'ନାଗରିକ' ନଗରର ଏହି ସବୁ ହିସାବ ରଖିବା ନିୟମ ଥିଲା । ଜନ୍ମ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ସଦରକୁ ସପ୍ତାହତ ପ୍ରେରିତ ହେଉଥିଲା ।

ବାର୍ତ୍ତାବହ

ସେ ସମୟରେ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରଚଳନ ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଏକ ଦଳ ବାର୍ତ୍ତାବହ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ସର୍ବତ୍ର ଅହ-ରହ ଗତି କରି ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିଲେ । ସେମାନେ ବିଚକ୍ଷଣ ପଣ୍ଡିତ ଥିଲେ । କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଶାସନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ଦେଖିଲେ କୌଶଳରେ ତାହା ବନ୍ଦ କରୁଥିଲେ । ବିଦେଶାଗତ ତର କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଲୋକଙ୍କୁ ସ୍ୱଜ୍ୟ ବିପକ୍ଷରେ ଉତ୍ତେଜିତ କରୁଥିବା ଦେଖିଲେ ଉକ୍ତ ସମ୍ବାଦ ସ୍ୱଜଧାନୀକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ପ୍ରଜାବର୍ଗଙ୍କ ଅବ୍ୟକ୍ତାସ ଆଣ୍ଠିକ, ସାମାଜିକ ଅବସ୍ଥା ଶାନ୍ତତ ସ୍ୱଜାଙ୍କ କର୍ତ୍ତଗୋଚର ହେଉଥିଲା । ଏମାନେ ସକଳ ସମୟରେ ନୂତନ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରେରଣ କରୁଥିବା ଦେଖି ମେସାପୋଟାମିଆ ବାସିନ୍ଦା ମୋହିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଇତିହାସ-ଲେଖକ ଅରିଅନ ସାହେବ ଓ ପଣ୍ଡିତ ଆଲେକ୍ଷାଣ୍ଡାର ନଥା ବାର୍ତ୍ତାବହ-ମାନଙ୍କ ସତ୍ୟାଚରଣ ଓ ସତ୍ୟ ପ୍ରିୟତାର କଥା ଦୃଢ଼ତା ସହକାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଅଛନ୍ତି ।

pustakdhanagaradhan.group@gmail.com:kumar Rakesh(M) 7205337016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗୁପ୍ତଚର ବିଭାଗ

ମହାଭାରତୀୟ ଯୁଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଓ ଶକୁନି ଯେଉଁ 'ଗୁପ୍ତଚର'ର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ଥିଲେ ଗୁଣକ୍ୟ ସେହି ଧରଣର ଗୁପ୍ତଚର ବଳକ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ । ତାହା ଶାସନର ଅଙ୍ଗୀଭୂତ ହୋଇଥିଲା । ଗୁପ୍ତଚରଗଣ ଗାର, ଯାଦ୍ୱାୟୀ, ଅଜଳ୍ପ ବାକ୍ଚତୁର, ବହୁଶ୍ରୁତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଥିଲେ । ଦେବେଲ ସାଦ୍ଦେବଙ୍କ ମତରେ ଆଧୁନିକ ଚରମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ସେ ସମୟର ଚରଗଣଙ୍କର ଉଚ୍ଚ ଚରିତ୍ରବତ୍ତା ପ୍ରଥମ ଓ ପ୍ରଧାନ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିଲା । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିଦ୍ୱେଷ, ଈର୍ଷା, କମ୍ନା ମନାନ୍ତରର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଚରିତ୍ର କାହାର ଅଣୁମାତ୍ର ଅନିଷ୍ଟ କରିବା ଦେଖାଯାଉ ନଥିଲା । ନାନା ଭାଷା, ଇତିହାସ, ଭୂଗୋଳ ସମାଜବିଜ୍ଞାନ [Sociology] ମନୋବିଜ୍ଞାନ [Psychology] ରାଷ୍ଟ୍ରନୀତି [Diplomacy] ଇତ୍ୟାଦିରେ ଚରଗଣ ପାରଦର୍ଶୀ ଥିଲେ । ସାମ୍ରାଜ୍ୟର କେଉଁଠାରେ ପାହାଡ଼, ନଦନଦୀ, ସମତଳ ଭୂମି, ଅରଣ୍ୟ ବିଶେଷତଃ ସମରର ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନ ବିଦ୍ୟମାନ, ସେମାନେ ବିଶଦ ଭାବରେ ଜ୍ଞାତ ଥିଲେ । ପ୍ରଜାଗଣଙ୍କ ଅବସ୍ଥା କେଉଁଠାରେ କଅଣ, କାହା ଅଭାବ, କାହା ଅନ୍ୟ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଉତ୍ପୀଡ଼ନ ଜନିତ ଜନତର ବିଷୟୁ ବୃଦ୍ଧି କରେ, ଗୁଜାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧେ କାହା କଅଣ କହେ, କେଉଁ ଘରେ କେତେ ଲୋକ, ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ. ସ୍ୱଭାବ, ଏ ସମସ୍ତ ସମ୍ବାଦ ଚରମାନେ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲେ । ଆତ୍ମଗୋପନ ତଥା ସ୍ୱଯତ୍ନ ଓ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଶିକ୍ଷାରେ ଏହି ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସମ୍ବାଦ ଜ୍ଞାତ ହେଉଥିଲେ । ବହୁଶ୍ରୁତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟଳ୍ପ ଇପିକତା ଥିବାରୁ ଚରଗଣ ସହଜରେ ଶତ୍ରୁ ଶିବିରରେ ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇ ପାରୁଥିଲେ । ଏମାନେ ଏତାଦୃଶ ଆତ୍ମଗୋପନ କରୁଥାରୁ ଥିଲେ ଯେ, ସ୍ୱବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବା ଅସମ୍ଭବ ହେଉଥିଲା । ଗୁଣଜ୍ୟଙ୍କ ଗୁପ୍ତଚର

pustak.org.in gaata.shabdkosh.com group, creator:kumar Rakesh, Wiki 7/25/2016

Digitized by srujanika@gmail.com

ବସ୍ତ୍ରଖଣ୍ଡ ଏକାଧାରରେ ଅଧୁନିକ ସ୍ୟାଟେଲାଇଟ୍, ସୋଏଡା ପୁଲିସ ଓ ଛଦ୍ମବେଶୀ ଚର (spy) ର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । କେଉଁଠାରେ ବିଦ୍ରୋହ ବା ଚଢାଉ ଦେଖିଲେ ଏମାନେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାର ପ୍ରତିକାର କରୁଥିଲେ ।

'ଶୁକ୍ର ନୀତିସାର'ରେ କଥିତ ଅଛି - ସିଜା ଗୁପ୍ତଚର ମୁଖରେ ନିଜଦୋଷ ଅବଗତ ହୋଇ ତାର ପ୍ରତିକାର କରନ୍ତେ, କିନ୍ତୁ ତତ୍-ସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବେ ନାହିଁ । ଗୁଣଜ୍ୟ ଏକଥାର ଉଲ୍ଲେଖ ଓ ସମର୍ଥନ କରିଅଛନ୍ତି । ଶାସନ ନୀତି ସମ୍ବନ୍ଧେ ଶୁକ୍ରାଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଗୁଣଜ୍ୟଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ଥିଲେ ।

ଗୁପ୍ତଚର ନିର୍ବାଚନ

ମନ୍ତ୍ରିଗଣଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ରାଜା ଉପଯୁକ୍ତ ଗୁପ୍ତଚର ନିର୍ବାଚନ କରୁଥିଲେ । ଗୁପ୍ତଚରର ବହୁବିଧ; ଯଥା— (୧) କାପଟିକ ଗୁପ୍ତଚର (୨) ଉଦାସ୍ତ ବା ଉଦାସୀନ ଚର (୩) 'ଗୃହପତି' [କ] ଚର (୪) ବଣିକ୍ ଚର (୫) ତାପସ ଚର (୬) ସତ୍ରୀ ବା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଚର (୭) ସତ୍ର ଚର (୮) 'ରସଦ' ବା ବିଷପ୍ରୟୋଗକାରୀ ଚର (୯) ଭିକ୍ଷୁକୀ (ସ୍ତ୍ରୀ) ଚର ଇତ୍ୟାଦି । ଏମାନେ ସାମୁଦ୍ରିକ ଜହ୍ନୁମରେ ହସ୍ତଲିପି ପଠନ ଛଳନା କରି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କ ମୁଖର ଭାବଭଙ୍ଗିରୁ ଅନ୍ତର କଥା ଅନୁମାନ କଳରେ ଜାଣି ସେମାନଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟତ କହୁଥିଲେ । ଶ୍ଲୋକବଣ ପାଇଁ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥରୁ ଗୁଣଜ୍ୟଙ୍କ ମତରେ ଉପାଦେୟ । କେହି ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରକାରୀ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ଗୋପନରେ ତାଙ୍କର ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ ଦେଇଥିଲେ । ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଚର ସାମୁଦ୍ରିକ, ଯାଦୁବିଦ୍ୟା, ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲ, ସାମ୍ର-

pustak pdf by ganga sharan group, creator: kumar Rakesh, WH 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦାର୍ଶନିକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର, ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାର ବିଦ୍ୟା, ଲକ୍ଷଣ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିଲେ। ଲୋକ ସାଧାରଣଙ୍କ ସମାଗମ ସ୍ଥାନରେ ଏମାନେ ନାନା ଯୁକ୍ତତର୍କ ଛଳରେ ରାଜାଙ୍କର ଗୁଣ କୀର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ମନୋଭାବ ଜଣାନ୍ତି, ତାଦ୍ୱାରା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ପ୍ରତିବେଶୀ ଶତ୍ରୁ ବା ରାଜା କର୍ମ୍ମା କୌଣସି ଅଦୃଶ୍ୟ ଜାତ ସଦ୍ଭୁତ ପ୍ରଜାମାନେ ସେପରି ଯୋଗ ନଦିଅନ୍ତି, ସେଥି ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖୁଥିଲେ । ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରତି ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଲୋକକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି, ତାଦ୍ୱାରା ବିପଳ ଦେଲେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ବିରୋଧ ଘଟାଉଥିଲେ ।

ପ୍ରତିବେଶୀ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଚରଗଣ ସେହି ରାଜ୍ୟର ଅପମାନିତ, ପ୍ରତାରିତ, ପରିତ୍ୟକ୍ତ ବା ନିର୍ଯ୍ୟାତିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସେହି ରାଜାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉତ୍ତେଜିତ କରୁଥିଲେ ।

ରାଜାଙ୍କ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବା ଯୁବରାଜ, ପ୍ରଧାନ ସେନାଧ୍ୟକ୍ଷ, ଦ୍ୱୌବାରିକ [Police Superintendent] ପ୍ରଶାସ୍ତା [Magistrate] ସମାହର୍ତ୍ତା [Collector-general] ସନ୍ଧିପାଳ [Chamberlain] ନାୟକ [City constable] ଗଜ ବଳଗର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ମନ୍ତ୍ରୀପରିଷଦ ଦଣ୍ଡପାଳ [Commissary-general] ଓ ସୀମନ୍ତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଏମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଓ ଚରିତ୍ର ଚରଗଣ ରାଜାଙ୍କୁ ଜଣାଉଥିଲେ ।

ଗୁପ୍ତଚାନ-ରତ ବିଭାଗର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ [Espionage] ଏମାନଙ୍କ ସଂବାଦର ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ନିଜ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଚର ଦ୍ୱାରା ପରୀକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । ସମ୍ବାଦ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣିତ ହେଲେ ସଂପୃକ୍ତ ଗୁପ୍ତଚରକୁ ଗୋପନରେ

pustak.pdf@gmail.com gatagharguide.com Creator: Kumar Rakesh Web: 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ ଅଥବା କାର୍ଯ୍ୟରୁ ବରଖାସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ସ୍ୱଷ୍ଟର ପତ୍ନୀ-ମାନଙ୍କରେ କୃଷକଙ୍କର ମଧ୍ୟ ବସବାସ ସ୍ଥାପନ କରୁଥିଲେ । ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତ, ଚତୁର, ଚରିତ୍ରବନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଇଷ୍ଟଜ ବା ପରିବ୍ରାଜକ ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଉଥିଲେ । ଗୁପ୍ତଚର ଓ ଗଣଙ୍କ ଅନ୍ତଃପୁରକୁ ଯାତାୟାତ କରି ସେମାନଙ୍କ ଗୃହର ସମସ୍ତ ସନ୍ଧାନ ରଖିବା ଏମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା ।

ଦୂତ

ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣିତ ଦୂତ ତିନିପ୍ରକାର, ଯଥା—

(୧) ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କରେ ଯେ ସ୍ୱଗୁରୁରୂପେ ଶାସନ ପରିଚାଳନ କରି ଅରଜତା ଅର୍ଜ୍ଜନ କରୁଥିଲେ, ସାଧାରଣତଃ ସେ ଦୂତ (Envoy) ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଉଥିଲେ ।

(୨) ଯେ ମନ୍ତ୍ରୀ ପଦ ସକାଶେ ଯୋଗ୍ୟତା ମାତ୍ର ବିଶିଷ୍ଟ ଅଥଚ ମନ୍ତ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନଥିଲେ ତାଙ୍କୁ 'ନିଶ୍ଚିତାର୍ଥ' (Charge d) Affaires) ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଉଥିଲା ।

(୩) ଯେ ଏଥିରୁ ଏକପାଦ ମାତ୍ର ଉଣା ଯୋଗ୍ୟତା ବିଶିଷ୍ଟ, ସେ କୌଣସି ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟୋପଲକ୍ଷ୍ୟରେ 'ପରିମିତାର୍ଥ' (Agent) କା ପ୍ରତିନିଧି ରୂପେ ମନୋନୀତ ହେଉଥିଲେ ।

(୪) କେବଳ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ମାତ୍ର ଯୋଗ୍ୟତା ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି 'ଶାସନହର' କା ରାଜକୀୟ ପତ୍ର (Royal writ) ବାହକ ରୂପରେ ପ୍ରେରିତ ହେଉଥିଲେ ।

pustak pdf ra geeta dhali group, creation kumar Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

କୌଣସି ବିଶେଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ 'ଘର' ଦେଇକୁ ଯାତ୍ରା କଲା-ବେଳେ ଦୃତ ଯାନ ବାହନ, ଗୁରୁତର କର୍ମଗୁମ୍ଫା, ଗୁପ୍ତଚର ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ 'ସ୍ୱଜଳୀୟ ଇଚ୍ଛା'ରେ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରୁଥିଲେ । ଜଦେର କଣ କହିବାକୁ ଦେଇ, ମନ୍ତ୍ରିବଣଙ୍କ ମୁଖରୁ ଅବଗତ ହୋଇ 'ସଭା' ସଜ୍ୟର ଦୃତ ବା ସଜ୍ଜାଙ୍କୁ ତେତକ ମାନ କହିବା ନିୟମ ଥିଲା । ବପକ୍ଷୀୟ ଜନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ଅଧକ୍ଷ୍ୟ ବା ଅଃଚକ, ସୀମାନ୍ତ ଅଧକ୍ଷ ବା 'ଅନ୍ତପାଳ' ନଗର ଅଧକ୍ଷ ବା 'ନାଗରକ' ଜନପଦ ଅଧକ୍ଷ ବା 'ପୌର' ସହିତ ଦୃତ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ସ୍ଥାପନ କରୁଥିଲେ । 'ପର' ପକ୍ଷର ଦୁର୍ଗର ସଂଖ୍ୟା ଓ ଦୃଢ଼ତା, ଶତ୍ରୁ ସୈନ୍ୟର ଅବସ୍ଥାନ ଓ ଶକ୍ତି, ସମର ଉପକରଣ ଓ ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର, ଅବମଣ ସମ୍ଭବ ଓ ଅସମ୍ଭବ ସ୍ଥାନ ଇତ୍ୟାଦିର ତଥ୍ୟ ଅବଗତ ହୋଇ ସ୍ୱପକ୍ଷର ସେହି ସବୁ ସହିତ ତୁଳନା କରି ଅବସ୍ଥାର ଗୁରୁତ୍ୱ ବବେଚନା କରୁଥିଲେ । 'ପର' ସଜ୍ଜାଧାନରେ ଅବସ୍ଥାନ କାଳରେ ମଦ୍ୟପାନ, ସ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ଭୋଗ ବା ଅପର ବ୍ୟକ୍ତି ସହିତ ଏକାନ୍ତ ଶବ୍ଦନ ଦୂତର ନଷିଦ୍ଧ ଥିଲା । ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥାନକୁ ଗମନ କରି ଦୂତ ସେଠାରେ ସମାଗତ ଯାତ୍ରୀ ଓ ଉଷ୍ଟ୍ରୁଗଣଙ୍କ କଥା-ବାର୍ତ୍ତାରୁ କମ୍ବା କୌଣସି ମାଦକ ସେବା, ସ୍ଥୂଳବୁଦ୍ଧି ଲୋକସହ ଅଳାପ ଛଳରେ କମ୍ବା ଜଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରଳାପରୁ 'ପର' ପକ୍ଷର ଅବସ୍ଥା ଜ୍ଞାତ-ହେବା ସ୍ୱତ ଥିଲା । ସ୍ୱପକ୍ଷୀୟ ସଜ୍ଜାଙ୍କ 'ପ୍ରତାପ' (Ultimatum) ବା ଶେଷ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ 'ପର' ଦେଶ ସଜ୍ଜାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟଗତ କରିବାଠାରୁ ଅରମ୍ଭ କରି ସନ୍ଧି ସ୍ଥାପନ ବା ସଜ୍ଜନୈତିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଛିନ୍ନ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂତର କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କରେ ସମ୍ବାଦ ବା ସାଙ୍କେତିକ 'ଲିପି' ଶିକ୍ଷିତ ପାରାବତ ଦ୍ୱାରା କମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ ପ୍ରେରଣ କରିବା ପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳିତ ଥିଲା ।

pustakpura.gamtaghara.gov.in/librarian Mukesh Kumar Nayak, Ph: 7205547016

Digitized by srujanika@gmail.com

'ମୁଦ୍ରା' ବା ଛାଡ଼ପତ୍ର

'ମୁଦ୍ରା' (PassPort) ବ୍ୟତୀତ କେହି ସ୍ୱଷ୍ଟ୍ୟାର ଜମ୍ବା ସ୍ୱଷ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରପାରୁ ନଥିଲେ । ଏହା ଅମାନ୍ୟ କଲେ ଅପରାଧୀ ଗୁରୁତର ଦଣ୍ଡର ଭାଗୀ ହେଉଥିଲେ । 'ପଶୁଗ୍ରହଣ' ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଜମ୍ବା ସୀମାନ୍ତ ରକ୍ଷକ ଏହ ସବୁ ଗୁଡ଼ପତ୍ର ପରୀକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷର ଜମ୍ବା ଅସଭ୍ୟ ବଣ୍ୟକ ଜାତର ପ୍ରବେଶ ବାରଣ୍ତି 'ମୁଦ୍ରା' ବାସ୍ତ ପାଶ୍ଚତ୍ତ ଦ୍ୱାସ୍ତ ସଜଧାନୀଠାକୁ ପ୍ରେରତ ହେଉଥିଲ୍ଲ ।

ସ୍ଥଳ-ପଥ

ଅର୍ଥ-ମାତ ଓ ସମର ଜାତ ଦ୍ୱାବରେ ସଡ଼କ ନର୍ମାଣ ଓ ସଂରକ୍ଷଣ ସ୍ୱଜାକର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲ୍ଲ । ପ୍ରତ ଜନପଦ ଓ ନଗର ସାମବ୍ୟକ ପ୍ରସ୍ତୋଜନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପୂଦ୍ରୁ ପଶ୍ଚିମକୁ 'ସ୍ୱଜପଥ' ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟ ସକାଶେ ଉତ୍ତରରୁ ଦକ୍ଷିଣକୁ 'ମହାକଳା' ନାମରେ ସଡକ ନର୍ମତ ହଉଥିଲ୍ଲ । ମୌର୍ଯ୍ୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଧାନ ସ୍ୱଜପଥ ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟରୁ ଅରମ୍ଭ କର ପାଟଳୀପୁତ୍ର ବାଟେ ଉକ୍ଷଣିଳା ନଗର ଖର୍ଶ୍ କୁର ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ସୀମାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସ୍ତୃତ ହୋଇଥିଲ୍ଲ । ବର୍ତ୍ତମାନର Grand Trunk Road. ଏହାର ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରାସ୍ତ ନର୍ମିତ । ଏହାର ପ୍ରତ ଅର୍ଦ୍ଧକୋଶ ବା ୬୦୦½ ଗଜ ଅନ୍ତରରେ ଦୂରତା ସୂଚକ ସ୍ତମ୍ଭର ସ୍ତୋଥିତ ହୋଇଥିଲ୍ଲ । ସଡ଼କର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ବୃକ୍ଷ, କୂପ, ଡାକଘର [PostOffice] କରୁଆଇ କାର୍ଯ୍ୟାଳସ୍ଥ [Police Station] ବଶ୍ରାମାଗାର [Rest House] ଅଲସନ୍ତ ନରୁପିତ ଦୂରତେ ରହୁଥିଲ୍ଲ । ସଡ଼କ ଅବରୋଧ କମ୍ବା ଚାର ଷତ ହବା

pustakadda.sabdajhara.group, creator:Kumar Rajesh, WA 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦଣ୍ଡମାସ୍ଥ ଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ପ୍ରକାର ସଡ଼କ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ-ରଥର ଯାତାୟାତ ନମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତର କମ୍ବା ତାଳପଙ୍କାରେ ନିର୍ମିତ ଶକ୍ତ, କଠିନ ସଡ଼କ ପ୍ରଧାନତଃ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ।

ଜଳ-ପଥ

ସେ ସମସ୍ତରେ ଚୀନ, ବ୍ରହ୍ମଦେଶ, ମିଶର ଓ ଗ୍ରୀସ ଇତ୍ୟାଦି ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶ ସହିତ ଜଳପଥରେ ଭାରତର ବାଣିଜ୍ୟ ଚାଲିଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ମୌର୍ଯ୍ୟ ଶାସନ ଅର୍ଥାନରେ ବନ୍ଦର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ-ପୋତ ଥିଲା । ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କର ମଧ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ଜାହାଜ ଥିଲା । ବଣିକମାନଙ୍କୁ ଜଳଦସ୍ୟୁ ହସ୍ତରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ନମନ୍ତେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ସୈନ୍ୟଦଳ ବଣିକମାନଙ୍କ ସହିତ ଯାଉଥିଲେ । ଏହା ଜଣାଯାଏ ଯେ କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଜାହାଜ ବାଣିଜ୍ୟ ସକାଶେ ଛାଡ଼ା ଦେଇଥିଲେ । ମୁକ୍ତା ଓ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଆହରଣ ସକାଶେ ବଣିକମାନେ ଏହି ନିମନ୍ତେ ଜାହାଜ ସମୁଦ୍ରରେ ସୁବିଧା ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ । ରାଜକୋଷରୁ ଅର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସାମୁଦ୍ରିକ ବାଣିଜ୍ୟକୁ ଉତ୍ସାହ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା ।

ଜଳ-ପ୍ରଣାଳୀ ।

ସେ ସମୟରେ ଏଞ୍ଜିନିୟରୀ (Irrigation) ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କୃଷକଗଣଙ୍କୁ ଜଳ ଯୋଗାଇବା ସ୍ଥିତ ଥିଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର 'ସ୍ଥାନୀୟ' କର୍ମଚାରୀ (Provincial Governor) ପୁଷ୍ପଗୁପ୍ତ ସୁଦୂର କାଠିଆ-ବାଡ଼ରେ ଗାନ୍ଧାର ପର୍ବତରେ ସୋକ୍ଷଣ ଗିରି ନର୍ଦ୍ଦୀରୁ ଜଳପ୍ରବେଶ

pustak pdf ra gyanaganga group creator: kumar Rakesh Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

କର 'ସୁଦର୍ଶନ' ହ୍ରଦର ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ଅକୁଣ୍ଠିତ ଭାବରେ ବହୁ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରିଯାଇଥିଲା । ନଦୀଗୁଡ଼ାଙ୍କ ଅମଳର ଗୋଟିଏ ଜଳ 'ସର' (Reservior) ତଳା ଷ୍ଟରରେ ଧ୍ୟଂସ ମୁଖରେ ପଡିତ ଦେଖି ଥିବା ଦେଖି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କଳଙ୍କ [କଳଳକ] ସମ୍ରାଟ ଖାରବେଳ ଶ୍ରୀଷ୍ଟ ପୂର୍ବାବ ୧୭୫ ସାଲରେ ବହୁ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟରେ ତାହାର ସଂସ୍କାର କରିଥିଲେ । ଏକଥା ଉଦୟଗିରିର ହାତୀ ଗୁମ୍ଫାରେ ଖୋଦିତ ଅଛି [୨] ଖାରବେଳଙ୍କର ଯେତେବେଳେ ମଗଧରାଜ ସ୍ଥାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଜୟଯାତ୍ରା କରି କାରୁଲ ଗଳକନ୍ୟା, ଧୂସିଙ୍କୁ ବିବାହ କରି ଫେରୁଥିଲେ, ସେ ସମୟରେ ଉପରୋକ୍ତ 'ସର' ବା ଭଣ୍ଡାରର ସଂସ୍କାର ବିଧାନ ହୋଇଥିଲା । ସେ ସମୟରେ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଜଳ ବିତରଣ ବାସ୍ତୁକଳ (Wind Mill) ଦ୍ୱାରା କରାଯାଉଥିଲା । [୬]

ସୁରା ଓ ଦ୍ୟୁତକ୍ରୀଡ଼ା

ସୁରା ବିକ୍ରୟ ଓ ଦ୍ୟୁତକ୍ରୀଡ଼ା ଶାସନ-ତନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହେଉଥିଲା । ପଲ୍ଲୀ ଗ୍ରାମରେ ଏହାର ପ୍ରବେଶ ନିଷିଦ୍ଧ ଥିଲା । ସହରରେ ଅନୁମତି ବା (License) ବ୍ୟତୀତ କେହି ସୁରା ତିଆରି କରୁ ନଥିଲେ । ମଦ୍ୟ ଓ ଦ୍ୟୁତାଗାର ଦୁଇଟି ଅଲଗା ଫଟ୍ୟାରେ ରହୁଥିଲା । ଅତ୍ୟଧିକ ବିଜ୍ଞାପନ ଓ କଡ଼ା ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଏ ଦୁଇଟିର ପ୍ରଚଳନ

(1) V. A. Smith's Early History of India—1st Edition foot note 3 to P 35

(2) Havell's Early History of Aryan Rule in India — P. 73

pustak pdf by gupta ghar group, creator: Kumar Rakesh Ph: 7205557016

Digitized by srujanika@gmail.com

ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ରାଜାଙ୍କର ଖୁବ୍ ଦୃଷ୍ଟି ଥିଲା । ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ମନଃତୁଷ୍ଟି ସକାଶେ ମଦ୍ୟଗୃହ ସୁରାସିଂଚ ପୁଷ୍ପ ଓ ସୁଗନ୍ଧ ଦ୍ରବ୍ୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହୁଥିଲା । ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ (Excise Inspector) ସବୁଦା ରାଜା ଟଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ବନ୍ଦସ୍ତ ନିରୂପଣ କରୁଥିଲେ । ଦ୍ୟୂତଶାଳାରେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ରହି କାହାରପ୍ରତି କୌଣସି ଅତ୍ୟାଚାର ନହେବା ସକାଶେ ତତ୍ପର ଥିଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ 'ସେବନ' ଓ 'ଜୀତ' ନିଷିଦ୍ଧ ଥିଲା ।

ବିଚାର ବିଭାଗ

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଶାସନରେ ସମର ଓ ଫୌଜଦାରୀ ବିଷୟରୁ ଦେଓସ୍ଥାନ ବିଷୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଥିଲା । ପଶୁର ବିବାଦ ବିସମ୍ବାଦ ସେଠା 'ପ୍ରଧାନ' ଓ ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେଉଥିଲା । ସହରମାନଙ୍କରେ ନମ୍ର ଓ ଭଦ୍ର ବୁଝିହି ବିଚାରାଳୟ ଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ତିନିଜଣ ବିଚାରପତି ରହୁଥିଲେ । ବିଚାରପତିଗଣ ତେଜୀୟ ବିଧି ବିଧାନ, ଧର୍ମ, ସାହିତ୍ୟ, ବେଦ ଏବଂ ପାରମାର୍ଥିକ ଅର୍ଥ୍ୟାୟତରେ ପାରଦର୍ଶୀ ଥିଲେ । ସାମାନ୍ୟ ସାଧାରଣ ପ୍ରଥା ପଦ୍ଧତିରେ ଅଭିଜ୍ଞ ତିନିଜଣ ପ୍ରତିନିଧି (Jury) ଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ନ୍ୟାୟପତିଗଣ ବିଚାର ନିଷ୍ପନ୍ନ କରୁଥିଲେ । ଚୁକ୍ତିଭଙ୍ଗ, ଋଣଗ୍ରହଣ, ଅଙ୍ଗହାଣ ଓ ମାନହାଣି, ଚୌର୍ଯ୍ୟ, ସୀମା ବିବାଦ, ଫାଟଲ, ପ୍ରାନ୍ତର ଓ ସଡ଼କରେ ଷତକରଣ, ପାରବାହକ କଲହ, ଶିଳ୍ପି-ସଦ୍ଧ, ସମବାୟ ସମିତି ପ୍ରଭୃତି ବିଷୟ ନମ୍ର ବିଚାରାଳୟର ଅଧୀନ ଥିଲା ।

pustakpedia gamingbara group creator: Sumar Rakesh Ph: 7205547016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉଚ୍ଚ ବିଚାରାଳୟ

[High Court of Judicature]

କାରୁ ଶିଳ୍ପିଗଣ [Handicrafts-men] ସ୍ୱଜନକର୍ତ୍ତୃ ରୂପେ ପରିଗଣିତ ହେଉଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଉପଯୁକ୍ତ ଚରଣ ଶାସନ-ତତ୍ତ୍ୱର ଉରୁଚ୍ଚାଚରଣ ବୋଲି ସ୍ୱୀକୃତ ହେଉଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ବିଗ୍ରହାଳୟରେ କାରୁଶିଳ୍ପି ଓ ବଣିକଗଣଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ସଂରକ୍ଷଣ, ଦୁର୍ଭିକ୍ଷାଦି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଦୁର୍ଗତି ସଞ୍ଜାତ ଉଷତ୍ପୁର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ଏକାଧାରରେ ଉତ୍ସର ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦାନ ଏହାର ପ୍ରକୃତି ଥିଲା । ସଦ୍ଦେହ-ଜନକ ଦତ୍ୟା, ଗୁରୁତର ଚୌର୍ଯ୍ୟ-ଅଭିଯୋଗ, ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅତ୍ୟାଚାର ଇତ୍ୟାଦି ଏହାର ବଗ୍ଦ୍ଧାନ ଥିଲା ।

ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି

[Supreme Court of appeal]

କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରୋକ୍ତ ନିଭସ୍ଥ ବଗ୍ଦ୍ଧାଳୟରେ ନ୍ୟାସ୍ଥ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନଥିବା ମନେ କଲେ ଚରମ ବଗ୍ଦ୍ଧାସ୍ୱାରକୁ ଆବେଦନ କରୁଥିଲେ । ବିଶେଷଭାବରେ ମନୋନୀତ ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପରିବେଷ୍ଟିତ ହୋଇ ସଚିବ ସମେତ ଏହିସବୁ ଅଭ୍ଯେଦନର ବଗ୍ଦ୍ଧାର କରୁଥିଲେ । ସ୍ୱୟଂ ଏହି ବଗ୍ଦ୍ଧାରଣ୍ତ ଦଳର ସଭ୍ଯପତି ଥିଲେ । ଏହାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେଉଥିଲା ।

pustak pdf ruganta ghara group.cr:t.o.kumar.R.kesh, ph: 7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରଜା ପାଳନ

ସବଂଧର୍ମ, ସବଂକର୍ମ ସକଳ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରଜା ସ୍ୱଜାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସମାନ । ସମସ୍ତ ସମାନ ଭାବରେ ବସ୍ତ୍ର ଲଭିଁ କରୁଥିଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣ-ମାନେ ମଧ୍ୟ ଦଣ୍ଡରୁ ମୁକ୍ତ ନଥିଲେ । ପ୍ରଜାଙ୍କ ବୈଷୟିକ ଉନ୍ନତ ନମନ୍ତେ, ଶିଳ୍ପ ଓ ବାଣିଜ୍ୟକୁ ଅର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦ୍ୱାର୍ଦ୍ଦ ଉତ୍ସାହ ଦଆ ଯାଉଥିଲା । ସ୍ୱଳ୍ପ ସ୍ୱରୂପ ଆଦାୟ ଶସ୍ୟରୁ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ବୁଭିକ୍ଷାଦ ସ୍ୱଗା ସଳ୍ପ ନମନ୍ତେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ୱତରେ ସରକ୍ଷିତ ହେଉଥିଲା । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷବେଳେ ପ୍ରପୀଡିତ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଶସ୍ୟ ବଉରଣ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ପାଇଁ ବଳନ ଦାନ, ନରକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅନ୍ନ ସଂସ୍ଥାନ ସକାଶେ କୂଳ ଭଣ୍ଡାର ବା ଅନ୍ୟ ସାଧାରଣ କର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା; ଶସ୍ୟଶାଳୀ ପ୍ରତିଦଣ, ନଦୀ, ହ୍ରଦ ବା ସମୁଦ୍ର ତୀରକୁ ଲୋକ-ନବାସ ସ୍ଥାନାନ୍ତର-କରଣ ଇତ୍ୟାଦ ପ୍ରଶଂସାର କର୍ଯ୍ୟ ହାତକାଉଥିଲା । ସମାଜର ଚନ୍ଦ୍ର ଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସୁଖ ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟ ପ୍ରତ ସ୍ୱଜାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ରହିଥିଲେ । ସମାଜରେ ଜ୍ଞାନଚର୍ଚ୍ଚାର ଅଦର ଥିଲା । ବାଣିଜ୍ୟ ସୁବଧା ସକାଶେ ସ୍ୱଳପଥ ଓ ଜାହାଜ ନର୍ମାଣ, ସାଥରଣଙ୍କ ସୁଖ ସୁବଧା ନମନ୍ତେ ଜଳାଶୟ ଓ କୂପ ଖନନ, ସ୍ୱର୍ଗ୍ଗ ମଧ୍ୟରୁ ଦସ୍ୟୁ ଓ ହିଂସ୍ର ପଶୁ ଦୂରୀକରଣ, ବଶ୍ରାମ ଗୃହ ନର୍ମାଣ, ବଂନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟରୁ ଶଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସକାଶେ ଶିଳ୍ପାଗାର (Factory) ସ୍ଥାପନ, ରୁଟ୍ଣ, ପଙ୍ଗୁ, ନଗ୍ରଶ୍ରୟ, ଅନାଥ ଅବାଥା ଓ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତିଙ୍କ ସରକ୍ଷଣ, ସନ୍ଦଂସ୍ୱ ଉଦ୍ୟମ ପ୍ରତ କୃତଜ୍ଞ ଓ ଶିଳ୍ପିମାନଙ୍କ ମନଯୋଗ ଆକର୍ଷଣ ଓ ଉତ୍ସାହ ଦାନ, ସ୍ୱଜ ସମସ୍ତଙ୍କେ ସମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ସଂରକ୍ଷଣ ଇତ୍ୟାଦର ବଶେଷ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ସନ୍ତାନଙ୍କର ଅନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନକରି ସନ୍ୟାସ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରବା ଦଣ୍ଡନୀୟ ଥିଲା ।

pustak.pdf.rajanand.giftura.gouri.creation.kumar.lakesh.vkb.7205547016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପରିଶିଷ୍ଟ (ଖ)

କୈତୋଟି କଥା

ଦ୍ୱରନର ଜଳସ୍ଥଳରେ ଗ୍ରୀକ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ନାମ ମାତ୍ର ଥିଲା। ଗ୍ରୀକ ଶିବିର ଯେଉଁଠି ସ୍ଥାନରେ ଥିଲା,-ସେତିକି ମାତ୍ର ଗ୍ରୀକମାନେ ଅଧିକାର କରିଥିଲେ ବୋଲି ୱିଲିୟମ ସାର୍ ହଣ୍ଟରଙ୍କ ଏ ନିମ୍ନ ଉଦ୍ଧୃତ ଲେଖାରୁ ଜଣାଯାଏ।

"The country was hostile and the Greeks held only the land on which they encamped"

Sir William Hunter's—The Indian Empire P 212

କୋଳ ଏଉଜ ନୁହନ୍ତି, ଗ୍ରୀକ ସୈନ୍ୟ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଓ ବଳିଷ୍ଠ ଥିଲା କଥା ପ୍ରତିପନ୍ନ କରୁଛିବା ସକାଶେ ସେକେନ୍ଦର ସାହା ଗୋଟିଏ ଅଦ୍ଭୁତ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅବଲମ୍ବନ କରିଥିଲେ ବୋଲି ଭିନ୍‌ସେଣ୍ଟ୍ ସ୍ମିଥ୍ ସାହେବ କହନ୍ତି। ଅର୍ଥାତ୍ ଯେତିକି ସ୍ଥାନରେ ଗ୍ରୀକ ଶିବିର ଥିଲା,-ତା'ଠାରୁ ବହୁଗୁଣ ବଡ଼ ଆୟତନ ମଧ୍ୟରେ, ଅଶ୍ୱଶାଳା, ଅସ୍ଥାୟୀ ବାସ ଭବନ ଓ ବୃହତ୍‌କାୟ ସୁଉପସ୍ତମ୍ଭାଦି ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ। ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ-ଇତିହାସ ଲେଖକଗଣ ଗ୍ରହଣ ନେଇବେ, ତାଙ୍କ ସେନା ବଳିଷ୍ଠ ଥିବାରୁ ଏତେ ବିସ୍ତୃତ ସ୍ଥାନ ମାତ୍ର ଜହିଥିଲା। ଯୁକ୍ତିର କଥା ସେ ସତ୍ୟ ଗୋପନ କରିପାରି ନାହାନ୍ତି। ସେକେନ୍ଦରଙ୍କର ଏ ଦୁର୍ବଳତା ଆଜି ଇତିହାସ-ମୁଖରେ ତାଙ୍କ କଳଙ୍କ ରଟନା ମାତ୍ର କରୁଅଛି।

[୬] ମୌର୍ଯ୍ୟ ରାଜତ୍ୱ କାଳରେ ଭାରତୀୟ ସମାଜର ନୈତିକ ଭିତ୍ତି କେଉଁ ସୁଦୃଢ଼ ଥିଲା, ମେଗାସ୍ଥିନିସଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନାରୁ ଜଣାପାଏ—

"The Greek ambassador observed with admiration the absence of slavery in India,

pustakadhara.gopatadhara.group.reader:kumar.Rakesh, Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

the chastity of the women, and the courage of the men."

Sir William Hunter's— The Indian Empire P 217.

ଏହାର ମର୍ମ— "ଭାରତରେ ଦାସତ୍ୱ ପ୍ରଥା ନଥିବା. ପୁଣି ଭାରତୀୟ ନାରୀର ସତୀତ୍ୱ ଏବଂ ପୁରୁଷର ସାହସ ଦେଖି ଗ୍ରୀକ ଦୂତ ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା ଓ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଥିଲେ ।"

(୩) ମୃଗଙ୍କ ପିତା 'ମୟୂର ପୋଷକ' ଥିବାରୁ ମୃଗଙ୍କ ବଂଶଧର-ଗଣ 'ମଉର୍ଯ୍ୟ' ବା 'ମୌର୍ଯ୍ୟ' ନାମରେ ପରିଚିତ ହେବା କଥା କେହି କେହି କହନ୍ତି । ଏହା ସଙ୍ଗତ ବୋଧହୁଏ । Beglar ସାହେବ କହନ୍ତି—

"That Mayurbhanj family were once very powerful, there cannot be any reason for doubting and although the speculation appears wild, it is not impossible that this family may have been descended from Asoka himself, who we know, was a Maurya— *so called perhaps from being of Mayur family.*" Report— Arch. Survey of India Vol XIII P 74

[୪] ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଧୃତାଂଶରୁ ଏହା ସହଜ ଅନୁମିତ ହୁଏ ଯେ ଉତ୍କଳର ବିଖ୍ୟାତ ଭଞ୍ଜବଂଶ (ମୟୂରଭଞ୍ଜର) ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ବଂଶଧର ମାନ । ଅଶୋକଙ୍କ କଳିଙ୍ଗ ବିଜୟ ପରେ ତାଙ୍କ ବଂଶର କେହି ପ୍ରତିନିଧି ଉତ୍କଳରେ ଅବସ୍ଥାନ କରି ଉତ୍କଳ ପୁଣି ସ୍ୱାଧୀନତା ଘୋଷଣା କଲା ପରେ ଉତ୍କଳ ସ୍ୱାଜାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଅରଣ୍ୟ-ଅଞ୍ଚଳରେ ସ୍ୱଜ୍ୟ ସ୍ଥାପନ କରିଥିବା ସମ୍ଭବ ।

pustak pdf a gmtuglika group.creator:kumar Rakesh, Wh:7205147016

Digitized by srujanika@gmail.com

[୫] ନନ୍ଦଙ୍କଠାରୁ ଷବିସ୍ଥ ବଂଶର ଲୋପ ସାଧାରଣ କଥା ବୋଧହୁଏ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁରାଣରେ ଲେଖାଅଛି । ମହାପଦ୍ମ ନନ୍ଦ ଶୂଦ୍ର ଔରସରେ ଜାତ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ସତ୍ତା ହେବାରୁ ପୁରାଣକାର ଏହି ମତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଗୁଣକ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜନ୍ମଗତ ଦାଗରେ ଜାତ ନର୍ଣ୍ଣୟ କରୁ ନଥିଲେ । ସେ 'ଶୁଣକର୍ମ 'ବଭାଗ'ର ପୁନଃ ପ୍ରଚଳନ ଦ୍ୱାରା ଯଥେଷ୍ଟ ମିଳେ । କାହିଣୀ ମହାପଦ୍ମ ନନ୍ଦଙ୍କ ଶୂଦ୍ରପତ୍ନୀ ଜାତ ପୁତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଠାରେ ଷବିଚିତ୍ତାର୍ଜିତ ଗୁଣାବଳୀର ପରିଚୟ ପାଇ ତାଙ୍କୁ ସିଂହାସନରେ ବସାଇ ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କଠାରୁ ପୂତ ଷବିଚ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଶାସନ ପ୍ରଚଳିତ ହେବା ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ସେ ନୂଜ ଅଦମ୍ୟ ଓ ଅପ୍ରତିହତ ଉଦ୍ୟମ ବଳରେ ସମାଜର ସଞ୍ଚିତ ରକ୍ଷଣଶୀଳତା ଓ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ଧ୍ୱଂସ କରି ନବ ସଂସ୍କାର ପ୍ରଧାନ କରିଥିଲେ ।

[୬] ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ, ଗୁଣକ୍ୟ, ସ୍ମୃତିସ ସମସ୍ତେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଲେ, ଏଥିରୁ ଅନୁମିତ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ମନ୍ତ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ କେବଳ ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମନୋନୀତ ହେଉଥିଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ସମାଜର ଜ୍ଞାନ ଦାତା ଓ ସମାଜର ଉଚ୍ଚତର ମସ୍ତିଷ୍କ ପ୍ରସୂତ ଚିନ୍ତା ଦ୍ୱାରା ସମାଜର ରକ୍ଷକ ଥିଲେ । ସମାଜର ମଙ୍ଗଳ ନମନ୍ତେ କେବଳ ଚିନ୍ତା କରିବା ପାଇଁ ସେ ଦଳେ ସଙ୍ଗତି-ସମ୍ପନ୍ନ ଲୋକ ଥିଲେ, ଏଥିରୁ ସେ କାଳର ସମାଜ କ ଉନ୍ନତ ଥିଲା, ସହଜରେ ଅନୁମିତ ହୁଏ ।

ଶ୍ରୀଯୁତ ଗୁରୁ 'ଥଗା' ପ୍ରେସରେ ଶ୍ରୀ ଶଶିଭୂଷଣ ରଥଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୁଦ୍ରିତ

pustak pdf by gaura dhara group,creator:Kumar Rajesh, Ph:7653347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ପୁସ୍ତକ ପରାମର୍ଶ

'ଶ୍ରୀଶକ୍ୟ' ଫକଳନରେ ମୁ ନମ୍ନଲଖିତ ପୁସ୍ତକାବଳୀର ସଦ୍ଭାବ୍ୟ ଦେଇଅଛି ; କେହି ପାଠକ ଇଚ୍ଛା କଲେ ସେଥିରୁ ଏସମ୍ବନ୍ଧେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଭୃତ ତଥ୍ୟ ଲାଭ କରିପାରିବେ—

[୧] ମୁଦ୍ରା-ରାକ୍ଷସ ନାଟକ [ଓଡିଆ ଅନୁବାଦ]

ଜ୍ୟ ପଣ୍ଡିତ ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ରଥ କାବ୍ୟତୀର୍ଥ

(2) Mudra-Rakshasa—[English translation] H. H. Wilson, 3rd Edition

[୩] ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ନାଟକ [ବଙ୍ଗଳା]

ଜ୍ୟ ଦ୍ୱିଜେନ୍ଦ୍ର ଲାଲ ରାୟ

(4) Kautilya's Artha-shastra—

R. Shamashastry

[୫] ଶ୍ରୀଶକ୍ୟ [ବଙ୍ଗଳା]

ଶ୍ରୀ କାଳୀପ୍ରସନ୍ନ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ

(6) History of Aryan Rule in India

E. B Havell

(7) Early History of India—

Vincent. A. Smith

(8) Ancient India—

E. J. Rapson

(9) The Indian Empire

Sir William W. Hunter

(10) The Prince—

Niccolo Machiavelli

———

pustak pdf ra ganughara group, creator:kumar rahul, ph:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗଙ୍ଗାମା ଷ୍ଟୋରଙ୍କ

ପ୍ରକାଶିତ

ଶିଶୁରଞ୍ଜନ ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା

୧—କାଣ୍ଡିମାଳା—ଶ୍ରୀ ଗୋଦାବରୀଶ ମହାପାତ୍ର ୫ ।୪

୨—ଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟ— ,, ୫ ।/

୩—କଥା-କାହାଣୀ ,, ୫ ।୪

୪—ସଭ୍ୟଜ୍ଞମା—ପଣ୍ଡିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ୫ ।/

୫—ଏକଲବ୍ୟ—ଶ୍ରୀ ଈଶ୍ୱର ପାତ୍ର (ଯନ୍ତ୍ରସ୍ଥ)

୬—ଶର୍ମିଷ୍ଠା—ପଣ୍ଡିତ ବଳଭଦ୍ର ମିଶ୍ର କାବ୍ୟତୀର୍ଥ ,,

୭—ଯଜ୍ଞଦତ୍ତ—ଶ୍ରୀ ଗୋଦାବରୀଶ ମହାପାତ୍ର ,,

୮—ପାଞ୍ଚଜ - ଶ୍ରୀ ଈଶ୍ୱର ପାତ୍ର ,,

ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହେବ

୯—ଦଧୀଚି

୧୦—ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ

୧୧—ବିଭୀଷଣ

୧୨—ଗୌତମ

୧୩—ହନୁମାନ

୧୪—ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ

pustak pdf ka gagta ghara group creator:kumar Rakesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗଞ୍ଜାମପ୍ରେସ୍‌ରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁସ୍ତକ

୧—ସାର ସ୍ୱରନ୍ତ-ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ମହାପାତ୍ର ୫ ୪

୨—ନବଗୀତିକା-ଶ୍ରୀ ସାରଥି ସାହୁ ୫ ୪

୩—ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ରମଣ୍ଟି-ଶ୍ରୀ ଅଶ୍ୱିନୀକୁମାର ଘୋଷ ବମ୍,ଏ ୫ ୧

୪—ଧୂଳିଭଦ୍ରା-ଶ୍ରୀ ଦୟାନିଧି ମିଶ୍ର ବ.ଏ ଏଲ୍‌ଟି, ୫ ୪

୫—ସ୍ୱପ୍ନକଥା-ଶ୍ରୀ ଈଶ୍ୱର ସାହୁ ୫ ୧୫

୬—ପ୍ରବନ୍ଧ-ପ୍ରସୂନ-ଶ୍ରୀ କୁଳମଣି ମିଶ୍ର ବ.ଏ ଏଲ୍‌ଟି, ୫ ।୶

୭—ଗୀତ-ମାଧୁସ୍ତା-ଶ୍ରୀ ସାରଥି ସାହୁ ୫ ୪୶

୮—ରଚନା ବୋଧ ପ୍ରଥମଭାଗ-ଶ୍ରୀ ଗୋପୀନାଥ ମିଶ୍ର
ବମ୍.ଏ, ବଟି. ୫ ।୶

୯—ରଚନାବୋଧ ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ ,, ୫ ୪

୧୦—ଆଦର୍ଶ ବ୍ୟାକରଣ-ପଣ୍ଡିତ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର ଏମ୍.ଏ ୫ ୬୭

୧୧—ଓଷ୍ଠ୍ୟ [ତେଲୁଗ] ୫ ।୶

ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହେବ

୧୨—ଶକୁନ—ପଣ୍ଡିତ ନୀଳକଣ୍ଠ ଦାଶ ବମ୍.ଏ,

୧୩—ନେଟିଭ୍‌ଲାଇଫ୍-ପଣ୍ଡିତ ଗୋଦାବରୀଶ ମିଶ୍ର ଏମ୍.ଏ ବଟି

୧୪—ଶୂନ୍ୟାଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ—

୧୫—ଦ୍ରୋଣାଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ—

୧୬—ସାଣ୍ଡାର ଜାନ- ଶ୍ରୀସାରଥି ପାଣ୍ଡି

pustak pdf ra ganjam ghasa group,creator:kumar.Rakesh,Wh:7205347016

Digitized by srujanika@gmail.com